Η

ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ

The New Testament
according to the Vatican Manuscript
Translated by
Alexander Pallis
Part I
Liverpool

Η
ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΧΕΡΟΓΡΑΦΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ

ΑΠΟ ΤΟΝ

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον;

ΠΑΥΛΟΣ Κορ. Α, 37

ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ
THE LIVERPOOL BOOKSELLERS' CO., LTD.,
70 LORD STREET 70

1902

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
50752Π

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΘΘΑΙΟ

Κατάλογος τοῦ γένους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιοῦ τοῦ Δαυείδ, γιοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

Ὁ Ἀβραὰμ ἔκανε τὸν Ἰσαὰκ
κι' ὁ Ἰσαὰκ ἔκανε τὸν Ἰακὼβ
κι' ὁ Ἰακὼβ ἔκανε τὸν Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδερφούς του
κι' ὁ Ἰούδας ἔκανε τὸ Φαρὲς καὶ τὸ Ζαρὲ ἀπὸ τὴ Θάμαρ
κι' ὁ Φαρὲς ἔκανε τὸν Ἐσρὼμ
κι' ὁ Ἐσρὼμ ἔκανε τὸν Ἀρὰμ
κι' ὁ Ἀρὰμ ἔκανε τὸν Ἀμειναδὰβ
κι' ὁ Ἀμειναδὰβ ἔκανε τὸ Ναασσὼν
κι' ὁ Ναασσὼν ἔκανε τὸ Σαλμὼν
κι' ὁ Σαλμὼν ἔκανε τὸ Βοὲς ἀπὸ τὴ Ραχὰβ
κι' ὁ Βοὲς ἔκανε τὸν Ἰωβὴδ ἀπὸ τὴ Ροὺθ
κι' ὁ Ἰωβὴδ ἔκανε τὸν Ἰεσσαὶ
2. κι' ὁ Ἰεσσαὶ ἔκανε τὸ Δαυεὶδ τὸ βασιλέα
κι' ὁ Δαυεὶδ ἔκανε τὸ Σολομῶνα ἀπὸ τὴ γυναῖκα τοῦ Οὐρεία
κι' ὁ Σολομῶνας ἔκανε τὸ Ροβοὰμ
κι' ὁ Ροβοὰμ ἔκανε τὸν Ἀβιὰ
κι' ὁ Ἀβιὰ ἔκανε τὸν Ἀσὰφ
κι' ὁ Ἀσὰφ ἔκανε τὸν Ἰωσαφὰτ
κι' ὁ Ἰωσαφὰτ ἔκανε τὸν Ἰωρὰμ
κι' ὁ Ἰωρὰμ ἔκανε τὸν Ὀζεία
κι' ὁ Ὀζείας ἔκανε τὸν Ἰωάθαμ 1

κι' ὁ Ἰωάθαμ ἔκανε τὸν Ἄχαζ
κι' ὁ Ἄχαζ ἔκανε τὸν Ἐζεκία
κι' ὁ Ἐζεκίας ἔκανε τὸ Μανασσῆ
κι' ὁ Μανασσῆ ἔκανε τὸν Ἀμὼς
κι' ὁ Ἀμὼς ἔκανε τὸν Ἰωσεία
κι' ὁ Ἰωσείας ἔκανε τὸν Ἰεχονία καὶ τοὺς ἀδερφοὺς
του στὸν καιρὸ τῆς τοπαλλαξιᾶς τῆς Βαβυλώ-
νας. 3. Κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν τοπαλλαξιὰ τῆς
Βαβυλώνας
ὁ Ἰεχονίας κάνει τὸ Σελαθιὴλ
κι' ὁ Σελαθιὴλ κάνει τὸ Ζοροβάβελ
κι' ὁ Ζοροβάβελ κάνει τὸν Ἀβιοὺδ
κι' ὁ Ἀβιοὺδ ἔκανε τὸν Ἐλιακεὶμ
κι' ὁ Ἐλιακεὶμ ἔκανε τὸν Ἀζὼρ
κι' ὁ Ἀζὼρ ἔκανε τὸ Σαδὼκ
κι' ὁ Σαδὼκ ἔκανε τὸν Ἀχεὶμ
κι' ὁ Ἀχεὶμ ἔκανε τὸν Ἐλιοὺδ
κι' ὁ Ἐλιοὺδ ἔκανε τὸν Ἐλεάζαρ
κι' ὁ Ἐλεάζαρ ἔκανε τὸ Μαθθὰν
κι' ὁ Μαθθὰν ἔκανε τὸν Ἰακὼβ
κι' ὁ Ἰακὼβ ἔκανε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄντρα τῆς Μαρίας,
ποὺ γέννησε τὸν Ἰησοῦ, αὐτὸν ποὺ λέγεται
Χριστός.
4. Ὅλες λοιπὸν οἱ γενεὲς ἀπὸ Ἀβραὰμ ὡς Δαυεὶδ
γενεὲς δεκατέσσερεις, κι' ἀπὸ Δαυεὶδ ὡς στὴν τοπαλ-
λαξιὰ τῆς Βαβυλώνας γενεὲς δεκατέσσερεις, κι' ἀπὸ
τὴν τοπαλλαξιὰ τῆς Βαβυλώνας ὡς στὸ Χριστὸ γενεὲς
δεκατέσσερεις.
5. Καὶ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ἡ γέννηση ἔγινε ἔτσι.
Ὅταν ἀρρεβωνιάστηκε ἡ μητέρα του ἡ Μαρία τὸν
Ἰωσήφ, πρὶν πᾶνε μαζί, βρέθηκε ἔγκυα ἀπὸ πνέμα

ἅγιο. Κι' ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἄντρας της, ὄντας ἐνάρετος καὶ
μὴ θέλοντας νὰν τὴν πομπέψει, βουλήθηκε νὰν τὴ
χωρίσει κρυφά. Κι' αὐτὸ ἀφοῦ τὸ συλλογίστηκε, νά
ἄγγελος Κυρίου τοῦ παρουσιάστη στ' ὄνειρό του κι'
εἶπε «Ἰωσήφ, γιὲ τοῦ Δαυείδ, μὴ φοβηθεῖς νὰ πά-
» ρεις τὴ Μαρία τὴ γυναῖκα σου· γιατὶ τὸ γεννημένο
» μέσα της εἶναι ἀπὸ πνέμα ἅγιο. Καὶ θὰ γεννήσει
» γιό, καὶ τ' ὄνομά του νὰν τὸ πεῖς Ἰησοῦ· γιατὶ
» αὐτὸς θὰ σώσει τὸ λαό του ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες
» τους. » Κι' ὅλα αὐτὰ ἔγιναν γιὰ ν' ἀληθέψει ὅ,τι
εἶπε ὁ Κύριος μέσο τοῦ Προφήτη, ποὺ λέει *Νά ἡ
παρθένα θὰ συλλάβει καὶ γεννήσει γιό, καὶ θὰ ποῦν
τ' ὄνομά του Ἐμμανουὴλ*, ποὺ ξηγημένο σημαίνει
« Μαζί μας ὁ Θεός ». 6. Καὶ σὰ σηκώθηκε ὁ Ἰω-
σὴφ ἀπὸ τὸν ὕπνο, ἔκανε ὅπως τὸν πρόσταξε ὁ ἄγγε-
λος Κυρίου καὶ πῆρε τὴ γυναῖκα του, καὶ δὲν τὴ
γνώριζε ὡς ποὺ γέννησε γιό. Κι' ἔβγαλε τ' ὄνομά του
Ἰησοῦ.
7. Καὶ σὰ γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς στὴ Βηθλεὲμ τῆς [2]
Ἰουδαίας στὸν καιρὸ τοῦ Ἡρώδη τοῦ βασιλέα, νά
μάγοι ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ φτάσανε στὴν Ἰερουσαλὴμ
καὶ λέγανε « Ποῦ 'ναι ὁ γεννημένος βασιλέας τῶν Ἰου-
» δαίων; Γιατὶ εἴδαμε τ' ἄστρο του στὴν ἀνατολὴ
» κι' ἤρθαμε νὰν τὸν προσκυνήσουμε ». Καὶ σὰν τ'
ἄκουσε ὁ βασιλέας Ἡρώδης, ταράχτη, [καθὼς] κι'
ὅλη ἡ Ἰερουσαλὴμ μαζί του, καὶ συνάζοντας ὅλους
τοὺς πρωτοπαπάδες καὶ τοὺς διαβασμένους τοῦ λα-
οῦ, τοὺς ρώταε ποῦ γεννιέται ὁ Χριστός. Κι' ἐκεῖνοι
τοῦπανε « Στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· γιατὶ ἔτσι
» εἶναι γραμένο μέσο τοῦ Προφήτη *Κι' ἐσὺ Βη-
» θλεὲμ, γῆ τοῦ Ἰούδα, δὲν εἶσαι ὄχι ἡ πιὸ ἀση-*

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

» *μαντη ἀπὸ τὶς πρωτεύουσες τοῦ Ἰούδα· γιατὶ ἀπὸ*
» *σένανε θὰ βγεῖ ἀρχηγὸς ποὺ θὰ βοσκήσει τὸ λαό*
» *μου τὸν Ἰσραήλ* ».

8. Τότες ὁ Ἡρώδης ἔκραξε κρυφὰ τοὺς μάγους
καὶ ξακρίβωσε τὸν καιρὸ τ' ἄστρου ποὺ φαίνουνταν,
καὶ στέλνοντάς τους στὴ Βηθλεὲμ εἶπε « Πηγαίνετε
» καὶ ξετάστε σωστὰ γιὰ τὸ παιδὶ, καὶ σὰν τὸ βρεῖ-
» τε, μηνύστε μου, γιὰ νὰ πάω κι' ἐγὼ καὶ νὰν τὸ
» προσκυνήσω ». Κι' αὐτοὶ σὰν ἄκουσαν τὸ βασιλέα,
μίσεψαν. Καὶ νά τ' ἄστρο ποῦδανε στὴν ἀνατολὴ
προχωροῦσε ὀμπρός τους ὡς ποὺ πῆγε καὶ στάθηκε
ἀπάνου ἐκεῖ ποὖταν τὸ παιδί. Καὶ σὰν εἶδαν τ' ἄσ-
τρο, χάρηκαν χαρὰ μεγάλη ὑπερβολικὰ, καὶ πήγανε
στὸ σπίτι κι' εἶδαν τὸ παιδὶ μὲ τὴ Μαρία τὴ μητέρα
του, κι' ἔπεσαν καὶ τὸ προσκύνησαν. Κι' ἀνοίγοντας
τοὺς θησαυρούς τους τοῦ προσφέρανε χαρίσματα,
χρυσάφι καὶ λιβάνι καὶ μύρρα. Κι' ἀφοῦ φωτίστη-
καν σ' ὄνειρό τους νὰ μὴν ξαναγυρίσουνε στὸν Ἡρώ-
δη, ἀπ' ἄλλο δρόμο μίσεψαν πίσω στὸν τόπο τους.

9. Κι' αὐτοὶ σὰ μίσεψαν πίσω στὸν τόπο τους, νά
ἄγγελος Κυρίου φάνηκε στ' ὄνειρό του τοῦ Ἰωσὴφ
καὶ λέει « Σήκω πάρε τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα του
» καὶ φεύγα στὴν Αἴγυφτο, καὶ μένε ἐκεῖ ὡς ποὺ
» νὰ σοῦ πῶ· γιατί 'ναι ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσει τὸ
» παιδὶ μὲ σκοπὸ νὰν τὸ σκοτώσει ». Κι' ἐκεῖνος
σηκώθηκε καὶ πῆρε νύχτα τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα
του κι' ἔφυγε στὴν Αἴγυφτο, κι' ἔμενε ἐκεῖ ὡς στὸ
θάνατο τοῦ Ἡρώδη, γιὰ ν' ἀληθέψει ὅ,τι εἶπε ὁ Κύ-
ριος μέσο τοῦ Προφήτη, ποὺ λέει *Ἀπὸ τὴν Αἴγυ-
φτο ἔκραξα τὸ γιό μου.*

10. Τότες ὁ Ἡρώδης ὅταν εἶδε πὼς γελάστη ἀπὸ

τοὺς μάγους, θύμωσε ὑπερβολικὰ, κι' ἔστειλε καὶ
θανάτωσε τ' ἀγόρια ὅλα μέσα στὴ Βηθλεὲμ καὶ σ'
ὅλα της τὰ σύνορα ἀπὸ διὸ χρονῶν καὶ κάτου σύφω-
να μὲ τὸν καιρὸ ποὺ ξακρίβωσε ἀπὸ τοὺς μάγους.
Τότες ἀλήθεψε τὸ εἰπωμένο μέσο τοῦ Ἰερεμία τοῦ
προφήτη, ποὺ λέει *Φωνὴ ἀκούστηκε στὴ Ραμᾶ,
κλάμα καὶ ξεφωνητὸ πολύ· ἡ Ραχὴλ ποὔκλαιγε τὰ
τέκνα της, καὶ παρηγοριὰ δὲν εἶχε τὶ δὲ ζοῦν.*

11. Καὶ σὰν πέθανε ὁ Ἡρώδης, νά ἄγγελος Κυ-
ρίου τοῦ φαίνεται στ' ὄνειρό του τοῦ Ἰωσὴφ στὴν
Αἴγυφτο καὶ λέει « Σήκω πάρε τὸ παιδὶ μὲ τὴ μη-
» τέρα του καὶ πήγαινε στὸν τόπο τοῦ Ἰσραήλ· γιατὶ
» πέθαναν ὅσοι ζητοῦσαν τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ ». Κι'
ἐκεῖνος σηκώθηκε καὶ πῆρε τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα
του καὶ πῆγε στὸν τόπο τοῦ Ἰσραήλ. Κι' ὅταν ἄκου-
σε πὼς ὁ Ἀρχέλαος βασιλεύει τὴν Ἰουδαία ἀντὶς
τὸν πατέρα του τὸν Ἡρώδη, φοβήθη ἐκεῖ νὰ πάει,
μόνε, καθὼς φωτίστηκε σ' ὄνειρό του, ἔφυγε στὰ
μέρη τῆς Γαλιλαίας καὶ πῆγε καὶ κατοίκησε χώρα
ποὺ λέγεται Ναζαρὲτ, γιὰ ν' ἀληθέψει τὸ εἰπωμένο
μέσο τῶν Προφητῶν, πὼς *Ναζωραῖο θὰν τὸν κρά-
ξουν.*

12. Κι' ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες βγαίνει ὁ Ἰωάνης ὁ [3]
βαφτιστὴς, ποὺ κήρυχνε στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας
λέγοντας « Μετανιῶστε, γιατὶ σίμωσε ἡ βασιλεία τῶν
» οὐρανῶν ». Γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὁ εἰπωμένος μέσο
τοῦ Ἠσαΐα τοῦ προφήτη, ποὺ λέει *Φωνὴ ποὺ
κἄπιος κράζει στὴν ἔρημο Ἑτοιμάστε τὸ δρόμο
τοῦ Κυρίου, ἴσια κάντε τὰ μονοπάτια του.* Κι'
ὁ ἴδιος ὁ Ἰωάνης εἶχε τὸ φόρεμά του ἀπὸ γκαμη-
λας τρίχα καὶ ζουνάρι δερμάτινο γύρω στὴ μέση

του, κι' εἶταν ἡ θροφή του ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο.
13. Τότες πηγαίνανε ὄξω στὸν Ἰωάνη τὰ Ἱερο-
σόλυμα κι' ἡ Ἰουδαία ὅλη κι' ὅλα τὰ περίχωρα τοῦ
Ἰορδάνη, καὶ τοὺς βάφτιζε μέσα στὸν Ἰορδάνη τὸν
ποταμὸ ἀφοῦ ξομολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες τους. Καὶ
σὰν εἶδε καὶ πήγαιναν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους
καὶ Σαδδουκαίους στὸ βάφτισμα, τοὺς εἶπε « Γεννή-
» ματα ὀχιῶν, πιός σᾶς ὁδήγησε νὰ γλυτῶστε ἀπὸ
» τὴν ὀργὴ ποὺ φτάνει; Κάντε λοιπὸν καρπὸ ἄξιο τοῦ
» μετανιωμοῦ, καὶ μὴ λέτε τάχα μέσα σας Πατέρα
» ἔχουμε τὸν Ἀβραάμ, γιατὶ σᾶς λέω πὼς ἀπ' αὐ-
» τὲς τὶς πέτρες ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ βγάλει του παιδιὰ
» τοῦ Ἀβραάμ. Καὶ πιὰ τὸ ξινάρι τώρα στέκει κον-
» τὰ στὴ ρίζα τῶν δέντρων· κάθε λοιπὸν δέντρο ποὺ
» δὲν κάνει καρπὸ καλὸ κόβεται καὶ ρήχνεται στὴ
» φωτιά. Ἐγὼ σᾶς βαφτίζω μὲ νερὸ γιὰ μετανιωμό,
» μὰ αὐτὸς ποὺ φτάνει πίσω μου εἶναι δυνατώτερός
» μου, ποὺ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σηκώσω τὰ σαντάλια
» του· αὐτὸς θὰ σᾶς βαφτίσει μὲ πνέμα ἅγιο καὶ φω-
» τιά. Ποὺ τὸ φτιάρι 'ναι στὸ χέρι του καὶ θὰ πασ-
» τρέψει πέρα ὡς πέρα τ' ἀλῶνι του, καὶ θὰ μαζέψει
» τὸ στάρι του στὴν ἀποθήκη του, καὶ τ' ἄχερο θὰ
» κάψει μ' ἄσβυστη φωτιά ».
14. Τότες φτάνει ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Γαλιλαία στὸν
Ἰορδάνη νὰ βρεῖ τὸν Ἰωάνη γιὰ νὰ βαφτιστεῖ. Κι'
ἐκεῖνος τὸν ἀμπόδιζε κι' ἔλεγε « Ἐγὼ 'χω ἀνάγκη
» ἀπὸ σένα νὰ βαφτιστῶ, κι' ἐσὺ ἔρχεσαι σ' ἐμένα; »
Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὖπε « Ἄφισε τώ-
» ρα· γιατὶ ἔτσι πρέπει νὰ κάνουμε κάθε μας χρέος ».
Τότες τὸν ἀφίνει. 15. Κι' ἅμα βαφτίστηκε ὁ Ἰησοῦς,
εὐτὺς ἀνέβηκε ἀπὸ τὰ νερά, καὶ νά ἄνοιξαν τὰ οὐ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ράνια κι' εἶδε πνέμα τοῦ Θεοῦ ποὺ κατεβαίνοντας
σὰν περιστέρι ἔρχουνταν ἀπάνω του, καὶ νά φωνὴ
ἀπὸ τὰ οὐράνια κι' ἔλεγε « Αὐτὸς εἶναι ὁ γιός μου
» ὁ ἀγαπητὸς ποὖχει τὴν καλή μου γνώμη ».
16. Τότες τὸ πνέμα πῆγε τὸν Ἰησοῦ ἀπάνου [4]
στὴν ἔρημο γιὰ νὰν τὸν πειράξει ὁ Διάβολος. Κι'
ἀφοῦ νήστεψε μέρες σαράντα καὶ νύχτες σαράντα,
ὕστερα πείνασε. Καὶ πῆγε ὁ Πειρασμὸς καὶ τοὖπε
« Ἂν εἶσαι γιὸς τοῦ Θεοῦ, πὲς οἱ πέτρες αὐτὲς νὰ γί-
» νουν ψωμιά ». Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε « Εἶναι
» γραμένο *Μὲ ψωμὶ μονάχα δὲ θὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος,*
» *μόνε μ' ὅπιο λόγο βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ* ».
17. Τότες τὸν πηγαίνει ὁ Διάβολος στὴν ἅγια χώρα
καὶ τὸν ἔστησε στὴν ἄκρη ἀπάνου τοῦ ναοῦ, καὶ τοῦ
λέει « Ἂν εἶσαι γιὸς τοῦ Θεοῦ, ρήξου κάτου· γιατί
» 'ναι γραμένο πὼς *Τοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα θὰ*
» *προστάξει, καὶ θὰ σὲ σηκώσουνε στὰ χέρια μήπως*
» *χτυπήσεις σὲ πέτρα τὸ πόδι σου* ». Τοῦ εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς « Πάλι 'ναι γραμένο *Νὰ μὴ δοκιμάζεις τὸν*
» *Κύριο τὸ Θεό σου* ». 18. Πάλι τὸν πηγαίνει ὁ Διά-
βολος σὲ βουνὸ ἀψηλὸ ὑπερβολικὰ καὶ τοῦ δείχνει
ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴ δόξα τους, καὶ
τοὖπε « Αὐτὰ ὅλα θὰ σ' τὰ δώσω ἂν πέσεις καὶ μὲ
» προσκυνήσεις ». Τότες τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Πήγαι-
» νε, Σατανᾶ· γιατί 'ναι γραμένο *Τὸν Κύριο τὸ*
» *Θεό σου νὰ προσκυνᾶς κι' ἐκεῖνονε μονάχα νὰ λα-*
» *τρεύεις* ». Τότες τὸν παραιτάει ὁ Διάβολος, καὶ νά
ἄγγελοι ἦρθαν καὶ τὸν ὑπερετοῦσαν.
19. Καὶ σὰν ἄκουσε πὼς παράδωσαν τὸν Ἰωάνη,
ἔφυγε στὴ Γαλιλαία, κι' ἀφίνοντας τὴ Ναζαρὰ πῆγε
καὶ κατοίκησε τὴν Καφαρναοὺμ τὴν παράλιμνη στὰ

σύνορα τοῦ Ζαβουλὼν καὶ τοῦ Νεφταλεὶμ, γιὰ ν'
ἀληθέψει τὸ εἰπωμένο μέσο τοῦ 'Ησαία τοῦ προ-
φήτη, ποὺ λέει *'Εσὺ γῆ τοῦ Ζαβουλὼν καὶ γῆ τοῦ
Νεφταλεὶμ στὸ δρόμο τῆς λίμνης ἀντίπερα ἀπὸ τὸν
'Ιορδάνη, ἐσὺ Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθι-
σμένος σὲ σκοτάδι φῶς εἶδε μεγάλο, καὶ στοὺς καθι-
σμένους σὲ τόπο κι' ἥσκιο θανάτου φῶς τοὺς ἀνά-
τειλε.*

'Απὸ τότες ἄρχισε ὁ 'Ιησοῦς νὰ κηρύχνει καὶ λέει
«Μετανιῶστε, γιατὶ σίμωσε ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
» νῶν ».

20. Καὶ περπατῶντας κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλι-
λαίας εἶδε διὸ ἀδερφοὺς, τὸ Σίμωνα ποὺ τὸν ἔλεγαν
Πέτρο καὶ τὸν 'Αντρέα τὸν ἀδερφό του, ἐνῷ ἔρρη-
χναν πλεμμάτι στὴ λίμνη — γιατί 'ταν ψαράδες — καὶ
τοὺς λέει « 'Ελᾶτε πίσω μου καὶ θὰ σᾶς κάνω ψα-
» ράδες ἀνθρώπων ». Κι' ἐκεῖνοι ἀμέσως ἄφισαν τὰ
δίχτια καὶ τὸν ἀκολούθησαν. Καὶ προχωρῶντας ἀπὸ
κεῖ, εἶδε ἄλλους διὸ ἀδερφοὺς, τὸν 'Ιάκωβο τὸ γιὸ
τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τὸν 'Ιωάνη τὸν ἀδερφό του, μέσα
στὸ καράβι μὲ τὸ Ζεβεδαῖο τὸν πατέρα τους ἐνῷ
διορθωναν τὰ δίχτια τους, καὶ τοὺς ἔκραξε. Κι' ἐκεῖ-
νοι ἀμέσως ἄφισαν τὸ καράβι καὶ τὸν πατέρα τους
καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

21. Καὶ γύριζε ὅλη τὴ Γαλιλαία διδάσκοντας
μέσα στὰ συναγώγια τους καὶ κηρύχνοντας τὸ καλὸ
τὸ μήνυμα τῆς βασιλείας καὶ γιατρεύοντας κάθε ἀρ-
ρώστια καὶ κάθε πάθος τοῦ λαοῦ. 22. Καὶ πῆγε ἡ
φήμη του σ' ὅλη τὴ Συρία, καὶ τοῦ φέρανε ὅλους
τοὺς παθιασμένους, πιασμένους ἀπὸ κάθε λογῆς ἀρ-
ρώστια καὶ βάσανο, δαιμονισμένους καὶ σεληνιασμέ-

νους καὶ παραλυτικούς· καὶ τοὺς γιάτρεψε. Καὶ τὸν
ἀκολούθησαν πλήθη πολλὰ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ Δε-
κάπολη κι' 'Ιεροσόλυμα κι' 'Ιουδαία κι' ἀντίπερα ἀπὸ
τὸν 'Ιορδάνη.

23. Κι' ὅταν εἶδε τὰ πλήθη, ἀνέβηκε τὸ βουνό. [5]
Κι' ἀφοῦ κάθησε, ἦρθαν κοντά του οἱ μαθητάδες του,
κι' ἄνοιξε τὸ στόμα καὶ τοὺς δίδασκε λέγοντας

« Καλότυχοι οἱ φτωχοὶ ἀπὸ νοῦ, γιατὶ δική τους
» εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καλότυχοι οἱ λυ-
» πημένοι, γιατὶ αὐτοὶ θὰ παρηγορηθοῦν. Καλότυχοι
» οἱ ἥμεροι, γιατὶ αὐτοὶ θὰ κληρονομήσουν τὴ γῆ.
» Καλότυχοι οἱ πεινασμένοι καὶ διψασμένοι τὴν ἀρε-
» τὴ, γιατὶ αὐτοὶ θὰ χορταστοῦν. Καλότυχοι οἱ
» σπλαχνικοὶ, γιατὶ αὐτοὶ θὰ δοῦνε σπλαχνιά. 24.
» Καλότυχοι οἱ μὲ καθαρὴ καρδιὰ, γιατὶ αὐτοὶ θὰ
» δοῦνε τὸ Θεό. Καλότυχοι ὅσοι φέρνουν εἰρήνη,
» γιατὶ αὐτοὺς θὰ ποῦνε γιοὺς τοῦ Θεοῦ. Καλότυχοι
» οἱ κατατρεμένοι γιὰ ἀρετὴ, γιατὶ δική τους εἶναι
» ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καλότυχοί 'στε ὅτα
» σᾶς βρίσουν καὶ σᾶς κατατρέξουν, καὶ σᾶς καταλα-
» λήσουνε γιὰ μένα κάθε κακὸ ψευτολογῶντας. Χαί-
» ρεστε κι' ἀναγαλλιάζετε, γιατὶ ἡ ἀξία σας μεγάλη
» στὰ οὐράνια· γιατὶ ἔτσι κατάτρεξαν τοὺς προ-
» φῆτες τοὺς προτύτερά σας.

» 'Εσεῖς εἶστε τ' ἀλάτι τῆς γῆς· κι' ἂν τ' ἀλάτι
» μωραθεῖ, μὲ τί θ' ἀλατιστεῖ; Τίποτα πιὰ δὲν ἀξί-
» ζει παρὰ νὰν τὸ ρήξεις ὄξω κι' οἱ ἄνθρωποι νὰν τὸ
» καταπατοῦν. 25. 'Εσεῖς εἶστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.
» Δὲ μπορεῖ χώρα νὰ κρυφτεῖ ἀπάνου σὲ βουνὸ χτισ-
» μένη. Μήτ' ἀνάβουνε λύχνο καὶ τόνε βάζουν κάτου
» ἀπὸ τὸ κοιλὸ, μόνε στὸ λυχνοστάτη ἀπάνου, καὶ

» φέγγει σ' ὅλους μέσα στὸ σπίτι. Ἔτσι ἂς λάμψει
» τὸ φῶς σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ δοῦν
» τὰ καλά σας ἔργα καὶ δοξάσουν τὸν πατέρα σας
» στὰ οὐράνια.
26. » Μὴ νομίστε πὼς ἦρθα νὰ χαλάσω τὸ Νόμο
» ἢ τοὺς Προφῆτες· δὲν ἦρθα νὰ χαλάσω, μόνε ν'
» ἀληθέψω. Γιατὶ ἀληθινὰ σᾶς λέω, πρὶν περάσει ὁ
» οὐρανὸς κι' ἡ γῆ, ἕνα γιῶτα ἢ μιὰ γραμμίτσα δὲ
» θὰ περάσει ἀπὸ τὸ Νόμο, πρὶ νὰ γίνουν ὅλα. Ὅποιος
» λοιπὸν χαλάσει μιὰ ἀπὸ κεῖνες τὶς ἐντολὲς — τὶς μι-
» κρότατες — κι' ἔτσι διδάξει τοὺς ἀνθρώπους, μικρό-
» τατο θὰν τὸν ποῦνε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ὅ-
» πιος ὅμως κάνει καὶ διδάξει, αὐτόνε μεγάλο θὰν
» τὸν ποῦνε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Γιατὶ σᾶς
» λέω, πὼς ἂ δὲν πληθήνει ἡ ἀρετή σας πιότερο ἀπὸ
» τῶν διαβασμένων καὶ Φαρισαίων, ἀδύνατο νὰ μπεῖ-
» τε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
27. » Ἀκούσατε πὼς εἰπώθηκε στοὺς παλιοὺς
» *Νὰ μὴ σκοτώνεις· κι' ὅποιος σκοτώσει, τοῦ πρέ-*
» *πει τὸ κριτῆρι*. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέω, πὼς ὅποιος
» θυμώνει τ' ἀδερφοῦ του, τοῦ πρέπει τὸ κριτῆρι·
» κι' ὅποιος πεῖ τ' ἀδερφοῦ του Ρακά, τοῦ πρέπει
» ἡ σύνοδο· κι' ὅποιος πεῖ Βλάκα, τοῦ πρέπει ἡ
» γέεννα τῆς φωτιᾶς. Ἂ λοιπὸν προσφέρνεις τὸ
» χάρισμά σου στὸ θυσιαστῆρι ἀπάνου κι' ἐκεῖ θυ-
» μηθεῖς πὼς ἔχει τίποτα μαζί σου ὁ ἀδερφός σου,
» ἄφισέ το ἐκεῖ τὸ χάρισμά σου στὸ θυσιαστῆρι
» ὀμπρός, καὶ σῆρε πρῶτα καὶ φιλιώσου μὲ τὸν
» ἀδερφό σου, καὶ τότες ἔλα πρόσφερε τὸ χάρισμά
» σου. Κέρδισε τὴν καλογνωμιὰ τ' ἀντιδίκου σου
» γλήγορα ὅσο βρίσκεσαι στὸ δρόμο μαζί του, μή-

» πως σὲ παραδώσει ὁ ἀντίδικος στὸν κριτὴ κι' ὁ
» κριτὴς στὸν κλητῆρα καὶ φυλακιστεῖς· ἀληθινὰ
» σοῦ λέω, δὲ θὰ βγεῖς ἀπὸ κεῖ ὡς νὰ γυρίσεις τὸ
» στερνὸ κοδράντη.
28. » Ἀκούσατε πὼς εἰπώθηκε *Νὰ μὴ μοιχεύ-*
» *εις*. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέω, πὼς ὅποιος βλέπει γυ-
» ναῖκα μὲ σκοποὺς ἀποθυμιᾶς, τήνε μοίχεψε κι'
» ὅλας μέσα στὴν καρδιά του. Κι' ἂν τὸ μάτι σου
» τὸ δεξὺ σὲ σκανταλίζει, βγάλ' το καὶ ρῆξε το
» μακριά σου· γιατὶ σὲ συφέρνει ἕνα σου μέλος νὰ
» χαθεῖ, κι' ὄχι ὅλο σου τὸ κορμὶ νὰ ριχτεῖ σὲ γέ-
» εννα. Κι' ἂν τὸ δεξύ σου χέρι σὲ σκανταλίζει, κόψ'
» το καὶ ρῆξε το μακριά σου· γιατὶ σὲ συφέρνει ἕνα
» σου μέλος νὰ χαθεῖ, κι' ὄχι ὅλο σου τὸ κορμὶ νὰ
» πάει σὲ γέεννα.
29. » Κι' εἰπώθηκε *Ὅποιος χωρίσει τὴ γυναῖκα*
» *του, ἂς τῆς δώσει χωρισοχάρτι*. Ἐγὼ ὅμως σᾶς
» λέω, πὼς ὅποιος χωρίσει τὴ γυναῖκα του ἐξὸν ἀπὸ
» λόγο ἀτιμιᾶς, τὴν κάνει καὶ μοιχεύεται· κι' ὅποιος
» χωρισμένη παντρευτεῖ, μοιχεύει.
30. » Πάλι ἀκούσατε πὼς εἰπώθηκε στοὺς παλιοὺς
» *Νὰ μὴν ψευτορκεῖς, μόνε νὰ πλερώνεις στὸν Κύ-*
» *ριο τοὺς ὅρκους σου*. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέω, νὰ
» μὴν ὁρκίζεσαι ὁλότελα, μήτε στὸν οὐρανὸ γιατί
» 'ναι θρόνος τοῦ Θεοῦ, μήτε στὴ γῆ γιατί 'ναι τῶν
» ποδιῶν του σκαμνί, μήτε στὰ Ἱεροσόλυμα γιατί
» 'ναι πολιτεία τοῦ μεγάλου βασιλέα, μήτε στὴν
» κεφαλή σου νὰ μὴν ὁρκίζεσαι γιατὶ δὲ μπορεῖς μιὰ
» τρίχα νὰ κάνεις ἄσπρη ἢ μαύρη. Μόνε ἂς εἶναι
» ὁ λόγος σας ναὶ ναί, ὄχι ὄχι· τὸ παραπάνου
» ἔρχεται ἀπὸ τὸν Κακό.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

31. Ἀκούσατε πὼς εἰπώθη *Μάτι γιὰ μάτι καὶ*
» *δόντι γιὰ δόντι*. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέω, μὴν ἀν-
» τιστέκεις στὸν κακὸ, μόνε ὅπιος σὲ χτυπᾷ στὸ
» δεξύ σου μάγουλο, γύρισ' του καὶ τ' ἄλλο· κι'
» ὅπιος σοῦ θέλει δίκες καὶ νὰ πάρει σου τὸ ροῦχο,
» ἄφισέ του καὶ τὸ πανωφόρι· κι' ὅπιος σ' ἀγγα-
» ρέψει ἕνα μίλι, πήγαινε μαζί του διό. Σ' ὅπιονε
» σοῦ γυρεύει δῶσε, κι' ὅπιος θέλει νὰ σοῦ δανειστεῖ
» μὴν τοῦ γυρίσεις ράχη.
32. » Ἀκούσατε πῶς εἰπώθη *Ν'ἀγαπᾷς τὸ γεί-*
» *τονά σου καὶ νὰ μισεῖς τὸν ἐχτρό σου*. Ἐγὼ
» ὅμως σᾶς λέω, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχτρούς σας καὶ προ-
» σεύχεστε γιὰ τὸ καλὸ ὅσωνε σᾶς κατατρέχουν,
» ἔτσι νὰ γίνετε γιοὶ τοῦ πατέρα σας στὰ οὐράνια,
» γιατὶ τὸν ἥλιο του τὸν ἀνατέλλει σὲ κακοὺς καὶ
» σὲ καλοὺς καὶ βρέχει σὲ δίκιους κι' ἄδικους.
» Τὶ ἀνίσως ἀγαπῆστε ὅσους σᾶς ἀγαποῦν, τί ἀξία
» ἔχετε ; Τὸ ἴδιο δὲν κάνουν κι' οἱ τελῶνες ; Κι'
» ἃ χαιρετῆστε τοὺς ἀδερφούς σας μοναχὰ, τί πα-
» ραπάνου κάνετε ; Τὸ ἴδιο δὲν κάνουνε κι' οἱ ἐθνι-
» κοί ; Γίνετε λοιπὸν ἐσεῖς τέλειοι, ὅπως τέλειος
» εἶναι ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος.
[6] 33. » Προσέχετε τὰ χρέη σας νὰ μὴν τὰ κάνετε
» μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, ἔτσι γιὰ νὰ σᾶς καμα-
» ρώσουν· εἰδεμὴ, ἀξία δὲν ἔχετε μὲ τὸν πατέρα μου
» στὰ οὐράνια. Ὅτα λοιπὸν ἐλεεῖς, μὴ σαλπίζεις
» μπροστά σου, ὅπως κάνουν οἱ ὑποκριτάδες μέσα
» στὰ συναγώγια καὶ στενὰ γιὰ νὰ παινεθοῦν ἀπὸ
» τοὺς ἀνθρώπους. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, ἔλαβαν τὴν
» πλερωμή τους. Μονάχα ἐσὺ σὰν ἐλεεῖς, ἃς μὴ μάθει
» τὸ ζερβύ σου τὸ τί κάνει τὸ δεξύ σου, γιὰ νὰ μείνει

» ἡ ἐλεημοσύνη σου κρυφή· κι' ὁ πατέρας σου ποὺ
» βλέπει στὸ κρυφὸ θὰ σὲ πλερώσει.
34. » Κι' ὅταν κάντε προσευχὴ, μὴ γίνεστε σὰν
» τοὺς ὑποκριτάδες· γιατὶ ἀγαποῦνε μέσα στὰ συνα-
» γώγια καὶ στῶν μεγάλων δρόμων τὶς γωνιὲς νὰ
» στέκουν καὶ προσεύχουνται, γιὰ νὰ φανοῦνε στοὺς
» ἀνθρώπους. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, ἔλαβαν τὴν πλε-
» ρωμή τους. Μονάχα ἐσὺ σὰν κάνεις προσευχὴ, ἔμπα
» μέσα στὸ κελλί σου, καὶ κλείνοντας τὴν πόρτα σου
» προσευχήσου στὸν πατέρα σου ποῦναι στὸ κρυφό·
» κι' ὁ πατέρας σου ποὺ βλέπει στὸ κρυφὸ θὰ σὲ πλε-
» ρώσει. Καὶ στὴν προσευχή σας μὴ μωρολογᾶτε σὰν
» τοὺς ὑποκριτάδες, γιατὶ νομίζουν πὼς μὲ τὴν πο-
» λυλογιά τους θὰ συνακουστοῦν. Μὴν τοὺς μιάστε
» λοιπόν· γιατὶ ξέρει ὁ Θεὸς ὁ πατέρας σας τὸ τί
» σᾶς χρειάζεται πρὶν τοῦ ζητῆστε. Λοιπὸν ἔτσι ἐσεῖς
» νὰ προσεύχεστε *Πατέρα μας ἐσὺ μέσ' στὰ οὐράνια,*
» *ἅγιο ἃς εἶναι τ' ὄνομά σου, ἃς ἔρθει ἡ βασιλεία*
» *σου, ἃς γίνει τὸ θέλημά σου, ὅπως στὸν οὐρανὸ*
» *[ἔτσι] καὶ στὴ γῆ· τὸ ψωμί μας ὅσο μᾶς πέφτει*
» *δῶσε μας σήμερα, καὶ χάρισέ μας τὰ χρέη μας ὅπως*
» *κι' ἐμεῖς χαρίσαμε σ' ὅσους μᾶς χρωστοῦν· καὶ μὴ*
» *μᾶς βάλεις σὲ πειρασμὸ, μόνε γλύτωσέ μας ἀπὸ*
» *τὸν Κακό*. Γιατὶ ἃ συχωρέστε τῶν ἀνθρώπων τὰ
» φταιξίματά τους, θὰ συχωρέσει καὶ σ' ἐσᾶς ὁ πα-
» τέρας σας ὁ οὐράνιος· μὰ ἃ δὲ συχωρέστε τῶν ἀνθρώ-
» πων τὰ φταιξίματά τους, δὲ θὰ συχωρέσει μήτ'
» ὁ πατέρας σας τὰ δικά σας φταιξίματα.
35. » Καὶ σὰ νηστεύετε, μὴ γίνεστε σὰν τοὺς ὑπο-
» κριτάδες σκυθρωποί· γιατὶ ἀφανίζουνε τὰ πρόσωπά
» τους γιὰ νὰ φανοῦνε στοὺς ἀνθρώπους πὼς νηστεύ-

» σουν. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, ἔλαβαν τὴν πλερωμή τους.
» Μόνε ἐσὺ σὰ νηστεύεις, λάδωσε τὸ κεφάλι σου καὶ νίψε
» τὸ πρόσωπό σου γιὰ νὰ μὴ φανεῖς στοὺς ἀνθρώπους
» πὼς νηστεύεις, μόνε στὸν πατέρα σου στὸ κρυφό· κι'
» ὁ πατέρας σου ποὺ βλέπει στὸ κρυφὸ θὰ σὲ πλερώσει.
36. » Μὴ θησαυρίζετε θησαυροὺς στὴ γῆ, ὅπου
» σκουλῆκι καὶ φάγωμα ἀφανίζει κι' ὅπου κλέφτες
» τρυποῦν καὶ κλέβουνε· μόνε θησαυρίζετε θησαυροὺς
» στὸν οὐρανό, ὅπου μήτε σκουλῆκι μήτε φάγωμα
» ἀφανίζει κι' ὅπου κλέφτες δὲν τρυποῦν μήτε κλέ-
» βουνε. Γιατὶ ὁποῦ 'ναι ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ θἆναι
» κι' ἡ καρδιά σου.
37. » Ὁ λύχνος τοῦ κορμιοῦ 'ναι τὸ μάτι σου. Ἂ
» λοιπὸν τὸ μάτι σοὺ 'ναι ἄθῳο, ὅλο τὸ κορμί σου θἆ-
» ναι φωτεινό· μὰ ἂν εἶναι ἀχαμνὸ τὸ μάτι σου, ὅλο
» τὸ κορμί σου θἆναι σκοτεινό. Ἂ λοιπὸν σκοτάδι
» 'ναι τὸ φῶς τὸ μέσα σου, τὸ σκοτάδι πόσο;
38. » Διὸ ἀφεντάδες νὰ δουλεύει δὲ μπορεῖ κανείς·
» γιατὶ ἢ τὸν ἕνα θὰ μισήσει καὶ τὸν ἄλλο θ' ἀγαπή-
» σει, ἢ στὸν ἕνα θὰ προσκολληθεῖ καὶ τὸν ἄλλο θ'
» ἀψηφίσει. Δὲ μπορεῖτε Θεὸ νὰ δουλεύετε καὶ Μα-
» μωνᾶ. Γι' αὐτὸ σᾶς λέω, μὴ φροντίζετε γιὰ τὴ ζωή
» σας τί θὰ φᾶτε ἢ τί θὰ πιεῖτε, μήτε γιὰ τὸ σῶμα
» σας τί θὰ φορέστε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ πιὸ πολὺ ἀπὸ
» τὴ θροφὴ καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ φόρεμα; Κοιτάξτε
» τὰ πουλιὰ τ' οὐρανοῦ, τὶ δὲ σπαίρνουν οὔτε θερί-
» ζουν οὔτε συνάζουνε σ' ἀποθῆκες, κι' ὁ πατέρας σας
» ὁ οὐράνιος τὰ θρέφει· ἐσεῖς δὲν ἀξίζετε πιὸ πολὺ
» τους; Καὶ πιός φροντίζοντας μπορεῖ στὰ χρόνια του
» μιὰ πήχη νὰ βάλει παραπάνου; Καὶ γιὰ φόρεμα τί
» φροντίζετε; Παρατηρῆστε τοὺς κρίνους τοῦ κάμπου

» πῶς γίνουνται· δὲ δουλεύουνε μήτε γνέθουν· ὅμως
» σᾶς λέω πὼς κι' ὁ Σολομῶνας μέσα σ' ὅλη του
» τὴ δόξα σὰν κανένα τους δὲ φόρεσε στολή. Ἂ λοι-
» πὸν τοῦ κάμπου τὸ χορτάρι ποὖναι σήμερα καὶ τα-
» χιὰ τὸ ρήχνουνε σὲ φοῦρνο, ἔτσι ὁ Θεὸς τὸ στολίζει,
» ὄχι πολὺ περισσότερο ἐσᾶς, λιγόπιστοι; Μὴ λοιπὸν
» φροντίζετε λέγοντας τί θὰ φᾶμε ἢ τί θὰ πιοῦμε ἢ τί
» θὰ βάλουμε (ἐπειδὴ ὅλα αὐτὰ τὰ ζητοῦν οἱ ἐθνικοί),
» γιατὶ ξέρει ὁ πατέρας σας πὼς ὅλα αὐτὰ σᾶς χρειά-
» ζουνται· μόνε ζητᾶτε πρῶτα τὴν ἁγιοσύνη καὶ τὴ
» βασιλεία του, κι' ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς δοθοῦνε μαζί.
» Μὴ λοιπὸν φροντίζετε γιὰ τὴν αὐρινή, γιατὶ ἡ αὐρι-
» νὴ θὰ φροντιστεῖ μονάχη της· τῆς σώνει τῆς ἡμέρας
» τὸ δικό της βάσανο.
39. » Μὴ δικάζετε γιὰ νὰ μὴ δικαστῆτε· γιατὶ μ'
» ὅ,τι δίκη δικάζετε θὰ δικαστῆτε καὶ μ' ὅ,τι μέτρο
» μετρᾶτε θὰ σᾶς μετρηθεῖ. Καὶ τί βλέπεις τὸ ξυ-
» λάκι μέσα στὸ μάτι τ' ἀδερφοῦ σου, καὶ τὸ πα-
» τερὸ μέσα στὸ δικό σου μάτι δὲν τὸ νιώθεις; Ἢ πῶς
» θὰ πεῖς τ' ἀδερφοῦ σου Ἄφισε νὰ βγάλω τὸ ξυλάκι
» ἀπὸ τὸ μάτι σου, καὶ νά τὸ πατερὸ μέσα στὸ δικό σου
» μάτι; Ὑποκριτή, βγάλε πρῶτα τὸ πατερὸ μέσ' ἀπὸ
» τὸ μάτι σου, καὶ τότες κοίταξε νὰ βγάλεις τὸ ξυ-
» λάκι ἀπὸ τὸ μάτι τ' ἀδερφοῦ σου. 40. Μὴ δῶστε
» τίποτ' ἁγιασμένο στὰ σκυλιά, μήτε νὰ ρῆξτε τὰ
» μαργαριτάρια σας μπροστὰ στοὺς χοίρους, μήπως
» τὰ καταπατήσουνε μὲ τὰ πόδια τους καὶ γυρνῶντας
» σᾶς ξεσκίσουν.
41. » Ζητᾶτε καὶ θὰ σᾶς δοθεῖ· γυρεύετε καὶ θὰ
» βρεῖτε· χτυπᾶτε καὶ θὰ σᾶς ἀνοιχτεῖ. Γιατὶ ὅπιος
» ζητᾷ λαβαίνει, κι' ὅπιος γυρεύει βρίσκει, καὶ σ'

» ὅπιονε χτυπάει ἀνοίγουν. Ἤ πιός σας ἄνθρωπος
» ποὺ θὰ ζητήσει ὁ γιός του ψωμί, μήπως πέτρα θὰν
» τοῦ δώκει; ἢ καὶ ψάρι θὰ ζητήσει, μήπως θὰν τοῦ
» δώκει φεῖδι; Ἂ λοιπὸν ἐσεῖς ὄντας κακοὶ ξέρετε τῶν
» παιδιῶνε σας νὰ δίνετε καλὰ δοσίματα, πόσο πιὸ
» πολὺ ὁ πατέρας σας ὁ ουράνιος θὰ δώκει καλὰ σ'
» ὅσους τοῦ ζητοῦν! Ὅλα λοιπὸν ὅσα θέλετε νὰ σᾶς
» κάνουν οἱ ἀνθρῶποι, ἔτσι κι' ἐσεῖς νὰν τοὺς κάνετε·
» γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὁ Νόμος κι' οἱ Προφῆτες.
42. » Μπαίνετε ἀπὸ τὴ στενὴ τὴν πύλη, γιατὶ
» πλατιά 'ναι ἡ πύλη κι' ἁπλόχωρος ὁ δρόμος ποὺ
» φέρνει στὸ χαμό, καὶ πολλοί 'ναι ὅσοι μπαίνουν ἀπὸ
» κεῖ· ὅμως γιατὶ στενή 'ναι ἡ πύλη καὶ στρυμωχτὸς
» ὁ δρόμος ποὺ φέρνει στὴ ζωή, καὶ λίγοι 'ναι ποὺ
» τόνε βρίσκουν.
43. » Προσέχετε ἀπὸ τοὺς ψευτοπροφῆτες, ποὺ
» σᾶς ἔρχουνται μὲ φορέματα προβάτων κι' εἶναι ἀπὸ
» μέσα λύκοι ἁρπαχτικοί. Ἀπὸ τοὺς καρπούς τους
» θὰν τοὺς νιῶστε. Μήπως συνάζουν ἀπ' ἀγκαθιὲς
» σταφύλια κι' ἀπὸ τριβόλια σῦκα; Ἔτσι κάθε δέν-
» τρο καλὸ κάνει καρποὺς ὡραίους, ὅμως τὸ σάπιο
» δέντρο κάνει καρποὺς κακούς. Δὲ γίνεται δέντρο
» καλὸ νὰ κάνει καρποὺς κακούς, μήτε σάπιο δέντρο
» νὰ κάνει καρποὺς καλούς. Δέντρο ποὺ δὲν κάνει
» καρπὸ καλὸ κόβεται καὶ ρήχνεται στὴ φωτιά. Λοι-
» πὸν ἀπὸ τοὺς καρπούς τους θὰν τοὺς νιῶστε.
44. » Δὲ θὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὅπιος
» μοῦ λέει Κύριε, Κύριε, μόνε ὅπιος κάνει τὸ θέλημα
» τοῦ πατέρα μου στὰ οὐράνια. Πολλοὶ θὰ μοῦ ποῦν
» ἐκείνη τὴν ἡμέρα Κύριε, Κύριε, μὲ τ' ὄνομά σου
» δὲν προφητέψαμε καὶ μὲ τ' ὄνομά σου δὲ βγάλαμε

» δαιμόνια καὶ μὲ τ' ὄνομά σου δὲν κάναμε θάματα
» πολλά; Καὶ τότες θὰν τοὺς ἀπολογηθῶ πὼς Ποτὲς
» δὲ σᾶς ἤξερα· φύγετε ἀπὸ μένα οἱ ἐργάτες τῆς ἀνο-
» μίας.
45. » Ὅπιος λοιπὸν ἀκούει μου αὐτὰ τὰ λόγια καὶ
» τὰ κάνει, θὰ μιάσει ἄνθρωπο φρόνιμο ποὔχτισε τὸ
» σπίτι του στὴν πέτρα ἀπάνου· καὶ κατέβηκε ἡ βροχὴ
» κι' ἦρθαν τὰ ποτάμια καὶ φυσήξανε οἱ ἀνέμοι, καὶ
» πλακώσανε στὸ σπίτι ἐκεῖνο καὶ δὲν ἔπεσε· γιατὶ
» εἴτανε θεμελιωμένο στὴν πέτρα ἀπάνου. 46. Κι'
» ὅπιος ἀκούει μου αὐτὰ τὰ λόγια καὶ δὲν τὰ κάνει,
» θὰ μιάσει ἄνθρωπο ἀσυλλόγιστο ποὔχτισε τὸ σπίτι
» του στὸν ἄμμο ἀπάνου· καὶ κατέβηκε ἡ βροχὴ κι'
» ἦρθαν τὰ ποτάμια καὶ φυσήξανε οἱ ἀνέμοι, καὶ χτυ-
» πήσανε τὸ σπίτι ἐκεῖνο κι' ἔπεσε, κι' εἴταν τρανὸ τὸ
» πέσιμό του ».
47. Καὶ συνέβηκε, σὰν τέλιωσε ὁ Ἰησοῦς αὐτὰ
τὰ λόγια, σάστιζαν τὰ πλήθη μὲ τὴ διδαχή του·
γιατὶ τοὺς δίδασκε σὰ νά 'χε ἐξουσία κι' ὄχι καθὼς
οἱ διαβασμένοι τους.
48. Κι' ὅταν κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνό, τὸν ἀκολού- [8]
θησαν πλήθη πολλά. Καὶ νά λωβιασμένος ἦρθε καὶ
τὸν προσκυνοῦσε λέγοντας « Κύριε, ἂ θέλεις, μπορεῖς
» νὰ μὲ καθαρίσεις ». Κι' ἁπλώνοντας τὸ χέρι του τὸν
ἄγγιξε κι' εἶπε « Θέλω, καθαρίσου ». Κι' εὐτὺς τοῦ
καθαρίστη ἡ λώβα. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέει « Κοίτα
» μὴν τὸ πεῖς κανενός, μόνε σῦρε δείξου στὸν παπᾶ,
» καὶ πρόσφερε τὸ χάρισμα ποὺ πρόσταξε ὁ Μωϋσῆς,
» ἔτσι γιὰ νὰ φωτιστοῦν ».
49. Καὶ σὰ μπῆκε στὴν Καφαρναούμ, πῆγε ἕνας
ἑκατόνταρχος ποὺ τὸν παρακαλοῦσε κι' ἔλεγε « Κύριε,

» τὸ παιδί μου κοίτεται στὸ σπίτι παραλυτικὸ καὶ
» βασανίζεται τρομερά ». Τοῦ λέει « Ἐγὼ ἔρχουμαι
» καὶ τὸν γιατρεύω ». Κι᾿ ὁ ἑκατόνταρχος ἀποκρίθη κι᾿
εἶπε « Κύριε, δὲν ἀξίζω γιὰ νὰ μπεῖς κάτου ἀπὸ τὴ
» στέγη μου· μὰ μοναχὰ πὲς λόγο καὶ θὰ γιατρευτεῖ
» τὸ παιδί μου. Γιατὶ κι᾿ ἐγὼ 'μαι ἄνθρωπος ὑπο-
» ταχτικὸς ἔχοντας κάτου μου στρατιῶτες, καὶ λέω
» στὸν ἕνα Πήγαινε, καὶ πηγαίνει, καὶ σ᾿ ἄλλον Ἔλα,
» κι᾿ ἔρχεται, καὶ στὸ σκλάβο μου Κάνε ἑτοῦτο, καὶ
» τὸ κάνει ». Καὶ σὰν ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ἀπόρησε κι᾿
εἶπε σ᾿ ὅσους τὸν ἀκολουθοῦσαν « Ἀληθινὰ σᾶς λέω,
» σὲ κανέναν τόση πίστη δὲ βρῆκα μέσα στὸν Ἰσ-
» ραήλ. Καὶ σᾶς λέω, πὼς πολλοὶ ἀπ᾿ ἀνατολὴ καὶ
» δύση θἄρθουν καὶ θὰ κάτσουνε μαζὶ μὲ τὸν Ἀβραὰμ
» καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακὼβ μέσα στὴ βασιλεία
» τῶν οὐρανῶν, μὰ τοὺς γιοὺς τῆς βασιλείας θὰν τοὺς
» βγάλουν ὄξω στὸ σκοτάδι τὸ πιὸ ὀξώτερο· ἐκεῖ θὰ
» 'ναι τὸ κλάψε καὶ τὸ τρίξε τῶν δοντιῶν ». Κι᾿ εἶπε
ὁ Ἰησοῦς στὸν ἑκατόνταρχο « Πήγαινε· ὅπως πίστε-
» ψες ἂς σοῦ γίνει ». Καὶ γιατρεύτη τὸ παιδὶ τὴν ὥρα
ἐκείνη.

50. Κι᾿ ὅταν ἦρθε ὁ Ἰησοῦς στὸ σπίτι τοῦ Πέ-
τρου, εἶδε τὴν πεθερά του κατάκοιτη καὶ θερμα-
σμένη· κι᾿ ἄγγιξε τὸ χέρι της, καὶ τὴν ἀφῆκε ἡ θέρμη
καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ὑπερετοῦσε. Καὶ σὰ βράδιασε,
τοῦ φέρανε δαιμονισμένους πολλοὺς κι᾿ ἔβγαλε τὰ πνέ-
ματα μὲ λόγο, καὶ γιάτρεψε ὅλους τοὺς ἀρρώστους,
γιὰ ν᾿ ἀληθέψει τὸ εἰπωμένο μέσο τοῦ Ἡσαΐα τοῦ
προφήτη, ποὺ λέει *Αὐτὸς πῆρε τὶς ἀρρώστιες μας καὶ
τὰ πάθια σήκωσε.*

51. Καὶ σὰν εἶδε ὁ Ἰησοῦς γύρω του πλῆθος,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

πρόσταξε νὰ πᾶν ἀντίπερα. Κι᾿ ἕνας διαβασμένος
πῆγε καὶ τοῦ εἶπε « Δάσκαλε, θὰ σ᾿ ἀκολουθήσω ὅπου
» κι᾿ ἂν πᾶς ». Κι᾿ ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέει « Οἱ ἀλεποῦδες
» ἔχουν τρύπες καὶ τὰ πουλιὰ τ᾿ οὐρανοῦ φωλιές, ὅμως
» ὁ γιὸς τ᾿ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ νὰ γύρει τὸ κε-
» φάλι ». Κι᾿ ἄλλος μαθητὴς τοῦ εἶπε « Κύριε, πα-
» ραχώρησέ μου νὰ πάω πρῶτα καὶ νὰ θάψω τὸν πα-
» τέρα μου ». Κι᾿ ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέει « Ἀκολούθα με,
» κι᾿ ἂς θάψουν τοὺς νεκρούς τους οἱ νεκροί ».

52. Καὶ μπῆκε σὲ καράβι καὶ τὸν ἀκολούθησαν οἱ
μαθητάδες του. Καὶ νά φουρτοῦνα μεγάλη ἔγινε στὴ
λίμνη, τόσο ποὺ τὸ καράβι τὸ σκέπαζαν τὰ κύματα.
Κι᾿ ἐκεῖνος κοιμοῦνταν. Καὶ πῆγαν καὶ τόνε σηκώ-
σανε λέγοντας « Κύριε, σῶσε, χανόμαστε ». Καὶ τοὺς
λέει « Τί δειλιάζετε, λιγόπιστοι; » Τότες σηκώθηκε
καὶ μάλωσε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴ λίμνη κι᾿ ἔγινε κα-
λοσύνη μεγάλη. Κι᾿ ἀποροῦσαν οἱ ἀνθρῶποι λέγοντας
« Σὰν τί 'ναι αὐτὸς ποὺ κι᾿ οἱ ἀνέμοι κι᾿ ἡ λίμνη τὸν
» ἀκοῦν; »

53. Καὶ σὰν πῆγε ἀντίπερα στὸν τόπο τῶν Γα-
δαρηνῶν, ἀπάντησε διὸ δαιμονισμένους ποὔβγαιναν
ἀπὸ τὰ μνήματα, ἄγριους ὑπερβολικά, τόσο ποὺ δὲ
μποροῦσε κανεὶς νὰ περάσει ἀπὸ τὸ δρόμο ἐκεῖνο. Καὶ
νά φώναξαν κι᾿ εἶπαν « Τί θέλεις ἀπὸ μᾶς, γιὲ τοῦ
» Θεοῦ; Ἦρθες ἐδῶ πρὶν τὴν ὥρα νὰ μᾶς βασανί-
» σεις; » Κι᾿ εἴτανε μακριὰ ἀπὸ κεῖ κοπάδι μεγάλο
χοῖροι ποὺ βοσκοῦσαν. Κι᾿ οἱ δαιμόνοι τὸν παρακα-
λοῦσαν κι᾿ ἔλεγαν « Ἂ μᾶς βγάλεις, στεῖλε μας στὸ
» κοπάδι τῶν χοίρων ». Καὶ τοὺς εἶπε « Πηγαίνετε ».
Κι᾿ ἐκεῖνοι βγήκανε καὶ πήγανε στοὺς χοίρους, καὶ νά
ὅρμησε ὅλο τὸ κοπάδι κάτου ἀπὸ τὸν γκρεμὸ στὴ λίμ-

νη, καὶ ψοφήσανε μέσα στὰ νερά. Κι' οἱ βοσκοὶ ἔφυγαν, καὶ πήγανε στὴ χώρα καὶ μηνήσανε τὰ πάντα καὶ τὸ τί συνέβη στοὺς δαιμονισμένους. Καὶ νά ὅλη ἡ χώρα βγῆκε ν' ἀπαντήσει τὸν Ἰησοῦ, κι' ἅμα τὸν εἶδαν, τὸν παρακαλέσανε νὰ φύγει ἀλλοῦ ἀπὸ τὰ σύνορά τους.

[9] 54. Καὶ μπαίνοντας σὲ καράβι, πέρασε ἀντίκρυ καὶ πῆγε στὸν τόπο του. Καὶ νά τοῦ πῆγαν παραλυτικὸ ἀπάνου σὲ κλινάρι πλαγιασμένο. Καὶ σὰν εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστη τους, εἶπε τοῦ παραλυτικοῦ « Ἔχε θάρρος, παιδί μου, συχωρεμένες οἱ ἁμαρ» τίες σου ». Καὶ νά μερικοὶ διαβασμένοι εἴπανε μέσα τους « Αὐτὸς ἀσεβεῖ ». Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔνιωσε τοὺς στοχασμούς τους κι' εἶπε « Γιατί στοχάζεστε κακὰ » μέσα στὴν καρδιά σας; Γιατὶ τί 'ναι εὐκολώτερο, » νὰ πεῖς Συχωρεμένες οἱ ἁμαρτίες σου, ἢ νὰ πεῖς Σή» κω καὶ περπάτα; Ὅμως γιὰ νὰ μάθετε πὼς ἔχει » ἐξουσία ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου στὴ γῆ νὰ συχωρνᾷ » ἁμαρτίες, » τότες λέει τοῦ παραλυτικοῦ « Σήκω πά» ρε τὸ κλινάρι σου καὶ σῆρε σπίτι σου ». Καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε σπίτι του. Καὶ σὰν τὄδανε τὰ πλήθη, φοβηθήκανε, καὶ δόξασαν τὸ Θεὸ ποὔδωκε ἐξουσία τέτια στοὺς ἀνθρώπους.

55. Καὶ περνῶντας ἀπὸ κεῖ ὁ Ἰησοῦς εἶδε ἕναν ἄνθρωπο καθισμένο στὸ τελώνιο ποὺ τὸν ἔλεγαν Μαθθαῖο, καὶ τοῦ λέει « Ἀκολούθα με ». Καὶ σηκώθη καὶ τὸν ἀκολούθησε. Καὶ συνέβη, ἐνῷ 'ταν καθισμένος [κι' ἔτρωγε] μέσα στὸ σπίτι, νά πολλοὶ τελῶνες κι' ἁμαρτωλοὶ ἦρθαν καὶ καθίσανε μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ μὲ τοὺς μαθητάδες του. Κι' οἱ Φαρισαῖοι σὰν τοὺς εἶδαν, λέγανε στοὺς μαθητάδες του « Γιατί τρώει ὁ δά» σκαλός σας μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ μὲ τοὺς ἁμαρ» τωλούς; » Κι' ἐκεῖνος τ' ἄκουσε κι' εἶπε « Γιατρὸ » δὲ θέλουν οἱ γεροί, μόνε οἱ ἀρρωστημένοι. Μόνε » σῆρτε μάθετε τὸ τί θὰ πεῖ *Σπλαγχνιὰ θέλω κι' ὄχι* » *θυσία*, γιατὶ δὲν ἦρθα νὰ κράξω ἐνάρετους, μόνε » ἁμαρτωλούς ».

56. Τότες πηγαίνουνε στὸν Ἰησοῦ οἱ μαθητάδες τοῦ Ἰωάνη κι' ἔλεγαν « Γιατί ἐμεῖς κι' οἱ Φαρισαῖοι » νηστεύουμε, κι' οἱ μαθητάδες σου δὲ νηστεύουν; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Μήπως μποροῦν οἱ γιοὶ τῆς » αἴθουσας τοῦ γάμου νὰ πενθοῦν ἐνόσῳ βρίσκεται ὁ » γαμπρὸς μαζί τους; Ὅμως θἄρθεῖ καιρὸς ποὺ θὰν » τοὺς πάρουν τὸ γαμπρὸ, καὶ τότες θὰ νηστέψουν. » Καὶ κανεὶς κομάτι καινούργιο δὲν τὸ βάζει μπάλ» λωμα σὲ ροῦχο παλιό· γιατὶ τὸ γιόμισμά του παίρ» νει ἀπὸ τὸ ροῦχο, καὶ χειροτερεύει ἡ τρύπα. Μήτε » βάζουν καινούργιο κρασὶ σ' ἀσκιὰ παλιά· ειδεμὴ, » σποῦν τ' ἀσκιὰ, καὶ τὸ κρασὶ χύνεται καὶ χάνουν» ται τ' ἀσκιά· μόνε βάζουνε κρασὶ καινούργιο σὲ » καινούργια ἀσκιὰ, καὶ βαστοῦνε καὶ τὰ διό ».

57. Ἐνῷ τοὺς μίλαε αὐτὰ τὰ λόγια, νά ἕνας ἄρχοντας πῆγε καὶ τὸν προσκυνοῦσε κι' ἔλεγε πὼς « Ἡ » κόρη μου ὅ, τι πέθανε· μόνε ἔλα βάλε ἀπάνου της » τὸ χέρι καὶ θὰ ζήσει ». Κι' ὁ Ἰησοῦς σηκώθη καὶ τὸν ἀκολούθησε, [καθὼς] κι' οἱ μαθητάδες του. Καὶ νά γυναῖκα μ' αἱμορραγία δώδεκα χρόνια πῆγε κοντὰ ἀπὸ πίσω κι' ἄγγιξε τὴν ἄκρη τοῦ ρούχου του, γιατὶ ἔλεγε μέσα της « Μοναχὰ τὸ ροῦχο του ν' ἀγγίξω, » θὰ γλυτώσω ». Κι' ὁ Ἰησοῦς γύρισε, καὶ σὰν τὴν εἶδε, εἶπε « Ἔχε θάρρος, κόρη μου, ἡ πίστη σου σὲ » γλύτωσε ». Καὶ γλύτωσε ἡ γυναῖκα ἀπὸ κείνη τὴν

ὥρα. Κι' ὅταν ἦρθε ὁ Ἰησοῦς στὸ σπίτι τ' ἄρχοντα
κι' εἶδε τοὺς μουσικοὺς καὶ τὸν κόσμο ποὺ μυρολο-
γοῦσε, ἔλεγε « Πηγαίνετε, γιατὶ δὲν πέθανε τὸ κο-
» ρίτσι, μόνε κοιμᾶται ». Καὶ τὸν περγελοῦσαν.
Ὅμως σὰν ἔβγαλαν τὸν κόσμο ὄξω, μπῆκε μέσα κι'
ἔπιασε τὸ χέρι της, καὶ σηκώθη τὸ κορίτσι. Καὶ
βγῆκε ἡ φήμη αὐτὴ σ' ὅλον ἐκεῖνον τὸν τόπο.
58. Καὶ περνῶντας ἀπὸ κεῖ ὁ Ἰησοῦς, τὸν ἀκολου-
θήσανε διὸ τυφλοὶ ποὺ φώναζαν καὶ λέγανε « Σπλα-
» χνίσου μας, γιὲ τοῦ Δαυείδ ». Καὶ σὰν ἦρθε σπίτι,
πῆγαν οἱ τυφλοὶ καὶ τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Πιστεύετε
» αὐτὸ πὼς μπορῶ νὰν τὸ κάνω ; » Τοῦ λένε « Ναί,
» Κύριε ». Τότες τοὺς ἄγγιξε τὰ μάτια λέγοντας
« Ἂς σᾶς γίνει κατὰ τὴν πίστη σας », καὶ τοὺς
ἀνοίχτηκαν τὰ μάτια. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς φοβέρισε
κι' εἶπε « Κοιτάξτε κανεὶς μὴν τὸ μάθει ». Μὰ ἐκεῖ-
νοι βγήκανε καὶ κήρυξαν παντοῦ τὴ φήμη του σ' ὅλον
ἐκεῖνον τὸν τόπο. Κι' αὐτοὶ σὰν ἔβγαιναν, νά τοῦ
πῆγαν ἕναν ἄλαλο δαιμονισμένο· κι' ὅταν τοῦ βγῆκε
τὸ δαιμόνιο, μίλησε ὁ ἄλαλος. Κι' ἀπόρησαν τὰ
πλήθη κι' ἔλεγαν « Ποτὲς τέτιο δὲ φάνηκε στὸ ἔθνος
» τοῦ Ἰσραήλ ». Μὰ οἱ Φαρισαῖοι λέγανε « Μὲ τὸν
» ἀρχιδαίμονα βγάζει τὰ δαιμόνια ».
59. Καὶ γύριζε ὁ Ἰησοῦς ὅλες τὶς πολιτεῖες καὶ
τὰ χωριά, διδάσκοντας μέσα στὰ συναγώγια τους
καὶ κηρύχνοντας τὸ καλὸ τὸ μήνημα τῆς βασιλείας
καὶ γιατρεύοντας κάθε ἀρρώστια καὶ κάθε πάθος.
[10] 60. Καὶ σὰν εἶδε τὰ πλήθη, τοὺς σπλαχνίστηκε,
γιατὶ εἴτανε σακατεμένοι καὶ σπαραγμένοι σάμπως
πρόβατα δίχως βοσκό. Τότες λέει στοὺς μαθητάδες
του « Πολὺς ὁ θέρος, μὰ οἱ ἐργάτες λίγοι· παρα-

» καλέστε λοιπὸν τὸ νοικοκύρη τοῦ θέρου νὰ βγάλει
» ἐργάτες γιὰ τὸ θέρο του ». Καὶ φώναξε τοὺς δώδεκα
μαθητάδες του, καὶ τοὺς ἔδωκε ἐξουσία ἀκάθαρτων
πνεμάτων ποὺ νὰν τὰ βγάζουνε, καὶ νὰ γιατρεύουν
κάθε ἀρρώστια καὶ κάθε πάθος.
61. Κι' αὐτά 'ναι τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀπο-
στόλων. Πρῶτος ὁ Σίμωνας ποὺ τὸν ἔλεγαν Πέτρο
κι' ὁ Ἀντρέας ὁ ἀδερφός του· κι' ὁ Ἰάκωβος ὁ γιὸς
τοῦ Ζεβεδαίου κι' ὁ Ἰωάνης ὁ ἀδερφός του· ὁ Φί-
λιππος κι' ὁ Βαρθολομαῖος· ὁ Θωμᾶς κι' ὁ Μαθθαῖος
ὁ τελώνης· ὁ Ἰάκωβος ὁ γιὸς τοῦ Ἀλφαίου κι' ὁ
Θαδδαῖος· ὁ Σίμωνας ὁ Κανανaῖος· κι' ὁ Ἰούδας ὁ
Ἰσκαριώτης ποὺ καὶ τὸν παράδωκε.
62. Τοὺς δώδεκα αὐτοὺς τοὺς ἔστειλε ὁ Ἰησοῦς
καὶ τοὺς παράγγειλε λέγοντας « Σὲ στράτα ἐθνῶν
» μὴν πᾶτε καὶ σὲ χώρα Σαμαρειτῶν μὴ μπεῖτε,
» μόνε πηγαίνετε καλύτερα στὰ πρόβατα τὰ χαμένα
» τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πηγαίνοντας κηρύ-
» χνετε καὶ λέτε *Ἔφτασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*.
» Ἀρρώστους γιατρεύετε, νεκροὺς ἀνασταίνετε, λωβια-
» σμένους καθαρίζετε, δαιμόνια βγάζετε. 63. Χάρι-
» σμα λάβατε, χάρισμα δῶστε. Μὴν προμηθευ-
» τεῖτε χρυσάφι μήτ' ἀσῆμι μήτε χαλκὸ γιὰ τὰ ζου-
» νάρια σας· ὄχι ταγάρι γιὰ τὸ δρόμο, μήτε διὸ
» φορέματα μήτε σαντάλια μήτε ραβδί· γιατὶ ἀξίζει
» ὁ δουλευτὴς τὴ θροφή του.
» Καὶ σ' ὅπια χώρα μπεῖτε ἢ σὲ χωριό, ξετάστε
» πιός ἐκεῖ μέσα ἀξίζει, κι' ἐκεῖ μείνατε ὡς ποὺ νὰ
» μισέψτε. Καὶ μπαίνοντας στὸ σπίτι, χαιρετῆστε
» το. Κι' ἂν τὸ σπίτι ἀξίζει, ἂς λάβει τὴν εἰρήνη
» σας· μὰ ἂ δὲν ἀξίζει, ἂς γυρίσει ἡ εἰρήνη σας πί-

» σω σ' ἐσᾶς. Κι' ὅπιος δὲ σᾶς δεχτεῖ μήτ' ἀκούσει
» τὰ λόγια σας, καθὼς βγαίνετε ἀπὸ τὸ σπίτι ἢ ἀπὸ
» τὴ χώρα ἐκείνη τινάξτε τὴ σκόνη τῶν ποδιῶνε
» σας. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, ὑποφερτότερα θὰ πάθει
» ὁ τόπος τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων σὲ μέρα κρί-
» σης παρὰ ἡ χώρα ἐκείνη.

» Νά ἐγὼ σᾶς στέλνω σάμπως πρόβατα στὴ μέση
» λύκων· φανεῖτε λοιπὸν προσεχτικοὶ σὰν τὰ φείδια
» κι' ἀθῷοι σὰν τὰ περιστέρια.

64. » Καὶ προσέχετε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους· γιατὶ
» θὰ σᾶς παραδώσουνε σὲ συνόδους, καὶ μέσα στὰ
» συναγώγια τους θὰ σᾶς βουρδουλίσουν, καὶ μπρο-
» στὰ σ' ἀρχηγοὺς ἀκόμα καὶ βασιλιάδες θὰ σηρθῆτε
» ἀπ' ἀφορμή μου, ἔτσι γιὰ νὰ φωτιστοῦν, [κι']
» αὐτοὶ κι' οἱ ἐθνικοί. Κι' ὅτα σᾶς παραδώσουνε, μὴ
» φροντίζετε πῶς ἢ τί θὰ μιλῆστε, γιατὶ θὰ σᾶς δοθεῖ
» τὴν ὥρα ἐκείνη τί νὰ μιλῆστε· τὶ δὲ μιλεῖτε ἐσεῖς,
» μόνε τὸ πνέμα τοῦ πατέρα σας μέσο σας μιλεῖ.
» Καὶ θὰ παραδώσει ἀδερφὸς ἀδερφὸ γιὰ θάνατο καὶ
» πατέρας παιδὶ, καὶ θὰ σηκωθοῦν παιδιὰ νὰ χτυ-
» πήσουνε γονέους καὶ θὰν τοὺς θανατώσουν. Κι'
» ὅλοι γιὰ τ' ὄνομά μου θὰ σᾶς μισοῦν· μὰ ὅπιος
» ἔχει ἀπομονὴ ὡς στὸ τέλος, αὐτὸς θὰ σωθεῖ.

65. » Κι' ὅτα σᾶς κατατρέχουνε σ' αὐτὴ τὴ
» χώρα, φεύγετε στὴν ἄλλη· γιατὶ ἀληθινὰ σᾶς λέω,
» πρὶν τελιῶστε τὶς χῶρες τοῦ Ἰσραὴλ θἄρθεῖ ὁ
» γιὸς τ' ἀνθρώπου. Δὲν περνάει μαθητὴς τὸ δά-
» σκαλό του μήτε σκλάβος τὸν ἀφέντη του· σώνει
» τοῦ μαθητῆ ὅτα γίνει σὰν τὸ δάσκαλό του, κι' ὁ
» σκλάβος καθὼς τὸν ἀφέντη του. Ἂν τοῦ νοικο-
» κύρη τοῦ κατηγορήσανε Βεεζεβοὺλ, πόσο πιὸ πολὺ

» στοὺς ἀνθρώπους του; Μὴ λοιπὸν τοὺς φοβηθεῖτε· τὶ
» δὲν ἔχει σκεπασμένο ποὺ δὲ θὰ ξεσκεπαστεῖ, καὶ
» κρυφὸ ποὺ δὲ θὰ μαθευτεῖ. Στὸ σκοτάδι ὅ,τι σᾶς
» λέω, πέστε το στὸ φῶς· καὶ στ' αὐτί [σας] ὅ,τι
» ἀκοῦτε, κηρύξτε το ἀπὸ πάνου ἀπὸ τὰ δώματα.
» Καὶ μὴ φοβηθεῖτε ἀπ' ὅσους θανατώνουν τὸ κορμὶ,
» μὰ τὴν ψυχὴ νὰ θανατώσουνε δὲ μποροῦν· μόνε νὰ
» φοβᾶστε κάλια ὅπιονε μπορεῖ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα
» ν' ἀφανίσει μέσ' σὲ γέεννα. Διὸ σπουργίτια δὲν που-
» λιοῦνται ἕνα ἀσσάρι; Μήτ' ἕνα τους δὲ θενὰ πέσει
» κατὰ γῆς δίχως ὁ πατέρας σας νὰ θέλει. Μὰ ἐσᾶς
» κι' οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σᾶς εἶναι μετρημένες. Μὴ
» λοιπὸν φοβᾶστε· πολλὰ σπουργίτια ὑπερτερᾶτε ἐσεῖς.

66. » Ὅπιος λοιπὸν μὲ παραδεχτεῖ μπροστὰ στοὺς
» ἀνθρώπους, θὰν τὸν παραδεχτῶ κι' ἐγὼ μπρο-
» στὰ στὸν πατέρα μου ποῦναι στὰ οὐράνια· μὰ
» ὅπιος μ' ἀρνηθεῖ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰν
» τὸν ἀρνηθῶ κι' ἐγὼ μπροστὰ στὸν πατέρα μου ποῦ-
» ναι στὰ οὐράνια.

67. » Μὴ νομίστε πὼς ἦρθα νὰ βάλω εἰρήνη
» στὴ γῆ· δὲν ἦρθα νὰ βάλω εἰρήνη, μόνε σπαθί.
» Γιατὶ ἦρθα νὰ χωρίσω ἄνθρωπο μὲ τὸν πατέρα
» του, καὶ κόρη μὲ τὴ μάννα της, καὶ νύφη μὲ τὴν
» πεθερά της, κι' ἐχτροὶ τ' ἀνθρώπου οἱ σπιτικοί του.

68. » Ὅπιος ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μάννα καλύτερά
» μου, δὲν τοῦ ἀξίζω· κι' ὅπιος ἀγαπᾷ γιό του ἢ
» κόρη καλύτερά μου, δὲν τοῦ ἀξίζω· κι' ὅπιος δὲν
» παίρνει τὸ σταυρό του καὶ δὲν ἀκολουθᾷ ἀπὸ πίσω
» μου, δὲν τοῦ ἀξίζω. Ὅπιος κερδίσει τὴ ζωή του,
» θὰν τὴ χάσει· κι' ὅπιος γιὰ μένα χάσει τὴ ζωή
» του, θὰν τὴν κερδίσει.

69. »Ὅπιος σᾶς δέχεται, ἐμένα δέχεται· κι'
»ὅπιος ἐμένα δέχεται, δέχεται τὸ στάλτη μου.
»Ὅπιος δέχεται προφήτη σὰν προφήτη, προφήτη
»πλερωμὴ θὰ λάβει· κι' ὅπιος δέχεται ἐνάρετο σὰν
»ἐνάρετο, ἐνάρετου πλερωμὴ θὰ λάβει. Κι' ὅπιος
»σὰ μαθητὴ ποτίσει ἕνανε ἀπὸ τοὺς μικροὺς αὐτοὺς
»ποτῆρι μόνο κρύο νερό, ἀληθινὰ σᾶς λέω, δὲ θὰ
»χάσει τὴν πλερωμή του».

[11] 70. Καὶ συνέβηκε, σὰν τέλιωσε ὁ Ἰησοῦς τὸ νὰ
προστάζει τοὺς μαθητάδες του, ἔφυγε ἀπὸ κεῖ γιὰ
νὰ διδάσκει καὶ κηρύχνει μέσ' στὶς πολιτεῖες τους.
Κι' ὁ Ἰωάνης σὰν ἄκουσε μέσα στὴ φυλακὴ τὰ
ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔστειλε μὲ τοὺς μαθητάδες του
καὶ τοὖπε «Ἐσύ 'σαι ἐκεῖνος ποὔρχεται ἢ ἄλλονε νὰ
»καρτεροῦμε;» Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε καὶ τοὺς
εἶπε «Πηγαίνετε καὶ πληροφορῆστε τὸν Ἰωάνη ὅσα
»ἀκοῦτε καὶ βλέπετε. Τυφλοὶ ξαναβλέπουν καὶ κου-
»τσοὶ περπατοῦν, λωβιασμένοι καθαρίζουνται καὶ
»κουφοὶ ἀκοῦν, καὶ νεκροὶ ἀνασταίνουνται, καὶ σὲ
»φτωχοὺς πάει μήνημα χαρᾶς. Καὶ μακαρισμένος
»ὅπιος δὲ σκανταλιστεῖ μαζί μου».

71. Κι' ἐνῷ πήγαιναν ἐκεῖνοι, ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς
καὶ μιλοῦσε στὰ πλήθη γιὰ τὸν Ἰωάνη «Τί βγή-
»κατε στὴν ἐρημιὰ γιὰ νὰ κοιτάξτε; καλάμι
»ἀνεμοσάλευτο; Μόνε τί βγήκατε νὰ δεῖτε; ἄν-
»θρωπο ἀπαλὰ ντυμένο; Νά τοι ὅσοι φοροῦνε τ'
»ἀπαλά, μέσα στὰ βασιλικὰ παλάτια. Μόνε τί
»βγήκατε νὰ δεῖτε; προφήτη; Ναὶ σᾶς λέω, καὶ
»περισσότερο ἀπὸ προφήτη. Αὐτὸς εἶναι ποὺ γρά-
»φτηκε *Νά ἐγὼ στέλνω τὸν ἄγγελό μου προτύτερά*
»*σου, ποὺ θὰ φτιάσει πρὶν τὴ στράτα σου*. Ἀληθινὰ

»σᾶς λέω, μέσα σὲ γεννήματα γυναικῶν δὲ βγῆκε
»μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν Ἰωάνη τὸ βαφτιστή· ὅμως
»ὁ μικρότερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι με-
»γαλύτερός του. Μόνε ἀπὸ τὶς μέρες τοῦ Ἰωάνη
»τοῦ βαφτιστῆ ὡς τώρα ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
»ρημάζεται καὶ ρημάχτες τὴν ἁρπάζουν. Γιατὶ
»ὅλοι οἱ Προφῆτες κι' ὁ Νόμος ὡς στὸν Ἰωάνη
»προφήτεψαν· κι' ἂ θέτε νὰ παραδεχτεῖτε, αὐτὸς εἶ-
»ναι ὁ Ἠλίας ποὖναι νἄρθει. Ὅπιος ἔχει αὐτιά, ἂς
»ἀκούει.

72. »Καὶ μὲ τί νὰ παραβάλω αὐτὴ τὴ φύτρα;
»Μιάζει παιδιὰ καθισμένα στὶς ἀγορές, ποὺ κρά-
»ζουν στοὺς συντρόφους τους καὶ λὲν *Αὐλοὺς λαλή-*
»*σαμε καὶ δὲ χορέψατε· μοιρολογήσαμε καὶ δὲ χτυ-*
»*πήσατε τὰ στήθια*. Γιατὶ ἦρθε ὁ Ἰωάνης ποὺ
»μήτ' ἔτρωγε μήτ' ἔπινε, καὶ λὲν Ἔχει δαιμόνιο·
»ἦρθε ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου ποὺ τρώει καὶ πίνει,
»καὶ λένε Νά ἄνθρωπος φαγᾶς καὶ κρασοπότης,
»φίλος μὲ τελῶνες καὶ μ' ἁμαρτωλούς. Κι' ἅγιασε
»ἡ γνώση ἀπὸ τὰ ἔργα της».

73. Τότ' ἄρχισε νὰ κατηγορεῖ τὶς χῶρες ὅπου γί-
νηκαν τὰ πιὸ πολλά του θάματα πῶς δὲ μετά-
νιωσαν «Ἀλίμονό σου, Χοραζείν! ἀλίμονό σου, Βηθ-
»σαϊδάν! Τὶ ἂν εἴχανε γενεῖ στὴν Τύρο καὶ Σι-
»δῶνα τὰ θάματα ποὺ σᾶς ἔγιναν, καιρὸ τώρα
»θἄχανε μετανιώσει μὲ σακκόπανο καὶ στάχτη.
»Ὅμως σᾶς λέω, ὑποφερτότερα θὰ πάθει ἡ Τύρο
»κι' ἡ Σιδῶνα σὲ μέρα κρίσης παρὰ ἐσεῖς. Κι' ἐσὺ
»Καφαρναούμ, ποὺ ὡς στὸν οὐρανὸ σηκώθης, ὡς
»στὸν Ἅδη θενὰ κατεβεῖς· γιατὶ ἂν εἴχανε γενεῖ
»στὰ Σόδομα τὰ θάματα ποὺ σοὔγιναν ἐσένα, θὰ

» μένανε ὡς τὰ σήμερα. Ὅμως σᾶς λέω, πὼς ὑπο-
» φερτότερα θὰ πάθει ὁ τόπος τῶν Σοδόμων σὲ μέρα
» κρίσης παρὰ ἐσύ ».

74. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη κι'
εἶπε « Δοξολογῶ σε, πατέρα, ἀφέντη τ' οὐρανοῦ καὶ
» τῆς γῆς, γιατὶ τἄκρυψες αὐτὰ ἀπὸ σοφοὺς καὶ
» γνωστικοὺς καὶ τὰ φανέρωσες σ' ἀθῴους. Ναί, πα-
» τέρα, γιατὶ εἶταν ἔτσι ὁ ὁρισμός σου. Ὅλα τὰ
» πάντα μοῦ παράδωσε ὁ πατέρας μου, καὶ κανεὶς
» δὲ γνωρίζει τὸ γιὸ ἐξὸν ὁ πατέρας· μήτε κανεὶς
» γνωρίζει τὸν πατέρα ἐξὸν ὁ γιὸς κι' ὁπιανοῦ θέλει
» ὁ γιὸς νὰν τόνε φανερώσει.

75. » Μαζί μου ἐλᾶτε ὅλοι ποὺ κοπιάζετε κι'
» ὅσοι εἶστε φορτωμένοι, κι' ἐγὼ σᾶς ξεκουράζω.
» Σηκῶστε τὸ ζυγό μου ἀπάνου σας, καὶ μάθετε
» ἀπὸ μένα, γιατὶ ἥμερος εἶμαι καὶ μὲ ταπεινὴ καρ-
» διά, καὶ θὰ βρεῖ ξεκούρασμα ἡ ψυχή σας. Τὶ ὁ
» ζυγός μου 'ναι καλὸς κι' ἀλαφρὺ τὸ φόρτωμά
» μου ».

[12] 76. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ περπάτησε ὁ Ἰησοῦς σαβ-
βάτο μέσα ἀπὸ τὰ σπαρτά· κι' οἱ μαθητάδες του
πείνασαν, κι' ἀρχίσανε καὶ μαδοῦσαν στάχια κι'
ἔτρωγαν.

Κι' οἱ Φαρισαῖοι, σὰν τοὺς εἶδαν, τοὖπανε « Κοίτα,
» οἱ μαθητάδες σου κάνουν ὅ,τι δὲν πρέπει τὸ σαβ-
» βάτο ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Δὲ διαβάσατε τί
» ἔκανε ὁ Δαυεὶδ σὰν πείνασε κι' ὅσοι εἴτανε μαζί
» του; πὼς μπῆκε μέσ' στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ καὶ
» φάγανε τὶς προσφορές, ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ φάει,
» μήτε κι' οἱ συντρόφοι του, ἐξὸν οἱ παπάδες μόνοι;
» Ἢ δὲ διαβάσατε μέσα στὸ Νόμο πὼς σαββάτο

» μέσα στὸ ναὸ οἱ παπάδες καταλοῦνε τὸ σαββάτο
» δίχως ἁμαρτία; Καὶ σᾶς λέω, πὼς ἀπὸ τὸ ναὸ
» μεγαλύτερα ἔχει ἐδῶ. Μὰ ἀνίσως γνωρίζατε τὸ τί
» θὰ πεῖ *Σπλαχνιὰ θέλω κι' ὄχι θυσία*, δὲ θὰ κατα-
» δικάζατε τοὺς ἀθῴους. Γιατὶ ἐξουσιαστὴς τοῦ σαβ-
» βάτου εἶναι ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου ».

77. Καὶ φεύγοντας ἀπὸ κεῖ, ἦρθε στὸ συναγῶγι
τους· καὶ νά ἕνας ἄνθρωπος μὲ χέρι ξεραμένο. Καὶ
τόνε ρώτησαν κι' εἶπαν « Ἆ μπορεῖ κανεὶς νὰ για-
» τρεύει τὸ σαββάτο », γιὰ νὰν τὸν κατηγορήσουν.
Καὶ τοὺς εἶπε « Πιός ἀπὸ σᾶς ἄνθρωπος ποὺ θἄχει
» ἕνα πρόβατο, κι' ἂν πέσει αὐτὸ σαββάτο μέσ' σὲ
» λάκκο, δὲ θὰν τὸ πιάσει καὶ σηκώσει; Πόσο λοιπὸν
» καλύτερος ἀπὸ πρόβατο ὁ ἄνθρωπος; Ἔτσι μπο-
» ρεῖς σαββάτο νὰ κάνεις καλό ». Τότες λέει τἀν-
θρώπου « Ἅπλωσε τὸ χέρι σου ». Καὶ τ' ἅπλωσε,
καὶ ξανάγινε γερὸ σὰν τ' ἄλλο.

78. Κι' οἱ Φαρισαῖοι βγῆκαν καὶ συφώνησαν πῶς
νὰν τὸν καταστρέψουν. Καὶ τὄνιωσε ὁ Ἰησοῦς κι'
ἔφυγε ἀπὸ κεῖ. Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πολλοὶ καὶ
τοὺς γιάτρεψε ὅλους, καὶ τοὺς πρόσταξε νὰ μὴν τόνε
φανερώσουν, γιὰ ν' ἀληθέψει τὸ εἰπωμένο μέσο τοῦ
Ἠσαία τοῦ προφήτη, ποὺ λέει *Νά τὸ παιδὶ τῆς
ἐκλογῆς μου, ὁ ἀγαπητός μου ποὺ λαχταρᾷ ἡ
ψυχή μου. Θὰ βάλω ἀπάνου του τὸ πνέμα μου,
καὶ κρίση στὰ ἔθνη θὰ μηνήσει. Δὲ θὰ λογοφέρει
μήτε θορυβήσει, μήτε δὲ θ' ἀκουστεῖ στὶς δημο-
σιὲς ἡ φωνή του. Καλάμι ραϊσμένο δὲ θὰ σπάσει
καὶ φυτίλι ποὺ καπνίζει δὲ θὰ σβύσει, ὡς ποὺ νὰ
βγάλει νικήτρα τὴν κρίση. Καὶ μὲ τ' ὄνομά του
θενὰ ἐλπίσουν ἔθνη.*

79. Τότες τοὔφεραν ἕνα δαιμονισμένο τυφλὸ κι᾽
ἄλαλο, καὶ τόνε γιάτρεψε, τόσο ποὺ ὁ ἄλαλος λα-
λοῦσε κι᾽ ἔβλεπε. Καὶ σάστιζαν ὅλα τὰ πλήθη κι᾽
ἔλεγαν «Τάχα μὴν εἶναι αὐτὸς ὁ γιὸς τοῦ Δαυείδ;»
Κι᾽ οἱ Φαρισαῖοι τ᾽ ἄκουσαν κι᾽ εἶπαν «Αὐτὸς
» δὲ βγάζει τὰ δαιμόνια παρὰ μὲ τὸ Βεεζεβοὺλ
» τὸν ἀρχιδαίμονα». Κι᾽ ἔνιωσε τοὺς στοχασμούς
τους καὶ τοὺς εἶπε «Κάθε βασιλεία, σὰ διαιρεθεῖ,
» ρημάζεται, καὶ κάθε πολιτεία ἢ σπίτι, σὰ διαιρε-
» θεῖ, δὲ θὰ σταθεῖ. Κι᾽ ἂ βγάζει ὁ Σατανᾶς τὸ
» Σατανᾶ, διαιρέθηκε· πῶς θὰ σταθεῖ λοιπὸν ἡ βα-
» σιλεία του; Κι᾽ ἂν ἐγὼ μὲ τὸ Βεεζεβοὺλ τὰ βγά-
» ζω τὰ δαιμόνια, οἱ γιοί σας μὲ πιόν τὰ βγάζουν;
» Γιὰ τοῦτο αὐτοὶ θὰ σᾶς καταδικάσουν. Μὰ ἂν
» ἐγὼ μὲ πνέμα Θεοῦ τὰ βγάζω τὰ δαιμόνια, θὰ
» πεῖ σᾶς πρόφτασε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἢ πῶς
» μπορεῖ κανεὶς νὰ μπεῖ στοῦ δυνατοῦ τὸ σπίτι καὶ
» ν᾽ ἁρπάξει τὰ συγύρια του, ἂ δὲν τὸν δέσει πρῶτα
» τὸ δυνατὸ, καὶ τότες θὰ γυμνώσει του τὸ σπίτι;
» Ὅπιος δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἀντίθετός μου·
» κι᾽ ὅπιος μαζί μου δὲ μαζεύει, σκορπᾶ. Γι᾽ αὐτὸ
» σᾶς λέω, κάθε ἁμαρτία κι᾽ ἀσέβεια θὰ σᾶς συ-
» χωρεθεῖ ἐσᾶς τῶν ἀνθρώπων· ὅμως στὸ Πνέμα ἀσέ-
» βεια δὲ θὰ συχωρεθεῖ. Κι᾽ ὅπιος κακολογήσει τὸ
» γιὸ τ᾽ ἀνθρώπου, θὰν τοῦ συχωρεθεῖ· ὅπιος ὅμως
» κακολογήσει τὸ Πνέμα τ᾽ ἅγιο, δὲ θὰν τοῦ συ-
» χωρεθεῖ, μήτε σ᾽ ἐτούτη τὴ ζωὴ μήτε στὴν κα-
» τόπι. Ἢ κάντε τὸ δέντρο καλὸ καὶ τὸν καρπό
» του καλὸ, ἢ κάντε τὸ δέντρο σάπιο καὶ τὸν καρπό
» του σάπιο· γιατὶ ἀπὸ τὸν καρπὸ γνωρίζεται τὸ
» δέντρο. Ὀχιᾶς γεννήματα, πῶς θὰ πεῖτε καλὸ

» ὄντας κακοί; Γιατὶ ἀπὸ τῆς καρδιᾶς τὴν πλη-
» σμονὴ λαλεῖ τὸ στόμα. Ὁ καλὸς ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ
» τὸν καλὸ τὸ θησαυρὸ βγάζει καλὰ, κι᾽ ὁ κακὸς
» ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν κακὸ τὸ θησαυρὸ βγάζει
» κακά. Καὶ σᾶς λέω, πὼς κάθε λέξη ἄπρεπη ποὺ
» λαλήσουν οἱ ἀνθρῶποι, θὰ δώσουνε γιὰ κείνη λόγο
» σὲ μέρα κρίσης· τὶ ἀπὸ τὰ λόγια σου θ᾽ ἀθφωθεῖς
» κι᾽ ἀπὸ τὰ λόγια σου θὰ καταδικαστεῖς».

80. Τότες τ᾽ ἀπαντήσανε μερικοὶ διαβασμένοι κι᾽
εἶπαν «Δάσκαλε, θέλουμε σημάδι ἀπὸ σένα νὰ
» δοῦμε». Κι᾽ ἐκεῖνος ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε «Φύ-
» τρα κακὴ καὶ παράλυτη σημάδι ζητᾶ, καὶ ση-
» μάδι δὲ θὰν τῆς δοθεῖ ἐξὸν τὸ σημάδι τοῦ Ἰωνᾶ
» τοῦ προφήτη. Γιατὶ ὅπως ἔμεινε ὁ Ἰωνᾶς μέσα
» στὴν κοιλιὰ τοῦ μεγαλόψαρου τρεῖς μέρες καὶ
» τρεῖς νύχτες, ἔτσι θὰ μείνει ὁ γιὸς τ᾽ ἀνθρώπου
» μέσα στὴν καρδιὰ τῆς γῆς τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς
» νύχτες. Νινευεῖτες θ᾽ ἀναστηθοῦνε στὸν καιρὸ τῆς
» κρίσης μὲ τὴ φύτρα αὐτὴ καὶ θὰν τὴν καταδικά-
» σουν, τὶ μετανιώσανε μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ,
» καὶ νά πιὸ πολὺ ἀπὸ Ἰωνᾶ ἐδῶ· βασίλισσα τοῦ
» νότου θὰ σηκωθεῖ στὸν καιρὸ τῆς κρίσης μὲ τὴ
» φύτρα αὐτὴ καὶ θὰν τὴν καταδικάσει, γιατὶ ἦρθε
» ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς ν᾽ ἀκούσει τὴ σοφία
» τοῦ Σολομῶνα, καὶ νά πιὸ πολὺ ἀπὸ Σολομῶνα
» ἐδῶ. Καὶ σὰ βγεῖ τ᾽ ἀκάθαρτο τὸ πνέμα ἀπὸ τὸν
» ἄνθρωπο, διαβαίνει ξερότοπους ζητῶντας νὰ ξε-
» κουραστεῖ καὶ δὲ βρίσκει. Τότες λέει Σπίτι μου
» θὰ γυρίσω ἀπ᾽ ὅπου βγῆκα. Κι᾽ ἔρχεται καὶ τὸ
» βρίσκει ποὔχει σχόλη, σαρωμένο καὶ συγυρισμένο.
» Τότες πάει καὶ παίρνει μαζί του ἐφτὰ ἄλλα πνέ-

» ματα χειρότερά του, καὶ μπαίνουνε καὶ κατοικοῦν
» ἐκεῖ, καὶ γίνουνται τ' ἀνθρώπου ἐκείνου τὰ στερνὰ
» χειρότερα ἀπὸ τὴν ἀρχή· ἔτσι θὰ πάθει κι' ἡ φύ-
» τρα αὐτὴ ἡ κακή ».

81. Ἐνῷ ἀκόμα μιλοῦσε στὰ πλήθη, νά ἡ μη-
τέρα του καὶ τ' ἀδέρφια του ἔστεκαν ὄξω καὶ ζη-
τούσανε νὰν τοῦ μιλήσουν. Κι' αὐτὸς ἀπάντησε σ'
ἐκεῖνον ποὺ τοῦ τὄλεγε κι' εἶπε « Πιά 'ναι ἡ μη-
» τέρα μου καὶ ποιοί 'ναι οἱ ἀδερφοί μου ; » Κι'
ἅπλωσε τὸ χέρι του στοὺς μαθητάδες του ἀπά-
νου κι' εἶπε « Νά ἡ μητέρα μου καὶ τ' ἀδέρφια
» μου· γιατὶ ὅποιος κάνει τὸ θέλημα τοῦ πατέρα
» μου ποὖναι στὰ οὐράνια, αὐτὸς ἀδερφός μου κι'
» ἀδερφὴ 'ναι καὶ μητέρα ».

[13] 82. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι ὁ
Ἰησοῦς καὶ κάθουνταν κοντὰ στὴ λίμνη, καὶ μα-
ζεύτηκαν κοντά του πλήθη πολλά, τόσο ποὺ μπῆκε
σὲ καράβι καὶ καθότανε, καὶ τὸ πλῆθος ἔστεκε
ὅλο στὴν ἀκρογιαλιά. Καὶ τοὺς μίλησε πολλὰ μὲ
παραβολὲς κι' εἶπε « Νά βγῆκε ὁ σπάρτης νὰ σπεί-
» ρει. Καὶ καθὼς ἔσπαιρνε, ἄλλα πέσανε σιμὰ στὸ
» δρόμο, κι' ἦρθαν τὰ πουλιὰ καὶ τἄφαγαν. Κι' ἄλλα
» ἔπεσαν ἀπάνου σὲ πετρότοπους ὅπου δὲν εἶχε χῶ-
» μα πολύ, κι' ἀμέσως βγήκανε μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχε
» βάθος γῆς, καὶ σὰ βγῆκε ὁ ἥλιος κάηκαν, κι'
» ὄντας δίχως ρίζα ξεράθηκαν. Κι' ἄλλα πέσανε
» στ' ἀγκάθια ἀπάνου, καὶ μεγάλωσαν τ' ἀγκάθια
» καὶ τὰ συνεπνίξανε. Κι' ἄλλα πέσανε στὸ χῶμα
» τὸ καλό, κι' ἔδιναν καρπό, ἄλλο ἑκατὸ κι' ἄλλο
» ἑξῆντα κι' ἄλλο τριάντα. Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς
» ἀκούει ».

83. Καὶ πῆγαν οἱ μαθητάδες [του] καὶ τοὖ-
πανε « Γιατί τοὺς μιλᾷς μὲ παραβολές; » Κι' ἐκεῖνος
ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε πὼς « Ἐσᾶς σᾶς δόθηκε νὰ
» μάθετε τὰ μυστικὰ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,
» μὰ σ' ἐκείνους δὲ δόθηκε. Γιατὶ σ' ὅπιον ἔχει
» θὰ δοθεῖ καὶ περισσέψει· κι' ὅποιος δὲν ἔχει θὰν
» τοῦ πάρουν κι' ὅ,τι ἔχει. Γιὰ τοῦτο τοὺς μιλῶ μὲ
» παραβολές, γιατὶ βλέποντας δὲ βλέπουν, κι' ἀκῶν-
» τας δὲν ἀκοῦνε μήτε νιώθουν. Καὶ τοὺς γίνεται
» ἡ προφητεία τοῦ Ἠσαία, ποὺ λέει *Μὲ τὴν ἀκοὴ*
» *θ' ἀκοῦστε καὶ δὲ θὰ νιῶστε, καὶ βλέποντας θὰ*
» *βλέψτε καὶ δὲ θὰ δεῖτε· γιατὶ χόντρηνε τούτου τοῦ*
» *λαοῦ ἡ καρδιά, καὶ μὲ τ' αὐτιὰ βαριάκουσαν καὶ*
» *τὰ μάτια τους σφάλησαν, μὴν τυχόνε δοῦνε μὲ τὰ*
» *μάτια κι' ἀγρικήσουν μὲ τ' αὐτιὰ καὶ μὲ τὴν καρ-*
» *διά τους νιώσουν, καὶ γυρίσουνε καὶ τοὺς γιατρέ-*
» *ψω.* Ὅμως ἐσᾶς καλότυχα τὰ μάτια γιατὶ βλέ-
» πουν, καὶ τ' αὐτιά σας γιατὶ ἀκοῦν· τὶ ἀληθινὰ
» σᾶς λέω, πὼς πολλοὶ προφῆτες κι' ἅγιοι ἀποθύμη-
» σαν νὰ δοῦν τὰ ὅσα βλέπετε καὶ δὲν εἶδαν, καὶ ν'
» ἀκούσουν ὅσα ἀκοῦτε καὶ δὲν ἄκουσαν.

84. » Ἐσεῖς λοιπὸν ἀκοῦστε τὴν παραβολὴ τοῦ
» σπάρτη. Καθενὸς π' ἀκούει τῆς βασιλείας τὸ λόγο
» καὶ δὲ νιώθει, ἔρχεται ὁ Κακὸς κι' ἁρπάζει τὸ
» σπαρμένο μέσα στὴν καρδιά του· αὐτός εἶναι ποὺ
» σπάρθηκε σιμὰ στὸ δρόμο. Κι' ὁ σπαρμένος στοὺς
» πετρότοπους, αὐτός εἶναι π' ἀκούει τὸ λόγο καὶ ποὺ
» εὐτὺς μετὰ χαρᾶς τόνε δέχεται, μὰ δὲν ἔχει ρίζα
» μέσα του, μόνε εἶναι πρόσκαιρος, καὶ μόλις τύχει
» ἀπὸ τὸ λόγο συφορὰ ἢ καταδρομή, εὐτὺς σκουν-
» τάφτει. Κι' ὁ σπαρμένος [μέσα] στ' ἀγκάθια,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

» αὐτός εἶναι π' ἀκούει τὸ λόγο, κι' ἡ συλλογὴ τοῦ » κόσμου κι' ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συνεπνίγει τὸ » λόγο καὶ γίνεται ἄκαρπος. Κι' ὁ σπαρμένος στὸ » καλὸ τὸ χῶμα ἀπάνου, αὐτός εἶναι π' ἀκούει τὸ » λόγο καὶ ποὺ νιώθει, ποὺ δὰ καρποφορᾷ καὶ κάνει » ἄλλος ἑκατὸ κι' ἄλλος ἑξῆντα κι' ἄλλος τριάντα».

85. Καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμα παραβολὴ τοὺς εἶπε λέγοντας «Ἔμιασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σὰν » ἄνθρωπος ποὔσπειρε καλὸ σπόρο στὸ χωράφι του. » Κι' ἐνῷ κοιμοῦνταν οἱ ἀνθρῶποι, ἦρθε ὁ ἐχτρός του » κι' ἔσπειρε κατόπι ἀνάμεσα στὸ στάρι ἦρες κι' » ἔφυγε. Κι' ὅτα βλάστησε τὸ χόρτο κι' ἔκανε καρ- » πὸ, τότες φάνηκαν κι' οἱ ἦρες. Καὶ πᾶν τοῦ νοικο- » κύρη οἱ σκλάβοι καὶ τοῦ λὲν Ἀφέντη, δὲν ἔσπειρες » καλὸ σπόρο στὸ χωράφι σου; πῶς λοιπὸν ἔχει ἦρες; » Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε Ἐχτρὸς ἄνθρωπος τὄκανε αὐ- » τό. Κι' ἐκεῖνοι τοῦ λένε Θέλεις λοιπὸν νὰ πᾶμε καὶ » νὰν τὶς μαζέψουμε; Κι' ἐκεῖνος λέει Ὄχι, μήπως » μαζεύοντας τὶς ἦρες ξερριζῶστε μαζί τους τὸ στά- » ρι. Ἀφίστε τα μαζὶ νὰ μεγαλώσουν καὶ τὰ διὸ ὡς » στὸ θέρο· καὶ τὸν καιρὸ τοῦ θέρου θὰ πῶ στοὺς θε- » ριστάδες Μαζέψτε πρῶτα τὶς ἦρες καὶ δέστε τες » δεμάτια νὰν τὶς κάψουμε, καὶ τὸ στάρι συνάξτε το » στὴν ἀποθήκη μου ».

86. Καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμα παραβολὴ τοὺς εἶπε λέγοντας «Μιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σπυρὶ σινά- » πι ποὺ τὸ πῆρε κι' ἔσπειρε ἕνας ἄνθρωπος στὸ χω- » ράφι του· ποὔναι πιὸ μικρὸς ἀπ' ὅλους τοὺς σπό- » ρους, μὰ σὰ μεγαλώσει, ξεπερνᾷ τὰ χόρτα καὶ γί- » νεται δέντρο, τόσο ποὺ πᾶν τὰ πετούμενα τ' οὐρανοῦ » καὶ φωλιάζουνε στὰ κλαδιά του ».

87. Ἄλλη παραβολὴ τοὺς εἶπε «Μιάζει ἡ βασι- » λεία τ' οὐρανοῦ προζῦμι, ποὺ τὸ πῆρε μιὰ γυναῖκα » κι' ἔχωσε μέσα σὲ τρία σάτα στάρι, ὅσο ποὺ ἀνέ- » βηκε ὅλο ».

Ὅλα αὐτὰ τὰ μίλησε ὁ Ἰησοῦς μὲ παραβολὲς στὰ πλήθη, καὶ χωρὶς παραβολὴ δὲν τοὺς μιλοῦσε τίποτα, γιὰ ν' ἀληθέψει τὸ εἰπωμένο μέσο τοῦ Προφήτη, ποὺ λέει *Θ' ἀνοίξω μὲ παραβολὲς τὸ στόμα μου, θὰ βγάλω τὰ κρυμένα ἀπ' ὅτα θεμελιώθη ὁ κόσμος.*

88. Τότες ἄφισε τὰ πλήθη κι' ἦρθε σπίτι. Καὶ πῆγαν οἱ μαθητάδες του καὶ τοὖπαν «Ξήγησέ μας » τὴν παραβολὴ μὲ τὶς ἦρες τοῦ χωραφιοῦ». Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε «Ὁ σπάρτης τοῦ καλοῦ » τοῦ σπόρου εἶναι ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου, καὶ τὸ χω- » ράφι ὁ κόσμος· κι' ὁ καλὸς ὁ σπόρος, αὐτοί 'ναι οἱ » γιοὶ τῆς βασιλείας, κ' οἱ ἦρες οἱ γιοί 'ναι τοῦ Κα- » κοῦ, κι' ὁ ἐχτρὸς — ἐκεῖνος ποὺ τὶς ἔσπειρε — εἶναι » ὁ Διάβολος, κι' ὁ θέρος τὸ τέλος τοῦ κόσμου εἶναι, » κι' οἱ θεριστάδες ἀγγέλοι. Ὅπως λοιπὸν μαζεύουνε » τὶς ἦρες καὶ τὶς καῖνε στὴ φωτιά, ἔτσι θὰ γίνει στὸ » τέλος τοῦ κόσμου· θὰ στείλει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου τοὺς » ἀγγέλους του, καὶ θὰ μαζέψουν ἀπὸ τὴ βασιλεία του » ὅλους τοὺς πειρασμοὺς κι' ἐργάτες τῆς ἀνομίας καὶ » θὰν τοὺς ρήξουνε στὸ καμῖνι τῆς φωτιᾶς· ἐκεῖ θά » 'ναι τὸ κλάψε καὶ τὸ τρίξε τῶν δοντιῶν. 89. Τότες » οἱ ἐνάρετοι θὰ λάμψουν σὰν τὸν ἥλιο μέσα στὴ » βασιλεία τοῦ πατέρα τους. Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ ἂς » ἀκούει.

» Μιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρὸ θα- » μένο μέσα στὸ χωράφι, ποὺ τόνε βρῆκε ἕνας ἄνθρω- » πος καὶ τὸν ἔθαψε, κι' ἀπὸ τὴ χαρά του πηγαίνει

» καὶ πουλᾷ τὰ ὅσα ἔχει κι' ἀγοράζει τὸ χωράφι » ἐκεῖνο.

90. » Πάλι μιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔμπορο » ποὺ ζητᾷ καλὰ μαργαριτάρια· καὶ σὰ βρῆκε ἕνα » πολύτιμο μαργαριτάρι, πῆγε καὶ πούλησε ὅλα ὅσα » εἶχε καὶ τ' ἀγόρασε.

91. » Πάλι μιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ » δίχτυ σηρτικό, ποὺ ρήξανε στὴ θάλασσα καὶ μά- » ζεψε κάθε λογῆς· π' ὅτα γιόμισε, τ' ἀνεβάσανε » στὸ περιγιάλι, κι' ἔκατσαν καὶ διάλεξαν τὰ καλὰ » μέσα σὲ καλάθια, καὶ τ' ἄσκημα τὰ πετάξανε ὄξω. » Ἔτσι θὰ γίνει στὸ τέλος τοῦ κόσμου· θὰ βγοῦν οἱ » ἀγγέλοι καὶ θὰ χωρίσουν τοὺς κακοὺς μέσα ἀπὸ » τοὺς ἐνάρετους καὶ θὰν τοὺς πετάξουνε στὸ καμίνι » τῆς φωτιᾶς· ἐκεῖ θά 'ναι τὸ κλάψε καὶ τὸ τρίξε » τῶν δοντιῶν. Τὰ νιώσατε ὅλα αὐτά;» Τοῦ λένε « Ναί ». Κι' αὐτὸς τοὺς λέει « Γι' αὐτὸ ὅπιος δια- » βασμένος μαθητεύτηκε τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, » μιάζει νοικοκύρη ποὺ βγάζει ἀπὸ τὸ θησαυρό του » καινούρια καὶ παλιά ».

92. Καὶ συνέβηκε, σὰν τέλιωσε ὁ Ἰησοῦς τὶς παραβολὲς αὐτές, μίσεψε ἀπὸ κεῖ. Καὶ πῆγε στὴν πατρίδα του καὶ τοὺς δίδασκε μέσα στὸ συναγῶγι τους, τόσο ποὺ σάστιζαν καὶ λέγανε « Ἀπὸ ποῦ σ' » αὐτὸν αὐτὴ ἡ σοφία καὶ τὰ θάματα; Αὐτὸς δὲν » εἶναι τοῦ τεχνίτη ὁ γιός; Δὲν τὴ λὲν τὴ μητέρα » του Μαριάμ, καὶ τοὺς ἀδερφοὺς του Ἰάκωβο κι' » Ἰωσὴφ καὶ Σίμωνα κι' Ἰούδα; Κι' οἱ ἀδερφές του » δὲν εἶναι ὅλες μαζί μας; Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν αὐτὸς » ὅλα αὐτά;» Κι' ἀγαναχτούσανε μαζί του. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Ἀτίμητος προφήτης δὲν ὑπάρ-

» χει ἐξόνε στὴν πατρίδα καὶ στὸ σπίτι του ». Καὶ δὲν ἔκανε ἐκεῖ θάματα πολλὰ ἀπὸ τὴν ἀπιστία τους.

93. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἄκουσε ὁ Ἡρώδης ὁ τέ- [14]
τραρχος τὴ φήμη τοῦ Ἰησοῦ κι' εἶπε στοὺς ἀνθρώπους του « Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωάνης ὁ βαφτιστής. Ἀνα- » στήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, καὶ γιὰ τοῦτο τοῦ δου- » λεύουν τὰ θάματα ». Γιατὶ τότες ὁ Ἡρώδης σύλλαβε τὸν Ἰωάνη, καὶ τὸν ἔδεσε κι' ἔβαλε φυλακή, ἀφορμὴ ἡ Ἡρωδιάδα ἡ γυναῖκα τοῦ Φιλίππου τ' ἀδερφοῦ του. Γιατὶ ὁ Ἰωάνης τοὔλεγε « Σοῦ 'ναι » ἀμποδισμένο νὰν τὴν ἔχεις ». Καὶ θέλοντας νὰν τόνε θανατώσει, φοβήθη τὸ λαὸ γιατὶ τὸν εἶχαν σὰν προφήτη. Καὶ σὰν ἦρθαν τοῦ Ἡρώδη τὰ γεννέθλια, χόρεψε στὴ μέση ἡ κόρη τῆς Ἡρωδιάδας, καὶ τοῦ Ἡρώδη τ' ἄρεσε· γιὰ τοῦτο τῆς ἔταξε μ' ὅρκο νὰν τῆς δώκει ὅ,τι ζητήσει. Κι' ἐκείνη ὁδηγημένη ἀπὸ τὴ μάννα της « Δῶσε μου » εἶπε « ἐδῶ σὲ δίσκο ἀπά- » νου τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωάνη τοῦ βαφτιστῆ ». Κι' ἂν καὶ λυπήθη ὁ βασιλέας, ὅμως γιὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς προσκαλεσμένους πρόσταξε νὰ δοθεῖ, κι' ἔστειλε κι' ἔκοψε τὸν Ἰωάνη μέσα στὴ φυλακή. Κι' ἔφεραν τὸ κεφάλι του σὲ δίσκο ἀπάνου καὶ τὄδωκαν τῆς κόρης, καὶ τὸ πῆγε τῆς μητέρας της. Κι' ἦρθαν οἱ μαθητάδες του καὶ πήρανε τὸ λείψανο καὶ τὄθαψαν, καὶ πῆγαν καὶ τὸ μήνησαν τοῦ Ἰησοῦ.

94. Καὶ σὰν τ' ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ἔφυγε ἀπὸ κεῖ μὲ καράβι σὲ μέρος ἔρημο ξεχωριστά. Κι' ὅταν τ' ἄκουσαν τὰ πλήθη, τὸν ἀκολουθήσανε ἀπὸ τὶς χῶρες περπατῶντας.

Καὶ βγαίνοντας εἶδε πλῆθος πολύ, καὶ τοὺς

σπλαχνίστηκε καὶ γιάτρεψε τοὺς ἀρρώστους τους.
95. Κι' ἀφοῦ βράδιασε, ἦρθαν κι' εἶπαν οἱ μαθητάδες
« Τὸ μέρος ἔρημο κι' ἡ ὥρα πιὰ πέρασε· σκόλασε
» τὰ πλήθη γιὰ νὰ πᾶνε στὰ χωριὰ καὶ ν' ἀγορά-
» σουν τί νὰ φᾶνε ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Περιτ-
» τὸ νὰ πᾶνε· δῶστε τους ἐσεῖς νὰ φᾶν ». Κι' ἐκεῖνοι
τοῦ λὲν « Ἐδῶ δὲν ἔχουμε ἄλλο ἀπὸ πέντε ψωμιὰ
» καὶ διὸ ψάρια ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Φέρτε τα σ'
» ἐμένα ἐδῶ ». Κι' ἀφοῦ πρόσταξε τὰ πλήθη νὰ
καθίσουν κάτου στὰ χορτάρια, πῆρε τὰ πέντε τὰ
ψωμιὰ καὶ τὰ διὸ τὰ ψάρια, καὶ κοιτάζοντας ψηλὰ
στὸν οὐρανὸ τὰ βλόγησε, καὶ κόβοντας κομάτια
ἔδωκε στοὺς μαθητάδες τὰ ψωμιά, κι' οἱ μαθητάδες
στὰ πλήθη. Κι' ἔφαγαν ὅλοι καὶ χορτάσανε, καὶ
πῆραν ὅ,τι κομάτια περισσέψανε, δώδεκα κοφίνια
γιομᾶτα. Κι' εἶταν ὅσοι τρώγανε ψυχὲς ὡς πέντε
χιλιάδες χώρια γυναῖκες καὶ παιδιά.
96. Κι' ἀμέσως ἔκανε τοὺς μαθητάδες του νὰ
μποῦνε σὲ καράβι καὶ νὰ προχωρήσουν πρὶν ἀντίπερα
ὡς ποὺ νὰ σκολάσει τὰ πλήθη. Κι' ἀφοῦ σκόλασε
τὰ πλήθη, ἀνέβη τὸ βουνὸ ξεχωριστὰ νὰ προσευκη-
θεῖ. Καὶ σὰ βράδιασε, εἶτανε μοναχός του ἐκεῖ, καὶ
τὸ καράβι βρίσκουνταν πιὰ τώρα στάδια πολλὰ πέρα
ἀπὸ τὴν ξηρά, καὶ τὰ κύματα τὸ τυραννούσανε γιατὶ
εἴτανε μπροστὰ ὁ ἄνεμος. Καὶ τὴν τέταρτη νυχτο-
φρουρὰ πῆγε κοντά τους περπατῶντας ἀπάνου στὴ
λίμνη. Κι' οἱ μαθητάδες σὰν τὸν εἶδανε στὴ λίμνη
ἀπάνου ποὺ περπάταε, ταράχτηκαν καὶ λέγανε πὼς
« Φάντασμα εἶναι », κι' ἀπὸ τὸ φόβο φώναξαν. Κι'
ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς τοὺς μίλησε κι' εἶπε « Θάρρος· ἐγὼ
» εἶμαι, μὴ φοβᾶστε ». Κι' ὁ Πέτρος ἀποκρίθηκε καὶ

τοῦπε « Κύριε, ἂν εἶσαι ἐσύ, πρόσταξε με νάρθω
» κοντά σου ἀπάνου στὸ νερό ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Ἔ-
» λα ». Καὶ κατέβηκε ἀπὸ τὸ καράβι ὁ Πέτρος, καὶ
περπάτησε ἀπάνου στὸ νερὸ καὶ πῆγε στὸν Ἰησοῦ·
μὰ βλέποντας δυνατὸ τὸν ἄνεμο φοβήθηκε, κι' ἄμ'
ἄρχισε νὰ βουλιάζει φώναξε κι' εἶπε « Κύριε, γλύ-
» τωσέ με ». Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως ἅπλωσε τὸ χέρι
καὶ τὸν ἔπιασε, καὶ τοῦ λέει « Λιγόπιστε, τί δεί-
» λιασες; » Καὶ σὰν ἀνεβήκανε στὸ καράβι, κό-
πηκε ὁ ἄνεμος. Κι' οἱ μέσα στὸ καράβι τὸν προσ-
κυνήσανε λέγοντας « Ἀληθινὰ γιὸς εἶσαι τοῦ Θεοῦ ».
97. Καὶ περνῶντας [τὴ λίμνη] πῆγαν κι' ἀράξανε
στὴ Γεννησαρέτ. Κι' ὅταν τὸν ἀναγνωρίσανε οἱ ἀν-
θρῶποι τοῦ τόπου ἐκείνου, στείλανε σ' ὅλα ἐκεῖνα
τὰ περίχωρα καὶ τοῦ φέρανε ὅλους τοὺς ἀρρωστημέ-
νους, καὶ [τὸν] παρακαλούσανε ν' ἀγγίξουν μοναχὰ
τὴν ἄκρη τοῦ ρούχου του, κι' ὅσοι ἀγγίξανε γλυτώ-
σανε.
98. Τότες πᾶνε στὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα [15]
Φαρισαῖοι καὶ διαβασμένοι καὶ λένε « Γιατί οἱ μαθη-
» τάδες σου παραβαίνουν τὰ πατροπαράδοτα; Γιατὶ
» ὅταν τρῶν ψωμί, δὲ νίβουνε τὰ χέρια ». Κι' ἐκεῖ-
νος ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Γιατί κι' ἐσεῖς παρα-
» βαίνετε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὰ πατροπαρά-
» δοτά σας; Γιατὶ ὁ Θεὸς εἶπε *Τίμα τὸν πατέρα καὶ*
» *τὴ μητέρα* κι' *Ὅποιος κακολογᾷ πατέρα ἢ μητέρα*
» *νὰ θανατώνεται*. Ἐσεῖς ὅμως λέτε *Ὅποιος πεῖ τοῦ*
» *πατέρα ἢ τῆς μητέρας Χάρισμα ὅ,τι σοῦ χρωστῶ,*
» *ἂς μὴν τιμᾷ τὸν πατέρα του*. Κι' ἀκυρώσατε τὸ
» λόγο τοῦ θεοῦ γιὰ τὰ πατροπαράδοτά σας. Ὑποκρι-
» τάδες, καλὰ γιὰ σᾶς προφήτεψε ὁ Ἡσαΐας, ποὺ

» λέει *Ὁ λαὸς αὐτὸς μὲ τὰ χείλη μὲ τιμᾷ, μὰ ἡ*
» *καρδιά τους βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ μένα. Καὶ*
» *ψεύτικα μὲ προσκυνοῦν, ποὺ οἱ διδαχές τους ποὺ*
» *διδάσκουν ἀνθρώπων εἶναι παραγγέλματα* ». Κι'
ἔκραξε τὸ λαὸ καὶ τοὺς εἶπε « 'Ακοῦτε καὶ μάθετε.
» Δὲν ἀκαθαρτεῖ τὸν ἄνθρωπο ὅ,τι πάει στὸ στόμα
» μέσα· μόνε ὅ,τι βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα, ἐκεῖνο
» ἀκαθαρτεῖ τὸν ἄνθρωπο ».
Τότες πᾶν οἱ μαθητάδες του καὶ τοῦ λὲν « Ξέρεις
» πὼς οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσανε τὸ λόγο κι' ἀγανάχτη-
» σαν; » Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε « Κάθε φυτιὰ
» ποὺ δὲ φύτεψε ὁ πατέρας μου ὁ οὐράνιος θὰ ξερρι-
» ζωθεῖ. 'Αφίστε τους, τυφλοί 'ναι ὁδηγοί· καὶ τυφ-
» λὸς ἂν ὁδηγάει τυφλό, κι' οἱ διὸ θὰ πέσουνε σὲ
» λάκκο ». Καὶ τ' ἀποκρίθη ὁ Πέτρος κι' εἶπε « Ἐξήγησέ
» μας τὴν παραβολή ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Εἶστε κι'
» ἐσεῖς ἀκόμα δίχως νοῦ; Δὲ νιώθετε πὼς στὸ στό-
» μα μέσα ὅ,τι πάει, κατεβαίνει στὴν κοιλιὰ κι' ὄξω
» βγαίνει σὲ κοπρῶνα; Μὰ ὅσα βγαίνουν ἀπ' τὸ στό-
» μα, ἀπὸ τὴν καρδιὰ κινοῦν κι' ἐκεῖνα ἀκαθαρτοῦν
» τὸν ἄνθρωπο. Γιατὶ ἀπὸ τὴν καρδιὰ κινοῦνε στο-
» χασμοὶ κακοί, φόνοι, μοιχεῖες, πορνιές, κλεψιές,
» ψευτομαρτυρίες, ἀσέβειες. Αὐτά 'ναι ὅσα ἀκαθαρ-
» τοῦν τὸν ἄνθρωπο· τὸ νὰ φᾷς ὅμως μ' ἄνιφτα τὰ
» χέρια δὲν ἀκαθαρτεῖ τὸν ἄνθρωπο ».
99. Καὶ βγαίνοντα ἀπὸ κεῖ ὁ 'Ιησοῦς μίσεψε στὰ
μέρη τῆς Τύρος καὶ Σιδώνας. Καὶ νά γυναῖκα Χα-
ναναία βγῆκε ἀπὸ κεῖνα τὰ σύνορα καὶ φώναζε λέ-
γοντας « Σπλαχνίσου με, Κύριε, γιὲ τοῦ Δαυείδ· ἡ
» κόρη μου δαιμονίζεται φριχτά ». Κι' ἐκεῖνος δὲν
τῆς ἀποκρίθη λέξη. Καὶ πῆγαν οἱ μαθητάδες του
κοντὰ καὶ τὸν παρακαλούσανε λέγοντας « Στεῖλε
» την, γιατὶ φωνάζει πίσω μας ». Κι' ἐκεῖνος ἀπο-
κρίθη κι' εἶπε « Δὲ στάλθηκα παρὰ στὰ πρόβατα τὰ
» χαμένα τοῦ γένους τοῦ 'Ισραήλ ». Κι' ἐκείνη πῆγε
καὶ τὸν προσκυνοῦσε λέγοντας « Κύριε, βόηθα με ».
Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε « Σωστο δὲν εἶναι τὸ νὰ
» πάρεις τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν καὶ νὰν τὸ ρήξεις
» στὰ σκυλιά ». Κι' αὐτὴ εἶπε « Ναί, Κύριε, καὶ τὰ
» σκυλιὰ τρῶν ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ
» τραπέζι τῶν νοικοκυρέων τους ». Τότες ἀπάντησε
ὁ 'Ιησοῦς καὶ τῆς εἶπε « Ὢ γυναῖκα, μεγάλη σου
» ἡ πίστη· ἂς σοῦ γίνει ἔτσι ποὺ θέλεις ». Καὶ για-
τρεύτηκε ἡ κόρη της ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα.
100. Καὶ μισεύοντας ἀπὸ κεῖ ὁ 'Ιησοῦς ἦρθε
σιμὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας. Κι' ἀνέβηκε τὸ
βουνὸ καὶ κάθουνταν ἐκεῖ. Κι' ἦρθαν καὶ τὸν ηὗραν
πολλὰ πλήθη ἔχοντας μαζί τους κουτσούς, κουλ-
λούς, τυφλούς, κουφούς, κι' ἄλλους πολλούς, καὶ
τοὺς ἔρρηξαν κοντὰ στὰ πόδια του, καὶ τοὺς γιά-
τρεψε, τόσο π' ἀπόρησαν τὰ πλήθη βλέποντας κου-
φοὺς π' ἀκούγανε, κουλλοὺς γερούς, καὶ κουτσοὺς
ποὺ περπατοῦσαν, καὶ τυφλοὺς ποὺ βλέπανε, καὶ
δόξασαν τὸ Θεὸ τοῦ 'Ισραήλ. Κι' ὁ 'Ιησοῦς φώναξε
τοὺς μαθητάδες του κι' εἶπε « Σπλαχνίζουμαι τὸ
» λαὸ, γιατὶ τρεῖς μέρες δὲ σαλεύουν ἀπὸ δῶ κοντά
» μου καὶ δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶν· καὶ δὲ θέλω νὰν
» τοὺς στείλω νηστικούς, μήπως λιώσουνε στὸ δρό-
» μο ». Καὶ τοῦ λὲν οἱ μαθητάδες « Ποῦ βρήκαμε
» στὴν ἐρημιὰ τόσα ψωμιὰ ποὺ νὰ χορτάσουν
» τόσο πλῆθος; » Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοὺς λέει « Πόσα
» ψωμιὰ ἔχετε; » Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν « 'Εφτὰ, καὶ

»λίγα ψαράκια». Καὶ πρόσταξε τὸ πλῆθος νὰ καθήσουν κατὰ γῆς, καὶ πῆρε τὰ ἑφτὰ ψωμιὰ καὶ τὰ ψάρια, κι' ἀφοῦ δοξολόγησε, ἔκοψε κομάτια κι' ἔδινε στοὺς μαθητάδες, κι' οἱ μαθητάδες στὰ πλήθη. Καὶ φάγανε ὅλοι καὶ χορτάσανε, καὶ πῆραν ὅ,τι κομάτια περίσσεψαν, ἑφτὰ καλάθια γιομᾶτα. Κι' εἶταν ὅσοι τρώγανε ὡς τέσσερεις χιλιάδες ψυχὲς χώρια γυναῖκες καὶ παιδιά.

101. Κι' ἀφοῦ σκόλασε τὰ πλήθη, μπῆκε στὸ
[16] καράβι καὶ πῆγε στὰ σύνορα τοῦ Μαγαδάν. Κι' ἦρθαν οἱ Φαρισαῖοι κι' οἱ Σαδδουκαῖοι, καὶ δοκιμάζοντάς τον τὸν παρακαλούσανε νὰν τοὺς δείξει σημάδι ἀπὸ τὸν οὐρανό. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε «[Σὰ βραδιάζει λέτε Καλοσύνη γιατὶ κοκκινίζει ὁ οὐρανός· καὶ τὸ πρωῒ Σήμερα κακοκαιριὰ γιατὶ χαράζει ὁ οὐρανὸς θολός. Ὑποκριτάδες, τ' οὐρανοῦ τὸ πρόσωπο ξέρετε νὰ κρίνετε, καὶ τὰ σημάδια τῶν καιρῶν δὲ μπορεῖτε;] Φύτρα κακὴ καὶ παράλυτη σημάδι γυρεύει, καὶ σημάδι δὲ θὰν τῆς δοθεῖ ἐξὸν τὸ σημάδι τοῦ Ἰωνᾶ». Καὶ παραιτῶντας τους ἔφυγε.

Καὶ σὰν ἦρθαν οἱ μαθητάδες ἀντίπερα, εἶχαν ξεχάσει νὰ πάρουν ψωμιά. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε «Κοιτᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τὸ ζυμάρι τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων». Κι' ἐκεῖνοι συλλογιοῦνταν μέσα τους καὶ λέγανε «Γιατὶ δὲν πήραμε ψωμιά». Κι' ὁ Ἰησοῦς κατάλαβε κι' εἶπε «Τί συλλογιέστε μέσα σας, λιγόπιστοι, πὼς δὲν ἔχετε ψωμιά; Δὲ νογᾶτε ἀκόμα, μήτε θυμᾶστε τὰ πέντε ψωμιὰ τῶν πέντε χιλιάδων καὶ πόσα κοφίνια πήρατε, μήτε τὰ ἑφτὰ ψωμιὰ τῶν τέσσερων χιλιάδων καὶ πόσα καλάθια πήρατε; Πῶς δὲ νογᾶτε πὼς γιὰ ψωμιὰ δὲ σᾶς εἶπα Καὶ προσέχετε ἀπὸ τὸ ζυμάρι τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;» Τότες ἔνιωσαν πὼς δὲν εἶπε νὰ προσέχουν ἀπὸ τὸ ζυμάρι τῶν ψωμιῶν, παρὰ ἀπὸ τὴ διδαχὴ τῶν Σαδδουκαίων καὶ Φαρισαίων.

102. Καὶ σὰν ἦρθε ὁ Ἰησοῦς στὰ μέρη τῆς Καισάρειας τοῦ Φιλίππου, ρωτοῦσε τοὺς μαθητάδες του κι' ἔλεγε «Πιός λὲν πὼς εἶναι ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου;» Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν «Ἄλλοι πὼς ὁ Ἰωάνης ὁ βαφτιστής, κι' ἄλλοι ὁ Ἠλίας, κι' ἄλλοι ὁ Ἱερεμίας ἢ ἕνας ἀπὸ τοὺς προφῆτες». Τοὺς λέει «Κι' ἐσεῖς πιός λέτε πὼς εἶμαι;» Κι' ἀποκρίθη ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος κι' εἶπε «Ἐσύ 'σαι ὁ Χριστός, ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ποὺ ζεῖ». Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὖπε «Μακαρισμένος εἶσαι, Σίμωνα γιὲ τοῦ Ἰωνᾶ, γιατὶ σάρκα κι' αἷμα δὲ σ' τὸ φανέρωσε, μόνε ὁ πατέρας μου στὰ οὐράνια. Ὅμως σοῦ λέω κι' ἐγὼ πὼς ἐσύ 'σαι Πέτρος, κι' ἀπάνου στὴν πέτρα αὐτὴ θὰ χτίσω τὴν ἐκκλησιά μου καὶ πόρτες Ἅιδη δὲ θὰν τὴν καταπονέσουν. Θὰ σοῦ δώκω τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, κι' ὅ,τι δέσεις στὴ γῆ θὰ μείνει δεμένο στὰ οὐράνια, κι' ὅ,τι λύσεις στὴ γῆ θὰ μείνει λυμένο στὰ οὐράνια». Τότες πρόσταξε τοὺς μαθητάδες κανενὸς νὰ μὴν τὸ ποῦν πὼς αὐτός εἶναι ὁ Χριστός.

103. Ἀπὸ τότες ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ ξηγᾶ στοὺς μαθητάδες του πὼς πρέπει νὰ μισέψει στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ νὰ πάθει ἀπὸ τοὺς δημογερόντους καὶ πρωτοπαπάδες καὶ διαβασμένους, καὶ νὰ θανατωθεῖ καὶ τὴν τρίτη μέρα ν' ἀναστηθεῖ. Καὶ τὸν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

πῆρε ὁ Πέτρος καὶ τοῦ λέει μαλώνοντάς τον «Θεὸς
»φυλάξει, Κύριε· μακριὰ ἀπὸ σένα αὐτὸ τὸ πά-
»θημα». Κι' ἐκεῖνος γύρισε κι' εἶπε τοῦ Πέτρου
«Πήγαινε πίσω μου, Σατανᾶ· πειρασμός μου εἶσαι,
»γιατὶ δὲ συλλογιέσαι τὸ Θεό, μόνε τοὺς ἀνθρώ-
»πους». Τότες εἶπε ὁ Ἰησοῦς στοὺς μαθητάδες του
«Ἂν κανεὶς θέλει νἄρθει πίσω μου, ἂς ἀπαρνηθεῖ
»τὸν ἑαυτό του, κι' ἂς σηκώσει τὸ σταυρό του κι'
»ἂς μ' ἀκολουθᾷ. Γιατὶ ὅπιος θέλει νὰ γλυτώσει
»τὴ ζωή του, θὰν τὴ χάσει· μὰ ὅπιος γιὰ μένα
»χάσει τὴ ζωή του, θὰν τὴ βρεῖ. Γιατὶ τί τ' ὄφελος
»στὸν ἄνθρωπο, ἂν κερδίσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο,
»μὰ τὴ ζωή του τὴ ζημιωθεῖ; ἢ τί θὰ δώσει ἄν-
»θρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ζωῆς του; Γιατί 'ναι
»νἄρθει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου μέσα στὴ δόξα τοῦ
»πατέρα του μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ τότες
»θὰ πλερώσει τὸν καθένα κατὰ τὸ κάμωμά του.
»104. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς στέκουν ἐδῶ μερικοὶ
»ποὺ δὲ θὰ δοκιμάσουνε θάνατο ὡς ποὺ νὰ δοῦν
»τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου νἄρχεται μέσα στὴ βασιλεία
»του».
[17] Κι' ἔξη μέρες κατόπι παίρνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρο
καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάνη τὸν ἀδερφό του
καὶ τοὺς ἀνεβάζει σὲ βουνὸ ἀψηλὸ ξεχωριστά. Καὶ
μεταμορφώθηκε μπροστά τους, κι' ἔλαμψε τὸ πρό-
σωπό του σὰν τὸν ἥλιο, καὶ τὰ φορέματά του γίνανε
ἄσπρα σὰν τὸ φῶς. Καὶ νά τοὺς φανερώθηκε ὁ Μωϋ-
σῆς κι' ὁ Ἠλίας ποὺ μιλούσανε μαζί του. Κι' ἀπο-
κρίθη ὁ Πέτρος κι' εἶπε τοῦ Ἰησοῦ «Κύριε, καλὰ
»'ναι ἐδῶ νὰ μείνουμε· ἂ θές, ἐδῶ θὰ στήσω τρεῖς
»καλύβες, μιὰ γιὰ σένα, καὶ τοῦ Μωϋσῆ μιά, καὶ

»μιὰ γιὰ τὸν Ἠλία». Ἐνῷ μιλοῦσε ἀκόμα, νά
σύννεφο φωτεινὸ τοὺς σκέπασε, καὶ νά φωνὴ ἀπὸ τὸ
σύννεφο κι' ἔλεγε «Αὐτός εἶναι ὁ γιός μου ὁ ἀγα-
»πητὸς ποὔχει τὴν καλή μου γνώμη. Ἀκοῦτε τον».
Κι' ὅταν τὴν ἄκουσαν οἱ μαθητάδες, ἔπεσαν τὰ πίσ-
τομα καὶ φοβηθήκανε ὑπερβολικά. Κι' ὁ Ἰησοῦς
πῆγε κοντά τους καὶ τοὺς ἄγγιξε κι' εἶπε «Σηκω-
»θεῖτε καὶ μὴ φοβᾶστε». Καὶ σήκωσαν τὰ μάτια
τους καὶ δὲν εἴδανε κανέναν παρὰ τὸν Ἰησοῦ.
105. Κι' ἐνῷ κατέβαιναν τὸ βουνό, τοὺς πρόσταξε
ὁ Ἰησοῦς κι' εἶπε «Κανενὸς μὴν πεῖτε τὸ ἴδωμα ὡς
»ποὺ νὰ σηκωθεῖ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὁ γιὸς τ' ἀνθρώ-
»που». Κι' οἱ μαθητάδες του τόνε ρώτησαν κι' εἶ-
παν «Τί λοιπὸν λὲν οἱ διαβασμένοι πὼς ὁ Ἠλίας
»πρῶτα ἀνάγκη νάρθεῖ;» Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι'
εἶπε «Ναὶ ὁ Ἠλίας ἔρχεται καὶ θὰ ξαναδιορθώσει τὰ
»πάντα· ὅμως σᾶς λέω πὼς ἦρθε κι' ὅλας ὁ Ἠλίας
»καὶ δὲν τὸν ἀναγνώρισαν, παρὰ τοὔκαναν ὅσα θέλη-
»σαν· τὸ ἴδιο 'ναι ἀπ' αὐτοὺς νὰ πάθει κι' ὁ γιὸς
»τ' ἀνθρώπου». Τότ' ἔνιωσαν οἱ μαθητάδες πὼς γιὰ
τὸν Ἰωάνη τὸ βαφτιστὴ τοὺς εἶπε.
106. Καὶ σὰν πήγανε στὸ πλῆθος, ἦρθε ἕνας ἄν-
θρωπος ποὺ γονάτισε μπροστά του κι' εἶπε «Κύριε,
»σπλαχνίσου τὸ γιό μου, γιατὶ σεληνιάζεται κι' εἶναι
»ἐλεεινός· τὶ συχνὰ πέφτει στὴ φωτιὰ καὶ συχνὰ στὸ
»νερό. Καὶ τὸν πῆγα στοὺς μαθητάδες σου καὶ δὲν
»κατόρθωσαν νὰν τόνε γιατρέψουν». Κι' ὁ Ἰησοῦς
ἀποκρίθη κι' εἶπε «Ὢ γενεὰ ἄπιστη καὶ στρεβλή,
»ὡς πότε θὰ μένω μαζί σας; ὡς πότε θὰ σᾶς ὑπο-
»φέρνω; Φέρτε τον ἐδῶ σ' ἐμένα». Καὶ τὸ πρόσταξε
ὁ Ἰησοῦς, καὶ βγῆκε ἀπὸ μέσα του τὸ δαιμόνιο,

καὶ γιατρεύτηκε ἀπὸ κείνηνε τὴν ὥρα τὸ παιδί. Τό-
τες πήγανε στὸν Ἰησοῦ χώρια οἱ μαθητάδες κι᾽ εἶπαν
«Γιατί ἐμεῖς δὲν κατορθώσαμε νὰν τὸ βγάλουμε;»
Κι᾽ αὐτὸς τοὺς λέει «Ἀπὸ τὴ μικροπιστιά σας· γιατὶ
» ἀληθινὰ σᾶς λέω, ἂν ἔχετε πίστη ἴσα μὲ σπυρὶ σι-
» νάπι, θὰ πεῖτε ἐκείνου ἐκεῖ τοῦ βουνοῦ Μετατο-
» πίσου ἀπὸ δῶ ἐκεῖ, καὶ θὰ μετατοπιστεῖ, καὶ τί-
» ποτα δὲ θὰ σᾶς βγεῖ ἀκατόρθωτο».

107. Κι᾽ ἐνῷ γύριζαν τὴ Γαλιλαία, τοὺς εἶπε ὁ
Ἰησοῦς «Ὁ γιὸς τ᾽ ἀνθρώπου εἶναι νὰ παραδοθεῖ σὲ
» χέρια ἀνθρώπων, καὶ θὰν τόνε θανατώσουν καὶ τὴν
» τρίτη μέρα θ᾽ ἀναστηθεῖ». Καὶ λυπηθήκανε ὑπερ-
βολικά.

108. Κι᾽ ὅταν ἤρθανε στὴν Καφαρναοὺμ, πῆγαν
οἱ εἰσπράχτορες τῶν δίδραχμων στὸν Πέτρο κι᾽ εἶπαν
«Ὁ δάσκαλός σας δὲ δίνει τὰ δίδραχμα;» Λέει
«Ναί». Κι᾽ ἅμα πῆγε [ὁ Πέτρος] σπίτι, τὸν πρό-
λαβε ὁ Ἰησοῦς κι᾽ εἶπε «Τί νομίζεις, Σίμωνα; Οἱ
» βασιλιάδες τῆς γῆς ἀπὸ πιόνε παίρνουνε φόρους ἢ
» δοσίματα; ἀπὸ τοὺς γιούς τους ἢ τοὺς ξένους;»
Κι᾽ ὅταν εἶπε «Ἀπὸ τοὺς ξένους», τοὖπε ὁ Ἰησοῦς
«Λοιπὸν θὰ πεῖ εἶναι ἀπαλλαγμένοι οἱ γιοί. Γιὰ νὰ
» μὴν τοὺς πειράζουμε ὅμως, πήγαινε στὸ γιαλὸ καὶ
» ρῆξε ἀγκύστρι, καὶ τὸ πρῶτο ψάρι π᾽ ἀνεβεῖ πάρ᾽ το
» κι᾽ ἄνοιξέ του τὸ στόμα καὶ θὰ βρεῖς στατῆρα· πάρε
» τον καὶ δῶσ᾽ τους τον γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα».

[18] 109. Ἐκείνη τὴν ὥρα πῆγαν οἱ μαθητάδες στὸν
Ἰησοῦ καὶ λὲν «Πιός τάχα νά ᾽ναι μεγαλύτερος στὴ
» βασιλεία τῶν οὐρανῶν;» Καὶ κράζοντας ἕνα παι-
δάκι τὄστησε στὴ μέση τους κι᾽ εἶπε «Ἀληθινὰ σᾶς
» λέω, ἂ δὲν ἀλλάξτε καὶ δὲ γίνετε σὰν τὰ παιδάκια,

» ἀδύνατο νὰ μπεῖτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὅ-
» πιος λοιπὸν χαμηλωθεῖ σὰν τὸ παιδάκι ἐτοῦτο,
» ἐκεῖνος εἶναι ὁ μεγαλύτερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρα-
» νῶν. Κι᾽ ὅπιος δεχτεῖ τέτιο παιδάκι στ᾽ ὄνομά
» μου, ἐμένα δέχεται· κι᾽ ὅπιος πειράζει κανέναν ἀπὸ
» τοὺς μικροὺς αὐτοὺς ποὺ μὲ πιστεύουν, τοῦ συφέρ-
» νει νὰν τοῦ κρεμαστεῖ μυλόπετρα μεγάλη γύρω στὸ
» λαιμὸ καὶ νὰ βουλιάξει μέσα στοῦ γιαλοῦ τὸ πέ-
» λαγο.

110. »Ἀλίμονο στὸν κόσμο ἀπὸ τοὺς πειρασμούς.
» Γιατί ᾽ναι ἀνάγκη οἱ πειρασμοὶ νἄρθοῦν, ὅμως ἀλί-
» μονο στὸν ἄνθρωπο ποὺ κάνει κι᾽ ἔρχεται ὁ πειρα-
» σμός. Κι᾽ ἂν τὸ χέρι σου ἢ τὸ πόδι σου σοῦ φέρνει
» πειρασμὸ, κόψ᾽ το καὶ ρῆξε το μακριά σου· καλύ-
» τερά σου νἄμπεις στὴ ζωὴ κουλὸς ἢ κουτσὸς παρὰ
» διὸ χέρια νἄχεις ἢ διὸ πόδια καὶ νὰ σὲ ρήξουνε στὴ
» φωτιὰ τὴν αἰώνια. Κι᾽ ἂν τὸ μάτι σου σοῦ φέρνει
» πειρασμὸ, βγάλ᾽ το καὶ ρῆξε το μακριά σου· καλύ-
» τερά σου μ᾽ ἕνα μάτι νἄμπεις στὴ ζωὴ παρὰ διὸ
» μάτια νἄχεις καὶ νὰ σὲ ρήξουνε στὴ γέεννα τῆς
» φωτιᾶς.

» Κοιτάξτε μήπως ἀψηφήσετε κανέναν ἀπὸ τοὺς
» μικροὺς αὐτούς· γιατὶ σᾶς λέω πὼς οἱ ἀγγέλοι
» τους στὸν οὐρανὸ πάντα θωροῦν τὴν ὄψη τοῦ πατέρα
» μου ποὖναι στὰ οὐράνια. Τί θαρρεῖτε; Ἂν τυχὸν
» κανένας ἔχει ἑκατὸ πρόβατα κι᾽ ἕνα τους χαθεῖ, δὲν
» παραιτᾷ τὰ ἐνενῆντα ἐννιὰ τὰ πρόβατα στὰ ὄρη
» καὶ δὲν πάει ζητῶντας τὸ χαμένο; Κι᾽ ἂν τυχὸν τὸ
» βρεῖ, ἀληθινὰ σᾶς λέω, πιὸ χαίρεται γι᾽ αὐτὸ παρ᾽
» ὅ,τι γιὰ τὰ ἐνενῆντα ἐννιὰ ποὺ δὲ χαθήκανε.
» Ἔτσι δὲν εἶναι ὁ ορισμὸς τοῦ πατέρα μου στὰ οὐ-

» ράνια το νὰ χαθεῖ κανένας ἀπὸ τοὺς μικροὺς αὐ-
» τούς.

» Κι' ἂ σοῦ φταίξει ὁ ἀδερφός σου, σῆρε δεῖξε
» του τὸ φταίξιμό του σὰν εἶστε ἐσὺ κι' ἐκεῖνος μονα-
» χοί. Ἂ σ' ἀκούσει, κέρδισες τὸν ἀδερφό σου· κι' ἂ δὲ
» σ' ἀκούσει, πάρε ἀκόμα ἕνα ἢ διὸ μαζί σου, ποὺ νἄ-
» χει ἡ κάθε λέξη στήριγμα τὸ στόμα διὸ μαρτύρων
» ἢ τριῶν. Κι' ἂν τοὺς παρακούσει, νὰν τὸ πεῖς τῆς
» ἐνορίας· κι' ἂν καὶ τὴν ἐνορία παρακούσει, ἔχε τον
» καθὼς τὸν ἐθνικὸ καὶ τὸν τελώνη. Ἀληθινὰ σᾶς
» λέω, ὅσα δέστε στὴ γῆ, θὰ μείνουνε δεμένα στὸν
» οὐρανό· κι' ὅσα λύστε στὴ γῆ, θὰ μείνουνε λυμένα
» στὸν οὐρανό. 111. Πάλι ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς ἂ
» διό σας συφωνήσουνε στὴ γῆ γιὰ ὅ,τι πρᾶμα κι' ἂ
» ζητήσουν, θὰν τὸ λάβουν ἀπὸ τὸν πατέρα μου ποὔ-
» ναι στὰ οὐράνια. Τί ὁποῦ 'ναι διὸ ἢ τρεῖς συναγμέ-
» νοι στ' ὄνομά μου, ἐκεῖ 'μαι μεταξύ τους ».

Τότες πῆγε ὁ Πέτρος καὶ τοὖπε « Κύριε, πόσες φο-
» ρὲς θὰ μοῦ φταίξει ὁ ἀδερφός μου καὶ νὰν τόνε συ-
» χωρέσω ; ὡς ἑφτὰ φορές ; » Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Δὲ
» σοῦ λέω ὡς ἑφτά, μόνε ὡς ἑβδομῆντα φορὲς ἑφτά. Γιὰ
» τοῦτο ἔμιασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ βασιλέα
» ποὺ θέλησε νὰ λογαριαστεῖ μὲ τοὺς σκλάβους του.
» Καὶ σὰν ἄρχισε νὰ λογαριάζεται, τοῦ φέρανε ἕναν
» ποὺ χρωστοῦσε δέκα χιλιάδες τάλαντα. Καὶ σὰ δὲν
» εἶχε νὰ πλερώσει, πρόσταξε ὁ ἀφέντης του νὰ που-
» ληθεῖ, κι' ὁ ἴδιος κι' ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά
» του κι' ὅλα ὅσα ἔχει, καὶ νὰ πλερωθεῖ. Ἔπεσε λοι-
» πὸν ὁ σκλάβος καὶ τὸν προσκυνοῦσε κι' ἔλεγε Κάνε
» ἀπομονὴ μαζί μου καὶ θὰ σ' τὰ πλερώσω ὅλα. Καὶ
» τόνε σπλαχνίστηκε τοῦ σκλάβου ὁ ἀφέντης καὶ τὸν

» ἄφισε, καὶ τὸ χρέος τοῦ τὸ χάρισε. Κι' ἅμα βγῆκε ὁ
» σκλάβος, βρῆκε σύσκλαβό του ποὺ τοῦ χρώσταε
» ἑκατὸ δηνάρια, καὶ πιάνοντάς τον ἔσφιγγέ τον κι'
» ἔλεγε Πλέρωσέ το ὅ,τι χρωστᾷς. Ἔπεσε λοιπὸν ὁ
» σύσκλαβός του καὶ τὸν παρακαλοῦσε κι' ἔλεγε Κάνε
» ἀπομονὴ μαζί μου καὶ θὰ σὲ πλερώσω. Ὅμως αὐ-
» τὸς δὲν ἤθελε, μὸν πῆγε καὶ τὸν ἔβαλε στὴ φυλα-
» κὴ ὡς ποὺ νὰ πλερώσει ὅ,τι χρωστοῦσε. Οἱ σύσκλα-
» βοι λοιπὸν σὰν εἶδαν τὸ τί ἔγινε, λυπήθηκαν παρα-
» πολὺ καὶ πῆγαν καὶ μαρτύρησαν τ' ἀφεντικοῦ τους
» ὅλα ὅσα ἔγιναν. Τότες τὸν ἔκραξε ὁ ἀφεντικός του
» καὶ τοῦ λέει Σκλάβε κακέ, ὅλο σου ἐκεῖνο τὸ χρέος
» σ' τὸ χάρισα ἀφοῦ μὲ παρακάλεσες· δὲν ἔπρεπε κι'
» ἐσὺ νὰ λυπηθεῖς τὸ σύσκλαβό σου ὅπως σὲ λυπή-
» θηκα κι' ἐγώ ; Καὶ θύμωσε καὶ τὸν παράδωκε ὁ
» ἀφέντης του στοὺς βασανιστάδες ὡς ποὺ νὰ πλε-
» ρώσει ὁλόκληρο τὸ χρέος. Τὸ ἴδιο θὰ σᾶς κάνει κι'
» ὁ πατέρας μου ὁ οὐράνιος ἂ δὲ συχωρέστε ὁ καθεὶς
» τὸν ἀδερφό του ἀπὸ τὴν καρδιά σας ».

112. Καὶ συνέβηκε, ὅταν τέλιωσε ὁ Ἰησοῦς αὐτὰ
τὰ λόγια, μίσεψε ἀπὸ τὴ Γαλιλαία κι' ἦρθε στὰ σύ-
νορα τῆς Ἰουδαίας πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Καὶ τὸν
ἀκολούθησαν πλήθη πολλά, καὶ τοὺς γιάτρεψε ἐκεῖ.

113. Καὶ πήγανε στὸν Ἰησοῦ Φαρισαῖοι ποὺ δοκι-
μάζοντάς τον ἔλεγαν « Ἂ μπορεῖ κανεὶς νὰ χωρίσει τὴ
» γυναῖκα του μὲ κάθε ἀφορμή ». Κι' ἐκεῖνος ἀπο-
κρίθη κι' εἶπε « Δὲ διαβάσατε πὼς ὁ πλάστης ἀπὸ
» τὴν ἀρχὴ ἀρσενικὸ καὶ θηλυκὸ τοὺς ἔκανε κι' εἶπε
» *Γι' αὐτὸ θὰ παραιτήσει ἄνθρωπος πατέρα καὶ μη-*
» *τέρα καὶ θὰ προσκολληθεῖ στὴ γυναῖκα του, καὶ θὰ*
» *γίνουν οἱ διὸ μιὰ σάρκα.* Ἔτσι δὲν εἶναι πιὰ διὸ

» παρὰ μιὰ σάρκα. Ὅ,τι λοιπὸν ἔσμιξε ὁ Θεός, ἂς » μὴ χωρίζει ἄνθρωπος ». Τοῦ λένε « Τί λοιπὸν ὅρισε » ὁ Μωϋσῆς νὰ δώσεις χωρισοχάρτι καὶ νὰν τὴ χω- » ρίσεις ; » Τοὺς λέει πὼς « Ὁ Μωϋσῆς σύφωνα μὲ » τὴ σκληροκαρδιά σας σᾶς ἄφισε νὰ χωρίστε τὶς » γυναῖκες σας· ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲν ἔγινε ἔτσι. » Καὶ σᾶς λέω, ὅπιος χωρίσει τὴ γυναῖκα του ἐξὸν » ἀπὸ λόγο ἀτιμιᾶς, τὴν κάνει καὶ μοιχεύεται· κι' » ὅπιος χωρισμένη παντρευτεῖ, μοιχεύει ». Τοῦ λένε οἱ μαθητάδες του « Ἂν ἔτσι 'ναι τ' ἀνθρώπου ἡ » ἀφορμὴ μὲ τὴ γυναῖκα, δὲ συφέρνει ὁ γάμος ». Κι' αὐτὸς τοὺς εἶπε « Ὅλοι δὲ νιώθουνε τὸ λόγο, μόνε » σ' ὅσους δόθηκε. Γιατὶ ἔχει εὐνούχους π' ἀπὸ τὴν » κοιλιὰ τῆς μάννας γεννηθήκανε ἔτσι· κι' ἔχει εὐ- » νούχους π' ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εὐνουχήθηκαν· κι' » ἔχει εὐνούχους ποὺ ἐνουχήθηκαν οἱ ἴδιοι γιὰ τὴ βα- » σιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὅπιος μπορεῖ νὰ νιώσει ἂς » νιώσει ».

114. Τότες τοῦ φέρανε μερικὰ παιδάκια γιὰ νὰν τοὺς βάλει τὰ χέρια του ἀπάνου καὶ νὰ κάνει παράκληση. Κι' οἱ μαθητάδες τοὺς μάλωναν. Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε « Ἀφίστε τὰ παιδάκια καὶ μὴν τ' ἀμπο- » δίζετε νάρθοῦν κοντά μου· γιατὶ γιὰ τέτιους εἶναι » ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ». Κι' ἀφοῦ τοὺς ἔβαλε τὰ χέρια του ἀπάνου, μίσεψε ἀπὸ κεῖ.

115. Καὶ νά ἕνας σίμωσε καὶ τοὖπε « Δάσκαλε, » τί καλὸ νὰ κάνω γιὰ νὰ βρῶ ζωὴ παντοτινή ; » Κι' ἐκεῖνος τοὖπε « Τί μὲ ρωτᾷς τὸ καλό ; Ἕνας εἶναι » ὁ καλός. Ὅμως ἂ θέλεις νὰ μπεῖς στὴ ζωή, φύ- » λαξε τὶς ἐντολές ». Τοῦ εἶπε « Πιές ; » Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε « Τὸ *Μὴ σκοτώνεις, μὴ μοιχεύεις, μὴν κλέ-* » *βεις, μὴν ψευτομαρτυρᾶς, τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴ* » *μητέρα, κι' ἀγάπα τὸ γειτονά σου ὅπως τὸν ἴδιο* » *ἐσένα* ». Τοῦ λέει ὁ νέος « Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα· » τί μοῦ λείπει ἀκόμα ; » Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Ἂ θὲς » νὰ γίνεις τέλειος, σῆρε πούλα τὰ ὑπάρχοντά σου » καὶ δῶσ' τα στοὺς φτωχοὺς — καὶ θὰ λάβεις θησαυρὸ » στὰ οὐράνια — κι' ἔλα ἀκολούθα με ». Κι' ὁ νέος ὅταν ἄκουσε τὸ λόγο αὐτό, ἔφυγε λυπημένος· γιατὶ εἶχε πλούτη πολλά. Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητάδες του « Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς πλούσιος δύ- » σκολα θὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ » πάλι σᾶς λέω, εὐκολώτερα περνᾷ γκαμήλα ἀπὸ » βελόνας μάτι παρ' ὅ,τι μπαίνει πλούσιος στὴ βα- » σιλεία τοῦ Θεοῦ ». Κι' ὅταν τ' ἄκουσαν οἱ μαθητάδες, σάστισαν ὑπερβολικὰ καὶ λέγανε « Πιός τάχα » μπορεῖ νὰ σωθεῖ ; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς κοίταξε κι' εἶπε « Μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦτο ἀδύνατο, μὰ μὲ τὸ » Θεὸ τὰ πάντα δυνατά ».

116. Τότ' ἀποκρίθηκε ὁ Πέτρος καὶ τοὖπε « Νά » ἐμεῖς ἀφήκαμε τὰ πάντα καὶ σ' ἀκολουθήσαμε· » τί ἄραγε θὰ λάβουμε ; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς ἐσεῖς ποὺ μ' ἀκολουθή- » σατε, στὸν καιρὸ τοῦ ξαναγεννημοῦ ὅταν καθήσει » ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου σὲ λαμπρό του θρόνο, θὰ καθῆ- » στε κι' ἐσεῖς σὲ δώδεκα θρόνους δικάζοντας τὶς » δώδεκα φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ. Κι' ὅπιος ἀφῆκε σπίτια » ἢ ἀδερφοὺς ἢ ἀδερφὲς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ παι- » διὰ ἢ χωράφια γιὰ τ' ὄνομά μου, πολλαπλὰ θὰ » λάβει καὶ θὰ κληρονομήσει ζωὴ παντοτινή. 117. » Καὶ πολλοὶ θὰ γίνουν πρῶτοι τελευταῖοι, καὶ τελευ- » ταῖοι πρῶτοι ».

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

[20] »Γιατὶ μιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μ' ἄν-
» θρωπο νοικοκύρη ποὺ βγῆκε εὐτὺς πρωῒ νὰ συ-
» φωνήσει ἐργάτες γιὰ τ' ἀμπέλι του. Κι' ἀφοῦ
» συφώνησε μὲ τοὺς ἐργάτες ἀπό 'να δηνάρι τὴν
» ἡμέρα, τοὺς ἔστειλε στ' ἀμπέλι του. Καὶ βγαί-
» νοντας κατὰ τὶς τρεῖς ἡ ὥρα, εἶδε ἄλλους κι' ἔστε-
» καν ἀργοὶ στὴν ἀγορά, κι' εἶπε καὶ σ' ἐκείνους
» Πηγαίνετε κι' ἐσεῖς στ' ἀμπέλι, κι' ὅ,τι εἶναι
» δίκιο θὰ σᾶς δώσω. Κι' ἐκεῖνοι πῆγαν. Πάλι
» βγαίνοντας κατὰ τὶς ἔξη καὶ κατὰ τὶς ἐννιὰ ἡ
» ὥρα, ἔκανε τὸ ἴδιο. Καὶ βγαίνοντας κατὰ τὶς ἕν-
» τεκα, ηὗρε ἄλλους κι' ἔστεκαν, καὶ τοὺς λέει « Τί
» στέκεστε ὅλη μέρα ἐδῶ χωρὶς δουλιά; » Τοῦ λένε
» πὼς Κανεὶς δὲ μᾶς συφώνησε. Τοὺς λέει Πηγαίνετε
» κι' ἐσεῖς στ' ἀμπέλι. Κι' ἅμα βράδιασε, λέει ὁ
» νοικοκύρης τ' ἀμπελιοῦ στὸν ἐπιστάτη του Φώ-
» ναξε τοὺς ἐργάτες καὶ πλέρωσ' τους τὸ μεροδοῦλι
» ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς τελευταίους ὡς τοὺς πρώτους.
» Καὶ σὰν ἦρθαν οἱ κατὰ τὶς ἕντεκα ἡ ὥρα, ἔλαβαν
» ἀπό 'να δηνάρι. Καὶ σὰν ἤρθανε οἱ πρῶτοι, νό-
» μισαν πὼς θὰ λάβουν πιὸ πολὺ, κι' ἔλαβαν κι'
» αὐτοὶ ἀπό 'να δηνάρι. Κι' ὅταν τὸ λάβανε, μουρ-
» μούριζαν τοῦ νοικοκύρη κι' ἔλεγαν Αὐτοὶ οἱ στερ-
» νοὶ μιὰ ὥρα ἔκαναν, κι' ἴσους μας τοὺς ἔκανες, μ'
» ἐμᾶς ποὺ φορτωθήκαμε τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ
» τὴν κάψα; Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη ἑνός τους κι' εἶπε
» 'Αδέρφι, δὲ σ' ἀδικῶ· δὲ συφωνήσαμε ἕνα δηνάρι;
» Πάρε τὸ δικό σου κι' ἄμε. Θέλω ἐγὼ σ' αὐτὸν τὸν
» τελευταῖο νὰν τοῦ δώκω ὅσο κι' ἐσένα· δὲ μπορῶ
» ὅ,τι θέλω νὰ κάνω τὸ δικό μου; ἢ εἶναι τὸ μάτι
» σου κακὸ γιατί 'μαι ἐγὼ καλός; Ἔτσι θὰ γε-

» νοῦν οἱ τελευταῖοι πρῶτοι κι' οἱ πρῶτοι τελευταῖοι ».

118. Κι' ἐνῷ 'τανε ν' ἀνεβεῖ ὁ 'Ιησοῦς στὴν 'Ιε-
ρουσαλὴμ, πῆρε τοὺς δώδεκα τοὺς μαθητάδες χωρι-
στὰ καὶ στὸ δρόμο τοὺς εἶπε « Νά ἀναβαίνουμε στὴν
» 'Ιερουσαλὴμ, κι' ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου θὰ παραδοθεῖ
» στοὺς πρωτοπαπάδες καὶ στοὺς διαβασμένους, καὶ
» θὰν τὸν καταδικάσουν, καὶ θὰν τὸν παραδώσουνε
» στοὺς ἐθνικοὺς γιὰ νὰν τόνε μασκαρέψουνε καὶ
» βουρδουλίσουν καὶ σταυρώσουν, καὶ τὴν τρίτη μέρα
» θ' ἀναστηθεῖ ».

119. Τότες πῆγε ἡ μητέρα τῶν γιῶν τοῦ Ζεβε-
δαίου μὲ τοὺς γιούς της ποὺ τὸν προσκυνοῦσε καὶ
τοῦ ζήταε κάτι. Κι' ἐκεῖνος τῆς εἶπε « Τί θέλεις; »
Κι' ἐκείνη εἶπε « Πὲς νὰ καθήσουν αὐτοὶ οἱ διό μου οἱ
» γιοὶ ἕνας δεξιὰ κι' ἕνας ἀριστερά σου μέσα στὴ βα-
» σιλεία σου ». Κι' ὁ 'Ιησοῦς ἀποκρίθη κι' εἶπε « Δὲν
» ξέρετε τί ζητᾶτε. Μπορεῖτε νὰ πιεῖτε τὸ ποτῆρι
» ποῦμαι ἐγὼ νὰ πιῶ; » Τοῦ λένε « Μποροῦμε ». Τοὺς
λέει « Τὸ ποτῆρι μου ναὶ θὰν τὸ πιεῖτε, μὰ τὸ νὰ
» καθῆστε δεξιὰ ἢ ἀριστερά μου δὲν εἶναι στὸ χέρι
» μου νὰ δώσω ἐξόνε σ' ὅσους τ' ὅρισε ὁ πατέρας
» μου ». Καὶ σὰν τ' ἄκουσαν οἱ δέκα, ἀγαναχτή-
σανε μὲ τοὺς διὸ ἀδερφούς. Καὶ κράζοντάς τους ὁ
'Ιησοῦς τοὺς εἶπε « Ξέρετε πὼς οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐθνι-
» κῶν τοὺς ορίζουν κι' οἱ μεγάλοι τοὺς ἐξουσιάζουν.
» Ὅμως ὄχι ἐσεῖς τὸ ἴδιο· μόνε ὅπιος θέλει μεγάλος
» σας νὰ γίνει, ἂς γίνει δοῦλος σας, κι' ὅπιος θέλει
» πρῶτος σας νὰ γίνει, ἂς γίνει σκλάβος σας, καθὼς
» κι' ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου δὲν ἦρθε νὰν τόνε δουλέψουν,
» μόνε νὰ δουλέψει καὶ νὰ δώκει τὴ ζωή του ξαγορὰ
» πολλῶν ».

120. Κι᾽ ὅταν ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν Ἱερειχώ, τὸν
ἀκολούθησε πλῆθος πολύ. Καὶ νά διὸ τυφλοὶ καθι-
σμένοι κοντὰ στὸ δρόμο, σὰν ἄκουσαν πὼς περνᾷ ὁ
Ἰησοῦς, φώναξαν κι᾽ εἶπαν « Κύριε, σπλαγνίσου μας,
» γιὲ τοῦ Δαυείδ ». Κι᾽ ὁ λαὸς τοὺς μάλωσε νὰ σω-
πάσουν. Μὰ ἐκεῖνοι πιὸ πολὺ φωνάζανε καὶ λέγανε
« Κύριε, σπλαγνίσου μας, γιὲ τοῦ Δαυείδ ». Κι᾽ ὁ
Ἰησοῦς στάθηκε, καὶ τοὺς ἔκραξε κι᾽ εἶπε « Τί θέ-
» λετε νὰ σᾶς κάνω; » Τοῦ λένε « Κύριε, τὰ μάτια
» μας ν᾽ ἀνοίξουν ». Κι᾽ ὁ Ἰησοῦς τοὺς σπλαγνίστη
καὶ τοὺς ἄγγιξε τὰ μάτια, κι᾽ ἀμέσως εἶδαν πάλι
καὶ τὸν ἀκολούθησαν.
[21] 121. Κι᾽ ὅτα φτάσανε στὰ Ἱεροσόλυμα κι᾽ ἤρθανε
στὴ Βηθφαγῆ στὸ Ἐλιοβοῦνι, τότ᾽ ἔστειλε ὁ Ἰη-
σοῦς διὸ μαθητάδες καὶ τοὺς εἶπε « Πηγαίνετε στὸ
» χωριὸ τ᾽ ἀντίκρυ σας, κι᾽ εὐτὺς θὰ βρεῖτε ὄνισσα
» δεμένη καὶ μαζί της ὀναράκι· λῦστε τα καὶ φέρτε
» τα σ᾽ ἐμένα. Κι᾽ ἂ σᾶς πεῖ κανένας τίποτα, πέστε
» πὼς ὁ ἀφέντης τὰ χρειάζεται, κι᾽ ἀμέσως θὰν τὰ
» στείλει ». Κι᾽ ὅλο αὐτὸ ἔγινε γιὰ ν᾽ ἀληθέψει τὸ
είπωμένο μέσο τοῦ Προφήτη, ποὺ λέει *Πέστε στὴν
κόρη τῆς Σιὼν Νά ἔρχεταί σου ὁ βασιλέας σου πρα-
γὺς καὶ καθισμένος σ᾽ ὄνισσα καὶ σὲ πουλάρι γέννη-
μα ζευτοῦ*. Κι᾽ οἱ μαθητάδες πῆγαν κι᾽ ἔκαναν καθὼς
τοὺς πρόσταξε ὁ Ἰησοῦς, κι᾽ ἔφεραν τὴν ὄνισσα καὶ
τ᾽ ὀναράκι, κι᾽ ἔβαλαν ἀπάνου τὰ φορέματά [τους]
κι᾽ ἔκατσε. Καὶ τὸ πιὸ πολὺ τὸ πλῆθος ἔστρωσαν τὰ
δικά τους φορέματα στὸ δρόμο, κι᾽ ἄλλοι ἔκοβαν
κλαδιὰ ἀπ᾽ τὰ δέντρα καὶ τὰ στρώνανε στὸ δρόμο,
καὶ τὰ πλήθη τὰ ἀπ᾽ ὀμπρός του καὶ κατόπι φώ-
ναζαν καὶ λέγανε « Ὡσαννᾶ στὸ γιὸ τοῦ Δαυείδ.

» Βλογητὸς αὐτὸς ποὺ φτάνει στ᾽ ὄνομα τοῦ Κυρίου.
» Ὡσαννᾶ στὰ ὕψιστα ». Καὶ σὰ μπῆκε στὰ Ἱερο-
σόλυμα, τράνταξε ὅλη ἡ πολιτεία κι᾽ ἔλεγε « Πιός
» εἶναι αὐτός; » Καὶ τὰ πλήθη λέγανε « Αὐτός εἶναι
» ὁ προφήτης ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Ναζαρὲτ τῆς Γαλι-
» λαίας ».

Καὶ μπῆκε στὸ ναὸ ὁ Ἰησοῦς, κι᾽ ἔβγαλε ὅλους
ποὺ πουλοῦσαν κι᾽ ἀγοράζανε μέσα στὸ ναό, καὶ τὰ
τραπέζια τῶν σαράφηδων τ᾽ ἀναποδογύρισε καὶ τοὺς
πάγκους τῶν περιστεράδων. Καὶ τοὺς λέει « Εἶναι
» γραμένο *Τὸν οἶκο μου οἶκο προσευκῆς θὰν τὸν
» κράζουν*, μὰ ἐσεῖς τὸν κάνετε κλεφτοσπηλιά ».

Καὶ πήγανε στὸν Ἰησοῦ τυφλοὶ καὶ κουτσοὶ μέσα
στὸ ναὸ, καὶ τοὺς γιάτρεψε. Καὶ σὰν εἶδαν οἱ πρω-
τοπαπάδες κι᾽ οἱ διαβασμένοι τὰ θάματα ποὺ ἔκανε
καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ φώναζαν μέσα στὸ ναὸ καὶ λέγα-
νε « Ὡσαννᾶ στὸ γιὸ τοῦ Δαυείδ », ἀγανάχτησαν καὶ
τοῦπαν « Ἀκοῦς αὐτοὶ τί λένε; » Κι᾽ ὁ Ἰησοῦς τοὺς
λέει « Ναί. Δὲ διαβάσατε ποτὲς πὼς *Ἀπὸ μωρῶνε
» στόμα κι᾽ ἀπὸ βυζανιάρικων τόνισες ὕμνο*; » Κι᾽
ἀφίνοντάς τους βγῆκε ἀπὸ τὴ χώρα ὄξω στὴ Βηθα-
νία καὶ κόνεψε ἐκεῖ.

122. Καὶ τὸ πρωῒ γυρίζοντας στὴ χώρα πείνασε.
Καὶ βλέποντας συκιὰ στὸ δρόμο ἀπάνου, πῆγε κοντά
της καὶ δὲ βρῆκε ἀπάνου τίποτα ἐξόνε φύλλα μο-
ναχά. Καὶ τῆς λέει « Καρπὸ πιὰ νὰ μὴν κάνεις στὸν
» αἰῶνα ». Καὶ στὴ στιγμὴ ξεράθηκε ἡ συκιά. Καὶ
βλέποντάς το οἱ μαθητάδες, ἀπόρησαν κι᾽ εἶπαν
« Πῶς στὴ στιγμὴ ξεράθηκε ἡ συκιά! » Κι᾽ ὁ Ἰη-
σοῦς ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Ἀληθινὰ σᾶς λέω,
» ἂν ἔχετε πίστη καὶ δὲν κλονιστῆτε· ὄχι μοναχὰ

» τὸ [θάμα] τῆς συκιᾶς θὰ κάνετε, παρὰ καὶ τοῦ
» βουνοῦ ἐκεῖ ἂν τοῦ πεῖτε Σήκω καὶ πέσε στὸ γιαλὸ,
» θὰ γίνει, κι' ὅ,τι μὲ πίστη ζητῆστε στὴν προσευκή
σας, ὅλα θὰν τὰ λάβετε ».

123. Καὶ σὰν ἦρθε στὸ ναὸ, πήγανε στὸν Ἰησοῦ
ἐνῷ δίδασκε οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ δημογερόντοι
κι' ἔλεγαν « Μὲ πιά ἐξουσία κάνεις αὐτά; καὶ πιός
» σ' τὴν ἔδωκε αὐτὴ τὴν ἐξουσία; » Κι' ὁ Ἰησοῦς
ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε « Θὰ σᾶς ρωτήσω κι' ἐγώ
» 'να λόγο, ποὺ ἂ μοῦ τὸν πεῖτε, θὰ σᾶς πῶ κι'
» ἐγὼ μὲ πιά ἐξουσία κάνω αὐτά. Τὸ βάφτισμα τοῦ
» Ἰωάνη ἀπὸ ποῦ εἴτανε, ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἢ ἀπὸ τοὺς
» ἀνθρώπους; » Κι' ἐκεῖνοι μεταξύ τους συλλογιοῦν-
ταν κι' ἔλεγαν « Ἂν ποῦμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, θὰ μᾶς
» πεῖ, γιατί λοιπὸν δὲν τὸν πιστέψατε; Κι' ἂν ποῦμε
» ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, φοβούμαστε τὸ λαὸ, γιατὶ
» ὅλοι σὰν προφήτη τὸν ἔχουνε τὸν Ἰωάνη ». Κι' ἀπάν-
τησαν τοῦ Ἰησοῦ κι' εἶπαν « Δὲν τὸ ξέρουμε ». Τοὺς
εἶπε κι' ἐκεῖνος « Μήτε κι' ἐγὼ δὲ σᾶς λέω μὲ πιά
» ἐξουσία κάνω αὐτά. Καὶ τί σᾶς φαίνεται; Ἕνας
» ἄνθρωπος εἶχε διὸ παιδιά. Καὶ πῆγε στὸν πρῶτο
» κι' εἶπε Παιδί μου, πήγαινε σήμερα δούλεψε στ'
» ἀμπέλι μου. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε Μάλι-
» στα, ἀφέντη, καὶ δὲν πῆγε. Καὶ πῆγε στὸ δεύτερο
» κι' εἶπε τὸ ἴδιο. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε Δὲ
» θέλω. Ὕστερα μετάνιωσε καὶ πῆγε. Πιός ἀπὸ τοὺς
» διό τους ἔκανε τὸ θέλημα τοῦ πατέρα; » Λένε « Ὁ
» δεύτερος ». Τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Ἀληθινὰ σᾶς λέω,
» πὼς οἱ τελῶνες κι' οἱ πόρνες μπροστά σας πᾶν στὴ
» βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ σᾶς ἦρθε ὁ Ἰωάνης μ' ἁ-
» γιοσύνης δρόμο καὶ δὲν τὸν πιστέψατε· μόνε οἱ τελῶ-

» νες τὸν πιστέψανε κι' οἱ πόρνες. Ἐσεῖς ὡς τόσο ποὺ
» τὸν εἴδατε, μήτε κἂν μετανιώσατε ἔπειτα νὰν τὸν
» πιστέψτε.

124. » Ἄλλη παραβολὴ ἀκοῦστε. Εἴταν ἕνας ἄν-
» θρωπος νοικοκύρης, ποὺ φύτεψε ἀμπέλι, καὶ τοὔ-
» βαλε τριγύρω φράχτη κι' ἔσκαψε μέσα ληνὸ κι'
» ἔχτισε πύργο, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργοὺς καὶ
» μίσεψε. Καὶ σὰν ἔφτασε ὁ καιρὸς τοῦ καρποῦ,
» ἔστειλε τοὺς σκλάβους του στοὺς γεωργοὺς νὰ
» πάρουν τὸν καρπό του. Καὶ πιάνοντας οἱ γεωργοὶ
» τοὺς σκλάβους του, ἄλλον ἔδειραν, ἄλλονε σκό-
» τωσαν, κι' ἄλλον πετροβόλησαν. Πάλι ἔστειλε ἄλ-
» λους σκλάβους πιὸ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς πρώτους, καὶ
» τοὺς ἔκαναν τὰ ἴδια. Ὕστερα τοὺς ἔστειλε τὸ γιό
» του λέγοντας Θὰ σεβαστοῦν τὸ γιό μου. Ὅμως
» οἱ γεωργοὶ, σὰν εἴδανε τὸ γιὸ, εἴπανε μεταξύ τους
» Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος· ἐλᾶτε, ἂς τὸν σκοτώ-
» σουμε κι' ἂς πάρουμε τὴν κληρονομιά του. Καὶ
» τὸν ἔπιασαν καὶ βγάλανε ὄξω ἀπὸ τ' ἀμπέλι καὶ
» τὸν σκότωσαν. Λοιπὸν σὰν ἔρθει ὁ νοικοκύρης
» τ' ἀμπελιοῦ, τί θὰν τοὺς κάνει αὐτοὺς τοὺς γεωρ-
» γούς; » Τοῦ λὲν « Κακὴν κακῶς θενὰν τοὺς ξολο-
» θρέψει, καὶ τ' ἀμπέλι θὰ νοικιάσει σ' ἄλλους γεωρ-
» γοὺς ποὺ θὰν τοῦ δώσουν πίσω τὸν καρπὸ στὴν
» ὥρα του ». Τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Δὲ διαβάσατε
» ποτὲς μέσα στὶς Γραφὲς *Πέτρα π' ἀπόρριψαν οἱ*
» *χτίστες ἔγινε ἀγκωνάρι· ἀπὸ τὸν Κύριο ἔγινε κι'*
» *εἶναι θαμαστὴ στὰ μάτια μας*. Γι' αὐτὸ σᾶς λέω,
» θὰ σᾶς παρθεῖ ἀπὸ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ
» σ' ἔθνος θὰ δοθεῖ ποὺ κάνει τοὺς καρπούς της.
» Κι' ὅπιος πέσει σ' αὐτὴ τὴν πέτρα ἀπάνου, θενὰ

» τσακιστεῖ· καὶ σ' ὅπιον πέσει, θὰν τὸν κάνει θρύ-
» ματα ».

125. Καὶ σὰν ἄκουσαν τὶς παραβολές του οἱ πρω-
τοπαπάδες κι' οἱ Φαρισαῖοι, ἔνιωσαν πὼς γι' αὐτοὺς
μιλεῖ, καὶ ζητῶντας νὰ τὸν πιάσουν, φοβηθήκανε τὰ
πλήθη, τὶ τὸν εἴχανε προφήτη.

[22] Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη πάλι καὶ τοὺς μίλησε μὲ
παραβολὲς λέγοντας « Ἔμιασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
» νῶν μὲ βασιλέα ποὔκανε τὶς χαρὲς τοῦ γιοῦ του, κι'
» ἔστειλε τοὺς σκλάβους του νὰ κράξουν τοὺς προσ-
» καλεσμένους στὶς χαρὲς, καὶ δὲ θέλανε νάρθοῦν.
» Πάλι ἔστειλε ἄλλους σκλάβους κι' εἶπε Πέστε τῶν
» καλεσμένων, Νά το τὸ δεῖπνο μου τὸ ἑτοίμασα, τὰ
» βόδια μου καὶ τὰ θρεφτὰ σφαγμένα, καὶ τὰ πάντα
» ἕτοιμα· ἐλᾶτε στὶς χαρές. Κι' ἐκεῖνοι ἀδιαφορήσανε
» καὶ φύγανε, ἄλλος στὸ χωράφι του, ἄλλος στ' ἀρ-
» γαστῆρι του· κι' οἱ ἄλλοι ἔπιασαν τοὺς σκλάβους
» του, καὶ τοὺς μασκάρεψαν καὶ σκότωσαν. Κι' ὁ βα-
» σιλέας θύμωσε, κι' ἔστειλε τοὺς στρατούς του καὶ
» τοὺς ξολόθρεψε ἐκείνους τοὺς φονιάδες κι' ἔκαψε τὴ
» χώρα τους. Τότες λέει στοὺς σκλάβους του Τὸ
» τραπέζι 'ναι ἕτοιμο, μὰ δὲν εἶταν ἄξιοι οἱ καλε-
» σμένοι· πηγαίνετε λοιπὸν στῶν δρόμων τὰ περά-
» σματα κι' ὅσους βρεῖτε κράξτε στὶς χαρές ». Κι' οἱ
» σκλάβοι αὐτοὶ σὰ βγήκανε στοὺς δρόμους, μαζέ-
» ψανε ὅλους ὅσους ηὗραν, καὶ κακοὺς καὶ καλοὺς,
» καὶ γιόμισε ἡ αἴθουσα τοῦ γάμου καλεσμένους. Καὶ
» σὰ μπῆκε ὁ βασιλέας γιὰ νὰ δεῖ τοὺς καλεσμένους,
» εἶδε ἐκεῖ ἄνθρωπο ποὺ δὲ φοροῦσε φόρεμα γάμου
» καὶ τοῦ λέει Φίλε, πῶς μπῆκες ἐδῶ δίχως φόρεμα
» γάμου; Κι' αὐτὸς ἀποστομώθη. Τότ' εἶπε ὁ βα-

» σιλιᾶς στοὺς δούλους Δέστε τον χεροπόδαρα καὶ
» βγάλτε τον ὄξω στὸ σκοτάδι τὸ πιὸ ὀξώτερο· ἐκεῖ
» θά 'ναι τὸ κλάψε καὶ τὸ τρίξε τῶν δοντιῶν. Γιατὶ
» πολλοί 'ναι οἱ καλεστοὶ, μὰ λίγοι οἱ ἐκλεχτοί ».

126. Τότε οἱ Φαρισαῖοι πῆγαν καὶ συφώνησαν πῶς
νὰν τὸν παγιδέψουνε μὲ λόγια. Καὶ τοῦ στέλνουνε
τοὺς μαθητάδες τους μὲ τοὺς Ἡρωδϊανοὺς καὶ λένε
« Δάσκαλε, ξέρουμε πὼς εἶσαι ἀληθινὸς καὶ πὼς μὲ
» τὴν ἀλήθια διδάσκεις τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲ
» σὲ μέλει τίποτα τὶ δὲν κοιτᾷς ἀνθρώπους. Πές μας
» λοιπὸν τὴ γνώμη σου. Ἔχουμε ἄδια νὰ δώσουμε
» τοῦ Καίσαρα φόρο ἢ ὄχι; » Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔνιωσε
τὴν πονηριά τους κι' εἶπε « Τί μὲ δοκιμάζετε, ὑπο-
» κριτάδες; Δεῖξτε μου τὸ νόμισμα τοῦ φόρου ». Κι'
αὐτοὶ τοῦ φέρανε δηνάρι. Καὶ τοὺς λέει « Πιανοῦ 'ναι
» ἐτούτη ἡ ζουγραφιὰ κι' ἡ ἐπιγραφή; » Τοῦ λὲν
« Τοῦ Καίσαρα ». Τότες τοὺς λέει « Δῶστε λοιπὸν
» πίσω ὅ,τι εἶναι τοῦ Καίσαρα στὸν Καίσαρα, καὶ
» ὅ,τι εἶναι τοῦ Θεοῦ στὸ Θεό ». Καὶ σὰν τ' ἄκου-
σαν ἀπόρησαν, καὶ τὸν ἀφῆκαν κι' ἔφυγαν.

127. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα πήγανε στὸν Ἰησοῦ οἱ
Σαδδουκαῖοι, ποὺ λένε δὲν ὑπάρχει ἀνάσταση, καὶ
τόνε ρώτησαν κι' εἶπαν « Δάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπε
» *Ἂν πεθάνει ἄτεκνος κανεὶς, ἂς παντρεύεται κα-*
» *τόπι ὁ ἀδερφός του τὴ γυναῖκα του κι' ἂς τοῦ*
» *βγάζει σπέρμα τ' ἀδερφοῦ του*. Κι' εἴτανε στὸν
» τόπο μας εφτὰ ἀδερφοί. Κι' ὁ πρῶτος παντρεύτη
» καὶ πέθανε, κι' ὄντας ἄκληρος ἀφῆκε τὴ γυναῖκα
» του στὸν ἀδερφό του· τὸ ἴδιο κι' ὁ δεύτερος κι' ὁ
» τρίτος ὡς στοὺς ἑφτά. Κι' ὕστερα ἀπ' ὅλους πέθανε
» ἡ γυναῖκα. Στὴν ἀνάσταση λοιπὸν πιανοῦ ἀπὸ τοὺς

» ἐφτὰ θὰ γενεῖ γυναῖκα; Γιατὶ τὴν εἶχαν ὅλοι ». Κι'
ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Σφάλλετε, μὴν
» ἐννοῶντας τὶς Γραφὲς μήτε τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ.
» Τὶ στὴν ἀνάσταση μήτ' ἄντρες παίρνουνε μήτε γυ-
» ναῖκες, παρὰ καθὼς ἀγγέλοι 'ναι στὸν οὐρανό. Καὶ
» γιὰ τὴ νεκρανάσταση δὲ διαβάσατε ὅ,τι σᾶς εἶπε ὁ
» Θεός, ποὺ λέει *Ἐγώ 'μαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ κι' ὁ*
» *Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ κι' ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ*; Δὲν εἶναι
» ὁ Θεὸς νεκρῶνε, μόνε ζωντανῶν ». Κι' ὅταν τ' ἄκου-
» σαν τὰ πλήθη, σάστιζαν μὲ τὴ διδαχή του.
128. Κι' οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν ἄκουσαν πὼς ἀπο-
στόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, μαζευτήκανε, καὶ ρώ-
τησε ἕνας τους Νομοδιάβαστος δοκιμάζοντάς τον
« Δάσκαλε, πιά 'ναι ἐντολὴ μεγάλη μέσα στὸ Νό-
» μο; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε « *Ἀγάπα τὸν Κύριο*
» *τὸ Θεό σου μ' ὅλη σου τὴν καρδιὰ καὶ μ' ὅλη σου τὴν*
» *ψυχὴ καὶ μ' ὅλο σου τὸ νοῦ*· αὐτή 'ναι ἡ μεγάλη
» καὶ πρώτη ἐντολή. Καὶ δεύτερη τὸ ἴδιο *Ἀγάπα τὸ*
» *γειτονά σου ἴσα μὲ τὸν ἑαυτό σου*. Σ' αὐτὲς τὶς διὸ
» τὶς ἐντολὲς ὅλος ὁ Νόμος στέκει κι' οἱ Προφῆτες ».
129. Κι' ἐνῷ 'τανε μαζεμένοι οἱ Φαρισαῖοι τοὺς
ρώτησε ὁ Ἰησοῦς κι' εἶπε « Πιά 'ναι ἡ γνώμη σας
» γιὰ τὸ Χριστό; πιανοῦ 'ναι γιός; » Τοῦ λένε « Τοῦ
» Δαυείδ ». Τοὺς λέει « Πῶς λοιπὸν ὁ Δαυεὶδ μὲ τὸ
» πνέμα τὸν κράζει ἀφέντη, λέγοντας *Εἶπε ὁ ἀφέν-*
» *της στὸν ἀφέντη μου Κάθου δεξιά μου ὡς ποὺ νὰ*
» *βάλω τοὺς ἐχτρούς σου κάτου ἀπὸ τὰ πόδια σου*;
» Ἂ λοιπὸν ὁ Δαυεὶδ τὸν κράζει ἀφέντη, πῶς εἶναι
» γιός του; » Καὶ κανεὶς δὲ μποροῦσε νὰν τ' ἀπαν-
τήσει λέξη· μήτε ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τόλμησε κα-
νεὶς νὰν τόνε ρωτήσει πιά.

130. Τότες ὁ Ἰησοῦς μίλησε στὰ πλήθη καὶ στοὺς [23
μαθητάδες του λέγοντας « Στὴν καθέδρα τοῦ Μωϋσῆ
» κάθησαν οἱ διαβασμένοι καὶ Φαρισαῖοι. Ὅλα λοι-
» πὸν ὅσα σᾶς ποῦν κάνετέ τα καὶ κρατεῖτε· κατὰ
» τὰ ἔργα τους ὅμως μὴν κάνετε, γιατὶ λὲν καὶ δὲν
» κάνουν. Καὶ δένουνε φορτώματα βαριὰ κι' ἀβάσ-
» ταχτα καὶ τὰ φορτώνουνε στὴ ράχη τῶν ἀνθρώπων,
» μὰ οἱ ἴδιοι μὲ τὸ δάχτυλό τους νὰ τὰ κουνήσουνε
» δὲ θέλουν. Καὶ κάθε τους ἔργο κάνουνε γιὰ νὰν
» τοὺς καμαρώνουν οἱ ἀνθρῶποι. Γιατὶ πλατaίνουνε
» τὰ φυλαχτάρια τους καὶ μεγαλώνουνε [τῶν φορε-
» μάτων τους] τὶς ἄκρες, μὰ ἀγαποῦν τὸ πρωτοκά-
» θισμα στὰ δεῖπνα καὶ τὰ πρωτοστάσιδα μέσα στὰ
» συναγώγια καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορὲς καὶ
» τὸ νὰν τοὺς φωνάζει ὁ κόσμος Ραββεί. Μὰ ἐσᾶς νὰ
» μὴ σᾶς κράζουνε Ραββεί, γιατὶ ἕνας εἶναι σας ὁ
» δάσκαλος κι' ὅλοι ἐσεῖς ἀδέρφια. Καὶ πατέρα σας
» μὴν κράξτε στὴ γῆ, γιατὶ ἕνας εἶναι σας ὁ πατέ-
» ρας, ὁ οὐράνιος. Μηδὲ ὁδηγοὺς νὰ μὴ σᾶς κράζουνε,
» γιατὶ ἕνας εἶναι σας ὁδηγός, ὁ Χριστός. Κι' ὁ με-
» γαλύτερός σας ἂς γίνει δοῦλος σας. Κι' ὅπιος ἀνυ-
» ψώνεται θὰ χαμηλωθεῖ, κι' ὅπιος χαμηλώνεται θ'
» ἀνυψωθεῖ.
« Κι' ἀλίμονό σας, διαβασμένοι καὶ Φαρισαῖοι,
» ὑποκριτάδες, γιατὶ κλείνετε τὴ βασιλεία τῶν οὐρα-
» νῶν στὴν ὄψη τῶν ἀνθρώπων· γιατὶ ἐσεῖς δὲ μπαί-
» νετε, μὰ κι' ὅσους μπαίνουν δὲν ἀφίνετε νὰ μποῦν.
» 131. Ἀλίμονό σας, διαβασμένοι καὶ Φαρισαῖοι,
» ὑποκριτάδες, τὶ γυρίζετε θάλασσα καὶ στεριὰ νὰ
» κάντε ἕνα νιοφώτιστο, καὶ σὰ γενεῖ τὸν κάντε γιὸ
» τῆς γέεννας χειρότερό σας. Ἀλίμονό σας, ὁδηγοὶ

» τυφλοὶ, ποὺ λέτε *Ὅποιος ἀμώσει στὸ ναὸ, δὲν εἶναι*
» *τίποτα· μὰ ὅποιος ἀμώσει στὸ χρυσάφι τοῦ ναοῦ,*
» *χρωστᾷ*. Λωλοὶ καὶ τυφλοὶ, γιατὶ τί 'ναι μεγαλύ-
» τερο, τὸ χρυσάφι ἢ ὁ ναὸς π' ἁγιάζει τὸ χρυσάφι;
» κι' *Ὅποιος ἀμώσει στὸ θυσιαστῆρι, δὲν εἶναι τίποτα·*
» *μὰ ὅποιος ἀμώσει στὸ χάρισμα τ' ἀπάνου του,*
» *χρωστᾷ*. Λωλοὶ καὶ τυφλοὶ, γιατὶ τί 'ναι μεγαλύ-
» τερο, τὸ χάρισμα ἢ τὸ θυσιαστῆρι π' ἁγιάζει τὸ
» χάρισμα; Ὅποιος λοιπὸν ἀμώσει στὸ θυσιαστῆρι,
» ὁρκίζεται σ' αὐτὸ καὶ σ' ὅλα ἀπάνου του· κι' ὅποιος
» ἀμώσει στὸ ναὸ, ὁρκίζεται σ' αὐτὸν καὶ στὸν κα-
» τοικό του· κι' ὅποιος ἀμώσει στὸν οὐρανὸ, ὁρκίζεται
» στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ στὸν καθισμένο ἀπάνου.
» 132. Ἀλίμονό σας, διαβασμένοι καὶ Φαρισαῖοι, ὑ-
» ποκριτάδες, γιατὶ δίνετε τὸ δέκατο ἀπὸ τὸ διόσμο
» κι' ἄνηθο καὶ κύμινο, κι' ἀφήκατε τὰ πιὸ βαριὰ τοῦ
» Νόμου, τὴ δικιοσύνη καὶ σπλαχνιὰ καὶ πίστη. Μὰ
» αὐτὰ νὰ κάνετε ἔπρεπε κι' ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφίστε.
» Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, ποὺ τὸ κουνοῦπι τὸ στραγγίζετε
» καὶ καταπίνετε τὴν γκαμήλα. 133. Ἀλίμονό σας,
» διαβασμένοι καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριτάδες, γιατὶ πα-
» στρεύετε ἀπ' ὄξω τὸ ποτῆρι καὶ σκουτέλλι, καὶ μέσα
» 'ναι ἁρπαγὴ γιομᾶτα καὶ παραλυσία. Φαρισαῖε τυ-
» φλὲ, πάστρεψε πρῶτα μέσα τὸ ποτῆρι καὶ σκουτέλλι,
» γιὰ νὰ γενεῖ του καὶ τ' ἀπ' ὄξω παστρικό. 134.
» Ἀλίμονό σας, διαβασμένοι καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκρι-
» τάδες, γιατὶ μιάζετε σὰν τάφους ἀσπρισμένους, π'
» ἀπ' ὄξω ναὶ μὲν φαίνουνται ὄμορφοι, μὰ μέσα 'ναι
» γιομᾶτοι κόκκαλα νεκρὰ καὶ κάθε λέρα. Ἔτσι κι'
» ἐσεῖς ναὶ μὲν ἀπ' ὄξω φαίνεστε ἅγιοι στοὺς ἀνθρώ-
» πους, μὰ μέσα εἶστε γιομᾶτοι ὑποκρισία κι' ἀνο-

» μιά. 135. Ἀλίμονό σας, διαβασμένοι καὶ Φαρι-
» σαῖοι, ὑποκριτάδες, γιατὶ χτίζετε τῶν προφητῶν
» τοὺς τάφους καὶ στολίζετε τὰ μνήματα τῶν ἁγίων,
» καὶ λέτε *Ἆ ζούσαμε στὰ χρόνια τῶν πατέρων*
» *μας, μαζί τους δὲ θὰ συντροφιάζαμε στῶν προφη-*
» *τῶν τὸ αἷμα*. Ἔτσι μόνοι σας κατηγοριέστε τὸ
» πὼς εἶστε γιοί τους — ἐκείνων ποὺ σκοτῶσαν τοὺς
» προφῆτες — κι' ἐσεῖς θὰ συμπληρῶστε τῶν πατέρων
» σας τὸ μέτρος. Φείδια, ὀχιᾶς γεννήματα, πῶς θὰ
» γλυτῶστε ἀπὸ τῆς γέεννας τὴν καταδίκη; Γιὰ
» τοῦτο ἐγὼ νά στέλνω σας προφῆτες καὶ σοφοὺς καὶ
» διαβασμένους· μερικούς τους θὰ σκοτῶστε καὶ σταυ-
» ρῶστε, καὶ μερικοὺς θὰ βουρδουλίστε μέσ' στὰ
» συναγώγια σας καὶ θενὰ διῶξτε ἀπὸ μιὰ χώρα
» σ' ἄλλη, ἔτσι γιὰ νὰ πέσει ἀπάνου σας κάθ' αἷμα
» ἐνάρετο ποὺ χύνεται στὴ γῆ, ἀπὸ τὸ αἷμα τ' Ἄβελ
» τοῦ ἐνάρετου ὡς στὸ αἷμα Ζαχαρία, γιοῦ τοῦ Βαρα-
» χία, ποὺ τὸν σφάξατε ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ ναὸ καὶ τὸ
» θυσιαστῆρι. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, θὰ πέσουν ὅλα αὐτὰ
» σ' αὐτὴ τὴ γενεά. Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἐσὺ
» ποὺ θανατώνεις τοὺς προφῆτες καὶ πετροβολᾷς τοὺς
» ἀποστόλους σου, πόσες φορὲς δὲ θέλησα νὰ πε-
» ριμάσω τὰ παιδιά σου, ἔτσι ὅπως περιμαζεύει ἡ
» ὄρνιθα τὰ ὀρνίθια της κάτου ἀπὸ τὶς φτεροῦγες,
» καὶ δὲ θελήσατε! Νά, σᾶς παραιτοῦν τὸ σπίτι
» σας. Γιατὶ σᾶς λέω, δὲ θὰ μὲ δεῖτε τώρα πιὰ ὡς νὰ
» πεῖτε *Βλογητὸς αὐτὸς ποὺ φτάνει στ' ὄνομα τοῦ*
» *Κυρίου* ».
136. Καὶ βγῆκε ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸ ναὸ καὶ περ- [24]
» πατοῦσε, κι' ἦρθαν οἱ μαθητάδες του νὰν τοῦ δεί-
» ξουνε τὰ χτίρια τοῦ ναοῦ. Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη

» καὶ τοὺς εἶπε «Δὲ βλέπετε ὅλα αὐτά; Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πέτρα ἀπάνου σὲ πέτρα ἐδῶ δὲ θ' ἀφεθεῖ ποὺ νὰ μὴν γκρεμιστεῖ».

137. Κι' ἐνῷ καθότανε στὸ Ἐλιοβοῦνι ἀπάνου, πῆγαν κοντά του οἱ μαθητάδες χωριστὰ καὶ λὲν «Πές μας, πότε αὐτὰ θὰ γίνουν; καὶ πιό τὸ σημάδι τῆς παρουσίας σου καὶ τοῦ τελιωμοῦ τοῦ κόσμου;» Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε «Κοιτάξτε μὴ σᾶς πλανέσει κανείς. Γιατὶ πολλοὶ θἄρθοῦνε στ' ὄνομά μου λέγοντας Ἐγώ 'μαι ὁ Χριστὸς, καὶ πολλοὺς θὰ πλανέσουν. Καὶ σᾶς μέλλεται ν' ἀκοῦστε πολέμους καὶ φῆμες πολέμων. Τηρᾶτε, μὴν ταράττεστε· γιατὶ πρέπει νὰ γίνουνε, μὰ δὲν εἶναι ἀκόμα τὸ τέλος. Τὶ θὰ σηκωθεῖ ἔθνος νὰ χτυπήσει ἔθνος καὶ βασιλεία νὰ χτυπήσει βασιλεία, καὶ θὰ γίνουν πεῖνες καὶ σεισμοὶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ὅμως ὅλα αὐτὰ πόνων ἀρχή. Τότες θὰ σᾶς παραδώσουνε σὲ δεινὰ καὶ θὰ σᾶς θανατώσουν, κι' ὅλα τὰ ἔθνη θὰ σᾶς μισοῦνε γιὰ τ' ὄνομά μου. Καὶ τότες θὰ πέσουνε σὲ πειρασμὸ πολλοὶ, καὶ θὰ παραδοθοῦν ἀνάμεσά τους καὶ θὰ μισηθοῦν. Καὶ πολλοὶ ψευτοπροφῆτες θὰ φανοῦν καὶ θὰ πλανέσουνε πολλούς. Καὶ μὲ τὸ νὰ πληθήνει ἡ ἁμαρτία θὰ κρυώσει τῶν πολλῶν ἡ ἀγάπη. Μὰ ὅπιος κάνει ἀπομονὴ ὡς στὸ τέλος, αὐτὸς θὰ σωθεῖ. Καὶ θὰ κηρυχτεῖ τοῦτο τὸ καλὸ τὸ μήνημα τῆς βασιλείας μέσ' στὴν οἰκουμένη ὅλη γιὰ νὰ φωτιστοῦν ὅλα τὰ ἔθνη. Καὶ τότες θὰ φτάσει τὸ τέλος.

» Ὅτα λοιπὸν τοῦ ρημαγμοῦ τὸ σίχαμα τὸ εἰπωμένο μέσο τοῦ Δανιὴλ τοῦ προφήτη τὸ δεῖτε καὶ στέκει μέσα σ' ἁγιασμένον τόπο (ὅπιος διαβάζει ἂς ἐννοεῖ), τότες οἱ μέσα στὴν Ἰουδαία ἂς φεύγουνε στὰ ὄρη, ὁ στὸ δῶμα ἀπάνου ἂς μὴν κατέβει νὰ πάρει ἀπὸ τὸ σπίτι του τὰ πράματά [του], κι' ὁ μέσα στὸ χωράφι ἂς μὴ γυρίσει πίσω νὰ πάρει τὸ ροῦχο του. Κι' ἀλίμονο στὶς ἔγκυες κι' ὅσες βυζαίνουν τότες. Καὶ προσεύκεστε νὰ μὴ γενεῖ ἡ φυγή σας χειμῶνα μήτε σαββάτο· γιατὶ θὰ γίνει τότες συφορὰ μεγάλη, τέτια ποὺ δὲν ἔγινε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου ὡς τὰ τώρα, κι' οὔτε θὰ γίνει. Καὶ νὰ μὴ ἤθελε κολοβωθοῦν αὐτὲς οἱ μέρες, σάρκα δὲ θὰ γλύτωνε· μόνε γιὰ τοὺς ἐκλεχτοὺς θενὰ κολοβωθοῦν αὐτὲς οἱ μέρες. Τότες ἂ σᾶς πεῖ κανεὶς Νά ἐδῶ ὁ Χριστὸς ἢ ἐδῶ, μὴν πιστεύετε. Τὶ θὰ φανοῦν ψευτόχριστοι καὶ ψευτοπροφῆτες, καὶ θὰ δείξουνε σημάδια μεγάλα καὶ τέρατα, τόσο ποὺ νὰ πλανέσουν, ἂ γίνεται, καὶ τοὺς ἐκλεχτούς. Νά, ἀπὸ πρὶν σᾶς τὄπα. Ἂ λοιπὸν σᾶς ποῦνε Νά στὴν ἐρημιά 'ναι, μὴ βγεῖτε· Νά μέσα στὰ κελλιὰ, νὰ μὴν πιστέψτε. Γιατὶ ὅπως ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ προβάλλει ἡ ἀστραπὴ καὶ φαίνεται ὡς στὴ δύση, ἔτσι θὰ γίνει ἡ παρουσία τοῦ γιοῦ τ' ἀνθρώπου. Ὁποῦ 'ναι τὸ ψοφίμι, ἐκεῖ θὰ μαζευτοῦν τὰ ὄρνια.

» Κι' εὐτὺς κατόπι ἀπὸ τὴ συφορὰ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων θενὰ σκοτεινιάσει ὁ ἥλιος, καὶ τὸ φῶς της δὲ θὰ δώσει ἡ σελήνη, καὶ θὰ πέσουν τ' ἄστρα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, καὶ στὰ οὐράνια κάθε δύναμη θὰ κλονιστεῖ. Καὶ τότες τὸ σημάδι θὰ φανεῖ τοῦ γιοῦ τ' ἀνθρώπου μέσ' στὸν οὐρανό. Καὶ τότες θὰ στηθοκοπήσουν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς, καὶ θενὰ δοῦν τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου ποὺ θὰ φτάνει ἀπάνου στ' οὐρανοῦ τὰ σύννεφα μὲ δύναμη καὶ δόξα πολλή. Καὶ θὰ στείλει

» τοὺς ἀγγέλους του μὲ σάλπιγγας μεγάλο λάλημα,
» καὶ θὰ συνάξουνε μαζὶ τοὺς ἐκλεχτούς του ἀπὸ
» τοὺς τέσσερεις ἀνέμους, ἀπ' ἄκρες οὐρανῶν ὡς ἄ-
» κρες τους. Μόνε ἀπὸ τὴ συκιὰ μάθετε τὴν παρα-
» βολή. Ὅταν πιὰ ἁπαλήνει τὸ κλαδί της καὶ τὰ
» φύλλα βγοῦν, ξέρουν πὼς κοντὰ τὸ καλοκαῖρι·
» ἔτσι κι' ἐσεῖς ὅταν τὰ δεῖτε ὅλα αὐτά, νὰ ξέρτε
» πὼς κοντά 'ναι, στὴ μπασιὰ μπροστά. Ἀληθινὰ
» σᾶς λέω, αὐτὴ δὲ θὰ περάσει ἡ γενεὰ πρὶ γίνουν ὅλα
» αὐτά. Ὁ οὐρανὸς κι' ἡ γῆ θενὰ περάσει, ὅμως τὰ
» λόγια μου δὲ θὰ περάσουν.

138. » Κι' ὅσο γιὰ κείνη τὴν ἡμέρα κι' ὥρα, δὲν
» τὴν ξέρει κανείς, μήτ' οἱ ἀγγέλοι τ' οὐρανοῦ μήτε
» ὁ γιὸς ἐξὸν ὁ πατέρας μόνος. Κι' ὅπως τοῦ Νῶε οἱ
» μέρες, ἔτσι θενὰ γίνει ἡ παρουσία τοῦ γιοῦ τ' ἀν-
» θρώπου. Γιατὶ ὅπως τότες ζούσανε τὶς πρὶν τὶς
» μέρες τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντας καὶ πίνοντας,
» παίρνοντας καὶ δίνοντας γυναῖκες, ὡς στὴν ἡμέρα
» ποὺ ὁ Νῶε μπῆκε μέσ' στὴν κιβωτό, κι' εἴδηση
» δὲν εἶχαν ὅσο ποὔφτασε ὁ κατακλυσμὸς καὶ συνε-
» πῆρε ὅλους, ἔτσι θὰ γίνει ἡ παρουσία τοῦ γιοῦ τ' ἀν-
» θρώπου. Τότες διὸ θἆναι στὸ χωράφι, ἕνας παίρ-
» νεται μαζὶ κι' ὁ ἄλλος [τους] ἀφίνεται· διὸ π' ἀλέ-
» θουν μὲ τὸ μύλο, μιά τους παίρνεται μαζὶ κι' ἡ
» ἄλλη ἀφίνεται. Ξαγρυπνᾶτε τὸ λοιπόν, τὶ δὲν ξέ-
» ρετε πιὰ μέρα ἔρχεται ὁ ἀφέντης σας. Μὰ μάθετέ
» το αὐτό, πὼς ἂν ὁ νοικοκύρης ἤξερε σὲ πιὰ [νυχτο]-
» φρουρὰ θὰ φτάσει ὁ κλέφτης, θ' ἀγρύπναε καὶ δὲν
» ἄφινε νὰν τοῦ τρυπήσουνε τὸ σπίτι. Γιὰ τοῦτο
» ἑτοιμάζεστε κι' ἐσεῖς, γιατὶ τὴν ὥρα ποὺ δὲν καρ-
» τερᾶτε φτάνει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου.

139. » Πιὸς ἄραγε εἶναι ὁ σκλάβος ὁ πιστὸς καὶ
» φρόνιμος, ποὺ τόνε διόρισε ὁ ἀφέντης κεφαλὴ τῶν
» δούλων του γιὰ νὰν τοὺς δίνει καὶ νὰ τρῶν στὴν
» ὥρα [τους]; Χαρὰ στὸ σκλάβο ἐκεῖνο, ποὺ σὰν ἔρθει
» ὁ ἀφέντης του θὰ βρεῖ τον πὼς τὸ κάνει. Ἀληθινὰ
» σᾶς λέω, πὼς σ' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του θὰν τόνε
» διορίσει κεφαλή. Ἂν ὅμως πεῖ μέσ' στὴν καρδιά
» του ἐκεῖνος ὁ κακὸς ὁ σκλάβος Ὁ ἀφεντικός μου
» ἀργεῖ, κι' ἀρχίσει τοὺς συντρόφους του καὶ τοὺς
» χτυπᾷ, κι' ἂν τρώει καὶ πίνει μὲ τοὺς μεθυσμένους,
» θὰ φτάσει αὐτοῦ τοῦ σκλάβου ὁ ἀφέντης τὴν ἡμέρα
» ποὺ δὲν καρτερᾷ καὶ τὴν ὥρα ποὺ δὲν ξέρει, καὶ
» διὸ κομάτια θὰν τὸν κόψει καὶ θὰ βάλει στῶν ὑπο-
» κριτάδων τὴ σειρά· ἐκεῖ θά 'ναι τὸ κλάψε καὶ τὸ
» τρίξε τῶν δοντιῶν.

140. » Τότε θὰ μιάσει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ [25]
» δέκα κόρες ποὺ πῆραν τὰ λυχνάριά τους καὶ βγή-
» κανε γιὰ ν' ἀπαντήσουν τὸ γαμπρό, κι' εἶταν οἱ
» πέντε τους ἀσυλλόγιστες κι' οἱ πέντε γνωστικές. Τὶ
» οἱ ἀσυλλόγιστες σὰν πῆραν τὰ λυχνάριά τους, δὲν
» πήρανε μαζί τους λάδι· οἱ γνωστικὲς ὡς τόσο πή-
» ρανε μέσα στοὺς λαδολόγους λάδι μὲ τοὺς λύχ-
» νους τους μαζί. Κι' ἀργῶντας ὁ γαμπρός, νυστά-
» ξανε ὅλες καὶ κοιμοῦνταν. Κι' ἀκούστη τὰ με-
» σάνυχτα φωνὴ Νά ὁ γαμπρός· βγᾶτε νὰν τὸν
» ἀπαντῆστε. Τότες αὐτὲς οἱ κόρες σηκωθήκανε ὅλες
» καὶ διορθώσανε τοὺς λύχνους τους. Κι' εἶπαν οἱ
» ἀσυλλόγιστες στὶς γνωστικὲς Δῶστε μας ἀπ' τὸ
» λάδι σας, τὶ οἱ λύχνοι μας σβύνουν. Κι' ἀπάντη-
» σαν οἱ γνωστικὲς καὶ λὲν Ἴσως δὲ σώσει γιὰ τὶς
» διό· πηγαίνετε καλύτερα στοὺς πουλητάδες κι'

» ἀγοράστε γιὰ τὰ σᾶς. Κι' ἐνῷ πηγαίνανε γιὰ ν'
» ἀγοράσουν, ἔφτασε ὁ γαμπρὸς, καὶ μπήκανε μαζί
» του στὶς χαρὲς οἱ ἕτοιμες καὶ κλείστη ἡ πόρτα. Κι'
» ἔρχουνται ὕστερα κι' οἱ ἄλλες κόρες κι' ἔλεγαν
» 'Αφέντη, ἀφέντη, ἄνοιξέ μας. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη
» κι' εἶπε 'Αληθινὰ σᾶς λέω, δὲ σᾶς ξέρω. Ξαγρυ-
» πνᾶτε τὸ λοιπὸν, γιατὶ δὲν ξέρετε τὴ μέρα μήτε
» τὴν ὥρα.
» Γιατὶ ὅπως ἄνθρωπος ποὺ πήγαινε στὴν ξενιτιὰ
» φώναξε τοὺς σκλάβους του καὶ τοὺς παράδωκε τὸ
» βιό του, κι' ἔδωκε σ' ἄλλον πέντε τάλαντα, καὶ σ'
» ἄλλονε διὸ, καὶ σ' ἄλλον ἕνα, στὸν καθένα κατὰ
» τὴν ἀξία του, καὶ ξενιτεύτηκε· ἀμέσως πῆγε ἐκεῖ-
» νος ποὔλαβε τὰ πέντε τάλαντα καὶ δούλεψε μ'
» αὐτὰ καὶ κέρδισε ἄλλα πέντε. Ἔτσι κι' ὁ ἄλλος
» μὲ τὰ διὸ κέρδισε ἄλλα διό. Ὅμως ὁ ἄλλος ποὔ-
» λαβε τὸ ἕνα πῆγε κι' ἔσκαψε τὴ γῆ κι' ἔθαψε
» τ' ἀφέντη του τὸ χρῆμα. Καὶ πολὺν καιρὸ κατόπι
» φτάνει αὐτῶν τῶν σκλάβων ὁ ἀφεντικὸς καὶ λο-
» γαριάζεται μαζί τους. Κι' ἐκεῖνος ποὔλαβε τὰ πέν-
» τε τάλαντα ἦρθε κι' ἔφερε ἄλλα πέντε τάλαντα,
» καὶ λέει 'Αφέντη, πέντε τάλαντα μοῦ παράδωκες·
» κοίτα, κέρδισα ἄλλα πέντε. Τοὖπε ὁ ἀφέντης
» του Λαμπρὰ, καλέ [μου] σκλάβε καὶ πιστέ· σὲ
» λίγα εἴσουνα πιστὸς, σὲ πολλὰ θὰ σὲ διορίσω.
» Ἔμπα στ' ἀφεντικοῦ σου τὸ ξεφάντωμα. Κι' ἦρθε
» μὲ τὰ διὸ τὰ τάλαντα κι' ὁ ἄλλος κι' εἶπε 'Αφέντη,
» μοῦ παράδωκες διὸ τάλαντα· κοίτα, κέρδισα ἄλλα
» διό. Τοὖπε ὁ ἀφέντης του Λαμπρὰ, καλέ [μου]
» σκλάβε καὶ πιστέ· σὲ λίγα εἴσουνα πιστὸς, σὲ πολ-
» λὰ θὰ σὲ διορίσω. Ἔμπα στ' ἀφεντικοῦ σου το ξε-

» φάντωμα. Μὰ κι' αὐτὸς σὰν πῆγε ποὖχε λάβει τὸ
» 'να τάλαντο, εἶπε 'Αφέντη, σ' ἤξερα πὼς εἶσαι
» ἄνθρωπος σκληρὸς, θερίζοντας ὅπου δὲν ἔσπειρες καὶ
» μαζεύοντας ὅπου δὲ σκόρπισες, κι' ἀπὸ τὸ φόβο
» πῆγα κι' ἔθαψα τὸ τάλαντό σου μέσ' στὴ γῆ· δὲς,
» ἔχεις τὸ δικό σου. Κι' ἀπάντησε ὁ ἀφέντης του καὶ
» τοὖπε Κακὲ σκλάβε κι' ἀκαμάτη, ἤξερες τὸ πὼς θερί-
» ζω ὅπου δὲν ἔσπειρα καὶ μαζεύω ὅπου δὲ σκόρπισα·
» ἔπρεπε λοιπὸν τὸ χρῆμα μου νὰ καταθέσεις μὲ τοὺς
» τραπεζῖτες, κι' ἐγὼ στὸ γυρισμό μου θἄπαιρνα μὲ
» τόκο τὸ δικό μου. Πάρτε του λοιπὸν τὸ τάλαντο
» καὶ δῶστε το σ' ἐκεῖνον μὲ τὰ δέκα τάλαντα. Τὶ
» σ' ὅπιον ἔχει θὰ δοθεῖ καὶ περισσέψει· κι' ὅπιος δὲν
» ἔχει, θὰν τοῦ πάρουν κι' ὅ,τι ἔχει. Καὶ τὸν ἄχρη-
» στο τὸ σκλάβο βγάλτε τόνε στὸ σκοτάδι τὸ πιὸ
» ὀξώτερο· ἐκεῖ θά 'ναι τὸ κλάψε καὶ τὸ τρίξε τῶν δον-
» τιῶν.
141. » Κι' ὅταν ἔρθει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου μέσα
» στὴ δόξα του κι' ὅλοι οἱ ἀγγέλοι μαζί του, τό-
» τες θὰ καθήσει σὲ λαμπρό του θρόνο καὶ θὰ συνα-
» χτοῦν τὰ ἔθνη ὅλα ὀμπρός του, καὶ θὰν τοὺς χω-
» ρίσει κατὰ πὼς χωρίζει ὁ βοσκὸς τὰ πρόβατα
» ἀπ' τὰ γίδια, καὶ τὰ πρόβατα θὰ στήσει δεξιά
» του καὶ τὰ γίδια ἀριστερά. Τότε ὁ βασιλιᾶς θὰ
» πεῖ στοὺς δεξιά του 'Ελᾶτε, οἱ βλογημένοι τοῦ
» πατέρα μου, κληρονομῆστε τὴ βασιλεία ποὺ σᾶς
» ἑτοιμάστηκε ἀπὸ τὸ θεμέλιωμα τοῦ κόσμου. Για-
» τὶ πείνασα καὶ μοῦ δώκατε νὰ φάω· δίψασα καὶ
» μὲ ποτίσατε· ξένος εἴμουν καὶ μὲ περιμαζέψα-
» τε· γυμνὸς καὶ μὲ ντύσατε· ἀρρώστησα καὶ μὲ
» κοιτάξατε· φυλακὴ εἴμουν κι' ἤρθατε νὰ μὲ δεῖ-

» τε. Τότες θὰν τ' ἀποκριθοῦν οἱ ἅγιοι καὶ θὰ ποῦν
» Κύριε, πότε σ' εἴδαμε πεινασμένο καὶ σὲ θρέψαμε;
» ἢ διψασμένο καὶ σὲ ποτίσαμε; καὶ πότε σ' εἴδαμε
» ξένο καὶ σὲ περιμαζέψαμε; ἢ γυμνὸ καὶ σὲ ντύ-
» σαμε; καὶ πότε σ' εἴδαμε ἄρρωστο ἢ σὲ φυλακὴ
» κι' ἤρθαμε νὰ σὲ δοῦμε; Κι' ὁ βασιλέας θ' ἀπαν-
» τήσει καὶ θὰν τοὺς πεῖ Ἀληθινὰ σᾶς λέω, ὅσο τὸ
» κάνατε σ' ἕνανε ἀπὸ τοὺς ἀδερφούς μου τούτους
» τοὺς ἐλάχιστους, [τόσο καὶ] σ' ἐμένα τὸ κάνατε.
» 142. Τότες θὰ πεῖ καὶ στοὺς ἀριστερὰ Πηγαίνετε
» ἀπὸ μένα, κατάρατοι, στὴ φωτιὰ τὴν αἰώνια τὴν
» ἑτοιμασμένη τοῦ Διαβόλου καὶ τῶν ἀγγέλων του.
» Γιατὶ πείνασα καὶ δὲ μοῦ δώκατε νὰ φάω· δίψασα
» καὶ δὲ μὲ ποτίσατε· ξένος εἴμουν καὶ δὲ μὲ περι-
» μαζέψατε· γυμνὸς καὶ δὲ μὲ ντύσατε· ἄρρωστος
» καὶ σὲ φυλακὴ καὶ δὲ μὲ κοιτάξατε. Τότες θ' ἀπο-
» κριθοῦν κι' αὐτοὶ καὶ θὰ ποῦν Κύριε, πότε σ' εἴ-
» δαμε πεινασμένο ἢ διψασμένο ἢ ξένο ἢ γυμνὸ ἢ
» ἄρρωστο ἢ σὲ φυλακή, καὶ δὲ σὲ φροντίσαμε; Τό-
» τες θὰν τοὺς ἀπαντήσει καὶ θὰ πεῖ Ἀληθινὰ σᾶς
» λέω, ὅσο δὲν τὸ κάνατε σ' ἕνανε ἀπὸ τούτους τοὺς
» ἐλάχιστους, [τόσο] μήτ' ἐμένα δὲ μοῦ τὸ κάνατε.
» Καὶ θὰ πᾶνε αὐτοὶ σὲ κόλαση παντοτινή, μὰ οἱ
» ἅγιοι σὲ ζωὴ παντοτινή ».
[26] 143. Καὶ συνέβηκε, ὅταν τέλιωσε ὁ Ἰησοῦς ὅλα
αὐτὰ τὰ λόγια, εἶπε στοὺς μαθητάδες του « Ξέρετε
» πὼς σὲ διὸ μέρες γίνεται τὸ πάσκα, καὶ παραδί-
» νουνε νὰ σταυρωθεῖ τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου ».
Τότες μαζευτήκανε οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ δημο-
γερόντοι στὸ παλάτι τοῦ ἀρχιπαπᾶ ποὺ λέγουνταν
Καϊάφας, καὶ συφωνήσανε νὰ πιάσουνε μὲ πονηριὰ

καὶ νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰησοῦ. Κι' ἔλεγαν « Ὄχι τὴ
» σκόλη, νὰ μὴ γίνει ταραχὴ τοῦ λαοῦ ».
144. Καὶ σὰν ἔφτασε ὁ Ἰησοῦς στὴ Βηθανία,
στοῦ Σίμωνα τοῦ λωβιασμένου, ἦρθε γυναῖκα κρα-
τῶντας ἀλαβάστρινο λαγῆνι μὲ μυρουδικὸ πολύ-
τιμο, καὶ τοῦ περεχοῦσε τὸ κεφάλι ἐνῷ καθόταν
[κι' ἔτρωγε]. Καὶ βλέποντάς το οἱ μαθητάδες του
ἀγανάχτησαν καὶ λένε « Γιατί αὐτὸς ὁ χαμός;
» Γιατὶ μποροῦσε αὐτὸ ν' ἀκριβοπουληθεῖ καὶ νὰ δο-
» θεῖ σὲ φτωχούς ». Καὶ τὄνιωσε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς
εἶπε « Τί πειράζετε τὴ γυναῖκα; Γιατὶ δούλεψη κα-
» λὴ μοὔκανε ἐμένα. Τὶ πάντα τοὺς φτωχοὺς τοὺς
» ἔχετε μαζί σας, μὰ ἐμένα πάντα δὲ μ' ἔχετε. Τὶ
» βάζοντας αὐτὴ τοῦτο τὸ μυρουδικὸ στὸ κορμί μου
» ἀπάνου, γιὰ τὸ θάψιμό μου τὄκανε. Κι' ἀληθινὰ
» σᾶς λέω, ὅπου κι' ἂν κηρυχτεῖ παντοῦ στὸν κόσμο
» τοῦτο τὸ καλὸ τὸ μήνημα, θὰ διαλαληθεῖ κι' αὐ-
» τὴ τὸ τί ἔκανε, νὰν τὴ μνημονεύουν ».
145. Τότες πῆγε ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, αὐτὸς
ποὺ λέγουνταν Ἰούδας Ἰσκαριώτης, στοὺς πρωτοπα-
πάδες κι' εἶπε « Τί θὰ μοῦ δῶστε, κι' ἐγὼ θὰ σᾶς τὸν
» παραδώσω ». Κι' ἐκεῖνοι τοὔζιασαν τριάντα ἀργυρά.
Κι' ἀπὸ τότες γύρευε εὐκαιρία νὰν τὸν παραδώσει.
146. Καὶ τὴν πρώτη μέρα τῶν ἄζυμων πήγανε
στὸν Ἰησοῦ οἱ μαθητάδες καὶ τοῦ λὲν « Ποῦ θέ-
» λεις νὰ σοῦ ἑτοιμάσουμε νὰ φᾷς τὸ πάσκα; » Κι'
ἐκεῖνος εἶπε « Πηγαίνετε στὴ χώρα στοῦ τάδε καὶ
» πέστε του Ὁ δάσκαλος λέει Ὁ καιρός μου σιμώνει·
» μαζί σου κάνω πάσκα μὲ τοὺς μαθητάδες μου ».
Κι' ἔκαναν οἱ μαθητάδες ὅπως τοὺς πρόσταξε ὁ Ἰη-
σοῦς, κι' ἑτοίμασαν τὸ πάσκα.

147. Καὶ σὰ βράδιασε, καθότανε μαζὶ μὲ τοὺς
δώδεκα, κι᾽ ἐνῷ τρώγανε εἶπε « Ἀληθινὰ σᾶς λέω
» πὼς ἕνας σας θὰ μὲ παραδώσει ». Καὶ καταλυ-
πημένοι ἀρχίνησαν καὶ τοὔλεγε ἕνας ἕνας « Μὴν εἶ-
» μαι ἐγώ, Κύριε ; » Κι᾽ ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι᾽ εἶπε
« Ὅπιος βουτήσει μαζί μου τὸ χέρι στὸ τρυβλί, αὐ-
» τὸς θὰ μὲ παραδώσει. Καὶ ναὶ μὲν πηγαίνει ὁ γιὸς
» τ᾽ ἀνθρώπου ὅπως γράφτηκε γι᾽ αὐτόν· ὅμως ἀλί-
» μονο σ᾽ ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπο ποὺ κάνει κι᾽ ὁ γιὸς
» τ᾽ ἀνθρώπου παραδίνεται· καλύτερά του νὰ μὴν
» εἶχε γεννηθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ». Κι᾽ ἀπάντησε
ὁ Ἰούδας ὁ παραδότης του κι᾽ εἶπε « Μὴν εἶμαι
» ἐγώ, Ραββεί; » Τοῦ λέει « Ἐσὺ τὸ λές ».
148. Κι᾽ ἐνῷ τρώγανε, πῆρε ὁ Ἰησοῦς ψωμί,
καὶ βλόγησε καὶ τὄκοψε κομάτια, καὶ δίνοντας
στοὺς μαθητάδες εἶπε « Λάβετε, φᾶτε· αὐτό ᾽ναι
» τὸ κορμί μου ». Καὶ παίρνοντας ποτῆρι, δοξολό-
γησε καὶ τοὺς ἔδωκε λέγοντας « Πιέτε ἀπὸ τοῦτο
» ὅλοι· τὶ αὐτό ᾽ναι τὸ αἷμα μου, τῆς διαθήκης,
» ποὺ χύνεται γιὰ τὸ καλὸ πολλῶν, γιὰ νὰ συχω-
» ρεθοῦν οἱ ἁμαρτίες. Καὶ σᾶς λέω, πὼς ἀπὸ τώρα
» δὲ θὰ πιῶ ἀπὸ τοῦτο τ᾽ ἀμπελόθρεμμα, ὡς στὴν
» ἡμέρα ποὺ μ᾽ ἐσᾶς καινούργιο θὰν τὸ πίνω μέσ᾽στὴ
» βασιλεία τοῦ πατέρα μου ». Κι᾽ἀφοῦ ψάλανε, βγή-
κανε στὸ Ἐλιοβοῦνι.
149. Τότες τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Ὅλοι σας θὰ
» πέστε σὲ πειρασμὸ γιὰ μένα αὐτὴ τὴ νύχτα. Γιατί
» ᾽ναι γραμένο *Θὰ χτυπήσω τὸ βοσκὸ καὶ θὰ σκορ-*
» *πήσουνε τοῦ κοπαδιοῦ τὰ πρόβατα.* Κι᾽ ὅταν
» ἀναστηθῶ, θὰ πάω μπροστά σας στὴ Γαλιλαία ».
Κι᾽ ὁ Πέτρος ἀπάντησε καὶ τοὖπε « Ὅλοι ἂν πέσουνε

» σὲ πειρασμὸ γιὰ σένα, ἐγὼ ποτὲς δὲ θὰ πέσω ».
Κι᾽ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε « Ἀληθινὰ σοῦ λέω, πὼς αὐτὴ
» τὴ νύχτα, πρὶ λαλήσει πετεινός, τρεῖς φορὲς θὰ μ᾽
» ἀρνηθεῖς ». Τοῦ λέει ὁ Πέτρος « Κι᾽ ἂν ἀνάγκη μαζί
» σου νὰ πεθάνω, δὲ θὰ σ᾽ ἀρνηθῶ ». Ἔτσι εἶπαν
κι᾽ ὅλοι οἱ μαθητάδες.
Τότες πηγαίνει μαζί τους ὁ Ἰησοῦς σὲ μέρος ποὺ
τὸ λέγανε Γεθσημανεί, καὶ λέει στοὺς μαθητάδες
« Καθῆστε αὐτοῦ ὡς ποὺ νὰ πάω ἐκεῖ καὶ νὰ προ-
» σευχηθῶ ». Καὶ παίρνοντας μαζὶ τὸν Πέτρο καὶ
τοὺς διὸ τοὺς γιοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἄρχισε νὰ λυπᾶ-
ται καὶ νὰ βαριοκαρδεῖ. Τότες τοὺς λέει « Καταλυπη-
» μένη ᾽ναι ἡ ψυχή μου ὡς στὸ θάνατο· μείνατε ἐδῶ
» καὶ ξαγρυπνᾶτε μαζί μου ». Καὶ προχωρῶντας
λίγο, ἔπεσε τὰ πίστομα καὶ περικαλιοῦνταν κι᾽
ἔλεγε « Πατέρα μου, ἂ γίνεται, ἂς περάσει πέρα
» μου τὸ ποτῆρι αὐτό· ὄχι ὅμως ὅπως θέλω ἐγώ,
» μόνε ὅπως ἐσύ ». Κι᾽ ἔρχεται στοὺς μαθητάδες καὶ
τοὺς βρίσκει κοιμισμένους, καὶ λέει τοῦ Πέτρου
« Ἔτσι δὲν κατορθώσατε μιὰν ὥρα ν᾽ ἀγρυπνῆστε
» μαζί μου ; Ἀγρυπνᾶτε καὶ προσεύχεστε γιὰ νὰ
» μὴν πέστε σὲ πειρασμό. Τὸ πνέμα ναὶ πρόθυμο,
» μὰ ἡ σάρκα ἀδύναμη ». 150. Πάλι πῆγε δεύτερη
φορὰ καὶ προσευκήθηκε « Πατέρα μου, ἂ δὲ γίνε-
» ται νὰ περάσει αὐτὸ δίχως νὰν τὸ πιῶ, ἂς γίνει τὸ
» θέλημά σου ». Καὶ πῆγε πάλι καὶ τοὺς ηὗρε κοι-
μισμένους, γιατὶ εἴτανε βαριὰ τὰ μάτια τους. Κι᾽
ἀφίνοντάς τους πάλι πῆγε καὶ προσευκήθηκε τρίτη
φορά, λέγοντας ξανὰ τὰ ἴδια λόγια. Τότ᾽ ἔρχεται
στοὺς μαθητάδες καὶ τοὺς λέει « Κοιμᾶστε λοιπὸν
» καὶ ξεκουράζεστε· γιατὶ νά σίμωσε ἡ ὥρα κι᾽ ὁ

» γιὸς τ' ἀνθρώπου παραδίνεται σὲ χέρια ἁμαρτω-
» λῶν. Σηκωθεῖτε, ἂς πᾶμε· νά σίμωσε ὁ παραδότης
» μου ».
151. Κι' ἐνῷ μιλοῦσε ἀκόμα, νά ὁ Ἰούδας, ἕνας
ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ἦρθε, καὶ μαζί του πλῆθος πο-
λὺ μὲ σπαθιὰ καὶ ξύλα ἀπὸ τοὺς πρωτοπαπάδες
καὶ δημογερόντους. Κι' ὁ παραδότης του τοὺς ἔ-
δωκε σημάδι κι' εἶπε « Ὅπιονε φιλήσω, αὐτὸς εἶ-
» ναι· πιάστε τον ». Κι' ἀμέσως πῆγε στὸν Ἰησοῦ κι'
εἶπε « Σὲ χαιρετῶ, Ραββεί », καὶ τόνε φίλησε. Κι'
ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε « Φίλε, τί θέλεις κι' ἦρθες; »
Τότ' ἦρθαν καὶ βάλανε χέρι ἀπάνου στὸν Ἰησοῦ
καὶ τὸν ἔπιασαν. Καὶ νά ἕνας ἀπὸ τοὺς συντρό-
φους του ἅπλωσε τὸ χέρι κι' ἔσηρε τὸ σπαθί του,
καὶ χτύπησε τὸ σκλάβο τοῦ πρωτοπαπᾶ καὶ τοὔ-
κοψε τ' αὐτί. Τότες τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Γύρισε τὸ
» σπαθί σου στὸν τόπο του· γιατὶ ὅπιος ἔπιασε
» σπαθὶ, μὲ σπαθὶ θὰ πάει. Ἢ θαρρεῖς πὼς δὲ μπορῶ
» νὰ κράξω τοῦ πατέρα μου, καὶ θὰ μοῦ παρατά-
» ξει τώρα πιὸ πολλοὺς ἀγγέλους παρὰ δώδεκα λε-
» γιῶνες; Λοιπὸν πῶς θ' ἀληθέψουν οἱ Γραφὲς, πὼς
» ἔτσι πρέπει νὰ γενεῖ; » 152. Ἐκείνη τὴν ὥρα εἶπε
ὁ Ἰησοῦς στὰ πλήθη « Λὲς γιὰ κακοῦργο βγήκατε μὲ
» σπαθιὰ καὶ ξύλα νὰ μὲ πιάστε. Καθεμέρα μέσα στὸ
» ναὸ κάθουμουν καὶ δίδασκα, καὶ δὲ μὲ πιάσατε.
» Ὅμως αὐτὸ ὅλο ἔγινε γιὰ ν' ἀληθέψουν οἱ Γραφὲς
» τῶν προφητῶν ». Τότες οἱ μαθητάδες του τὸν ἀφῆ-
καν ὅλοι κι' ἔφυγαν.
Κι' ἐκεῖνοι ποὺ σύλλαβαν τὸν Ἰησοῦ τὸν πήγανε
στοῦ Καϊάφα τοῦ ἀρχιπαπᾶ, ὅπου μαζεύτηκαν οἱ
διαβασμένοι κι' οἱ δημογερόντοι. Κι' ὁ Πέτρος τὸν

ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ ὡς στὸ παλάτι τοῦ ἀρχι-
παπᾶ, καὶ μπῆκε μέσα καὶ καθότανε μαζὶ μὲ τοὺς
κλητῆρες γιὰ νὰ δεῖ τὸ τέλος. 153. Κι' οἱ ἀρχιπα-
πάδες κι' ὅλη ἡ σύνοδο ζητοῦσαν ψευτομαρτυριὰ
γιὰ νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰησοῦ, καὶ δὲν ηὗρανε, κι'
ἂς πήγανε πολλοὶ ψευτομαρτύροι. Μὰ πήγανε διὸ
κατόπι κι' εἶπαν « Αὐτὸς εἶπε Μπορῶ νὰ χαλάσω τὸ
» ναὸ τοῦ Θεοῦ καὶ σὲ τρεῖς μέρες νὰν τὸν χτίσω ».
Κι' ὁ ἀρχιπαπᾶς σηκώθηκε καὶ τοὖπε « Δὲν ἀπαντᾷς
» τί σὲ κατηγοροῦν αὐτοί; » Κι' ὁ Ἰησοῦς σωποῦσε.
Κι' ὁ ἀρχιπαπᾶς τοῦ εἶπε « Σὲ ξορκίζω στὸ θεὸ ποῦ
» ζεῖ, πές μας ἂν ἐσύ 'σαι ὁ Χριστὸς, ὁ γιὸς τοῦ
» Θεοῦ ». Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Ἐσὺ τὸ λές. Ὅμως
» σᾶς λέω, σὲ λίγο θὰ δεῖτε τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου ποὺ
» καθισμένος δεξιὰ ἀπ' τὴ Δύναμη θὰ φτάνει ἀπάνου
» στ' οὐρανοῦ τὰ σύννεφα ». Τότες ξέσκισε ὁ ἀρχιπαπᾶς
τὰ φορέματά του κι' εἶπε « Ἀσέβησε· τί θέλουμε πιὰ
» μαρτύρους; Νά, τώρα ἀκούσατε τὴν ἀσέβεια· τί
» λέτε; » Κι' ἀπάντησαν κι' εἶπαν « Τοῦ πρέπει θά-
» νατος ». Τότε τὸν ἔφτυσαν στὸ πρόσωπο καὶ τόνε
μπάτσισαν, κι' ἄλλοι τόνε ραβδίσανε λέγοντας « Προ-
» φήτεψέ μας, Χριστὲ, πιός σὲ χτύπησε ».
154. Κι' ὁ Πέτρος εἶταν καθισμένος ὄξω στὴν
αὐλὴ, κι' ἦρθε κοντά του μιὰ κοπέλλα κι' εἶπε
« Κι' ἐσὺ εἴσουνα μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ Γαλιλαῖο ». Κι'
αὐτὸς ἀρνήθη μπροστὰ σ' ὅλους κι' εἶπε « Δὲν ξέρω
» τί λές ». Καὶ σὰ βγῆκε στὴν αὐλόπορτα, τὸν εἶδε
μιὰ ἄλλη καὶ λέει στοὺς ἐκεῖ « Αὐτὸς εἴτανε μὲ τὸν
» Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο ». Καὶ πάλι ἀρνήθη μ' ὅρκο
πὼς « Δὲν τὸν ξέρω τὸν ἄνθρωπο ». Καὶ σὲ λίγο πῆ-
γαν οἱ παρόντες κι' εἴπανε τοῦ Πέτρου « Ἀληθινὰ

» ἀπὸ κείνους εἶσαι κι' ἐσύ· γιατὶ ἡ λαλιά σου σὲ
» μαρτυρᾷ». Τότ' ἄρχισε νὰ καταριέται καὶ νὰ ὁρ-
κίζεται πὼς « Δὲν τὸν ξέρω τὸν ἄνθρωπο ». Κι' ἀμέ-
σως λάλησε πετεινὸς, καὶ θυμήθη ὁ Πέτρος τὸ λόγο
τοῦ Ἰησοῦ ποῦχε πεῖ, πὼς « Πρὶ λαλήσει πετεινὸς,
» τρεῖς φορὲς θὰ μ' ἀρνηθεῖς ». Καὶ βγῆκε ὄξω κι' ἔ-
κλαψε πικρά.

27 155. Καὶ σὰν ξημέρωσε, συφώνησαν ὅλοι οἱ πρω-
τοπαπάδες κι' οἱ δημογερόντοι τὸ νὰ θανατώσουν
τὸν Ἰησοῦ· κι' ἀφοῦ τὸν ἔδεσαν, τὸν πῆραν καὶ τὸν
παραδώκανε στὸν Πειλᾶτο, τὸν ἀρχηγό.

156. Τότες ὅταν εἶδε ὁ Ἰούδας ὁ παραδότης του
πὼς καταδικάστηκε, μετάνιωσε καὶ γύρισε τὰ τρι-
άντα τ' ἀργυρὰ στοὺς πρωτοπαπάδες καὶ δημογε-
ρόντους λέγοντας « Ἁμάρτησα παραδίνοντας αἷμα
» ἀθῷο ». Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν « Καὶ τί μ' ἐμᾶς; Ἐσὺ
» συλλογίσου το ». Καὶ πετῶντας τ' ἀργυρὰ μέσα στὸ
ναὸ, ἔφυγε καὶ πῆγε καὶ κρεμάστηκε. Καὶ πῆραν τ'
ἀργυρὰ οἱ πρωτοπαπάδες κι' εἶπανε « Δὲν πρέπει νὰν
» τὰ βάλουμε στὸν Κορβανᾶ, ἐπειδὴ 'ναι πλερωμὴ
» γιὰ αἷμα ». Καὶ συφωνήσανε ἀπ' αὐτὰ κι' ἀγό-
ρασαν τὸ χωράφι τοῦ κεραμιδᾶ γιὰ νεκροταφεῖο τῶν
ξένων· γι' αὐτὸ ὀνομάστη τὸ χωράφι ἐκεῖνο *αἱμα-
τοχώραφο* ὡς στὰ σήμερα. Τότες ἀλήθεψε τὸ εἰπω-
μένο μέσο τοῦ Ἱερεμία τοῦ προφήτη, ποὺ λέει *Καὶ
πῆραν τὰ τριάντα τ' ἀργυρὰ, τ' ἀντίτιμο τοῦ τιμη-
μένου, ποὺ τίμησαν ἀπὸ τοὺς γιοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ
τἄδωκαν γιὰ τὸ χωράφι τοῦ κεραμιδᾶ καθὼς ὁ Κύ-
ριος μὲ πρόσταξε.*

157. Κι' ὁ Ἰησοῦς στάθηκε μπροστὰ στὸν ἀρ-
χηγὸ, καὶ τόνε ρώτησε ὁ ἀρχηγὸς καὶ λέει « Ἐσύ

» 'σαι ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοῦ
εἶπε « Ἐσὺ τὸ λές ». Κι' ὅταν τὸν κατηγοροῦσαν οἱ
πρωτοπαπάδες κι' οἱ δημογερόντοι, δὲν ἀπάντησε τί-
ποτα. Τότες ὁ Πειλᾶτος τοῦ λέει « Δὲν ἀκοῦς πόσα
» σὲ κατηγοροῦν; » Καὶ δὲν τ' ἀπάντησε μήτε σ' ἕνα
του λόγο, τόσο π' ἀποροῦσε ὁ ἀρχηγὸς ὑπερβολικά.

158. Καὶ κάθε σκόλη ὁ ἀρχηγὸς συνείθιζε νὰν
τοῦ λευτερώνει ἕνα φυλακισμένο τοῦ λαοῦ, ὅπιον ἤθε-
λαν. Κι' εἶχαν τότες φυλακισμένο σημαντικὸ ποὺ
λέγουνταν Βαραββᾶς. Ἐνῷ 'τανε λοιπὸν συναγμένοι,
τοὺς εἶπε ὁ Πειλᾶτος « Πιόνε θέτε νὰ σᾶς λευτερώσω,
» τὸ Βαραββᾶ, ἢ τὸν Ἰησοῦ, αὐτὸν ποὺ λέγεται Χρι-
» στός; » Γιατὶ ἤξερε πὼς ἀπὸ μῖσος τὸν παράδωκαν.
Κι' ἐνῷ καθότανε στὴν ἕδρα, ἔστειλε ἡ γυναῖκα του καὶ
τοῦπε « Μὴν ἔχεις τίποτα μ' ἐκεῖνον τὸν ἀθῷο, γιατὶ
» ἔπαθα πολλὰ γι' αὐτὸν ἀπόψε στ' ὄνειρό μου ».
Ὅμως οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ δημογερόντοι ἔπεισαν
τὰ πλήθη νὰ ζητήσουνε τὸ Βαραββᾶ, καὶ τὸν Ἰησοῦ
νὰν τόνε ξολοθρέψουν. Κι' ἀποκρίθη ὁ ἀρχηγὸς καὶ
τοὺς εἶπε « Πιόνε θέτε ἀπὸ τοὺς διό τους νὰ σᾶς λευ-
» τερώσω; » Κι' αὐτοὶ εἶπανε « Τὸ Βαραββᾶ ». Τοὺς
λέει ὁ Πειλᾶτος « Τί λοιπὸν νὰ κάνω τὸν Ἰησοῦ ποὺ
» λέγεται Χριστός; » Τοῦ λένε ὅλοι τους « Νὰ σταυ-
» ρωθεῖ ». Κι' ὁ ἀρχηγὸς εἶπε « Γιατὶ τί κακὸ ἔκα-
» νε; » Κι' ἐκεῖνοι πιὸ πολὺ φωνάζανε καὶ λέγανε
« Νὰ σταυρωθεῖ ». 159. Κι' ὁ Πειλᾶτος βλέποντας
πὼς τίποτα καλὸ δὲν κάνει παρὰ μεγαλώνει ὁ θό-
ρυβος, πῆρε νερὸ κι' ἔνιψε τὰ χέρια ὀμπρὸς στὸ
πλῆθος κι' εἶπε « Ἀθῷος εἶμαι ἀπὸ τὸ αἷμα αὐτό·
» ἐσεῖς συλλογιστῆτε το ». Κι' ὅλος ὁ λαὸς ἀποκρί-
θη κι' εἶπε « Τὸ αἷμα του ἀπάνου μας κι' ἀπάνου

» στὰ παιδιά μας». Τότες τοὺς λευτέρωσε τὸ Βαραββᾶ, καὶ τὸν Ἰησοῦ τόνε βουρδούλισε καὶ τὸν παράδωκε νὰ σταυρωθεῖ.

160. Τότες οἱ στρατιῶτες τ' ἀρχηγοῦ πήρανε στ' ἀρχηγεῖο τὸν Ἰησοῦ καὶ μάζεψαν τριγύρω του ὅλη τὴ φρουρά. Καὶ ντύνοντάς τον κόκκινη στολὴ τοῦ τὴ φορέσανε, κι' ἔπλεξαν ἕνα στεφάνι ἀπ' ἀγκάθια καὶ τοῦ τὄβαλαν τριγύρω στὸ κεφάλι, καὶ καλάμι στὸ δεξύ του χέρι· καὶ γονατιστοὶ μπροστά του τὸν περίπαιξαν καὶ λέγανε « Σὲ χαιρετοῦμε, βασιλέα τῶν » Ἰουδαίων »· καὶ φτύσαντές τον πῆραν τὸ καλάμι καὶ τόνε χτυπούσανε στὴν κεφαλή. Κι' ὅταν τὸν περίπαιξαν, βγάζοντάς του τὴ στολὴ τὸν ἔντυσαν τὰ φορέματά του, καὶ τὸν πήρανε νὰν τόνε σταυρώσουν. Καὶ σὰ βγαίνανε, ηὗραν ἕναν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν Κυρήνη ποὖταν τ' ὄνομά του Σίμωνας· αὐτὸν ἀγγάρεψαν γιὰ νὰ σηκώσει τὸ σταυρό του. Κι' ἅμα φτάσανε στὸ μέρος ποὺ τὸ λένε Γολγοθᾶ, ποὺ σημαίνει *κάρας μέρος* ποὺ τὸ λέν, τοὔδωκαν νὰ πιεῖ κρασὶ μὲ χολὴ ἀνακατωμένο· κι' ὅταν τὸ δοκίμασε, δὲ θέλησε νὰ πιεῖ. Κι' ἀφοῦ τόνε σταυρώσανε, μοιράστηκαν τὰ ροῦχα του βάζοντας λαχνό. Καὶ κάθησαν καὶ τόνε φύλαγαν ἐκεῖ. Κι' ἔβαλαν ἀπάνου ἀπὸ τὸ κεφάλι του γραφτὸ τὸ φταίξιμό του *Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων*.

161. Τότες σταυρώνουνται μαζί του διὸ κακοῦργοι, ἕνας ἀπὸ τὰ δεξιὰ κι' ὁ ἄλλος ἀπὸ τ' ἀριστερά. Κι' οἱ διαβάτες τόνε βλαστημοῦσαν καὶ κουνῶντας τὸ κεφάλι ἔλεγαν « Ἐσὺ ποὺ γκρεμίζεις τὸ » ναὸ καὶ σὲ τρεῖς μέρες μέσα τόνε χτίζεις, σῶσου ὁ » ἴδιος· ἂν εἶσαι γιὸς τοῦ Θεοῦ, κατέβα ἀπὸ τὸ σταυ» ρό ». Ἔτσι κι' οἱ πρωτοπαπάδες μὲ τοὺς διαβασμένους καὶ δημογερόντους τὸν περίπαιζαν καὶ λέγανε « Ἄλλους ἔσωσε, ὁ ἴδιος νὰ σωθεῖ δὲ μπορεῖ. Βασιλέας » τοῦ Ἰσραὴλ εἶναι· ἂς κατεβεῖ τώρα ἀπὸ τὸ σταυρὸ » καὶ θὰν τὸν πιστέψουμε. Στὸ Θεὸ στηρίζεται· ἂς » τόνε γλυτώσει τώρα ἂ θέλει· γιατὶ εἶπε πὼς τοῦ » Θεοῦ εἶμαι γιός ». Καὶ τὸ ἴδιο, κι' οἱ κακοῦργοι οἱ σταυρωμένοι μαζί του τόνε βρίζανε.

162. Κι' ἀπὸ τὶς ἕξη ἡ ὥρα ἔγινε σ' ὅλη τὴ γῆ σκοτάδι ὡς στὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα. Καὶ κατὰ τὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα φώναξε ὁ Ἰησοῦς φωνὴ μεγάλη κι' εἶπε *Ἐλωεὶ » ἐλωεί, λεμὰ σαβακτανεί*, ποὺ σημαίνει « Θέ μου Θέ » μου, γιατί μὲ παραίτησες; » Καὶ τ' ἄκουσαν μερικοὶ παρόντες κι' ἔλεγαν πὼς « Τὸν Ἠλία αὐτὸς φω» νάζει ». Κι' ἔτρεξε ἀμέσως ἕνας τους καὶ πῆρε 'να σφουγγάρι, καὶ γιομίζοντάς το ξύδι τὄβαλε σὲ καλάμι ἀπάνου καὶ τὸν πότιζε· κι' οἱ ἄλλοι ἔλεγαν « Ἂς δοῦμε ἂν ἔρχεται ὁ Ἠλίας νὰν τὸν σώσει ». Κι' ἕνας ἄλλος πῆρε 'να κοντάρι καὶ τοῦ τρύπησε τὸ πλευρό, καὶ βγῆκε νερὸ κι' αἷμα. Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔκραξε πάλι μὲ φωνὴ μεγάλη καὶ ξεψύχησε.

163. Καὶ νά τ' ἄπλωμα τοῦ ναοῦ σκίστηκε σὲ διὸ ἀπὸ πάνου ὡς κάτου, κι' ἡ γῆ σείστηκε, κι' οἱ βράχοι σκίστηκαν, καὶ τὰ μνήματα ἄνοιξαν, καὶ πολλὰ λείψανα τῶν κοιμισμένων ἁγίων ἀναστήθηκαν, καὶ βγαίνοντας ἀπὸ τὰ μνήματα ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀνάστασή του πήγανε στὴν ἅγια χώρα καὶ φανερωθήκανε σὲ πολλούς. Κι' ὁ ἑκατόνταρχος κι' ὅσοι φυλάγανε μαζί του τὸν Ἰησοῦ, σὰν εἶδαν τὸ σεισμὸ καὶ τὰ ὅσα γίνουνταν, φοβήθηκαν ὑπερβολικὰ καὶ λέγανε « Ἀλήθια γιὸς Θεοῦ εἶταν αὐτός ».

164. Κι' εἶταν ἐκεῖ γυναῖκες πολλὲς θωρῶντας ἀπὸ πέρα, π' ἀκολούθησαν τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ τὸν ὑπερετοῦσαν· ποὺ μεταξύ τους εἶταν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, κι' ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωσῆ, καὶ τῶν γιῶν τοῦ Ζεβεδαίου ἡ μητέρα.

165. Καὶ σὰ βράδιασε, ἦρθε ἕνας ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἰωσήφ, ποῦχε κι' αὐτὸς ὑπάρξει μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ· αὐτὸς πῆγε στὸν Πειλᾶτο καὶ ζήτησε τὸ λείψανο τοῦ Ἰησοῦ. Τότες πρόσταξε ὁ Πειλᾶτος νὰ δοθεῖ. Κι' ὁ Ἰωσὴφ πῆρε τὸ λείψανο καὶ τὸ τύλιξε σ' ἕνα σάβανο καθάριο, καὶ τὄβαλε μέσ' στὸν καινούργιο του τὸν τάφο ποῦχε κόψει μέσα στὸ βράχο· κι' ἀφοῦ κύλισε πέτρα μεγάλη κοντὰ στὸ στόμα τοῦ τάφου, ἔφυγε. Κι' εἶταν ἐκεῖ ἡ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ κι' ἡ ἄλλη ἡ Μαρία, καθισμένες ἀντικρὺ στὸν τάφο.

166. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, τὴν κατόπι τῆς παρασκευῆς, συναχτήκανε οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ Φαρισαῖοι στοῦ Πειλάτου κι' εἶπαν « Ἀφέντη, θυμηθή-» καμε πὼς ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπε ὅτα ζοῦσε ἀκόμα » Σὲ τρεῖς μέρες ἀνασταίνουμαι. Πρόσταξε λοιπὸν ν' » ἀσφαλιστεῖ ὁ τάφος ὡς στὴν τρίτη μέρα, μήπως » πᾶν οἱ μαθητάδες καὶ τὸν κλέψουνε, καὶ ποῦνε τοῦ » λαοῦ Ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, καὶ θἆναι τὸ » στερνὸ τὸ λάθος πιὸ χειρότερο ἀπ' τὸ πρῶτο ». Τοὺς εἶπε ὁ Πειλᾶτος « Ἔχετε φρουρά· πηγαίνετε, » ἀσφαλίστε ὅπως ξέρετε ». Κι' ἐκεῖνοι πήγανε κι' ἀσφάλισαν τὸν τάφο, βουλώνοντας τὴν πέτρα μαζὶ μὲ τὴ φρουρά.

[28] 167. Καὶ περασμένη ἡ νύχτα τὸ σαββάτο ὅ,τι

εἶταν νὰ χαράξουνε τὰ πρωτοβδόμαδα, ἦρθε ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ κι' ἡ ἄλλη ἡ Μαρία γιὰ νὰ δοῦν τὸν τάφο. Καὶ νά ἔγινε σεισμὸς μεγάλος, γιατὶ ἄγγελος Κυρίου κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανό, κι' ἦρθε καὶ κύλισε τὴν πέτρα καὶ κάθουνταν ἀπάνου. Κι' ἡ θωριά του εἴτανε σὰν ἀστραπὴ καὶ τὸ φόρεμά του ἄσπρο σὰν τὸ χιόνι. Κι' ἔπιασε ἀπ' τὸ φόβο του τοὺς φρουροὺς τρεμοῦλα, κι' ἔγιναν καθὼς νεκροί. Κι' ἀποκρίθη ὁ ἄγγελος κι' εἶπε στὶς γυναῖκες « Ἐσεῖς μὴ φοβᾶστε· » γιατὶ ξέρω πὼς τὸν Ἰησοῦ γυρεύετε τὸ σταυρω-» μένο. Δὲν εἶναι ἐδῶ· γιατὶ ἀναστήθηκε ὅπως εἶπε. » Ἐλᾶτε ἐδῶ, κοιτάξτε τὸ μέρος ποῦτανε βαλμένος. » Καὶ γλήγορα πηγαίνετε καὶ πέστε στοὺς μαθη-» τάδες του πὼς Ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, καὶ » νά πηγαίνει μπροστά σας στὴ Γαλιλαία. Ἐκεῖ » θὰν τόνε δεῖτε. Νά, σᾶς εἶπα ».

168. Κι' ἔφυγαν ἀπὸ τὸν τάφο γλήγορα μὲ φόβο καὶ χαρὰ μεγάλη, καὶ πᾶν τρεχᾶτες νὰν τὸ ποῦν στοὺς μαθητάδες του. Καὶ νά ἀπαντήσανε τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς εἶπε « Καλή σας ὥρα ». Κι' ἐκεῖνες πῆγαν καὶ τοῦ ἀγκάλιασαν τὰ πόδια καὶ τὸν προσκυνήσανε. Τότες τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Μὴ φοβᾶστε· » πηγαίνετε πληροφορῆστε τοὺς ἀδερφούς μου νὰ » πᾶνε στὴ Γαλιλαία, κι' ἐκεῖ θὰ μὲ δοῦν ».

169. Κι' ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν, νά μερικοὶ τῆς φρουρᾶς πήγανε στὴ χώρα κι' εἴπανε στοὺς πρωτοπαπάδες ὅλα ὅσα ἔγιναν. Καὶ μαζευτήκανε μὲ τοὺς δημογερόντους, καὶ συφωνήσανε καὶ δώκανε στοὺς στρατιῶτες χρήματα ἀρκετὰ καὶ λὲν « Νὰ πεῖτε πὼς » Ἤρθανε νύχτα οἱ μαθητάδες του καὶ τὸν ἔκλεψαν » ἐνῷ ἐμεῖς κοιμώμαστε. Κι' ἂν τ' ἀκούσει ὁ ἀρχη-

» γός, ἐμεῖς τὸν πείθουμε καὶ συλλογὴ δὲ θἄχετε ». Κι' ἐκεῖνοι πήρανε τὰ χρήματα καὶ κάνανε ὅπως δασκαλεύτηκαν. Καὶ διαλαλήθη αὐτὸς ὁ λόγος μὲ τοὺς Ἰουδαίους ὡς τὰ σήμερα.

170. Κι' οἱ ἕντεκα οἱ μαθητάδες πήγανε στὴ Γαλιλαία, στὸ βουνὸ ποὺ τοὺς ὅρισε ὁ Ἰησοῦς, καὶ τὸν εἶδαν καὶ προσκύνησαν· ἄλλοι ὅμως δίσταξαν. Κι' ὁ Ἰησοῦς πῆγε καὶ τοὺς μίλησε κι' εἶπε « Μοῦ » δόθηκε κάθε ἐξουσία στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ. Λοιπὸν πηγαίνετε κάθε ἔθνος νὰ φωτίστε, βαφτίζοντάς τους στ' ὄνομα τοῦ πατέρα καὶ τοῦ γιοῦ καὶ » τ' ἅγιου πνέματος καὶ διδάσκοντάς τους νὰ φυλᾶν » τὰ πάντα ὅσα σᾶς παράγγειλα. Καὶ νά ἐγὼ μαζί » σας εἶμαι πάντα ὡς στὸν τελιωμὸ τοῦ κόσμου ».

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΘΘΑΙΟ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΡΚΟ

Ἀρχίζει τὸ καλὸ τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως εἶναι γραμένο μέσα στὸν Ἠσαΐα τὸν προφήτη *Νά, στέλνω τὸν ἄγγελό μου προτύτερά σου, ποὺ θὰ φτιάσει τὴ στράτα σου. Φωνὴ ποὺ κάποιος κράζει στὴν ἔρημο Ἑτοιμάστε τὸ δρόμο τοῦ Κυρίου, ἴσια κάντε τὰ μονοπάτια του,* βγῆκε ὁ Ἰωάνης ὁ βαφτιστὴς στὴν ἔρημο καὶ κήρυχνε μετανιωμοῦ βάφτισμα ποὺ νὰ συχωρεθοῦν οἱ ἁμαρτίες. Καὶ πήγαινε ὄξω στὸν Ἰωάνη ὅλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας κι' οἱ Ἱεροσολυμεῖτες ὅλοι, καὶ τοὺς βάφτιζε μέσα στὸν Ἰορδάνη τὸν ποταμὸ ἀφοῦ ξομολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες τους. Κι' εἶχε ὁ Ἰωάνης φόρεμα ἀπὸ γκαμήλας τρίχα καὶ ζουνάρι δερμάτινο γύρω στὴ μέση του, κι' ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο. Καὶ κήρυχνε λέγοντας « Ἔρχεται ὁ δυνατώτερός μου πίσω, ποὺ δὲν » εἶμαι ἄξιος νὰ σκύψω καὶ νὰ λύσω τὸ λουρὶ τῶν » σανταλιῶν του. Ἐγὼ σᾶς βάφτισα μὲ νερό· ὅμως » αὐτὸς θὰ σᾶς βαφτίσει μὲ πνέμα ἅγιο ».

2. Συνέβηκε τὶς τότε μέρες, ἦρθε ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ βαφτίστηκε στὸν Ἰορδάνη ἀπὸ τὸν Ἰωάνη. Κι' εὐτὺς σὰν ἔβγαινε ἀπὸ τὰ νερά, εἶδε ποὺ σκίζουνταν τὰ οὐράνια καὶ τὸ Πνέμα σὰν περιστέρι ποὺ κατέβαινε ἀπάνου του· καὶ

φωνὴ βγῆκε ἀπὸ τὰ οὐράνια « Ἐσύ 'σαι ὁ γιός μου ὁ
» ἀγαπητός· ἐσένα καλογνώμησα ».
3. Κι' εὐτὺς τὸ πνέμα τόνε βγάζει στὴν ἔρημο.
Κι' ἔμενε στὴν ἔρημο μέρες σαράντα καὶ τὸν πείραζε ὁ
Σατανᾶς. Κι' ἔμενε μὲ τὰ θεριά, κι' οἱ ἀγγέλοι τὸν
ὑπερετοῦσαν.
4. Κι' ἀφοῦ παράδωκαν τὸν Ἰωάνη, ἦρθε ὁ Ἰη-
σοῦς στὴ Γαλιλαία κηρύχνοντας τὸ καλὸ τὸ μήνημα
τοῦ Θεοῦ καὶ λέγοντας πὼς « Τέλιωσε ὁ καιρὸς καὶ
» σίμωσε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μετανιώνετε καὶ
» πιστεύετε τὸ καλὸ τὸ μήνημα ».

Καὶ περνῶντας κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας
εἶδε τὸ Σίμωνα καὶ τὸν Ἀντρέα τὸν ἀδερφὸ τοῦ Σί-
μωνα ποὺ μὲ τὰ δίχτια τους ψαρεύανε μέσα στὴ
λίμνη, γιατὶ εἴτανε ψαράδες. Καὶ τοὺς εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς « Ἐλᾶτε πίσω μου, καὶ θὰ σᾶς κάνω νὰ γί-
» νετε ψαράδες ἀνθρώπων ». Κι' ἀμέσως ἄφισαν τὰ
δίχτια καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν. Καὶ προχωρῶντας
λίγο εἶδε τὸν Ἰάκωβο τὸ γιὸ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τὸν
Ἰωάνη τὸν ἀδερφό του, ποὺ κι' αὐτοὶ διόρθωναν τὰ
δίχτια μέσα στὸ καράβι, κι' ἀμέσως τοὺς φώναξε.
Κι' ἀφίσανε μὲ τοὺς ἐργάτες τὸν πατέρα τους τὸ Ζεβε-
δαῖο μέσα στὸ καράβι καὶ πῆγαν πίσω του.
5. Καὶ πηγαίνουνε στὴν Καφαρναούμ. Κι' ἀμέ-
σως τὸ σαββάτο μπῆκε μέσα στὸ συναγῶγι καὶ δί-
δασκε. Κι' ἀπορούσανε μὲ τὴ διδαχή του, γιατὶ
τοὺς δίδασκε σὰ νἆχε ἐξουσία, κι' ὄχι καθὼς οἱ δια-
βασμένοι. Κι' ἀμέσως εἴτανε στὸ συναγῶγι τους ἄν-
θρωπος μὲ πνέμα ἀκάθαρτο, καὶ φώναξε λέγοντας « Τί
» θέλεις ἀπὸ μᾶς, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦρθες νὰ μᾶς
» καταστρέψεις; Σὲ ξέρω πιός εἶσαι, ὁ ἅγιος τοῦ

» Θεοῦ ». Καὶ τὸ μάλωσε ὁ Ἰησοῦς κι' εἶπε « Σώπα κι'
» ἔβγα ἀπὸ μέσα του ». Καὶ τ' ἀκάθαρτο ἀφοῦ τόνε
σπάραξε καὶ φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη, βγῆκε ἀπὸ
μέσα του. Καὶ τρομάξανε ὅλοι, τόσο ποὺ συζητοῦ-
σαν κι' ἔλεγαν « Τί 'ναι τοῦτο; Διδαχὴ καινούρια
» μ' ἐξουσία· καὶ τὰ πνέματα τ' ἀκάθαρτα προστά-
» ζει καὶ τὸν ἀκοῦν ». Καὶ βγῆκε ἡ φήμη του εὐτὺς
παντοῦ σ' ὅλα τὰ περίχωρα τῆς Γαλιλαίας.
6. Κι' εὐτὺς σὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ συναγῶγι, πῆγε στὸ
σπίτι τοῦ Σίμωνα κι' Ἀντρέα μαζὶ μὲ τὸν Ἰάκωβο
καὶ μὲ τὸν Ἰωάνη. Κι' ἡ πεθερὰ τοῦ Σίμωνα εἴτανε
κατάκοιτη μὲ θέρμη, κι' ἀμέσως τοῦ λένε γι' αὐτή.
Καὶ πῆγε καὶ τὴ σήκωσε πιάνοντάς της τὸ χέρι, καὶ
τὴν ἀφῆκε ἡ θέρμη καὶ τοὺς ὑπερετοῦσε. Κι' ἅμα
βράδιασε, σὰ βασίλεψε ὁ ἥλιος, τοῦ φέρανε ὅλους τοὺς
ἀρρώστους καὶ τοὺς δαιμονισμένους· κι' εἴταν ὅλη ἡ
χώρα μαζεμένη στὴ μπασιὰ μπροστά. Καὶ γιάτρεψε
πολλοὺς παθιασμένους μὲ λογῆς λογῆς ἀρρώστιες, κι'
ἔβγαλε πολλὰ δαιμόνια, καὶ δὲν ἄφινε τὰ δαιμόνια
νὰ μιλοῦνε γιατὶ τὸν ἤξεραν πὼς εἶναι ὁ Χριστός.
7. Καὶ τὸ πρωὶ σηκώθη κατασκότεινα καὶ βγῆκε
σὲ μέρος ἔρημο, κι' ἔκανε ἐκεῖ τὴν προσευκή του. Κι'
ἔτρεξε κατόπι του ὁ Σίμωνας κι' οἱ συντρόφοι του·
καὶ τὸν ηὗραν καὶ τοῦ λὲν πὼς « Ὅλοι σὲ ζητοῦν ».
8. Καὶ τοὺς λέει « Ἂς πᾶμε ἐμεῖς ἀλλοῦ στὰ γειτο-
» νικὰ χωριά, γιὰ νὰ κηρύξω κι' ἐκεῖ· ἐπειδὴ γιὰ
» τοῦτο βγῆκα ». Καὶ πῆγε σ' ὅλη τὴ Γαλιλαία κη-
ρύχνοντας μέσα στὰ συναγώγια τους καὶ βγάζοντας
τὰ δαιμόνια.

Καὶ πηγαίνει στὸν Ἰησοῦ λωβιασμένος ποὺ τὸν
παρακαλοῦσε λέγοντάς του « Κύριε » πὼς « ἂ θέλεις,

» μπορεῖς νὰ μὲ καθαρίσεις ». Καὶ τόνε σπλαχνίστηκε,
κι' ἁπλώνοντας τὸ χέρι του τὸν ἄγγιξε καὶ τοῦ λέει
« Θέλω, καθαρίσου ». Κι' ἀμέσως τὸν ἀφῆκε ἡ λώβα
καὶ καθαρίστηκε. Κι' ἀφοῦ τόνε φοβέρισε, εὐτὺς τὸν
ἔβγαλε ὄξω καὶ τοῦ λέει « Κοίταξε μὴν πεῖς τίποτα
» κανενός· μόνε σῆρε δείξου στὸν παπᾶ, καὶ πρόσφερε
» γιὰ τὸν καθαρισμό σου ὅσα πρόσταξε ὁ Μωϋσῆς, ἔτσι
» γιὰ νὰ φωτιστοῦν ». Ὅμως ἐκεῖνος βγῆκε κι' ἄρ-
χισε νὰ κηρύχνει πολλὰ καὶ νὰ διαλαλεῖ τὸ λόγο,
τόσο ποὺ δὲ μποροῦσε πιὰ [ὁ Ἰησοῦς] φανερὰ νὰ μπεῖ
σὲ πολιτεία, μόνε ὄξω σ' ἔρημους τόπους, καὶ πή-
γαιναν ἀπὸ παντοῦ καὶ τὸν ἔβρισκαν.
[2] 9. Καὶ μὲ καιρὸ, σὰ μπῆκε πάλι στὴν Καφαρ-
ναοὺμ, ἀκούστηκε πὼς εἶναι σπίτι, καὶ μαζεύτηκαν
πολλοὶ — τόσο ποὺ πιὰ δὲ χωροῦσε μήτε [τὸ μέρος]
τὸ κοντὰ στὴν πόρτα — καὶ τοὺς λαλοῦσε τὸ λόγο.
Κι' ἔρχουνται καὶ τοῦ φέρνουν παραλυτικὸ ποὺ τὸν
κουβαλοῦσαν τέσσερεις. Καὶ σὰ δὲ μποροῦσαν ἀπὸ τὸ
πλῆθος νὰν τοῦ τὸν πᾶν κοντὰ, ξεσκέπασαν τὴ σκεπὴ
ἐκεῖ ποῦ εἶταν, καὶ τρυπῶντας την ἀμολοῦνε τὸ κλι-
νάρι ποὖταν πλαγιασμένος ὁ παραλυτικός. Κι' ὅταν
εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστη τους, λέει τοῦ παραλυτι-
κοῦ « Παιδί μου, συχωρεμένες οἱ ἁμαρτίες σου ». Κι'
εἴτανε μερικοὶ διαβασμένοι, ποὺ κάθουνταν ἐκεῖ καὶ
συλλογιούντανε μέσα στὴν καρδιά τους πὼς « Αὐ-
» τὸς ἔτσι μιλῶντας ἀσεβεῖ. Πιός μπορεῖ νὰ συχωρ-
» νᾷ ἁμαρτίες ἐξὸν ἕνας, ὁ Θεός; » Κι' ἀμέσως ἔνιω-
σε ὁ Ἰησοῦς μὲ τὸ πνέμα του τὸ τί συλλογιοῦνται
μέσα τους καὶ λέει « Τί τὰ συλλογιέστε αὐτὰ μέσα
» στὴν καρδιά σας; Τί 'ναι εὐκολώτερο, νὰ πεῖς τοῦ
» παραλυτικοῦ Συχωρεμένες οἱ ἁμαρτίες σου, ἢ νὰ

» πεῖς Σήκω πάρε τὸ κλινάρι σου καὶ περπάτα; Ὅ-
» μως γιὰ νὰ μάθετε πὼς ἔχει ἐξουσία ὁ γιὸς τ' ἀν-
» θρώπου νὰ συχωρνᾷ στὴ γῆ ἁμαρτίες » — λέει τοῦ
παραλυτικοῦ — « Ἐσένα λέω, σήκω πάρε τὸ κλινάρι
» σου καὶ σῆρε σπίτι σου ». Καὶ σηκώθηκε, κι' ἀμέ-
σως παίρνοντας τὸ κλινάρι βγῆκε μπροστὰ σ' ὅλους,
τόσο ποὺ σαστίζανε ὅλοι καὶ δόξαζαν τὸ Θεὸ [λέ-
γοντας] πὼς « Ποτὲς ἔτσι δὲν εἴδαμε ».
10. Καὶ βγῆκε πάλι στὴν ἀκρολιμνιά. Κι' ὅλο τὸ
πλῆθος πήγαινε στὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς δίδασκε.
Καὶ περνῶντας εἶδε τὸ Λευεὶν, τὸ γιὸ τ' Ἀλφαίου,
καθισμένο στὸ τελώνιο, καὶ τοῦ λέει « Ἀκολούθα με ».
Καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε. 11. Καὶ τυχαίνει
νὰ κάθεται [καὶ τρώει] στὸ σπίτι του, καὶ πολλοὶ τε-
λῶνες κι' ἁμαρτωλοὶ κάθουνταν μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ
καὶ μὲ τοὺς μαθητάδες του· τὶ εἶταν πολλοὶ καὶ τὸν
ἀκολουθοῦσαν. Καὶ τῶν Φαρισαίων οἱ διαβασμένοι
ὅταν τὸν εἴδανε ποὺ τρώει μὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς
καὶ τοὺς τελῶνες, λέγανε στοὺς μαθητάδες του πὼς
« Μὲ τοὺς τελῶνες τρώει καὶ τοὺς ἁμαρτωλούς ».
Καὶ σὰν τ' ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, τοὺς λέει πὼς « Για-
» τρὸ δὲ θέλουν οἱ γεροὶ, μόνε οἱ ἀρρωστημένοι. Δὲν
» ἦρθα νὰ κράξω ἐνάρετους, μόνε ἁμαρτωλούς ».
12. Κι' οἱ μαθητάδες τοῦ Ἰωάνη κι' οἱ Φαρι-
σαῖοι νήστευαν. Κι' ἔρχουνται καὶ τοῦ λένε « Γιατί
» τοῦ Ἰωάνη οἱ μαθητάδες κι' οἱ μαθητάδες τῶν Φα-
» ρισαίων νηστεύουν, κι' οἱ δικοί σου δὲ νηστεύ-
» ουν; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Μήπως μποροῦν
» οἱ γιοὶ τῆς αἴθουσας τοῦ γάμου, ὅσο εἶναι ὁ γαμπρὸς
» μαζί τους, νὰ νηστεύουν; Ὅσον καιρὸ ἔχουνε μαζί
» τους τὸ γαμπρὸ δὲ μποροῦνε νὰ νηστεύουν. Θα

» φτάσουν ὅμως μέρες ποὺ θὰν τοὺς πάρουν τὸ γαμ-
» πρὸ, καὶ τότες θὰ νηστέψουν ἐκείνη τὴν ἡμέρα.
» Κανεὶς κουρέλλι καινούριο δὲν τὸ ράβει μπάλλωμα
» σὲ ροῦχο παλιό· εἰδεμὴ, παίρνει τὸ γιόμισμα ἀπὸ
» κεῖνο, τὸ καινούριο ἀπὸ τὸ παλιὸ, καὶ χειροτερεύει
» ἡ τρύπα. Καὶ κανεὶς δὲ βάζει καινούριο κρασὶ σ'
» ἀσκιὰ παλιὰ — εἰδεμὴ, θὰν τὰ σπάσει τὸ κρασὶ τ'
» ἀσκιὰ, καὶ χάνουνται κρασὶ κι' ἀσκιὰ — παρὰ και-
» νούριο κρασὶ σ' ἀσκιὰ καινούρια ».

13. Κι' ἔτυχε ὁ 'Ιησοῦς σαββάτο νὰ περνᾷ μέσα
ἀπὸ τὰ σπαρτὰ, κι' ἄρχισαν οἱ μαθητάδες του νὰ
περπατοῦνε μαδῶντας τὰ στάχια. Κι' οἱ Φαρισαῖοι
τοῦλεγαν « Κοίτα τί κάνουνε μέρα σαββάτο, ποὺ δὲν
» πρέπει ». Καὶ τοὺς ἔλεγε « Ποτὲς δὲ διαβάσατε τί
» ἔκανε ο Δαυεὶδ ὅταν ἀναγκάστη καὶ πείνασε, αὐτὸς
» κι' οἱ συντρόφοι του; Μπῆκε στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ
» στὸν καιρὸ τοῦ 'Αβιάθαρ τοῦ ἀρχιπαπᾶ, κι' ἔφαγε
» τοὺς ἄρτους τῆς προσφορᾶς — ποὺ δὲν πρέπει νὰ φᾶν
» [ἄλλοι] ἐξὸν οἱ παπάδες — κι' ἔδωκε καὶ στοὺς συν-
» τρόφους του; » Καὶ τοὺς ἔλεγε « Τὸ σαββάτο γιὰ
» τὸν ἄνθρωπο ἔγινε, κι' ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸ σαβ-
» βάτο· ἔτσι ὁριστὴς εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου ὁ γιὸς
» τ' ἀνθρώπου ».

[3] 14. Καὶ μπῆκε πάλι σὲ συναγῶγι, κι' ἐκεῖ 'ταν
ἄνθρωπος μὲ ξερὸ τὸ χέρι, καὶ τὸν παρατηροῦσαν ἂ
θὰν τόνε γιατρέψει σαββάτο, γιὰ νὰν τὸν κατηγορή-
σουν. Καὶ λέει τ' ἀνθρώπου μὲ τὸ ξερὸ τὸ χέρι « Σή-
» κω στὴ μέση ». Καὶ τοὺς λέει « Μπορεῖ κανεὶς σαβ-
» βάτο νὰ ὠφελήσει ἢ νὰ βλάψει; ζωὴ νὰ σώσει ἢ νὰ
» σκοτώσει; » Κι' ἐκεῖνοι σωποῦσαν. Καὶ κοιτάζοντάς
τους γύρω μὲ θυμὸ, λυπημένος γιὰ τῆς καρδιᾶς τους

τὸ πέτρωμα, λέει τ' ἀνθρώπου « Ἄπλωσε τὸ χέρι ».
Καὶ τ' ἅπλωσε, καὶ ξανάγινε τὸ χέρι του γερό. Καὶ
βγῆκαν οἱ Φαρισαῖοι ὄξω, κι' εὐτὺς μὲ τοὺς 'Ηρωδια-
νοὺς τὰ συφωνούσανε πῶς νὰν τὸν καταστρέψουν.

15. Κι' ὁ 'Ιησοῦς μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάδες του
ἔφυγε κατὰ τὴ λίμνη. Καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τὴ Γαλι-
λαία τὸν ἀκολούθησε, κι' ἀπὸ τὴν 'Ιουδαία κι' ἀπὸ τὰ
'Ιεροσόλυμα κι' ἀπὸ τὴν 'Ιδουμαία κι' ἀντίκρυ ἀπὸ
τὸν 'Ιορδάνη· κι' ἀπὸ τὰ περίχωρα τῆς Τύρος καὶ
Σιδώνας πλῆθος πολὺ, ἀκούοντας ὅσα κάνει, ἤρθανε
στὸν 'Ιησοῦ. Κι' εἶπε στοὺς μαθητάδες του νὰ καρτε-
ροῦν κοντά του καραβάκια, ἀπὸ τὸ πλῆθος, γιὰ νὰ
μὴν τόνε στενοχωροῦν· γιατὶ γιάτρεψε πολλοὺς, τόσο
ποὺ πέφτανε ἀπάνου του γιὰ νὰν τὸν ἀγγίξουν ὅσοι
εἶχαν πάθη· καὶ τὰ πνέματα τ' ἀκάθαρτα, ὅταν τόνε
θωροῦσαν, πέφτανε μπροστά του κι' ἔκραζαν λέγοντας
πῶς « 'Εσύ 'σαι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ». Καὶ πολὺ τὰ μά-
λωνε νὰ μὴν τόνε φανερώσουν.

Κι' ἀνεβαίνει στὸ βουνὸ, καὶ προσκαλεῖ ὅσους ὁ
ἴδιος ἤθελε, καὶ πῆγαν. 16. Κι' ἔκανε δώδεκα, ποὺ καὶ
τοὺς ἔκραξε ἀποστόλους, γιὰ νὰν τοὺς ἔχει μαζί του
καὶ γιὰ νὰν τοὺς στέλνει νὰ κηρύχνουν ἔχοντας ἐξου-
σία νὰ βγάζουν τὰ δαιμόνια. Κι' ἔκανε τοὺς δώδεκα,
καὶ τὸ Σίμωνα τὸν ἔβγαλε *Πέτρο*· καὶ τὸν 'Ιάκωβο
τὸ γιὸ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν 'Ιωάνη τὸν ἀδερφὸ τοῦ
'Ιακώβου, καὶ τοὺς ἔβγαλε *Βοανηργὲς*, ποὺ θὰ πεῖ
γιοὶ Βροντῆς, καὶ τὸν 'Αντρέα, καὶ τὸ Φίλιππο, καὶ
τὸ Βαρθολομαῖο, καὶ τὸ Μαθθαῖο, καὶ τὸ Θωμᾶ, καὶ
τὸν 'Ιάκωβο τὸ γιὸ τ' 'Αλφαίου, καὶ τὸ Θαδδαῖο, καὶ
τὸ Σίμωνα τὸν Κανανιώτη, καὶ τὸν 'Ιούδα τὸν 'Ισκα-
ριὼθ ποὺ καὶ τὸν παράδωκε.

Κι' ἔρχεται σπίτι, καὶ μαζεύεται πάλι πλῆθος, τό-
σο ποὺ δὲ μπορούσανε μήτε ψωμὶ νὰ φᾶν.

Καὶ σὰν τ' ἄκουσαν οἱ δικοί του, βγήκανε νὰν τὸν
πιάσουν, γιατὶ ἔλεγαν πὼς «Ἔχασε τὸ νοῦ του».
Κι' οἱ διαβασμένοι ὅσοι κατέβηκαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσα-
λὴμ ἔλεγαν πὼς «Τὸ Βεεζεβοὺλ ἔχει» καὶ πὼς «Μὲ
» τὸν ἀρχιδαίμονα βγάζει τὰ δαιμόνια». Καὶ κρά-
ζοντάς τους τοὺς ἔλεγε μὲ παραβολὲς «Πῶς μπορεῖ
» σατανᾶς νὰ βγάζει σατανᾶ; Κι' ἃ βασιλεία διαιρε-
» θεῖ, δὲ δύνεται ἐκείνη ἡ βασιλεία νὰ σταθεῖ· κι' ἃ
» νοικοκυριὸ διαιρεθεῖ, δὲ θὰ μπορέσει τὸ νοικοκυριὸ
» ἐκεῖνο νὰ σταθεῖ· κι' ἂν ὁ σατανᾶς σηκώθηκε νὰ
» χτυπηθεῖ καὶ διαιρέθηκε, δὲ μπορεῖ νὰ σταθεῖ παρὰ
» τελιώνει. Μὰ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ μπεῖ στοῦ δυνατοῦ
» τὸ σπίτι καὶ ν' ἁρπάξει τὰ συγύρια του ἂν τὸ δυνατὸ
» δὲν τόνε δέσει πρῶτα, καὶ τότες θ' ἁρπάξει τὸ σπίτι
» του. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς ὅλα θὰ συχωρεθοῦνε
» στοὺς γιοὺς τῶν ἀνθρώπων, τὰ κρίματα κι' οἱ ἀσέ-
» βειες ὅσες ἀσεβήσουν· μὰ ὅποιος ἀσεβήσει στὸ Πνέμα
» τ' ἅγιο, συχώριο δὲν ἔχει στὸν αἰῶνα, μόνε ἐγκληματεῖ
» παντοτινά». Γιατὶ λέγανε «Ἔχει πνέμα ἀκάθαρτο».

Κι' ἔρχουνται ἡ μητέρα του καὶ τ' ἀδέρφια του,
καὶ στέκοντας ὄξω στεῖλανε καὶ τόνε φώναζαν. Κι' εἶ-
ταν πλῆθος καθισμένο γύρω του καὶ τοῦ λένε «Νά ἡ
» μητέρα σου καὶ τ' ἀδέρφια σου ὄξω σὲ ζητοῦν».
Κι' ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε «Πιά 'ναι ἡ μητέρα μου
» καὶ τ' ἀδέρφια μου;» Καὶ ρήχνοντας ὁλόγυρα τὰ
μάτια στοὺς κύκλω καθισμένους γύρω του, λέει «Κοί-
» τα ἡ μητέρα μου καὶ τ' ἀδέρφια μου. Ὅποιος κάνει
» τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἀδερφός μου κι' ἀδερ-
» φή 'ναι καὶ μητέρα».

17. Κι' ἄρχισε πάλι νὰ διδάσκει κοντὰ στὴν ἀκρο- **4**]
λιμνιά. Καὶ μαζεύτηκε κοντά του πλῆθος πάρα πολύ,
τόσο ποὺ μπῆκε σὲ καράβι καὶ καθότανε στὴ λίμνη·
κι' ὅλο τὸ πλῆθος ἔμενε στὴν ξηρὰ, κοντὰ στὴ λίμνη.
Καὶ τοὺς δίδασκε μὲ παραβολὲς πολλὰ, καὶ τοὺς ἔλε-
γε στὴ διδαχή του «Ἀκοῦτε. Νά, βγῆκε ὁ σπάρτης
» νὰ σπείρει. Καὶ συνέβη, καθὼς ἔσπαιρνε, ἄλλο ἔπεσε
» σιμὰ στὸ δρόμο, κι' ἦρθαν τὰ πουλιὰ καὶ τὄφαγαν.
» Κι' ἄλλο ἔπεσε σὲ πετρότοπους κι' ὅπου δὲν εἶχε
» χῶμα πολὺ, κι' ἀμέσως βγῆκε μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχε
» βάθος γῆς, καὶ σὰ βγῆκε ὁ ἥλιος κάηκαν, κι' ὄντας
» δίχως ρίζα ξεράθηκαν. Κι' ἄλλο ἔπεσε στ' ἀγκά-
» θια, καὶ μεγάλωσαν τ' ἀγκάθια καὶ τὸ συνεπνίξανε
» καὶ δὲν ἔδωκε καρπό. Κι' ἄλλα πέσανε στὸ χῶμα
» τὸ καλὸ, κι' ἔδιναν καρπὸ βγαίνοντας καὶ μεγα-
» λώνοντας, κι' ἔβγαζαν τριάντα κι' ἑξῆντα κι' ἑκα-
» τό». Κι' ἔλεγε «Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ ν' ἀκούει, ἂς
» ἀκούει».

18. Κι' ὅταν ἔμεινε μονάχος, τόνε ρωτοῦσαν οἱ
γύρω του μὲ τοὺς δώδεκα τὶς παραβολές. Καὶ τοὺς
ἔλεγε «Ἐσᾶς σᾶς δόθηκε τὸ μυστήριο τῆς βασιλείας
» τοῦ Θεοῦ, μὰ σ' ἐκείνους τοὺς ὄξω ὅλα μὲ παραβο-
» λὲς τοὺς γίνουνται, [ἔτσι] ποὺ βλέποντας νὰ βλέπουν
» καὶ νὰ μὴ δοῦν, κι' ἀκούοντας ν' ἀκοῦν καὶ νὰ μὴ
» νιώθουν, μήπως γυρίσουν καὶ τοὺς συχωρεθοῦν». Καὶ
τοὺς λέει «Δὲν τὴ νιώσατε αὐτὴ τὴν παραβολὴ, καὶ
» πῶς θὰ νιῶστε ὅλες τὶς παραβολές; Ὁ σπάρτης τὸ
» λόγο σπαίρνει. Κι' αὐτοί 'ναι οἱ σιμὰ στὸ δρόμο
» ὅπου σπαίρνεται ὁ λόγος, [αὐτοὶ] ποὺ σὰν ἀκούσουν,
» φτάνει ὁ Σατανᾶς ἀμέσως κι' ἀφαιρεῖ τὸ λόγο τὸ
» σπαρμένο τους. Καὶ τὸ ἴδιο, αὐτοί 'ναι οἱ σπαρμέ-

» νοι στοὺς πετρότοπους, ποὺ σὰν ἀκούσουνε τὸ λόγο, » εὐτὺς μετὰ χαρᾶς τόνε δέχουνται, καὶ δὲν ἔχουνε » ρίζα μέσα τους μόνε εἶναι πρόσκαιροι· κατόπι ἂ γί- » νει γιὰ τὸ λόγο συφορὰ ἢ καταδρομή, εὐτὺς σκουν- » τάφτουν. Κι᾽ ἄλλοι εἶναι ὅσοι σπαίρνουνται στ᾽ ἀγ- » κάθια· αὐτοί ᾽ναι π᾽ ἄκουσαν τὸ λόγο, κι᾽ οἱ συλλο- » γὲς τοῦ κόσμου κι᾽ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου κι᾽ οἱ πό- » θοι γύρω στ᾽ ἄλλα μπαίνουνε μέσα καὶ συνεπνίγουνε » τὸ λόγο καὶ γίνεται ἄκαρπος. Κι᾽ ἐκεῖνοι ᾽ναι οἱ » σπαρμένοι στὸ καλὸ τὸ χῶμα, [αὐτοὶ] π᾽ ἀκοῦν τὸ » λόγο καὶ τόνε δέχουνται, καὶ καρποφοροῦν τριάντα » κι᾽ ἑξῆντα κι᾽ ἑκατό ».

Καὶ τοὺς ἔλεγε πὼς « Μήπως ἔρχεται ὁ λύχνος γιὰ » νὰ βαλθεῖ κάτου ἀπὸ τὸ κοιλὸ ἢ ἀπὸ τὸ κλινάρι, » [κι᾽] ὄχι νὰ βαλθεῖ στὸ λυχνοστάτη ἀπάνου; Γιατὶ » κρυμένο δὲν ὑπάρχει παρὰ θὰ φανερωθεῖ, μηδ᾽ ἔγινε » κρυφὸ μόνε γιὰ νὰ φανερωθεῖ. Ἂν ἔχει αὐτιὰ κανεὶς » ν᾽ ἀκούει, ἂς ἀκούει ».

Καὶ τοὺς ἔλεγε « Προσέχετε τί ἀκοῦτε. Μ᾽ ὅ,τι » μέτρο μετρᾶτε θὰ σᾶς μετρηθεῖ, καὶ παραπάνου » ἀκόμα. Γιατὶ ὅπιος ἔχει θὰν τοῦ δοθεῖ· κι᾽ ὅπιος δὲν » ἔχει θὰν τοῦ πάρουν κι᾽ ὅ,τι ἔχει ».

Κι᾽ ἔλεγε « Ἔτσί ᾽ναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, σὰ νὰ » ρήξει ἄνθρωπος στὴ γῆ τὸ σπόρο καὶ κοιμᾶται καὶ » σηκώνεται νύχτα καὶ μέρα, κι᾽ ὁ σπόρος βλασταί- » νει κι᾽ ἀψηλώνει, πῶς, δὲν ξέρει ὁ ἴδιος. Αὐτόθελα » ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτα χόρτο, κατόπι ἀστάχι, » ἔπειτα μεστὸ τὸ στάρι μέσα στ᾽ ἀστάχι· κι᾽ ὅταν » ὁ καρπὸς παραχωρήσει, ἀμέσως στέλνει τὸ δρεπάνι, » γιατὶ ἔφτασε ὁ θέρος ».

Κι᾽ ἔλεγε « Μὲ τί νὰ ποῦμε μιάζει ἡ βασιλεία

» τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ πιά παραβολὴ νὰν τὴ παραβά- » λουμε; Σὰ μὲ σπυρὶ σινάπι π᾽ ὅτα σπαρθεῖ στὴ γῆ, » ἂν κι᾽ εἶναι ὁ πιὸ μικρὸς ἀπ᾽ ὅλους τοὺς σπόρους » τῆς γῆς, μὰ σὰ σπαρθεῖ βγαίνει καὶ ξεπερνάει τὰ » χόρτα ὅλα καὶ κάνει κλάδους μεγάλους, τόσο ποὺ » μποροῦνε στὸν ἥσκιο του καὶ φωλιάζουν τὰ πετού- » μενα τ᾽ οὐρανοῦ ».

Καὶ μὲ τέτιες παραβολὲς πολλὲς τοὺς μιλοῦσε τὸ λόγο, καθὼς μπορούσανε ν᾽ ἀκοῦν· καὶ χωρὶς παραβολὴ δὲν τοὺς μιλοῦσε, μὰ χώρια στοὺς δικούς του μαθητάδες τὰ ξηγοῦσε ὅλα.

19. Καὶ τοὺς λέει σὰ βράδιασε ἐκείνη τὴ μέρα « Ἂς διαβοῦμε ἀντίπερα ». Καὶ παραιτῶντας τὸ πλῆθος, τὸν παίρνουνε μαζὶ ἔτσι ὅπως εἴτανε μέσα στὸ καράβι. Κι᾽ εἴτανε μαζί του κι᾽ ἄλλα καράβια. Καὶ γίνεται μεγάλη ἀνεμοζάλη, καὶ τὰ κύματα πηδούσανε στὸ καράβι, τόσο ποὺ πιὰ γιόμιζε τὸ καράβι. Κι᾽ εἶταν αὐτὸς στὴν πρύμη, στὸ προσκεφάλι ἀπάνου, κοιμισμένος. Καὶ τόνε σηκώνουν καὶ τοῦ λένε « Δάσκαλε, δὲ σὲ μέλει ποὺ χανόμαστε; » Καὶ σηκώθηκε καὶ μάλωσε τὸν ἄνεμο, κι᾽ εἶπε τῆς λίμνης « Σώπα, βουβάσου ». Καὶ κόπηκε ὁ ἄνεμος κι᾽ ἔγινε καλοσύνη μεγάλη. Καὶ τοὺς εἶπε « Γιατί εἶστε δειλοί; δὲν ἔχετε ἀκόμα πίστη; » Καὶ φοβηθήκανε φόβο μεγάλο, κι᾽ ἔλεγαν ἕνας μὲ τὸν ἄλλο « Πιός ἄραγε » εἶναι αὐτὸς ποὺ κι᾽ ὁ ἄνεμος κι᾽ ἡ λίμνη τὸν » ἀκοῦν; »

Καὶ πῆγε ἀντίπερα τῆς λίμνης στὸν τόπο τῶν Γε- [5
ρασηνῶν. 20. Κι᾽ ἅμα βγῆκε ἀπὸ τὸ καράβι, ἀπάν-
τησε ἀπὸ τὰ μνήματα ἄνθρωπο μὲ πνέμα ἀκάθαρτο
ποὺ κατοικοῦσε τὰ μνήματα. Κι᾽ οὔτε μ᾽ ἁλυσίδα δὲ

μποροῦσε πιὰ κανεὶς νὰν τόνε δέσει, γιατὶ πολλὲς φο-
ρὲς τὸν ἔδεσαν μὲ πεδοῦκλες κι' ἁλυσίδες, κι' ἔσπασε
τὶς ἁλυσίδες, καὶ τὶς πεδοῦκλες τὶς κομάτιασε, καὶ
κανεὶς δὲν κατόρθωνε νὰν τόνε δαμάσει, καὶ παντο-
τινὰ — νύχτα καὶ μέρα — περνοῦσε στὰ μνήματα καὶ
στὰ βουνὰ, φωνάζοντας καὶ κατακόβοντας τὸν ἑαυτό
του στὰ λιθάρια. Κι' ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ πέρα,
ἔτρεξε καὶ τὸν προσκύνησε καὶ κράζοντας μὲ φωνὴ
μεγάλη λέει « Τί θέλεις ἀπὸ μένα, Ἰησοῦ γιὲ τοῦ Θεοῦ
» τοῦ ὕψιστου; Σὲ ξορκίζω στὸ Θεὸ, μή με τυραν-
» νήσεις ». Γιατὶ τοὔλεγε « Ἔβγα, ἐσὺ τὸ πνέμα τ' ἀ-
» κάθαρτο, ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ». Καὶ τόνε ρωτοῦσε
« Τί 'ναι τ' ὄνομά σου; » Καὶ τοῦ λέει « Λεγιῶνας
» εἶναι τ' ὄνομά μου, γιατὶ εἴμαστε πολλοί ». Καὶ
τὸν παρακαλοῦσαν παρακάλια πολλὰ νὰ μὴν τοὺς
στείλει ὄξω ἀπὸ τὸν τόπο. Κι' εἶταν ἐκεῖ κοντὰ στὸ
βουνὸ κοπάδι χοῖροι μεγάλο ποὔβοσκε, καὶ τὸν πα-
ρακάλεσαν κι' εἴπανε « Στεῖλε μας στοὺς χοίρους νὰ
» μποῦμε μέσα τους ». Καὶ τοὺς ἄφισε. Καὶ βγαί-
νοντας τὰ πνέματα τ' ἀκάθαρτα μπήκανε στοὺς χοί-
ρους, κι' ὅρμησε τὸ κοπάδι κάτου ἀπὸ τὸ γκρεμὸ
στὴ λίμνη ὡς διὸ χιλιάδες καὶ πνιγόντουσαν μέσα στὴ
λίμνη. Κι' οἱ βοσκοί τους ἔφυγαν κι' ἔδωκαν τὴν εἴ-
δηση στὴ χώρα καὶ στὶς ἐξοχές. Καὶ βγήκανε νὰ
δοῦν τί ἔτυχε. Κι' ἔρχουνται στὸν Ἰησοῦ, καὶ θω-
ροῦνε τὸ δαιμονισμένο ποὺ καθότανε ντυμένος καὶ
γνωστικὸς, αὐτόνε ποὔχε πρὶν τὸ λεγιῶνα, καὶ
φοβήθηκαν. Καὶ τοὺς δηγήθηκαν, ὅσοι εἶδαν, τὸ τί
ἔτυχε τοῦ δαιμονισμένου καὶ τὴν ἱστορία τῶν χοί-
ρων. Κι' ἄρχισαν καὶ τὸν παρακαλούσανε νὰ φύγει
ἀπὸ τὰ σύνορά τους. Κι' ὅταν ἔμπαινε στὸ καράβι,

τὸν παρακαλοῦσε ὁ [πρὶ] δαιμονισμένος γιὰ νὰ μείνει
μαζί του. Καὶ δὲν τὸν ἄφισε, παρὰ τοῦ λέει « Σῦρε
» σπίτι στοὺς δικούς σου, καὶ φανέρωσέ τους ὅσα ἔκανέ
» σου ὁ Κύριος καὶ σὲ σπλαχνίστη ». Κι' ἔφυγε, κι'
ἄρχισε νὰ κηρύχνει στὴ Δεκάπολη ὅσα τοὔκανε ὁ Ἰη-
σοῦς, κι' ἀποροῦσαν ὅλοι.

21. Καὶ σὰ διάβηκε μὲ καράβι πάλι ἀντίπερα
ὁ Ἰησοῦς, μαζεύτηκε πλῆθος πολὺ κοντά του, κι' εἴ-
τανε σιμὰ στὴ λίμνη. Κι' ἔρχεται ἕνας ἀρχισυνά-
γωγος μ' ὄνομα Ἰάειρος, καὶ σὰν τὸν εἶδε πέφτει ὀμ-
πρὸς στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσε πολλὰ,
λέγοντας πὼς « Τὸ κοριτσάκι μου βρίσκεται στὸ τέ-
» λος του· ἔλα καὶ βάλε τὰ χέρια ἀπάνου της γιὰ
» νὰ σωθεῖ καὶ ζήσει ». Καὶ πῆγε μαζί του· καὶ τὸν
ἀκολουθοῦσε πλῆθος πολὺ καὶ τόνε στενοχωροῦσαν.

Καὶ μιὰ γυναῖκα μ' αἱμορραγία δώδεκα χρόνια,
ποὺ τράβηξε ἀπὸ πολλοὺς γιατροὺς πολλὰ καὶ ξό-
διασε ὅλα τὰ δικά της καὶ δὲν ὠφελήθη τίποτα πα-
ρὰ καὶ χειροτέρεψε, σὰν ἄκουσε γιὰ τὸν Ἰησοῦ πῆγε
μέσα στὸ πλῆθος ἀπὸ πίσω κι' ἄγγιξε τὸ φόρεμά του·
γιατὶ ἔλεγε πὼς « Τὰ φορέματά του κἂν ν' ἀγγίξω, θὰ
» γλυτώσω ». Κι' ἀμέσως στέρεψε ἡ πηγὴ τοῦ αἵμα-
τός της κι' ἔνιωσε στὸ κορμί της πὼς γιατρεύτη ἀπὸ
τὸ πάθος. Κι' ἔνιωσε μέσα του ὁ Ἰησοῦς εὐτὺς τὴ δύ-
ναμη ποὺ τοὖβγε, καὶ γύρισε μέσα στὸ πλῆθος κι'
ἔλεγε « Πιός μ' ἄγγιξε τὰ φορέματά [μου]; » Καὶ
τοὔλεγαν οἱ μαθητάδες του « Βλέπεις τὸ πλῆθος ποὺ
» σὲ στενοχωρεῖ καὶ λὲς, πιός μ' ἄγγιξε; » Καὶ κοί-
ταζε γύρω γιὰ νὰ δεῖ αὐτὴ ποὺ τὄκανε. Κι' ἡ γυ-
ναῖκα μὲ φόβο καὶ τρεμοῦλα, ξέροντας τὸ τί τῆς
ἔτυχε, ἦρθε κι' ἔπεσε μπροστά του, καὶ τοὖπε ὅλη τὴν

ἀλήθια. Κι' ἐκεῖνος τῆς εἶπε « Κόρη μου, ἡ πίστη
» σου σὲ γλύτωσε· σῆρε στὸ καλὸ, καὶ νἆσαι γιατρε-
» μένη ἀπὸ τὸ πάθος σου ».
Κι' ἐνῷ λαλοῦσε ἀκόμα, ἔρχουνται ἀπὸ τ' ἀρχι-
συναγώγου καὶ λὲν πὼς « Ἡ κόρη σου πέθανε· τί βα-
» σανίζεις πιὰ τὸ δάσκαλο; » Κι' ἄκουσε κάπως ὁ
Ἰησοῦς τὸ λόγο ποὺ λαλοῦσαν, καὶ λέει τ' ἀρχισυνα-
γώγου « Μὴ φοβᾶσαι, παρὰ πίστευε ». Καὶ δὲν ἄφι-
σε κανέναν νὰν τόνε συνοδέψει ἐξὸν τὸν Πέτρο, καὶ
τὸν Ἰάκωβο, καὶ τὸν Ἰωάνη τὸν ἀδερφὸ τοῦ Ἰακώ-
βου. Κι' ἔρχουνται στὸ σπίτι τ' ἀρχισυναγώγου, καὶ
βλέπει ταραχὴ καὶ ποὔκλαιγαν καὶ ξεφωνοῦσαν τρο-
μερά. Καὶ μπῆκε μέσα καὶ τοὺς λέει « Τί φωνάζετε
» καὶ κλαῖτε; Τὸ παιδὶ δὲν πέθανε, παρὰ κοιμᾶται ».
Καὶ τὸν περγελοῦσαν. Κι' ἐκεῖνος ἔβγαλε ὅλους ὄξω,
καὶ παίρνει τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴ μητέρα
κι' ὅσους εἴτανε μαζί του, καὶ μπαίνει μέσα ἐκεῖ ποὖ-
ταν τὸ κορίτσι. Καὶ πιάνοντας τοῦ κοριτσιοῦ τὸ χέρι
τῆς λέει « *Ταλειθᾶ κοῦμ* », ποὺ ξηγημένο θὰ πεῖ
« Κόρη μου — ἐσένα μιλῶ — σήκω ». Κι' ἀμέσως ση-
κώθη τὸ κορίτσι καὶ περπάταε· γιατὶ εἴτανε δώδεκα
χρονῶν. Καὶ σάστισαν ἀμέσως σάστισμα μεγάλο. Καὶ
τοὺς πρόσταξε πολλὰ, νὰ μὴν τὸ μάθει αὐτὸ κανείς.
Κι' εἶπε νὰν τῆς δώσουνε νὰ φάει.
[6] 22. Καὶ μίσεψε ἀπὸ κεῖ καὶ πηγαίνει στὴν πα-
τρίδα του, καὶ τὸν ἀκολουθοῦν οἱ μαθητάδες του.
Καὶ σὰν ἦρθε τὸ σαββάτο, ἄρχισε καὶ δίδασκε μέσα
στὸ συναγῶγι. Καὶ σάστιζαν οἱ πιὸ πολλοὶ ἀκούον-
τας καὶ λέγανε « Ἀπὸ ποῦ σ' αὐτὸν αὐτά; καὶ πιά ἡ
» σοφία ποὺ τοῦ δόθηκε καὶ τὰ θάματα ποὺ τέτια
» γίνουνται ἀπὸ τὰ χέρια του; Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ τε-

» χνίτης, ὁ γιὸς τῆς Μαρίας, κι' ἀδερφὸς τοῦ Ἰακώ-
» βου κι' Ἰωσῆ κι' Ἰούδα καὶ Σίμωνα; καὶ δὲν εἶ-
» ναι οἱ ἀδερφές του ἐδῶ μαζί μας; » Κι' ἀγανα-
χτούσανε μαζί του. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἔλεγε πὼς
« Ἀτίμητος προφήτης δὲν ὑπάρχει ἐξόνε στὴν πα-
» τρίδα του καὶ στοὺς δικούς του καὶ στὸ σπίτι του ».
Καὶ δὲ μποροῦσε νὰ κάνει ἐκεῖ κανένα θάμα, παρὰ
λίγους ἀρρώστους ποὔβαλε ἀπάνου τους τὰ χέρια καὶ
τοὺς γιάτρεψε. Κι' ἀπόρησε μὲ τὴν ἀπιστία τους.
23. Καὶ γύριζε κύκλω τὰ χωριὰ διδάσκοντας.
Καὶ προσκαλεῖ τοὺς δώδεκα, κι' ἄρχισε νὰν τοὺς
προβοδάει διὸ διὸ, καὶ τοὺς ἔδινε ἐξουσία ἀκάθαρτων
πνεμάτων. Καὶ τοὺς παράγγειλε τίποτα νὰ μὴν πά-
ρουνε γιὰ τὸ δρόμο παρὰ ραβδὶ μονάχα· ὄχι ψωμὶ,
ὄχι ταγάρι, ὄχι χαλκὸ γιὰ τὸ ζουνάρι, μόνε σαντα-
λωμένοι, καὶ νὰ μὴ φορέσουνε διὸ ροῦχα. Καὶ τοὺς
ἔλεγε « Ὅπου μπεῖτε σὲ κανένα σπίτι, ἐκεῖ μένετε
» ὡς ποὺ νὰ μισέψτε. Κι' ὅπιος τόπος δὲ σᾶς δεχτεῖ
» μήτ' ἀκούσει, σὰ βγαίνετε τινάξτε το τὸ χῶμα τὸ
» κάτου ἀπὸ τὰ πόδια σας, ἔτσι γιὰ νὰ φωτιστοῦν ».
Καὶ βγῆκαν καὶ κηρύξανε νὰ μετανιώνουν, κι' ἔβγα-
ζαν πολλὰ δαιμόνια, καὶ μὲ λάδι ἀλείφανε πολλοὺς
ἀρρώστους καὶ τοὺς γιάτρευαν.
24. Κι' ἄκουσε ὁ βασιλέας Ἡρώδης. Γιατὶ ἔγινε
γνωστὸ τ' ὄνομά του, κι' ἔλεγαν πὼς ὁ Ἰωάνης ὁ
βαφτιστὴς ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς καὶ γιὰ
τοῦτο τοῦ δουλεύουν τὰ θάματα, κι' ἄλλοι ἔλεγαν
πὼς ὁ Ἠλίας εἶναι, κι' ἄλλοι ἔλεγαν πὼς προφή-
της, σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς προφῆτες. Καὶ σὰν τ' ἄκουσε
ὁ Ἡρώδης, ἔλεγε « Ἐκεῖνος ποὔκοψα ἐγὼ, ὁ Ἰω-
» άνης, αὐτὸς ἀναστήθηκε ». Τὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἡρώ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

δης ἔστειλε καὶ σύλλαβε τὸν Ἰωάνη καὶ τόνε φυλάκισε, ἀφορμὴ ἡ Ἡρωδιάδα, ἡ γυναῖκα τοῦ Φιλίππου τ' ἀδερφοῦ του, γιατὶ τὴν παντρεύτηκε. Γιατὶ ἔλεγε ὁ Ἰωάνης τοῦ Ἡρώδη πὼς « Σοῦ 'ναι ἀμποδισμένο » νἄχεις τὴ γυναῖκα τ' ἀδερφοῦ σου ». Κι' ἡ Ἡρωδιάδα τοῦ τὸ κράταε μέσα της κι' ἤθελε νὰν τόνε σκοτώσει, καὶ δὲ μποροῦσε. Γιατὶ ὁ Ἡρώδης φοβοῦνταν τὸν Ἰωάνη· γνωρίζοντάς τον ἄνθρωπο ἐνάρετο κι' ἅγιο τὸν προστάτευε, καὶ σὰν τὸν ἄκουσε, ὑπερβολικὰ ἀποροῦσε, καὶ τ' ἄρεσκε νὰν τὸν ἀκούει. Καὶ σὰν ἔτυχε μιὰ μέρα σκόλη, ὅταν ὁ Ἡρώδης στὰ γεννέθλια του ἔκανε τραπέζι τῶν ἀρχόντων του καὶ χιλιάρχων καὶ τῶν πρώτων τῆς Γαλιλαίας, καὶ μπῆκε ἡ κόρη του ἡ Ἡρωδιάδα καὶ χόρεψε, ἄρεσε στὸν Ἡρώδη καὶ στοὺς καθισμένους μαζί του. Κι' εἶπε ὁ βασιλέας στὸ κορίτσι « Ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις, » καὶ θὰ σ' τὸ δώσω », καὶ τῆς ὁρκίστη πὼς « Ὅ,τι » μοῦ ζητήσεις, θὰ σ' τὸ δώσω, ὡς στὸ μισό μου βασί- » λειο ». Καὶ βγῆκε κι' εἶπε τῆς μητέρας της « Τί νὰ » ζητήσω ; » Κι' αὐτὴ εἶπε « Τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάνη » τοῦ βαφτιστῆ ». Καὶ πῆγε ἀμέσως μέσα βιαστικὰ στὸ βασιλέα, καὶ τὸ ζήτησε λέγοντας « Θέλω νὰ μοῦ » δώκεις τώρα εὐτὺς σὲ δίσκο ἀπάνου τὸ κεφάλι τοῦ » Ἰωάνη τοῦ βαφτιστῆ ». Κι' ὁ βασιλέας καταλυπήθη, [ὅμως] γιὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς προσκαλεσμένους δὲ θέλησε νὰν τῆς ἀρνηθεῖ. Κι' ἔστειλε εὐτὺς ὁ βασιλέας κονταριστὴ καὶ πρόσταξε νὰ φέρει τὸ κεφάλι του. Καὶ πῆγε καὶ τὸν ἔκοψε μέσα στὴ φυλακή, κι' ἔφερε τὸ κεφάλι του σὲ δίσκο ἀπάνου καὶ τὄδωκε τῆς κόρης, κι' ἡ κόρη τὄδωκε τῆς μητέρας της. Καὶ σὰν τ' ἄκουσαν οἱ μαθητάδες του, πῆγαν

καὶ πήρανε τὸ λείψανό του καὶ τὸ βάλανε σὲ τάφο.

25. Καὶ μαζεύουνται στὸν Ἰησοῦ κοντὰ οἱ ἀπόστολοι, καὶ τὸν πληροφορήσανε ὅλα ὅσα ἄκουσαν κι' ὅσα δίδαξαν. Καὶ τοὺς λέει « Ἐλᾶτε ἐσεῖς μονάχοι » χωριστὰ σ' ἔρημο μέρος καὶ ξεκουραστῆτε λίγο ». Γιατὶ εἶταν ὅσοι πηγαινόρχουνταν πολλοί, κι' οὔτε νὰ φᾶνε δὲν εὐκαιροῦσαν. Καὶ φύγανε μὲ τὸ καράβι σ' ἔρημο μέρος χωριστά. Καὶ τοὺς εἴδανε ποὺ πήγαιναν, καὶ τοὺς παρατήρησαν πολλοί. Καὶ μὲ τὰ πόδια ἀπ' ὅλες τὶς χῶρες ἔτρεξαν ἐκεῖ σωρός, καὶ τοὺς πρόκαναν. Καὶ βγαίνοντας εἶδε πλῆθος πολύ, καὶ τοὺς σπλαχνίστηκε γιατὶ εἴτανε σὰν πρόβατα δίχως βοσκό, κι' ἄρχισε νὰν τοὺς διδάσκει πολλά. Κι' ἡ ὥρα πιὰ σὰν πέρασε, πῆγαν οἱ μαθητάδες του καὶ τοὔλεγαν πὼς « Τὸ μέρος ἔρημο κι' ἡ ὥρα πιὰ πέρασε· σκόλασέ τους, » γιὰ νὰ πᾶνε στὶς τριγύρω ἐξοχὲς καὶ στὰ χωριὰ καὶ » νὰ ψωνίσουν τί νὰ φᾶνε ». Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Δῶστε τους ἐσεῖς νὰ φᾶνε ». Καὶ τοῦ λένε « Νὰ πᾶμε καὶ ν' ἀγοράσουμε διακόσω δηναριῶν ψω- » μιά, καὶ νὰν τοὺς δώσουμε νὰ φᾶνε ; » Κι' ἐκεῖνος τοὺς λέει « Πόσα ψωμιὰ ἔχετε ; Πηγαίνετε κοιτάξτε ». Κι' ἀφοῦ κοίταξαν τοῦ λένε « Πέντε, καὶ διὸ ψάρια ». Καὶ τοὺς πρόσταξε νὰν τοὺς καθίσουν ὅλους παρέες παρέες ἀπάνου στὰ χλωρὰ χορτάρια. Καὶ κάθησαν κατεβατὰ κατεβατά, ἀπὸ ἑκατὸ κι' ἀπὸ πενῆντα. Καὶ πῆρε τὰ πέντε τὰ ψωμιὰ καὶ τὰ διὸ τὰ ψάρια, καὶ κοιτάζοντας ψηλὰ στὸν οὐρανὸ τὰ βλόγησε, κι' ἔκοψε κομάτια τὰ ψωμιὰ καὶ τἄδινε στοὺς μαθητάδες του νὰν τοὺς τὰ βάλουνε μπροστά τους· καὶ μοίρασε τὰ διὸ τὰ ψάρια σ' ὅλους. Κι' ἔφαγαν ὅλοι καὶ χορτάσανε. Καὶ σὲ κομάτια πήρανε δώδεκα κοφινιῶν

γιομίσματα, κι᾿ ἀπὸ τὰ ψάρια. Κι᾿ εἶταν ὅσοι φάγανε τὰ ψωμιὰ ψυχὲς πέντε χιλιάδες.

26. Κι᾿ ἀμέσως ἔκανε τοὺς μαθητάδες του νὰ μποῦνε στὸ καράβι καὶ νὰ προχωρήσουν πρὶν ἀντίπερα κατὰ τὴ Βηθσαϊδὰν, ἐνόσῳ αὐτὸς σκολνᾷ τὸ πλῆθος. Κι᾿ ἀφοῦ τοὺς χωρίστηκε, πῆγε στὸ βουνὸ νὰ κάνει προσευχή. Κι᾿ ἅμα βράδιασε, εἶταν τὸ καράβι στὴ μέση τῆς λίμνης κι᾿ ἐκεῖνος μοναχός του στὴν ξηρά. Καὶ σὰν εἶδε τους πὼς τυραννιοῦνται λάμνοντας — γιατὶ τοὺς εἴτανε μπροστὰ ὁ ἄνεμος —, κατὰ τὴν τέταρτη νυχτοφρουρὰ πάει κοντά τους περπατῶντας ἀπάνου στὴ λίμνη, κι᾿ ἤθελε νὰν τοὺς προσπεράσει. Κι᾿ ἐκεῖνοι ὅταν τὸν εἶδανε στὴ λίμνη ἀπάνου ποὺ περπάταε, νόμισαν πὼς εἶναι φάντασμα καὶ φώναξαν· τὶ ὅλοι τὸν εἶδαν καὶ ταράχτηκαν. Κι᾿ ἐκεῖνος εὐτὺς τοὺς μίλησε καὶ τοὺς λέει «Θάρρος· ἐγὼ εἶμαι, μὴ » φοβᾶστε». Κι᾿ ἀνέβηκε κοντά τους στὸ καράβι, καὶ κόπηκε ὁ ἄνεμος. Κι᾿ ὑπερβολικὰ σαστίζανε μέσα τους· γιατὶ δὲν ἔνιωσαν τότες μὲ τὰ ψωμιὰ, παρὰ ἡ καρδιά τους εἶταν πετρωμένη.

27. Καὶ περνῶντας [τὴ λίμνη] πέρα ὡς στὴν ξηρὰ, ἤρθανε στὴ Γεννησαρὲθ κι᾿ ἀράξανε. Καὶ σὰ βγῆκαν ἀπὸ τὸ καράβι, εὐτὺς τὸν ἀναγνώρισαν, κι᾿ ἔτρεξαν τριγύρω σ᾿ ὅλον τὸν τόπο ἐκεῖνο, κι᾿ ἄρχισαν ἀπάνου στὰ κλινάρια νὰ περιφέρουν τοὺς ἀρρώστους ὅπου ἀκούγανε πὼς βρίσκεται. Κι᾿ ὅπου κι᾿ ἂν ἔμπαινε — σὲ χωριὰ ἢ σὲ πολιτεῖες ἢ σ᾿ ἐξοχὲς — ἀπίθωναν μέσα στὴν ἀγορὰ τοὺς ἀρρώστους καὶ τὸν παρακαλούσανε ν᾿ ἀγγίξουν κἂν τὴν ἄκρη τοῦ ρούχου του, κι᾿ ὅσοι τὸν ἀγγίξανε γλυτώσανε.

[7] 28. Καὶ συνάζουνται κοντά του οἱ Φαρισαῖοι καὶ

μερικοὶ διαβασμένοι ποὔρθανε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Κι᾿ ὅταν εἶδανε μερικοὺς μαθητάδες του πὼς μὲ χέρια ἀκάθαρτα, δηλαδὴ ἄνιφτα, τρῶν ψωμὶ (γιατὶ οἱ Φαρισαῖοι κι᾿ ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι, ἂ μὲ τὴ χοῦφτα δὲ νίψουν τὰ χέρια, δὲν τρῶνε, φυλάγοντας τὰ πατροπαράδοτα· κι᾿ ἀπὸ τὴν ἀγορὰ, ἂ δὲ ραντιστοῦν, δὲν τρῶν· κι᾿ ἔχει πολλὰ ἄλλα ποὺ παραλάβανε νὰ φυλᾶνε, πλυσίματα ποτηριῶν καὶ λεβετιῶν καὶ χαλκωμάτων), καὶ τόνε ρωτοῦν οἱ Φαρισαῖοι κι᾿ οἱ διαβασμένοι «Γιατί δὲν πᾶν οἱ μαθητάδες σου μὲ τὰ πατρο- » παράδοτα, παρὰ μὲ χέρια ἀκάθαρτα τρῶν ψωμί;» Κι᾿ ἐκεῖνος τοὺς εἶπε «Καλὰ προφήτεψε γιὰ σᾶς τοὺς » ὑποκριτάδες ὁ Ἡσαΐας, ὅπως εἶναι γραμένο, πὼς » *Ὁ λαὸς αὐτὸς μὲ τὰ χείλη μὲ τιμᾷ, μὰ ἡ καρδιά » τους βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ μένα. Καὶ ψεύτικα μὲ » προσκυνοῦν, ποὺ οἱ διδαχές τους ποὺ διδάσκουν » ἀνθρώπων εἶναι παραγγέλματα.* Ἀφίνοντας τὴν ἐν- » τολὴ τοῦ Θεοῦ φυλᾶτε τῶν ἀνθρώπων τὰ πατροπα- » ράδοτα». Καὶ τοὺς ἔλεγε «Ὡραῖα παραβαίνετε τὴν » ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ φυλᾶτε τὰ πατροπαράδοτά » σας. Τὶ ὁ Μωϋσῆς εἶπε *Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ » τὴ μητέρα σου* κι᾿ *Ὅποιος κακολογᾷ πατέρα ἢ μη- » τέρα νὰ θανατώνεται.* Ἐσεῖς ὅμως λέτε *Ἂν ἄν- » θρωπος πεῖ τοῦ πατέρα ἢ τῆς μητέρας Κορβᾶν* (δη- » λαδὴ *χάρισμα) ὅ,τι σοῦ χρωστῶ*, ἀφίνετε πιὰ νὰ » μὴν κάνει τίποτα γιὰ τὸν πατέρα ἢ τὴ μητέρα, » ἀκυρώνοντας τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ πατροπαρά- » δοτά σας ποὺ παραδώκατε. Καὶ σὰν τέτια κάνετε » πολλά». Καὶ κράζοντας πάλι τὸ πλῆθος τοὺς λέει «Ἀκοῦτε με ὅλοι καὶ μάθετε. Τίποτα ὄξω ἀπὸ τὸν » ἄνθρωπο ποὺ μπαίνει μέσα του δὲν τὸν ἀκαθαρτεῖ·

» μόνε όσα βγαίνουν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνα ἀκα-
» θαρτοῦν τὸν ἄνθρωπο ».

29. Κι' ἅμα ἀπὸ τὸ πλῆθος μπῆκε σπίτι, τόνε
ρωτοῦσαν οἱ μαθητάδες του τὴν παραβολή. Καὶ τοὺς
λέει « Ἔτσι κι' ἐσεῖς εἶστε δίχως νοῦ ; Δὲ νιώθετε
» πὼς ἀπ' ὄξω ὅ,τι πηγαίνει μέσ' στὸν ἄνθρωπο δὲ
» μπορεῖ νὰν τὸν ἀκαθαρτήσει, τὶ δὲν πηγαίνει στὴν
» καρδιά του μέσα, παρὰ στὴν κοιλιά, κι' ὄξω βγαί-
» νει στὸν κοπρῶνα καὶ παστρεύει κάθε ἀκαθαρσία ; »
Κι' ἔλεγε πὼς « Ὅ,τι βγαίνει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνο
» ἀκαθαρτεῖ τὸν ἄνθρωπο. Γιατὶ ἀπὸ μέσα ἀπ' τῶν
» ἀνθρώπων τὴν καρδιὰ κινοῦν οἱ στοχασμοὶ οἱ κακοί,
» πορνιές, κλεψιές, φόνοι, μοιχεῖες, ἀχορταγιές, πο-
» νηριές, ἀπάτη, παραλυσία, μάτι κακό, ἀσέβεια, περ-
» φάνια, ἀμιαλοσύνη· ὅλα αὐτὰ τὰ κακὰ ἀπὸ μέσα
» βγαίνουνε κι' ἀκαθαρτοῦν τὸν ἄνθρωπο ».

30. Κι' ἀπὸ κεῖ σηκώθηκε καὶ μίσεψε στὰ σύνορα
τῆς Τύρος καὶ Σιδώνας. Καὶ μπῆκε σ' ἕνα σπίτι, καὶ
δὲν ἤθελε κανέναν νὰν τὸ μάθει, μὰ δὲν κατόρθωσε
νὰ κρυφτεῖ, μόνε ἄκουσε γι' αὐτὸν ἀμέσως μιὰ γυναῖκα
ποὺ τὸ κορίτσι της τῆς εἶχε πνέμα ἀκάθαρτο, κι' ἦρθε
κι' ἔπεσε στὰ πόδια του. Κι' εἴταν Ἑλληνίδα ἡ γυ-
ναῖκα, καταγωγῆς Συροφοινίκισσα. Καὶ τὸν παρακα-
λοῦσε νὰ βγάλει τὸ δαιμόνιο ἀπὸ τὴ θυγατέρα της.
Καὶ τῆς ἔλεγε « Ἂς χορτάσουν πρῶτα τὰ παιδιά· τὶ
» σωστὸ δὲν εἶναι τὸ νὰ πάρεις τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν
» καὶ νὰν τὸ ρήξεις στὰ σκυλιά ». Κι' αὐτὴ ἀποκρίθη
καὶ τοῦ λέει « Ναί, Κύριε, καὶ τὰ σκυλιὰ κάτου ἀπὸ
» τὸ τραπέζι τρῶν ἀπὸ τὰ ψίχουλα τῶν παιδιῶν ».
Καὶ τῆς εἶπε « Γι' αὐτὸ τὸ λόγο πήγαινε· βγῆκε τὸ
» δαιμόνιο ἀπὸ τὴ θυγατέρα σου ». Καὶ πῆγε σπίτι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

της, κι' ηὗρε τὸ κορίτσι της πλαγιασμένο στὸ κλινάρι,
καὶ τὸ δαιμόνιο βγαλμένο.

31. Καὶ πάλι βγῆκε ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Τύρος,
καὶ περνῶντας τὴ Σιδῶνα ἦρθε στὴ λίμνη τῆς Γαλι-
λαίας μέσα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Δεκάπολης. Καὶ τοῦ
φέρνουνε κουφάλαλο, καὶ τὸν παρακαλοῦνε νὰ βάλει
ἀπάνου του τὸ χέρι. Καὶ παίρνοντάς τον ὄξω ἀπὸ τὸ
πλῆθος χωριστά, τοὔβαλε τὰ δάχτυλα στ' αὐτιά του,
κι' ἔφτυσε κι' ἄγγιξε τὴ γλῶσσα του, καὶ βλέποντας
ψηλὰ στὸν οὐρανὸ στέναξε καὶ τοῦ λέει « *Ἐφφαθὰ* »,
ποὺ θὰ πεῖ « Ἄνοιξε ». Κι' ἄνοιξαν οἱ ἀκουές του, καὶ
τοῦ λύθη ὁ γλωσσοδέτης του καὶ μιλοῦσε σωστά. Καὶ
τοὺς σύστησε νὰ μὴν τὸ ποῦν κανενός· ὅμως ὅσο τοὺς
σύστηνε, αὐτοὶ πιὸ περισσότερο κήρυχναν. Κι' ὑπερ-
βολικὰ σάστιζαν καὶ λέγανε « Λαμπρὰ ὅλα τἄκανε·
» ὡς καὶ τοὺς κουφοὺς κάνει ν' ἀκοῦνε κι' ἄλαλους νὰ
» λαλοῦν ».

32. Ἐκεῖνες τὶς μέρες, ὄντας πάλι πολὺ πλῆθος [8]
καὶ μὴν ἔχοντας τί νὰ φᾶνε, φώναξε τοὺς μαθητάδες
του καὶ τοὺς λέει « Σπλαχνίζουμαι τὸ πλῆθος, γιατὶ
» τρεῖς μέρες δὲ σαλεύουν ἀπὸ δῶ καὶ δὲν ἔχουν τί
» νὰ φᾶν. Κι' ἂν τοὺς στείλω νηστικοὺς σπίτι τους,
» θὰ λιώσουνε στὸ δρόμο, καὶ μερικοί τους εἶναι ἀπὸ
» μακριά ». Καὶ τ' ἀποκρίθηκαν οἱ μαθητάδες του
πὼς « Ποῦ θὰ μπορέσει ἐδῶ κανεὶς νὰν τοὺς χορ-
» τάσει αὐτοὺς ψωμὶ στὴν ἐρημιά ; » Καὶ τοὺς ρω-
τοῦσε « Πόσα ψωμιὰ ἔχετε ; » Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν
« Ἑφτά ». Καὶ προστάζει τὸ πλῆθος νὰ καθήσουν
κατὰ γῆς, καὶ πῆρε τὰ ἑφτὰ ψωμιά, κι' ἀφοῦ δοξο-
λόγησε ἔκοψε κομάτια κι' ἔδινε στοὺς μαθητάδες του
νὰν τὰ προσφέρουν, καὶ τὰ πρόσφεραν στὸ πλῆθος.

Κι' εἴχανε μερικὰ ψαράκια· κι' ἀφοῦ τὰ βλόγησε, εἶ-
πε κι' αὐτὰ νὰν τὰ προσφέρουν. Κι' ἔφαγαν καὶ χορ-
τάσανε, καὶ πῆραν περισσέματα, ἑφτὰ καλαθιῶν κο-
μάτια. Κι' εἶταν ὡς τέσσερεις χιλιάδες. Καὶ τοὺς
σκόλασε.

33. Κι' ἀμέσως μπῆκε αὐτὸς στὸ καράβι μὲ τοὺς
μαθητάδες του κι' ἦρθε στὰ μέρη τῆς Δαλμανουνθά.
Καὶ βγῆκαν οἱ Φαρισαῖοι κι' ἀρχίσανε μαζί του νὰ
συζητοῦν, ζητῶντάς του σημάδι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, δο-
κιμάζοντάς τον. Κι' ἀναστέναξε μέσα στὸ πνέμα του
καὶ λέει «Τί γυρεύει ἡ φύτρα αὐτὴ σημάδι; 'Αλη-
» θινὰ λέω, σημάδι αὐτῆς τῆς φύτρας δὲ θὰν τῆς
» δοθεῖ». 34. Κι' ἀφίνοντάς τους μπῆκε πάλι [στὸ
καράβι] κι' ἔφυγε ἀντικρύ.

Καὶ ξέχασαν νὰ πάρουνε ψωμιά· κι' ἐξὸν ἕνα, ψωμὶ
δὲν εἴχανε μαζί τους μέσα στὸ καράβι. Καὶ τοὺς σύ-
στηνε κι' ἔλεγε «Κοιτᾶτε, προσέχετε ἀπὸ τὸ ζυμάρι
» τῶν Φαρισαίων κι' ἀπὸ τὸ ζυμάρι τοῦ Ἡρώδη».
Καὶ συλλογίζουντάν ἀνάμεσό τους «Γιατὶ δὲν ἔχουμε
» ψωμί». Καὶ κατάλαβε καὶ τοὺς λέει «Τί συλλο-
» γιέστε πὼς δὲν ἔχετε ψωμιά; Δὲ νογᾶτε ἀκόμα μή-
» τε νιώθετε; Πετρωμένη σᾶς εἶναι ἡ καρδιά; Μάτια
» ἔχετε, καὶ δὲ βλέπετε; κι' αὐτιὰ ἔχετε, καὶ δὲν
» ἀκοῦτε; Καὶ δὲ θυμᾶστε ὅτα μοίρασα τὰ πέντε ψω-
» μιὰ στὶς πέντε χιλιάδες, πόσα κοφίνια πήρατε γιο-
» μισμένα μὲ κομάτια;» Τοῦ λένε «Δώδεκα». «Ὅ-
» ταν τὰ ἑφτὰ στὶς τέσσερεις χιλιάδες, πόσων καλα-
» θιῶν γιομίσματα πήρατε κομάτια»; Καὶ τοῦ λὲν
«Ἑφτά». Καὶ τοὺς ἔλεγε «Πῶς δὲ νογᾶτε;»

35. Κι' ἔρχουνται στὴ Βηθσαϊδὰν, καὶ τοῦ φέρ-
νουν τυφλὸ καὶ τὸν παρακαλοῦνε νὰν τὸν ἀγγίξει.

Κι' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν τυφλὸ καὶ τὸν ἔβγαλε ὄξω
ἀπὸ τὸ χωριὸ, κι' ἀφοῦ τοὔφτυσε στὰ μάτια, ἔβαλε
ἀπάνου του τὰ χέρια καὶ τόνε ρωτοῦσε «Ἆ βλέπεις
» τίποτα». Καὶ κοίταξε κι' ἔλεγε «Βλέπω τοὺς ἀν-
» θρώπους, γιατὶ σὰ δέντρα βλέπω κάποιους ποὺ περ-
» πατοῦν». Ἔπειτα ἔβαλε πάλι τὰ χέρια ἀπάνου στὰ
μάτια του, καὶ [τότες] εἶδε κι' ἔγινε καλὰ κι' ἔβλεπε
ξάστερα τὰ πάντα. Καὶ τὸν ἔστειλε σπίτι του λέγον-
τας «Μήτε στὸ χωριὸ νὰ μὴ μπεῖς».

36. Καὶ βγῆκε ὁ Ἰησοῦς κι' οἱ μαθητάδες του στὰ
χωριὰ τῆς Καισάρειας τοῦ Φιλίππου. Καὶ στὸ δρόμο
ρωτοῦσε τοὺς μαθητάδες του καὶ τοὺς ἔλεγε «Πιός
» λὲν οἱ ἀνθρῶποι πὼς εἶμαι;» Κι' ἐκεῖνοι τοὔπανε
λέγοντας πὼς ὁ Ἰωάνης ὁ βαφτιστὴς, κι' ἄλλοι ὁ
Ἠλίας, κι' ἄλλοι πὼς ἕνας ἀπὸ τοὺς προφῆτες. Κι'
αὐτὸς τοὺς ρωτοῦσε «Κι' ἐσεῖς πιός λέτε πὼς εἶμαι;»
Ἀποκρίθη ὁ Πέτρος καὶ τοῦ λέει «Ἐσύ 'σαι ὁ Χρι-
» στός». Καὶ τοὺς πρόσταξε νὰ μὴ μιλοῦνε γι' αὐτὸν
κανενός. Κι' ἄρχισε νὰν τοὺς ξηγᾷ πὼς πρέπει πολλὰ
νὰ πάθει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου, καὶ ν' ἀποκηρυχτεῖ ἀπὸ
τοὺς δημογερόντους καὶ πρωτοπαπάδες καὶ διαβα-
σμένους, καὶ νὰ θανατωθεῖ καὶ τρεῖς μέρες κατόπι
ν' ἀναστηθεῖ. Κι' ἀνοιχτὰ μιλοῦσε τὸ λόγο. Καὶ τὸν
πῆρε ὁ Πέτρος κι' ἄρχισε νὰν τόνε μαλώνει· κι' ἐκεῖ-
νος γύρισε κι' εἶδε τοὺς μαθητάδες του, καὶ μάλωσε
τὸν Πέτρο καὶ λέει «Πήγαινε πίσω μου, Σατανᾶ,
» γιατὶ δὲ συλλογιέσαι τὸ Θεὸ, μόνε τοὺς ἀνθρώπους».
Καὶ κράζοντας τὸ πλῆθος μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάδες
του τοὺς εἶπε «Ἂν κανεὶς θέλει νἄρθει πίσω μου, ἂς
» ἀπαρνηθεῖ τὸν ἑαυτό του, κι' ἂς σηκώσει τὸ σταυρό
» του κι' ἂς μ' ἀκολουθᾷ. Γιατὶ ὅποιος θέλει νὰ γλυ-

» τώσει τὴ ζωή του, θὰν τὴ χάσει· μὰ ὅπιος γιὰ μένα
» χάσει τὴ ζωή του καὶ γιὰ τὸ καλὸ τὸ μήνημα, θὰν
» τὴ σώσει. Γιατὶ τί τ' ὄφελος στὸν ἄνθρωπο ἂν κερ-
» δίσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο καὶ τὴ ζωή του τὴ ζη-
» μιωθεῖ; Γιατὶ τί θὰ δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα
» τῆς ζωῆς του; Γιατὶ ὅπιος μὲ ντραπεῖ, [καθὼς] καὶ
» τὰ λόγια μου, μέσα σ' αὐτὴ τὴ φύτρα τὴν παρά-
» λυτη κι' ἁμαρτωλή, κι' ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου θὰν τόνε
» ντραπεῖ ὅταν ἔρθει μέσα στὴ δόξα τοῦ πατέρα του
[9] » μαζὶ μὲ τοὺς ἅγιους τοὺς ἀγγέλους ». Καὶ τοὺς
ἔλεγε « Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς στέκουν ἐδῶ μερικοὶ
» ποὺ δὲ θὰ δοκιμάσουνε θάνατο ὡς ποὺ νὰ δοῦν τὴ
» βασιλεία τοῦ Θεοῦ μὲ δύναμη φτασμένη ».
37. Κι' ἔξη μέρες κατόπι παίρνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέ-
τρο καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάνη καὶ τοὺς ἀνεβάζει
σὲ βουνὸ ἀψηλὸ ξεχωριστὰ μονάχους. Καὶ μεταμορ-
φώθηκε μπροστά τους, κι' ἔγιναν τὰ φορέματά του
ἀστραφτερά, ἄσπρα ὑπερβολικὰ σὰν ποὺ λευκαντὴς
στὴ γῆ δὲ μπορεῖ τόσο νὰ λευκάνει. Καὶ τοὺς φανε-
ρώθηκε ὁ Ἠλίας μὲ τὸ Μωϋσῆ, καὶ μιλούσανε μαζὶ
μὲ τὸν Ἰησοῦ. Κι' ἀποκρίθη ὁ Πέτρος καὶ λέει τοῦ
Ἰησοῦ « Ραββεί, καλά 'ναι ἐδῶ νὰ μείνουμε· κι' ἂς
» στήσουμε τρεῖς καλύβες, μιὰ γιὰ σένα, καὶ τοῦ Μωϋ-
» σῆ μιά, καὶ μιὰ γιὰ τὸν Ἠλία ». Γιατὶ δὲν ἤξερε
τί ν' ἀποκριθεῖ, γιατὶ κατατρόμαξαν. Κι' ἦρθε σύν-
νεφο καὶ τοὺς σκέπασε, καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ σύννεφο
φωνὴ « Αὐτός εἶναι ὁ γιός μου ὁ ἀγαπητός. Ἀκοῦτε
» τον ». Κι' ἄξαφνα κοιτάζοντας γύρω δὲν εἶδαν πιὰ
μαζί τους κανέναν ἔξὸν τὸν Ἰησοῦ μονάχο.
Κι' ἐνῷ κατέβαιναν τὸ βουνό, τοὺς σύστησε νὰ μὴ
διηγηθοῦν κανενὸς ὅσα εἶδαν παρ' ἀφοῦ ἀναστηθεῖ ὁ

γιὸς τ' ἀνθρώπου ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Καὶ φύλαξαν τὸ
λόγο, συζητῶντας μεταξύ τους τί 'ναι τὸ ν' ἀναστηθεῖ
ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Καὶ τόνε ρωτοῦσαν κι' ἔλεγαν « Τί
» λένε οἱ διαβασμένοι πὼς ὁ Ἠλίας πρῶτα ἀνάγκη
» νάρθεῖ; » Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Ναί. ὁ Ἠλίας ἔρ-
» χεται πρῶτα καὶ ξαναδιορθώνει τὰ πάντα· καὶ [τό-
» τες] πῶς εἶναι γραμένο γιὰ τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου νὰ
» πάθει πολλὰ καὶ νὰ ξευτελιστεῖ; Ὅμως σᾶς λέω
» πὼς κι' ἦρθε ὁ Ἠλίας καὶ τοῦ κάνανε ὅσα θέλησαν,
» καθὼς γι' αὐτὸν εἶναι γραμένο ».
Κι' ὅταν πήγανε στοὺς μαθητάδες, εἶδαν πλῆθος
πολὺ τριγύρω τους, καὶ διαβασμένους ποὺ συζητούσανε
μαζί τους. Κι' εὐτὺς ὅλο τὸ πλῆθος, ὅταν τὸν εἶδανε,
σάστισαν, καὶ τρέχανε σωρὸς καὶ τόνε χαιρετοῦσαν.
Καὶ τοὺς ρώτησε « Τί συζητᾶτε μαζί τους; » Κι' ἀπο-
κρίθηκε ἕνας ἀπὸ τὸ πλῆθος « Δάσκαλε, σοὔφερα τὸ
» γιό μου ποὔχει πνέμα ἄλαλο· κι' ὅπου τὸν πιάσει
» τόνε ρήχνει κάτου, κι' ἀφρίζει καὶ τρίζει τὰ δόντια
» του καὶ μένει ξερός· κι' εἶπα στοὺς μαθητάδες σου
» νὰν τὸ βγάλουν καὶ δὲν κατόρθωσαν ». Κι' ἐκεῖνος
ἀποκρίθη καὶ τοὺς λέει « Ὢ γενεὰ ἄπιστη, ὡς πότε θὰ
» μένω μαζί σας; ὡς πότε θὰ σᾶς ὑποφέρω; Φέρτε
» τον σ' ἐμένα ». Καὶ τοῦ τὸν ἔφεραν. Καὶ σὰν τὸν
εἶδε τὸ πνέμα, ἀμέσως τόνε σπάραξε, κι' ἔπεσε κατὰ
γῆς καὶ κυλιοῦνταν ἀφρίζοντας. Καὶ ρώτησε τὸν πα-
τέρα του « Ἀπὸ πότε τὄπαθε; » Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Ἀπὸ
» παιδί. Καὶ πολλὲς φορὲς καὶ σὲ φωτιὰ τὸν ἔρριξε
» καὶ σὲ νερὸ γιὰ νὰν τὸν ἀφανίσει. Μὰ ἂν ἴσως μπο-
» ρεῖς, σπλαχνίσου μας καὶ βοήθησέ μας ». Κι' ὁ Ἰη-
σοῦς τοὖπε τὸ « Ἂ μπορεῖς [νὰ πιστέψεις], ὅλα δυνατὰ
» στὸν πιστό ». Ἀμέσως ἔκραξε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ

κι' ἔλεγε «Πιστεύω, κύριε· βόηθα με νὰ μὴν ἀπιστῶ».
Καὶ βλέποντας ὁ 'Ιησοῦς πὼς τρέχει σωρὸς ὁ κόσμος,
πρόσταξε τὸ πνέμα τ' ἀκάθαρτο λέγοντάς του «'Εσὺ
» τὸ πνέμα τ' ἄλαλο καὶ κουφὸ, ἐγὼ σὲ προστάζω·
» ἔβγα ἀπὸ μέσα του καὶ μὴν ἔμπεις πιά». Κι' ἀφοῦ
φώναξε καὶ τὸν κατασπάραξε, βγῆκε, κι' ἔγινε [τὸ
παιδὶ] σὰ νεκρὸς, τόσο ποὔλεγαν οἱ περισσότεροι πὼς
πέθανε. Κι' ὁ 'Ιησοῦς ἔπιασε τὸ χέρι του καὶ τόνε σή-
κωσε. Καὶ στάθηκε ὄρθιος.
38. Καὶ σὰν ἦρθε σπίτι, τόνε ρωτούσανε χώρια οἱ
μαθητάδες του «Γιατί ἐμεῖς δὲν κατορθώσαμε νὰν τὸ
» βγάλουμε;» Καὶ τοὺς εἶπε «Τέτιο εἶδος μὲ τίποτα
» δὲ βγαίνει παρὰ μὲ προσευχή».
39. Καὶ βγαίνοντας ἀπὸ κεῖ, προχωρούσανε μέσα
ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, καὶ δὲν ἤθελε νὰν τὸ ξέρει κανείς·
γιατὶ ξηγοῦσε τῶν μαθητάδων του κι' ἔλεγε, πὼς τὸ
γιὸ τ' ἀνθρώπου τὸν παραδίνουνε σὲ χέρια ἀνθρώπων
καὶ θὰν τόνε θανατώσουν· κι' ἀφοῦ θανατωθεῖ, σὲ
τρεῖς μέρες θ' ἀναστηθεῖ. Κι' αὐτοὶ δὲν ἔνιωθαν τὸ
λόγο, καὶ φοβούντανε νὰν τόνε ρωτήσουν.
40. Κι' ἤρθανε στὴν Καφαρναούμ. Καὶ σὰν ἔφτασε
στὸ σπίτι τοὺς ρωτοῦσε «Τί λογαριάζατε στὸ δρό-
» μο;» Κι' ἐκεῖνοι σώπαιναν, τὶ μεταξύ τους συζη-
τήσανε στὸ δρόμο πιός ὁ μεγαλύτερος. Καὶ κάθησε
καὶ φώναξε τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς λέει «Ὅπιος θέλει
» νὰ γίνει πρῶτος, ἂς γίνει ἀπ' ὅλους τελευταῖος καὶ
» σ' ὅλους δοῦλος». Καὶ παίρνοντας ἕνα παιδάκι τὄ-
στησε στὴ μέση τους, κι' ἀφοῦ τ' ἀγκάλιασε τοὺς εἶπε
«Ὅπιος δεχτεῖ τέτιο παιδάκι στ' ὄνομά μου, ἐμένα
» δέχεται· κι' ὅπιος ἐμένα δέχεται, δὲ δέχεται ἐμένα
» παρὰ τὸ στάλτη μου». Τοὖπε ὁ 'Ιωάνης «Δάσκα-

» λε, εἴδαμε ἕναν ποὺ μὲ τ' ὄνομά σου ἔβγαζε δαιμό-
» νια, καὶ δὲν τὸν ἀφίναμε, γιατὶ δὲν πήγαινε μαζὶ
» μας». Κι' ὁ 'Ιησοῦς εἶπε «'Αφῖστε τον, γιατὶ κα-
» νεὶς ποὺ κάνει θάμα στ' ὄνομά μου, δὲ θὰ μπορεῖ
» ταχιὰ νὰ μὲ κακολογήσει· γιατὶ ὅπιος δὲ μᾶς εἶναι
» ἀντίθετος, μᾶς εἶναι μαζί μας. Γιατὶ ὅπιος σᾶς πο-
» τίσει ποτῆρι νερὸ, τάχα γιατί 'στε τοῦ Χριστοῦ,
» ἀληθινὰ σᾶς λέω πὼς δὲ θὰ χάσει τὴν πλερωμή
» του. Κι' ὅπιος πειράξει κανέναν ἀπὸ τοὺς μικροὺς
» αὐτοὺς ποὺ μὲ πιστεύουν, πιὸ κάλύτερά του ἆ μὲ
» τρανὴ μυλόπετρα τριγύρω στὸ λαιμὸ τὸν ἔρρηξαν
» στὴ θάλασσα. Κι' ἂν τὸ χέρι σου σοῦ φέρνει πειρα-
» σμὸ, κόψ' το· καλύτερά σου νἄμπεις στὴ ζωὴ κουλὸς,
» παρὰ τὰ διὸ χέρια νἄχεις καὶ νὰ πᾷς στὴ γέεννα,
» στὴ φωτιὰ τὴν ἄσβυστη. Κι' ἂν τὸ πόδι σου σοῦ
» φέρνει πειρασμὸ, κόψ' το· καλύτερά σου νἄμπεις στὴ
» ζωὴ κουτσὸς, πάρὰ νἄχεις τὰ διὸ πόδια καὶ νὰ
» πεταχτεῖς στὴ γέεννα. Κι' ἂν τὸ μάτι σου σοῦ φέρ-
» νει πειρασμὸ, βγάλ' το· καλύτερά σου μ' ἕνα μάτι
» νἄμπεις στοῦ Θεοῦ τὴ βασιλεία, παρὰ διὸ μάτια
» νἄχεις καὶ νὰ πεταχτεῖς στὴ γέεννα, ὅπου τὸ σκου-
» λῆκι τους δὲν παύει κι' ἡ φωτιὰ δὲ σβύνει. Γιατὶ ὁ
» καθένας μὲ φωτιὰ θ' ἀλατιστεῖ. Καλὸ τ' ἀλάτι· μὰ
» ἂν τ' ἀλάτι γίνει ἀνάλατο, μὲ τί θενὰν τ' ἀρτύστε;
» Ἔχετε μέσα σας ἀλάτι, κι' εἰρήνη μεταξύ σας».
41. Κι' ἀπὸ κεῖ σηκώθηκε καὶ πάει στὰ σύνορα τῆς [10]
'Ιουδαίας πέρα ἀπὸ τὸν 'Ιορδάνη, καὶ πηγαίνουνε σω-
ρὸς πάλι πλήθη κοντά του, κι' ὅπως συνείθιζε τοὺς
δίδασκε ξανά. Καὶ πήγανε Φαρισαῖοι καὶ τόνε ρωτοῦ-
σαν «Ἆ μπορεῖ ἄντρας νὰ χωρίσει γυναῖκα», δοκι-
μάζοντάς τον. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε «Τί

» σᾶς πρόσταξε ὁ Μωϋσῆς; » Κι᾽ αὐτοὶ εἶπαν «᾽Αφί-
» νει ὁ Μωϋσῆς νὰ γράψεις χωρισοχάρτι καὶ νὰν τὴ
» χωρίσεις ». Κι᾽ ὁ ᾽Ιησοῦς τοὺς εἶπε « Σύφωνα μὲ τὴ
» σκληροκαρδιά σας σᾶς ἔγραψε αὐτὴ τὴν ἐντολή·
» ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς πλάσης ἀσερνικὸ καὶ θηλυ-
» κὸ τοὺς ἔκανε [ὁ Θεός]. *Γι᾽ αὐτὸ θὰ παραιτήσει ὁ*
» *ἄνθρωπος πατέρα καὶ μητέρα καὶ θὰ γενοῦν οἱ διὸ*
» *μιὰ σάρκα*. Ἔτσι δὲν εἶναι πιὰ διὸ παρὰ μιὰ σάρκα.
» Ὅ,τι λοιπὸν ζευγάρωσε ὁ Θεός, ἃς μὴ χωρίζει ὁ
» ἄνθρωπος ». Καὶ στὸ σπίτι πάλι τόνε ρωτοῦσαν
οἱ μαθητάδες του. Καὶ τοὺς λέει « Ὅπιος χωρίσει τὴ
» γυναῖκα του κι᾽ ἄλλη παντρευτεῖ, τὴ μοιχεύει· κι᾽ ἂν
» αὐτὴ χωρίσει τὸν ἄντρα της κι᾽ ἄλλον παντρευτεῖ,
» μοιχεύεται ».

Καὶ τοῦ φέρανε μερικὰ παιδάκια γιὰ νὰν τοὺς βά-
λει τὰ χέρια του ἀπάνου· κι᾽ οἱ μαθητάδες τοὺς μά-
λωναν. Καὶ σὰν τὄδε ὁ ᾽Ιησοῦς, ἀγανάχτησε καὶ τοὺς
εἶπε «᾽Αφίστε τὰ παιδάκια κι᾽ ἃς ἔρχουνται κοντά
» μου, μὴν τ᾽ ἀμποδίζετε· γιατὶ τῶν τέτιων εἶναι ἡ
» βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ᾽Αλήθια σᾶς λέω, ὅπιος δὲ δεχτεῖ
» τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ σὰν παιδάκι, δὲ θὰ μπεῖ μέ-
» σα ». Κι᾽ ἀφοῦ τ᾽ ἀγκάλιασε, τοὺς ἔβαλε τὰ χέρια
του ἀπάνου καὶ τὰ πολυβλογοῦσε

42. Κι᾽ ὅ,τι ἔβγαινε ταξίδι, ἔτρεξε ἕνας κοντά
του, καὶ γονατίζοντας μπροστά του τόνε ρώταε « Κα-
» λέ μου δάσκαλε, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω
» ζωὴ παντοτινή; » Κι᾽ ὁ ᾽Ιησοῦς τοῦ εἶπε « Γιατί μὲ
» λὲς καλόν; Κανεὶς καλὸς, ἐξὸν ἕνας, ὁ Θεός. Τὶς
» ἐντολὲς τὶς ξέρεις. *Μὴ σκοτώνεις, μὴ μοιχεύεις, μὴν*
» *κλέβεις, μὴν ψευτομαρτυρᾶς, μὴν κατακρατεῖς, τίμα*
» *τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα* ». Κι᾽ ἐκεῖνος τοὖπε

« Δάσκαλε, ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα ἀπὸ νέος ». Κι᾽ ὁ
᾽Ιησοῦς τὸν κοίταξε, καὶ τόνε συμπάθησε καὶ τοὖπε
« Ἕνα σοῦ λείπει. Πήγαινε, ὅσα ἔχεις πούλησ᾽ τα καὶ
» δῶσ᾽ τα σὲ φτωχοὺς — καὶ θὰ θησαυρίσεις στὸν οὐ-
» ρανὸ — κι᾽ ἔλα ἀκολούθα με ». Κι᾽ ἐκεῖνος σκυθρώ-
πασε μὲ τὸ λόγο κι᾽ ἔφυγε λυπημένος· γιατὶ εἶχε πλού-
τη πολλά. Κι᾽ ὁ ᾽Ιησοῦς κοίταξε γύρω καὶ λέει στοὺς
μαθητάδες του πὼς « Δύσκολα θὰ μποῦν οἱ πλούσιοι
» στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Κι᾽ οἱ μαθητάδες του
ἀπορούσανε μὲ τὰ λόγια του. Κι᾽ ὁ ᾽Ιησοῦς ἀποκρίθη
πάλι καὶ τοὺς λέει « Παιδιά μου » πὼς « δύσκολο νὰ
» μπεῖς στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Εὐκολώτερα περνᾷ
» γκαμήλα ἀπὸ βελόνας μάτι παρ᾽ ὅ,τι μπαίνει πλού-
» σιος στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Κι᾽ ἐκεῖνοι πιὸ πολὺ
σαστίζανε καὶ τοὔλεγαν « Καὶ πιός μπορεῖ νὰ σωθεῖ: »
Τοὺς κοίταξε ὁ ᾽Ιησοῦς καὶ λέει « Μὲ τοὺς ἀνθρώπους
» ἀδύνατο, ὅμως ὄχι μὲ τὸ Θεό· γιατὶ τὰ πάντα δυ-
» νατὰ μὲ τὸ Θεό ». Ἄρχισε ὁ Πέτρος καὶ τοὔλεγε
« Νά, ἐμεῖς ἀφήκαμε τὰ πάντα καὶ σ᾽ ἀκολουθήσαμε ».
Εἶπε ὁ ᾽Ιησοῦς «᾽Αληθινὰ σᾶς λέω, κανένας δὲν
» ἀφῆκε σπίτι ἢ ἀδερφοὺς ἢ ἀδερφὲς ἢ μητέρα ἢ πα-
» τέρα ἢ παιδιὰ ἢ χωράφια γιὰ μένα καὶ γιὰ τὸ καλὸ
» τὸ μήνημα, καὶ νὰ μὴ λάβει ἑκατοντάδιπλα τώρα
» σ᾽ ἐτοῦτον τὸν καιρὸ — σπίτια κι᾽ ἀδερφοὺς κι᾽ ἀδερ-
» φὲς καὶ μητέρες καὶ παιδιὰ καὶ χωράφια μαζὶ μὲ
» καταδρομὲς —, καὶ στὸν αἰῶνα ποὔρχεται ζωὴ παν-
» τοτινή. Καὶ πολλοὶ θὰ γίνουν πρῶτοι τελευταῖοι,
» κι᾽ οἱ τελευταῖοι πρῶτοι ».

Κι᾽ εἶχαν πάρει τὸ δρόμο κι᾽ ἀνεβαίνανε στὰ ᾽Ιερο-
σόλυμα — κι᾽ ὁ ᾽Ιησοῦς προχωροῦσε ὀμπρὸς — καὶ τοὺς
εἶχε ζάλη, καὶ φοβισμένοι ἀκολουθοῦσαν οἱ λοιποί.

Καὶ παίρνοντας πάλι τοὺς δώδεκα ἄρχισε καὶ τοὺς
ἔλεγε τὰ ὅσα εἴτανε νὰ πάθει· πὼς « Νά ἀνεβαίνουμε
» στὰ Ἱεροσόλυμα, κι' ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου θὰ παρα-
» δοθεῖ στοὺς πρωτοπαπάδες καὶ στοὺς διαβασμένους,
» καὶ θὰν τὸν καταδικάσουνε σὲ θάνατο, καὶ θὰν τὸν
» παραδώκουνε στοὺς ἐθνικοὺς, καὶ θὰν τὸν περιπαί-
» ξουνε καὶ φτύσουν καὶ βουρδουλίσουν καὶ σκοτώσουν,
» καὶ τρεῖς μέρες κατόπι θ' ἀναστηθεῖ ».

Καὶ πηγαίνουν ὁ Ἰάκωβος κι' ὁ Ἰωάνης, οἱ διὸ οἱ
γιοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τοῦ λένε « Δάσκαλε, θέλουμε
» ὅ,τι σοῦ ζητήσουμε νὰ μᾶς κάνεις ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς
εἶπε « Τί θέτε νὰ σᾶς κάνω; » Κι' ἐκεῖνοι τοὔπανε
« Δῶσ' μας νὰ καθήσουμε ἕνας δεξιὰ κι' ἕνας ἀριστερά
» σου μέσα στὴ δόξα σου ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε
« Δὲν ξέρετε τί ζητᾶτε. Μπορεῖτε νὰ πιεῖτε τὸ ποτῆρι
» ποὺ πίνω ἐγὼ, ἢ τὸ βάφτισμα ποὺ ἐγὼ βαφτίζουμαι
» νὰ βαφτιστῆτε; » Κι' ἐκεῖνοι τοὔπανε « Μποροῦμε ».
Κ' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Τὸ ποτῆρι ἐγὼ ποὺ πίνω θὰν
» τὸ πιεῖτε, καὶ τὸ βάφτισμα ποὺ ἐγὼ βαφτίζουμαι
» θὰ βαφτιστῆτε· μὰ τὸ νὰ καθῆστε δεξιὰ ἢ ἀριστερά
» μου δὲν εἶναι στὸ χέρι μου νὰ δώκω ἐξόνε σ' ὅσους
» ὁρίστηκε ». Καὶ σὰν τ' ἄκουσαν οἱ δέκα, ἄρχισαν κι'
ἀγαναχτούσανε γιὰ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάνη. Κι'
ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἔκραξε καὶ τοὺς λέει « Ξέρετε πὼς ὅσοι
» τάχα εἶναι ἀρχηγοὶ τῶν ἐθνικῶν τοὺς ὁρίζουν, κι' οἱ
» μεγάλοι τους τοὺς ξουσιάζουν. Ὄχι ὅμως ἔτσι μ' ἐ-
» σᾶς· μόνε ὅπιος θέλει μεγάλος σας νὰ γίνει, ἂς γίνει
» δοῦλος σας· κι' ὅπιος θέλει πρῶτος σας νὰ γίνει, ἂς
» γίνει σ' ὅλους σκλάβος. Γιατὶ κι' ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου
» δὲν ἦρθε νὰν τόνε δουλέψουν, μόνε νὰ δουλέψει καὶ
» νὰ δώκει τὴ ζωή του ξαγορὰ πολλῶν ».

43. Κι' ἔρχουνται στὴν Ἱεριχώ. Κι' ἐνῷ ἔβγαινε
ἀπὸ τὴν Ἱεριχὼ, [καθὼς] κι' οἱ μαθητάδες του καὶ
πλῆθος ἀρκετὸ, ὁ γιὸς τοῦ Τιμαίου (ὁ Βαρτίμαιος),
τυφλὸς ζητιάνος, κάθουνταν κοντὰ στὸ δρόμο· καὶ σὰν
ἄκουσε πὼς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Ναζαρηνὸς, ἄρχισε νὰ
φωνάζει καὶ νὰ λέει « Γιὲ τοῦ Δαυείδ Ἰησοῦ, σπλα-
» χνίσου με ». Καὶ τόνε μάλωναν πολλοὶ νὰ σωπάσει.
Μὰ ἐκεῖνος πολὺ περισσότερο φώναζε « Γιὲ τοῦ Δαυείδ,
» σπλαχνίσου με ». Κι' ὁ Ἰησοῦς στάθηκε κι' εἶπε
« Κράξτε τον ». Καὶ κράζουν τὸν τυφλὸ καὶ τοῦ λένε
« Θάῤῥος, σήκω, σὲ κράζει ». Κι' ἐκεῖνος πετῶντας
πέρα τὸ ροῦχο του, πήδησε ἀπάνου καὶ πῆγε στὸν
Ἰησοῦ. Κι' ὁ Ἰησοῦς τ' ἀπάντησε κι' εἶπε « Τί θέλεις
» νὰ σοῦ κάνω; » Κι' ὁ τυφλὸς τοῦ εἶπε « Ραββεί μου,
» νὰ βρῶ τὸ φῶς μου ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε « Πή-
» γαινε, ἡ πίστη σου σὲ γλύτωσε ». Κι' ἀμέσως βρῆκε
τὸ φῶς του, καὶ τὸν ἀκολούθησε στὸ ταξίδι.

44. Κι' ὅ,τι φτάνουνε στὰ Ἱεροσόλυμα, στὴ Βηθ- [11]
φαγῆ καὶ Βηθανία, κοντὰ στὸ Ἐλιοβοῦνι, στέλνει διό
του μαθητάδες καὶ τοὺς λέει « Πηγαίνετε στὸ χωριὸ
» τ' ἀντίκρυ σας· κι' ἀμέσως ὅ,τι μπαίνετε θὰ βρεῖτε
» ὀνάρι δεμένο π' ἄνθρωπος κανεὶς ἀκόμα δὲν κάθησε·
» λύστε το καὶ φέρτε το. Κι' ἂν κανεὶς σᾶς πεῖ Αὐτὸ
» γιατί τὸ κάνετε, νὰν τοῦ πεῖτε Ὁ ἀφέντης τὸ
» χρειάζεται, κι' εὐτὺς τὸ στέλνει πίσω ἐδῶ ». Καὶ
πῆγαν καὶ βρῆκαν ὀνάρι δεμένο στὴ μπασιὰ κοντὰ —
ὄξω, στὸ δρόμο ἀπάνου — καὶ τὸ λύνουν. Καὶ μερικοὶ
ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ τοὺς λέγανε « Τί κάνετε ποὺ λύνετε
» τ' ὀνάρι; » Κι' αὐτοὶ τοὺς εἶπαν ὅπως εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ τοὺς ἄφισαν. Καὶ φέρνουνε τ' ὀνάρι στὸν
Ἰησοῦ, καὶ βάζουνε στ' ὀνάρι ἀπάνου τὰ φορέματά

τους κι' ἔκατσε. Καὶ πολλοὶ ἔστρωσαν τὰ δικά τους
φορέματα στὸ δρόμο, κι' ἄλλοι φυλλώματα ποὔκοψαν
ἀπὸ τοὺς κάμπους, κι' ὅσοι πήγαιναν ὀμπρός [του] κι'
οἱ κατόπι φώναζαν « Ὠσαννᾶ. Βλογητὸς αὐτὸς ποὺ
» φτάνει στ' ὄνομα τοῦ Κυρίου. Βλογημένη ἡ βασι-
» λεία ποὺ φτάνει τοῦ πατέρα μας Δαυείδ. Ὠσαννᾶ
» στὰ ὕψιστα ». Καὶ μπῆκε στὰ Ἱεροσόλυμα στὸ ναό·
κι' ἀφοῦ ξέτασε τὰ πάντα, ὄντας πιὰ βράδυ, βγῆκε
στὴ Βηθανία μαζὶ μὲ τοὺς δώδεκα.

45. Καὶ τὴν κατοπινὴ τὴ μέρα, σὰ βγῆκαν ἀπὸ τὴ
Βηθανία, πείνασε, κι' ἀπὸ πέρα βλέποντας συκιὰ μὲ
φύλλα, πῆγε μήπως τάχα βρεῖ τίποτα, καὶ σὰν ἔφτασε
κοντά της δὲ βρῆκε τίποτα παρὰ φύλλα· γιατὶ ὁ και-
ρὸς δὲν εἴτανε τῶν σύκων. Κι' ἀποκρίθη καὶ τῆς εἶπε
« Κανένας στὸν αἰῶνα πιὰ ἀπὸ σένα νὰ μὴ φάει καρ-
» πό ». Κι' οἱ μαθητάδες του ἀκούγανε.

Κι' ἔρχουνται στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ σὰ μπῆκε στὸ
ναὸ, ἄρχισε νὰ βγάζει ὄξω ὅσους ἀγοροπουλοῦσαν
μέσα στὸ ναὸ, κι' ἀναποδογύρισε τὰ τραπέζια τῶν
σαράφηδων καὶ τοὺς πάγκους τῶν περιστεράδων, καὶ
δὲν ἄφινε νὰ κουβαλεῖ πρᾶμα κανεὶς μέσ' ἀπὸ τὸ ναό.
Καὶ δίδασκε κι' ἔλεγε « Δὲν εἶναι γραμένο πὼς *Τὸν*
» *οἶκο μου οἶκο προσευκῆς θὰν τὸν κράξουνε γιὰ ὅλα*
» *τὰ ἔθνη* ; Μὰ ἐσεῖς τὸν κάνατε κλεφτοσπηλιά ». Κι'
ἄκουσαν οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ διαβασμένοι καὶ γύ-
ρευαν πῶς νὰν τὸν καταστρέψουνε· γιατὶ τόνε φοβοῦν-
ταν, τὶ μὲ τὴ διδαχή του σάστιζε ὅλος ὁ λαός. Καὶ
σὰ βράδιασε, βγαίνανε ὄξω ἀπὸ τὴ χώρα.

46. Καὶ περνῶντας τὸ πρωΐ, εἶδαν τὴ συκιὰ ξερὴ
σύρριζα. Κι' ὁ Πέτρος θυμήθηκε καὶ τοῦ λέει « Ραβ-
» βεὶ, κοίτα· ἡ συκιὰ ποὺ καταράστηκες ξεράθηκε ».

Κι' ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς λέει « Ἔχετε πί-
» στη στὸ Θεό. Ἀληθινὰ σᾶς λέω, πὼς ὅποιος πεῖ ἐκεί-
» νου ἐκεῖ τοῦ βουνοῦ Σήκω καὶ πέσε στὸ γιαλὸ, καὶ
» δὲν κοντοσταθεῖ μέσ' στὴν καρδιά του, μόνε ὅ,τι λέει
» πιστέψει τὸ πὼς γίνεται, θὰν τοῦ γενεῖ. Γιὰ τοῦτο
» σᾶς λέω· ὅλα ὅσα γυρεύετε στὴν προσευκή σας πι-
» στεύετε πὼς τὰ λάβατε, καὶ θὰ σᾶς γίνουν. Καὶ σὰ
» στέκετε καὶ προσεύκεστε, συχωρνᾶτε ἂν ἔχετε μὲ
» κανέναν τίποτα, γιὰ νὰ συχωρέσει τὰ φταιξίματά
» σας κι' ὁ πατέρας σας ποὔναι στὰ οὐράνια ».

Κι' ἔρχουνται πάλι στὰ Ἱεροσόλυμα. Κι' ἐνῷ περ-
πάταε μέσα στὸ ναὸ, πᾶν οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ δια-
βασμένοι κι' οἱ δημογερόντοι καὶ τοὔλεγαν « Μὲ πιά
» ἐξουσία κάνεις αὐτά ; ἢ πιός σοὔδωκε αὐτὴ τὴν ἐξου-
» σία, νὰ κάνεις αὐτά ; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Θὰ
» σᾶς ρωτήσω ἕνα λόγο κι' ἀποκριθεῖτε μου, καὶ θὰ
» σᾶς πῶ αὐτὰ μὲ πιά ἐξουσία τὰ κάνω. Τὸ βάφτι-
» σμα τοῦ Ἰωάνη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ εἶταν ἢ ἀπὸ ἀνθρώ-
» πους ; Ἀποκριθεῖτε μου ». Καὶ μεταξύ τους συλλο-
γιοῦνταν κι' ἔλεγαν « Ἂν ποῦμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, θὰ
» πεῖ γιατί λοιπὸν δὲν τὸν πιστέψατε ; Μὰ νὰ ποῦμε
» ἀπὸ ἀνθρώπους », φοβοῦνταν τὸ λαὸ, γιατὶ εἶχαν
ὅλοι τὸν Ἰωάνη πὼς εἶταν ἀληθινὰ προφήτης. Κι' ἀ-
πάντησαν τοῦ Ἰησοῦ καὶ λένε « Δὲν τὸ ξέρουμε ».
Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς λέει « Μήτε κι' ἐγὼ δὲ σᾶς λέω μὲ
» πιά ἐξουσία κάνω αὐτά ».

Κι' ἄρχισε καὶ τοὺς μιλοῦσε μὲ παραβολές. « Ἕνας [12]
» ἄνθρωπος φύτεψε ἀμπέλι, καὶ τοὔβαλε τριγύρω φρά-
» χτη κι' ἔσκαψε ἀπὸ κάτου ληνὸ κι' ἔχτισε [ἀπὸ πά-
» νου] πύργο, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργοὺς καὶ μίσεψε.
» Κι' ἔστειλε στοὺς γεωργοὺς σὰν ἦρθε ἡ ὥρα σκλάβο

» γιὰ νὰ πάρει ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς μέρος τ' ἀμπελό-
» καρπου. Κι' ἐκεῖνοι πιάνοντάς τον τόνε δείρανε καὶ
» τόνε στείλανε εὔκαιρο. Καὶ ξανὰ τοὺς ἔστειλε ἄλλο
» σκλάβο, καὶ τοῦσπασαν κι' ἐκείνου τὸ κεφάλι καὶ
» τόνε ντρόπιασαν. Κι' ἔστειλε ἄλλον, καὶ τὸν ἔσφαξαν
» κι' ἐκεῖνον, καὶ πολλοὺς ἄλλους, ἄλλους δαίρνοντας
» κι' ἄλλους σκοτώνοντας. Εἶχε ἕνα γιό του ἀκόμα
» ἀγαπημένο· τὸν ἔστειλέ τους τελευταῖο λέγοντας
» πῶς Θὰ σεβαστοῦν τὸ γιό μου. Ὅμως ἐκεῖνοι οἱ γεωρ-
» γοὶ μεταξύ τους εἶπαν πῶς Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονό-
» μος· ἐλᾶτε ἂς τὸν σκοτώσουμε, καὶ δική μας θἄναι
» ἡ κληρονομιά. Καὶ πιάνοντάς τον τόνε σκότωσαν
» καὶ τὸν πετάξανε ὄξω ἀπὸ τ' ἀμπέλι. Τί θὰ κάνει ὁ
» νοικοκύρης τ' ἀμπελιοῦ; Θἄρθει καὶ θὰ ξολοθρέψει
» τοὺς γεωργούς, καὶ τ' ἀμπέλι θὰ νοικιάσει σ' ἄλλους.
» Μηδ' αὐτὴ τὴ γραφὴ δὲν τὴ διαβάσατε *Πέτρα*
» *π' ἀπόρριψαν οἱ χτίστες ἔγινε ἀγκωνάρι· ἀπὸ τὸν*
» *Κύριο ἔγινε κι' εἶναι θαμαστὴ στὰ μάτια μας*; »
Καὶ ζητούσανε νὰν τὸν πιάσουν — καὶ φοβήθηκαν τὸ λαὸ — γιατὶ ἔνιωσαν πὼς γι' αὐτοὺς τὴν εἶπε τὴν παραβολή. Καὶ τὸν ἀφῆκαν κι' ἔφυγαν.

47. Καὶ τοῦ στέλνουνε μερικοὺς Φαρισαίους κι' Ἡρωδιανοὺς γιὰ νὰν τὸν παγιδέψουνε μὲ λόγια. Κι' ἦρθαν καὶ τοῦ λένε « Δάσκαλε, ξέρουμε πὼς εἶσαι
» ἀληθινός, καὶ δὲ σὲ μέλει τίποτα, τὶ δὲν κοιτᾶς
» ἀνθρώπους παρὰ μὲ τὴν ἀλήθεια διδάσκεις τὸ λόγο
» τοῦ Θεοῦ. Ἔχουμε ἄδεια νὰ δώσουμε τοῦ Καίσαρα
» φόρο ἢ ὄχι; νὰ δώσουμε ἢ νὰ μὴ δώσουμε; » Κι' ἐκεῖνος ἔνιωσε τὴν πονηριά τους καὶ τοὺς εἶπε « Τί με
» δοκιμάζετε; Φέρτε μου δηνάρι νὰ δῶ ». Κι' ἐκεῖνοι φέρανε. Καὶ τοὺς λέει « Πιανοῦ 'ναι ἐτούτη ἡ ζου-

» γραφιὰ κι' ἡ ἐπιγραφή; » Κι' ἐκεῖνοι τοῦπανε « Τοῦ
» Καίσαρα ». Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε « Ὅ,τι εἶναι τοῦ Καί-
» σαρα δῶστε πίσω στὸν Καίσαρα καὶ ὅ,τι εἶναι τοῦ
» Θεοῦ στὸ Θεό ». Κι' ἀπόμειναν ἐξτατικοὶ μαζί του.

Καὶ πᾶνε στὸν Ἰησοῦ Σαδδουκαῖοι, ποὺ λένε δὲν ὑπάρχει ἀνάσταση, καὶ τόνε ρωτοῦσαν κι' εἶπαν « Δά-
» σκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψε, πὼς *Ἂν κανενὸς*
» *πεθάνει ὁ ἀδερφὸς κι' ἀφίσει γυναῖκα καὶ δὲν ἀφί-*
» *σει παιδί, νὰ παίρνει ὁ ἀδερφός του τὴ γυναῖκα καὶ*
» *νὰν τοῦ βγάζει σπέρμα τ' ἀδερφοῦ του.* Εἴτανε ἐφτὰ
» ἀδερφοί. Κι' ὁ πρῶτος πῆρε γυναῖκα, καὶ στὸ θάνα-
» τό του δὲν ἀφῆκε σπέρμα· καὶ τὴν πῆρε ὁ δεύτερος
» καὶ πέθανε δίχως ν' ἀφήκει σπέρμα· κι' ὁ τρίτος τὸ
» ἴδιο. Καὶ σπέρμα δὲν ἀφῆκαν κι' οἱ ἐφτά. Ὕστερα
» ἀπ' ὅλους πέθανε κι' ἡ γυναῖκα. Στὴν ἀνάσταση
» πιανοῦ τους θὰ γενεῖ γυναῖκα; Γιατὶ οἱ ἐφτὰ τὴν
» εἴχανε γυναῖκα ». Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς « Δὲ σφάλ-
» λετε γιὰ τοῦτο, γιατὶ δὲ νιώθετε τὶς Γραφὲς μήτε
» τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ; Γιατὶ ὅταν ἀναστηθοῦν ἀπὸ
» τοὺς νεκρούς, μήτε γυναῖκες παίρνουνε μήτ' ἄντρες,
» μόνε εἶναι καθὼς τῶν οὐρανῶν οἱ ἄγγελοι. Καὶ γιὰ
» τοὺς νεκροὺς πὼς ἀνασταίνουνται, δὲ διαβάσατε μέ-
» σα στὴ βίβλο τοῦ Μωϋσῆ, στὸ μέρος τοῦ βάτου,
» πὼς τοῦ εἶπε ὁ Θεὸς λέγοντας *Ἐγὼ ὁ Θεὸς τοῦ*
» *Ἀβραὰμ καὶ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.*
» Δὲν εἶναι Θεὸς νεκρῶνε, μόνε ζωντανῶν. Σφάλλετε
» πολύ ».

Καὶ πῆγε ἕνας διαβασμένος π' ἄκουσε σὰ συζητούσανε, γνωρίζοντας πὼς καλὰ τοὺς ἀπάντησε, καὶ τόνε ρώτησε « Πιά ἐντολή 'ναι πρώτη ἀπ' ὅλες; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς πὼς « Πρώτη εἶναι *Ἄκου, Ἰσ-*

» *ραήλ. Κύριος ὁ Θεός μας ἕνας Κύριος εἶναι.* Κι'
» *'Αγάπα τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μ' ὅλη σου τὴν καρ-*
» *διὰ καὶ μ' ὅλη σου τὴν ψυχὴ καὶ μ' ὅλο σου τὸ νοῦ*
» *καὶ μ' ὅλη σου τὴ δύναμη.* Καὶ δεύτερη αὐτὴ *'Αγά-*
» *πα τὸ γειτονά σου ἴσα μὲ τὸν ἑαυτό σου.* Μεγαλύ-
» τερή τους ἄλλη ἐντολὴ δὲν ἔχει ». Τοὖπε ὁ διαβα-
σμένος « Καλά, δάσκαλε, ἀληθινὰ εἶπες πὼς ἕνας εἶ-
» ναι κι' ἄλλος δὲν ὑπάρχει παρ' αὐτός. Καὶ τὸ νὰν
» τὸν ἀγαπᾷς μ' ὅλη τὴν καρδιὰ καὶ μ' ὅλη τὴ γνώση
» καὶ μ' ὅλη τὴ δύναμη, καὶ τὸ ν' ἀγαπᾷς τὸ γείτονα
» ἴσα μὲ τὸν ἑαυτό σου, πιὸ πολύ 'ναι παρὰ κάθε ὁλο-
» καύτωμα καὶ θυσία ». Κι' ὁ 'Ιησοῦς σὰν τὸν εἶδε
πὼς γνωστικὰ ἀποκρίθη, τοὖπε « Μακριὰ δὲν εἶσαι ἀπὸ
» τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Καὶ κανεὶς πιὰ δὲν τολ-
μοῦσε νὰν τόνε ρωτήσει.
Κι' ὁ 'Ιησοῦς ἀποκρίθη κι' ἔλεγε διδάσκοντας μέσα
στὸ ναὸ « Πῶς λένε οἱ διαβασμένοι πὼς ὁ Χριστὸς
» εἶναι γιὸς τοῦ Δαυεὶδ ; Ὁ ἴδιος ὁ Δαυεὶδ εἶπε μὲ
» τὸ πνέμα τ' ἅγιο *Εἶπε ὁ ἀφέντης στὸν ἀφέντη μου*
» *Κάθου δεξιά μου ὡς ποὺ νὰ βάλω τοὺς ἐχτρούς σου*
» *κάτου ἀπὸ τὰ πόδια σου.* Ὁ ἴδιος ὁ Δαυεὶδ τὸν κρά-
» ζει ἀφέντη, καὶ πῶς εἶναι γιός του ; » Κι' ὁ πολὺς
λαὸς τὸν ἄκουε μὲ χαρά.
Κι' ἔλεγε στὴ διδαχή του « Προσέχετε ἀπὸ τοὺς
» διαβασμένους, ποὺ θέλουν τὸ νὰ περπατοῦνε μὲ στο-
» λές, καὶ χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορές, καὶ πρωτοστά-
» σιδα μέσα στὰ συναγώγια καὶ πρωτοκαθίσματα στὰ
» δεῖπνα. Αὐτοὶ ποὺ τρῶν τὰ σπίτια τῶν χηρῶν καὶ
» τάχα κάνουν προσευκὲς μεγάλες, αὐτοὶ θὰ λάβουν
» περισσότερη ποινή ».
48. Καὶ κάθησε ἀντίκρυ στὸ ταμεῖο [τοῦ ναοῦ], καὶ

θωροῦσε πῶς ὁ λαὸς ρήχνει τ' ὄβολό του στὸ ταμεῖο.
Καὶ πολλοὶ πλούσιοι ρήχνανε πολλά. Κι' ἦρθε μιὰ
χήρα φτωχιὰ κι' ἔρρηξε διὸ λιανά, ποὖναι ἕνας κο-
δράντης. Καὶ κράζοντας τοὺς μαθητάδες του τοὺς
εἶπε « 'Αληθινὰ σᾶς λέω, πὼς ἡ χήρα αὐτὴ ἡ φτωχιὰ
» παραπάνου ἀπ' ὅλους ἔρρηξε ποὺ ρήχνουνε στὸ τα-
» μεῖο. Γιατὶ ὅλοι ἀπὸ τὸ περίσσεμά τους ἔρρηξαν·
» μὰ αὐτὴ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της ὅλα τἄρρηξε ὅσα
» εἶχε, ὅλο της τὸ βιός ».
49. Κι' ἐνῷ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ ναὸ, τοῦ λέει ἕνας μα- **13**
θητής του « Δάσκαλε, κοίτα τί μάρμαρα καὶ τί χτί-
» ρια ». Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοῦ εἶπε « Βλέπεις αὐτὰ τὰ
» μεγάλα χτίρια ; Πέτρα σὲ πέτρα ἀπάνου ἐδῶ δὲ
» θ' ἀφεθεῖ ποὺ νὰ μὴν γκρεμιστεῖ ».
Κι' ἐνῷ καθότανε στὸ 'Ελιοβοῦνι, ἀντίκρυ στὸ ναὸ,
τόνε ρωτοῦσε χώρια ὁ Πέτρος κι' ὁ 'Ιάκωβος κι' ὁ
'Ιωάνης κι' ὁ 'Αντρέας « Πές μας, πότε αὐτὰ θὰ γί-
» νουν καὶ πιό τὸ σημάδι ὅταν εἶναι ν' ἀληθέψουν ὅλα
» αὐτά ; » Κι' ὁ 'Ιησοῦς ἄρχισε καὶ τοὺς ἔλεγε « Κοι-
» τάξτε μὴ σᾶς πλανέσει κανείς. Πολλοὶ θἄρθοῦνε στ'
» ὄνομά μου λέγοντας πὼς 'Εγώ 'μαι, καὶ πολλοὺς
» θὰ πλανέσουν. Κι' ὅταν ἀκοῦτε πολέμους καὶ φῆμες
» πολέμων, μὴν ταράττεστε· πρέπει νὰ γίνουνε, μὰ τὸ
» τέλος ὄχι ἀκόμα. Τὶ θὰ σηκωθεῖ ἔθνος νὰ χτυπήσει
» ἔθνος καὶ βασιλεία νὰ χτυπήσει βασιλεία, θὰ γίνουνε
» σεισμοὶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ, θὰ γίνουν πεῖνες· ἀρχὴ πόνων
» αὐτά. Μονάχα ἐσεῖς φυλάγεστε· θὰ σᾶς παραδώσουνε
» σὲ συνόδους καὶ συναγώγια, θὰ σᾶς δείρουν, καὶ
» μπροστὰ σ' ἀρχηγοὺς καὶ βασιλιάδες θὰ σταθεῖτε γιὰ
» μένα, ἔτσι γιὰ νὰ φωτιστοῦν. Καὶ σ' ὅλους τοὺς
» ἐθνικοὺς πρέπει πρῶτα νὰ κηρυχτεῖ τὸ καλὸ τὸ μή-

» νημα. Κι' ὅταν παραδίνοντάς σας σᾶς πηγαίνουν,
» μὴ φροντίζετε πρὶν τί θὰ μιλῆστε, μόνε ὅ,τι σᾶς
» δοθεῖ τὴν ὥρα ἐκείνη, αὐτὸ νὰ μιλῆστε· τὶ δὲ μιλεῖτε
» ἐσεῖς, μόνε τὸ πνέμα τ' ἅγιο. Καὶ θὰ παραδώσει
» ἀδερφὸς ἀδερφὸ γιὰ θάνατο καὶ πατέρας παιδί· καὶ
» θὰ σηκωθοῦν παιδιὰ νὰ χτυπήσουνε γονέους καὶ θὰν
» τοὺς θανατώσουν. Κι' ὅλοι γιὰ τ' ὄνομά μου θὰ σᾶς
» μισοῦν· μὰ ὅπιος κάνει ἀπομονὴ ὡς στὸ τέλος, αὐτὸς
» θὰ σωθεῖ.

» Καὶ σὰ δεῖτε τοῦ ρημαγμοῦ τὸ σίχαμα καὶ στέ-
» κει ὅπου δὲν πρέπει (ὅπιος διαβάζει ἂς ἐννοεῖ), τότες
» οἱ μέσα στὴν Ἰουδαία ἂς φεύγουνε στὰ ὄρη, ὁ στὸ
» δῶμα ἀπάνου ἂς μὴν κατέβει μήτ' ἂς μπεῖ τίποτα
» νὰ πάρει ἀπὸ τὸ σπίτι του, κι' ἐκεῖνος στὸ χωράφι
» ἂς μὴ γυρίσει πίσω νὰ πάρει τὸ ροῦχο του. Κι' ἀλί-
» μονο στὶς ἔγκυες κι' ὅσες βυζαίνουν τότες. Καὶ προ-
» σεύκεστε νὰ μὴν τύχει τὸ χειμῶνα. Γιατὶ θὰ γίνει
» τότες συφορὰ, τέτια ποὺ δὲν ἔγινε ὅμια ἀπὸ τὴν
» ἀρχὴ τῆς πλάσης ποὔπλασε ὁ Θεὸς ὡς τώρα, κι' οὔ-
» τε θὰ γενεῖ. Καὶ νὰ μή θε κολοβώσει ὁ Κύριος τὶς
» μέρες, σάρκα δὲ θὰ γλύτωνε· μόνε γιὰ τοὺς ἐκλε-
» χτούς [του] ποὔκλεξε, κολόβωσε τὶς μέρες. Καὶ τότες
» ἂν κανεὶς σᾶς πεῖ Νά ἐδῶ ὁ Χριστὸς καὶ νά ἐκεῖ,
» μὴν πιστεύετε. Τὶ θὰ φανοῦν ψευτόχριστοι καὶ ψευ-
» τοπροφῆτες καὶ θὰ δείξουνε σημάδια καὶ τέρατα μὲ
» σκοπὸ νὰ πλανέσουν, ἂ γίνεται, τοὺς ἐκλεχτούς. Μὰ
» ἐσεῖς προσέχετε· σᾶς τἄπα πρὶν ὅλα. Ὅμως ἐκεῖνες
» τὶς μέρες, στερνὰ ἀπ' αὐτὴ τὴ συφορὰ, θὰ σκοτει-
» νιάσει ὁ ἥλιος, καὶ τὸ φῶς της δὲ θὰ δώσει ἡ σελήνη,
» καὶ θὰ πέφτουν τ' ἄστρα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, καὶ στὰ
» οὐράνια ἡ κάθε δύναμη θὰ κλονιστεῖ. Καὶ τότες

» θενὰ δοῦν τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου ποὺ θὰ φτάνει μέσ' σὲ
» σύννεφα μὲ δύναμη πολλὴ καὶ δόξα. Καὶ θὰ στείλει
» τότες τοὺς ἀγγέλους, καὶ τοὺς ἐκλεχτούς του θὰ μα-
» ζέψει ἀπὸ τοὺς τέσσερεις ἀνέμους, ἀπ' ἄκρη γῆς ὡς
» ἄκρη οὐρανοῦ. Μόνε ἀπὸ τὴ συκιὰ μάθετε τὴν παρα-
» βολή. Ὅταν πιὰ ἁπαλύνει τὸ κλαρί της καὶ τὰ
» φύλλα βγοῦν, ξέρουν πὼς κοντὰ τὸ καλοκαῖρι· ἔτσι
» κι' ἐσεῖς σὰ δεῖτε αὐτὰ καὶ γίνουνται, νὰ ξέρετε πὼς
» κοντά 'ναι, στὴ μπασιὰ μπροστά. Ἀληθινὰ σᾶς
» λέω, πὼς αὐτὴ δὲ θὰ περάσει ἡ γενεὰ πρὶ γίνουν
» ὅλα αὐτά. Ὁ οὐρανὸς κι' ἡ γῆ θενὰ περάσουν, ὅμως
» τὰ λόγια μου δὲ θὰ περάσουν.

50. » Κι' ὅσο γιὰ κείνη τὴν ἡμέρα κι' ὥρα, δὲν τήνε
» ξέρει κανείς, μήτ' ἄγγελος στὸν οὐρανὸ μήτ' ὁ γιὸς,
» ἐξὸν ὁ πατέρας. Προσέχετε, ἀγρυπνᾶτε· γιατὶ δὲν
» κατέχετε πότε εἶναι ὁ καιρός. Σὰν ἄνθρωπος ξενιτε-
» μένος, π' ἄφισε τὸ σπίτι του κι' ἔδωκε στοὺς σκλά-
» βους του τὴν ἐξουσία, στὸν καθένα τὴ δουλιά του,
» καὶ πρόσταξε τὸ θυρωρὸ τὸ ν' ἀγρυπνᾷ· ἀγρυπνᾶτε
» λοιπὸν, τὶ δὲν κατέχετε πότε φτάνει ὁ νοικοκύρης,
» ἢ ἀργὰ ἢ μεσάνυχτα ἢ μὲ τοῦ πετεινοῦ τὸ λάλημα
» ἢ πρωὶ, μήπως ἄξαφνα ἔρθει καὶ σᾶς βρεῖ κοιμισμέ-
» νους. Κι' ὅ,τι ἐσᾶς σᾶς λέω, σ' ὅλους τὸ λέω· ἀγρυ-
» πνᾶτε ».

Κι' εἴτανε σὲ διὸ μέρες τὸ πάσκα καὶ τ' ἄζυμα, καὶ [14]
ζητούσανε οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ διαβασμένοι πῶς
νὰν τὸν πιάσουνε μὲ πονηριὰ καὶ νὰν τόνε σκοτώσουν.
Τὶ λέγανε « Ὄχι τὴ σκόλη, μήπως γίνει ταραχὴ τοῦ
» λαοῦ ».

51. Κι' ἐκεῖ σὰν εἴτανε στὴ Βηθανία, στοῦ Σίμωνα
τοῦ λωβιασμένου, ἐνῷ καθόταν κάτου [κι' ἔτρωγε], ἦρθε

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

γυναῖκα κρατῶντας ἀλαβάστρινο λαγῆνι μὲ μυρουδικὸ ἀπὸ ναρδόσταμο πολύτιμο, καὶ ξεβούλωσε τὸ λαγῆνι καὶ τοῦ περεχοῦσε τὸ κεφάλι. Κι' εἴτανε μερικοὶ π' ἀγαναχτούσανε μεταξύ τους «Γιατί ἔγινε αὐτὸς ὁ χαμὸς τοῦ μυρουδικοῦ; Γιατὶ μποροῦσε αὐτὸ τὸ μυρουδικὸ νὰ πουληθεῖ ἀπάνου ἀπὸ τρακόσα δηνάρια καὶ νὰ δοθεῖ στοὺς φτωχούς». Καὶ τὴ μάλωναν. Κι' ὁ 'Ιησοῦς εἶπε «'Αφίστε την· τί τὴν πειράζετε; Δούλεψη καλὴ μοὔκανε ἐμένα. Τὶ πάντα τοὺς φτωχοὺς τοὺς ἔχετε μαζί σας, κι' ὅτα θέλετε, μπορεῖτε πάντα νὰν τοὺς κάνετε καλό· μὰ ἐμένα πάντα δὲ μ' ἔχετε. Ὅ,τι εἶχε ἔκανε· πρόλαβε νὰ μυρώσει τὸ κορμί μου γιὰ τὸ θάψιμο. Κι' ἀληθινὰ σᾶς λέω, ὅπου κι' ἂν κηρυχτεῖ παντοῦ στὸν κόσμο τὸ καλὸ τὸ μήνημα, θὰ διαλαληθεῖ κι' αὐτὴ τὸ τί ἔκανε, νὰν τὴ μνημονεύουν».

52. Κι' ὁ 'Ιούδας ὁ 'Ισκαριώθ, ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, πῆγε στοὺς πρωτοπαπάδες γιὰ νὰν τοὺς τὸν παραδώσει. Κι' αὐτοὶ σὰν τ' ἄκουσαν, χάρηκαν καὶ τοὔταξαν νὰν [τοῦ] δώσουνε χρήματα· καὶ γύρευε πῶς νὰν τὸν παραδώσει, μὲ καλὴ εὐκαιρία.

Καὶ τὴν πρώτη μέρα τῶν ἄζυμων, ὅτα θυσίαζαν τὸ πάσκα, τοῦ λένε οἱ μαθητάδες του «Ποῦ θὲς νὰ πᾶμε καὶ νὰ ἑτοιμάσουμε νὰ φᾷς τὸ πάσκα;» Καὶ στέλνει διό του μαθητάδες καὶ τοὺς λέει «Πηγαίνετε στὴ χώρα, καὶ θ' ἀπαντῆστε ἄνθρωπο ποὺ θὰ κουβαλᾷ μιὰ στάμνα μὲ νερό· ἀκολουθῆστε τον, κι' ὅπου μπεῖ, πέστε τοῦ νοικοκύρη πὼς ὁ δάσκαλος λέει Ποῦ 'ναι τὸ κονάκι μου νὰ φάω τὸ πάσκα μὲ τοὺς μαθητάδες μου; Κι' αὐτὸς θὰ σᾶς δείξει ἕνα μεγάλο ἀνῶι στρωμένο ἕτοιμο, κι' ἐκεῖ ἑτοιμάστε μας».

Καὶ βγήκανε οἱ μαθητάδες καὶ πήγανε στὴ χώρα κι' ηὗραν ὅπως τοὺς εἶπε, κι' ἑτοίμασαν τὸ πάσκα.

[53]. Καὶ σὰ βράδιασε, ἔρχεται μαζὶ μὲ τοὺς δώδεκα. Κι' ἐνῷ 'ταν καθισμένοι κι' ἔτρωγαν, εἶπε ὁ 'Ιησοῦς «'Αληθινὰ σᾶς λέω πὼς ἕνας ἀπὸ σᾶς ποὺ τρῶτε μαζί μου θὰ μὲ παραδώσει». Ἄρχισαν καὶ λυποῦνταν καὶ τοὔλεγε ἕνας ἕνας «Μήπως ἐγώ;» Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε «Ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα ποὺ βουτᾷ μαζί μου στὸ ἴδιο τρυβλί. 'Επειδὴ καὶ μὲν πηγαίνει ὁ γιός τ' ἀνθρώπου ὅπως γράφτηκε γι' αὐτόν· ὅμως ἀλίμονο σ' ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπο ποὺ κάνει καὶ παραδίνεται ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου· καλύτερά του νὰ μὴν εἶχε γεννηθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος». Κι' ἐνῷ τρώγανε, πῆρε ψωμὶ, καὶ βλόγησε καὶ τὄκοψε κομάτια, καὶ δίνοντάς τους εἶπε «Λάβετε· αὐτό 'ναι τὸ κορμί μου». Καὶ παίρνοντας ποτῆρι, δοξολόγησε καὶ τοὺς ἔδωκε κι' ἤπιαν ὅλοι. Κι' εἶπε «Αὐτό 'ναι τὸ αἷμα μου, τῆς διαθήκης, ποὺ χύνεται γιὰ τὸ καλὸ πολλῶν. 'Αληθινὰ σᾶς λέω, πὼς πιὰ δὲ θὰ πιῶ ἀπὸ τ' ἀμπελόθρεμα ὡς στὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὺ καινούριο θὰν τὸ πίνω μέσα στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». Κι' ἀφοῦ ψάλανε, βγήκανε στὸ 'Ελιοβοῦνι.

54. Καὶ τοὺς λέει ὁ 'Ιησοῦς πὼς «Ὅλοι θὰ πέστε σὲ πειρασμὸ, γιατί 'ναι γραμένο *Θὰ χτυπήσω τὸ βοσκὸ καὶ θὰ σκορπήσουνε τὰ πρόβατα*. Μὰ ὅταν ἀναστηθῶ, θὰ πάω μπροστά σας στὴ Γαλιλαία». Κι' ὁ Πέτρος τοὖπε «Κι' ἂν ὅλοι πέσουνε σὲ πειρασμὸ, ὅμως ὄχι ἐγώ». Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοῦ λέει «'Αληθινὰ σοῦ λέω, πὼς ἀπόψε ἐσὺ αὐτὴ τὴ νύχτα, πρὶ διὸ φορὲς λαλήσει πετεινὸς, τρεῖς θὰ μ' ἀρνηθεῖς». Κι' ἐκεῖνος περισσότερο λαλοῦσε «Ἂ μαζί σου ἀνάγκη νὰ

» πεθάνω, δὲ θὰ σ' ἀρνηθῶ ». Τὸ ἴδιο λέγανε κι' ὅλοι.
Κι' ἔρχουνται σὲ μέρος ποὺ τ' ὄνομά του Γετσημανεί, καὶ λέει στοὺς μαθητάδες του « Καθῆστε [ἐδῶ] ὡς » ποὺ νὰ προσευχηθῶ ». Καὶ παίρνοντας μαζί του τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάνη, ἄρχισε νὰ τρομάζει καὶ νὰ βαριοκαρδεῖ. Καὶ τοὺς λέει « Κατα» λυπημένη 'ναι ἡ ψυχή μου ὡς στὸ θάνατο· μείνατε » ἐδῶ καὶ ξαγρυπνᾶτε ». Καὶ προχωρῶντας λίγο ἔπεφτε κατὰ γῆς καὶ περικαλιούντανε νὰ διαβεῖ πέρα του, ἂ γίνεται, ἡ ὥρα, κι' ἔλεγε « Ἀββᾶ (ὁ πατέρας), » ὅλα γιὰ σένα δυνατά. Πάρε ἀπὸ μένα τὸ ποτῆρι » αὐτό· ὄχι ὅμως ὅ,τι θέλω ἐγώ, μόνε ὅ,τι ἐσύ ». Κι' ἔρχεται καὶ τοὺς βρίσκει κοιμισμένους, καὶ λέει τοῦ Πέτρου « Σίμωνα, κοιμᾶσαι; δὲν κατόρθωσες μιὰν » ὥρα ν' ἀγρυπνήσεις; Ἀγρυπνᾶτε καὶ προσεύχεστε » γιὰ νὰ μὴν πέστε σὲ πειρασμό. Τὸ πνέμα ναὶ πρό» θυμο, μὰ ἡ σάρκα ἀδύναμη ». Καὶ πάλι πῆγε καὶ προσευχήθηκε λέγοντας τὰ ἴδια λόγια. Καὶ πάλι πῆγε καὶ τοὺς βρῆκε κοιμισμένους· γιατὶ εἴτανε κατάβαρια τὰ μάτια τους, καὶ δὲν ἤξεραν τί νὰν τ' ἀπαντήσουν. Κι' ἔρχεται τρίτη φορὰ καὶ τοὺς λέει « Κοιμᾶστε λοι» πὸν καὶ ξεκουράζεστε. Σώνει, ἔφτασε ἡ ὥρα· νά, » παραδίνεται ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου στὰ χέρια τῶν » ἁμαρτωλῶν. Σηκωθεῖτε, ἂς πᾶμε· νά, σίμωσε ὁ πα» ραδότης μου ».

55. Κι' ἀμέσως, ἐνῷ μιλοῦσε ἀκόμα, φτάνει ὁ Ἰούδας, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, καὶ μαζί του πλῆθος μὲ σπαθιὰ καὶ ξύλα ἀπὸ τοὺς πρωτοπαπάδες καὶ τοὺς διαβασμένους καὶ τοὺς δημογερόντους. Καὶ τοὺς εἶχε δώκει ὁ παραδότης του σημάδι κι' εἶπε « Ὅπιονε φι» λήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάστε τον καὶ πηγαίνετέ τον

» προσεχτικά ». Κι' ἀμέσως ἦρθε, καὶ πηγαίνοντας κοντά του λέει « Ραββεί », καὶ τόνε φίλησε. Κι' ἐκεῖνοι βάλανε χέρι ἀπάνου του καὶ τὸν ἔπιασαν. Μὰ κάπιος ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἔσηρε τὸ σπαθὶ καὶ χτύπησε τὸ σκλάβο τοῦ ἀρχιπαπᾶ καὶ τοὔκοψε τ' αὐτί. Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Λὲς γιὰ κακοῦργο βγή» κατε μὲ σπαθιὰ καὶ ξύλα νὰ μὲ πιάστε. Καθεμέρα » εἴμουνα μαζί σας μέσα στὸ ναὸ καὶ δίδασκα, καὶ δὲ » μὲ πιάνατε· ὅμως γιὰ ν' ἀληθέψουν οἱ Γραφές ». Καὶ τὸν ἀφῆκαν ὅλοι κι' ἔφυγαν.
Κι' ἕνας νέος ἀκολουθοῦσε μαζί φορῶντας σεντόνι ἀπάνου σὲ γυμνὸ τὸ κορμί του. Καὶ τὸν πιάνουν, μὰ ἄφισε ἐκεῖνος τὸ σεντόνι κι' ἔφυγε γυμνός.

56. Καὶ πῆγαν τὸν Ἰησοῦ στοῦ ἀρχιπαπᾶ, κι' ἐκεῖ μαζεύτηκαν ὅλοι οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ δημογερόντοι κι' οἱ διαβασμένοι. Κι' ὁ Πέτρος ἀπὸ μακριὰ τὸν ἀκολούθησε ὡς μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιπαπᾶ, καὶ κάθουνταν μαζὶ μὲ τοὺς κλητῆρες καὶ ζεσταινότανε στὴ φωτιά. Κι' οἱ πρωτοπαπάδες κι' ὅλη ἡ σύνοδο ζητούσανε μαρτυρία γιὰ νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰησοῦ, καὶ δὲν εὕρισκαν· γιατὶ πολλοὶ ψευτομαρτυροῦσαν, ὅμως χωρὶς νὰ συφωνοῦν οἱ μαρτυρίες. Καὶ μερικοὶ σηκώθηκαν καὶ ψευτομαρτυροῦσαν κι' ἔλεγαν πὼς « Ἐμεῖς τὸν ἀκού» σαμε κι' ἔλεγε πὼς Ἐγὼ θὰ χαλάσω ἐτοῦτον τὸ ναὸ » τὸ χεροκάμωτο, καὶ σὲ τρεῖς μέρες ἄλλονε θὰ χτίσω » ἄφτιαστο ἀπὸ χέρια ». Μὰ κι' ἔτσι ἡ μαρτυρία τους δὲ συφωνοῦσε. Καὶ σηκώθηκε ὁ ἀρχιπαπᾶς στὴ μέση καὶ ρώτησε τὸν Ἰησοῦ λέγοντας « Δὲν ἀπαντᾷς τί» ποτα, τί σὲ κατηγοροῦν αὐτοί; » Κι' αὐτὸς σωποῦσε καὶ δὲν ἀποκρίθη τίποτα. Πάλι ὁ ἀρχιπαπᾶς τόνε ρωτοῦσε καὶ τοῦ λέει « Ἐσύ 'σαι ὁ Χριστός, ὁ γιὸς τοῦ

» βλογημένου ; » Κι' ὁ 'Ιησοῦς εἶπε « 'Εγώ 'μαι, καὶ » θὰ δεῖτε τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου ποὺ καθισμένος δεξιὰ » ἀπὸ τὴ Δύναμη θὰ φτάνει μαζὶ μὲ τὰ σύννεφα » τ' οὐρανοῦ ». Κι' ὁ ἀρχιπαπᾶς ξέσκισε τὰ φορέματά του καὶ λέει « Τί θέλουμε πιὰ μαρτύρους ; 'Ακούσατε » τὴν ἀσέβεια· τί λέτε ; » Κι' ἐκεῖνοι ὅλοι τὸν καταδικάσανε πὼς τοῦ πρέπει θάνατος. Κι' ἀρχίσανε μερικοὶ νὰν τόνε φτύνουν, καὶ σκεπάζοντάς του τὸ πρόσωπο νὰν τόνε μπατσίζουν καὶ νὰ λὲν « Προφήτεψε ». Κι' οἱ κλητῆρες τὸν πήρανε μὲ τὶς ξυλιές.

Κι' ὁ Πέτρος ὄντας κάτου στὴν αὐλή, ἔρχεται μιὰ δοῦλα τοῦ ἀρχιπαπᾶ, καὶ βλέποντας τὸν Πέτρο ποὺ ζεσταίνουνταν τὸν κοίταξε καὶ λέει « Κι' ἐσύ 'σουνα μὲ » τὸ Ναζαρηνὸ τὸν 'Ιησοῦ ». Κι' αὐτὸς ἀρνήθη κι' εἶπε « Μήτε ξέρω μήτε κατέχω ἐσὺ τί λές ». Καὶ βγῆκε ὄξω στὸ μπροσταῦλι. Καὶ σὰν τὸν εἶδε ἡ δοῦλα, εἶπε στοὺς παρόντες πὼς « Αὐτὸς ἀπὸ κείνους εἶναι ». Κι' ἐκεῖνος πάλι ἀρνιοῦνταν. Καὶ σὲ λίγο πάλι οἱ παρόντες ἔλεγαν τοῦ Πέτρου « 'Αλήθια ἀπὸ κείνους εἶσαι· γιατὶ » εἶσαι καὶ Γαλιλαῖος ». Κι' ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ καταριέται καὶ νὰ ὁρκίζεται πὼς « Δὲν τὸν ξέρω τὸν ἄν- » θρωπο, αὐτὸν ποὺ λέτε ». Κι' ἀμέσως δεύτερη φορὰ λάλησε ὁ πετεινὸς, καὶ θυμήθη ὁ Πέτρος τὸ λόγο, καθὼς τοὖπε ὁ 'Ιησοῦς, πὼς « Πρὶ λαλήσει διὸ φορὲς » ὁ πετεινὸς, τρεῖς θὰ μ' ἀρνηθεῖς ». Καὶ σκέπασε τὴν κεφαλή του κι' ἔκλαιγε.

15 57. Κι' ἀμέσως τὸ πρωῒ συφώνησαν οἱ πρωτοπαπάδες, μαζὶ μὲ τοὺς δημογερόντους καὶ τοὺς διαβασμένους, κι' ὅλη ἡ σύνοδο, κι' ἔδεσαν τὸν 'Ιησοῦ καὶ τὸν πῆγαν καὶ τὸν παραδώκανε τοῦ Πειλάτου. Καὶ τόνε ρώτησε ὁ Πειλᾶτος « 'Εσύ 'σαι ὁ βασιλέας τῶν

» 'Ιουδαίων ; » Κι' ἐκεῖνος τ' ἀποκρίθηκε καὶ λέει « 'Εσὺ τὸ λές ». Καὶ τοῦ κατηγοροῦσαν οἱ πρωτοπαπάδες πολλά. Κι' ὁ Πειλᾶτος πάλι τόνε ρωτοῦσε κι' ἔλεγε « Δὲν ἀπαντᾷς τίποτα ; Κοίτα πόσα σὲ κατη- » γοροῦν ». Κι' ὁ 'Ιησοῦς δὲν ἀποκρίθη πιὰ τίποτα, τόσο π' ἀποροῦσε ὁ Πειλᾶτος.

Καὶ κάθε σκόλη τοὺς λευτέρωνε ἕνα φυλακισμένο, ὅπιονε ζητοῦσαν. Κι' εἶταν ὁ Βαραββᾶς, ποὺ λέγανε, φυλακισμένος μαζὶ μὲ τοὺς ἐπαναστάτες ποὖχαν κάνει φόνο τὴν ὥρα τῆς ταραχῆς. Κι' ἀνέβηκε τὸ πλῆθος κι' ἄρχισε νὰ ζητᾷ [τὸ] ὅπως τοὺς ἔκανε. Κι' ὁ Πειλᾶτος τοὺς ἀποκρίθη κι' εἶπε « Θέλετε νὰ σᾶς λευτερώσω » τὸ βασιλέα τῶν 'Ιουδαίων ; » Γιατὶ ἤξερε πὼς ἀπὸ μῖσος τὸν παράδωκαν. Κι' οἱ πρωτοπαπάδες ἐρέθισαν τὸ πλῆθος νὰν τοὺς λευτερώσει κάλια τὸ Βαραββᾶ. Κι' ὁ Πειλᾶτος ἀποκρίθη πάλι καὶ τοὺς ἔλεγε « Τί λοιπὸν νὰ κάνω λέτε τὸ βασιλέα τῶν 'Ιουδαίων ; » Κι' ἐκεῖνοι πάλι φώναξαν « Σταύρωσέ τον ». Κι' ὁ Πειλᾶτος τοὺς ἔλεγε « Γιατὶ τί κακὸ ἔκανε ; » Κι' ἐκεῖνοι πιότερο φωνάζανε « Σταύρωσέ τον ». Κι' ὁ Πειλᾶτος θέλοντας νὰ καλοκαρδίσει τὸ πλῆθος τοὺς λευτέρωσε τὸ Βαραββᾶ, καὶ τὸν 'Ιησοῦ τόνε βουρδούλισε καὶ παράδωκε νὰ σταυρωθεῖ.

58. Κι' οἱ στρατιῶτες τὸν πήγανε μέσα στὴν Αὐλή, δηλαδὴ τ' 'Αρχηγεῖο, καὶ φωνάζουν ὅλο τὸ λόχο, καὶ τοῦ βάζουνε βυσσινιὰ στολή, κι' ἔπλεξαν ἕνα στεφάνι ἀπ' ἀγκάθια καὶ τοῦ τὸ φοροῦν. Κι' ἄρχισαν καὶ τόνε χαιρετοῦσαν « Χαιρετοῦμε σε, βασιλέα τῶν 'Ιουδαίων ». Καὶ μὲ καλάμια τοῦ χτυποῦσαν τὸ κεφάλι καὶ τὸν ἔφτυναν, καὶ γονατίζοντας τὸν προσκυνοῦσαν. Κι' ὅταν τὸν περίπαιξαν, τοὖβγαλαν τὴ βυσσινιὰ στολὴ καὶ

τοὔβαλαν τὰ φορέματά του, καὶ τὸν πηγαίνουν ὄξω νὰν τόνε σταυρώσουν. Κι' ἀγγαρεύουν ἕνα διαβάτη, τὸ Σίμωνα ἀπὸ τὴν Κυρήνη, ποὺ γύριζε ἀπὸ τὸ χωράφι, τὸν πατέρα τ' Ἀλεξάντρου καὶ Ρούφου, νὰ σηκώσει τὸ σταυρό του. Καὶ τὸν πᾶνε στοῦ Γολγοθᾶ τὸ μέρος, ποὺ σημαίνει ξηγημένο *κάρας μέρος*. Καὶ τοὔδιναν κρασὶ μὲ μύρρα μέσα· κι' αὐτὸς δὲν τὸ πῆρε.
59. Καὶ τόνε σταυρώνουν, καὶ μοιράζουνται τὰ ροῦχα του βάζοντας λαχνὸ πιός καὶ τί θὰ πάρει. Κι' εἶταν τρεῖς ἡ ὥρα ὅταν τόνε σταύρωσαν. Κι' εἶταν ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ φταιξίματός του γραμένη ἀπὸ πάνου «Ὁ » βασιλέας τῶν Ἰουδαίων ».

Καὶ μαζί του σταύρωσαν διὸ κακούργους, τὸν ἕνα δεξιὰ καὶ τὸν ἄλλο ἀριστερά του. Κι' οἱ διαβάτες τόνε βλαστημοῦσαν κουνῶντας τὸ κεφάλι κι' ἔλεγαν «Ἄκου » ἐδῶ! Ἐσὺ ποὺ χαλνᾷς τὸ ναὸ καὶ χτίζεις σὲ τρεῖς » μέρες, κατέβα καὶ γλύτωσε ἀπὸ τὸ σταυρό ». Τὸ ἴδιο κι' οἱ πρωτοπαπάδες περγελῶντας μεταξύ τους μὲ τοὺς διαβασμένους ἔλεγαν «Ἄλλους ἔσωσε, ὁ ἴδιος νὰ » σωθεῖ δὲ μπορεῖ. Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλέας τοῦ Ἰσραὴλ » ἂς κατεβεῖ τώρα ἀπ' τὸ σταυρὸ γιὰ νὰ δοῦμε καὶ » πιστέψουμε ». Κι' οἱ σταυρωμένοι μαζί του τὸν ἔβριζαν.

Καὶ σὰν ἔφτασε ἔξη ἡ ὥρα, ἔγινε σ' ὅλη τὴ γῆ σκοτάδι ὡς στὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα. Καὶ στὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα φώναξε ὁ Ἰησοῦς φωνὴ μεγάλη «*Ἐλωὶ ἐλωί, λαμὰ » ζαβαφθανεί* », ποὺ θὰ πεῖ ξηγημένο «Θέ μου, γιατί » μὲ παραίτησες;» Καὶ τ' ἄκουσαν μερικοὶ παρόντες κι' ἔλεγαν «Νά, τὸν Ἠλία φωνάζει ». Κι' ἔτρεξε ἕνας καὶ γιομίζοντας μὲ ξύδι ἕνα σφουγγάρι τὄβαλε σὲ καλάμι ἀπάνου καὶ τὸν πότιζε, λέγοντας «Ἂς δοῦμε ἂν

» ἔρχεται ὁ Ἠλίας νὰν τὸν κατεβάσει ». Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔβγαλε φωνὴ μεγάλη καὶ ξεψύχησε.

60. Καὶ τ' ἄπλωμα τοῦ ναοῦ σκίστηκε σὲ διὸ ἀπὸ πάνου ὡς κάτου. Καὶ σὰν εἶδε ὁ ἑκατόνταρχος ποὔστεκε ἀντικρύ του ἐκεῖ πῶς ἔτσι ξεψύχησε, εἶπε «Ἀ» ληθινὰ γιὸς Θεοῦ εἶταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ».

Κι' εἶταν καὶ γυναῖκες ποὺ θωροῦσαν ἀπὸ πέρα, καὶ μεταξύ τους κι' ἡ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνή, κι' ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσῆ, κι' ἡ Σαλώμη, ποὺ σὰν εἶτανε στὴ Γαλιλαία τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ τὸν ὑπερετοῦσαν, κι' ἄλλες πολλὲς π' ἀνεβήκανε μαζί του στὰ Ἱεροσόλυμα.

61. Καὶ πιὰ σὰ βράδιασε, ἐπειδὴ 'ταν παρασκευή, δηλαδὴ ἡ παραμονὴ τοῦ σαββάτου, ἦρθε ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, συνοδικὸς σεβαστός, ποὺ κι' αὐτὸς καρτέραε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θάρρεψε καὶ παρουσιάστη στὸν Πειλᾶτο καὶ ζήτησε τὸ λείψανο τοῦ Ἰησοῦ. Κι' ὁ Πειλᾶτος ἀπόρησε ἂν τάχα πέθανε κι' ὅλας, καὶ κράζοντας τὸν ἑκατόνταρχο τόνε ρωτοῦσε ἂν πέθανε κι' ὅλας. Καὶ σὰν τὄμαθε ἀπὸ τὸν ἑκατόνταρχο, χάρισε τὸ λείψανο στὸν Ἰωσήφ. Κι' ἀγόρασε σάβανο, καὶ τὸν κατέβασε καὶ τύλιξε μέσα στὸ σάβανο, καὶ τὸν ἔβαλε σὲ τάφο ποὖχε κόψει μέσα σὲ βράχο, καὶ κύλισε μιὰ πέτρα κοντὰ στὸ στόμα τοῦ τάφου. Κι' ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ κι' ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰωσῆ θωροῦσαν τὸ ποῦ 'ναι βαλμένος.

62. Καὶ σὰν πέρασε τὸ σαββάτο, ἡ Μαρία ἡ Μαγ- **16**
δαληνὴ κι' ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου κι' ἡ Σαλώμη ἀγοράσανε μυρουδικὰ γιὰ νὰ πᾶνε καὶ νὰν τὸν ἀλείψουν. Καὶ πρωῒ πρωῒ τὰ πρωτοβδόμαδα ἔρχουνται στὸν τάφο ἀφοῦ βγῆκε ὁ ἥλιος. Καὶ λέγανε

μεταξύ τους «Πιός θὰ μᾶς σπρώξει τὴν πέτρα ἀπὸ » τὸ στόμα τοῦ τάφου;» Καὶ κοιτάζοντας θωροῦν πὼς εἴτανε σπρωγμένη ἡ πέτρα. Γιατί 'ταν ὑπερβολικὰ μεγάλη. Καὶ μπήκανε στὸν τάφο κι' εἶδαν ἕνα νέο καθισμένο δεξιὰ μὲ στολὴ ἄσπρη, καὶ τρόμαξαν. Κι' ἐκεῖνος τοὺς λέει «Μὴν τρομάζετε. Τὸν 'Ιησοῦ » ζητᾶτε τὸ Ναζαρηνὸ τὸ σταυρωμένο. 'Αναστήθη, » δὲν εἶναι ἐδῶ· νά τὸ μέρος ποὺ τὸν ἔβαλαν. Παρὰ » πηγαίνετε καὶ πέστε τῶν μαθητάδων του καὶ τοῦ » Πέτρου πὼς Πάει ὀμπρός σας στὴ Γαλιλαία· ἐκεῖ » θὰν τόνε δεῖτε, καθὼς σᾶς εἶπε». Καὶ βγῆκαν κι' ἔφυγαν ἀπὸ τὸν τάφο, γιατὶ τὶς εἶχε τρόμος κι' ἔξταση· καὶ κανενὸς δὲν εἶπαν τίποτα, γιατὶ φοβοῦνταν.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΡΚΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΟΥΚΑ

'Επειδὴς πολλοὶ προσπάθησαν τὸ νὰ καταστρώσουν ἱστορία τῶν περιστατικῶν ποὺ μάθαμε, καθὼς μᾶς τὰ παράδωκαν ὅσοι εἶδαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ δούλεψαν τὸ λόγο, ἀποφάσισα κι' ἐγὼ — ποὺ ξέτασα ἀπὸ τὴν πηγή τους ὅλα σωστὰ — νὰ σ' τὰ γράψω μὲ τὴ σειρὰ, λαμπρότατε Θεόφιλε, γιὰ νὰ καταλάβεις τῶν λόγων ποὺ κατηχήθηκες τὴν ἀλήθια.

2. Στὸν καιρὸ τοῦ 'Ηρώδη τοῦ βασιλέα τῆς 'Ιουδαίας ζοῦσε κάπιος παπᾶς μὲ ὄνομα Ζαχαρίας ἀπὸ τὴ σειρὰ 'Αβιὰ, κι' εἶχε γυναῖκα ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ 'Ααρὼμ καὶ τ' ὄνομά της 'Ελεισάβετ. Κι' εἶταν ἐνάρετοι κι' οἱ διὸ στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ, πηγαίνοντας μ' ὅλες τὶς ἐντολὲς καὶ τοὺς κανόνες τοῦ Κυρίου δίχως σφάλμα. Καὶ παιδὶ δὲν εἶχαν, ἐπειδή 'τανε στεῖρα ἡ 'Ελεισάβετ καὶ τῶν διονῶν τους περασμένη ἡ ἡλικία. Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ λειτουργοῦσε μὲ τὴν ἀράδα τῆς σειρᾶς του στὸ Θεὸ μπροστὰ, κατὰ τὰ συνειθισμένα τῶν παπάδων κληρώθηκε νὰ μπεῖ καὶ νὰ θυμιάσει στὸ ναὸ τοῦ Κυρίου· κι' ὅλο τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσκύναε ὄξω τὴν ὦρα τοῦ θυμιασμοῦ. Καὶ τοῦ φανερώθηκε ἄγγελος Κυρίου στέκοντας δεξὰ ἀπὸ τὸ θυσιαστῆρι τοῦ θυμιασμοῦ. Καὶ ταράχτηκε ὁ Ζαχαρίας σὰν τὸν εἶδε, καὶ τὸν πλάκωσε φόβος. Κι' ὁ ἄγγελος τοῦ εἶπε «Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, γιατὶ συν- » ακούστηκε ἡ παράκλησή σου, κι' ἡ γυναῖκα σου ἡ

» 'Ελεισάβετ θὰ σοῦ γεννήσει γιὸ καὶ νὰ κράξεις τ' ὄ-
» νομά του 'Ιωάνη, καὶ χαρὰ θὰ σοῦ 'ναι κι' ἀναγάλ-
» λιαση καὶ μὲ τὴ γέννησή του θὰ χαροῦν πολλοί·
» γιατὶ μεγάλος θὰ γενεῖ στὰ μάτια τοῦ Κυρίου, καὶ
» κρασὶ καὶ σίκερα δὲ θὰ πιεῖ, κι' ἅγιο θὰ γιομίσει
» πνέμα ἀκόμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μάννας του, καὶ
» γιοὺς πολλοὺς τοῦ 'Ισραὴλ θὰν τοὺς ματαγυρίσει
» στὸν Κύριο τὸ Θεό τους. Καὶ θὰ προβάλει πρίν του
» μὲ 'Ηλία πνέμα καὶ δύναμη νὰ ξαναγυρίσει καρδιὲς
» πατέρων σὲ παιδιὰ κι' ἄπειθους σὲ γνώμη ἐνάρετων
» ἀνθρώπων, ἑτοιμάζοντας τοῦ Κυρίου λαὸ καταρτι-
» σμένο ». Κι' εἶπε ὁ Ζαχαρίας στὸν ἄγγελο « Πῶς θὰν
» τὸ ξέρω αὐτό; Γιατὶ ἐγώ 'μαι γέρος καὶ περασμένα
» τῆς γυναίκας μου τὰ χρόνια ». Κι' ὁ ἄγγελος ἀπάν-
τησε καὶ τοὖπε « 'Εγώ 'μαι ὁ Γαβριὴλ ποὺ παραστέ-
» κω στὸ Θεὸ μπροστά, καὶ στάλθηκα νὰ σοῦ μιλήσω
» καὶ νὰ σοῦ φέρω τοῦτο τὸ καλὸ τὸ μήνημα. Καὶ νά
» θὰ μένεις ἄλαλος καὶ μὴ μπορῶντας νὰ μιλήσεις ὥς
» στὴ μέρα ὅτα θὰ γενοῦν αὐτά, γιατὶ δὲν πίστεψες
» τὰ λόγια μου ποὺ θ' ἀληθέψουνε στὴν ὥρα τους ».
Καὶ πρόσμενε ὁ λαὸς τὸ Ζαχαρία κι' ἀποροῦσαν πῶς
ἀργοῦσε μέσα στὸ ναό. Καὶ σὰ βγῆκε, δὲν κατόρθωνε
νὰν τοὺς μιλήσει, καὶ κατάλαβαν πὼς ἴδωμα εἶδε μέσα
στὸ ναό. Κι' αὐτὸς τοὺς ἔνευε κι' ἔμενε βουβός. Καὶ
συνέβηκε, σὰν τέλιωσαν οἱ μέρες τῆς δουλιᾶς του,
ἔφυγε στὸ σπίτι του. Κι' ὕστερα ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες
σύλλαβε ἡ 'Ελεισάβετ ἡ γυναῖκα του, καὶ κρυβότανε
μῆνες πέντε λέγοντας πὼς « Ἔτσι μοὔκανε ὁ Κύριος
» ὅταν ἔρρηξε ματιὰ γιὰ νὰ μοῦ σβύσει τὴ ντροπή μου
» μέσα στοὺς ἀνθρώπους ».

3. Καὶ τὸ μῆνα [της] τὸν ἔχτο στάλθηκε ὁ ἄγγε-

λος Γαβριὴλ ἀπὸ τὸ Θεὸ σὲ χώρα τῆς Γαλιλαίας ποὺ
τὴ λένε Ναζαρὲτ σὲ κόρη ἀρρεβωνιασμένη ἄντρα μ' ὄ-
νομα 'Ιωσὴφ ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαυείδ, καὶ τ' ὄνομα
τῆς κόρης Μαριάμ. Καὶ μπῆκε καὶ τῆς εἶπε « Χαί-
» ρου, χαριτωμένη· ὁ Κύριος μαζί σου ». Κι' αὐτὴ
ταράχτη μὲ τὸ λόγο, καὶ συλλογιζότανε τί τάχα σή-
μαινε ὁ χαιρετισμὸς αὐτός. Κι' ὁ ἄγγελος τῆς εἶπε
« Μὴ φοβᾶσαι, Μαριάμ· γιατὶ ὁ Θεὸς σ' εὐνόησε. Καὶ
» νά θενὰ συλλάβεις καὶ γεννήσεις γιό, καὶ τ' ὄνομά
» του νὰν τὸ πεῖς 'Ιησοῦ. Αὐτὸς μεγάλος θὰ γενεῖ κι'
» Ὕψιστου γιὸς θὰ ὀνομαστεῖ, καὶ θὰν τοῦ δώκει ὁ
» Κύριος ὁ Θεὸς τὸ θρόνο τοῦ Δαυείδ τοῦ πατέρα του,
» καὶ στὴ φύτρα τοῦ 'Ιακὼβ θὰ βασιλέψει στοὺς αἰῶ-
» νες, κι' ἡ βασιλεία του δὲ θἄχει τέλος ». Κι' εἶπε ἡ
Μαριὰμ στὸν ἄγγελο « Πῶς θὰ γίνει αὐτὸ ἀφοῦ ἄντρα
» δὲ γνωρίζω; » Κι' ὁ ἄγγελος τῆς ἀποκρίθη κι' εἶπε
« Πνέμα ἅγιο θενὰ κατεβεῖ σ' ἐσένα, καὶ δύναμη τοῦ
» Ὕψιστου θὰ σὲ σκεπάσει. Γι' αὐτὸ καὶ τ' ἅγιο ποὺ
» γεννιέται θὰν τὸ ποῦνε γιὸ Θεοῦ. Καὶ νά ἡ συγγενή-
» δισσά σου ἡ 'Ελεισάβετ σύλλαβε κι' αὐτὴ στὰ γερα-
» τιά της γιό, κι' αὐτὸς τῆς εἶναι ὁ ἔχτος της ὁ μῆ-
» νας, αὐτῆς τῆς στείρας ποὺ τὴν ἔλεγαν· τί λόγος
» ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲ θὰ φανεῖ ἀκατόρθωτος ». Κι' εἶπε ἡ
Μαριὰμ « Νά τη ἡ σκλάβα τοῦ Κυρίου· ἂς γίνει μου
» κατὰ τὸ λόγο σου ». Κι' ἔφυγε ὁ ἄγγελος καὶ τὴν
ἀφῆκε.

4. Κι' ἡ Μαριὰμ σηκώθηκε μιὰ μέρα τότες καὶ
πῆγε στ' ἀψηλότοπα τὰ μέρη βιαστικὰ σὲ χώρα τοῦ
'Ιούδα, καὶ μπῆκε μέσ' στοῦ Ζαχαρία τὸ σπίτι καὶ
χαιρέτησε τὴν 'Ελεισάβετ. Καὶ συνέβηκε, ὅταν ἄκουσε
ἡ 'Ελεισάβετ τῆς Μαρίας τὸ χαιρετισμό, πήδησε μέσα

στὴν κοιλιά της τὸ παιδὶ, καὶ γιόμισε ἅγιο πνέμα ἡ
Ἐλεισάβετ κι᾽ ἔκραξε μὲ φωνὴ μεγάλη κι᾽ εἶπε « Βλο-
» γημένη ἐσὺ γυναῖκα καὶ βλογητὸς ὁ καρπὸς τῆς κοι-
» λιᾶς σου. Καὶ πῶς μου αὐτὸ, τὸ νἄρθει ἡ μάννα τοῦ
» Κυρίου μου σ᾽ ἐμένα; Τὶ νά στ᾽ αὐτιά μου μόλις
» ἦρθε τοῦ χαιρετισμοῦ σου ἡ φωνὴ, καὶ τὸ παιδὶ
» ἀναγάλλιασε καὶ πήδησε μέσ᾽ στὴν κοιλιά μου. Καὶ
» μακαρισμένη αὐτὴ ποὺ πίστεψε, τὶ θ᾽ ἀληθέψουν
» ὅσα τῆς εἶπε ὁ Κύριος». 5. Κι᾽ ἡ Μαριὰμ εἶπε
« Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριο, κι᾽ ἀναγάλλιασε
» ὁ νοῦς μου μὲ τὸ Θεὸ τὸ σωτῆρα μου, γιατὶ ἔρριξε
» ματιὰ στὴν ταπεινοσύνη τῆς σκλάβας του. Τὶ νά
» ἀπὸ τώρα οἱ γενεὲς θενὰ μὲ μακαρίζουν ὅλες ποὺ
» μοὖκανε μεγάλα ὁ δυνατός. Καὶ τ᾽ ὄνομά του ἅγιο·
» καὶ σ᾽ ὅσους τὸν φοβοῦνται ἡ σπλαχνιά του ὡς σὲ
» γενεὲς καὶ γενεές. Νίκη νίκησε μὲ τὸ χέρι του σκορ-
» πίζοντας περήφανους κατὰ τὸ στοχασμὸ τῆς καρδιᾶς
» τους· σημαντικοὺς κατέβασε· ἀπὸ θρόνους καὶ τα-
» πεινοὺς ἀνύψωσε· πεινασμένους χόρτασε ἀγαθὰ καὶ
» πλουτισμένους ἔδιωξε ἀδιανούς· τὸ δοῦλό του ἀντι-
» στήριξε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὴ σπλαχνιά του, καθὼς
» εἶπε τῶν πατέρων μας, θυμήθη γιὰ τὸν Ἀβραὰμ καὶ
» γιὰ τὸ σπέρμα του ὡς στὸν αἰῶνα ».

Κι᾽ ἔμεινε ἡ Μαριὰμ μαζί της ὡς τρεῖς μῆνες, καὶ
γύρισε σπίτι της.

6. Καὶ τῆς Ἐλεισάβετ ἔφτασε ὁ καιρός της νὰ
γεννήσει, καὶ γέννησε γιό. Κι᾽ ἀκούσανε οἱ γειτόνοι
κι᾽ οἱ δικοί της πὼς τῆς πλήθηνε τὴ σπλαχνιά του ὁ
Κύριος καὶ τήνε συνεχαίρουνταν. Καὶ συνέβηκε, τὴν
ὄγδοη τὴ μέρα ἤρθανε νὰ κάνουν τοῦ παιδιοῦ περιτο-
μὴ, κι᾽ εἴτανε νὰν τὸ ποῦν μὲ τ᾽ ὄνομα τὸ πατρικό

του Ζαχαρία. Κι᾽ ἡ μητέρα του ἀποκρίθη κι᾽ εἶπε
« Ὄχι, παρὰ θὰ ὀνομαστεῖ Ἰωάνης ». Καὶ τῆς εἶπαν
πὼς « Κανεὶς ἀπὸ τὸ γένος σου δὲ λέγεται μ᾽ ἐτοῦτο
» τ᾽ ὄνομα ». Κι᾽ ἔνευαν τοῦ πατέρα του σὰν τί νὰ
θέλει νὰν τὸ κράζουν. Καὶ ζητῶντας πλάκα ἔγραψε κι᾽
εἶπε « Ἰωάνης εἶναι τ᾽ ὄνομά του ». Κι᾽ ἀποροῦσαν
ὅλοι. Καὶ στὴ στιγμὴ ἀνοίχτηκε τὸ στόμα του κι᾽ ἡ
γλῶσσα, καὶ μίλαε εὐλογῶντας τὸ Θεό. Κι᾽ ἔπιασε
φόβος ὅλους τοὺς γειτόνους, καὶ σ᾽ ὅλον τὸ βουνότοπο
τῆς Ἰουδαίας διαλαλοῦνταν ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια, καὶ
τἄβαλαν ὅσοι τ᾽ ἀκούσανε ὅλοι μέσα στὴν καρδιά τους
λέγοντας « Τί θὰ γίνει τάχα ἐτοῦτο τὸ παιδί; » Τὶ
εἶταν μαζί του χέρι τοῦ Κυρίου.

7. Κι᾽ ὁ Ζαχαρίας ὁ πατέρας του γιόμισε πνέμα
ἅγιο, καὶ προφήτεψε λέγοντας « Βλογητὸς ὁ Κύριος
» ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, τὶ ἦρθε νὰ δεῖ καὶ ξαγοράσει
» τὸ λαό του, καὶ κέρατο φανέρωσε γιὰ μᾶς σωτηρίας,
» γιὰ μᾶς τὸ γένος τοῦ Δαυεὶδ τοῦ δούλου του (ὅπως
» εἶπε μὲ τὸ στόμα τῶν ἅγιων ἀπὸ τὸν αἰῶνα προφη-
» τῶν του), σωτηρίας ἀπὸ τοὺς ὀχτρούς μας κι᾽ ἀπ᾽
» τὸ χέρι ὅλων ὅσοι μᾶς μισοῦν, ἐλεῶντας τοὺς πα-
» τέρες μας, καὶ μὴν ξεχάνοντας τὴ διαθήκη του τὴν
» ἅγια, τὸν ὅρκο π᾽ ἄμωσε τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ πατέρα
» μας, τὸ πὼς θὰ μᾶς χαρίσει νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ
» χέρι ὀχτρῶν κι᾽ ἄφοβα νὰν τὸν προσκυνοῦμε μ᾽ ἁγιο-
» σύνη ὀμπρός του κι᾽ ἀρετὴ κάθε μας ἡμέρα. Καὶ,
» παιδί [μου], κι᾽ ἐσένα θὰ σὲ ποῦν τοῦ Ὕψιστου προ-
» φήτη, τὶ πρὶν θὰ πᾶς ἀπὸ τὸν Κύριο τοὺς δρόμους
» του νὰ ἑτοιμάσεις, μηνῶντας στὸ λαό του σωτηρία
» μὲ συχώριο τῶν κριμάτων τους, χάρη στὰ πονετικὰ
» τὰ σπλάχνα τοῦ Θεοῦ μας, ποὺ χάρη τους θὰ μᾶς

» κοιτάξει ἀπὸ τὰ ὕψη ἀνατολή, φωτίζοντας τοὺς
» καθισμένους μέσα σὲ σκοτάδι κι' ἤσκιο τοῦ θανάτου
» κι' ἴσια τὸν πόδα μας κατὰ τὸ δρόμο τῆς εἰρήνης
» ὁδηγῶντας ».

Καὶ τὸ παιδὶ μεγάλωνε καὶ τοῦ δυνάμωνε ὁ νοῦς, κι' ἔμενε στοὺς λόγγους ὡς νὰ φτάσει ἡ μέρα νὰ φανερωθεῖ στὸν Ἰσραήλ.

[2] 8. Καὶ συνέβηκε τὶς τότε μέρες, βγῆκε προσταγὴ ἀπὸ τὸν Καίσαρα τὸν Αὔγουστο τὸ νὰ καταγράψουν ὅλη τὴν κατοικημένη γῆ. Αὐτή 'ταν ἡ πρώτη καταγραφὴ ὅταν κυβερνοῦσε τὴ Συρία ὁ Κυρῖνος. Καὶ πηγαίνανε ὅλοι νὰ καταγραφτοῦν, καθένας στὴ δική του τὴν πατρίδα· κι' ἀνέβηκε κι' ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, ξεκινῶντας ἀπὸ τὴ χώρα Ναζαρὲτ, σὲ χώρα τοῦ Δαυεὶδ ποὺ λέγεται Βηθλεὲμ (ἐπειδὴ 'ταν ἀπὸ κλάδο καὶ πατριὰ τοῦ Δαυεὶδ), γιὰ νὰ καταγραφτεῖ μὲ τὴ Μαριὰμ τὴν ἀρρεβωνιαστικιά του ποὖταν ἔγκυα.

9. Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ βρίσκουνταν ἐκεῖ, ἔφτασε ὁ καιρὸς νὰ γεννήσει, καὶ γέννησε τὸ γιό της τὸν πρωτότοκο, καὶ τόνε φάσκιωσε καὶ πλάγιασε μέσα σὲ παχνὶ γιατὶ δὲν εἶχαν τόπο μέσα στὸ σταθμό.

Κι' εἴτανε βοσκοὶ στὸ ἴδιο μέρος λημεριάζοντας στὸ λόγγο καὶ φυλάγοντας τὴ νύχτα τὸ κοπάδι τους. Κι' ἄγγελος Κυρίου τοὺς παρουσιάστη καὶ Κυρίου δόξα ἔλαμψε τριγύρω τους, καὶ φοβηθήκανε ὑπερβολικά. Κι' ὁ ἄγγελος τοὺς εἶπε « Μὴ φοβᾶστε· γιατὶ νά, σᾶς φέρ-
» νω μήνημα καλὸ χαρᾶς μεγάλης ποὺ ὅλος ὁ λαὸς
» θενὰ χαρεῖ, τὶ σᾶς γεννήθη σήμερα σωτῆρας (ποὖναι
» ὁ Κύριος ὁ μυρωμένος) σὲ χώρα τοῦ Δαυεὶδ. Καὶ νά
» σας σημάδι· θὰ βρεῖτε φασκιωμένο μωρὸ καὶ πλα-

» γιασμένο μέσα σὲ παχνί ». Κι' ἄξαφνα ἔσμιξε τὸν ἄγγελο πλῆθος στρατὸς τ' οὐρανοῦ, ποὺ δοξολογοῦσαν τὸ Θεὸ καὶ λέγανε « Δόξα τοῦ Θεοῦ στὰ ὕψιστα, καὶ στὴ
» γῆ ἀπάνου εἰρήνη μὲ καλογνωμιᾶς ἀνθρώπους ».

10. Καὶ συνέβηκε, σὰ φύγανε στὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ἀφίσανε οἱ ἀγγέλοι, οἱ βοσκοὶ μιλοῦσαν ἕνας μὲ τὸν ἄλλο « Πᾶμε λοιπὸν ὡς στὴ Βηθλεὲμ, κι' ἂς δοῦμε
» αὐτὸν τὸ λόγο ποὺ εἰπώθη, αὐτὸν ποὺ μᾶς φανέρωσε ὁ
» Κύριος ». Κι' ἤρθανε χέρι χέρι κι' ηὕρανε τὴ Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ, καὶ πλαγιασμένο τὸ μωρὸ μέσα στὸ παχνί. Καὶ σὰν τοὺς εἶδαν, κάνανε γνωστὸ τὸ λόγο, αὐτὸν ποὺ τοὺς εἰπώθηκε γιὰ τὸ παιδί· κι' ὅλοι ποὺ τ' ἀκούσανε, ἀπορήσανε μ' ὅσα τοὺς εἶπαν οἱ βοσκοί. Καὶ φύλαγε ἡ Μαρία ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια, θησαυρίζοντάς τα μέσα στὴν καρδιά της. Καὶ γυρίσανε οἱ βοσκοὶ δοξάζοντας κι' ὑμνολογῶντας τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα π' ἄκουσαν καὶ ποὖδαν ὅπως τοὺς εἰπώθηκαν.

11. Καὶ σὰν ἔφτασε ἡ ὄγδοη ἡ μέρα νὰν τοῦ γίνει ἡ περιτομή, εἶπαν τ' ὄνομά του Ἰησοῦ, καθὼς τὤπε ὁ ἄγγελος πρὶν τόνε γκαστρωθεῖ [τὸν Ἰησοῦ] ἡ μητέρα του.

12. Καὶ σὰν ἔφτασε ὁ καιρὸς τοῦ καθαρισμοῦ τους, τὸν πήγανε — σύφωνα μὲ τὸ νόμο τοῦ Μωϋσῆ — ἀπάνου στὰ Ἱεροσόλυμα νὰν τὸν προσφέρουν τοῦ Κυρίου (καθὼς εἶναι γραμένο μέσα στὸ Νόμο τοῦ Κυρίου, πὼς *Κάθε ἀσερνικὸ π' ἀνοίγει μήτρα ν' ἀφιερώνεται στὸν Κύριο)* καὶ γιὰ νὰ δώσουνε θυσία, κατὰ τὰ ορισμένα μέσα στὸ Νόμο τοῦ Κυρίου, ἕνα ζευγάρι τρυγόνες ἢ διὸ πιτσούνια.

13. Καὶ νά εἴταν ἕνας ἄνθρωπος στὴν Ἱερουσαλὴμ ποὺ τ' ὄνομά του Συμεῶνας, ἄνθρωπος ἅγιος καὶ θεο-

φοβούμενος, ποὺ πρόσμενε παρηγοριὰ τοῦ Ἰσραὴλ κι'
ἀπάνου του εἶταν πνέμα ἅγιο. Καὶ τοὔτανε φανερω-
μένο ἀπὸ τὸ πνέμα τ' ἅγιο νὰ μὴ θωρήσει θάνατο
πρὶ δεῖ τὸ μυρωμένο τοῦ Κυρίου. Κι' ἀπὸ τὸ πνέμα
ὁδηγημένος ἦρθε στὸ ναὸ, καὶ μόλις φέρανε οἱ γονιοί
του μέσα τὸ παιδὶ Ἰησοῦ μὲ σκοπὸ νὰν τοῦ κάνουν
κατὰ τὰ συνειθισμένα τοῦ Νόμου, τὸ πῆρε αὐτὸς στὴν
ἀγκαλιὰ, καὶ δοξολόγησε τὸ Θεὸ κι' εἶπε « Τώρα, ἀ-
» φέντη, λευτερώνεις τὸ σκλάβο σου, κατὰ τὸ λόγο σου
» μ' εἰρήνη, τὶ εἶδαν τὰ μάτια μου τὴ σωτηρία σου
» ποὺ ἑτοίμασες σ' ὅλα μπροστὰ τὰ ἔθνη, [τὸ] φῶς ποὺ
» θὰ φωτίσει ἔθνη καὶ δοξάσει τὸ λαό σου τὸν Ἰσ-
» ραήλ ». Κι' ἀποροῦσε ὁ πατέρας του κι' ἡ μητέρα
τὸ τί λαλούσανε γι' αὐτόν. Κι' ὁ Συμεῶνας τοὺς μα-
κάρισε κι' εἶπε τῆς Μαριὰμ τῆς μητέρας του « Νά αὐ-
» τὸς ὁρίστη γιὰ νὰ πέσουν καὶ νὰ σηκωθοῦν πολλοὶ
» μέσα στὸν Ἰσραὴλ καὶ γιὰ σημάδι φιλονεικημένο.
» Κι' ἐσένα ἀκόμα τὴν ψυχὴ θὰ σ' τὴ διαβεῖ κοντάρι,
» ἔτσι γιὰ νὰ ξεσκεπαστοῦνε μέσα ἀπὸ πολλὲς καρδιὲς
» οἱ στοχασμοί ».
14. Κι' εἶταν ἡ Ἄννα ἡ προφήτισσα κόρη τοῦ Φα-
νουὴλ ἀπὸ τὴ φυλὴ Ἀσὴρ, προχωρημένη πολὺ στὰ
χρόνια, ποὔζησε μ' ἄντρα χρόνια ἐφτὰ ἀπὸ τὸν καιρὸ
τῆς παρθενιᾶς της καὶ τότες χήρα ὡς ὀγδόντα τέσσερα
χρόνια, ποὺ δὲ σάλευε ἀπὸ τὸ ναὸ, μὲ νήστιες καὶ μὲ
προσευκὲς προσκυνῶντας νύχτα μέρα. Καὶ φτάνοντας
ἐκείνη τὴ στιγμὴ, δοξολογοῦσε τὸ Θεὸ κι' ἔλεγε γι' αὐ-
τόνε σ' ὅλους ὅσους καρτεροῦσαν λευτεριὰ τῆς Ἰερου-
σαλήμ.
15. Καὶ σὰν τελιώσανε ὅλα τὰ κατὰ τὸ Νόμο τοῦ
Κυρίου, γυρίσανε στὴ Γαλιλαία, στὴν πατρίδα τους

Ναζαρέθ. Καὶ τὸ παιδὶ μεγάλωνε καὶ δυνάμωνε γιο-
μίζοντας σοφία, κι' εἶταν ἀπάνου του ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ.
Καὶ κάθε χρόνο τὴ σκόλη τοῦ πάσκα πηγαίνανε οἱ
γονέοι του στὴν Ἰερουσαλήμ. 16. Καὶ σὰν ἔγινε δώ-
δεκα χρονῶν, ἐνῷ ἀνέβαιναν ἐκεῖνοι κατὰ τὴ συνήθια
τῆς σκόλης καὶ τέλιωσαν τὶς μέρες, ἔμεινε στὸ γυρισμό
τους πίσω τὸ παιδὶ ὁ Ἰησοῦς στὴν Ἰερουσαλὴμ δίχως
νὰν τὸ νιώσουνε οἱ γονιοί του. Καὶ νομίζοντας πὼς
εἴτανε μαζὶ μὲ τοὺς συνταξιδιῶτες, πήγανε μιᾶς μέ-
ρας δρόμο καὶ τόνε ζητοῦσαν μεταξὺ στοὺς συγγενῆ-
δες καὶ τοὺς φίλους· κι' ἅμα δὲν τὸν ηὗρανε, γύρισαν
πίσω στὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τόνε ζητοῦσαν. Καὶ συνέ-
βηκε, τρεῖς μέρες ὕστερα τὸν ηὗρανε ποὺ καθισμένος
στὸ ναὸ στὴ μέση τῶν δασκάλων τοὺς ἄκουγε καὶ τοὺς
ρωτοῦσε. Κι' ἀποροῦσαν ὅλοι μὲ τὸ νοῦ του καὶ τ' ἀ-
παντήματά του. Καὶ βλέποντάς τον σάστισαν, καὶ
τοὖπε ἡ μητέρα του « Παιδί [μου], ἔτσι γιατί μᾶς
» ἔκανες; Νά ὁ πατέρας σου κι' ἐγὼ καταθλιμένοι σὲ
» ζητοῦμε ». Καὶ τοὺς εἶπε « Τί κι' ἂ μὲ ζητούσατε;
» Δὲν ξέρατε πὼς στοῦ πατέρα μου πρέπει νἆμαι
» ἐγώ; » Κι' αὐτοὶ δὲν ἔνιωσαν τὸ λόγο ποὺ τοὺς μί-
λησε. Καὶ κατέβηκε μαζί τους κι' ἦρθε στὴ Ναζαρὲθ,
κι' ἔκανε τὸ θέλημά τους. Κι' ἡ μητέρα του φύλαγε
ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια μέσα στὴν καρδιά της. Καὶ πρό-
κοβε ὁ Ἰησοῦς σὲ γνώση καὶ μεγάλωνε καὶ κέρδιζε τὴ
χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.
17. Καὶ τὸ δέκατο πέμτο χρόνο τῆς βασιλείας [3]
τοῦ Τιβερίου τοῦ Καίσαρα, ὅταν κυβερνοῦσε τὴν Ἰου-
δαία ὁ Πόντιος Πειλᾶτος, κι' εἶταν τετράρχης τῆς
Γαλιλαίας ὁ Ἡρώδης, κι' ὁ Φίλιππος ὁ ἀδερφός του
τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τοῦ Τραχωνίτη τόπου,

καὶ τῆς Ἀβειληνῆς τετράρχης ὁ Λυσάνιος, στὸν καιρὸ
τῆς ἀρχιερατείας τοῦ Ἄννα καὶ τοῦ Καϊάφα, πῆγε
λόγος τοῦ Θεοῦ στὸν Ἰωάνη, τοῦ Ζαχαρία τὸ γιό,
ἐκεῖ στὴν ἔρημο, κι' ἦρθε σ' ὅλα τὰ περίχωρα τοῦ
Ἰορδάνη κηρύχνοντας βάφτισμα μετανιωμοῦ γιὰ νὰ
συχωρεθοῦν οἱ ἁμαρτίες, ὅπως εἶναι γραμένο μέσα σὲ
βιβλίο λόγων τοῦ Ἠσαία τοῦ προφήτη *Φωνὴ ποῦ κά-
πιος κράζει στὴν ἔρημο Ἑτοιμάστε τὸ δρόμο τοῦ Κυ-
ρίου, ἴσια κάντε τὰ μονοπάτια του. Κάθε λαγγάδι
θὰ γιομίσει, καὶ κάθε ὄρος καὶ βουνὸ θὰ χαμηλώσει,
καὶ τὰ στραβὰ γραμμὴ θὰ γίνουν, καὶ στράτες ἴσες
τὰ κακότοπα, καὶ κάθε σάρκα θενὰ δεῖ τὴ σωτηρία τοῦ
Θεοῦ.* Ἔλεγε λοιπὸν στὰ πλήθη ποὺ βγαίνανε νὰν
τοὺς βαφτίσει «Ὀχιᾶς γεννήματα, πιός σᾶς ὁδήγησε
» νὰ γλυτῶστε ἀπὸ τὴν ὀργὴ ποὺ φτάνει; Κάντε
» λοιπὸν καρποὺς ἄξιους τοῦ μετανιωμοῦ καὶ μὴν ἀρ-
» χίστε μέσα σας καὶ λέτε Πατέρα ἔχουμε τὸν Ἀ-
» βραάμ, γιατὶ σᾶς λέω πὼς ἀπ' αὐτὲς τὶς πέτρες ὁ
» Θεὸς μπορεῖ νὰ βγάλει του παιδιὰ τοῦ Ἀβραάμ.
» Καὶ πιὰ καὶ τὸ ξινάρι τώρα στέκει κοντὰ στὴ ρίζα
» τῶν δέντρων· κάθε λοιπὸν δέντρο ποὺ δὲν κάνει καρ-
» πὸ καλὸ κόβεται καὶ ρήχνεται σὲ φωτιά». Καὶ τόνε
ρωτοῦσαν τὰ πλήθη κι' ἔλεγαν «Τί λοιπὸν νὰ κάνου-
» με;» Κι' ἀποκρίθη καὶ τοὺς ἔλεγε «Ὅπιος ἔχει διὸ
» φορέματα, ἂς τὰ μοιραστεῖ μ' ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἔχει·
» κι' ὅπιος ἔχει θρόφιμα, ἂς κάνει τὸ ἴδιο».
18. Κι' ἤρθανε νὰ βαφτιστοῦν καὶ τελῶνες καὶ τοῦ-
πανε «Δάσκαλε, τί νὰ κάνουμε;» Κι' αὐτὸς τοὺς
εἶπε «Τίποτα μὴν παίρνετε παρέκει παρὰ τ' ὁρισμένο
» σας». Καὶ τόνε ρωτοῦσαν καὶ στρατιῶτες κι' ἔλε-
γαν «Τί νὰ κάνουμε κι' ἐμεῖς;» Καὶ τοὺς εἶπε «Μὴ

» γυμνώνετε κανένα καὶ μὴν καταχραστῆτε, κι' ἂς σᾶς
» φτάνει ὁ μιστός σας».
19. Κι' ἐνῷ καρτέραε ὁ λαός, καὶ συλλογιούντανε
μέσα στὸ νοῦ τους ὅλοι γιὰ τὸν Ἰωάνη, αὐτὸς μὴν
εἶταν ἄραγε ὁ Χριστός, ἀποκρίθη κι' εἶπε ὁ Ἰωάνης
σ' ὅλους «Ἐγὼ σᾶς βαφτίζω μὲ νερό, ὅμως φτάνει ὁ
» δυνατώτερός μου, ποὺ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰν τοῦ λύσω
» τὸ λουρὶ τῶν σανταλιῶν του· αὐτὸς θὰ σᾶς βαφτίσει
» μὲ πνέμα ἅγιο καὶ φωτιά. Ποὺ τὸ φτιάρι 'ναι στὸ
» χέρι του, γιὰ νὰ παστρέψει πέρα ὡς πέρα τ' ἁλῶνι
» του, καὶ νὰ μαζέψει τὸ στάρι στὴν ἀποθήκη του μὰ
» τ' ἄγερο νὰ κάψει μ' ἄσβυστη φωτιά». Πολλὰ λοι-
πὸν κι' ἄλλα παρακινῶντας τὸ λαό, τοῦ μήναε τὸ καλὸ
τὸ μήνημα. Κι' ὁ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ὅταν [ὁ Ἰωά-
νης] τὸν κατάκρινε γιὰ τὴν Ἡρωδιάδα τὴ γυναῖκα τ' ἀ-
δερφοῦ του κι' ὅλα ὅσα ἔκανε κακὰ ὁ Ἡρώδης, στερνὰ
ἀπ' ὅλα τέλος ἔκανε κι' ἐτοῦτο, σφάλησε τὸν Ἰωάνη
μέσα σὲ φυλακή.
20. Καὶ συνέβη, ἀφοῦ βαφτίστηκε ὅλος ὁ λαὸς κι'
ὅτα βαφτίστη κι' ὁ Ἰησοῦς κι' ἔκανε τὴν προσευκή
του, ἄνοιξε ὁ οὐρανὸς καὶ κατέβη ἀπάνου του τὸ Πνέ-
μα τ' ἅγιο, μὲ μορφὴ σωματικὴ σὰν περιστέρι, καὶ
βγῆκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ «Ἐσύ 'σαι ὁ γιός
» μου ὁ ἀγαπητός· ἐσένα καλογνώμησα».
21. Κι' εἶταν ὁ Ἰησοῦς σὰν ἄρχισε ὡς χρονῶν τρι-
άντα, ὄντας γιός, ὅπως θαρροῦσαν, τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ
Ἡλεὶ τοῦ Ματθὰτ τοῦ Λευεὶ τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἰανναὶ
τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ Μαθθαθία τοῦ Ἀμὼς τοῦ Ναοὺμ τοῦ
Ἐσλεὶ τοῦ Ναγγαὶ τοῦ Μαὰθ τοῦ Ματταθία τοῦ Σε-
μεεὶν τοῦ Ἰωσὴχ τοῦ Ἰωδὰ τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ρησὰ
τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρεὶ 22. τοῦ

Μελχεὶ τοῦ Ἀδδεὶ τοῦ Κωσὰμ τοῦ Ἐλμαδὰμ τοῦ
Ἤρ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ Μαθθὰτ
τοῦ Λευεὶ τοῦ Συμεὼν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ
Ἰωνὰμ τοῦ Ἐλιακεὶμ τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματ-
ταθὰ 23. τοῦ Ναθὰμ τοῦ Δαυεὶδ τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰω-
βὴλ τοῦ Βοὸς τοῦ Σαλὰ τοῦ Ναασσὼν τοῦ Ἀδμεὶν
τοῦ Ἀρνεὶ τοῦ Ἐσρὼν τοῦ Φαρὲς τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰα-
κὼβ τοῦ Ἰσαὰκ 24. τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Θάρα τοῦ Να-
χὼρ τοῦ Σεροὺχ τοῦ Ραγαῦ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἔβερ τοῦ
Σαλὰ τοῦ Καινὰμ τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε
τοῦ Λάμεχ τοῦ Μαθθουσαλὰ τοῦ Ἐνὼχ τοῦ Ἰάρετ
τοῦ Μαλελεὴλ τοῦ Καϊνὰν τοῦ Ἐνὼς τοῦ Σὴθ τοῦ
Ἀδὰμ τοῦ Θεοῦ.
[4] 25. Κι' ὁ Ἰησοῦς γιομᾶτος ἅγιο πνέμα γύρισε πίσω
ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, καὶ τὸν πήγαινε τὸ πνέμα μέσα
στὴν ἔρημο μέρες σαράντα, βάζοντάς του πειρασμοὺς
ὁ Διάβολος. Καὶ δὲν ἔφαγε τίποτα ἐκεῖνες τὶς μέρες,
καὶ σὰν τέλιωσαν πείνασε. Κι' ὁ Διάβολος τοὖπε « Ἂν
» εἶσαι γιὸς τοῦ Θεοῦ, πές της αὐτῆς τῆς πέτρας νὰ
» γίνει ψωμί ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τ' ἀπάντησε « Εἶναι
» γραμένο πὼς *Μὲ ψωμὶ μονάχα δὲ θὰ ζήσει ὁ ἄν-*
» *θρωπος* ».
26. Καὶ τὸν πῆγε ἀπάνου καὶ τοὔδειξε ὅλα τὰ
βασίλεια τῆς οἰκουμένης σὲ μιὰ στιγμὴ καιροῦ. Καὶ
τοὖπε ὁ Διάβολος « Ἐσένα θὰ σ' τὴ δώσω ὅλη αὐτὴ
» τὴν ἐξουσία καὶ τὴ δόξα τους, τὶ ἐμένα μοῦ δόθηκε
» κι' ὁπιανοῦ θέλω τὴ δίνω. Ἐσὺ λοιπὸν ἂ μὲ προσκυ-
» νήσεις, δική σου θὰ γίνει ὅλη ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τ' ἀ-
ποκρίθη κι' εἶπε « Εἶναι γραμένο *Τὸν Κύριο τὸ Θεό σου*
» *νὰ προσκυνᾶς κι' ἐκεῖνονε μονάχα νὰ λατρεύεις* ».
27. Καὶ τὸν πῆγε στὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὸν ἔστησε

στὴν ἄκρη ἀπάνου τοῦ ναοῦ καὶ τοὖπε « Ἂν εἶσαι γιὸς
» τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ δῶ ρῖξου κάτου· γιατί 'ναι γραμένο
» πὼς *Τοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα θὰ προστάξει τὸ*
» *νὰ σὲ προσέξουν* καὶ πὼς *Θὰ σὲ σηκώσουνε στὰ χέ-*
» *ρια μήπως χτυπήσεις σὲ πέτρα τὸ πόδι σου* ». Κι' ὁ
Ἰησοῦς ἀποκρίθη καὶ τοὖπε πὼς « Εἰπώθηκε *Νὰ μὴ*
» *δοκιμάζεις τὸν Κύριο τὸ Θεό σου* ».
28. Καὶ σὰν τέλιωσε ὁ Διάβολος κάθε πειρασμό,
τὸν ἀφῆκε κ' ἔφυγε ὅσο νὰ φτάσει ἡ ὥρα. Καὶ γύρισε ὁ
Ἰησοῦς πίσω μὲ δυναμωμένο πνέμα στὴ Γαλιλαία,
καὶ βγῆκε ἡ φήμη του ὡς πέρα σ' ὅλα τὰ περίχωρα,
καὶ δίδασκε μέσα στὰ συναγώγια τους, δοξάζοντάς
τον ὅλοι.
29. Κι' ἦρθε στὴ Ναζαρὰ, ἐκεῖ ποὺ μεγάλωσε,
καὶ μπῆκε ἀνήμερα σαββάτο ὅπως συνείθιζε στὸ συνα-
γῶγι, καὶ σηκώθη νὰ διαβάσει· καὶ τοῦ δόθηκε βιβλίο
τοῦ προφήτη Ἡσαΐα. Κι' ἄνοιξε τὸ βιβλίο κι' ηὖρε τὸ
μέρος ποὔτανε γραμένα *Πνέμα ἀπάνου μου Κυρίου,*
τὶ σὲ φτωχοὺς μὲ μύρωσε νὰ φέρω μήνημα καλό· [καὶ]
νὰ κηρύξω μ' ἔστειλε σὲ σκλαβωμένους λευτεριὰ καὶ
σὲ τυφλοὺς ξανὰ τὸ φῶς τους· μ' ἀλάφρωση νὰ στείλω
πληγωμένους πίσω· [καὶ] νὰ κηρύξω τοῦ Κυρίου τὴ
χρονιὰ τὴν ἀρεστή. Καὶ διπλώνοντας τὸ βιβλίο τὄ-
δωκε τοῦ ἐπιστάτη πίσω καὶ κάθησε, καὶ μένανε ὁλω-
νῶν τὰ μάτια μέσ' στὸ συναγῶγι καρφωμένα ἀπάνου
του. Κι' ἄρχισε νὰν τοὺς λέει πὼς « Σήμερα ἀλήθεψε
» ἡ γραφὴ αὐτὴ καθὼς ἀκοῦν τ' αὐτιά σας ». Καὶ τὸν
ἐπαινοῦσαν ὅλοι κι' ἀπορούσανε μὲ τὰ χαριτωμένα λό-
για ποὔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα του. Καὶ λέγανε « Δὲν
» εἶναι αὐτὸς ὁ γιὸς τοῦ Ἰωσήφ ; » Καὶ τοὺς εἶπε
« Ξέρω, θὰ μοῦ πεῖτε αὐτὴ τὴν παραβολὴ *Γιατρὲ, για-*

» *τρέψου ὁ ἴδιος*· ὅσα ἀκούσαμε πὼς γίνανε στὴν Καφαρναοὺμ, κάνε κι᾽ ἐδῶ στὴν πατρίδα σου ». Κι᾽ εἶπε « Ἀλήθια σᾶς λέω, πὼς κανεὶς προφήτης ἀρεστὸς δὲν » εἶναι στὴν πατρίδα του. Κι᾽ ἀληθινὰ σᾶς λέω, πολ- » λὲς χῆρες εἴτανε στὰ χρόνια τοῦ Ἠλία μέσα στὸ [λαὸ » τοῦ] Ἰσραὴλ, τότες ποὺ κλείστη ὁ οὐρανὸς χρόνια » τρία κι᾽ ἔξη μῆνες σὰν ἔγινε μεγάλη πεῖνα σ᾽ ὅλον » τὸν κόσμο· καὶ σὲ καμιά τους δὲ στάλθηκε ὁ Ἠλίας » παρὰ στὰ Σάρεφτα τῆς Σιδωνίας σὲ γυναῖκα χήρα. » Καὶ πολλοὶ λεπροὶ εἴτανε μέσα στὸ [λαὸ τοῦ] Ἰσ- » ραὴλ στὸν καιρὸ τοῦ Ἐλισαίου τοῦ προφήτη· καὶ » κανεὶς δὲν καθαρίστηκε ἐξὸν ὁ Ναιμὰν ὁ Σύρος ». Καὶ καταθυμώσανε ὅλοι μέσα στὸ συναγῶγι ἀκούγοντάς τα, καὶ σηκώθηκαν καὶ τόνε βγάλανε ὄξω ἀπὸ τὴ χώρα, καὶ τὸν πῆγαν ὡς στὸ φρύδι τοῦ βουνοῦ ποὔτανε χτισμένη ἡ χώρα τους μὲ σκοπὸ νὰν τὸν γκρεμίσουν κάτου. Μὰ ἐκεῖνος πέρασε ἀπὸ μέσα τους καὶ πήγαινε.

30. Καὶ κατέβη στὴν Καφαρναοὺμ, χώρα τῆς Γαλιλαίας, καὶ τοὺς δίδασκε τὸ σαββάτο, καὶ σαστίζανε μὲ τὴ διδαχή του τί εἴτανε μ᾽ ἐξουσία ὁ λόγος του. Καὶ μέσα στὸ συναγῶγι εἶταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ πνέμα ἀπὸ δαιμόνιο ἀκάθαρτο, κι᾽ ἔκραξε μὲ φωνὴ μεγάλη « Μή ! τί θέλεις ἀπὸ μᾶς, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ ; Ἦρθες » νὰ μᾶς καταστρέψεις ; Σὲ γνωρίζω πιός εἶσαι, ὁ » Ἅγιος τοῦ Θεοῦ ». Καὶ τὸ πρόσταξε ὁ Ἰησοῦς κι᾽ εἶπε « Σώπα κ᾽ ἔβγα ἀπὸ μέσα του ». Καὶ τὸ δαιμόνιο τὸν ἔρρηξε στὴ μέση κι᾽ ἦβγε δίχως νὰν τόνε βλάψει τίποτα. Κι᾽ ἔπιασε τρόμος ὅλους, καὶ μιλοῦσαν ἕνας μὲ τὸν ἄλλο κι᾽ ἔλεγαν « Πιός αὐτὸς ὁ λόγος ; » Τί μ᾽ ἐξουσία καὶ δύναμη προστάζει τ᾽ ἀκάθαρτα τὰ » πνέματα καὶ βγαίνουν ». Κι᾽ ἔκανε κρότο ἡ φήμη του σὲ κάθε μέρος γύρω.

31. Καὶ σηκώθη ἀπὸ τὸ συναγῶγι καὶ πῆγε στοῦ Σίμωνα. Καὶ τὴν πεθερὰ τοῦ Σίμωνα τὴν εἶχε πιάσει θέρμη μεγάλη, καὶ τὸν παρακαλέσανε γι᾽ αὐτήν. Καὶ στάθηκε ἀπὸ πάνου της καὶ πρόσταξε τὴ θέρμη, καὶ τὴν ἀφῆκε. Κι᾽ ἀμέσως σηκώθηκε καὶ τοὺς ὑπερετοῦσε.

32. Κι᾽ ἐνῷ βασίλευε ὁ ἥλιος, ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἀρρώστους μὲ κάθε λογῆς ἀρρώστιες τοῦ τοὺς ἔφεραν. Κι᾽ ἔβαζε αὐτὸς τὰ χέρια ἀπάνου στὸν καθένα καὶ τοὺς γιάτρευε. Κι᾽ ἔβγαιναν καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλοὺς φωνάζοντας καὶ λέγοντας πὼς « Ἐσύ σαι ὁ γιὸς τοῦ » Θεοῦ ». Καὶ προστάζοντάς τα δὲν τ᾽ ἄφινε νὰ μιλοῦνε, γιατὶ ἤξεραν πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός.

33. Κι᾽ ὅταν ξημέρωσε, βγῆκε καὶ πῆγε σ᾽ ἔρημον τόπο, καὶ τὰ πλήθη τόνε γύρευαν. Καὶ πῆγαν ὡς ἐκεῖ ποὖταν, καὶ τὸν κρατούσανε νὰ μὴν τοὺς φύγει. Κι᾽ αὐτὸς τοὺς εἶπε πὼς « Καὶ στὶς ἄλλες χῶρες πρέπει » νὰ κηρύξω τὸ καλὸ τὸ μήνημα τῆς βασιλείας τοῦ » Θεοῦ, γιατὶ γιὰ τοῦτο στάλθηκα ».

34. Καὶ κήρυχνε μέσα στὰ συναγώγια τῆς Ἰου-
δαίας. Καὶ συνέβη, ἐνῷ τὸ πλῆθος τόνε στενοχώραε [5
ἀκούγοντας τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, ἔστεκε αὐτὸς κοντὰ στὴ
λίμνη Γεννησαρὲτ, κι᾽ εἶδε διὸ καράβια στὴν ἀκρολι-
μνιὰ ἀραγμένα. Κι᾽ οἱ ψαράδες βγήκανε καὶ ξέπλαι-
ναν τὰ δίχτια. Καὶ μπαίνοντας μέσα στὸ ἕνα τὸ κα-
ράβι ποὖταν τοῦ Σίμωνα, τὸν παρακάλεσε νὰ σήρει
λίγο πέρα ἀπὸ τὴν ξηρὰ, καὶ κάθησε ἀπὸ τὸ καράβι
καὶ δίδασκε τὰ πλήθη. Καὶ σὰν ἔπαψε τὴν ὁμιλία,
εἶπε τοῦ Σίμωνα « Σῆρε στὰ βαθιὰ, καὶ ρῆξτε τὰ δί-
» χτια σας νὰ ψαρέψτε». Κι᾽ ὁ Σίμωνας ἀποκρίθη κι᾽

εἶπε « Ἀφέντη, ὅλη τὴ νύχτα παιδευτήκαμε καὶ τί-
» ποτα δὲν πιάσαμε· ὅμως σὰν ὁρίζεις θὰ ρήξω τὰ δί-
» χτια ». Καὶ κάνοντάς το τσάκωσαν πλῆθος μεγάλο
ψάρια, καὶ τὰ δίχτια τους σποῦσαν. Καὶ κάνανε ση-
μάδι στοὺς συντρόφους μέσα στ' ἄλλο τὸ καράβι τὸ
νάρθοῦν νὰν τοὺς βοηθήσουν. Κι' ἦρθαν, καὶ γιομίσανε
καὶ τὰ διὸ καράβια τόσο ποὺ βουλιάζανε. Καὶ σὰν
τὄδε ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος, ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ
λέγοντας « Ἔβγα ἀπὸ τὸ καράβι μου, γιατὶ εἶμαι ἄν-
» θρωπος ἁμαρτωλὸς, Κύριε ». Τὶ σάστισε κι' αὐτὸς
κι' ὅλοι οἱ συντρόφοι του μὲ τὸ πιάσιμο τῶν ψαριῶν
ποὺ τσάκωσαν, καὶ τὸ ἴδιο κι' ὁ Ἰάκωβος κι' ὁ Ἰωά-
νης, τοῦ Ζεβεδαίου οἱ γιοὶ, ποὔταν κολλῆγοι τοῦ Σί-
μωνα. Κι' εἶπε τοῦ Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς « Μὴ φοβᾶσαι·
» ἀπὸ τώρα θὰ πιάνεις ἀνθρώπους ». Καὶ σὰν πῆγαν
τὰ καράβια πίσω στὴν ξηρὰ, ἄφισαν τὰ πάντα καὶ
τὸν ἀκολούθησαν.

35. Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ εἴτανε σὲ μιὰ χώρα, νά ἕνας
ἄνθρωπος γιομᾶτος λέπρα. Καὶ σὰν εἶδε τὸν Ἰησοῦ,
ἔπεσε πίστομα καὶ τὸν παρακάλεσε κι' εἶπε « Κύριε,
» ἂ θέλεις, μπορεῖς νὰ μὲ καθαρίσεις ». Κι' ἅπλωσε
τὸ χέρι καὶ τὸν ἄγγιξε κι' εἶπε « Θέλω, καθαρίσου ».
Κι' ἀμέσως τὸν ἀφῆκε ἡ λέπρα. Καὶ τοῦ σύστησε νὰ
μὴν τὸ πεῖ κανενὸς, μόνε « Σῆρε δείξου στὸν παπᾶ,
» καὶ πρόσφερε γιὰ τὸν καθαρισμό σου καθὼς πρόσταξε
» ὁ Μωϋσῆς, ἔτσι γιὰ νὰ φωτιστοῦν ».

36. Κι' ἡ φήμη του πιὸ διαλαλοῦνταν ὅσο πήγαινε,
καὶ μαζευόντουσαν πλήθη πολλὰ νὰν τὸν ἀκοῦν καὶ
νὰ γιατρεύουνται ἀπὸ τὶς ἀρρώστιες τους· μὰ ἐκεῖνος
τραβηγμένος ἔμενε στὶς ἐρημιὲς, κι' [ἐκεῖ] προσεύ-
χουνταν.

37. Καὶ συνέβηκε μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ δίδασκε, εἴ-
ταν καθισμένοι οἱ Φαρισαῖοι κι' οἱ δασκάλοι τοῦ Νό-
μου ποὔχαν ἔρθει ἀπὸ ὅλα τὰ χωριὰ τῆς Γαλιλαίας
κι' Ἰουδαίας κι' Ἰερουσαλὴμ, κι' εἶχε δύναμη Κυρίου
νὰ γιατρεύει. Καὶ νά σ' ἕνα κλινάρι ἀπάνου κάτι ἄν-
θρῶποι κουβαλοῦσαν παραλυτικὸ, καὶ ζητοῦσαν νὰν
τὸν πᾶνε μέσα καὶ νὰν τὸν ἀπιθώσουνε μπροστά του.
Καὶ σὰ δὲ βρῆκαν πόθε νὰν τὸν πᾶνε μέσα ἀπὸ τὸ
πλῆθος, ἀνεβήκανε στὴ στέγη, καὶ μέσα ἀπὸ τὰ κερα-
μίδια τὸν κατέβασαν μαζὶ μὲ τὸ κλινάρι μέσ' στὴ
μέση, σ' ὅλους τους μπροστά. Καὶ σὰν εἶδε τὴν πίστη
τους εἶπε « Ἄνθρωπε, συχωρεμένες οἱ ἁμαρτίες σου».
Κι' ἄρχισαν καὶ συλλογιοῦνταν οἱ διαβασμένοι κι' οἱ
Φαρισαῖοι λέγοντας « Πιός εἶναι αὐτὸς ποὺ λέει ἀσέ-
» βειες ; Πιός μπορεῖ νὰ συχωρνᾷ ἁμαρτίες παρὰ μό-
» νος ὁ Θεός ; » Κι' ἔνιωσε ὁ Ἰησοῦς τοὺς στοχασμούς
τους, κι' ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Τί στοχάζεστε μέ-
» σα στὴν καρδιά σας ; Τί 'ναι εὐκολώτερο, νὰ πεῖς
» Συχωρεμένες οἱ ἁμαρτίες σου, ἢ νὰ πεῖς Σήκω καὶ
» περπάτα ; Ὅμως γιὰ νὰ μάθετε πὼς ἔχει ἐξουσία
» ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου στὴ γῆ νὰ συχωρνᾷ ἁμαρτίες »,
εἶπε τοῦ παραλυτικοῦ « Ἐσένα μιλῶ· σήκω, πάρε τὸ
» κλινάρι σου καὶ σῆρε σπίτι σου ». Καὶ στὴ στιγμὴ
σηκώθηκε μπροστά τους καὶ παίρνοντας [τὸ κλινάρι]
ποὔταν πλαγιασμένος ἔφυγε σπίτι του δοξολογῶντας
τὸ Θεό. Κι' ἔπιασε ὅλους σαστισμὸς καὶ δόξαζαν τὸ
Θεὸ, καὶ γιομᾶτοι φόβο λέγανε πὼς « Πράματα ἀλ-
» λόκοτα εἴδαμε σήμερα ».

38. Καὶ βγαίνοντας κατόπι, παρατήρησε τελώνη
μ' ὄνομα Λευεὶ καθισμένο στὸ τελώνιο, καὶ τοὖπε
« Ἀκολούθα με ». Καὶ παραίτησε τὰ πάντα, καὶ ση-

κώθη καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε. Καὶ τοὔκανε μεγάλο τραπέζι ὁ Λευεὶς στὸ σπίτι του, κι' εἶταν πλῆθος πολύ, τελῶνες κι' ἄλλοι ποὺ κάθουνταν [καὶ τρώγανε] μαζί τους. Καὶ μουρμούριζαν οἱ Φαρισαῖοι κι' οἱ διαβασμένοι τους στοὺς μαθητάδες του καὶ λέγανε « Γιατί μὲ » τοὺς τελῶνες καὶ μὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς τρῶτε καὶ πί- » νετε ; » Κι' ὁ 'Ιησοῦς ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Για- » τρὸ δὲ θέλουν οἱ γεροί, μόνε οἱ ἀρρωστημένοι· δὲν » ἦρθα νὰ κράξω ἐνάρετους, μόνε ἁμαρτωλοὺς νὰ με- » τανιώσουν ».

39. Κι' ἐκεῖνοι τοὖπαν « Τοῦ 'Ιωάνη οἱ μαθητάδες » νηστεύουνε συχνὰ καὶ κάνουν προσευκὲς, τὸ ἴδιο καὶ » τῶν Φαρισαίων· κι' οἱ δικοί σου τρῶν καὶ πίνουν ; » Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοὺς εἶπε « Μήπως μπορεῖτε τοὺς γιοὺς » τῆς αἴθουσας τοῦ γάμου, ἐνόσῳ βρίσκεται ὁ γαμπρὸς » μαζί τους, νὰν τοὺς κάντε νὰ νηστέψουν ; Ὅμως » θἄρθεῖ καιρός, κι' ὅταν τοὺς πάρουν τὸ γαμπρό, τό- » τες θὰ νηστέψουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ». Καὶ τοὺς ἔλεγε καὶ παραβολή, πὼς « Κανεὶς δὲ σκίζει μπάλ- » λωμα ἀπὸ ροῦχο καινούριο καὶ μπαλλώνει ροῦχο » παλιό· εἰδεμή, καὶ τὸ καινούριο θὰ ξεσκίσει καὶ μὲ » τὸ παλιὸ δὲ θὰ τεριάσει τὸ μπάλλωμα ἀπὸ τὸ και- » νούριο. Καὶ κανεὶς δὲ βάζει νέο κρασὶ σ' ἀσκιὰ πα- » λιά· εἰδεμή, θὰ σπάσει τὸ κρασὶ τὸ νέο τ' ἀσκιά, » καὶ θὰ χυθεῖ κι' ἐκεῖνο καὶ τ' ἀσκιὰ θὰ πᾶνε· μόνε » τὸ νέο κρασὶ νὰ βάζεται σ' ἀσκιὰ καινούρια. Κανεὶς » σὰν πιεῖ παλιὸ δὲ θέλει νέο, γιατὶ λέει Τὸ παλιὸ » ἀξίζει ».

[6] 40. Κι' ἔτυχε ἕνα σαββάτο νὰ διαβαίνει μέσα ἀπὸ σπαρτά, κι' οἱ μαθητάδες του μαδοῦσαν κι' ἔτρωγαν τὰ στάχια τρίβοντάς τα μὲ τὰ χέρια. Καὶ μερικοὶ

Φαρισαῖοι εἶπαν « Τί κάνετε ὅ,τι δὲν πρέπει τὸ σαβ- » βάτο ; » Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοὺς ἀποκρίθη κι' εἶπε « Μηδ' » ἐτοῦτο δὲ διαβάσατε, τί ἔκανε ὁ Δαυεὶδ σὰν πεί- » νασε, αὐτὸς κι' οἱ συντρόφοι του ; Μπῆκε μέσ' στὸν » οἶκο τοῦ Θεοῦ, καὶ πῆρε κι' ἔφαγε τὶς προσφορές, » κι' ἔδωκε καὶ στοὺς συντρόφους του, ποὺ δὲν πρέπει » νὰ τρῶν ἐξὸν οἱ παπάδες μόνοι ; » Καὶ τοὺς ἔλεγε « 'Εξουσιαστὴς τοῦ σαββάτου εἶναι ὁ γιὸς τ' ἀνθρώ- » που ».

41. Κι' ἔτυχε ἕνα ἄλλο σαββάτο νὰ μπεῖ στὸ συναγῶγι καὶ νὰ διδάσκει. Κι' εἶταν ἕνας ἄνθρωπος ἐκεῖ μὲ ξερὸ τὸ δεξύ του χέρι. Καὶ τὸν παραφύλαγαν οἱ διαβασμένοι κι' οἱ Φαρισαῖοι, ἂ θὰ γιατρέψει σαββάτο, γιὰ νὰ βροῦνε καὶ νὰν τὸν κατηγορήσουν. Κι' ἔνιωσε αὐτὸς τοὺς στοχασμούς τους, κι' εἶπε τ' ἀνθρώπου μὲ τὸ ξερὸ τὸ χέρι « Σήκω καὶ στάσου στὴ μέ- » ση ». Καὶ σηκώθηκε καὶ στάθη. Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοὺς εἶπε « Σᾶς ρωτῶ, ἂ μπορεῖ κανεὶς σαββάτο νὰ ὠφε- » λήσει ἢ βλάψει, νὰ σώσει ζωὴ ἢ νὰ καταστρέψει ; » Κι' ἀφοῦ τοὺς κοίταξε ὅλους γύρω, τοὖπε « Ἄπλωσε » τὸ χέρι σου ». Κι' ἐκεῖνος τὄκανε, καὶ ξανάγινε τὸ χέρι του γερό. Κι' ἐκεῖνοι φρένιασαν, καὶ τὰ μιλούσανε μεταξύ τους σὰν τί νὰν τοῦ κάνουν τοῦ 'Ιησοῦ.

42. Κι' ἔτυχε ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες νὰ βγεῖ στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευκηθεῖ, καὶ ξαγρύπνησε ὅλη νύχτα στὴν προσευκὴ τοῦ Θεοῦ. Κι' ὅταν ξημέρωσε, φώναξε τοὺς μαθητάδες του κι' ἔκλεξε δώδεκα, ποὺ καὶ τοὺς εἶπε ἀποστόλους, τὸ Σίμωνα ποὺ καὶ τὸν ἔβγαλε *Πέτρο*, καὶ τὸν 'Αντρέα τὸν ἀδερφό του, καὶ τὸν 'Ιάκωβο καὶ τὸν 'Ιωάνη καὶ τὸ Φίλιππο καὶ τὸ Βαρθολομαῖο καὶ τὸ Μαθθαῖο καὶ τὸ Θωμᾶ, τὸν 'Ιάκωβο τὸ γιὸ τ' 'Αλ-

φαίου, καὶ τὸ Σίμωνα ποὺ τόνε λέγανε *Ζηλωτή*, καὶ
τὸν Ἰούδα γιὸ τοῦ Ἰακώβου, καὶ τὸν Ἰούδα Ἰσκαριώθ
ποὔγινε προδότης. Καὶ κατέβηκε μαζί τους καὶ στά-
θηκε στὸν κάμπο σ' ἕνα μέρος, [ὅπως] καὶ μεγάλο
πλῆθος μαθητάδες του, καὶ μεγάλο πλῆθος τοῦ λαοῦ
ἀπὸ τὴν Ἰουδαία ὅλη κι' Ἰερουσαλὴμ κι' ἀπὸ τὴν πα-
ραθάλασση τὴν Τύρο καὶ Σιδῶνα, ποὔρθανε νὰν τὸν
ἀκούσουν καὶ νὰ γιατρευτοῦν ἀπὸ τὶς ἀρρώστιες τους.
Καὶ γιατρεύουνταν κι' οἱ πειραγμένοι ἀπὸ πνέματα
ἀκάθαρτα, κι' ὅλος ὁ λαὸς ζητοῦσε νὰν τὸν ἀγγίξει,
γιατὶ ἔβγαινε ἀπὸ μέσα του δύναμη καὶ τοὺς γιά-
τρευε ὅλους.
43. Κι' ἐκεῖνος σήκωσε στοὺς μαθητάδες του τὰ
μάτια κι' ἔλεγε «Καλότυχοι οἱ φτωχοί, γιατὶ δική
» σας εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καλότυχοι οἱ πεινα-
» σμένοι τώρα, γιατὶ θὰ χορτάστε. Καλότυχοι ὅσοι
» κλαῖτε τώρα, γιατὶ θὰ γελάστε. 44. Καλότυχοι
» ὅτα σᾶς μισήσουν οἱ ἀνθρῶποι κι' ὅτα σᾶς ἀφορίσουν
» καὶ σᾶς βρίσουν καὶ σᾶς βγάλουν ὄνομα κακὸ ἀπ'
» ἀφορμὴ τοῦ γιοῦ τ' ἀνθρώπου. Χαρεῖτε ἐκείνη τὴν
» ἡμέρα καὶ πηδῆστε, γιατὶ νά ἡ ἀξία σας μεγάλη
» στὰ οὐράνια· γιατὶ τὰ ἴδια ἔκαναν τῶν προφητῶν
» οἱ πατέρες τους.
» Ὅμως ἀλίμονο σ' ἐσᾶς τοὺς πλούσιους, γιατὶ σᾶς
» πλερώθηκε ἡ παρηγοριά σας. 45. Ἀλίμονό σας χορ-
» τασμένοι τώρα, γιατὶ θὰ πεινάστε. Ἀλίμονο ὅσοι
» γελᾶτε τώρα, τὶ θὰ λυπηθεῖτε καὶ θὰ κλάψτε. Ἀλί-
» μονο ὅτα σᾶς παινέσουν ὅλοι οἱ ἀνθρῶποι, γιατὶ
» ἔκαναν τὸ ἴδιο στοὺς ψευτοπροφῆτες.
» Μόνε σᾶς λέω ἐσᾶς π' ἀκοῦτε. Ἀγαπᾶτε τοὺς
» ἐχτρούς σας, καλὸ κάντε σ' ὅσους σᾶς μισοῦν, 46.

» βλογᾶτε ὅσους σᾶς καταριοῦνται, προσεύχεστε γιὰ
» τὸ καλὸ ὅσωνε σᾶς βλάφτουν. Ὅπιος σὲ χτυπᾷ στὸ
» μάγουλο, πρόσφερέ του καὶ τ' ἄλλο· κι' ὅπιος παίρ-
» νει σου τὸ πανωφόρι, μὴν τὸν ἀμποδίζεις κι' ἀπ' τὸ
» ροῦχο.
47. » Σ' ὅπιονε σοῦ γυρεύει δίνε· κι' ἀπ' ὅπιον
» παίρνει τὰ δικά σου, πίσω μὴ ζητᾷς. Κι' ὅπως θέτε
» νὰ σᾶς κάνουν οἱ ἀνθρῶποι κάντε τους τὸ ἴδιο. Κι' ἂν
» ἀγαπᾶτε ὅσους σᾶς ἀγαποῦν, πιά 'ναι ἡ χάρη σας;
» Τὶ κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαποῦν ὅσους τοὺς ἀγαποῦνε.
» Γιατὶ κι' ἂν ὠφελῆστε ὅσους σᾶς ὠφελοῦν, πιά 'ναι
» ἡ χάρη σας; Κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ ἴδιο κάνουν. Κι'
» ἂ δανῆστε ἀπ' ὅσους ἐλπίζετε νὰ λάβετε, πιά 'ναι
» ἡ χάρη σας; Κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ σ' ἁμαρτωλοὺς δα-
» νείζουνε γιὰ νὰ λάβουν πίσω ἴσα. Παρὰ ἀγαπᾶτε
» τοὺς ἐχτρούς σας καὶ κάντε τους καλό, καὶ δανείζετε
» δίχως πίσω τίποτα νὰ ἐλπίζετε, καὶ θά 'ναι σας με-
» γάλη ἡ πλερωμὴ καὶ θὰ γενεῖτε γιοὶ τοῦ Ὕψιστου,
» τὶ αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς μ' ἀχάριστους καὶ μὲ κα-
» κούς.
48. » Νᾆστε σπλαχνικοί, καθὼς ὁ πατέρας σας εἶ-
» ναι σπλαχνικός. Καὶ μὴ κρίνετε καὶ δὲ θὰ κριθεῖτε·
» καὶ μὴ δικάζετε καὶ δὲ θὰ δικαστῆτε. Λευτερώνετε
» καὶ θὰ λευτερωθεῖτε. Δίνετε καὶ θὰ σᾶς δοθεῖ· μέτρο
» καλὸ — πατικωμένο, κουνημένο, ξέχειλο — θὰ σᾶς δώ-
» σουνε στὴν ποδιά σας, γιατὶ μ' ὅ,τι μέτρο μετρᾶτε
» θὰ σᾶς ἀντιμετρηθεῖ».
Καὶ τοὺς εἶπε καὶ παραβολὴ «Μήπως μπορεῖ τυ-
» φλὸς νὰ ὁδηγάει τυφλό; σὲ λάκκο δὲ θὰ πέσουνε κι'
» οἱ διό;
49. » Δὲν ἔχει μαθητὴ πιὸ ἀπάνου ἀπὸ τὸ δάσκα-

» λο· παρὰ ὁ καθεὶς ἂς εἶναι προκομένος σὰν τὸ δά-
» σκαλό του.

» Καὶ τί βλέπεις τὸ ξυλάκι μέσα στὸ μάτι τ' ἀδερ-
» φοῦ σου, καὶ τὸ πατερὸ μέσα στὸ δικό σου μάτι δὲν
» τὸ νιώθεις; Πῶς θὰ πεῖς τ' ἀδερφοῦ σου Ἀδερφὲ,
» ἄφισε νὰ βγάλω τὸ ξυλάκι μέσ' στὸ μάτι σου, ἀφοῦ
» ἐσὺ τὸ πατερὸ μέσα στὸ δικό σου μάτι δὲν τὸ βλέ-
» πεις; Ὑποκριτὴ, βγάλε πρῶτα τὸ πατερὸ μέσ' ἀπὸ
» τὸ μάτι σου, καὶ τότες κοίταξε νὰ βγάλεις τὸ ξυ-
» λάκι μέσα στὸ μάτι τ' ἀδερφοῦ σου. Τὶ δέντρο καλὸ
» δὲν κάνει σάπιο καρπὸ, καὶ πάλι μήτε σάπιο δέν-
» τρο δὲν κάνει καρπὸ καλό. Τὶ κάθε δέντρο ἀπ' τὸ
» δικό του τὸν καρπὸ γνωρίζεται· τὶ δὲ μαζεύουν
» σῦκα ἀπ' ἀγκαθιὲς, μήτε ἀπὸ βάτο δὲν τρυγοῦν στα-
» φύλι. Ὁ καλὸς ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν καλὸ τὸ θη-
» σαυρὸ τῆς καρδιᾶς βγάζει τὸ καλὸ, κι' ὁ κακὸς ἀπὸ
» τὸν κακὸ βγάζει τὸ κακό· γιατὶ ἀπὸ τῆς καρδιᾶς
» τὴν πλησμονὴ λαλεῖ τὸ στόμα του.

» Καὶ τί μὲ λέτε Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν κάνετε ὅ,τι
» λέω;

50. » Ὅπιος ἔρχεται κοντά μου καὶ τὰ λόγια μου
» τ' ἀκούει καὶ κάνει, θὰ σᾶς πῶ σὰν τὸ τί μιάζει.
» Μιάζει ἄνθρωπο ποὺ χτίζει σπίτι, ποὔσκαψε καὶ βά-
» θηνε καὶ θεμέλιωσε στὴν πέτρα ἀπάνου· καὶ σὰν ἔγινε
» νεροσηρμὴ, χτύπησε ὁ ποταμὸς τὸ σπίτι ἐκεῖνο, καὶ
» δὲ μπόρεσε νὰν τὸ σαλέψει γιατὶ εἴτανε καλὰ χτι-
» σμένο. Μὰ ὅπιος ἄκουσε καὶ δὲν ἔκανε, μιάζει ἄν-
» θρωπο ποὔχτισε στὸ χῶμα ἀπάνου σπίτι δίχως θέμε-
» λο, ποὺ ὁ ποταμὸς τὸ χτύπησε κι' εὐτὺς σωριάστη-
» κε, κι' ἔγινε τρανὸ ἐκείνου τοῦ σπιτιοῦ τὸ ρήξιμο».

[7] 51. Ὅταν τέλιωσε ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια του στὴν

ἀκουὴ τοῦ λαοῦ, πῆγε στὴν Καφαρναούμ. Καὶ κά-
πιου ἑκατοντάρχου ἕνας σκλάβος ἄρρωστος εἴτανε νὰ
πεθάνει, ποὺ τοὔταν πολύτιμος· κι' ὅταν ἄκουσε γιὰ
τὸν Ἰησοῦ, τοὔστειλε δημογερόντους τῶν Ἰουδαίων
παρακαλῶντας τον νάρθεῖ καὶ νὰ γλυτώσει τὸ σκλά-
βο του. Κι' αὐτοὶ σὰ φτάσανε στὸν Ἰησοῦ, τόνε θερ-
μοπαρακαλοῦσαν κι' ἔλεγαν πὼς ἀξίζει νὰν τοῦ κά-
νει αὐτὴ τὴ χάρη. «Γιατὶ ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος μας κι'
» αὐτὸς μᾶς ἔχτισε τὸ συναγῶγι». Κι' ὁ Ἰησοῦς πή-
γαινε μαζί τους. Κι' ἐνῷ πιὰ σίμωνε στὸ σπίτι, ἔ-
στειλε φίλους ὁ ἑκατόνταρχος καὶ τοὔλεγε «Κύριε, μὴν
» πειράζεσαι· τὶ δὲν ἀξίζω γιὰ νὰ μπεῖς κάτου ἀπὸ τὴ
» στέγη μου· γι' αὐτὸ καὶ μήτ' ἐγὼ δὲ θάρρεψα νάρ-
» θῶ. Πὲς ὅμως λόγο, κι' ἂς γιατρευτεῖ ὁ ἄνθρω-
» πός μου. Γιατὶ κι' ἐγώ 'μαι ἄνθρωπος ὑποταχτικὸς
» ἔχοντας κάτου μου στρατιῶτες, καὶ λέω στὸν ἕνα
» Πήγαινε, καὶ πηγαίνει, καὶ σ' ἄλλον Ἔλα, κι' ἔρχε-
» ται, καὶ τοῦ σκλάβου μου Κάνε ἐτοῦτο, καὶ τὸ κά-
» νει». Κι' αὐτὰ σὰν τ' ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ἀπόρησε
μαζί του, καὶ γυρίζοντας στὸ πλῆθος ποὺ τὸν ἀκο-
λούθαε εἶπε «Σᾶς λέω, μήτε μέσα στὸν Ἰσραὴλ δὲ
» βρῆκα τόση πίστη». Κι' οἱ σταλμένοι σὰ γυρίσανε
στὸ σπίτι πίσω, βρῆκαν τὸ σκλάβο καλά.

52. Καὶ συνέβηκε κατόπι, πῆγε σὲ χώρα ποὺ τὴ
λέγανε Ναΐν, καὶ πηγαίνανε μαζί του οἱ μαθητάδες
του καὶ λαὸς πολύς. Καὶ μόλις ἔφτασε στὴν πύλη
τῆς χώρας, νά καὶ βγάζανε ἕναν πεθαμένο, μονα-
χογιὸ τῆς μάννας του, γυναίκας χήρας, καὶ τήνε
συντρόφευε πλῆθος ἀρκετὸ τῆς χώρας. Καὶ σὰν τὴν εἶδε
ὁ Κύριος, τήνε σπλαχνίστη καὶ τῆς εἶπε «Μὴν
» κλαῖς». Καὶ πῆγε κοντὰ κι' ἄγγιξε τὸ κιβοῦρι· καὶ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σταθήκανε οἱ ἀνθρῶποι ποὺ τὸ σήκωναν. Κι' εἶπε
«Παιδί [μου], ἐσένα μιλῶ, σήκω». Καὶ κάθησε ὁ νε-
κρὸς κι' ἄρχισε νὰ μιλεῖ, καὶ τὸν ἔδωκε τῆς μάννας
του. Καὶ τοὺς ἔπιασε ὅλους φόβος, καὶ λέγανε δοξο-
λογῶντας τὸ Θεὸ, πὼς «Προφήτης μᾶς πρόβαλε με-
» γάλος» καὶ πὼς «Ἦρθε ὁ Θεὸς νὰ δεῖ τὸ λαό του».
Καὶ βγῆκε αὐτὸς ὁ λόγος σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία γιὰ τὸν
Ἰησοῦ καὶ σ' ὅλα τὰ περίχωρα.

53. Καὶ πληροφορήσανε ὅλα αὐτὰ τὸν Ἰωάνη οἱ
μαθητάδες του. Κι' ἔκραξε ὁ Ἰωάνης διό του μαθη-
τάδες καὶ τοὺς ἔστειλε στὸν Κύριο κι' εἶπε «Ἐσύ 'σαι
»ἐκεῖνος ποὔρχεται ἢ ἄλλονε νὰ καρτεροῦμε;» Κι'
αὐτοὶ σὰν πῆγαν καὶ τὸν ηὗραν, εἴπανε «Ὁ Ἰωά-
» νης ὁ βαφτιστὴς μᾶς ἔστειλε καὶ λέει Ἐσύ 'σαι ἐκεῖ-
» νος ποὔρχεται ἢ ἄλλονε νὰ καρτεροῦμε;» Αὐτὴ τὴν
ὥρα γιάτρεψε πολλοὺς ἀπὸ ἀρρώστιες κι' ἀπὸ βάσανα
καὶ πνέματα κακὰ, καὶ πολλῶν τυφλῶν τοὺς χάρισε
τὸ φῶς τους. Κι' ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε «Πηγαίνετε
» καὶ πληροφορῆστε τὸν Ἰωάνη ὅσα εἴδατε κι' ἀκού-
» σατε. Τυφλοὶ ξαναβλέπουν, κουτσοὶ περπατοῦν,
» λωβιασμένοι καθαρίζουνται, καὶ κουφοὶ ἀκοῦνε, νε-
» κροὶ ἀνασταίνουνται, καὶ σὲ φτωχοὺς πάει μήνημα
» χαρᾶς. Καὶ μακαρισμένος ὅπιος δὲ σκανταλιστεῖ μα-
» ζί μου».

54. Καὶ σὰ φύγανε οἱ ἀποσταλμένοι τοῦ Ἰωάνη,
ἄρχισε κι' ἔλεγε στὰ πλήθη γιὰ τὸν Ἰωάνη «Τί βγή-
» κατε στὴν ἐρημιὰ γιὰ νὰ κοιτάξτε; καλάμι ἀνε-
» μοσάλευτο; Μόνε τί βγήκατε νὰ δεῖτε; ἄνθρωπο
» ἀπαλὰ φορέματα ντυμένο; Νά, ὅσοι ἔχουνε ἀπαλὲς
» στολὲς καὶ πλούτη εἶναι στὰ βασιλικὰ παλάτια.
» Μόνε τί βγήκατε νὰ δεῖτε; προφήτη; Ναὶ σᾶς λέω,

» καὶ περισσότερο ἀπὸ προφήτη. Αὐτὸς εἶναι ποὺ γρά-
» φτηκε *Νά στέλνω τὸν ἄγγελό μου προτύτερά σου,*
» *ποὺ θὰ φτιάσει πρὶν τὴ στράτα σου.* Σᾶς λέω, μέσα
» σὲ γεννήματα γυναικῶν μεγαλύτερος κανεὶς δὲν εἶναι
» ἀπὸ τὸν Ἰωάνη· ὅμως ὁ μικρότερος στὴ βασιλεία
» τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλύτερός του». Κι' ὅλος ὁ λαὸς
σὰν [τὸν] ἄκουσαν, [καθὼς] κι' οἱ τελῶνες, ἔκαναν τὴν
ἀπόφαση τοῦ Θεοῦ, γιατὶ βαφτίστηκαν τὸ βάφτισμα
τοῦ Ἰωάνη· ὅμως οἱ Φαρισαῖοι κι' οἱ Νομοδιάβαστοι,
αὐτοὶ παράκουσαν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποὺ δὲ βαφτί-
στηκαν ἀπὸ τὸν Ἰωάνη.

55. «Μὲ τί λοιπὸν νὰ παραβάλω αὐτῆς τῆς φύτρας
» τοὺς ἀνθρώπους καὶ τί μιάζουν; Μιάζουν παιδιὰ ποὺ
» κάθουνται στὴν ἀγορὰ καὶ κράζουν τὄνα τ' ἀλλουνοῦ
» *Αὐλοὺς σᾶς λαλήσαμε καὶ δὲ χορέψατε· μυρολογή-*
» *σαμε καὶ δὲν κλάψατε.* Γιατὶ ἦρθε ὁ Ἰωάνης ὁ βα-
» φτιστὴς ποὺ δὲν ἔτρωγε ψωμὶ καὶ κρασὶ δὲν ἔπινε,
» καὶ λέτε Δαιμόνιο ἔχει· ἦρθε ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου ποὺ
» τρώει καὶ πίνει, καὶ λέτε Νά ἄνθρωπος φαγᾶς καὶ
» κρασοπότης, φίλος μὲ τελῶνες καὶ μ' ἁμαρτωλούς.
» Κι' ἅγιασε ἡ γνώση ἀπ' ὅλα της τὰ τέκνα».

56. Κι' ἕνας Φαρισαῖος τὸν παρακαλοῦσε νὰ φάει
μαζί του· καὶ μπῆκε στοῦ Φαρισαίου καὶ κάθησε [νὰ
φάει]. Καὶ νά μιὰ γυναῖκα ποὔτανε στὴ χώρα ἁμαρ-
τωλὴ, καὶ σὰν ἔμαθε πὼς κάθεται [καὶ τρώει] στοῦ
Φαρισαίου, ἔφερε ἀλαβάστρινο λαγῆνι μὲ μυρουδικὸ,
καὶ κάθησε σιμὰ στὰ πόδια του ἀπὸ πίσω κλαίοντας,
κι' ἄρχισε μὲ τὰ δάκρια νὰν τοῦ βρέχει τὰ ποδάρια,
καὶ μὲ τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς της σφούγγιζε καὶ
φιλοῦσε τὰ πόδια του καὶ τ' ἄλειφε μυρουδικό. Καὶ
σὰν τὄδε ὁ Φαρισαῖος ποὺ τὸν προσκάλεσε, εἶπε μέσα

του λέγοντας « Αὐτὸς ἂν εἶταν ὁ προφήτης, θἄξερε πιά
» καὶ τί 'ναι ἡ γυναῖκα ποὺ τὸν ἀγγίζει, γιατί 'ναι
» ἁμαρτωλή ». Κι' ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε
« Σίμωνα, ἔχω κάτι νὰ σοῦ πῶ ». Κι' ἐκεῖνος « Δά-
» σκαλε » εἶπε « λέγε ». « Ἕνας δανειστὴς εἶχε διὸ
» χρεῶστες· ὁ ἕνας χρώσταε πεντακόσα δηνάρια κι' ὁ
» ἄλλος πενῆντα· καὶ σὰ δὲν εἴχανε νὰ πλερώσουν, τὰ
» χάρισε καὶ στοὺς διό. Πιός τους λοιπὸν θὰν τὸν ἀγα-
» πήσει πιὸ πολύ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Σίμωνας κι' εἶπε
« Θαρρῶ πὼς ὁπιονοῦ χάρισε τὸ πιὸ πολύ ». Κι' ἐκεῖ-
νος τοὖπε « Ὀρθὰ ἀποκρίθηκες ». Καὶ γυρνῶντας
κατὰ τὴ γυναῖκα, εἶπε τοῦ Σίμωνα « Βλέπεις αὐτὴ
» τὴ γυναῖκα; Μπῆκα σπίτι σου, νερὸ γιὰ τὰ πόδια
» δὲ μοὔδωκες· μὰ αὐτὴ μὲ τὰ δάκρια μοὔβρεξε τὰ
» πόδια καὶ μὲ τὰ μαλλιά της τὰ σφούγγισε. Φίλημα
» δὲ μοὔδωκες· μὰ αὐτὴ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μπῆκα
» ὅλο μοῦ φιλᾷ τὰ πόδια. Λάδι τὸ κεφάλι μου δὲν ἄλει-
» ψες· αὐτὴ ὅμως μὲ μυρουδικὸ μ' ἄλειψε τὰ πόδια.
» Γι' αὐτὸ συχωρεμένες της οἱ ἁμαρτίες οἱ πολλές,
» γιατὶ ἀγάπησε πολύ· σ' ὅπιον ὅμως λίγο συχωρνᾶ-
» ται, λίγο κι' ἀγαπᾷ ». Καὶ τῆς εἶπε « Συχωρεμένες
» σου οἱ ἁμαρτίες ». Κι' ἀρχίσανε οἱ συντράπεζοι νὰ
λένε μέσα τους « Πιός εἶναι αὐτὸς ποὺ κι' ἁμαρτίες
» συχωρνᾷ; » Κι' εἶπε τῆς γυναικὸς « Ἡ πίστη σου
» σὲ γλύτωσε· σῆρε στὸ καλό ».
[8] 57. Καὶ συνέβηκε κατόπι, ὁ Ἰησοῦς περνοῦσε χώρα
χώρα καὶ χωριὸ χωριό, κηρύχνοντας καὶ λέγοντας τὸ
καλὸ τὸ μήνημα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, [καθὼς] κι'
οἱ δώδεκα μαζί του, καὶ μερικὲς γυναῖκες γιατρεμένες
ἀπὸ πνέματα κακὰ κι' ἀρρώστιες, ἡ Μαρία ποὺ τὴ λέ-
γανε Μαγδαληνή, ποὺ ἑφτὰ δαιμόνια εἴχανε βγεῖ ἀπὸ

μέσα της, κι' ἡ Ἰωάνα ἡ γυναῖκα τοῦ Χουζᾶ, τοῦ ἐπι-
στάτη τοῦ Ἡρώδη, κι' ἡ Σουσάννα, κι' ἄλλες πολλές,
ποὺ τοὺς βοηθοῦσαν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά τους.
58. Κι' ἐνῷ μαζεύουνταν λαὸς πολὺς καὶ πηγαί-
νανε ὅπου εἶταν ἀπὸ κάθε χώρα, εἶπε μὲ παραβολὴ
« Βγῆκε ὁ σπάρτης νὰ σπείρει τὸ σπόρο του. Καὶ κα-
» θὼς ἔσπαιρνε, ἄλλα πέσανε σιμὰ στὸ δρόμο καὶ πα-
» τήθηκαν, καὶ τὰ πουλιὰ τ' οὐρανοῦ τὰ φάγανε. Κι'
» ἄλλο ἔπεσε σὲ πέτρα ἀπάνου, κι' ἀφοῦ φύτρωσε ξε-
» ράθη, τὶ δὲν εἶχε ὁγράδα. Κι' ἄλλο ἔπεσε στῶν ἀγ-
» καθιῶν τὴ μέση, καὶ φυτρώνοντας μαζὶ τ' ἀγκάθια
» τὸ συνέπνιξαν. Κι' ἄλλο ἔπεσε στὸ χῶμα τὸ καλό,
» καὶ σὰ φύτρωσε ἔκανε καρπὸ ἑκατοντάδιπλο ». Αὐ-
τὰ λέγοντας φώναζε « Ὅπιος ἔχει αὐτιὰ ν' ἀκούει, ἂς
» ἀκούει ». Καὶ τόνε ρωτοῦσαν οἱ μαθητάδες του σὰν
τί θὰ πεῖ τάχα αὐτὴ ἡ παραβολή, κι' ἐκεῖνος εἶπε
« Ἐσᾶς σᾶς δόθηκε νὰ μάθετε τὰ μυστικὰ τῆς βασι-
» λείας τοῦ Θεοῦ, ὅμως στοὺς ἄλλους μὲ παραβολές,
» ποὺ βλέποντας νὰ μὴ βλέπουνε κι' ἀκῶντας νὰ μὴ
» νιώθουν. Καὶ θὰ πεῖ αὐτὴ ἡ παραβολή. Ὁ σπόρος
» εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Κι' αὐτοὶ σιμὰ στὸ δρόμο
» εἶναι ὅσοι ἀκούσουνε, κατόπι φτάνει ὁ Διάβολος καὶ
» τοὺς βγάζει ἀπ' τὴν καρδιὰ τὸ λόγο γιὰ νὰ μὴν
» πιστέψουν καὶ σωθοῦν. Κι' αὐτοὶ στὴν πέτρα ἀπά-
» νου, ὅσοι σὰν ἀκούσουν δέχουνται τὸ λόγο μὲ χαρὰ
» καὶ τοὺς λείπει ρίζα, ποὺ πρόσκαιρα πιστεύουν καὶ
» σ' ὥρα πειρασμοῦ τραβιοῦνται. Καὶ τὸ πεσμένο [μέ-
» σα] στ' ἀγκάθια, αὐτοί 'ναι ὅσοι ἀκούσουν, κι' ἀπὸ
» φροντίδες κι' ἀπὸ πλούτη κι' ἀπὸ καλοπέραση πᾶν
» καὶ συνεπνίγουνται καὶ δὲν καρποφοροῦν. Κι' ἐκεῖνο
» μέσα στὸ καλὸ τὸ χῶμα, αὐτοί 'ναι ὅσοι σὰν ἀκού-

» σουνε τὸ λόγο μὲ καλὴ καὶ μ' ἀγαθὴ καρδιά, τόνε
» βαστοῦν καὶ δίνουνε καρπὸ μὲ τὴν ἀπομονή. Καὶ
» κανεὶς ὅταν ἀνάψει λύχνο, δὲν τόνε σκεπάζει μὲ δο-
» χεῖο μήτε τόνε βάζει κάτου ἀπὸ κλινάρι, μόνε σὲ
» λυχνοστάτη ἀπάνου τόνε βάζει. Γιατὶ κρυφὸ δὲν
» ἔχει ποὺ δὲ θὰ φανερωθεῖ, μηδ' ἔχει μυστικὸ ποὺ δὲ
» θὰ μαθευτεῖ καὶ βγεῖ στὸ φῶς. Βλέπετε λοιπὸν πῶς
» ἀκοῦτε. Γιατὶ ὅπιος ἔχει θὰν τοῦ δοθεῖ, κι' ὅπιος δὲν
» ἔχει θὰν τοῦ πάρουν κι' ὅ,τι θαρρεῖ πὼς ἔχει ».

59. Κι' ἦρθε νὰν τόνε βρεῖ ἡ μητέρα του καὶ τ' ἀ-
δέρφια του, καὶ δὲ μπορούσανε νὰν τοῦ μιλήσουν ἀπὸ
τὸ πλῆθος. Καὶ τὸν πληροφόρησαν « Ἡ μητέρα σου
» καὶ τ' ἀδέρφια σου στέκουν ὄξω θέλοντας νὰ σὲ
» δοῦν ». Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη καὶ τοὺς εἶπε « Μητέρα
» μου κι' ἀδέρφια μου αὐτοί 'ναι, ὅσοι ἀκοῦν καὶ κά-
» νουνε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ».

60. Καὶ συνέβηκε μιὰ μέρα, μπῆκε σὲ καράβι,
[καθὼς] κι' οἱ μαθητάδες του, καὶ τοὺς εἶπε « Ἂς
» περάσουμε στ' ἀντίπερα τῆς λίμνης ». Καὶ σηκώ-
θηκαν. Κι' ἐνῷ ταξίδευαν ἀποκοιμήθη. Καὶ κατέβηκε
στὴ λίμνη ἀνεμοζάλη, καὶ γιομίζανε [νερὰ] καὶ κιντυ-
νεύανε. Καὶ πῆγαν καὶ τόνε σηκώσανε λέγοντας « Ἀ-
» φέντη, ἀφέντη, χανόμαστε ». Κι' ἐκεῖνος σηκώθη
καὶ μάλωσε τὸν ἄνεμο καὶ τὴ φουρτοῦνα, καὶ σταμά-
τησαν κι' ἔγινε καλοσύνη. Καὶ τοὺς εἶπε « Ποῦ 'ναι
» ἡ πίστη σας ; » Κι' αὐτοὶ φοβήθηκαν κι' ἀπόρησαν,
λέγοντας μεταξύ τους « Πιός ἄραγε εἶναι αὐτὸς ποὺ
» καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὰ κύματα ; »

Καὶ πῆγαν κι' ἄραξαν στὸν τόπο τῶν Γερασηνῶν
ποῦναι ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. 61. Καὶ σὰ βγῆκε
στὴν ξηρὰ, ἀπάντησε ἄνθρωπο ἀπὸ τὴ χώρα μὲ δαι-
μόνια, κι' εἶχε ἀρκετὸν καιρὸ νὰ βάλει ροῦχο, καὶ δὲν
ἔμενε σὲ σπίτι μόνε στὰ μνήματα. Καὶ σὰν εἶδε τὸν
Ἰησοῦ, ξεφώνισε καὶ τοὔπεσε στὰ πόδια, κι' εἶπε μὲ
φωνὴ μεγάλη « Τί θέλεις ἀπὸ μένα, Ἰησοῦ, γιὲ τοῦ
» Θεοῦ τοῦ ὕψιστου ; Παρακαλῶ σε, μή με βασανί-
» σεις », τὶ πρόσταξε τὸ πνέμα τ' ἀκάθαρτο νὰ βγεῖ
μέσ' ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Γιατὶ τὸν εἶχε πιάσει χρόνια
πολλὰ, καὶ τόνε φυλάγανε δεμένο μ' ἁλυσίδες καὶ πε-
δοῦκλες, καὶ σποῦσε τὰ δεσίματα καὶ τὸ δαιμόνιο τὸν
ἔτρεχε στὶς ἐρημιές. Καὶ τόνε ρώτησε ὁ Ἰησοῦς « Τί
» 'ναι τ' ὄνομά σου ; » Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Λεγιῶνας »,
γιατὶ εἴχανε μπεῖ μέσα του πολλὰ δαιμόνια. Καὶ τὸν
παρακαλούσανε νὰ μὴν τὰ προστάξει νὰ πᾶνε κάτου
στὰ τρίσβαθα. Κι' εἶταν ἐκεῖ ἀρκετὸ κοπάδι χοῖροι ποὺ
βοσκούσανε στὸ λόγγο, καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰν
τ' ἀφίσει καὶ νὰ μποῦνε μέσ' στοὺς χοίρους· καὶ τ' ἄ-
φισε. Καὶ σὰ βγῆκαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο,
μπήκανε στοὺς χοίρους, κι' ὅρμησε τὸ κοπάδι κάτου
ἀπὸ τὸν γκρεμὸ στὴ λίμνη καὶ πνίγηκε. Καὶ σὰν εἶδαν
οἱ βοσκοὶ τὸ περιστατικὸ, ἔφυγαν καὶ δώκανε εἴδηση
στὴ χώρα καὶ στὶς ἐξοχές. Καὶ βγήκανε νὰ δοῦν τὸ
περιστατικὸ, κι' ἤρθανε στὸν Ἰησοῦ καὶ βρήκανε τὸν
ἄνθρωπο ποὺ βγῆκαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ μέσα του νὰ
κάθεται ντυμένος καὶ σωστὸς κοντὰ στὰ πόδια τοῦ
Ἰησοῦ καὶ φοβηθήκανε. Κι' ὅσοι εἶδαν τοὺς δηγήθη-
καν πῶς σώθηκε ὁ δαιμονισμένος. Καὶ τὸν παρακάλεσε
ὅλος ὁ λαὸς ἀπὸ τὰ γύρω μέρη τῶν Γερασηνῶν νὰ
φύγει ἀπὸ τὸν τόπο τους, τὶ τοὺς κυρίεψε μεγάλος
φόβος. 62. Καὶ μπῆκε ἐκεῖνος σὲ καράβι καὶ γύρισε
πίσω.

Καὶ τὸν παρακαλοῦσε ὁ ἄνθρωπος ποὺ βγῆκαν τὰ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

δαιμόνια ἀπὸ μέσα του νὰ μείνει μαζί του. μὰ τὸν ἔστειλε πίσω λέγοντας «Γύρισε πίσω σπίτι σου καὶ » λέγε ὅσα σοὔκανε ὁ Θεός ». Καὶ πῆγε [αὐτὸς] παντοῦ στὴ χώρα διαλαλῶντας ὅσα τοὔκανε ὁ Ἰησοῦς.

63. Καὶ στὸ γυρισμό του τόνε δέχτηκε ὁ λαὸς τὸν Ἰησοῦ, γιατὶ τὸν καρτεροῦσαν ὅλοι. Καὶ νά ἦρθε ἕνας ἄνθρωπος ποὺ λέγουνταν Ἰάειρος κι' εἶταν ἀρχισυνάγωγος, καὶ πέφτοντας στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ τὸν παρακαλοῦσε νἄρθει σπίτι του, τὶ εἶχε μοναχοκόρη ὡς δώδεκα χρονῶν καὶ πέθαινε. Κι' ἐνῷ πήγαινε τόνε στενοχωροῦσε ὁ κόσμος. Καὶ μιὰ γυναῖκα μ' αἱμορραγία δώδεκα χρόνια π' ἀπὸ κανένα δὲν κατόρθωσε νὰ γιατρευτεῖ, πῆγε κοντὰ ἀπὸ πίσω κι' ἄγγιξε τὴν ἄκρη τοῦ ρούχου του, κι' ἀμέσως τῆς σταμάτησε ἡ αἱμορραγία. Κι' εἶπε ὁ Ἰησοῦς «Πιός μ' ἄγγιξε;» Κι' ἐνῷ ὅλοι λέγανε ὄχι, εἶπε ὁ Πέτρος «Κύριε, ὁ κόσμος σὲ » στενοχωρεῖ καὶ σὲ στρυμώνει ». Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε «Κἄποιος μ' ἄγγιξε· γιατὶ ἐγὼ ἔνιωσα δύναμη ποὺ » βγῆκε ἀπὸ μέσα μου ». Κι' ὅταν εἶδε ἡ γυναῖκα πὼς δὲν κρύφτηκε, ἦρθε τρέμοντας, καὶ πέφτοντας στὰ πόδια του φανέρωσε μπροστὰ σ' ὅλο τὸ πλῆθος τὸ γιατί τὸν ἄγγιξε καὶ πὼς γιατρεύτη στὴ στιγμή. Κι' ἐκεῖνος τῆς εἶπε «Κόρη [μου], ἡ πίστη σου σὲ γλύ» τωσε· σῆρε στὸ καλό.».

Κι' ἐνῷ μιλοῦσε ἀκόμα, ἔρχεται ἕνας ἀπὸ τ' ἀρχισυναγώγου καὶ λέει πὼς «Ἡ κόρη σου πέθανε· μὴν » πειράζεις πιὰ τὸ δάσκαλο ». Καὶ σὰν τ' ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, τ' ἀπάντησε «Μὴ φοβᾶσαι, παρὰ πίστεψε » καὶ θὰ σωθεῖ ». Καὶ σὰν ἔφτασε στὸ σπίτι, δὲν ἄφισε κανένα νὰ μπεῖ μαζί του μέσα, ἐξὸν τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάνη καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν πατέρα τοῦ κοριτσοῦ καὶ τὴ μητέρα. Κι' ὅλοι ἔκλαιγαν καὶ τὴ μυρολογοῦσαν. Κι' ἐκεῖνος εἶπε «Μὴν κλαῖτε, γιατὶ δὲν » πέθανε μόνε κοιμᾶται ». Καὶ τὸν περγελοῦσαν, τὶ ἤξεραν πὼς πέθανε. Μὰ ἐκεῖνος ἔπιασε τὸ χέρι της καὶ φώναξε λέγοντας «Κόρη [μου], σήκω ». Καὶ γύρισε ἡ ψυχή της, καὶ σηκώθηκε στὴ στιγμή. Καὶ πρόσταξε νὰν τῆς δοθεῖ νὰ φάει. Καὶ σαστίσανε οἱ γονέοι της, ὅμως αὐτὸς τοὺς σύστησε νὰ μὴν τὸ ποῦνε κανενὸς τὸ περιστατικό.

64. Καὶ φώναξε μαζὶ τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς ἔδωκε [9]
δύναμη κι' ἐξουσία ἀπάνου σ' ὅλα τὰ δαιμόνια, [καθὼς] καὶ νὰ γιατρεύουν ἀρρώστιες, καὶ τοὺς ἔστειλε νὰ διαλαλοῦν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γιατρεύουν, καὶ τοὺς εἶπε «Τίποτα μὴν πάρτε γιὰ τὸ δρόμο, μήτε » ραβδὶ μήτε ταγάρι μήτε ψωμὶ μήτε χρήματα, κι' » οὔτε νἄχετε διὸ ροῦχα. Καὶ σ' ὅπιο σπίτι μπεῖτε, » ἐκεῖ νὰ μένετε κι' ἀπὸ κεῖ νὰ βγαίνετε. Κι' ὅσοι δὲ » σᾶς δέχουνται, καθὼς βγαίνετε ἀπὸ τὴ χώρα ἐκείνη » τινάξτε τὴ σκόνη ἀπὸ τὰ πόδια σας, ἔτσι γιὰ νὰ » φωτιστοῦν ». Καὶ βγῆκαν καὶ περνοῦσαν τὰ χωριὰ χωριά, διαλαλῶντας τὸ καλὸ τὸ μήνημα καὶ γιατρεύοντας παντοῦ.

[65]. Κι' ἄκουσε ὁ Ἡρώδης ὁ τέτραρχος ὅλα ὅσα γίνηκαν, κι' ἀποροῦσε τὸ τί λέγανε μερικοί, πὼς ὁ Ἰωάνης σηκώθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, καὶ μερικοὶ πὼς φάνηκε ὁ Ἠλίας, κι' ἄλλοι πὼς ἀναστήθηκε ἕνας προφήτης ἀπὸ τοὺς παλιούς. Κι' ὁ Ἡρώδης εἶπε «Τὸν » Ἰωάνη ἐγὼ τὸν ἔκοψα· καὶ πιός εἶναι αὐτὸς π' ἀ» κούω τέτια;» Καὶ ζητοῦσε νὰν τόνε δεῖ.

66. Καὶ σὰ γύρισαν οἱ ἀπόστολοι πίσω, τοὖπαν ὅσα ἔκαναν. Καὶ τοὺς πῆρε καὶ τραβήχτηκε χώρια

σὲ μιὰ χώρα ποὺ τὴ λένε Βηδσαϊδά. Καὶ τὄμαθαν τὰ πλήθη καὶ τὸν ἀκολούθησαν. Καὶ τοὺς δέχτηκε, καὶ τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, κι' ὅσοι θέλανε γιατριὰ τοὺς γιάτρευε. 67. Κι' ἄρχισε ἡ ὥρα νὰ περνᾷ, καὶ πῆγαν οἱ δώδεκα καὶ τοὖπανε «Σκόλασε τὸ πλῆθος, γιὰ νὰ πᾶνε στὰ χωριὰ τὰ »γύρω καὶ στὶς ἐξοχὲς νὰ μείνουν καὶ νὰ βροῦνε θρό»φιμα, γιατὶ ἐδῶ βρισκόμαστε σὲ μέρος ἔρημο». Καὶ τοὺς εἶπε «Δῶστε τους ἐσεῖς νὰ φᾶν». Κι' εἴπανε «Δὲν ἔχουμε παρὰ πέντε ψωμιὰ καὶ διὸ ψάρια, ἐξὸν »ἂν πᾶμε καὶ ψωνίσουμε ἐμεῖς γιὰ ὅλονε αὐτὸν τὸν »κόσμο». Γιατί 'τανε ὡς πέντε χιλιάδες ψυχές. Κι' εἶπε στοὺς μαθητάδες του «Βάλτε τους νὰ καθή»σουνε [ἔτσι] συντροφιὲς ὡς ἀπὸ πενῆντα ἡ καθεμιά». Κι' ἔκαναν ἔτσι, καὶ τοὺς καθίσανε ὅλους χάμου. Καὶ πῆρε τὰ πέντε τὰ ψωμιὰ καὶ τὰ διὸ τὰ ψάρια, καὶ κοιτάζοντας ψηλὰ στὸν οὐρανὸ τὰ βλόγησε, κι' ἔκοψε κομάτια κι' ἔδινε στοὺς μαθητάδες γιὰ νὰν τὰ προσφέρουνε στὸ πλῆθος. Κ' ἔφαγαν ὅλοι καὶ χορτάσανε, καὶ πῆραν ὅ,τι κομάτια τοὺς περίσσεψαν, δώδεκα κοφίνια.

68. Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ ἔκανε τὴν προσευχή του χώρια, εἴτανε μαζί του οἱ μαθητάδες. Καὶ τοὺς ρώτησε κι' εἶπε «Πιός λὲν τὰ πλήθη πὼς εἶμαι;» Κι' ἀπάντησαν ἐκεῖνοι κι' εἶπαν «Ὁ Ἰωάνης ὁ βαφτιστὴς, »κι' ἄλλοι ὁ Ἠλίας, κι' ἄλλοι πὼς κάπιος προφήτης »ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς παλιούς». Καὶ τοὺς εἶπε «Κι' ἐσεῖς πιός λέτε πὼς εἶμαι;» Κι' ἀποκρίθη ὁ Πέτρος κι' εἶπε «Ὁ μυρωμένος τοῦ Θεοῦ». Κι' αὐτὸς τοὺς πρόσταξε καὶ τοὺς σύστησε νὰ μὴν τὸ λένε αὐτὸ καγενὸς, κι' εἶπε πὼς ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου πρέπει πολλὰ

νὰ πάθει, καὶ ν' ἀποκηρυχτεῖ ἀπὸ τοὺς δημογερόντους καὶ πρωτοπαπάδες καὶ διαβασμένους, καὶ νὰ θανατωθεῖ καὶ τὴν τρίτη μέρα ν' ἀναστηθεῖ.

69. Κι' ἔλεγε σ' ὅλους «Ἂν κανεὶς θέλει νἄρχεται »πίσω μου, ἂς ἀπαρνηθεῖ τὸν ἑαυτό του, κι' ἂς ση»κώνει τὸ σταυρό του καθεμέρα κι' ἂς μ' ἀκολουθᾷ. »Γιατὶ ὅπιος θέλει νὰ γλυτώσει τὴ ζωή του, θὰν τὴ »χάσει· μὰ ὅπιος γιὰ μένα χάσει τὴ ζωή του, αὐτὸς »θὰν τὴ γλυτώσει. Γιατὶ τί τ' ὄφελος στὸν ἄνθρωπο »ἂν κερδίσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο, μὰ χάσει τὸν ἑαυτό »του ἢ ζημιωθεῖ; Γιατὶ ὅπιος μὲ ντραπεῖ ἐμένα καὶ »τὰ λόγια μου, αὐτὸν ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου θὰν τόνε »ντραπεῖ σὰν ἔρθει μέσα στὴ δόξα του [καθὼς] καὶ »τοῦ πατέρα του καὶ τῶν ἄγιων τῶν ἀγγέλων. Καὶ »σᾶς λέω ἀληθινά· στέκουν ἐδῶ μερικοὶ ποὺ δὲ θὰ »δοκιμάσουνε θάνατο ὡς ποὺ νὰ δοῦν τὴ βασιλεία τοῦ »Θεοῦ».

70. Καὶ συνέβηκε, ὕστερα ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια ὡς μέρες ὀχτὼ πῆρε τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάνη καὶ τὸν Ἰάκωβο κι' ἀνέβηκε στὸ βουνὸ νὰ προσευκηθεῖ. Καὶ κατὰ τὴν προσευκή του ἄλλαξε ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου του, κι' ἡ φορεσιά του ἔγινε ἄσπρη ἀστραφτερή. Καὶ νά ἄντρες διὸ μιλούσανε μαζί του, κι' αὐτοί 'ταν ὁ Μωϋσῆς κι' ὁ Ἠλίας, ποὺ φανήκανε μὲ δόξα κι' ἔλεγαν τὸ μισεμό του ποὺ θ' ἀλήθευε στὴν Ἰερουσαλήμ. Κι' ὁ Πέτρος κι' οἱ συντρόφοι του εἶταν κατανυσταγμένοι, μὰ ἀγρύπνησαν ὡς τέλος κι' εἴδανε τὴ δόξα του καὶ τοὺς διὸ τοὺς ἄντρες ποὔμειναν ἐκεῖ μαζί του. Καὶ συνέβη, ἐνῷ τὸν ἄφιναν νὰ φύγουν, εἶπε ὁ Πέτρος τοῦ Ἰησοῦ «Κύριε, καλά 'ναι ἐδῶ νὰ μείνουμε, κι' ἂς »στήσουμε τρεῖς καλύβες, μιὰ γιὰ σένα, καὶ τοῦ Μωϋ-

» σῆ μιὰ, καὶ μιὰ γιὰ τὸν Ἠλία », γιατὶ δὲν ἤξερε τί
λέει. Μὰ ἐνῷ μιλοῦσε αὐτὰ, ἦρθε σύννεφο καὶ τοὺς
σκέπαζε· καὶ φοβηθήκανε ὅταν μπήκανε στὸ σύννεφο.
Καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ σύννεφο φωνὴ κι' ἔλεγε « Αὐτός
» εἶναι ὁ γιός μου ὁ ἐκλεχτός· αὐτόνε ν' ἀκοῦτε ». Καὶ
σὰν ἀκούστηκε ἡ φωνὴ, βρέθηκε ὁ Ἰησοῦς μονάχος.
Κι' ἐκεῖνοι σώπασαν, καὶ κανενὸς δὲν εἶπαν τότες τί-
ποτα ἀπ' ὅσα εἶδαν.

71. Καὶ συνέβη, τὴν κατόπι μέρα ὅταν κατέβη-
καν ἀπὸ τὸ βουνὸ, ἀπάντησε πλῆθος πολύ. Καὶ νά
ἕνας ἀπὸ τὸ πλῆθος φώναξε κι' εἶπε « Δάσκαλε, σὲ
» παρακαλῶ, ἔλα νὰ δεῖς τὸ γιό μου, γιατί 'ναι μου
» μονοπαῖδι, καὶ νά πνέμα τὸν πιάνει, κι' ἄξαφνα ξε-
» φωνεῖ, καὶ τόνε σπαράζει μ' ἀφροὺς καὶ μόλις τὸν
» ἀφίνει σακατεύοντάς τον. Καὶ παρακάλεσα τοὺς μα-
» θητάδες σου νὰν τὸ βγάλουν καὶ δὲν κατόρθωσαν ».
Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη κι' εἶπε « Ὤ γενεὰ ἄπιστη καὶ
» στρεβλὴ, ὡς πότε θὰ μένω μαζί σας καὶ θὰ σᾶς ὑπο-
» φέρνω ; Φέρε ἐδῶ τὸ γιό σου ». Κι' ἐνῷ ἀκόμα σί-
μωνε, τὸν ἔρρηξε τὸ δαιμόνιο καὶ τόνε σπάραξε. Καὶ
μάλωσε τὸ πνέμα τ' ἀκάθαρτο, καὶ γιάτρεψε τὸ παιδὶ
καὶ τὄδωκε πίσω τοῦ πατέρα του. Καὶ σαστίζανε ὅλοι
μὲ τὴ μεγαλοσύνη τοῦ Θεοῦ.

72. Κι' ἐνῷ ἀποροῦσαν ὅλοι μ' ὅλα ὅσα ἔκανε, εἶπε
στοὺς μαθητάδες του « Προσέξτε ἐσεῖς αὐτὰ τὰ λόγια,
» γιατί 'ναι ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου νὰ παραδοθεῖ σὲ χέ-
» ρια ἀνθρώπων ». Κι' ἐκεῖνοι αὐτὸ τὸ λόγο δὲν τὸν
ἔνιωθαν, καὶ τοὺς εἴτανε σκεπασμένος γιὰ νὰ μὴν τὸν
ἐννοοῦν, καὶ φοβούντανε νὰν τόνε ρωτήσουν τί 'ναι αὐ-
τὸς ὁ λόγος.

Καὶ τοὺς μπῆκε ὁ στοχασμὸς, πιός τους τάχα νἆ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

'ναι ὁ μεγαλύτερος. Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔνιωσε τὸ στοχα-
σμὸ τῆς καρδιᾶς τους, καὶ πῆρε ἕνα παιδάκι καὶ τὄ-
στησε κοντά του καὶ τοὺς εἶπε « Ὅπιος δεχτεῖ στ' ὄ-
» νομά μου ἐτοῦτο τὸ παιδάκι, ἐμένα δέχεται· κι' ὅ-
» πιος ἐμένα δεχτεῖ, δέχεται τὸ στάλτη μου. Γιατὶ
» ὅπιος σας εἶναι ἀπ' ὅλους ὁ μικρότερος, αὐτός εἶναι
» μεγάλος ».

Κι' ἀποκρίθη ὁ Ἰωάνης κι' εἶπε « Κύριε, εἴδαμε ἕναν
» ποὺ μὲ τ' ὄνομά σου ἔβγαζε δαιμόνια, καὶ δὲν τὸν
» ἀφίσαμε γιατὶ δὲν πάει μαζί μας ». Κι' ὁ Ἰησοῦς
τοῦ εἶπε « Ἀφίστε [τον], γιατὶ ὅπιος δὲ σᾶς εἶναι ἀντί-
» θετος, σᾶς εἶναι μαζί σας ».

73. Καὶ συνέβηκε, ὅταν ἔφτασαν οἱ μέρες τοῦ ν' ἀ-
ναληφτεῖ, κάρφωσε τὰ μάτια του κατὰ τὸ δρόμο τῆς
Ἰερουσαλὴμ, κι' ἔστειλε ἀποσταλμένους πρὶν, καὶ πῆ-
γαν καὶ μπήκανε σ' ἕνα Σαμαρείτικο χωριὸ γιὰ νὰν
τοῦ ἑτοιμάσουν. Καὶ δὲν τόνε δέχτηκαν, γιατί 'ταν ὁ
σκοπός του κατὰ τὴν Ἰερουσαλήμ. Κι' ἰδόντας το
οἱ μαθητάδες, ὁ Ἰάκωβος κι' ὁ Ἰωάνης, εἶπαν « Κύ-
» ριε, θὲς νὰ ποῦμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ νὰ κατεβεῖ φωτιὰ
» καὶ νὰν τοὺς ξολοθρέψει ; » Καὶ γύρισε καὶ τοὺς μά-
λωσε. 74. Καὶ πήγανε σ' ἄλλο χωριό.

Κι' ἐνῷ πηγαίνανε, στὸ δρόμο κάπιος τοὖπε « Θὰ
» σ' ἀκολουθήσω ὅπου κι' ἂν πᾷς ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τοῦ
εἶπε « Οἱ ἀλεποῦδες ἔχουν τρύπες καὶ τὰ πουλιὰ τ'
» οὐρανοῦ φωλιὲς, ὅμως ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου δὲν ἔχει
» ποῦ νὰ γήρει τὸ κεφάλι ». Κι' ἑνὸς ἄλλου τοὖπε
« Ἀκολούθα με ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Παραχώρησέ μου
» πρῶτα τὸ νὰ πάω καὶ θάψω τὸν πατέρα μου ». Καὶ
τοὖπε « Ἂς θάψουν τοὺς νεκρούς τους οἱ νεκροὶ, καὶ
» σῆρε ἐσὺ καὶ κήρυχνε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Κι'

εἶπε κι' ἕνας ἄλλος «Θὰ σ' ἀκολουθήσω, Κύριε, μὰ
» παραχώρησέ μου πρῶτα ν' ἀποχαιρετήσω τοὺς δι-
» κούς μου σπίτι». Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε «Ἄνθρωπος
» ποὺ πιάνει ἀλέτρι καὶ κοιτάζει πίσω, τόπο δὲν ἔχει
» στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».
[10] 75. Κι' ὅρισε κατόπι ὁ Κύριος ἄλλους ἑβδομῆντα
διό, καὶ τοὺς ἔστειλε μπροστὰ διὸ διὸ σὲ κάθε χώρα
καὶ σὲ μέρος ποὔτανε νὰ πάει ὁ ἴδιος. Καὶ τοὺς ἔλεγε
«Πολὺς ὁ θέρος, μὰ οἱ ἐργάτες λίγοι· παρακαλέστε
» λοιπὸν τὸ νοικοκύρη τοῦ θέρου νὰ βγάλει ἐργάτες γιὰ
» τὸ θέρο του. Πηγαίνετε. Νά, σᾶς στέλνω σὰν ἀρνιὰ
» στὴ μέση λύκων. Μὴ βαστᾶτε πουγγί, ὄχι ταγάρι,
» ὄχι σαντάλια, καὶ μὴ χαιρετῆστε στὸ δρόμο κανέ-
» ναν. Καὶ σ' ὅπιο σπίτι μπεῖτε, νὰ λέτε πρῶτα Εἰρήνη
» στὸ σπίτι σας. Κι' ἂν ἐκεῖ 'ναι γιὸς εἰρήνης, θ' ἀπα-
» κουμπήσει ἀπάνου του ἡ εἰρήνη σας· εἰδεμή, θὰ γυ-
» ρίσει πίσω σ' ἐσᾶς. Καὶ μένετε στὸ ἴδιο σπίτι τρώ-
» γοντας καὶ πίνοντας ὅ,τι σᾶς δώσουν, τί ἀξίζει ὁ
» δουλευτὴς τὴν πλερωμή του. 76. Μὴν ἀλλάζτε ἀπὸ
» σπίτι σὲ σπίτι. Καὶ σ' ὅπια χώρα μπαίνετε καὶ σᾶς
» δέχουνται, τρῶτε ὅ,τι σᾶς προσφέρνουν καὶ για-
» τρεύετε τοὺς ἀρρώστους τους, καὶ λέτε τους Σᾶς ἔ-
» φτασε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μὰ σ' ὅπια χώρα μπεῖτε
» καὶ δὲ σᾶς δέχουνται, βγᾶτε στὶς δημοσιές της καὶ
» πέστε Καὶ τὴ σκόνη ποὺ μᾶς κόλλησε στὰ πόδια
» ἀπὸ τὴ χώρα σας πάρτε την, τὴν ξεσκουπίζουμε·
» ὅμως νὰ ξέρτε αὐτό, πὼς ζύγωσε ἡ βασιλεία τοῦ
» Θεοῦ. Σᾶς λέω πὼς τὴ μέρα ἐκείνη ὑποφερτότερα
» τὰ Σόδομα θὰ πάθουν παρὰ ἡ χώρα ἐκείνη.
»Ἀλίμονό σου, Χοραζείν! ἀλίμονό σου, Βηδσαϊδά!
» Τί ἂν εἴχανε γενεῖ στὴν Τύρο καὶ Σιδῶνα τὰ θά-

» ματα ποὺ σᾶς ἔγιναν, καιρὸ τώρα θἄχανε μετανιώ-
» σει καθισμένοι μὲ σακκόπανο καὶ στάχτη. Μὰ ἡ Τύρο
» κι' ἡ Σιδῶνα ὑποφερτότερα θὰ πάθει στὸν καιρὸ τῆς
» κρίσης παρὰ ἐσεῖς. Κι' ἐσύ, Καφαρναούμ, ποὺ ὡς
» στὸν οὐρανὸ σηκώθης, ὡς στὸν Ἅδη θενὰ κατεβεῖς.
» Ὅπιος σᾶς ἀκούει, ἐμένα ἀκούει· κι' ὅπιος σᾶς
» παρακούει, ἐμένα παρακούει· κι' ὅπιος παρακούει
» ἐμένα, παρακούει τὸ στάλτη μου».
77. Καὶ γύρισαν οἱ ἑβδομῆντα διὸ χαρούμενοι καὶ
λέγανε «Κύριε, μὲ τ' ὄνομά σου καὶ τὰ δαιμόνια μᾶς
» ἀκοῦν». Καὶ τοὺς εἶπε «Θωροῦσα τὸ Σατανᾶ ποὔ-
» πεσε ἀπ' τὸν οὐρανὸ σὰν ἀστραπή. Νά, σᾶς ἔδωκα
» τὴν ἐξουσία τοῦ νὰ πατεῖτε φείδια καὶ σκορπιοὺς καὶ
» κάθε δύναμη τοῦ ἐχτροῦ, καὶ τίποτα δὲ θὰ σᾶς
» βλάψει. Ὅμως γι' αὐτὸ μὴ χαίρεστε, τὸ πὼς σᾶς
» ἀκοῦν τὰ πνέματα· μόνε νὰ χαίρεστε ποὺ γράφτηκαν
» τὰ ὀνόματά σας στὰ οὐράνια».
78. Ἐκείνη τὴν ὥρα ἀναγάλλιασε τὸ πνέμα του τ'
ἅγιο κι' εἶπε «Δοξολογῶ σε, πατέρα, ἀφέντη τ' οὐρα-
» νοῦ καὶ τῆς γῆς, γιατὶ τἄκρυψες αὐτὰ ἀπὸ σοφοὺς
» καὶ γνωστικοὺς καὶ τὰ φανέρωσες σ' ἀθώους. Ναί,
» πατέρα, γιατὶ εἶταν ἔτσι ὁ ὁρισμός σου. Ὅλα τὰ
» πάντα μοῦ παράδωσε ὁ πατέρας μου, καὶ κανεὶς δὲν
» ξέρει πιός εἶναι ὁ γιὸς ἐξὸν ὁ πατέρας, καὶ πιός εἶναι
» ὁ πατέρας ἐξὸν ὁ γιὸς κι' ὁπιανοῦ θέλει ὁ γιὸς νὰν
» τόνε φανερώσει». Καὶ γυρίζοντας στοὺς μαθητάδες
χώρια, εἶπε «Καλότυχα τὰ μάτια ποὺ βλέπουν ὅσα
» βλέπετε· γιατὶ σᾶς λέω πὼς πολλοὶ προφῆτες καὶ
» βασιλιάδες θελήσανε νὰ δοῦν ὅσα ἐσεῖς βλέπετε καὶ
» δὲν εἶδαν, καὶ νὰ μοῦ ἀκούσουν ὅσα ἀκοῦτε καὶ δὲν
» ἄκουσαν».

79. Καὶ νά ἕνας Νομοδιδάσκαλος σηκώθηκε νὰν τόνε δοκιμάσει κι' εἶπε « Δάσκαλε, τί κάνοντας θὰ » κληρονομήσω ζωὴ παντοτινή; » Κι' ἐκεῖνος τοὖπε « Μέσα στὸ Νόμο τί 'ναι γραμένο; πῶς τὸ διαβάζεις; » Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε « *Ἀγάπα τὸν Κύριο τὸ » Θεὸ μ' ὅλη σου τὴν καρδιὰ, μ' ὅλη σου τὴν ψυχὴ, » καὶ μ' ὅλη σου τὴ δύναμη, καὶ μ' ὅλο σου τὸ νοῦ, » καὶ τὸ γείτονά σου ἴσαμε τὸν ἴδιο ἐσένα* ». Καὶ τοὖπε « Ὀρθὰ ἀποκρίθηκες· αὐτὸ κάνε καὶ θὰ ζήσεις ». Κι' ἐκεῖνος θέλοντας νὰ συζητήσει εἶπε τοῦ Ἰησοῦ « Καὶ » πιός εἶναι μου γείτονας; » Ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς κι' εἶπε « Ἕνας ἄνθρωπος κατέβαινε ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλὴμ » στὴν Ἰερειχὼ, κι' ἔπεσε σὲ χέρια ληστῶν, ποὺ κι' » ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν καὶ τὸν ἔδειραν, ἔφυγαν ἀφίνοντάς » τον μισοπεθαμένο. Καὶ κατὰ τύχη ἕνας παπᾶς κα- » τέβαινε τὸ δρόμο ἐκεῖνο, καὶ σὰν τὸν εἶδε, πέρασε. Τὸ » ἴδιο κι' ἕνας Λευείτης ἦρθε ἐκεῖ, καὶ σὰν τὸν εἶδε, » πέρασε. Ἕνας ὅμως Σαμαρείτης ταξιδεύοντας ἔ- » φτασε κοντά του, καὶ βλέποντάς τον τόνε πόνεσε » κι' ἦρθε κοντὰ καὶ τοὖδεσε τὶς πληγὲς περιχῶντας » λάδι καὶ κρασί· καὶ τόνε φόρτωσε στὸ ζῶ του καὶ » τὸν πῆγε σ' ἕνα χάνι καὶ τόνε φρόντισε. Καὶ τὴν » αὐγὴ ἔβγαλε διὸ δηνάρια κι' ἔδωκε τοῦ ξενοδόχου, » κι' εἶπε Φρόντισέ τον· κι' ὅ,τι πιὸ πολὺ ξοδιάσεις, » ἐγὼ στὸ γυρισμό μου σ' τὸ πλερώνω. Πιός ἀπ' τοὺς » τρεῖς τους φάνηκε νομίζεις γείτονας τ' ἀνθρώπου ποὔ- » πεσε στοὺς κλέφτες; » Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Ἐκεῖνος » ποὺ τὸν πόνεσε ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὖπε « Πήγαινε κι' » ἐσὺ κάνε τὸ ἴδιο ».

80. Κι' ἐνῷ πήγαιναν, μπῆκε ὁ Ἰησοῦς σ' ἕνα χωριὸ, καὶ μιὰ γυναῖκα μ' ὄνομα Μάρθα τόνε δέχτηκε

σπίτι της. Κι' εἶχε αὐτὴ ἀδερφὴ ποὺ τὴ λέγανε Μαρία, ποὺ καὶ κάθησε κοντὰ στὰ πόδια τοῦ Κυρίου κι' ἄκουγε τὰ λόγια του· κι' ἡ Μάρθα εἶτανε πνιγμένη στὴ δουλιά. Καὶ στάθηκε κοντά του κι' εἶπε « Κύριε, » δὲ σὲ μέλει ποὺ ἡ ἀδερφή μου μ' ἄφισε μονάχη καὶ » δουλεύω; Πές της λοιπὸν νὰ μὲ βοηθήσει ». Κι' ὁ Κύριος ἀποκρίθη καὶ τῆς εἶπε « Μάρθα, Μάρθα, πολ- » λὰ φροντίζεις καὶ ζαλίζεσαι· μὰ λίγα χρειάζουνται » ἢ ἕνα. Γιατὶ ἡ Μαρία διάλεξε τὸ καλὸ τὸ μερτικὸ, » ποὺ δὲ θὰν τῆς τὸ πάρουν ».

81. Καὶ συνέβη, σ' ἕναν τόπο ἔκανε τὴν προσευχή [11]
του, κι' ἅμα τέλιωσε τοὖπε ἕνας του μαθητὴς « Κύριε, » μάθε μας νὰ κάνουμε προσευχὴ, καθὼς κι' ὁ Ἰωάνης » ἔμαθε τοὺς μαθητάδες του ». Καὶ τοὺς εἶπε « Ὅταν » κάντε προσευχὴ, νὰ λέτε *Πατέρα, ἅγιο ἂς εἶναι τ' ὄ- » νομά σου, ἂς ἔρθει ἡ βασιλεία σου· τὸ ψωμί μας » ὅσο μᾶς πέφτει δίνε μάς το καθεμέρα, καὶ συχώρεσέ » μας τὶς ἁμαρτίες μας τὶ ὅσους μᾶς φταίξανε κι' ἐ- » μεῖς τοὺς συχωρνοῦμε· καὶ μὴ μᾶς βάλεις σὲ πειρα- » σμό* ». Καὶ τοὺς εἶπε « Πιός σας θἄχει φίλο, κι' ἂν » πάει μεσάνυχτα καὶ τοῦ πεῖ Φίλε, δάνεισέ με τρία » ψωμιὰ, γιατὶ ἕνας φίλος μου ἔφτασε ἀπὸ ταξίδι » σπίτι μου καὶ δὲν ἔχω τίποτα νὰν τοῦ προσφέρω, » κι' ἐκεῖνος ἀπὸ μέσα θ' ἀπαντήσει καὶ θὰ πεῖ Μή μ' ἀ- » νησυχεῖς· εἶναι τώρα πιὰ κλεισμένη ἡ πόρτα καὶ τὰ » παιδιά μου πλάγιασαν μαζί μου, δὲ μπορῶ νὰ ση- » κωθῶ καὶ νὰ σοῦ δώκω. Σᾶς λέω, πὼς κι' ἂ δὲ ση- » κωθεῖ νὰ δώκει του ἐπειδὴ 'ναι φίλος του, μὰ κἂν » γιὰ τὴν ξαδιαντροπιὰ θὰ σηκωθεῖ καὶ θὰν τοῦ δώκει » ὅσα τοῦ χρειάζουνται. Κι' ἐγὼ σᾶς λέω. Ζητᾶτε καὶ » θὰ σᾶς δοθεῖ, γυρεύετε καὶ θὰ βρεῖτε, χτυπᾶτε καὶ

» θὰ σᾶς ἀνοιχτεῖ· γιατὶ ὅπιος ζητάει λαβαίνει, κι' ὅ-
» πιος γυρεύει βρίσκει, κ' ὅπιος χτυπάει τ' ἀνοίγουν.
» Καὶ πιανοῦ σας θὰ ζητήσει τοῦ πατέρα ψάρι ὁ γιὸς,
» κι' ἀντὶς ψάρι θὰν τοῦ δώσει φεῖδι; ἢ κι' αὐγὸ θὰν
» τοῦ ζητήσει, καὶ θὰ δώσει του σκορπιό; Ἂ λοιπὸν
» ἐσεῖς ὄντας κακοὶ ξέρετε τῶν παιδιῶνε σας νὰ δίνετε
» καλὰ δοσίματα, πόσο πιὸ πολὺ ὁ πατέρας ἀπὸ τὸν
» οὐρανὸ θὰ δώσει ἅγιο πνέμα σ' ὅσους τοῦ ζητοῦν ».

82. Κι' ἔβγαζε δαιμόνιο ἄλαλο· καὶ συνέβηκε, σὰ
βγῆκε τὸ δαιμόνιο, μίλησε ὁ μουγκός. Κι' ἀποροῦσαν
τὰ πλήθη· μὰ μερικοί τους εἴπανε « Μὲ τὸ Βεεζεβοὺλ
» τὸν ἀρχιδαίμονα βγάζει τὰ δαιμόνια ». Κι' ἄλλοι
δοκιμάζοντάς [τον] τοῦ ζητούσανε σημάδι ἀπὸ τὸν οὐ-
ρανό. Μὰ ἐκεῖνος ἔνιωσε τοὺς στοχασμούς τους καὶ
τοὺς εἶπε « Κάθε βασιλεία σὰ διαιρεθεῖ, ρημάζεται·
» καὶ σπίτι σὰ διαιρεθεῖ μὲ σπίτι, πέφτει. Κι' ἂ διαι-
» ρέθηκε κι' ὁ Σατανᾶς, ἡ βασιλεία του πῶς θὰ στα-
» θεῖ; Τὶ λέτε πὼς μὲ τὸ Βεεζεβοὺλ βγάζω τὰ δαιμό-
» νια. Κι' ἂν ἐγὼ μὲ τὸ Βεεζεβοὺλ τὰ βγάζω τὰ δαι-
» μόνια, οἱ γιοί σας μὲ πιόν τὰ βγάζουν; Γιὰ τοῦτο
» αὐτοὶ θὰ σᾶς καταδικάσουν. Μὰ ἂν ἐγὼ μὲ δάχτυλο
» Θεοῦ τὰ βγάζω τὰ δαιμόνια, θὰ πεῖ σᾶς πρόφτασε
» ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ: Ἂν ὁ δυνατὸς φυλάει ἀρμα-
» τωμένος τὴν αὐλή του, ἥσυχα μένουν τὰ ὑπάρχοντά
» του· ὅμως σὰν πλακώσει δυνατώτερός του καὶ τόνε
» νικήσει, τοῦ παίρνει τὴν ἀρματωσά του ποὺ στηρί-
» ζουνταν, καὶ τὰ λάφυρά του τὰ μοιράζει. Ὅπιος
» δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἀντίθετός μου· κι' ὅπιος
» μαζί μου δὲ συνάζει, σκορπᾷ. Ὅτα βγεῖ τ' ἀκά-
» θαρτο τὸ πνέμα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, διαβαίνει ξε-
» ρότοπους ζητῶντας νὰ ξεκουραστεῖ· κι' ἂ δὲ βρεῖ,

» τότες λέει Σπίτι μου θὰ γυρίσω ἀπ' ὅπου βγῆκα.
» Κι' ἔρχεται καὶ τὸ βρίσκει ποὔχει σκόλη, σαρωμένο
» καὶ συγυρισμένο. Τότες πάει καὶ παίρνει μαζί του
» ἐφτὰ ἄλλα πνέματα χειρότερά του, καὶ μπαίνουνε
» καὶ κατοικοῦν ἐκεῖ, καὶ γίνουνται τ' ἀνθρώπου ἐκεί-
» νου τὰ στερνὰ χειρότερα ἀπὸ τὴν ἀρχή ».

Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ μίλαε αὐτὰ τὰ λόγια, μιὰ γυ-
ναῖκα ἀπὸ τὸ πλῆθος ἔσηρε φωνὴ καὶ τοὔπε « Καλό-
» τυχη ἡ κοιλιὰ ποὺ σὲ βάσταξε κι' ὁ κόρφος ποὺ βύ-
» ζαξες ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Κάλλια καλότυχοι ὅσοι
» ἀκοῦν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν κρατοῦν ».

83. Κι' ἐνῷ πύκνωναν τὰ πλήθη, ἄρχισε καὶ τοὺς
εἶπε « Κακή 'ναι ἡ φύτρα αὐτή· σημάδι ζητᾷ, καὶ ση-
» μάδι δὲ θὰν τῆς δοθεῖ ἐξὸν τὸ σημάδι τοῦ Ἰωνᾶ.
» Γιατὶ ὅπως τῶν Νινευειτῶν τοὺς ἔγινε σημάδι ὁ Ἰω-
» νᾶς, ἔτσι θὰ γίνει καὶ σ' αὐτὴ τὴ φύτρα ὁ γιὸς τ' ἀν-
» θρώπου. Βασίλισσα νότου θὰ σηκωθεῖ στὴν κρίση
» μαζὶ μ' αὐτῆς τῆς φύτρας τοὺς ἀνθρώπους καὶ θὰν
» τοὺς καταδικάσει, γιατὶ ἦρθε ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς
» γῆς ν' ἀκούσει τὴ σοφία τοῦ Σολομώνα, καὶ νά πιὸ
» πολὺ ἀπὸ Σολομῶνα ἐδῶ· Νινευεῖτες θ' ἀναστηθοῦνε
» στὴν κρίση μαζὶ μ' αὐτὴ τὴ φύτρα καὶ θὰν τὴν κα-
» ταδικάσουν, τὶ μετανιώσανε μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ
» Ἰωνᾶ, καὶ νά πιὸ πολὺ ἀπὸ Ἰωνᾶ ἐδῶ.

84. » Κανεὶς π' ἀνάψει λύχνο δὲν τόνε βάζει σὲ κρυ-
» ψῶνα, μήτε στὸ κοιλὸ ἀπὸ κάτου, μόνε στὸ λυχνο-
» στάτη ἀπάνου γιὰ νὰ βλέπουνε τὸ φῶς ὅσοι μπαί-
» νουν. Ὁ λύχνος τοῦ κορμιοῦ 'ναι τὸ μάτι σου. Ὅταν
» τὸ μάτι σου εἶναι ἀθῷο, κι' ὅλο τὸ κορμί 'ναι φω-
» τεινό· μὰ ὅταν εἶναι ἀχαμνὸ, εἶναι καὶ τὸ κορμί σου
» σκοτεινό. Σκέψου λοιπὸν τὸ φῶς τὸ μέσα σου μήπως

» εἶναι σκοτάδι. Λοιπὸν ἂν ὅλο σου τὸ κορμί 'ναι φω-
» τεινὸ δίχως μέρος σκοτεινὸ, θἆναι φωτεινὸ ὅλο κα-
» θὼς ὅτα μὲ τὴ λάμψη [του] σὲ φωτίζει ὁ λύχνος ».
85. Κι' ἀφοῦ μίλησε, τὸν προσκαλᾷ ἕνας Φαρισαῖος
νὰ δειπνήσει σπίτι του· καὶ σὰ μπῆκε μέσα, κάθησε
[νὰ φάει]. Κι' ὁ Φαρισαῖος εἶδε κι' ἀπόρησε ποὺ πρῶτα
δὲ νίφτηκε πρὶν τὸ δεῖπνο. Κι' ὁ Κύριος τοὖπε « Ἐσεῖς
» τώρα οἱ Φαρισαῖοι παστρεύετε ἀπ' ὄξω τὸ ποτῆρι καὶ
» σκουτέλλι, καὶ τὸ μέσα σας εἶναι ἁρπαγὴ γιομᾶτο
» καὶ κακία. Λωλοὶ, ὅπιος ἔκανε τ' ἀπ' ὄξω, δὲν ἔκανε
» καὶ τ' ἀπὸ μέσα; Ὅμως τὰ μέσα δῶστε ἐλεημοσύνη,
» κι' ὅλα θὰ σᾶς εἶναι καθαρά. Ὅμως ἀλίμονό σας,
» Φαρισαῖοι, γιατὶ δίνετε τὸ δέκατο ἀπὸ τὸ διόσμο καὶ
» τὸν πήγανο καὶ κάθε χόρτο, καὶ τὸ δίκιο παραβλέ-
» πετε καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μὰ [κι'] αὐτὰ νὰ
» κάνετε ἔπρεπε κι' ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφίστε. 86. Ἀλί-
» μονό σας, Φαρισαῖοι, γιατὶ ἀγαπᾶτε τὰ πρωτοστά-
» σιδα μέσα στὰ συναγώγια καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς στὶς
» ἀγορές. Ἀλίμονό σας, γιατὶ εἶστε σὰν τοὺς τάφους
» ποὺ δὲ φαίνουνται, κι' οἱ ἀνθρῶποι τοὺς πατοῦν καὶ
» δὲν τὸ ξέρουν ». Κι' ἕνας Νομοσπούδαστος ἀποκρίθη
καὶ τοῦ λέει « Δάσκαλε, μᾶς προσβάλλεις, ἔτσι ποὺ
» μιλᾷς ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Ἀλίμονό σας, ἐσᾶς Νομο-
» διάβαστοι, γιατὶ φορτώνετε τοὺς ἀνθρώπους φορτώ-
» ματα ἀβάσταχτα, μὰ ἐσεῖς οἱ ἴδιοι μ' ἕνα σας δά-
» χτυλο δὲν ἀγγίζετε τὰ φορτώματα. 87. Ἀλίμονό
» σας, γιατὶ χτίζετε τὰ μνήματα τῶν προφητῶν, κι' οἱ
» πατέρες σας τοὺς σκότωσαν. Λοιπὸν [τὰ] παραδέ-
» χεστε κι' ἐγκρίνετε τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας, γιατὶ
» αὐτοὶ τοὺς σκότωσαν κι' ἐσεῖς [τοὺς] χτίζετε [τά-
» φους]. Γιὰ τοῦτο εἶπε κι' ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ *Θὰν τοὺς*

» *στείλω προφῆτες κι' ἀποστόλους, καὶ μερικούς τους*
» *θὰ σκοτώσουν καὶ θὰ κατατρέξουν, ἔτσι γιὰ νὰ δώ-*
» *σει λόγο ἐτούτη ἡ γενεὰ γιὰ ὁλωνῶν τῶν προφητῶν*
» *τὸ αἷμα, ὅσο χύθηκε ἀπὸ τὸ θεμέλιωμα τοῦ κόσμου,*
» *ἀπὸ τὸ αἷμα τ' Ἄβελ ὡς στὸ αἷμα τοῦ Ζαχαρία,*
» *ποὺ σκοτώθη ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ θυσιαστῆρι κι' ἱερό.*
» Ναὶ σᾶς λέω, ἐτούτη ἡ γενεὰ θὰ δώσει λόγο. 88.
» Ἀλίμονό σας, Νομοδιάβαστοι, γιατὶ πήρατε τὸ κλειδὶ
» τῆς μάθησης· ἐσεῖς δὲ μπήκατε, κι' ὅσους μπαίνανε
» ἀμποδίσατε ».
Κι' ἀπὸ κεῖ σὰ βγῆκε, ἄρχισαν οἱ διαβασμένοι κι' οἱ
Φαρισαῖοι καὶ τὸν ἐνοχλοῦσαν ὑπερβολικὰ, καὶ τὸν
πολυξέταζαν παραμονεύοντάς τον πῶς νὰ πιάσουν τί-
ποτα ἀπὸ τὸ στόμα του.
Στὸ μεταξὺ μαζεύτηκε χιλιάδες κόσμος, τόσο ποὺ [**12**]
πατοῦσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, κι' ἄρχισε τότες κι' ἔλεγε
στοὺς μαθητάδες του « Πρῶτα προσέχετε ἀπὸ τὸ ζυ-
» μάρι — ποὖναι ὑποκρισία — τῶν Φαρισαίων. Καὶ τί-
» ποτα δὲν ἔχει σκεπασμένο ποὺ δὲ θὰ ξεσκεπαστεῖ,
» καὶ κρυφὸ ποὺ δὲ θὰ μαθευτεῖ. Γι' αὐτὸ ὅσα εἴπατε
» στὸ σκοτάδι, θ' ἀκουστοῦν στὸ φῶς· κι' ὅ,τι μιλή-
» σατε στ' αὐτὶ μέσα στὰ κελλιά σας, θὰ κηρυχτεῖ
» ἀπάνου ἀπὸ δώματα.
» Καὶ σᾶς λέω ἐσᾶς τῶν φίλων μου. Μὴ φοβᾶστε
» ὅσους σκοτώνουν τὸ κορμὶ, κι' ἔπειτα παρακεῖ δὲν
» ἔχουν τίποτα νὰ κάνουν. Μόνε θὰ σᾶς πῶ πιόνε νὰ
» φοβᾶστε· νὰ φοβᾶστε ἐκεῖνον, ποὺ σὰ θανατώσει ἔχει
» ἐξουσία νὰ ρήξει στὴ γέεννα. Ναὶ σᾶς λέω, ἐκεῖνον
» νὰ φοβᾶστε. Πέντε σπουργίτια δὲν τὰ πουλοῦνε διὸ
» ἀσσάρια; Κι' ἕνα τους δὲν εἶναι ξεχασμένο ἀπ' τὸ
» Θεό. Ὅμως ἐσᾶς κι' οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σᾶς εἶναι

» μετρημένες ὅλες. Μὴ φοβᾶστε· πολλὰ σπουργίτια
» ὑπερτερᾶτε ἐσεῖς.

» Καὶ σᾶς λέω, ὅπιος μὲ παραδεχτεῖ μπροστὰ στοὺς
» ἀνθρώπους, κι' ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου θὰν τὸν παραδε-
» χτεῖ μπροστὰ στοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ· κι' ὅπιος
» μ' ἀρνηθεῖ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, ἄρνηση θὰ
» βρεῖ μπροστὰ στοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ. Κι' ὅπιος
» κακολογήσει τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου, θὰν τοῦ συχωρεθεῖ·
» μὰ ὅπιος ἀσεβήσει στὸ πνέμα τ' ἅγιο, δὲ θὰν τοῦ
» συχωρεθεῖ.

» Κι' ὅτα σᾶς πᾶνε σὲ συναγώγια καὶ σ' ἀρχὲς καὶ
» σ' ἐξουσίες, μὴ φροντίστε πῶς ἢ τί θ' ἀπολογηθεῖτε
» ἢ τί θὰ πεῖτε, γιατὶ τ' ἅγιο Πνέμα θὰ σᾶς μάθει
» ἐκείνη τὴ στιγμὴ τί πρέπει νὰ πεῖτε ».

89. Κι' ἕνας ἀπὸ τὸ πλῆθος τοὖπε « Δάσκαλε, πὲς
» τ' ἀδερφοῦ μου νὰ μοιράσει μαζί μου τὴν κληρονο-
» μιά ». Κι' ἐκεῖνος τοὖπε « Ἄνθρωπε, πιός μ' ἔβαλε
» κριτή σας ἢ μοιραστή ; » Καὶ τοὺς εἶπε « Προσέ-
» χετε καὶ φυλάγεστε ἀπὸ κάθε ἀχορτασιά· τὶ ἀπὸ τὰ
» πλούτη σου δὲ ζεῖς, κι' ἂς ἔχεις πλησμονή ».

90. Καὶ τοὺς εἶπε μιὰ παραβολὴ λέγοντας « Ἑνὸς
» ἀνθρώπου πλούσιου εὐτύχησαν τὰ χωράφια, καὶ λο-
» γάριαζε μέσα του κι' ἔλεγε Τί νὰ κάνω ; γιατὶ δὲν
» ἔχω ποῦ νὰ βάλω τοὺς καρπούς μου. Κι' εἶπε
» Αὐτὸ θὰ κάνω. Θὰ γκρεμίσω τὶς ἀποθῆκες μου καὶ
» θὰ χτίσω πιὸ μεγάλες, καὶ θὰ βάλω ἐκεῖ ὅλο τὸ
» στάρι καὶ τ' ἀγαθά μου, καὶ θὰ πῶ τῆς ψυχῆς μου
» Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ σοδιασμένα γιὰ χρόνια
» πολλά· ξεκουράζου, φάγε, πιὲς, ξεφάντωνε. Ὅμως
» εἶπε του ὁ Θεὸς Ἄνθρωπε ἀσυλλόγιστε, αὐτὴ τὴ νύ-
» χτα σοῦ ζητοῦν τὴν ψυχή σου, κι' ὅσα ἑτοίμασες

» πιανοῦ θὰ μείνουν ; Ἔτσι ὅπιος θησαυρίζει γιὰ τὸν
» ἴδιο καὶ δὲν πλουτᾷ γιὰ τὸ Θεό ». Κι' εἶπε στοὺς
μαθητάδες του « Γι' αὐτὸ σᾶς λέω· μὴ φροντίζετε γιὰ
» τὴ ζωὴ τί θὰ φᾶτε, μήτε γιὰ τὸ σῶμα σας τί θὰ
» φορέστε, γιατὶ ἡ ζωή 'ναι πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ θροφὴ,
» καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ φόρεμα. Παρατηρῆστε τοὺς
» κόρακες πὼς δὲ σπαίρνουνε μήτε θερίζουν, ποὺ δὲν
» ἔχουνε κελλάρι μήτ' ἀποθήκη, κι' ὁ Θεός τοὺς θρέ-
» φει· πόσο ἐσεῖς ἀξίζετε παραπάνου ἀπὸ πετούμενα ;
» Καὶ πιός σας φροντίζοντας μπορεῖ στὰ χρόνια του
» μιὰ πήχη νὰ βάλει παραπάνου ; Ἃ λοιπὸν οὐδὲ τὸ
» ἐλάχιστο δὲ μπορεῖτε, τί φροντίζετε γιὰ τ' ἄλλα ;
» Παρατηρῆστε τοὺς κρίνους πῶς γίνουνται· δὲ δου-
» λεύουνε μήτε γνέθουν· ὅμως σᾶς λέω, κι' ὁ Σολομῶ-
» νας μέσα σ' ὅλη του τὴ δόξα σὰν κανένα τους δὲ φό-
» ρεσε στολή. Κι' ἂ στὸν κάμπο τὸ χορτάρι ποὖναι σή-
» μερα καὶ ταχιὰ τὸ ρήχνουνε σὲ φοῦρνο, ἔτσι ὁ Θεὸς
» τὸ στολίζει, πόσο πιότερο ἐσᾶς, λιγόπιστοι ; Καὶ μὴ
» ζητᾶτε ἐσεῖς τί θὰ φᾶτε ἢ τί θὰ πιεῖτε, καὶ μὴ δια-
» σκεδάζετε (γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ζητοῦνε οἱ ἐθνικοὶ τοῦ
» κόσμου), κι' ὁ πατέρας σας ξέρει πὼς σᾶς χρειάζουν-
» ται. Μόνε ζητᾶτε τὴ βασιλεία του, κι' αὐτὰ θὰ σᾶς
» δοθοῦνε μαζί.

91. » Μὴ φοβᾶσαι, κοπαδάκι [μου], τὶ ὅρισε ὁ πα-
» τέρας σας νὰ σᾶς δώσει τὴ βασιλεία. Πουλῆστε τὸ
» ὅ,τι ἔχετε καὶ δῶστε ἐλεημοσύνη. Φτιάστε σας ἀπά-
» λιωτα πουγγιὰ, ἀστέρευτο θησαυρὸ στὰ οὐράνια,
» ὅπου κλέφτης δὲ ζυγώνει καὶ σκουλῆκι δὲ χαλνᾷ.
» Γιατὶ ὁποῦ 'ναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θἆναι κι' ἡ
» καρδιά σας.

92. » Ἂς εἶναι ἡ μέση σας ζωσμένη κι' ἀναμένα

» τὰ λυχνάρια, κι' ἐσεῖς σὰν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ προ-
» σμένουν τὸν ἀφέντη τους πότε θὰ γλυτώσει ἀπὸ τὸ
» γάμο, ποὺ σὰν ἔρθει καὶ χτυπήσει, ἀμέσως νὰν τ' ἀ-
» νοίξουν. Καλότυχοί 'ναι οἱ σκλάβοι ἐκεῖνοι, ποὺ ὅταν
» ἔρθει ὁ ἀφέντης, θὰν τοὺς βρεῖ πὼς ἀγρυπνοῦν· ἀλη-
» θινὰ σᾶς λέω, πὼς θὰ ζωστεῖ καὶ [νὰ φᾶνε] θὰν τοὺς
» καθίσει, καὶ θὰ πάει νὰν τοὺς ὑπερετήσει. Κἄνε στὴ
» δεύτερη ἔρθει κἄνε στὴν τρίτη τὴ [νυχτο]φρουρὰ καὶ
» τοὺς εὕρει ἔτσι, καλότυχοί 'ναι ἐκεῖνοι. Μὰ μάθετέ
» το αὐτὸ, πὼς ἂν ὁ νοικοκύρης ἤξερε τί ὥρα φτάνει
» ὁ κλέφτης, θ' ἀγρύπναε καὶ δὲν ἄφινε νὰν τοῦ τρυ-
» πήσουνε τὸ σπίτι. Ἑτοιμάζεστε κι' ἐσεῖς, γιατὶ τὴν
» ὥρα ποὺ δὲν καρτερᾶτε φτάνει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου ».
Κι' ὁ Πέτρος εἶπε « Γιὰ μᾶς αὐτὴ τὴν παραβολὴ τὴ
» λὲς ἢ καὶ γιὰ ὅλους ; » 93. Κι' ὁ Κύριος εἶπε « Πιός
» ἄραγε εἶναι ὁ ἐπιστάτης ὁ πιστὸς ὁ φρόνιμος, ποὺ
» θὰν τόνε διορίσει ὁ ἀφέντης κεφαλὴ τῶν δούλων του
» γιὰ νὰ δίνει τὸ ψωμὶ στὴν ὥρα [τους] ; Χαρὰ στὸ
» σκλάβο ἐκεῖνο, ποὺ σὰν ἐρθεῖ ὁ ἀφέντης του, θὰ βρεῖ
» τον πὼς τὸ κάνει. Ἀληθινὰ σᾶς λέω πὼς σ' ὅλα τὰ
» ὑπάρχοντά του θὰν τόνε διορίσει κεφαλή. Ἂν ὅμως
» πεῖ μέσ' στὴν καρδιά του αὐτὸς ὁ σκλάβος Ἀργεῖ ὁ
» ἀφέντης μου νὰ φτάσει, κι' ἀρχίσει νὰ χτυπᾷ τοὺς
» δούλους καὶ τὶς δοῦλες, κι' ἂν τρώει καὶ πίνει καὶ
» μεθᾷ, θὰ φτάσει αὐτοῦ τοῦ σκλάβου ὁ ἀφέντης τὴν
» ἡμέρα ποὺ δὲν καρτερᾷ καὶ τὴν ὥρα ποὺ δὲν ξέρει,
» καὶ διὸ κομάτια θὰν τὸν κόψει, βάζοντάς τον στὴ
» σειρὰ τῶν ἄπιστων. Καὶ σκλάβος ποὺ γνωρίζοντας
» τὸ θέλημα τ' ἀφεντικοῦ του δὲν ἑτοίμασε ἢ δὲν ἔκανε
» κατὰ τὸ θέλημά του, θὰ δαρθεῖ πολύ· μὰ ἐκεῖνος ποὺ
» δὲν τὄξερε, κι' ἂν ἔκαμε ὅ,τι ἀξίζει ξύλο, λίγο θὰ

» δαρθεῖ. Καὶ σ' ὅπιονε δόθηκε πολὺ, πολὺ θὰν τοῦ
» ζητήσουν· καὶ σ' ὅπιον πρόσφεραν πολὺ, πιὸ πολὺ
» θὰν τοῦ γυρέψουν.
94. » Φωτιὰ ἦρθα νὰ βάλω στὴ γῆ, καὶ τί θέλω
» ἂν ἄναψε κι' ὅλας ; Καὶ βάφτισμα ἔχω νὰ βαφτι-
» στῶ, καὶ τί στενοχωριέμαι ὡς ποὺ νὰ γίνει ; Θαρ-
» ρεῖτε πὼς εἰρήνη ἦρθα νὰ δώκω ἐδῶ στὴ γῆ ; Ὄχι
» σᾶς λέω, μόνε χωρισμό. Γιατὶ ἀπὸ τώρα θἆναι πέντε
» μέσα σ' ἕνα σπίτι χωρισμένοι· τρεῖς μὲ διὸ καὶ διὸ
» μὲ τρεῖς θὰ χωριστοῦν, πατέρας μὲ τὸ γιὸ καὶ γιὸς
» μὲ τὸν πατέρα, μάννα μὲ τὴν κόρη καὶ κόρη μὲ τὴ
» μάννα, πεθερὰ μὲ τὴ νύφη της καὶ νύφη μὲ τὴν
» πεθερά ».
95. Κι' ἔλεγε καὶ στὰ πλήθη « Σὰ δεῖτε σύννεφο
» ποὺ προβάλλει δυτικὰ, λέτε εὐτὺς πὼς ἔρχεται βρο-
» χὴ, καὶ γίνεται ἔτσι· κι' ὅτα [δεῖτε] ποὺ φυσᾷ νο-
» τιᾶς, λέτε πὼς θὰ γίνει κάψα, καὶ γίνεται. Ὑποκρι-
» τάδες, τῆς γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ πρόσωπο ξέρετε νὰ
» κρίνετε, μὰ τὸν τωρινὸν καιρὸ πῶς δὲν ξέρετε νὰ κρί-
» νετε ; Καὶ γιατί καὶ μόνοι σας δὲ βρίσκετε τὸ σωστό ;
» Τὶ καθὼς πᾷς μὲ τὸν ἀντίδικό σου σ' ἀστυνόμο, στὸ
» δρόμο πάσκισε νὰν τὸν ξεκάνεις, μήπως σὲ σήρει σὲ
» κριτὴ κι' ὁ κριτὴς σὲ παραδώσει τοῦ κλητήρα κι' ὁ
» κλητήρας σὲ βάλει φυλακή. Σοῦ λέω, δὲ θὰ βγεῖς
» ἀπὸ κεῖ ὡς νὰ γυρίσεις καὶ τὸ τελευταῖο λιανό ».
96. Κι' ἦρθαν τότες μερικοὶ πληροφορῶντας τον [**13**]
γιὰ τοὺς Γαλιλαίους, ποὺ τὸ αἷμα τους τὄσμιξε ὁ
Πειλᾶτος μὲ τὶς θυσίες τους. Κι' ἀποκρίθη καὶ τοὺς
εἶπε « Θαρρεῖτε πὼς οἱ Γαλιλαῖοι αὐτοί 'ταν πιὸ ἁ-
» μαρτωλοὶ παρὰ ὅλοι οἱ ἄλλοι Γαλιλαῖοι γιατὶ τἄ-
» παθαν αὐτά ; Ὄχι σᾶς λέω· παρὰ ἂ δὲ μετανιῶ-

» στε, όλοι παρόμια θὰ χαθεῖτε. Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκοχτὼ
» ποὺ τοὺς πλάκωσε στὸ Σιλωὰμ ὁ πύργος καὶ τοὺς
» σκότωσε, θαρρεῖτε πὼς αὐτοὶ πιὸ πολὺ ἁμάρτησαν
» παρ' ὅλοι οἱ ἄλλοι κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ; Ὄχι
» σᾶς λέω· παρὰ ἂ δὲ μετανιῶστε, ὅλοι τὸ ἴδιο θὰ
» χαθεῖτε ». Κι' ἔλεγε αὐτὴ τὴν παραβολὴ « Εἶχε ἕνας
» μιὰ συκιὰ φυτεμένη μέσ' στ' ἀμπέλι του, κι' ἦρθε
» καὶ γύρευε στὴ συκιὰ καρπὸ καὶ δὲ βρῆκε. Κι' εἶπε
» στὸν ἀμπελουργὸ Νά τρία χρόνια τώρα ἔρχουμαι
» καὶ ζητῶ σ' ἐτούτη τὴ συκιὰ καρπὸ, καὶ δὲ βρίσκω·
» κόψ' την, τί ν' ἀμποδίζει καὶ τὴ γῆ; Κι' ἐκεῖνος ἀπο-
» κρίθη καὶ τοῦ λέει Ἀφέντη, ἄφισ' την κι' αὐτὸν τὸ
» χρόνο, ὡς ποὺ νὰ σκάψω γύρω καὶ νὰν τὴν κοπρί-
» σω· κι' ἂν κάνει τοῦ λοιποῦ καρπὸ, [καλά]· εἰδεμὴ,
» τὴν κόβεις ».

97. Κι' ἔτυχε σαββάτο νὰ διδάσκει σ' ἕνα συνα-
γῶγι. Καὶ νά γυναῖκα ποὖχε πνέμα ἀρρώστιας δεκο-
χτὼ χρόνια, κι' ἔσκυβε καὶ δὲ μποροῦσε νὰ σταθεῖ ἴσια
ὁλότελα. Καὶ σὰν τὴν εἶδε ὁ Ἰησοῦς, τὴν ἔκραξε καὶ
τῆς εἶπε « Γυναῖκα, λύθηκες ἀπὸ τὴν ἀρρώστια σου ».
Κι' ἔβαλε ἀπάνου της τὰ χέρια του, κι' ἀμέσως στά-
θηκε ἴσια καὶ δόξαζε τὸ Θεό. Κι' ἀπάντησε ὁ ἀρχισυ-
νάγωγος, ἀγαναχτῶντας ποὺ σαββάτο γιάτρεψε ὁ Ἰη-
σοῦς, κι' ἔλεγε τοῦ λαοῦ πὼς « Ἔχουμε ἕξη μέρες ποὺ
» πρέπει νὰ δουλεύουμε· αὐτὲς λοιπὸν πηγαίνετε για-
» τρεύεστε, κι' ὄχι τὴ μέρα τοῦ σαββάτου ». Κι' ὁ Κύ-
ριος τοῦ ἀποκρίθη κι' εἶπε « Ὑποκριτάδες, καθένας σας
» σαββάτο δὲ λύνει τὸ βόδι ἢ τὸ γαϊδοῦρι του ἀπὸ τὸ
» παχνὶ, καὶ δὲν τὸ πάει καὶ τὸ ποτίζει; Κι' ἐτούτη
» κόρη τ' Ἀβραὰμ ποὖδεσε ὁ Σατανᾶς δεκοχτὼ χρό-
» νια τώρα, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθεῖ ἀπὸ τοῦτο τὸ δέσιμο

» τὴ μέρα τοῦ σαββάτου; » Κι' ἔτσι μιλῶντας καταν-
τρόπιασε ὅλους τοὺς ἀντίθετούς του, κι' ὅλος ὁ λαὸς
χαιρότανε μ' ὅλα τὰ λαμπρὰ τὰ ἔργα ποὖκανε.

98. Ἔλεγε λοιπὸν « Τί μιάζει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
» καὶ μὲ τί νὰν τὴν παραβάλω; Μιάζει σπυρὶ σινάπι
» ποὺ τὸ πῆρε καὶ φύτεψε ἕνας ἄνθρωπος στὸ περιβόλι
» του· καὶ μεγάλωσε κι' ἔγινε δέντρο, καὶ τὰ πετού-
» μενα τ' οὐρανοῦ φωλιάσανε μέσα στὰ κλαδιά του ».
Καὶ πάλι εἶπε « Μὲ τί νὰ παραβάλω τὴ βασιλεία τοῦ
» Θεοῦ; Μιάζει προζῦμι ποὺ τὸ πῆρε μιὰ γυναῖκα κι'
» ἔχωσε σὲ τρία σάτα ἀλεῦρι, ὅσο ποὺ ἀνέβηκε ὅλο ».

99. Καὶ περνοῦσε χώρα χώρα καὶ χωριὸ χωριὸ
διδάσκοντας καὶ ταξιδεύοντας κατὰ τὴν Ἱερουσαλήμ.
Καὶ τοὖπε κἄπιος « Κύριε, ἂν εἶναι λίγοι νὰ σωθοῦν; »
Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Πασκίζετε νὰ μπεῖτε ἀπὸ τὴ
» στενὴ τὴν πόρτα, γιατὶ πολλοὶ, σᾶς λέω, θὰ ζητή-
» σουν τὸ νὰ μποῦν, καὶ δὲ θὰ κατορθώσουν μιὰ κι' ὁ
» νοικοκύρης σηκωθεῖ καὶ κλείσει τὴν πόρτα. Καὶ
» θ' ἀρχίστε νὰ στέκεστε ὄξω καὶ νὰ χτυπᾶτε τὴν
» πόρτα λέγοντας Ἀφέντη, ἄνοιξέ μας. Καὶ θ' ἀπαν-
» τήσει καὶ θὰ σᾶς πεῖ Ἀπὸ ποῦ εἶστε, δὲ σᾶς ξέρω.
» Τότες θ' ἀρχίστε καὶ θὰ λέτε Ἐφάγαμε μπροστά
» σου κι' ἤπιαμε καὶ δίδαξες στὶς δημοσιές μας. Καὶ
» θὰ πεῖ λέγοντάς σας Ἀπὸ ποῦ εἶστε, δὲ σᾶς ξέρω.
» Μακριὰ ἀπὸ μένα κάθ' ἐργάτης ἀδικίας· ἐκεῖ θἆναι
» τὸ κλάψε καὶ τὸ τρίξε τῶν δοντιῶν, σὰ δεῖτε τὸν
» Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακὼβ κι' ὅλους
» τοὺς προφῆτες μέσα στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, κι' ἐσᾶς
» ποὺ θὰ σᾶς βγάζουν ὄξω. Καὶ θἄρθουνε ἀπ' ἀνατολὴ
» καὶ δύση καὶ βοριᾶ καὶ νότο καὶ θὰ κάτσουνε [νὰ
» φᾶν] μέσα στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ νά εἶναι

» τελευταῖοι ποὺ θὰ γίνουν πρῶτοι, κι᾽ εἶναι πρῶτοι
» ποὺ θὰ γίνουν τελευταῖοι ».

100. Αὐτὴ τὴν ὥρα ἤρθανε μερικοὶ Φαρισαῖοι καὶ
τοὔλεγαν « Ἔβγα καὶ πήγαινε ἀπὸ δῶ, γιατὶ ὁ Ἡ-
» ρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώσει ». Καὶ τοὺς εἶπε « Νὰ
» πᾶτε καὶ νὰ πεῖτε αὐτῆς τῆς ἀλεποῦς Νά βγάζω
» δαιμόνια καὶ γιατρεύω σήμερα κι᾽ αὔριο, καὶ τὴν
» κατόπι μέρα γλυτώνω· ὅμως πρέπει σήμερα κι᾽ αὔ-
» ριο καὶ τὴν κατόπι μέρα νὰ πηγαίνω, τὶ δὲ γίνεται
» προφήτης νὰ χαθεῖ ὄξω ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλήμ. Ἰε-
» ρουσαλὴμ, Ἰερουσαλὴμ, ἐσὺ ποὺ θανατώνεις τοὺς
» προφῆτες καὶ πετροβολᾷς τοὺς ἀποστόλους σου,
» πόσες φορὲς δὲ θέλησα νὰ περιμάσω τὰ παιδιά σου,
» ἔτσι ὅπως ὄρνιθα τὰ ὀρνίθια της κάτου ἀπὸ τὶς φτε-
» ροῦγες, καὶ δὲ θελήσατε! Νά, σᾶς παραιτοῦν τὸ σπί-
» τι σας. Καὶ σᾶς λέω, δὲ θὰ μὲ δεῖτε ὡς ποὺ νὰ πεῖτε
» *Βλογητὸς αὐτὸς ποὺ φτάνει στ᾽ ὄνομα τοῦ Κυρίου* ».

[**14**] 101. Καὶ συνέβηκε, ἐκεῖ ποὺ ἕνα σαββάτο πῆγε
σ᾽ ἑνὸς Ἀρχιφαρισαίου νὰ φάει ψωμὶ, αὐτοὶ τὸν πα-
ραφύλαγαν. Καὶ νά ἕνας ἄνθρωπος εἶταν ὑδρωπικὸς
[κι᾽ ἔστεκε] μπροστά του. Κι᾽ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη κι᾽
εἶπε στοὺς Νομοσπούδαστους καὶ στοὺς Φαρισαίους
λέγοντας « Μπορεῖ κανεὶς σαββάτο νὰ γιατρέψει ἢ
» ὄχι; » Κι᾽ ἐκεῖνοι σώπασαν. Καὶ καταπιάστη καὶ
τόνε γιάτρεψε, καὶ τὸν ἄφισε νὰ φύγει. Κι᾽ ἐκεινῶν
τοὺς εἶπε « Πιανοῦ σας γιὸς ἢ βόδι θὰ πέσει σὲ πη-
» γάδι, κι᾽ εὐτὺς δὲ θὰν τὸν ἀνασῆρτε τὸ σαββάτο; »
Καὶ δὲ μπορέσανε σ᾽ αὐτὰ νὰν τ᾽ ἀπαντήσουν πίσω.

102. Κι᾽ ἔλεγε στοὺς καλεσμένους παραβολὴ πα-
ρατηρῶντας πὼς διάλεγαν τὰ πρωτοκαθίσματα, λέ-
γοντάς τους « Ὅτα σὲ καλέσει κανεὶς σὲ γάμο, μὴν

» κάθεσαι στὴν πρώτη θέση, μήπως ἔχει καλεσμένο
» πιὸ σημαντικώτερό σου κι᾽ ἔρθει ὁ καλεστής σας καὶ
» σοῦ πεῖ Κάνε του θέση. Καὶ θ᾽ ἀρχίσεις τότες μὲ
» ντροπὴ νὰ παίρνεις τὴ στερνὴ τὴ θέση. Μόνε ὅταν
» καλεστεῖς, πήγαινε καὶ κάτσε στὴ στερνὴ τὴ θέση,
» ἔτσι ποὺ σὰν ἔρθει ὁ καλεστής σου νὰ σοῦ πεῖ Φίλε,
» ἀνέβα παραπάνου. Τότες ὅλοι θὰ σὲ καμαρώσουν οἱ
» συντράπεζοί σου. Γιατὶ ὅπιος ἀνυψώνεται θὰ χα-
» μηλωθεῖ, κι᾽ ὅπιος χαμηλώνεται θ᾽ ἀνυψωθεῖ ». Κι᾽
ἔλεγε στὸν καλεστή του « Σὰν κάνεις τραπέζι τὴν
» αὐγὴ ἢ τὸ βράδυ, μὴ φωνάζεις τοὺς φίλους σου
» μηδὲ τοὺς ἀδερφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενῆδες σου
» μηδὲ γειτόνους πλούσιους, μήπως σὲ καλέσουνε κι᾽
» αὐτοὶ κι᾽ ἀνταποδοθεῖ σου. Μόνε σὰν κάνεις κάλεσμα,
» φώναζε φτωχοὺς, σακάτηδες, κουτσοὺς, στραβοὺς,
» καὶ χαρὰ σ᾽ ἐσένα ποὺ δὲν ἔχουν νὰ σ᾽ ἀνταποδώ-
» σουν· τὶ θ᾽ ἀνταποδοθεῖ σου ὅταν ἀναστηθοῦν οἱ ἅ-
» γιοι ». Κι᾽ ἕνας συντράπεζος, σὰν τ᾽ ἄκουσε, τοῦ
εἶπε « Χαρά ᾽στον ποὺ θὰ φάει ψωμὶ μέσα στὴ βασιλεία
» τοῦ Θεοῦ ». Κι᾽ ἐκεῖνος τοὖπε « Ἕνας ἄνθρωπος
» ἔκανε τραπέζι μεγάλο καὶ κάλεσε πολλούς. Κι᾽ ἔ-
» στειλε τὸ σκλάβο του τὴν ὥρα τοῦ φαγιοῦ νὰ πεῖ τῶν
» καλεσμένων Ἐλᾶτε, γιατί ᾽ναι τώρα ἕτοιμα. Κι᾽ ἀρ-
» χίσανε ὅλοι μονομιὰς νὰν τὸν παρακαλοῦνε νὰν τοὺς
» ἀφίσει. Ὁ πρῶτος τοὖπε Χωράφι ἀγόρασα, κι᾽ ἔ-
» χω ἀνάγκη νὰ πάω ὄξω νὰν τὸ δῶ· παρακαλῶ σε,
» ξέγραψέ με. Κι᾽ ἄλλος εἶπε Βόδια ἀγόρασα, πέντε
» ζευγάρια, καὶ πηγαίνω νὰν τὰ δοκιμάσω· παρα-
» καλῶ σε, ξέγραψέ με. Κι᾽ ἄλλος εἶπε Γυναῖκα πῆρα,
» καὶ γιὰ τοῦτο δὲ μπορῶ νἄρθῶ. Κι᾽ ἦρθε ὁ σκλά-
» βος καὶ τὰ δηγήθηκε τ᾽ ἀφεντικοῦ του. Τότες ὁ νοι-

» του μὲ τὸ νὰ ζεῖ παράλυτα. Καὶ σὰν τὰ ξόδιασε
» ὅλα, ἔγινε πεῖνα δυνατὴ σ' αὐτὸν τὸν τόπο, κι' ἄρ-
» χισε ἐκεῖνος νὰ μὴν ἔχει. Καὶ πῆγε προσκολλήθηκε
» σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ
» τὸν ἔστειλε στὰ χωράφια του νὰ βόσκει χοίρους. Καὶ
» λαχταροῦσε νὰ χορτάσει ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα ποῦ-
» τρωγαν οἱ χοῖροι, καὶ δὲν τοῦδινε κανείς. Κι' ἦρθε
» στὸ νοῦ του κι' εἶπε Πόσοι ἐργάτες τοῦ πατέρα μου
» περισσεύουν τὸ ψωμὶ, ὅμως ἐγὼ πεθαίνω ἐδῶ τῆς
» πείνας. Θὰ σηκωθῶ καὶ θενὰ σήρω στὸν πατέρα μου
» καὶ θὰν τοῦ πῶ Πατέρα, ἔφταιξα στὸν οὐρανὸ καὶ
» σὲ λόγου σου, δὲν ἀξίζω πιὰ νὰ μὲ λένε γιό σου·
» κάνε με σὰν ἕναν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες σου. Καὶ σηκώ-
» θηκε καὶ πῆγε στὸν πατέρα του. Κι' ἐνῷ 'ταν πέρα
» ἀκόμα, τὸν εἶδε ὁ πατέρας του καὶ τόνε σπλαχνίστη,
» κι' ἔτρεξε ἔπεσε στὸ λαιμό του καὶ τὸν καταφίλησε.
» Κι' ὁ γιός [του] τοῦπε Πατέρα, ἔφταιξα στὸν οὐρανὸ
» καὶ σὲ λόγου σου, δὲν ἀξίζω πιὰ νὰ μὲ λένε γιό σου·
» κάνε με σὰν ἕναν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες σου. Κι' ὁ πατέ-
» ρας εἶπε στοὺς σκλάβους του Γλήγορα βγάλτε τὴ
» φορεσιὰ τὴν πρώτη καὶ ντύστε τον, καὶ δῶστε δαχ-
» τυλίδι γιὰ τὸ χέρι του καὶ σαντάλια γιὰ τὰ πόδια,
» καὶ φέρτε σφάξτε τὸ μοσκάρι τὸ θρεφτό· κι' ἂς φᾶ-
» με, ἂς ξεφαντώσουμε. Τὶ αὐτὸς ὁ γιός μου πεθαμέ-
» νος εἶταν κι' ἔζησε, χαμένος εἶτανε καὶ βρέθηκε. Κι'
» ἀρχίσανε νὰ ξεφαντώνουν. Κι' εἶταν ὁ γιός του ὁ πιὸ
» μεγάλος στὸ χωράφι. Καὶ καθὼς γύριζε καὶ ζύγωνε
» στὸ σπίτι, ἄκουσε τραγούδια καὶ χορούς· καὶ κρά-
» ζοντας ἕνα κοπέλλι τὸ ρωτοῦσε τὸ τί τάχα νἆναι
» αὐτά. Κι' ἐκεῖνος τοῦπε πὼς Ὁ ἀδερφός σου ἦρθε,
» κι' ἔσφαξε ὁ πατέρας σου τὸ μοσκάρι τὸ θρεφτὸ

» τὶ πίσω τόνε δέχτηκε καλά. Καὶ θύμωσε καὶ μέ-
» σα δὲν ἤθελε νὰ μπεῖ. Κι' ὁ πατέρας του βγῆκε
» καὶ τὸν παρακαλοῦσε. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθη κι' εἶπε
» τοῦ πατέρα του Νά τόσα χρόνια σὲ δουλεύω καὶ πο-
» τές μου προσταγή σου δὲν παράβηκα, καὶ δὲ μοῦ-
» δωκες ποτές σου ἐμένα γίδι νὰ ξεφαντώσω μὲ τοὺς
» φίλους μου· μὰ μόλις ἦρθε ὁ γιός σου αὐτὸς ποὺ σοῦ-
» φαγε τὸ βιὸς μὲ πόρνες, τοῦσφαξες τὸ θρεφτὸ μο-
» σκάρι. Κι' ἐκεῖνος τοῦπε Παιδί μου, ἐσὺ πάντα 'σαι
» μαζί μου κι' ὅλα τὰ δικά μου 'ναι δικά σου· μὰ νὰ
» ξεφαντώσουμε ἔπρεπε καὶ νὰ χαροῦμε, τὶ αὐτὸς ὁ
» ἀδερφός σου πεθαμένος εἶταν κι' ἔζησε, καὶ χαμένος
» καὶ βρέθηκε ».

106. Κι' ἔλεγε καὶ στοὺς μαθητάδες « Εἶταν ἕνας [16]
» πλούσιος ποῦχε ἐπιστάτη, καὶ τοῦ τὸν καταλάλησαν
» πὼς σκόρπαε τὰ ὑπάρχοντά του. Καὶ τόνε φώναξε
» καὶ τοῦπε Τί 'ναι αὐτὰ π' ἀκούω γιὰ σένα ; Δῶσε
» μου λόγο τῆς ἐπιστασίας σου, τὶ δὲν ἔχει πιὰ νὰ
» ἐπιστατήσεις. Κι' ὁ ἐπιστάτης εἶπε μέσα του Τί νὰ
» κάνω ποὺ ὁ ἀφέντης μου μοῦ παίρνει τὴν ἐπιστα-
» σία ; Νὰ σκάψω δὲ βαστῶ καὶ νὰ ζητιανεύω ντρέ-
» πουμαι. Ξέρω τί θὰ κάνω, ποὺ σὰ χάσω τὴν ἐπι-
» στασία νὰ μὲ πάρει ὁ κόσμος σπίτι τους. Κι' ἔκραξε
» ἕναν ἕναν τ' ἀφεντικοῦ του τοὺς χρεῶστες, κι' ἔλεγε
» τοῦ πρώτου Πόσα χρωστᾶς τ' ἀφέντη μου ; Κι' ἐ-
» κεῖνος εἶπε Ἑκατὸ πιθάρια λάδι. Κι' ἐκεῖνος τοῦπε
» Λάβε τὴν ἀπόδειξή σου καὶ κάτσε γράψε γλήγορα
» πενῆντα. Ἔπειτα εἶπε σ' ἕναν ἄλλον Κι' ἐσὺ πόσα
» χρωστᾶς ; Κι' ἐκεῖνος εἶπε Ἑκατὸ κοιλὰ στάρι. Τοῦ
» λέει Λάβε τὴν ἀπόδειξή σου καὶ γράψε ὀγδόντα. Καὶ
» παίνεσε ὁ ἀφέντης τὸν ἄτιμο ἐπιστάτη πὼς φρόνιμα

» ἔκανε, τί αὐτοῦ τοῦ κόσμου οἱ γιοὶ εἶναι γνωστικώ-
» τεροι πιὸ πολὺ ἀπὸ τοῦ φωτὸς τοὺς γιοὺς στὰ χρό-
» νια τὰ δικά τους. Κι' ἐγὼ σᾶς λέω, κερδίστε φίλους
» μ' ἔξοδα τοῦ μαμωνᾶ τοῦ ἄδικου, ποὺ ὅτα σωθεῖ [ὁ
» μαμωνᾶς] νὰ σᾶς δεχτοῦνε στὰ παντοτινὰ καλύβια.
» Ὁ πιστὸς σὲ λιγώτατο, καὶ σὲ πολύ 'ναι πιστός· κι'
» ὁ ἄτιμος σὲ λιγώτατο, καὶ σὲ πολύ 'ναι ἄτιμος. Λοι-
» πὸν ἂ δὲ φανήκατε πιστοὶ στὸ μαμωνᾶ τὸν ἄδικο,
» τὸν ἀληθινὸ πιός θὰ σᾶς τόνε μπιστευτεῖ; Κι' ἂ μὲ
» τὸν ξένο δὲ φανήκατε πιστοί, πιός θὰ σᾶς δώσει τὸ
» δικό σας; 107. Κανένας δοῦλος δὲ μπορεῖ διὸ ἀφεν-
» τάδες νὰ δουλεύει, γιατὶ ἢ τὸν ἕνα θὰ μισήσει καὶ
» τὸν ἄλλο θ' ἀγαπήσει, ἢ στὸν ἕνα θὰ προσκολληθεῖ
» καὶ τὸν ἄλλο θ' ἀψηφίσει. Δὲ μπορεῖτε Θεὸ νὰ δου-
» λεύετε καὶ Μαμωνᾶ ».

Κι' ἀκούγανε ὅλα αὐτὰ οἱ Φαρισαῖοι, ἀνθρῶποι
φιλοχρήματοι, καὶ τὸν περιγελοῦσαν. Καὶ τοὺς εἶπε
« Ἐσεῖς κάνετε τοὺς ἅγιους μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους,
» μὰ ὁ Θεὸς γνωρίζει τὴν καρδιά σας· γιατὶ ὅ,τι ἀνυ-
» ψώνει ὁ ἄνθρωπος σιχαίνεται ὁ Θεός.

108. » Ὁ Νόμος κι' οἱ Προφῆτες ὡς στὸν Ἰωά-
» νη· ἀπὸ τότες κηρύχνεται τὸ καλὸ τὸ μήνημα τῆς
» βασιλείας τοῦ Θεοῦ κι' ὅλοι βιάζουνται νὰ μποῦν.
» Ὅμως εὐκολώτερό 'ναι νὰ περάσει ὁ οὐρανὸς κι' ἡ
» γῆ παρὰ νὰ πέσει μιὰ γραμμίτσα τοῦ Νόμου.

» Ὅπιος χωρίζει τὴ γυναῖκά του καὶ παίρνει ἄλλη,
» μοιχεύει· κι' ὅπιος παίρνει χωρισμένη ἀπὸ τὸν ἄντρα
» της, μοιχεύει.

109. » Κι' ἕνας ἄνθρωπος εἶταν πλούσιος καὶ φόραε
» στολὴ βυσσινιὰ καὶ λινή, ξεφαντώνοντας καθεμέρα
» μεγαλόπρεπα. Κι' ἕνας φτωχὸς μ' ὄνομα Λάζαρος

» κοίτουνταν κοντὰ στὴν αὐλόπορτά του πληγιασμένος
» καὶ λαχταρῶντας νὰ χορτάσει μ' ὅσα πέφτανε ἀπὸ
» τὸ τραπέζι τοῦ πλούσιου· μὰ [ἀντὶς] κι' οἱ σκύλοι
» πήγαιναν κι' ἔγλυφαν τὶς πληγές του. Κι' ἔτυχε ὁ
» φτωχὸς νὰ πεθάνει καὶ νὰν τὸν πᾶν οἱ ἀγγέλοι στὸν
» κόρφο τοῦ Ἀβραάμ. Καὶ πέθανε κι' ὁ πλούσιος καὶ
» τὸν ἔθαψαν. Καὶ μέσ' στὸν Ἅδη σήκωσε τὰ μάτια
» ἐκεῖ ποὺ βασανίζουνταν, καὶ βλέπει πέρα τὸν Ἀ-
» βραὰμ καὶ μέσ' στὸν κόρφο του τὸ Λάζαρο· καὶ φώ-
» ναξε κι' εἶπε Πατέρα Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στεῖ-
» λε τὸ Λάζαρο νὰ βρέξει τὴν ἄκρη τοῦ δάχτυλού του
» νερὸ καὶ νὰ δροσίσει τὴ γλῶσσα μου, τί τυραννιοῦ-
» μαι μέσα σ' αὐτὴ τὴ φλόγα. Κι' εἶπε ὁ Ἀβραὰμ
» Παιδί [μου], μὴν ξεχνᾷς πὼς χάρηκες τ' ἀγαθά σου
» στὴ ζωή σου, κι' ὁ Λάζαρος τὸ ἴδιο τὰ κακά· καὶ
» τώρα [ἐκεῖνος] ἔχει ἐδῶ παρηγοριά, κι' ἐσὺ καημούς.
» Κι' ἔπειτα μεταξὺ σ' ἐμᾶς κι' ἐσᾶς εἶναι στυλωμένο
» βάραθρο μεγάλο, ποὺ ὅσοι θέλουν νὰ διαβοῦνε ἀπὸ
» δῶ σ' ἐσᾶς νὰ μὴ μποροῦνε, μηδὲ νὰ διαπεράσουν
» ἀπὸ ἐκεῖ σ' ἐμᾶς. Κι' εἶπε Σὲ παρακαλῶ λοιπόν,
» πατέρα, στεῖλε τον στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου, γιατὶ
» ἔχω πέντε ἀδέρφια, γιὰ νὰ τοὺς φωτίσει, ποὺ νὰ μὴν
» ἔρθουνε κι' ἐκεῖνοι σ' αὐτὸν τὸν τόπο τοῦ βασανισμοῦ.
» Κι' ὁ Ἀβραὰμ λέει Ἔχουνε τὸ Μωϋσῆ καὶ τοὺς
» Προφῆτες· ἐκείνους ἂς ἀκούσουν. Κι' ἐκεῖνος εἶπε
» Ὄχι, πατέρα Ἀβραάμ, παρὰ ἂν κανένας πάει ἀπ'
» τοὺς νεκρούς, θὰ μετανιώσουν. Καὶ τοὖπε Ἂ δὲν
» ἀκοῦν τὸ Μωϋσῆ καὶ τοὺς Προφῆτες, μηδ' ἂν κα-
» νεὶς ἀναστηθεῖ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς δὲ θὰ πειστοῦνε ».

110. Κι' εἶπε στοὺς μαθητάδες του « Δὲ γίνεται τὸ [17]
» νὰ μὴν ἔρθουν οἱ πειρασμοί, ὅμως ἀλίμονό του ποὺ

» τοὺς κάνει κι' ἔρχουνται. Πιὸ τοῦ συφέρνει ἂν ἔχει
» μιὰ μυλόπετρα τριγύρω στὸ λαιμό του κι' εἶναι πε-
» ταγμένος στὸ γιαλὸ, παρὰ τὸ νὰ πειράζει ἕναν ἀπὸ
» τοὺς μικροὺς αὐτούς. Προσέχετε. Ἂ φταίζει ὁ ἀ-
» δερφός σου, μάλωσέ τον· κι' ἂ μετανιώσει, ἄφισέ τον.
» Κι' ἂν τὴν ἡμέρα ἐφτὰ φορὲς σοῦ φταίξει κι' ἐφτὰ
» φορὲς γυρίσει πίσω λέγοντάς σου Μετανιώνω, ἄφισέ
» τον ».

111. Κι' οἱ ἀπόστολοι εἶπαν τοῦ Κυρίου « Δῶσε
» μας πίστη ». Κι' ὁ Κύριος εἶπε « Ἂν εἴχατε πίστη
» σὰ σπυρὶ σινάπι, θὰ λέγατε ἐκείνης τῆς συκιᾶς Ξερ-
» ριζώσου καὶ φυτέψου μέσ' στὴ θάλασσα, καὶ θὰ σᾶς
» ἄκουγε. Καὶ πιός σας ἔχει σκλάβο ὀργωτὴ ἢ βοσκὸ,
» καὶ σὰ γυρίσει ἀπ' τὸ χωράφι, ἀμέσως θὰν τοῦ πεῖ
» Πέρνα καὶ κάθησε [νὰ φᾷς], μόνε δὲ θὰν τοῦ πεῖ
» Ἑτοίμασέ μου νὰ δειπνήσω, καὶ ζῶσου κι' ὑπερέτα
» με ὡς νὰ φάω καὶ πιῶ, κι' ὕστερα τρῶς [κι'] ἐσὺ καὶ
» πίνεις; Μήπως τοῦ χρωστᾷ τοῦ σκλάβου χάρη ποὺ-
» κανε τὴν προσταγή [του]; Ἔτσι κι' ἐσεῖς, σὰν κά-
» νετε ὅλα ποὺ σᾶς προσταχτοῦν, νὰ λέτε πὼς Εἴμα-
» στε ἄχρηστοι σκλάβοι· ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάνουμε, κά-
» ναμε ».

112. Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ πήγαινε στὴν Ἱερουσαλὴμ,
περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴ Σαμάρεια καὶ Γαλιλαία. Καὶ
μπαίνοντας σ' ἕνα χωριὸ, ἀπάντησε δέκα ἀνθρώπους
λωβιασμένους ποὺ σηκωθήκανε ἀπ' ἀλάργα κι' εἴπανε
μὲ δυνατὴ φωνὴ « Ἰησοῦ ἀφέντη, συμπόνεσέ μας ».
Καὶ σὰν τοὺς εἶδε, εἶπε « Πηγαίνετε καὶ δειχτεῖτε
» στοὺς παπάδες ». Καὶ συνέβηκε, ἐνῷ πήγαιναν, κα-
θαριστήκανε. Κι' ἕνας τους σὰν εἶδε πὼς γιατρεύτηκε,
γύρισε, μὲ φωνὴ μεγάλη δοξολογῶντας τὸ Θεό· κι' ἔ-

πεσε πίστομα κοντὰ στὰ πόδια του καὶ τὸν εὐχαρι-
στοῦσε. Κι' εἶταν αὐτὸς Σαμαρείτης. Κι' ὁ Ἰησοῦς
ἀποκρίθη κι' εἶπε « Δὲν καθαρίστηκαν κι' οἱ δέκα; καὶ
» ποῦ 'ναι οἱ ἐννιά; Δὲ βρέθηκε ἄλλος νὰ γυρίσει καὶ
» δοξάσει τὸ Θεὸ ἐξὸν αὐτὸς ὁ ξένος; » Καὶ τοὖπε
« Σήκω καὶ πήγαινε ».

113. Καὶ τόνε ρώτησαν οἱ Φαρισαῖοι πότε φτάνει
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἀποκρίθη κι' εἶπε « Δὲ
» φτάνει μὲ φαινόμενο ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. μηδὲ θὰ
» ποῦνε Νά ἐδῶ ἢ ἐκεῖ, γιατὶ νά μέσα σας εἶναι ἡ βα-
» σιλεία τοῦ Θεοῦ ». Κι' εἶπε στοὺς μαθητάδες « Θάρ-
» θεῖ καιρὸς ποὺ θὰ ποθῆστε νὰ δεῖτε μιὰ ἀπὸ τὶς
» ἡμέρες τοῦ γιοῦ τ' ἀνθρώπου καὶ δὲ θὰ βλέπετε. Καὶ
» θὰ σᾶς ποῦνε Νά ἐκεῖ ἢ νά ἐδῶ· μὴν τρέξτε κα-
» τόπι. Γιατὶ καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἀστράφτει πέρα κά-
» του ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ λάμπει ὡς πέρα κάτου ἀπὸ
» τὸν οὐρανὸ, ἔτσι θὰ γίνει μὲ τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου.
» Μὰ πρῶτα πρέπει πολλὰ νὰ πάθει, καὶ ν' ἀποκηρυ-
» χτεῖ ἀπὸ τὴ γενεὰ τὴν τώρα. Κι' ὅπως ἔγινε στὸν
» καιρὸ τοῦ Νῶε, ἔτσι θὰ γίνει καὶ στὸν καιρὸ τοῦ
» γιοῦ τ' ἀνθρώπου· ἔτρωγαν, ἔπιναν, γάμους εἶχαν καὶ
» παντρειές, ὡς στὴν ἡμέρα ὅτα μπῆκε ὁ Νῶε στὴν
» κιβωτὸ, κι' ἦρθε ὁ κατακλυσμὸς καὶ τοὺς κατάστρεψε
» ὅλους. Τὸ ἴδιο καθὼς ἔγινε στὸν καιρὸ τοῦ Λώτ·
» ἔτρωγαν, ἔπιναν, ἀγόραζαν, πουλούσανε, φυτεύανε,
» ἔχτιζαν· καὶ τὴν ἡμέρα ὅτα βγῆκε ὁ Λὼτ ἀπὸ τὰ
» Σόδομα, ἔβρεξε φωτιὰ καὶ θιάφι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ
» καὶ τοὺς κατάστρεψε ὅλους· τὰ ἴδια θὰ γενοῦν τὴ
» μέρα ποὺ θὰ φανερώνεται ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου. Τὴ
» μέρα ἐκείνη ὅπιος βρίσκεται στὴ στέγη ἀπάνου καὶ
» τὰ πράματά του μέσ' στὸ σπίτι, ἂς μὴν κατέβει νὰν

» τὰ πάρει· κι' ὅπιος στὸ χωράφι, τὸ ἴδιο ἂς μὴ γυρί-
» σει πίσω. Μὴν ξεχνᾶτε τὴ γυναῖκα τοῦ Λώτ. Ὅπιος
» ζητήσει τὴ ζωή του νὰ γλυτώσει, θὰν τὴ χάσει·
» κι' ὅπιος τὴ χάσει, θὰν τὴ ζωντανέψει. Σᾶς λέω, τὴ
» νύχτα ἐκείνη διὸ θὰ βρίσκουνται σ' ἕνα κλινάρι ἀπά-
» νου, ὁ ἕνας θὰ παρθεῖ μαζὶ κι' ὁ ἄλλος θ' ἀφεθεῖ· διὸ
» θ' ἀλέθουνε μαζί, ἡ μιά [τους] θὰ παρθεῖ μαζὶ κι' ἡ
» ἄλλη θ' ἀφεθεῖ ». Κι' ἀποκρίθηκαν καὶ τοῦ λένε
« Ποῦ, Κύριε ; » Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Ὅπου τὸ ψο-
» φίμι, ἐκεῖ θὰ μαζευτοῦνε καὶ τὰ ὄρνια ».

[18] 114. Καὶ τοὺς ἔλεγε παραβολὴ γιὰ τὸ πῶς πρέπει
πάντα νὰ προσεύχουνται δίχως ν' ἀποδειλιοῦνε, λέγον-
τας « Εἴτανε σὲ μιὰ χώρα ἕνας κριτὴς ποὺ δὲ φοβοῦν-
» ταν τὸ Θεὸ κι' ἄνθρωπο δὲ σέβουνταν. Κι' εἴτανε
» στὴ χώρα αὐτὴ μιὰ χήρα, καὶ πήγαινε καὶ τοὔλεγε
» Δῶσε μου τὸ δίκιο μου ἀπὸ τὸν ἀντίδικό μου. Καὶ
» καιρὸ δὲν ἤθελε. Κι' εἶπε κατόπι μέσα του Ἂν καὶ
» δὲ φοβᾶμαι τὸ Θεὸ κι' ἄνθρωπο δὲ σέβουμαι, ὅμως
» γιατὶ μὲ ζαλίζει κἂν ἡ χήρα αὐτὴ θὰν τῆς δώσω τὸ
» δίκιο της, μήπως μὲ τὸ νὰ ἔρχεται στὸ τέλος μ' ἀρ-
» ρωστήσει ». Κι' εἶπε ὁ Κύριος « Τ' ἀκούσατε τί λέει
» ὁ ἄδικος κριτής· ἀμὴ ὁ Θεὸς δὲ θὰ δώσει τὸ δίκιο
» τους στοὺς ἐκλεχτούς του ποὺ μέρα νύχτα τοῦ φω-
» νάζουνε, καὶ δὲ θἄχει ἀπομονὴ μαζί τους ; Σᾶς λέω
» πὼς θὰν τοὺς δώσει γλήγορα τὸ δίκιο τους. Ὅμως
» σὰν ἔρθει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου, τάχα θὰ βρεῖ στὴ γῆ
» τὴν πίστη ; »

115. Κι' εἶπε καὶ γιὰ μερικούς, ποὺ πίστευαν πὼς
εἶναι ἐνάρετοι καὶ καταφρονοῦσαν τοὺς λοιπούς, αὐτὴ
τὴν παραβολὴ « Διὸ ἀνθρῶποι πῆγαν ἀπάνου στὸ ναὸ
» νὰ προσευχηθοῦν, ὁ ἕνας Φαρισαῖος κι' ὁ ἄλλος τε-

» λώνης. Κι' ὁ Φαρισαῖος στάθηκε κι' αὐτὰ περικα-
» λιοῦνταν μέσα του Εὐχαριστῶ σε, Θέ μου, ποὺ δὲν
» εἶμαι σὰν τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἅρπαγες,
» τοὺς ἄδικους, παράλυτους, ἢ καὶ σὰν τὸν τελώνη
» ἐκεῖ. Νηστεύω τὴ βδομάδα διὸ φορές, δίνω τὸ δέ-
» κατο ἀπ' ὅλα ὅσα κερδίζω. Ὅμως ὁ τελώνης ἔστεκε
» μακριὰ καὶ δὲν ἤθελε μήτε τὰ μάτια νὰ σηκώσει
» στὰ οὐράνια, μόνε στηθοκοπιοῦνταν κι' ἔλεγε Θέ μου,
» σπλαχνίσου με τὸν ἁμαρτωλό. Σᾶς λέω, αὐτὸς κα-
» τέβη ἀθωωμένος σπίτι του παρὰ ὁ ἄλλος, γιατὶ ὅπιος
» ἀνυψώνεται θὰ χαμηλωθεῖ, κι' ὅπιος χαμηλώνεται
» θ' ἀνυψωθεῖ ».

116. Καὶ τοὔφερναν καὶ τὰ μωρὰ γιὰ νὰν τ' ἀγ-
γίζει· κι' οἱ μαθητάδες τὄδαν καὶ τοὺς μάλωναν. Κι' ὁ
'Ιησοῦς τὰ φώναξε κι' εἶπε « Ἀφίστε τὰ παιδάκια κι'
» ἂς ἔρχουνται κοντά μου, καὶ μὴν τ' ἀμποδίζετε·
» γιατὶ τῶν τέτιων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀλη-
» θινὰ σᾶς λέω, ὅπιος δὲ δεχτεῖ σὰν παιδάκι τὴ βασι-
» λεία τοῦ Θεοῦ, μέσα δὲ θὰ μπεῖ ».

117. Καὶ τόνε ρώτησε ἕνας ἄρχοντας κι' εἶπε « Κα-
» λέ μου δάσκαλε, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω
» ζωὴ παντοτινή ; » Κι' ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε « Τί μὲ λὲς
» καλόν ; Κανεὶς καλὸς ἐξὸν ἕνας, ὁ Θεός. Τὶς ἐντολὲς
» τὶς ξέρεις· *μὴ μοιχεύεις, μὴ σκοτώνεις, μὴν κλέβεις,*
» *μὴν ψευτομαρτυρᾶς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴ*
» *μητέρα* ». Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα
» ἀπὸ μικρός ». Κι' ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε « Ἕνα
» σοῦ λείπει ἀκόμα· ὅλα ὅσα ἔχεις πούλα τα καὶ μοί-
» ρασέ τα σὲ φτωχοὺς — καὶ θὰ λάβεις θησαυρὸ στὰ
» οὐράνια — κι' ἔλα ἀκολούθα με ». Κι' ἐκεῖνος σὰν τ' ἄ-
κουσε, καταλυπήθη γιατὶ εἴταν πλούσιος ὑπερβολικά.

Κι' όταν τὄδε ὁ 'Ιησοῦς, εἶπε πὼς «Δύσκολα ὅσοι
» ἔχουνε τὰ πλούτη μπαίνουνε στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
» Γιατὶ εὐκολώτερα θὰ μπεῖ γκαμήλα ἀπὸ βελόνας
» μάτι παρ' ὅ,τι μπαίνει πλούσιος στὴ βασιλεία τοῦ
» Θεοῦ». Κι' εἶπαν ὅσοι τ' ἄκουσαν «Καὶ πιός μπορεῖ
» νὰ σωθεῖ;» Κι' ἐκεῖνος εἶπε «Τ' ἀδύνατα μὲ τοὺς
» ἀνθρώπους δυνατὰ μὲ τὸ Θεό». Κι' ὁ Πέτρος εἶπε
«Νά, ἐμεῖς ἀφήκαμε τὰ δικά μας καὶ σ' ἀκολουθή-
» σαμε». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε «'Αληθινὰ σᾶς λέω,
» πὼς κανεὶς δὲν ἄφισε σπίτι ἢ γυναῖκα ἢ ἀδερφοὺς ἢ
» γονέους ἢ παιδιὰ γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ παρὰ θὰ
» λάβει πολλαπλὰ στὸν τωρινὸν καιρὸ, καὶ στὸν αἰῶ-
» να ποὔρχεται ζωὴ παντοτινή».

118. Καὶ πῆρε τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς εἶπε «Νά
» ἀνεβαίνουμε στὴν 'Ιερουσαλὴμ, καὶ θὰ πάθει ὁ γιὸς
» τ' ἀνθρώπου ὅλα τὰ γραμένα μέσο τῶν Προφητῶν.
» Τὶ θὰν τὸν παραδώσουνε στοὺς ἐθνικοὺς καὶ θὰν τὸν
» περιπαίξουν καὶ ντροπιάσουνε καὶ φτύσουν, καὶ βουρ-
» δουλίζοντάς τον θὰν τόνε σκοτώσουν, καὶ σὲ τρεῖς
» μέρες θ' ἀναστηθεῖ». Κι' ἐκεῖνοι τίποτα ἀπ' αὐτὰ δὲν
ἔνιωσαν, καὶ τοὺς ἔμενε ἀφανέρωτος αὐτὸς ὁ λόγος καὶ
δὲν ἤξεραν τί ἔλεγε.

119. Καὶ συνέβη, ὅτα ζυγώσανε στὴν 'Ιερειχὼ,
ἕνας τυφλὸς καθότανε σιμὰ στὸ δρόμο καὶ ζητιάνευε.
Κι' ἀγρικῶντας πλῆθος ποὺ περνοῦσε, ρώταε τί νὰ τρέ-
χει· καὶ τὸν πληροφόρησαν πὼς ὁ 'Ιησοῦς περνάει ὁ
Ναζωραῖος. Κι' ἔβαλε τὶς φωνὲς κι' εἶπε «'Ιησοῦ, γιὲ
» τοῦ Δαυεὶδ, σπλαχνίσου με». Κι' αὐτοὶ ποὺ περπα-
τούσανε μπροστὰ τόνε μαλώνανε νὰ σωπάσει· μὰ αὐ-
τὸς πολὺ περισσότερο φώναζε «Γιὲ τοῦ Δαυεὶδ, σπλα-
« χνίσου με». Καὶ στάθηκε ὁ 'Ιησοῦς καὶ πρόσταξε

νὰν τοῦ τὸν πᾶν κοντά του. Κι' ὅταν ἦρθε, τόνε ρώτη-
σε «Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;» Κι' ἐκεῖνος εἶπε «Κύ-
» ριε, νὰ ξαναδῶ». Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοῦ εἶπε «Νὰ ξανα-
» δεῖς· ἡ πίστη σου σὲ γλύτωσε». Κι' εἶδε πάλι στὴ
στιγμὴ καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε δοξάζοντας τὸ Θεό. Κι'
ὅλος ὁ λαὸς σὰν τὄδε, βλόγησε τὸ Θεό.

120. Καὶ μπῆκε μέσα καὶ περνοῦσε τὴν 'Ιερειχώ. [19]
Καὶ νά ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τ' ὄνομά του λέγουνταν
Ζακχαῖος, κι' εἶταν πρωτοτελώνης κι' εἶταν πλούσιος,
ζητοῦσε νὰ δεῖ τὸν 'Ιησοῦ πιός εἶναι, καὶ δὲ μποροῦσε
ἀπὸ τὸ πλῆθος γιατὶ εἶχε ἀνάστημα κοντό. Καὶ τρέ-
χοντας ὀμπρὸς ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομουριὰ νὰν τόνε
δεῖ, γιατὶ εἶταν ἀπὸ κεῖ νὰ περάσει. Καὶ σὰν ἔφτασε
στὸ μέρος, σήκωσε τὰ μάτια ὁ 'Ιησοῦς καὶ τοὖπε
«Ζακχαῖε, κατέβα γλήγορα, πρέπει σήμερα νὰ μείνω
» σπίτι σου». Καὶ κατέβηκε γλήγορα καὶ τόνε δέ-
χτηκε μὲ χαρά. Καὶ βλέποντάς το μουρμουρίζανε ὅλοι
κι' ἔλεγαν πὼς «Μπῆκε σ' ἀνθρώπου ἁμαρτωλοῦ νὰ
» μείνει». Κι' ὁ Ζακχαῖος στάθηκε κι' εἶπε στὸν Κύ-
ριο «Νά τὰ μισά μου ὑπάρχοντα, Κύριε, τὰ δίνω σὲ
» φτωχοὺς, κι' ἂν καταχράστηκα κανέναν τίποτα, τοῦ
» τὰ γυρίζω πίσω τετραπλά». Κι' ὁ 'Ιησοῦς τοῦ εἶπε
πὼς «Σήμερα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ἦρθε σωτηρία, γιατὶ
» εἶναι γιὸς κι' αὐτὸς τοῦ 'Αβραάμ. Γιατὶ ὁ γιὸς τ' ἀν-
» θρώπου ἦρθε νὰ ζητήσει καὶ νὰ σώσει τὸ χαμένο».

121. Κι' ἐνῷ τἄκουγαν αὐτὰ, τοὺς εἶπε ἀκόμα καὶ
μιὰ παραβολὴ, ἐπειδὴ ζύγωνε στὴν 'Ιερουσαλὴμ καὶ
θαρροῦσαν πὼς ἀμέσως θὰ προβάλει ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ. Εἶπε λοιπὸν «Ἕνας ἄνθρωπος ἄρχοντας μίσεψε
» σὲ τόπο μακρυνὸ γιὰ νὰ λάβει βασιλεία καὶ νὰ γυρί-
» σει πίσω. Κι' ἔκραξε δέκα σκλάβους του, κι' ἔδωκέ

» τους δέκα μνάδες καὶ τοὺς εἶπε Ἐμπορεύεστε ὡς ποὺ
» νὰ γυρίσω. Μὰ οἱ συντοπῖτες του τόνε μισοῦσαν,
» καὶ στείλανε γεροντεία πίσω του καὶ λέγανε Δὲν τόνε
» θέλουμε αὐτόνε βασιλέα. Καὶ συνέβηκε, σὰν ἔλαβε
» τὴ βασιλεία κι' ἦρθε πίσω, εἶπε καὶ τοῦ φώναξαν
» τοὺς σκλάβους ποὖχε δώσει τὰ χρήματα, γιὰ νὰ
» μάθει τὸ τί ἐμπορεύτηκαν. Καὶ παρουσιάστη ὁ πρῶ-
» τος κι' ἔλεγε Ἀφέντη, ἡ μνᾶ σου κέρδισε ἀκόμα δέκα
» μνάδες. Καὶ τοὖπε Λαμπρὰ, καλέ [μου] σκλάβε· ἀ-
» φοῦ σ' ἕνα μικρότατο εἶσουνα πιστὸς, ὅριζε δέκα χῶ-
» ρες. Κι' ἦρθε κι' εἶπε ὁ δεύτερος Ἡ μνᾶ σου, ἀφέντη,
» ἔβγαλε πέντε μνάδες. Κι' εἶπε καὶ σ' ἐκεῖνον Κι' ἐσὺ
» ὅριζε πέντε χῶρες. Κι' ὁ ἄλλος ἦρθε κι' εἶπε Νά τὴ
» μνᾶ σου, ποὺ τὴν εἶχα φυλαγμένη σὲ κομπόδεμα·
» τὶ σὲ φοβούμουν, ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος στρυφνὸς,
» παίρνεις ὅ,τι δὲν ἔβαλες καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπει-
» ρες. Τοῦ λέει Ἀπὸ τὸ στόμα σου θὰ σὲ καταδικάσω,
» σκλάβε κακέ. Ἤξερες πὼς ἐγὼ 'μαι ἄνθρωπος στρυ-
» φνὸς, παίρνοντας ὅ,τι δὲν ἔβαλα καὶ θερίζοντας ὅ,τι
» δὲν ἔσπειρα· καὶ γιατί δὲν ἔβαλες τὸ χρῆμα μου σὲ
» τράπεζα, κι' ἐγὼ στὸ γυρισμό μου θὰν τὸ σύναζα μὲ
» τόκο. Κι' εἶπε στοὺς ἐκεῖ Πάρτε του τὴ μνᾶ καὶ δῶ-
» στε τη σ' ἐκεῖνον μὲ τὶς δέκα μνάδες. Καὶ τοὖπαν
» Ἀφέντη, ἔχει δέκα μνάδες. Σᾶς λέω πὼς σ' ὅπιον
» ἔχει θὰ δοθεῖ, κι' ὅπιος δὲν ἔχει θὰν τοῦ πάρουν κι'
» ὅ,τι ἔχει. Ὡς τόσο τοὺς ἐχτρούς μου ἐκείνους ποὺ
» βασιλιᾶ τους δὲ μὲ θέλησαν, φέρτε τους ἐδῶ καὶ
» σφάξτε τους μπροστά μου ».

122. Καὶ σὰν εἶπε αὐτὰ, περπατοῦσε ὀμπρὸς ἀνε-
βαίνοντας στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ συνέβηκε, ὅταν ἔφτασε
στὴ Βηθφαγῆ καὶ Βηθανία κοντὰ στὸ βουνὸ ποὺ λέ-

γεται Ἐλιοβοῦνι, ἔστειλε διὸ μαθητάδες κι' εἶπε « Πη-
» γαίνετε στ' ἀντικρυνὸ χωριὸ, καὶ μπαίνοντας θὰ
» βρεῖτε ἕνα πουλάρι δεμένο ποὺ δὲν κάθησε ἀπάνου
» του κανεὶς ἀκόμα, καὶ λύνοντάς το φέρτε το. Κι' ἂ
» σᾶς ρωτάει κανεὶς γιατί τὸ λύνετε, ἔτσι νὰν τοῦ πεῖ-
» τε, πὼς Ὁ ἀφέντης τὸ χρειάζεται ». Καὶ πῆγαν οἱ
ἀποσταλμένοι κι' ηὗρανε καθὼς τοὺς εἶπε. Κι' ὅταν
ἔλυναν τὸ πουλάρι, τοὺς εἶπαν οἱ νοικοκυρέοι του « Τί
» λύνετε τὸ πουλάρι; » Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν πὼς « Ὁ ἀ-
» φέντης τὸ χρειάζεται ». Καὶ τὸ πήγανε στὸν Ἰησοῦ,
κι' ἔρρηξαν ἀπάνου τὰ φορέματά τους στὸ πουλάρι κι'
ἀνεβάσανε τὸν Ἰησοῦ· καὶ καθὼς πήγαινε, ἔστρωναν
ἀπὸ κάτου τὰ φορέματά τους μέσ' στὸ δρόμο. Καὶ πιὰ
σὰ ζύγωνε κοντὰ στὸν πόδα τοῦ Ἐλιόβουνου, ἄρχισε
ὅλος ὁ σωρὸς χαρούμενος τῶν μαθητάδων καὶ δοξολο-
γοῦσε μὲ φωνὴ μεγάλη τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα ὅσα εἶδανε τὰ
θάματα, κι' ἔλεγε « Βλογητὸς αὐτὸς ποὺ φτάνει — ὁ
» βασιλέας — στ' ὄνομα τοῦ Κυρίου. Στὰ οὐράνια εἰ-
» ρήνη, καὶ δόξα στὰ ὕψιστα ». Καὶ μερικοὶ Φαρι-
σαῖοι ἀπὸ τὸ πλῆθος τοὖπανε « Δάσκαλε, μάλωσε
» τοὺς μαθητάδες σου ». Κι' ἀποκρίθη κι' εἶπε « Σᾶς
» λέω πὼς ἂν αὐτοὶ σωπάσουνε, οἱ πέτρες θὰ φωνά-
» ξουν ».

123. Καὶ σὰν ἔφτασε, εἶδε τὴ χώρα καὶ τὴν ἔκλα-
ψε λέγοντας πὼς « Ἂν ἴσως σήμερα ἤξερες κι' ἐσὺ πιός
» εἶναι ὁ δρόμος τῆς εἰρήνης! Μὰ τώρα κρύφτηκε ἀπ'
» τὰ μάτια σου. Τὶ μέρες θενὰ σοῦ πλακώσουν ποὺ
» τριγύρω θὰ σοῦ στήσουν οἱ ἐχτροί σου φράχτη, καὶ
» θὰ σὲ ζώσουνε καὶ θὰ σὲ σφίξουν ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ
» θενὰ σὲ γκρεμίσουνε μαζὶ μὲ τὰ παιδιά σου μέσα σου,
» καὶ μέσα δὲ θ' ἀφίσουνε λιθάρι σὲ λιθάρι ἀπάνου, γιὰ

» τοῦτο, ποὺ δὲν ἔνιωσες τὴν ἐποχὴ τοῦ κοιταγμοῦ
» σου ».

Καὶ μπῆκε στὸ ναὸ κι' ἄρχισε νὰ βγάζει τοὺς ἐμπό-
ρους λέγοντάς τους « Εἶναι γραμένο *Ὁ οἶκος μου οἶ-*
» *κος προσευκῆς θὰ γίνει*, μὰ ἐσεῖς τὸν κάνατε κλε-
» φτοσπηλιά ».

Καὶ δίδασκε κάθε μέρα μέσα στὸ ναό. Κι' οἱ πρω-
τοπαπάδες κι' οἱ διαβασμένοι ζητοῦσαν νὰν τὸν ξολο-
θρέψουν, [καθὼς] κι' οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, καὶ δὲν ἔβρι-
σκαν τὸ τί νὰ κάνουν, γιατὶ κρέμουνταν ἀπάνου του
ὅλος ὁ λαὸς ἀκούοντας.

[20] 124. Καὶ συνέβηκε μιὰ μέρα, ἐνῷ δίδασκε τὸ λαὸ
μέσα στὸ ναὸ καὶ κήρυχνε τὸ καλὸ τὸ μήνημα, βγῆ-
καν ὀμπρός του οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ διαβασμένοι
μαζὶ μὲ τοὺς δημογερόντους κι' εἴπανε λέγοντάς του
« Πές μας μὲ πιά ἐξουσία κάνεις αὐτὰ, ἢ πιός σ' τὴν
» ἔδωκε αὐτὴ τὴν ἐξουσία ; » Κι' ἀποκρίθη καὶ τοὺς
εἶπε « Θὰ σᾶς ρωτήσω κι' ἐγώ 'να λόγο καὶ πέστε μου·
» τὸ βάφτισμα τοῦ Ἰωάνη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ εἴταν ἢ ἀπ'
» ἀνθρώπους ; » Κι' ἐκεῖνοι μεταξύ τους συλλογίστη-
καν κι' εἶπαν πὼς « Ἂν ποῦμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, θὰ πεῖ
» γιατί δὲν τὸν πιστέψατε ; Κι' ἂν ποῦμε ἀπ' ἀνθρώ-
» πους, ὅλος ὁ λαὸς θὰ μᾶς πετροβολήσει, τὶ σταθερὰ
» πιστεύει πὼς ὁ Ἰωάνης εἴτανε προφήτης ». Κι' ἀπάν-
τησαν πὼς δὲν τὸ ξέρουν ἀπὸ ποῦ. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς
εἶπε « Μήτε κι' ἐγὼ δὲ σᾶς λέω μὲ πιά ἐξουσία κάνω
» αὐτά ».

125. Κι' ἄρχισε κι' ἔλεγε τοῦ λαοῦ τὴν παραβολὴ
αὐτὴ « Ἕνας ἄνθρωπος φύτεψε ἀμπέλι, καὶ τὸ νοί-
» κιασε σὲ γεωργοὺς καὶ ξενιτεύτηκε ἀρκετὸν καιρό.
» Καὶ στὴν ὥρα του ἔστειλε στοὺς γεωργοὺς σκλάβο

» γιὰ νὰν τοῦ δώσουν ἀπ' τὸν ἀμπελόκαρπο· κι' οἱ
» γεωργοὶ τὸν ἔδειραν καὶ τόνε διώξανε εὔκαιρο. Κι'
» ἔστειλε κι' ἄλλο σκλάβο ἀκόμα· κι' ἐκεῖνοι τὸν ἔδειραν
» κι' αὐτὸν καὶ τόνε ντρόπιασαν καὶ τόνε διώξανε εὔκαι-
» ρο. Κι' ἔστειλε καὶ τρίτο ἀκόμα· κι' ἐκεῖνοι κι' αὐτὸν
» τόνε σακάτεψαν καὶ τόνε βγάλανε ὄξω. Κι' εἶπε ὁ νοι-
» κοκύρης τ' ἀμπελιοῦ Τί νὰ κάνω ; Θὰ στείλω τὸ γιό
» μου τὸν ἀγαπητό· ἴσως αὐτὸν τὸν σεβαστοῦν. Κι' οἱ
» γεωργοὶ ὅταν τὸν εἶδαν, λογαριάζανε ἕνας μὲ τὸν ἄλ-
» λον κι' ἔλεγαν Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος· ἄς τόνε σκο-
» τώσουμε γιὰ νὰ μᾶς μείνει ἐμᾶς ἡ κληρονομιά. Καὶ
» βγάζοντάς τον ὄξω ἀπὸ τ' ἀμπέλι, τόνε σκότωσαν.
» Λοιπὸν τί θὰν τοὺς κάνει ὁ νοικοκύρης τ' ἀμπελιοῦ ;
» Θἄρθει καὶ θὰ ξολοθρέψει αὐτοὺς τοὺς γεωργοὺς, καὶ
» τ' ἀμπέλι θὰν τὸ δώκει σ' ἄλλους ». Κι' ἅμα τ' ἀ-
κούσανε, εἴπανε « Μὴ γένοιτο ! » Κι' ἐκεῖνος τοὺς κοί-
ταξε κι' εἶπε « Τί λοιπὸν θὰ πεῖ αὐτὸ ποὺ γράφτηκε
» *Πέτρα π' ἀπόρριψαν οἱ χτίστες ἔγινε ἀγκωνάρι.* Ὅ-
» πιος πέσει σ' αὐτὴ τὴν πέτρα ἀπάνου, θενὰ τσακιστεῖ·
» καὶ σ' ὅπιον πέσει, θὰν τὸν κάνει θρύματα ». Καὶ
ζήτησαν οἱ διαβασμένοι κι' οἱ πρωτοπαπάδες νὰν τόνε
βάλουνε στὸ χέρι αὐτὴ τὴν ὥρα, καὶ φοβήθηκαν τὸ
λαό· γιατὶ ἔνιωσαν πὼς γι' αὐτοὺς τὴν εἶπε ἐκείνη
τὴν παραβολή.

126. Καὶ καιροφυλαχτῶντας εὐκαιρία ἔστειλαν κα-
τασκόπους, ποὔκαναν τάχα τοὺς ἐνάρετους, γιὰ νὰν
τοῦ πιάσουνε λόγο, τέτιον ποὺ νὰν τὸν παραδώσουνε
στὸν ὁρισμὸ καὶ στὴν ἐξουσία τ' ἀρχηγοῦ. Καὶ τόνε
ρωτοῦσαν κι' ἔλεγαν « Δάσκαλε, ξέρουμε πὼς λὲς τὸ
» ἴσιο καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν κοιτᾷς ἀνθρώπους παρὰ
» μὲ τὴν ἀλήθια διδάσκεις τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ἔχουμε

» ἄδια νὰ δώσουμε τοῦ Καίσαρα φόρο ἢ ὄχι; » Κι' ἔνιωσε τὴν πονηριά τους καὶ τοὺς εἶπε « Δεῖξτε μου » δηνάρι. Πιανοῦ ἔχει ζουγραφιὰ κι' ἐπιγραφή; » Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν « Τοῦ Καίσαρα ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Δῶστε λοιπὸν πίσω ὅ,τι εἶναι τοῦ Καίσαρα στὸν » Καίσαρα κι' ὅ,τι εἶναι τοῦ Θεοῦ στὸ Θεό ». Καὶ δὲν κατορθώσανε νὰν τοῦ πιάσουν λόγο στὸ λαὸ μπροστά, κι' ἀπορῶντας μὲ τὴν ἀπάντησή του σώπασαν.

127. Καὶ πήγανε μερικοὶ Σαδδουκαῖοι, αὐτοὶ ποὺ λένε δὲν ὑπάρχει ἀνάσταση, καὶ τόνε ρωτοῦσαν κι' εἴπανε « Δάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψε *Ἂν κανενὸς » πεθάνει παντρεμένος ἀδερφὸς κι' εἶναι ἄκληρος, νὰ » παίρνει ὁ ἀδερφός του τὴ γυναῖκα καὶ νὰν τοῦ βγά- » ζει σπέρμα τ' ἀδερφοῦ του.* Εἴτανε λοιπὸν ἐφτὰ ἀ- » δερφοί. Καὶ πῆρε ὁ πρῶτος γυναῖκα καὶ πέθανε ἄ- » κληρος, καὶ τὴν πῆρε ὁ δεύτερος κι' ὁ τρίτος· καὶ » τὸ ἴδιο κι' οἱ ἐφτὰ δὲν ἄφισαν παιδιὰ καὶ πέθαναν· » ὕστερα πέθανε κ' ἡ γυναῖκα. Ἡ γυναῖκα λοιπὸν στὴν » ἀνάσταση πιανοῦ τους γίνεται γυναῖκα; γιατὶ κι' οἱ » ἐφτὰ τὴν εἴχανε γυναῖκα ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε « Οἱ γιοὶ τοῦ κόσμου ἐτούτου παίρνουν ἄντρες καὶ » γυναῖκες· μὰ ὅσοι ἀξιωθήκανε νὰ κερδίσουν τὸν κό- » σμο ἐκεῖνον, [καθὼς] καὶ τὴν ἀνάσταση ἀπὸ τοὺς » νεκρούς, μήτ' ἄντρες παίρνουνε μήτε γυναῖκες, μήτε » νὰ πεθάνουν πιὰ μποροῦνε, γιατί 'ναι ἰσάγγελοι, καὶ » τοῦ Θεοῦ 'ναι γιοὶ ὄντας γιοὶ τῆς ἀνάστασης. Καὶ » τὸ πῶς ἀνασταίνουνται οἱ νεκροὶ τὸ φανέρωσε κι' ὁ » Μωϋσῆς στὸ μέρος τοῦ βάτου, καθὼς λέει *Τὸν Κύ- » ριο τὸ Θεὸ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὸ Θεὸ τοῦ Ἰσαὰκ καὶ » τὸ Θεὸ τοῦ Ἰακώβ.* Καὶ Θεὸς δὲν ὑπάρχει νεκρῶνε, » μόνε ζωντανῶν· γιατὶ ὅλοι μέσο του ζοῦν ». Καὶ με-

ρικοὶ διαβασμένοι ἀπάντησαν κι' εἴπανε « Δάσκαλε. » καλὰ μίλησες ». Τὶ δὲν τολμοῦσαν πιὰ νὰν τόνε ρωτήσουν τίποτα.

128. Καὶ τοὺς εἶπε « Πῶς λένε τὸ Χριστὸ πὼς εἴ- » ναι γιὸς τοῦ Δαυείδ; Γιατὶ ὁ ἴδιος ὁ Δαυείδ λέει στὸ » βιβλίο τῶν Ψαλμῶν *Εἶπε ὁ ἀφέντης στὸν ἀφέντη » μου Κάθου δεξιά μου ὡς ποὺ νὰ βάλω τοὺς ἐχτρούς » σου τῶν ποδιῶνε σου σκαμνί.* Ἀφέντη λοιπὸν τόνε » λέει ὁ Δαυείδ, καὶ πῶς εἶναι γιός του; »

Κι' ἐνῷ ἄκουγε ὅλος ὁ λαός, εἶπε στοὺς μαθητάδες « Προσέχετε ἀπὸ τοὺς διαβασμένους, ποὺ θέλουν τὸ » νὰ περπατοῦνε μὲ στολὲς κι' ἀγαποῦνε χαιρετισμοὺς » στὶς ἀγορὲς καὶ πρωτοστάσιδα μέσα στὰ συναγώγια » καὶ πρωτοκαθίσματα στὰ δεῖπνα· ποὺ κατατρῶν τὰ » σπίτια τῶν χηρῶν καὶ τάχα κάνουν προσευχὲς με- » γάλες. Αὐτοὶ θὰ λάβουν περισσότερη ποινή ».

129. Καὶ σηκώνοντας τὰ μάτια εἶδε τοὺς πλού- **[21]**
σιους ποὺ ρήχναν τὰ χαρίσματά τους στὸ ταμεῖο [τοῦ ναοῦ]. Κι' εἶδε μιὰ φτωχοῦλα χήρα ἐκεῖ νὰ ρήχνει διὸ λιανὰ κι' εἶπε « Ἀλήθια σᾶς λέω πὼς ἡ χήρα αὐτὴ » ἡ φτωχιὰ πιὸ πολὺ ἔρρηξε ἀπ' ὅλους· γιατὶ ὅλοι ἐκεῖ- » νοι ἀπὸ τὸ περίσσεμά τους ρήξανε στὰ χαρίσματα, » μὰ αὐτὴ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της ὅλο της τὸ βιὸς ποὖχε » τὄρηξε ».

130. Κι' ἐκεῖ ποὺ μερικοὶ μιλούσανε γιὰ τὸ ναὸ πὼς εἶναι στολισμένος μὲ πανώρια μάρμαρα καὶ μὲ ταξίματα, εἶπε « Αὐτὰ ποὺ βλέπετε, θὰ φτάσουνε μέρες » ποὺ πέτρα ἀπάνου σὲ πέτρα ἐδῶ δὲ θ' ἀφεθεῖ ποὺ » νὰ μὴν γκρεμιστεῖ ». Καὶ τόνε ρώτησαν κι' εἴπανε « Δάσκαλε, πότε λοιπὸν αὐτὰ θὰ γίνουν; καὶ πιό τὸ » σημάδι σὰν εἶναι νὰ γίνουν; » Κι' ἐκεῖνος εἶπε « Κοι-

» τάξτε μὴ σᾶς πλανέσουν. Γιατὶ πολλοὶ θάρθοῦνε
» στ' ὄνομά μου λέγοντας Ἐγώ 'μαι κι' ὁ καιρὸς σί-
» μωσε· μὴν τοὺς ἀκολουθῆστε. Κι' ὅταν ἀκοῦστε πο-
» λέμους κι' ἀκαταστασίες, μὴ δειλιάστε· γιατὶ πρέ-
» πει αὐτὰ νὰ γίνουν πρῶτα, ὅμως ὄχι εὐτὺς τὸ τέ-
» λος ».

Τότες τοὺς ἔλεγε « Θὰ σηκωθεῖ ἔθνος νὰ χτυ-
» πήσει ἔθνος καὶ βασιλεία νὰ χτυπήσει βασιλεία,
» καὶ θὰ γίνουνε σεισμοὶ μεγάλοι κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ θα-
» νατικὰ καὶ πεῖνες, καὶ φόβητρα θὰ γίνουν κι' ἀπὸ
» τὸν οὐρανὸ τρανὰ σημάδια. Μὰ πρὶν ἀπ' ὅλα αὐ-
» τὰ θὰ βάλουνε τὰ χέρια ἀπάνου σας καὶ θὰ σᾶς κα-
» τατρέξουν, σὲ συναγώγια παραδίνοντάς σας καὶ σὲ
» φυλακὲς, πηγαίνοντάς σας μπροστὰ σὲ βασιλιάδες
» κι' ἀρχηγοὺς, γιὰ τ' ὄνομά μου· σὲ διαφέντεμά σας
» θὰ σᾶς βγεῖ. Λοιπὸν θυμᾶστε νὰ μὴ συλλογιέστε
» πρὶν τί θ' ἀπολογηθεῖτε· τὶ ἐγὼ θενὰ σᾶς δώσω στό-
» μα καὶ σοφία, ποὺ ἀδύνατο νὰν τῆς ἀντισταθεῖ ἢ
» ν' ἀντιπεῖ κανεὶς ἀντίθετός σας. Καὶ θὰ σᾶς παρα-
» δώσουν καὶ γονέοι κι' ἀδερφοὶ καὶ συγγενῆδες καὶ
» φίλοι, καὶ μερικούς σας θὰ σκοτώσουν, κι' ὅλοι θὰ
» σᾶς μισοῦνε γιὰ τ' ὄνομά μου. Καὶ τρίχα ἀπὸ τὴν
» κεφαλή σας δὲ θὰ χαθεῖ. Μὲ τὴν ἀπομονή σας θὰ
» κερδίστε τὴ ζωή σας.

131. » Καὶ σὰ δεῖτε ποὺ κυκλώνουνε στρατοὶ τὴν
» Ἱερουσαλὴμ, τότες ἔφτασε, νὰ ξέρτε, ὁ ρημαγμός
» της. Τότες οἱ μέσα στὴν Ἰουδαία ἂς φεύγουνε στὰ
» ὄρη, κι' οἱ μέσα της ἂς βγαίνουν ὄξω, κι' οἱ [ὄξω]
» στὰ χωράφια ἂς μὴ γυρνοῦνε μέσα της, γιατί 'ναι
» μέρες παιδωμῆς αὐτὲς ποὺ θ' ἀληθέψουν ὅλα τὰ γρα-
» μένα. Ἀλίμονο στὶς ἔγκυες κι' ὅσες βυζαίνουν τότες·

» γιατὶ θὰ γίνει συφορὰ μεγάλη ἐδῶ στὴ γῆ κι' ὀργὴ
» σ' ἐτοῦτον τὸ λαὸ, καὶ θενὰ πέσουνε μὲ τοῦ σπαθιοῦ
» τὸ στόμα καὶ σκλάβους σ' ὅλα θὰν τοὺς πᾶν τὰ ἔθνη,
» καὶ θὰ καταπατοῦνε οἱ ἐθνικοὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς
» νὰ συμπληρωθεῖ καὶ φτάσει ἡ ὥρα τῶν ἐθνῶν. Καὶ
» θὰ γενοῦν σημάδια μέσ' στὸν ἥλιο, στὸ φεγγάρι, στ'
» ἄστρα, καὶ καρδιοχτύπι ἐθνῶν στὴ γῆ ἀπὸ σάστι-
» σμα μὲ τὴ βουὴ γιαλοῦ κι' ἀνεμοζάλης, παγώνοντας
» ἀνθρῶποι ἀπὸ τρομάρα κι' ἀπ' ἀπαντοχὴ τῶν ὅσα
» θὰ πλακώνουνε στὴν οἰκουμένη· τὶ κάθε δύναμη τῶν
» οὐρανῶν θὰ κλονιστεῖ. Καὶ τότες θενὰ δοῦν τὸ γιὸ
» τ' ἀνθρώπου ποὺ θὰ φτάνει μέσ' σὲ σύννεφο μὲ δύνα-
» μη καὶ δόξα πολλή. Κι' ὅταν αὐτὰ ἀρχινοῦν καὶ
» γίνουνται, ἀναρθωθεῖτε καὶ σηκῶστε τὸ κεφάλι σας,
» γιατὶ κοντεύει ὁ γλυτωμός σας ».

Καὶ τοὺς εἶπε μιὰ παραβολὴ « Κοιτάξτε τὴ συκιὰ
» κι' ὅλα τὰ δέντρα. Ὅταν πιὰ προβάλλουν, βλέ-
» ποντάς το μόνοι σας τὸ ξέρτε πὼς κοντεύει πιὰ τὸ
» καλοκαῖρι· ἔτσι κι' ἐσεῖς, σὰ δεῖτε αὐτὰ καὶ γίνουν-
» ται, νὰ ξέρτε πὼς κοντεύει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
» Ἀληθινὰ σᾶς λέω πὼς αὐτὴ δὲ θὰ περάσει ἡ γενεὰ
» πρὶ γίνουν ὅλα· ὁ οὐρανὸς κι' ἡ γῆ θενὰ περάσει,
» ὅμως τὰ λόγια μου δὲ θὰ περάσουν. Καὶ προσέχετε
» μήπως σᾶς βαρήνει ὁ νοῦς ἀπὸ [τὸ] φαγοπότι καὶ
» μεθύσι καὶ φροντίδες κοσμικὲς, κι' ἄξαφνα ἡ μέρα
» αὐτὴ σᾶς βγεῖ μπροστά σας σὰν παγίδα· γιατί 'ναι
» νὰ πλακώσει σ' ὅλους ὅσοι κάθουνται στὸ πρόσωπο
» ὁληνῆς τῆς γῆς. Καὶ προσεύχεστε ἄγρυπνοι κάθ' ὥρα
» γιὰ νὰ κατορθῶστε ν' ἀποφύγετε ὅλα αὐτὰ ποὺ μέλ-
» λουνται νὰ γίνουν, καὶ γιὰ νὰ σταθεῖτε ὀμπρὸς στὸ
» γιὸ τ' ἀνθρώπου ».

132. Καὶ τὴν ἡμέρα δίδασκε μέσα στὸ ναὸ, κι'
ἔβγαινε τὴ νύχτα κι' ἔμενε στὸ βουνὸ ποὺ λέγεται 'Ε-
λιοβοῦνι. Κι' ὅλος ὁ λαὸς πήγαινε ὅ,τι χάραζε κοντά
του μέσα στὸ ναὸ γιὰ νὰν τὸν ἀκούει.

[22] Καὶ σίμωνε ἡ σκόλη τῶν ἄζυμων — αὐτὴ ποὺ λένε
πάσκα — καὶ ζητοῦσαν οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ δια-
βασμένοι τὸ πῶς νὰν τόνε θανατώσουν· γιατὶ φοβοῦν-
ταν τὸ λαό. Καὶ μπῆκε ὁ Σατανᾶς μέσα στὸν 'Ιούδα
ποὺ λέγανε 'Ισκαριώτη, ποῦταν ἀπὸ τὸν ἀρθιμὸ τῶν
δώδεκα, καὶ πῆγε καὶ τὰ μίλησε μὲ τοὺς πρωτοπαπά-
δες καὶ τοὺς ἀρχιφυλάκους πῶς νὰν τοὺς τὸν παρα-
δώσει. Καὶ χάρηκαν καὶ συφωνήσανε νὰν τοῦ δώκουνε
χρήματα· καὶ παραδέχτηκε καὶ ζήταε εὐκαιρία νὰν
τὸν παραδώσει δίχως ἐκεῖνοι νὰ ταραχτοῦν.

133. Κι' ἔφτασε ἡ μέρα τῶν ἄζυμων ὅταν ἔπρεπε
νὰ γίνει ἡ θυσία τοῦ πάσκα, κι' ἔστειλε τὸν Πέτρο
καὶ τὸν 'Ιωάνη κι' εἶπε « Πηγαίνετε κι' ἑτοιμάστε μας
» τὸ πάσκα γιὰ νὰ φᾶμε ». Κι' ἐκεῖνοι τοῦπαν « Ποῦ
» θέλεις νὰ σοῦ ἑτοιμάσουμε νὰ φᾷς τὸ πάσκα; »
Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Νά, πηγαίνοντας στὴ χώρα θ'
» ἀπαντῆστε ἄνθρωπο ποὺ θὰ κουβαλάει σταμνὶ νερό·
» ἀκολουθῆστε τον στὸ σπίτι ποὺ πηγαίνει. Καὶ νὰ
» πεῖτε τοῦ νοικοκύρη τοῦ σπιτιοῦ Σοῦ λέει ὁ δάσκα-
» λος Ποῦ 'ναι τὸ κονάκι ὅπου θὰ φάω τὸ πάσκα μὲ
» τοὺς μαθητάδες μου; Κι' ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξει ἕνα
» μεγάλο ἀνῶϊ στρωμένο· ἐκεῖ ἑτοιμάστε ». Καὶ πῆ-
γαν κι' ηὕρανε καθὼς τοὺς εἶχε πεῖ, κι' ἑτοίμασαν τὸ
πάσκα.

134. Καὶ σὰν ἦρθε ἡ ὥρα κάθησε, [καθὼς] κι' οἱ
ἀποστόλοι μαζί του. Καὶ τοὺς εἶπε « 'Αποθυμιὰ ἀπο-
» θύμησα τοῦτο τὸ πάσκα νὰν τὸ φάω μαζί σας, πρὶ
» νὰ πάθω. Γιατὶ σᾶς λέω πὼς πιὰ δὲ θὰν τὸ φάω
» παρὰ σὰ φτάσει ἡ ὥρα του, μέσα σ' τὴ βασιλεία τοῦ
» Θεοῦ ». Καὶ παίρνοντας [ἀπὸ τὸ χέρι τους] ποτῆρι,
δοξολόγησε κι' εἶπε « Πάρτε αὐτὸ καὶ μοιράστε το·
» γιατὶ σᾶς λέω, δὲ θὰ πιῶ ἀπὸ τώρα πιὰ ἀμπελό-
» θρεμμα ὡς ποὺ νὰ φτάσει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ».
Καὶ παίρνοντας ψωμὶ, δοξολόγησε καὶ τὄκοψε κομά-
τια καὶ τοὺς ἔδωκε λέγοντας « Αὐτό 'ναι τὸ κορμί
» μου ποὺ δίνεται γιὰ τὸ καλό σας. Κάνετέ το γιὰ
» νὰ μὲ θυμᾶστε ». Καὶ τὸ ἴδιο [πῆρε] τὸ ποτῆρι ὕ-
» στερα ἀπὸ τὸ δεῖπνο κι' εἶπε « 'Ετοῦτο τὸ ποτῆρι [εἶ-
» ναι] ἡ καινούργια ἡ διαθήκη μὲ τὸ αἷμα μου ποὺ
» χύνεται γιὰ τὸ καλό σας. Ὅμως νά τὸ χέρι τοῦ πα-
» ραδότη μου μαζί μου ἀπάνου στὸ τραπέζι. Γιατὶ
» ναὶ μὲν πηγαίνει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου κατὰ τ' ἀποφα-
» σισμένα· ὅμως ἀλίμονο τ' ἀνθρώπου ἐκείνου ποὺ κάνει
» τον καὶ παραδίνεται ». Κι' ἄρχισαν αὐτοὶ νὰ συζητοῦ-
νε μεταξύ τους τὸ πιός τους εἶτανε νὰν τὸ κάνει αὐτό.

135. Κι' ἔγινε μεταξύ τους καὶ συνερισμὸς τὸ πιός
τους τάχα νά 'ναι ὁ μεγαλύτερος. Κι' ἐκεῖνος τοὺς
εἶπε « Οἱ βασιλιάδες τῶν ἐθνῶν τὰ ορίζουν, κι' ὅσοι
» τὰ κυβερνοῦνε κράζουνται εὐεργέτες· ὅμως ὄχι ἐσεῖς
» τὸ ἴδιο, μόνε ὁ πιὸ μεγάλος σας ἂς γίνει σὰν τὸν πιὸ
» μικρὸ κι' ὁ ἀρχηγὸς καθὼς τὸν ὑπερέτη. Γιατὶ πιός
» ὁ μεγαλύτερος, ὁ καθισμένος ἢ αὐτὸς ποὺ ὑπερετεῖ;
» δὲν εἶναι ὁ καθισμένος; 'Εγὼ ὅμως μεταξύ σας εἶ-
» μαι σὰν τὸν ὑπερέτη. Κι' ἐσεῖς σταθήκατε μαζί μου
» ὡς στὸ τέλος κατὰ τὰ παθήματά μου· κι' ἀφίνω
» ἐγὼ γιὰ σᾶς — ὅπως ὅρισε ὁ πατέρας μου γιὰ μένα
» βασιλεία — τὸ νὰ τρῶτε καὶ νὰ πίνετε ἀπὸ τὸ τρα-
» πέζι μου μέσα στὴ βασιλεία μου, καὶ θὰ κάτσετε

» σὲ θρόνους κρίνοντας τὶς δώδεκα φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ.
136. » Σίμωνα, Σίμωνα, νά ὁ Σατανᾶς σᾶς γύ-
» ρεψε γιὰ νὰ σᾶς κοσκινίσει σὰν τὸ στάρι. Ἐγὼ ὅμως
» παρακάλεσα γιὰ σένα, ἡ πίστη σου νὰ μὴ σωθεῖ, κι'
» ἐσύ, μιὰ μέρα σὰ γυρίσεις, στήριξε τοὺς ἀδερφούς
» σου ». Κι' ἐκεῖνος τοὖπε « Κύριε, εἶμαι ἕτοιμος μαζί
» σου καὶ σὲ φυλακὴ νὰ σήρω καὶ σὲ θάνατο ». Κι' ἐ-
κεῖνος εἶπε « Σοῦ λέω, Πέτρο, πρὶ σήμερα λαλήσει πε-
» τεινός, ὡς τρεῖς φορὲς θὰν τ' ἀρνηθεῖς πὼς δὲ μὲ ξέ-
» ρεις ». Καὶ τοὺς εἶπε « Ὅτα σᾶς ἔστειλα χωρὶς πουγγὶ
» καὶ ταγάρι καὶ σαντάλια, μήπως στερηθήκατε τί-
» ποτα ; » Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν « Τίποτα ». Καὶ τοὺς εἶπε
« Μὰ τώρα ὅποιος ἔχει πουγγὶ ἂς τὸ πάρει, τὸ ἴδιο καὶ
» ταγάρι· κι' ὅποιος δὲν ἔχει, ἂς πουλήσει τὸ φόρεμά του
» κι' ἂς ἀγοράσει σπαθί. Γιατὶ σᾶς λέω πὼς τοῦτο τὸ
» γραμένο πρέπει νὰ μοῦ τύχει, τὸ *Καὶ μὲ κακούργους*
» *τόνε λογάριασαν*. Γιατὶ τὰ δικά μου τέλιωσαν ».
Κι' ἐκεῖνοι εἴπανε « Κύριε, νά διὸ σπαθιὰ ἐδῶ ». Κι'
ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Σώνουν ».

137. Καὶ βγῆκε καὶ πῆγε ὅπως συνήθιζε στὸ Ἐ-
λιοβοῦνι· καὶ τὸν ἀκολούθησαν κι' οἱ μαθητάδες. Κι'
ὅταν ἔφτασε στὸ μέρος, τοὺς εἶπε « Προσεύκεστε γιὰ
» νὰ μὴν πέστε σὲ πειρασμό ». Κι' αὐτὸς τραβήχτη
χώρια τους ὡς μιὰ πετριά, κι' ἀφοῦ γονάτισε, περικα-
λιοῦνταν κι' ἔλεγε « Πατέρα, ἂ θέλεις, πάρε το ἀπὸ
» κοντά μου τὸ ποτήρι αὐτό· ὅμως ὄχι τὸ θέλημά μου,
» μόνε τὸ δικό σου ἂς γίνει ». Καὶ σὰ σηκώθηκε ἀπὸ
τὴν προσευχή, ἦρθε στοὺς μαθητάδες καὶ τοὺς βρῆκε
ἀπὸ τὴ λύπη κοιμισμένους, καὶ τοὺς εἶπε « Τί κοιμᾶ-
» στε ; Σηκωθεῖτε καὶ προσεύκεστε γιὰ νὰ μὴ πέστε
» σὲ πειρασμό ».

138. Κι' ἐνῷ μιλοῦσε ἀκόμα, νά πλῆθος, κι' ὁ Ἰού-
δας ποὔλεγαν, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, περπατοῦσε
ὀμπρός τους, καὶ πῆγε στὸν Ἰησοῦ κοντὰ νὰν τόνε φι-
λήσει. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὖπε « Ἰούδα, μὲ φίλημα παρα-
» δίνεις τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου ; » Καὶ σὰν εἶδαν οἱ τρι-
γύρω του τὸ τί θὰ γίνει, εἶπαν « Κύριε, νὰ χτυπή-
» σουμε μὲ τὸ σπαθί ; » Καὶ χτύπησε κάπιος τους τὸ
σκλάβο τοῦ ἀρχιπαπᾶ καὶ τοὔκοψε τ' αὐτί του τὸ δε-
ξύ. Κι' ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθη κι' εἶπε « Ἀφίστε· ὡς αὐ-
» τοῦ ». Κι' ἄγγιξε τ' αὐτὶ καὶ τόνε γιάτρεψε. Κι' εἶπε
ὁ Ἰησοῦς στοὺς πρωτοπαπάδες καὶ τοὺς ἀρχιφυλάκους
τοῦ ναοῦ καὶ στοὺς δημογερόντους ποὖρθανε ἐναντίον
του « Λὲς γιὰ κακοῦργο βγήκατε μὲ σπαθιὰ καὶ ξύλα.
» Κάθε μέρα εἴμουνα μαζί σας μέσα στὸ ναὸ καὶ δὲν
» ἁπλώσατε τὰ χέρια νὰ μὲ πιάστε. Ὅμως αὐτή 'ναι
» ἡ ὥρα σας κι' ὁ ὁρισμὸς τῆς σκοτεινιᾶς ».

Κι' ἀφοῦ τὸν ἔπιασαν, τὸν πῆραν καὶ τὸν πήγανε
στοῦ ἀρχιπαπᾶ. Κι' ὁ Πέτρος ἀκολούθαε ἀπὸ μακριά.
[139]. Καὶ σὰν ἀνάψανε φωτιὰ στὴ μέση τῆς αὐλῆς
κι' ὅλοι καθίσανε μαζί, καθότανε στὴ μέση τους [κι']
ὁ Πέτρος. Καὶ τὸν εἶδε μιὰ κοπέλλα καθισμένο στὴ
φωτιὰ κοντά, καὶ στυλώνοντας τὰ μάτια ἀπάνου του
εἶπε « Κι' αὐτὸς εἴτανε μαζί του ». Κι' αὐτὸς ἀρνήθη
κι' εἶπε « Δὲν τὸν ξέρω, κορίτσι [μου] ». Καὶ σὲ λίγο
τὸν εἶδε ἕνας ἄλλος κι' εἶπε « Κι' ἐσύ 'σαι ἀπὸ κεί-
» νους ». Κι' ὁ Πέτρος εἶπε « Ἄνθρωπε, δὲν εἶμαι ».
Καὶ σὰν πέρασε ὡς μιὰ ὥρα, ἕνας ἄλλος ἔλεγε μὲ πεῖ-
σμα « Ἀλήθια κι' αὐτὸς εἴτανε μαζί του· γιατί 'ναι
» καὶ Γαλιλαῖος ». Κι' ὁ Πέτρος εἶπε « Ἄνθρωπε, δὲν
» ξέρω τί λές ». Καὶ στὴ στιγμή, ἐνῷ μιλοῦσε ἀκόμα,
λάλησε πετεινός, κι' ὁ Κύριος γυρνῶντας κοίταξε τὸν

Πέτρο, καὶ θυμήθη ὁ Πέτρος τὸ λόγο τοῦ Κυρίου, ὅπως τοὖπε, πὼς «Πρὶ σήμερα λαλήσει πετεινός, τρεῖς φορὲς θὰ μ' ἀρνηθεῖς». Καὶ βγῆκε ὄξω κι' ἔκλαψε πικρά. Κι' οἱ ἄντρες ποὺ τὸν φύλαγαν, τὸν περγελοῦσαν κι' ἔδαιρναν, καὶ τοῦ σκέπασαν τὰ μάτια καὶ τόνε ρωτοῦσαν κι' ἔλεγαν «Προφήτεψε πιός σὲ χτύπησε». Κι' ἄλλα πολλὰ τοῦ λέγανε μὲ τὶς βλαστήμιες.

140. Καὶ σὰν ξημέρωσε, μαζεύτηκε ἡ γεροντεία τοῦ λαοῦ, οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ διαβασμένοι, καὶ τὸν πήρανε στὴ σύνοδό τους λέγοντας «Ἂν ἐσύ 'σαι ὁ Χριστός; Πές μας». Καὶ τοὺς εἶπε «Ἂ σᾶς πῶ, δὲ θὰ πιστέψτε· κι' ἂ σᾶς ρωτήσω, δὲ θ' ἀποκριθεῖτε. Ὅμως ἀπὸ τώρα θὰ κάθεται ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου δεξιὰ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴ δύναμη». Κι' εἶπαν ὅλοι «Λοιπὸν ἐσὺ εἶσαι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ;» Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε «Ἐσεῖς τὸ λέτε πὼς ἐγώ 'μαι». Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν «Τί θέλουμε πιὰ μαρτυρία; Γιατὶ τ' ἀκούσαμε οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὸ στόμα του».

[23] Καὶ σηκώθηκε ὅλο τους τὸ πλῆθος καὶ τὸν πήγανε στὸν Πειλᾶτο. 141. Κι' ἀρχίσανε νὰν τὸν κατηγοροῦνε λέγοντας «Αὐτὸν ἐδῶ τὸν ηὕραμε ποὺ στρέβλωνε τὸ ἔθνος μας καὶ τοῦ Καίσαρα ἀμπόδιζε νὰν τοῦ δίνουνε φόρους κι' ἔλεγε πὼς εἶναι ὁ μυρωμένος βασιλέας». Κι' ὁ Πειλᾶτος τόνε ρώτησε κι' εἶπε «Ἐσύ 'σαι ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων;» Κι' ἐκεῖνος τ' ἀπάντησε κι' εἶπε «Ἐσὺ τὸ λές». Κι' ὁ Πειλᾶτος εἶπε στοὺς πρωτοπαπάδες καὶ στὰ πλήθη «Δὲ βρίσκω φταίξιμο σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο». Κι' ἐκεῖνοι λέγανε πεισματικὰ πὼς «Ἀναστατώνει τὸ λαὸ διδάσκοντας σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία κι' ἀρχινῶντας ἀπὸ τὴ Γαλιλαία ὡς ἐδῶ». Καὶ σὰν τ' ἄκουσε ὁ Πειλᾶτος, ρώτησε ἂν

ὁ ἄνθρωπος εἶναι Γαλιλαῖος, καὶ σὰν ἔμαθε πὼς εἶταν ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἡρώδη, τὸν ἔστειλε ἀπάνου στὸν Ἡρώδη ποὔτανε κι' ἐκεῖνος τότες στὰ Ἱεροσόλυμα.

142. Κι' ὁ Ἡρώδης ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ, χάρηκε ὑπερβολικά· γιατὶ ἀρκετὸν καιρὸ ἤθελε νὰν τόνε δεῖ μὲ τὸ ν' ἀκούει γι' αὐτόν, κι' ἔλπιζε κάνα σημάδι νὰν τόνε δεῖ νὰ κάνει. Καὶ τόνε ρωτοῦσε λόγια πολλά· μὰ αὐτὸς δὲν τ' ἀποκρίθη τίποτα. Κι' οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ διαβασμένοι ἔστεκαν καὶ τὸν κατηγορούσανε μὲ πεῖσμα. Κι' ὁ Ἡρώδης ἀφοῦ τόνε ξευτέλισε μαζὶ μὲ τὸ στρατό του καὶ τόνε περίπαιξε, τοῦ φόρεσε μεγαλόπρεπη στολὴ καὶ τὸν ἔστειλε τοῦ Πειλάτου. Καὶ φιλιώθηκαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Ἡρώδης κι' ὁ Πειλᾶτος μεταξύ τους· γιατὶ 'τανε μαλωμένοι πρίν.

143. Κι' ὁ Πειλᾶτος ἔκραξε τοὺς πρωτοπαπάδες καὶ τοὺς προεστοὺς καὶ τὸ λαὸ καὶ τοὺς εἶπε «Μοῦ φέρατε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο πὼς τάχα στρεβλώνει τὸ λαό, καὶ νά ἐγὼ τὸν ἀνάκρινα μπροστά σας καὶ δὲν ηὗρα σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο κανένα φταίξιμο ποὺ τοῦ κατηγορᾶτε. Μὰ μήτε κι' ὁ Ἡρώδης, γιατὶ τὸν ἔστειλε σ' ἐμᾶς. Καὶ νά τίποτα δὲν ἔκανε ποὺ ν' ἀξίζει θάνατο. Λοιπὸν θὰν τὸν παιδέψω καὶ θὰν τὸν ἀφίσω». Καὶ φωνάξανε ὅλοι σύψυχοι καὶ λέγανε «Σκότωσέ τον κι' ἀπόλυσέ μας τὸ Βαραββᾶ», ποὺ γιὰ κάπια ταραχὴ ποὔγινε στὴ χώρα καὶ γιὰ φόνο εἴτανε βαλμένος φυλακή.

144. Κι' ὁ Πειλᾶτος πάλι τοὺς μίλησε θέλοντας ν' ἀπολύσει τὸν Ἰησοῦ. Κι' αὐτοὶ τοῦ φώναζαν καὶ λέγανε «Σταύρωνε, σταύρωνέ τον». Κι' ἐκεῖνος τρίτη φορὰ τοὺς εἶπε «Γιατὶ τί κακὸ ἔκανε αὐτός; Κανένα

» φταίξιμο δὲν τοῦ βρῆκα γιὰ θάνατο. Λοιπὸν θὰν τὸν » παιδέψω καὶ θὰν τὸν ἀφίσω ». Κι' ἐκεῖνοι μὲ φωνὲς μεγάλες [τόνε] βίαζαν παρακαλῶντας τον νὰν τόνε σταυρώσει, κι' ὅλο δυναμώνανε οἱ φωνές τους. Κι' ἀποφάσισε ὁ Πειλᾶτος νὰν τοὺς γίνει ἡ χάρη, καὶ λευτέρωσε τὸ φυλακισμένο γιὰ ταραχὴ καὶ φόνο ποὺ ζητοῦσαν, καὶ τὸν Ἰησοῦ [τοὺς] τὸν παράδωκε στὴ βούλησή τους.

145. Καὶ πηγαίνοντάς τον σταματήσανε ἕναν κάπιο Σίμωνα ἀπὸ τὴν Κυρήνη ποὺ γύριζε ἀπὸ τὸ χωράφι, καὶ τοῦ φορτώσανε νὰ κουβαλήσει τὸ σταυρὸ πίσω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ. Καὶ τὸν ἀκολούθαε πλῆθος πολὺ λαὸς, καὶ γυναῖκες ποὺ στηθοκοπιοῦνταν καὶ τὸν ἔκλαιγαν. Καὶ γύρισε ὁ Ἰησοῦς στὶς γυναῖκες κι' εἶπε « Κόρες τῆς Ἱερουσαλήμ, μὴ μὲ κλαῖτε· παρὰ ἐσᾶς » νὰ κλαῖτε, [ἐσᾶς] καὶ τὰ παιδιά σας, γιατὶ ἔρχουνται νά μέρες ποὺ θὰ ποῦν Καλότυχες οἱ στεῖρες κι' » οἱ κοιλιὲς ποὺ δὲ γέννησαν κι' οἱ κόρφοι ποὺ δὲ βύζαξαν. Τότες θ' ἀρχίσουν καὶ θὰ λένε στὰ ὄρη Πέστε » ἀπάνου μας, καὶ στὰ βουνὰ Πλακῶστε μας, γιατὶ » ἂν αὐτὰ τοῦ κάνουν τοῦ χλωροῦ τοῦ δέντρου, τί θὰ » πάθει τὸ ξερό; »

146. Καὶ πηγαίνανε μαζί του κι' ἄλλους διὸ κακούργους νὰν τοὺς θανατώσουν. Κι' ὅτα φτάσανε στὸ μέρος ποὺ τὸ λένε *Κάρα*, ἐκεῖ τόνε σταυρώσανε, [καθὼς] καὶ τοὺς κακούργους, ἕνανε δεξιὰ κι' ἕναν ἀριστερά. Καὶ μοιράζοντας τὰ φορέματά του ρήξανε λαχνό. Κι' ἔστεκε ὁ λαὸς καὶ κοίταζε. Κι' οἱ προεστοὶ τὸν περγελοῦσαν κι' ἔλεγαν « Ἄλλους ἔσωσε, ἂς σωθεῖ » [κι'] ὁ ἴδιος ἂν εἶναι ὁ γιὸς ὁ μυρωμένος τοῦ Θεοῦ ὁ » ἐκλεχτός ». Καὶ πηγαίνοντας κι' οἱ στρατιῶτες τὸν

περίπαιξαν, προσφέρνοντάς του ξύδι καὶ λέγοντας « Ἂν ἐσύ 'σαι ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων, σῶσου ὁ » ἴδιος ». Κι' εἶταν κι' ἐπιγραφὴ ἀπὸ πάνου του *Βασιλέας τῶν Ἰουδαίων αὐτός*.

147. Κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς κρεμασμένους τοὺς κακούργους τόνε βλαστημοῦσε « Δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁ Χριστός; » σῶσου ἐσὺ καὶ [σῶσε μας κι'] ἐμᾶς ». Κι' ἀποκρίθη ὁ ἄλλος καὶ τόνε μάλωσε κι' εἶπε « Μήτε τὸ Θεὸ δὲ φο» βᾶσαι ἐσὺ ποὺ παιδεύεσαι τὸ ἴδιο; Κι' ἐμεῖς ναὶ δίκια· » γιατὶ στὰ ἔργα μας ἀξίζει τὸ ὅ,τι βρήκαμε· μὰ τί» ποτα αὐτὸς δὲν ἔκανε ἄπρεπο ». Κι' ἔλεγε « Ἰησοῦ, » θυμήσου με ὅταν πᾶς στὴ βασιλεία σου ». Καὶ τοὔπε « Ἀληθινὰ σοῦ λέω, σήμερα θὰ βρεθεῖς μαζί μου » στὸν παράδεισο ».

148. Κι' εἶταν πιὰ τότε ἡ ὥρα ὡς ἔξη καὶ σκοτείνιασε ὅλη ἡ γῆ ὡς στὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα μὲ τὸ νὰ χάθη ὁ ἥλιος, καὶ σκίστηκε τ' ἄπλωμα τοῦ ναοῦ στὴ μέση. Καὶ φώναξε ὁ Ἰησοῦς φωνὴ μεγάλη κι' εἶπε « Πατέ» ρα, στὰ χέρια σου ἀφίνω τὴν ψυχή μου ». Κι' ἅμα τὄπε αὐτὸ, ξεψύχησε. Κι' ὅταν εἶδε ὁ ἑκατόνταρχος τί ἔτυχε, δόξαζε τὸ Θεὸ λέγοντας « Ἀληθινὰ ὁ ἄνθρωπος » αὐτὸς εἶταν ἅγιος ». Κι' ὅλα τὰ πλήθη ποὔχανε μαζευτεῖ νὰ δοῦν αὐτὸ τὸ θέαμα, σὰν εἶδαν ὅσα γίνανε, γυρνοῦσαν πίσω χτυπῶντας τὰ στήθια. Κι' ἔστεκαν ὅλοι οἱ δικοί του ἀπὸ μακριὰ, [καθὼς] κι' οἱ γυναῖκες ὅσες τόνε συνόδευαν ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, βλέποντάς τα αὐτά.

149. Καὶ νά ἕνας ἄνθρωπος μ' ὄνομα Ἰωσὴφ ποὔτανε συνοδικὸς, ἄνθρωπος καλὸς ἐνάρετος (αὐτὸς δὲν εἶχε συφωνήσει μὲ τὴ σύνοδο καὶ μὲ τὸ κάμωμά τους), ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, χώρα τῶν Ἰουδαίων, π' ἀπάν-

τεχε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς πῆγε στὸν Πειλᾶτο καὶ ζήτησε τὸ λείψανο τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὸ κατέβασε καὶ τύλιξε μέσα σὲ σάβανο, καὶ τὄθαψε σὲ πελεκημένο μνῆμα ποὺ κανεὶς ἀκόμα δὲν εἴτανε θαμένος. Κι' ἡ μέρα εἴτανε παρασκευὴ καὶ χάραζε σαββάτο. Καὶ καταπόδι ἀκολουθῶντας οἱ γυναῖκες, ὅσες ἤρθανε μαζί του ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, παρατήρησαν τὸ μνῆμα καὶ πῶς θάφτηκε τὸ λείψανό του. Καὶ γυρνῶντας πίσω ἑτοιμάσανε μπάλσαμα καὶ μυρουδικά.

[24] Καὶ τὸ σαββάτο ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολή. 150. Καὶ τὰ πρωτοβδόμαδα μὲ τὰ βαθιὰ χαράματα ἤρθανε στὸ μνῆμα φέρνοντας τὰ μπάλσαμα ποὔχαν ἑτοιμάσει. Καὶ βρήκανε τὴν πέτρα κυλισμένη πέρα ἀπὸ τὸ μνῆμα, καὶ μπαίνοντας δὲ βρῆκαν τὸ λείψανο τοῦ Κυρίου [μας] τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ συνέβη, ἐνῷ ἀπορούσανε μ' αὐτὸ, νά διὸ ἄντρες πρόβαλαν ὀμπρός τους μὲ στολὲς ἀστραφτερές. Κι' ἐκεῖ ποὺ τρόμαξαν καὶ ποὔγαιρναν τὸ πρόσωπό τους χάμου, τοὺς εἶπαν « Τί γυρεύετε τὸ » ζωντανὸ μὲ τοὺς νεκρούς; Δὲν εἶναι ἐδῶ, μόνε ἀνα» στήθηκε. Θυμηθεῖτε πῶς σᾶς μίλησε ὅταν εἴτανε στὴ » Γαλιλαία ἀκόμα, λέγοντας πὼς πρέπει ὁ γιὸς τ' ἀν» θρώπου νὰ παραδοθεῖ σὲ χέρια ἀνθρώπων ἁμαρτω» λῶν καὶ νὰ σταυρωθεῖ καὶ τὴν τρίτη μέρα ν' ἀνα» στηθεῖ ». Καὶ θυμήθηκαν τὰ λόγια του, καὶ γύρισαν ἀπὸ τὸ μνῆμα πίσω κι' εἶπαν ὅλα αὐτὰ στοὺς ἕντεκα καὶ σ' ὅλους τοὺς λοιπούς. Κι' εἴταν ἡ Μαγδαληνὴ ἡ Μαρία, κι' ἡ Ἰωάνα, κι' ἡ Μαρία [ἡ μητέρα] τοῦ Ἰακώβου, κι' οἱ λοιπὲς μαζί τους τἄλεγαν αὐτὰ στοὺς ἀποστόλους. Καὶ τοὺς φανήκανε σὰ μῦθοι αὐτὰ τὰ λόγια καὶ δὲν τὰ πιστεύανε. Κι' ὁ Πέτρος σηκώθη κι' ἔτρεξε στὸ μνῆμα, κι' ἔσκυψε καὶ βλέπει μοναχὰ τὰ

σάβανα, κι' ἔφυγε ἀπορῶντας μέσα του μὲ τὸ περιστατικό.

151. Καὶ νά διό τους τὴν ἴδια μέρα πηγαίνανε σὲ χωριὸ ἑξῆντα στάδια ἀλάργα ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλὴμ, ποὺ τ' ὄνομά του Ἐμμαοὺς, καὶ μιλούσανε μεταξύ τους γιὰ ὅλα αὐτὰ ποὺ ἔτυχαν. Καὶ συνέβηκε, τὴν ὥρα ποὺ μιλούσανε καὶ συζητοῦσαν, σίμωσε ὁ Ἰησοῦς καὶ περπατοῦσε μαζί τους· μὰ τὰ μάτια τους τοὺς εἴτανε πιασμένα νὰ μὴν τόνε γνωρίσουν. Καὶ τοὺς εἶπε « Τί » 'ναι αὐτὰ τὰ λόγια ποὺ περπατῶντας συζητᾶτε με» ταξύ σας; » Καὶ σταθήκανε λυπημένοι. Κι' ἀποκρίθη ὁ ἕνας, μ' ὄνομα Κλεόπας, καὶ τοὖπε « Ἐσὺ » μονάχα κάθεσαι στὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ δὲν ἔμαθες » ὅσα ἔτυχαν ἐκεῖ αὐτὲς τὶς μέρες; » Καὶ τοὺς εἶπε « Πιά; » Κι' ἐκεῖνοι τοὖπαν « Αὐτὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ » Ναζαρηνοῦ ποὺ στάθηκε προφήτης δυνατὸς μ' ἔργο » καὶ μὲ λόγο στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ καὶ σ' ὅλου τοῦ » λαοῦ, καὶ πὼς τὸν παραδώκανε οἱ πρωτοπαπάδες » κι' οἱ ἀρχόντοι μας νὰ τιμωρηθεῖ μὲ θάνατο καὶ τόνε » σταύρωσαν. Κι' ἐμεῖς ἐλπίζαμε πὼς εἶναι αὐτὸς ποὺ » θὰ λευτέρωνε τὸν Ἰσραήλ· μὰ ὡς τόσο νά τρεῖς μέ» ρες τώρα πᾶν ἀπ' ὅταν ἔγιναν αὐτά. Μόνε καὶ μερι» κὲς γυναῖκες μας μᾶς σάστισαν, ποὺ πῆγαν τὴν αὐγὴ » στὸ μνῆμα, καὶ σὰ δὲ βρήκανε τὸ λείψανό του ἦρ» θαν καὶ μᾶς λὲν πὼς εἴδανε κι' ἀγγέλων ἴδωμα ποὺ » λὲν πὼς ζεῖ. Καὶ πήγανε μερικοὶ καὶ δικοί μας στὸ » μνῆμα, καὶ βρῆκαν ἔτσι καθὼς εἶπαν οἱ γυναῖκες, » ὅμως τὸν ἴδιο δὲν τὸν εἶδαν ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Ὢ ἀνθρῶποι δίχως νοῦ καὶ μὲ καρδιὰ ἀργοπίστευτη » ὕστερα ἀπ' ὅλα ὅσα γράψανε οἱ Προφῆτες! Αὐτὰ δὲν » ἔπρεπε ὁ Χριστὸς νὰ πάθει καὶ νὰ μπεῖ στὴ δόξα

» του; » Κι' ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ κι' ἀπ' ὅλους
τοὺς Προφῆτες, τοὺς ξήγησε τὰ δικά του μέσα σ' ὅλες τὶς
Γραφές. Κι' εἴχανε φτάσει στὸ χωριὸ ποὺ πήγαιναν,
κι' αὐτὸς καμώθη πὼς πηγαίνει πιὸ μακρύτερα· καὶ
τὸν κάνανε [νὰ μείνει] λέγοντας « Μεῖνε μαζί μας, γιατὶ
» κοντεύει βράδυ κι' ἔγηρε πιὰ ἡ μέρα ». Καὶ μπῆκε
νὰ μείνει μαζί τους. Καὶ συνέβηκε, ὅταν κάθησε [νὰ
φάει] μαζί τους, πῆρε τὸ ψωμὶ καὶ βλόγησε, καὶ τὄ-
κοψε κομάτια καὶ τοὺς ἔδινε· κι' ἄνοιξαν τὰ μάτια
τους καὶ τὸν ἀναγνώρισαν. Κι' αὐτὸς τοὺς ἔγινε ἄφαν-
τος. Κι' εἴπανε μεταξύ τους « Δὲν ἔκαιγε ἡ καρδιά
» μας, καθὼς στὸ δρόμο μᾶς μιλοῦσε, τὸ πῶς μᾶς ξή-
» γαε τὶς Γραφές! »

152. Καὶ σηκώθηκαν τὴν ἴδια ὥρα καὶ γυρίσανε
πίσω στὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ βρήκανε μαζεμένους τοὺς
ἕντεκα καὶ τοὺς συντρόφους τους, ποὺ λεγανε πὼς ἀ-
ληθινὰ ἀναστήθη ὁ Κύριος καὶ φανερώθηκε στὸ Σί-
μωνα. Κι' αὐτοὶ ξηγοῦσαν ὅσα τύχανε στὸ δρόμο καὶ
πὼς τὸν ἀναγνώρισαν κατὰ τὸ κόψιμο τοῦ ψωμιοῦ. Κι'
ἐνῷ μιλοῦσαν ἔτσι, στάθηκε ἐκεῖνος μεταξύ τους καὶ
τοὺς λέει· « Εἰρήνη σας ». Κι' ἀπὸ τὴν ταραχή τους
καὶ τὸ φόβο ποὺ τοὺς πῆρε νόμιζαν πὼς θωροῦνε φάν-
τασμα. Καὶ τοὺς εἶπε « Τί εἶστε ταραγμένοι καὶ τί
» στοχασμοὶ σᾶς ἀνεβαίνουνε στὸ νοῦ; Κοιτάξτε μου
» τὰ χέρια μου καὶ πόδια μου, πὼς εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος.
» Ψάξτε με καὶ κοιτάξτε, τὶ φάντασμα δὲν ἔχει σάρκα
» μήτε κόκκαλα ὅπως θωρᾶτε κι' ἔχω ἐγώ ». Καὶ σὰν
τὄπε αὐτό, τοὺς ἔδειξε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Κι'
ἐνῷ ἀκόμα αὐτοὶ ἀπιστοῦσαν ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ σά-
στιζαν, τοὺς εἶπε « Ἔχετε τίποτα ἐδῶ φαγώσιμο; »
Κι' αὐτοὶ τοῦ δώκανε λίγο ψημένο ψάρι, καὶ τὸ πῆρε

ὀμπρός τους κι' ἔφαγε. Καὶ τοὺς εἶπε « Αὐτά 'ναι τὰ
» λόγια μου ποὺ σᾶς μίλησα ὅταν εἴμουνα ἀκόμα μαζί
» σας, πὼς πρέπει ν' ἀληθέψουν ὅλα τὰ γραμένα μέσα
» στὸ Νόμο τοῦ Μωϋσῆ καὶ μέσα στοὺς Προφῆτες καὶ
» Ψαλμοὺς γιὰ μένα ». Τότες τοὺς ἄνοιξε τὸ νοῦ νὰ
καταλάβουν τὶς Γραφές, καὶ τοὺς εἶπε πὼς « Ἔτσι
» γράφτηκε, ὁ Χριστὸς νὰ πάθει καὶ ν' ἀναστηθεῖ ἀπὸ
» τοὺς νεκροὺς τὴν τρίτη μέρα, καὶ στ' ὄνομά του νὰ
» διαλαληθεῖ σ' ὅλα τὰ ἔθνη — ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν
» Ἱερουσαλὴμ — μετανιωμὸς γιὰ νὰ συχωρεθοῦν οἱ ἁ-
» μαρτίες. Ἐσεῖς αὐτὰ θὰν τὰ κηρῦξτε. Καὶ νά ἐγὼ
» σᾶς στέλνω τὸ ὅ,τι ἔταξε ὁ πατέρας μου. Κι' ἐσεῖς
» καθῆστε μέσ' στὴ χώρα ὡς ποὺ νὰ φορεθεῖτε ἀπὸ τὰ
» ὕψη δύναμη ».

Καὶ τοὺς πῆγε ὄξω ὡς κοντὰ στὴ Βηθανία καὶ σή-
κωσε τὰ χέρια καὶ τοὺς βλόγησε. Καὶ συνέβη, ἐκεῖ
ποὺ τοὺς βλογοῦσε, ἀποχωρίστη ἀπὸ κοντά τους καὶ
σηκώνουνταν στὸν οὐρανό. Κι' ἐκεῖνοι τὸν προσκύνη-
σαν, καὶ γύρισαν πίσω στὴν Ἱερουσαλὴμ μὲ χαρὰ
μεγάλη, κι' ἔμεναν πάντα μέσα στὸ ναὸ δοξολογῶν-
τας τὸ Θεό.

Ἀμήν.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΟΥΚΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΩΑΝΗ

Στὴν ἀρχή 'ταν ὁ λόγος κι' ὁ λόγος εἴτανε μὲ τὸ
Θεὸ καὶ Θεὸς εἶταν ὁ λόγος. Εἶταν ἐκεῖνος στὴν ἀρχὴ
μὲ τὸ Θεό. Ὅλα τὰ πάντα μέσο του ἔγιναν, καὶ χωρίς
του τίποτα δὲν ἔγινε ποὺ γίνηκε. Μέσα του εἴτανε ζωὴ
κι' ἡ ζωή 'τανε τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς
μέσα στὸ σκοτάδι φέγγει καὶ τὸ σκοτάδι δὲν τὸ κυ-
ρίεψε.

2. Βγῆκε ἕνας ἄνθρωπος σταλμένος ἀπὸ τὸ Θεό·
τ' ὄνομά του Ἰωάνης. Αὐτὸς ἦρθε γιὰ κήρυγμα, γιὰ
νὰ κηρύξει τὸ φῶς, ποὺ νὰ κάνει κι' ὅλοι νὰ πιστέ-
ψουν. Δὲν εἶταν ἐκεῖνος τὸ φῶς, παρὰ γιὰ νὰ κηρύξει
τὸ φῶς. Τὸ φῶς τ' ἀληθινὸ ποὺ φωτίζει κάθε ἄνθρωπο
ἐρχότανε στὸν κόσμο· στὸν κόσμο εἶταν κι' ὁ κόσμος
μέσο του ἔγινε, κι' ὁ κόσμος δὲν τὸν ἀναγνώρισε. Στὰ
δικά του ἦρθε, κι' οἱ δικοί του δὲν τὸν παραδέχτηκαν·
ὅμως ὅσοι τόνε δέχτηκαν, τοὺς ἔδωκε ἐξουσία νὰ γίνουν
τοῦ Θεοῦ παιδιὰ, σ' αὐτοὺς ποὺ πίστεψαν τ' ὄνομά
του, ποὺ ὄχι ἀπὸ αἵματα μήτε ἀπὸ θέλημα σάρκας
μήτε ἀπὸ θέλημα ἀντρὸς, μόνε ἀπὸ τὸ Θεὸ γεννή-
θηκαν.

Κι' ὁ λόγος ἔγινε σάρκα καὶ κατοίκησε μεταξύ μας
— κι' εἴδαμε τὴ δόξα του, δόξα σὰ μοναχογιοῦ [δο-
σμένη] ἀπὸ πατέρα — γιομᾶτος χάρη, ἀλήθια. Ὁ Ἰωά-
νης τὸν κηρύχνει καὶ φωνάζει λέγοντας « Αὐτός εἶναι
» ποὺ εἶπα Αὐτὸς ποὺ φτάνει πίσω μου ἔγινε προτύ-

» τερά μου, γιατί 'ταν πρῶτος μου. Γιατὶ ἀπὸ τὸ πε-
» ρίσσεμά του λάβαμε ὅλοι ἐμεῖς, καὶ χάρη γιὰ χάρη.
» Ἐπειδὴς ὁ Νόμος μέσο τοῦ Μωϋσῆ δόθηκε· ἡ χάρη
» κι' ἡ ἀλήθια ἦρθε μέσο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ».

3. Τὸ Θεὸ κανεὶς ποτὲς ἀκόμα δὲν τὸν εἶδε· ὁ μο-
ναχογιὸς Θεὸς ποὖναι στὸν κόρφο τοῦ πατέρα, ἐκεῖνος
τὸν ξήγησε. Κι' αὐτό 'ναι τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάνη ὅταν
ἔστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα παπάδες καὶ
Λευεῖτες νὰν τόνε ρωτήσουν « Ἐσὺ πιός εἶσαι; » Κι'
ὁμολόγησε καὶ δὲν ἀρνήθηκε· κι' ὁμολόγησε πὼς « Ἐγὼ
» δὲν εἶμαι ὁ Χριστός ». Καὶ τόνε ρώτησαν « Ἐσὺ λοι-
» πὸν τί; Ὁ Ἠλίας εἶσαι; » Καὶ λέει « Δὲν εἶμαι ».
« Ὁ Προφήτης εἶσαι ἐσύ; » Κι' ἀποκρίθηκε « Ὄχι ».
Τοὖπανε λοιπὸν « Πιός εἶσαι; Γιὰ νὰ δώκουμε ἀπάν-
» τηση σ' ἐκείνους ποὺ μᾶς ἔστειλαν. Τί λὲς γιὰ σένα; »
Εἶπε « Ἐγὼ *φωνὴ ποὺ κάπιος κράζει στὴν ἔρημο*
» *Ἴσιο κάντε τὸ δρόμο τοῦ Κυρίου*, καθὼς εἶπε ὁ Ἠ-
» σαίας ὁ προφήτης ». Κι' εἶταν οἱ σταλμένοι Φαρι-
σαῖοι, καὶ τόνε ρώτησαν καὶ τοὖπαν « Τί λοιπὸν βα-
» φτίζεις ἂν ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ Χριστὸς οὐδ' ὁ Ἠλίας οὐδ'
» ὁ Προφήτης; » Τοὺς ἀποκρίθη ὁ Ἰωάνης κι' εἶπε
« Ἐγὼ βαφτίζω μὲ νερό· μεταξύ σας στέκει, δίχως νὰν
» τὸν ξέρετε, κι' ἔρχεται πίσω μου αὐτὸς ποὺ ἐγὼ δὲν
» εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρὶ τοῦ σανταλιοῦ του ».
Αὐτὰ γίνανε στὴ Βηθανία ἀντίπερα τοῦ Ἰορδάνη, ὅπου
βάφτιζε ὁ Ἰωάνης.

4. Τὴν κατόπι μέρα βλέπει τὸν Ἰησοῦ ποὺ πήγαινε
κοντά του καὶ λέει « Νά τ' ἀρνὶ τοῦ Θεοῦ ποὺ βγάζει
» τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου. Αὐτὸς εἶναι ποὺ σᾶς εἶπα
» Πίσω μου ἔρχεται ἄνθρωπος ποὺ γίνηκε προτύτερά
» μου, γιατί 'ταν πρῶτος μου. Κι' ἐγὼ δὲν τὸν ἤξερα,

» παρὰ γιὰ νὰ φανερωθεῖ στὸν Ἰσραήλ, γιὰ τοῦτο ἦρθα » ἐγὼ καὶ βαφτίζω μὲ νερό ». Καὶ κήρυξε ὁ Ἰωάνης κι' εἶπε πῶς « Εἶδα τὸ Πνέμα ποὺ κατέβαινε σὰν περι- » στέρι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ κάθησε ἀπάνου του. Κι' » ἐγὼ δὲν τὸν ἤξερα· μὰ αὐτὸς ποὺ μ' ἔστειλε νὰ βα- » φτίζω μὲ νερό, ἐκεῖνος μοὖπε Σ' ὅπιονε δεῖς νὰ κατε- » βεῖ τὸ Πνέμα καὶ καθήσει ἀπάνου του, αὐτὸς βαφτί- » ζει μὲ πνέμα ἅγιο. Κι' ἐγὼ εἶδα καὶ κήρυξα πὼς » αὐτὸς εἶναι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ».

5. Τὴν κατόπι μέρα ἔστεκε πάλι ὁ Ἰωάνης μὲ διό του μαθητάδες, καὶ τηρῶντας τὸν Ἰησοῦ ποὺ περπατοῦσε λέει « Νά τ' ἀρνὶ τοῦ Θεοῦ ». Καὶ τὸν ἀκούσανε οἱ διό του μαθητάδες ποὺ μιλοῦσε, κι' ἀκολούθησαν τὸν Ἰησοῦ. Καὶ γύρισε ὁ Ἰησοῦς, καὶ βλέποντάς τους ποὺ τὸν ἀκολουθούσανε τοὺς λέει « Τί ζητᾶτε ; » Κι' ἐκεῖνοι τοὖπανε « Ραββεὶ (ποὺ ξηγημένο θὰ πεῖ *Δάσκαλε*), ποῦ κάθεσαι ; » Τοὺς λέει « Ἐλᾶτε καὶ θὰ δεῖτε ». Πήγανε λοιπὸν κι' εἶδαν ποῦ κάθεται, καὶ μείνανε μαζί του ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Εἶταν ὡς δέκα ἡ ὥρα. Εἶταν ὁ Ἀντρέας, ὁ ἀδερφὸς τοῦ Σίμωνα τοῦ Πέτρου, ἕνας ἀπὸ τοὺς διὸ π' ἀκούσανε ἀπὸ τὸν Ἰωάνη καὶ τὸν ἀκολούθησαν. Αὐτὸς βρίσκει πρῶτο τὸν ἀδερφό του τὸ Σίμωνα καὶ τοῦ λέει « Βρήκαμε τὸ Μεσσία », ποὺ ξηγημένο θὰ πεῖ *Χριστός*. Τὸν πῆγε στὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς τὸν κοίταξε κι' εἶπε « Ἐσύ 'σαι ὁ Σίμωνας, ὁ » γιὸς τοῦ Ἰωνᾶ· θὰ σὲ κράζουν ἐσένα Κηφᾶ », ποὺ θὰ πεῖ *Πέτρος*.

6. Τὴν κατόπι μέρα θέλησε νὰ βγεῖ στὴ Γαλιλαία. Καὶ βρίσκει τὸ Φίλιππο ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ λέει « Ἀκο- » λούθα με ». Κι' ὁ Φίλιππος εἶταν ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδά, ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Ἀντρέα καὶ τοῦ Πέτρου. Βρίσκει ὁ Φίλιππος τὸ Ναθανιὴλ καὶ τοῦ λέει « Ἐκεῖνον » ποὖγραψε ὁ Μωϋσῆς μέσα στὸ Νόμο κι' οἱ Προφῆ- » τες, τὸν ηὕραμε, τὸν Ἰησοῦ τὸ γιὸ τοῦ Ἰωσὴφ ἀπὸ » τὴ Ναζαρέτ ». Κι' ὁ Ναθανιὴλ τοὖπε « Ἀπὸ τὴ Να- » ζαρὲτ μπορεῖ νὰ γίνει τίποτα καλό ; » Τοῦ λέει ὁ Φίλιππος « Ἔλα καὶ δές ». Εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὸ Ναθανιὴλ ποὺ πήγαινε κοντά του καὶ λέει γιὰ αὐτὸν « Νά » ἀληθινὰ Ἰσραηλείτης μὲ δίχως πονηριά ». Τοῦ λέει ὁ Ναθανιὴλ « Πῶς μὲ ξέρεις ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε « Πρὶ σὲ φωνάξει ὁ Φίλιππος, σ' εἶδα σὰν » εἴσουνα στὴ συκιὰ ἀπὸ κάτου ». Τ' ἀποκρίθηκε ὁ Ναθανιὴλ « Ραββεί, ἐσύ 'σαι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ, ἐσύ 'σαι ὁ » βασιλέας τοῦ Ἰσραήλ ». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε « Γιατὶ σοὖπα πῶς σ' εἶδα στὴ συκιὰ ἀπὸ κά- » του, πιστεύεις· μεγαλύτερά τους θὰ δεῖς ». Καὶ τοῦ λέει « Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω· θὰ δεῖτε τὸν οὐρανὸ » ἀνοιχτὸ καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ποὺ θ' ἀνεβαί- » νουν καὶ θὰ κατεβαίνουν ἀπάνου στὸ γιὸ τ' ἀνθρώ- » που ».

7. Καὶ τρεῖς μέρες κατόπι ἔγινε γάμος στὴν Κανᾶ **[2]**
τῆς Γαλιλαίας, κι' εἶταν ἐκεῖ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ προσκάλεσαν καὶ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητάδες του στὸ γάμο. Κι' ἔλειψε τὸ κρασί, καὶ λέει τοῦ Ἰησοῦ ἡ μητέρα του « Δὲν ἔχουν κρασί ». Κι' ὁ Ἰησοῦς τῆς λέει « Τί θέλεις ἀπὸ μένα, [ὦ] γυναῖκα ; Δὲν ἦρθε ἀκόμα ἡ » ὥρα μου ». Λέει ἡ μητέρα του στοὺς δούλους « Ὅ,τι » σᾶς λέει κάντε το ». Κι' εἶταν ἐκεῖ ἔξη στάμνες πέτρινες, βαλμένες ὅπως συνειθίζεται γιὰ τὸν καθαρισμὸ τῶν Ἰουδαίων, ποὺ χωροῦσαν ἀπὸ διὸ ἢ τρία μέτρα. Τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Γιομίστε τὶς στάμνες νερό ». Καὶ τὶς γιόμισαν ὡς ἀπάνου. Καὶ τοὺς λέει « Βγάλτε τώρα καὶ

» πηγαίνετε τ' ἀρχιτράπεζου ». Καὶ τοῦ πῆγαν. Καὶ
σὰ δοκίμασε ὁ ἀρχιτράπεζος τὸ νερὸ τὸ κανωμένο κρασὶ
καὶ δὲν ἤξερε ἀπὸ ποῦ εἶταν — ὅμως οἱ δοῦλοι τὄξεραν
ποὔχανε βγάλει τὸ νερὸ — , φωνάζει τὸ γαμπρὸ ὁ ἀρχι-
τράπεζος καὶ τοῦ λέει « Κάθε ἄνθρωπος πρῶτα δίνει
» τὸ καλὸ κρασὶ, καὶ σὰ μεθύσουν, τὸ χειρότερο· ἐσὺ
» φύλαξες ὡς τώρα τὸ καλὸ κρασί ». Ἀπὸ τοῦτο ἄρ-
χισε τὰ θάματά του ὁ Ἰησοῦς στὴν Κανᾶ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ φανέρωσε τὴ δόξα του· καὶ τὸν πίστεψαν οἱ
μαθητάδες του.

8. Κατόπι κατέβηκε στὴν Καφαρναοὺμ, αὐτὸς κι'
ἡ μητέρα του καὶ τ' ἀδέρφια κι' οἱ μαθητάδες του· κι'
ἔμειναν ἐκεῖ λίγες μέρες. Καὶ κόντευε τὸ πάσχα τῶν
Ἰουδαίων, κι' ἀνέβηκε στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. Καὶ
βρῆκε καθισμένους μέσα στὸ ναὸ ὅσους πουλούσανε βό-
δια καὶ πρόβατα καὶ περιστέρια, καὶ τοὺς σαράφηδες.
Καὶ κάνοντας βούρδουλα ἀπὸ σκοινιὰ τοὺς ἔβγαλε ὅ-
λους ἀπὸ τὸ ναὸ, [καθὼς] καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόδια,
καὶ τῶν σαράφηδων σκόρπισε ὄξω τὰ χρήματα κι' ἀ-
ναποδογύρισε τὰ τραπέζια· κι' εἶπε τῶν περιστεράδων
« Πάρτε τα αὐτὰ ἀπὸ δῶ· μὴν κάνετε τὸν οἶκο τοῦ
» πατέρα μου ἀργαστῆρι ». Καὶ θυμήθηκαν οἱ μαθη-
τάδες του πὼς εἶναι γραμένο *Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου
θὰ μὲ φάει*. Ἀποκρίθηκαν οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν καὶ τοὖ-
παν « Τί σημάδι μᾶς δείχνεις ποὺ κάνεις αὐτά ; » Ἀ-
ποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε « Γκρεμίστε ἐτοῦτον
» τὸ ναὸ καὶ σὲ τρεῖς μέρες τόνε στήνω ». Εἴπανε λοι-
πὸν οἱ Ἰουδαῖοι « Σὲ σαράντα ἔξη χρόνια χτίστηκε
» ὁ ναὸς αὐτὸς, κι' ἐσὺ τόνε στήνεις σὲ τρεῖς μέρες ; »
Ἐκεῖνος ὅμως ἔλεγε τὸ ναὸ τοῦ κορμιοῦ του. Σὰν ἀνα-
στήθηκε λοιπὸν ἀπὸ τοὺς νεκροὺς, θυμήθηκαν οἱ μαθη-

τάδες του πὼς αὐτὸ ἔλεγε καὶ πίστεψαν τὴ Γραφὴ καὶ
τὸ λόγο ποὖπε ὁ Ἰησοῦς.

9. Κι' ἐνόσῳ εἴτανε στὴν Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴ σκόλη
τοῦ πάσχα, πολλοὶ πιστέψανε τ' ὄνομά του θωρῶντας
του τὰ σημάδια ποὔκανε. Ὁ ἴδιος ὅμως ὁ Ἰησοῦς δὲν
τοὺς φανερώνουνταν, ἔτσι ποὺ νὰν τόνε μάθουν ὅλοι, τὶ
κανενὸς δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ κηρύξει τὸν ἄνθρωπο, γιατὶ
ὁ ἴδιος τὄξερε τὸ τί 'τανε μέσα στὸν ἄνθρωπο.

10. Κι' εἶταν ἕνας Φαρισαῖος μ' ὄνομα Νικόδημος [3]
προεστὸς τῶν Ἰουδαίων. Αὐτὸς πῆγε νύχτα στὸν Ἰησοῦ
καὶ τοὖπε « Ραββεὶ, ξέρουμε πὼς ἀπὸ τὸ Θεὸ ἦρθες δά-
» σκαλος, τὶ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνει τὰ σημάδια αὐ-
» τὰ ποὺ κάνεις ἐσὺ ἐξὸν ἂν εἶναι ὁ Θεὸς μαζί του ».
Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε « Ἀλήθια ἀλήθια
» σοῦ λέω, ἂν κανεὶς δὲ γεννηθεῖ ἀπὸ πάνου, δὲ μπορεῖ
» νὰ δεῖ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ». Τοῦ λέει ὁ Νικόδη-
μος « Πῶς γίνεται ἄνθρωπος νὰ γεννηθεῖ ὄντας γέρος ;
» Μήπως μπορεῖ νὰ ξαναμπεῖ μέσα στὴν κοιλιὰ τῆς
» μητέρας του καὶ νὰ γεννηθεῖ ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰη-
σοῦς « Ἀλήθια ἀλήθια σοῦ λέω, ἂ δὲ γεννηθεῖ κανεὶς
» ἀπὸ νερὸ καὶ πνέμα, ἀδύνατο νὰ μπεῖ στὴ βασιλεία
» τοῦ Θεοῦ. Τὸ γεννημένο ἀπὸ τὴ σάρκα σάρκα εἶναι,
» καὶ τὸ γεννημένο ἀπὸ τὸ πνέμα πνέμα εἶναι. Μὴν
» ἀπορήσεις ποὺ σοὖπα Πρέπει νὰ γεννηθεῖτε ἀπὸ πά-
» νου. Ἡ πνοὴ ὅπου θέλει πνέει καὶ τὴ βουή της τὴν
» ἀκοῦς, ὅμως δὲν ξέρεις ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ ποῦ
» πηγαίνει· ἔτσι εἶναι ὁ κάθε γεννημένος ἀπὸ τὸ πνέ-
» μα ». Ἀποκρίθηκε ὁ Νικόδημος καὶ τοὖπε « Πῶς
» μποροῦν αὐτὰ νὰ γίνουν ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ
τοὖπε « Ἐσύ 'σαι ὁ δάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ κι' αὐτὰ δὲν
» τὰ κατέχεις ; Ἀλήθια ἀλήθια σοῦ λέω, πὼς ὅ,τι ξέ-

» ρουμε λέμε κι' ὅτι εἴδαμε κηρύχνουμε, καὶ τὸ κήρυγ-
» μά μας δὲν τὸ δέχεστε. Ἂν τὰ γήινα σᾶς εἶπα καὶ
» δὲν πιστεύετε, πῶς θὰ πιστέψτε ἃ σᾶς πῶ τὰ ουρά-
» νια ; Καὶ κανεὶς δὲν ἀνέβηκε στὸν οὐρανὸ ἐξὸν ὅπιος
» κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου. Καὶ
» καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἔστησε ψηλὰ τὸ φεῖδι μέσα στὴν
» ἔρημο, ἔτσι πρέπει νὰ στηθεῖ ψηλὰ [κι'] ὁ γιὸς τ' ἀν-
» θρώπου, ποὺ ὅπιος τὸν πιστεύει νἄχει ζωὴ παντο-
» τινή. Γιατὶ τόσο ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο, ποὺ
» καὶ τὸ γιό του ἔδωκε τὸ μονογέννητο, π' ὅπιος τὸν
» πιστεύει νὰ μὴ χαθεῖ παρὰ νἄχει ζωὴ παντοτινή.
» Γιατὶ δὲν ἔστειλε ὁ Θεὸς τὸ γιό του στὸν κόσμο νὰ
» καταδικάσει τὸν κόσμο, παρὰ γιὰ νὰ κάνει κι' ὁ κό-
» σμος νὰ σωθεῖ. Ὅπιος τὸν πιστεύει δὲν καταδικάζε-
» ται, κι' ὅπιος δὲν πιστεύει εἶναι κι' ὅλας καταδικα-
» σμένος γιατὶ δὲν πίστεψε τ' ὄνομα τοῦ μονογέννητου
» γιοῦ τοῦ Θεοῦ. Κι' εἶναι γιὰ τοῦτο ἡ καταδίκη,
» γιατὶ ἦρθε τὸ φῶς στὸν κόσμο καὶ προτιμήσανε οἱ
» ἀνθρῶποι τὸ σκοτάδι ἀπὸ τὸ φῶς· γιατὶ εἴτανε κακὰ
» τὰ ἔργα τους. Γιατὶ ὅπιος κάνει ἔργατα ἄσκημα,
» μισεῖ τὸ φῶς καὶ δὲν πάει κοντὰ στὸ φῶς γιὰ νὰ μὴν
» ἀποδειχτοῦν τὰ ἔργα του· μὰ ὅπιος κάνει τὴν ἀλή-
» θια, πάει κοντὰ στὸ φῶς γιὰ νὰν τοῦ φανερωθοῦν τὰ
» ἔργα, τὶ εἶναι κανωμένα μὲ Θεό ».
11. Κατόπι πῆγε ὁ Ἰησοῦς κι' οἱ μαθητάδες του
στὸν τόπο τῆς Ἰουδαίας, κι' ἔμενε ἐκεῖ μαζί τους καὶ
βάφτιζε. Καὶ βάφτιζε κι' ὁ Ἰωάνης στὴν Αἰνὼν κοντὰ
στὸ Σαλεὶμ — γιατὶ ἐκεῖ 'τανε νερὰ πολλὰ — καὶ πή-
γαινε ὁ κόσμος καὶ βαφτίζουνταν, γιατὶ δὲν εἶχε ἀκό-
μα ὁ Ἰωάνης φυλακιστεῖ. Λοιπὸν φιλονεικήσανε οἱ μα-
θητάδες τοῦ Ἰωάνη μ' ἕναν Ἰουδαῖο γιὰ καθαρισμό.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Καὶ πῆγαν κι' εἴπανε τοῦ Ἰωάνη « Ραββεί, ἐκεῖνος
» ποὔτανε μαζί σου ἀντίπερα τοῦ Ἰορδάνη, ποὺ ἐσὺ
» τὸν κήρυξες, κοίτα αὐτὸς βαφτίζει κι' ὅλοι σ' ἐκεῖ-
» νον πᾶνε ». Ἀποκρίθη ὁ Ἰωάνης κι' εἶπε « Τίποτα
» δὲ μπορεῖ νὰ λάβει ὁ ἄνθρωπος ἃ δὲν τοῦ δόθηκε ἀπὸ
» τὸν οὐρανό. Εἶστε μάρτυρές μου ἐσεῖς οἱ ἴδιοι πὼς
» ἐγὼ εἶπα Δεν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστὸς παρὰ πὼς στάλ-
» θηκα προτύτερά του. Ὅπιος ἔχει τὴ νύφη 'ναι γαμ-
» πρός· κι' ὁ φίλος τοῦ γαμπροῦ ποὺ σκέκεται καὶ τὸν
» ἀκούει, χαρὰ χαίρεται μὲ τὴ φωνὴ τοῦ γαμπροῦ.
» Λοιπὸν αὐτὴ ἡ χαρὰ ἡ δική μου ἔγινε. Αὐτὸς νὰ
» μεγαλώνει πρέπει καὶ νὰ μικραίνω ἐγώ. Ὅπιος ἔρχε-
» ται ἀπὸ πάνου, ἀπάνου ἀπ' ὅλους εἶναι. Ὅπιος εἶναι
» ἀπὸ τὴ γῆ, ἀπὸ τὴ γῆ 'ναι κι' ἀπὸ τὴ γῆ λαλεῖ·
» ὅπιος ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἀπάνου ἀπ' ὅλους εἶ-
» ναι. Ὅ,τι εἶδε κι' ἄκουσε, ἐκεῖνο κηρύχνει, καὶ τὸ
» κήρυγμά του κανεὶς δὲν τὸ δέχεται· ὅπιος δέχεται
» τὸ κήρυγμά του, ἔβαλε τὴ βοῦλα του πὼς εἶναι ἀλη-
» θινὸς ὁ Θεός. Γιατὶ ὅπιον ἔστειλε ὁ Θεὸς, τὰ λόγια
» τοῦ Θεοῦ λαλεῖ, τὶ δίνει ἀμέτρητα τὸ πνέμα. Ὁ
» πατέρας ἀγαπᾷ τὸ γιὸ, κι' ὅλα τὰ πάντα τἄδωκε
» στὸ χέρι του. Ὅπιος πιστεύει τὸ γιὸ, ἔχει ζωὴ παν-
» τοτινή· ὅπιος ὅμως παρακούει τὸ γιὸ, δὲ θὰ δεῖ ζωὴ
» μόνε κάθεται ἀπάνου του ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ».
12. Σὰν ἔμαθε λοιπὸν ὁ Κύριος πὼς τ' ἄκουσαν οἱ [4]
Φαρισαῖοι πὼς ὁ Ἰησοῦς πιὸ πολλοὺς μαθητάδες κάνει
καὶ βαφτίζει ἀπὸ τὸν Ἰωάνη (ἂν κι' ἀλήθια ὁ Ἰησοῦς
δὲ βάφτιζε ὁ ἴδιος, μόνε οἱ μαθητάδες του), ἄφισε τὴν
Ἰουδαία κι' ἔφυγε πάλι γιὰ τὴ Γαλιλαία. Κι' ἔπρεπε
νὰ περάσει ἀπὸ τὴ Σαμάρεια. Φτάνει λοιπὸν σὲ χώρα
τῆς Σαμάρειας ποὺ τὴ λέγανε Σιχὰρ κοντὰ στὸ μέρος

τὸ δοσμένο ἀπὸ τὸν Ἰακὼβ στὸν Ἰωσὴφ τὸ γιό του·
κι' ἐκεῖ 'ταν ἕνα πηγάδι τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν
κουρασμένος ἀπὸ τὸ δρόμο κάθουνταν ἔτσι σιμὰ στὸ
πηγάδι· ἡ ὥρα εἶταν ὡς ἔξη. Ἔρχεται γυναῖκα ἀπὸ τὴ
Σαμάρεια νὰ βγάλει νερό. Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Δῶσε
» μου νὰ πιῶ », γιατὶ οἱ μαθητάδες του εἶχαν πάει
στὴ χώρα νὰ ψωνίσουν. Τοῦ λέει λοιπὸν ἡ γυναῖκα
ἡ Σαμαρείτισσα « Πῶς ἐσὺ Ἰουδαῖος ὄντας ζητᾷς νὰ
» πιεῖς ἀπὸ μένα, γυναῖκα Σαμαρείτισσα ; Γιατὶ δὲ
» συντροφιάζουν Ἰουδαῖοι μὲ Σαμαρεῖτες ». Ἀποκρί-
θηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε « Ἂν ἤξερες τὸ χάρισμα
» τοῦ Θεοῦ καὶ πιός σοῦ λέει Δῶσε μου νὰ πιῶ, ἐσὺ
» θὰν τοῦ ζητοῦσες καὶ θὰ σοῦδινε νερὸ ζωντανό ».
Τοῦ λέει « Κύριε, μήτε κουβᾶ δὲν ἔχεις καὶ τὸ πηγάδι
» 'ναι βαθύ· λοιπὸν πῶς ἔχεις τὸ νερὸ τὸ ζωντανό ;
» Μὴν εἶσαι μεγαλύτερος ἐσὺ ἀπ' τὸν πατέρα μας τὸν
» Ἰακὼβ ποὺ μᾶς ἔδωκε τὸ πηγάδι κι' ἤπιε ἀπὸ τὸ
» πηγάδι ὁ ἴδιος [καθὼς] κι' οἱ γιοί του καὶ τὰ θρέμ-
» ματά του ; »

Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε « Ὅπιος πίνει
» ἀπὸ τοῦτο τὸ νερὸ, θὰ διψάσει πάλι· μὰ ὅπιος πιεῖ
» νερὸ ποὺ θὰν τοῦ δώσω ἐγὼ, δὲ θὰ διψάσει στὸν αἰῶ-
» να, μόνε τὸ νερὸ ποὺ θὰν τοῦ δώσω θενὰ γίνει μέσα
» του πηγὴ νεροῦ ποὺ θ' ἀναβρύζει ὡς σὲ ζωὴ παντο-
» τινή ». Τοῦ λέει ἡ γυναῖκα « Κύριε, δῶσε μού το
» αὐτὸ τὸ νερὸ, γιὰ νὰ μὴ διψῶ μηδ' ἔρχουμαι ὡς ἐδῶ
» νὰ βγάζω ». Τῆς λέει « Σῆρε φώναξε τὸν ἄντρα σου
» καὶ γύρισε ἐδῶ ». Ἀποκρίθηκε ἡ γυναῖκα καὶ τοῦ εἶ-
πε « Δὲν ἔχω ἄντρα ». Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Καλὰ εἶ-
» πες πὼς Ἄντρα δὲν ἔχω· γιατὶ εἶχες πέντε ἄντρες,
» καὶ τὸν ἄντρα ποὔχεις τώρα δὲν εἶναι ἄντρας σου

» Ἀλήθια αὐτὸ τὸ εἶπες ». Τοῦ λέει ἡ γυναῖκα « Κύριε,
» βλέπω πὼς προφήτης εἶσαι ἐσύ. Οἱ πατέρες μας σ' ἐ-
» τοῦτο τὸ βουνὸ προσκύνησαν, κι' ἐσεῖς λέτε πὼς στὴν
» Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ μέρος ὅπου πρέπει νὰ προσκυ-
» νοῦμε ». Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Πίστευέ με, [ὦ] γυναῖ-
» κα, πὼς φτάνει ὥρα ποὺ μήτε σ' ἐτοῦτο τὸ βουνὸ
» μήτε στὰ Ἱεροσόλυμα δὲ θὰ προσκυνᾶτε τὸν πατέρα.
» Ἐσεῖς προσκυνᾶτε ὅ,τι δὲν ξέρετε· ἐμεῖς προσκυνοῦμε
» ὅ,τι ξέρουμε, τὸ πὼς ἡ σωτηρία ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους
» εἶναι νἄρθει. Ὅμως φτάνει ὥρα κι' ἦρθε τώρα ὅταν
» οἱ ἀληθινοὶ προσκυνητάδες θὰ προσκυνήσουν τὸν πα-
» τέρα μὲ πνέμα καὶ μ' ἀλήθια· γιατὶ κι' ὁ πατέρας
» ἔτσι τοὺς θέλει ὅσους τὸν προσκυνοῦν. Πνέμα ὁ Θεός·
» κι' ὅσοι τὸν προσκυνοῦνε, μὲ πνέμα καὶ μ' ἀλήθια
» πρέπει νὰν τὸν προσκυνοῦν ». Τοῦ λέει ἡ γυναῖκα
« Ξέρω πὼς εἶναι νἄρθει Μεσσίας (ὁ Χριστὸς ποὺ λένε)·
» ὅταν ἔρθει ἐκεῖνος, θὰ μᾶς πεῖ τὰ πάντα ». Τῆς λέει
ὁ Ἰησοῦς « Ἐγώ 'μαι ποὺ σοῦ μιλῶ ». Κι' ἐκείνη τὴ
στιγμὴ ἔφτασαν οἱ μαθητάδες του κι' ἀποροῦσαν ποὺ
μιλοῦσε μὲ γυναῖκα· ὅμως κανεὶς δὲν εἶπε « Τί θέλεις
» ἢ γιατί μιλεῖς μαζί της ; » Ἄφισε λοιπὸν τὴ στάμνα
της ἡ γυναῖκα καὶ πῆγε στὴ χώρα καὶ λέει στοὺς ἀν-
θρώπους « Ἐλᾶτε νὰ δεῖτε ἄνθρωπο ποὺ μοῦ τἆπε ὅλα
» ὅσα ἔκανα. Μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός ; » Βγῆ-
καν ἀπὸ τὴ χώρα καὶ πηγαίνανε στὸν Ἰησοῦ.

13. Στὸ μεταξὺ τὸν παρακαλοῦσαν οἱ μαθητάδες
καὶ λέγανε « Ραββεὶ, φάγε ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε
« Ἐγώ 'χω φαγητὸ νὰ φάω ποὺ ἐσεῖς δὲν τὸ ξέρετε ».
Λέγανε λοιπὸν οἱ μαθητάδες μεταξύ τους « Μήπως
» τοὔφερε κανένας κι' ἔφαγε ; » Τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς
« Δικό μου φαγητό 'ναι τὸ νὰ κάνω τὸ θέλημα τοῦ

» στάλτη μου καὶ νὰ τελιώσω τὴ δουλιά του. Ἐσεῖς δὲ
» λέτε πὼς τέσσερεις μῆνες ἀκόμα καὶ φτάνει ὁ θέρος;
» Νά σᾶς λέω, σηκῶστε τὰ μάτια σας, καὶ κοιτάξτε
» τὰ χωράφια πὼς ἀσπρολογοῦνε [ἕτοιμα] γιὰ θερισμό.
» Τώρα παίρνει μεροδοῦλι ὁ θεριστὴς καὶ συνάζει καρπὸ
» ὡς σὲ ζωὴ παντοτινή, ποὺ νὰ χαίρεται ὁ σπάρτης
» μαζὶ κι' ὁ θεριστής. Γιατὶ σὲ τοῦτο εἶναι ἀληθινὸς ὁ
» λόγος, πὼς ἄλλος εἶναι ὁ σπάρτης κι' ἄλλος ὁ θερι-
» στής. Ἐγὼ σᾶς ἔστειλα νὰ θερίστε σ' ὅ,τι ἐσεῖς δὲν
» κοπιάσατε· ἄλλοι ἔκαναν τὸν κόπο, κι' ἐσεῖς μπή-
» κατε στὸν κόπο τους».

Κι' ἀπὸ τὴ χώρα ἐκείνη πολλοὶ τὸν πίστεψαν Σα-
μαρεῖτες ἀπὸ τὰ λόγια τῆς γυναικὸς ποὺ κήρυχνε πὼς
«Μοῦ τἆπε ὅλα ὅσα ἔκανα». Σὰν ἤρθανε λοιπὸν οἱ
Σαμαρεῖτες, τὸν παρακαλούσανε νὰ μείνει μαζί τους·
κι' ἔμεινε ἐκεῖ διὸ μέρες. Καὶ πολὺ πιότερους ἔκανε καὶ
πίστεψαν ὁ λόγος του, κι' ἔλεγαν τῆς γυναικὸς «Πιὰ
» δὲν πιστεύουμε ἀπ' ὅσα εἶπες· γιατὶ οἱ ἴδιοι ἀκού-
» σαμε, καὶ ξέρουμε πὼς αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ σωτῆ-
» ρας τοῦ κόσμου».

[14]. Κι' ὕστερ' ἀπὸ τὶς διὸ τὶς μέρες βγῆκε ἀπὸ κεῖ
καὶ πῆγε στὴ Γαλιλαία. Γιατὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς κή-
ρυξε πὼς προφήτη στὴ δική του τὴν πατρίδα δὲν τι-
μοῦν. Σὰν ἔφτασε λοιπὸν στὴ Γαλιλαία, τόνε δέχτη-
καν οἱ Γαλιλαῖοι, γιατί 'χανε δεῖ ὅλα ὅσα ἔκανε στὴν
Ἰερουσαλὴμ κατὰ τὴ σκόλη· γιατὶ εἶχαν πάει κι' ἐ-
κεῖνοι στὴ γιορτή. Πῆγε λοιπὸν πάλι στὴν Κανᾶ τῆς
Γαλιλαίας ὁποῦ 'χε κάνει τὸ νερὸ κρασί. Κι' εἶταν ἕνας
βασιλικὸς ὑπάλληλος π' ὁ γιός του εἶταν ἄρρωστος
στὴν Καφαρναούμ· αὐτὸς σὰν ἄκουσε πὼς ἔρχεται ὁ
Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία, πῆγε καὶ

τὸν παρακαλοῦσε νὰ κατεβεῖ καὶ νὰν τοῦ γιατρέψει τὸ
γιό του· γιατὶ εἴτανε νὰ πεθάνει. Τοὖπε λοιπὸν ὁ Ἰη-
σοῦς «Ἂ δὲ δεῖτε σημάδια καὶ τέρατα, δὲ θὰ πιστέ-
» ψτε». Τοῦ λέει ὁ βασιλικὸς [ὑπάλληλος] «Κύριε, ἔλα
» κάτου πρὶν πεθάνει τὸ παιδί μου». Τοῦ λέει ὁ Ἰη-
σοῦς «Πήγαινε, ὁ γιός σου ζεῖ». Πίστεψε ὁ ἄνθρω-
πος τὸ λόγο ποὺ τοὖπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ πήγαινε. Κι'
ἐνῷ πιὰ κατέβαινε ἀπάντησε τοὺς σκλάβους του καὶ
τοὔλεγαν πὼς «Τὸ παιδί σου ζεῖ». Ρώτησε λοιπὸν
πιά ὥρα καλιτέρεψε. Τοὖπανε λοιπὸν πὼς ἐχτὲς στὶς
ἐφτὰ ἡ ὥρα τὸν ἀφῆκε ἡ θέρμη· κατάλαβε λοιπὸν ὁ
πατέρας πὼς ἐκείνη τὴν ὥρα ὅταν τοὖπε ὁ Ἰησοῦς «Ὁ
» γιός σου ζεῖ». Καὶ πίστεψε, [κι'] αὐτὸς κι' ὅλο του
τὸ σπιτικό. Κι' αὐτὸ πάλι ἔκανε δεύτερο σημάδι ὁ
Ἰησοῦς σὰν πῆγε ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία.

15. Κατόπι εἴτανε σκόλη τῶν Ἰουδαίων, κι' ἀνέ- [5]
βηκε ὁ Ἰησοῦς στὰ Ἰεροσόλυμα. Κι' εἶναι στὰ Ἰερο-
σόλυμα κοντὰ στὴν προβατινὴ μπασιὰ λουτρὸ ποὺ
ἑβραΐικα λέγεται *Βηθσαϊδὰ* μὲ πέντε λιακωτά· ἐκεῖ
μέσα κοίτουνταν πλῆθος οἱ ἀρρωστημένοι — στραβοί,
κουτσοί, πιασμένοι. Κι' εἶταν ἐκεῖ ἕνας ἄνθρωπος ποὖ-
χε τριάντα ὀχτὼ χρόνια τὴν ἀρρώστια του· αὐτόνε
ὅταν τὸν εἶδε ὁ Ἰησοῦς πλαγιασμένο κάτου κι' ἔνιωσε
πὼς ἔχει ἀπὸ πολὺν καιρὸ, τοῦ λέει «Θέλεις νὰ για-
» τρευτεῖς;» Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἀρρωστημένος «Κύ-
» ριε, δὲν ἔχω ἄνθρωπο, ποὺ σὰ σαλέψει τὸ νερὸ νὰ μὲ
» βάλει στὸ λουτρό· κι' ἐνῷ πηγαίνω ἐγώ, ἄλλος κα-
» τεβαίνει πρίν». Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς «Σήκω, πάρε
» τὸ κλινάρι σου καὶ περπάτα». Κι' ἀμέσως ἔγινε ὁ
ἄνθρωπος καλά, καὶ πῆρε τὸ κλινάρι του καὶ περπα-
τοῦσε. Κι' εἴτανε σαββάτο ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Λέγανε

λοιπὸν τοῦ γιατρεμένου οἱ Ἰουδαῖοι « Σαββάτο εἶναι,
» δὲν πρέπει νὰ σηκώνεις τὸ κλινάρι ». Κι' αὐτὸς τοὺς
ἀποκρίθηκε « Ἐκεῖνος ποὺ μὲ γιάτρεψε, ἐκεῖνος μοῦπε
» Πάρε τὸ κλινάρι σου καὶ περπάτα ». Τόνε ρωτού-
σανε λοιπὸν « Πιός σοῦπε Πάρ' το καὶ περπάτα ; »
Κι' ὁ γιατρεμένος δὲν ἤξερε πιός εἶναι, γιατὶ ξέκοψε ὁ
Ἰησοῦς ἐπειδή 'ταν πλῆθος μέσα ἐκεῖ. Κατόπι τόνε
βρίσκει ὁ Ἰησοῦς μέσα στὸ ναὸ καὶ τοῦπε « Νά ἔγινες
» καλά· μὴν κάνεις πιὰ ἁμαρτίες, μήπως πάθεις τί-
» ποτα χειρότερο ». Ἔφυγε ὁ ἄνθρωπος καὶ πληροφό-
ρησε τοὺς Ἰουδαίους πὼς ὁ Ἰησοῦς τὸν ἔκανε καλά.
Καὶ γιὰ τοῦτο κατατρέχανε οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦ,
γιατὶ αὐτὰ τἄκανε τὸ σαββάτο. Καὶ τοὺς ἀποκρίθηκε
« Ὁ πατέρας μου καὶ τότε ἐργάζεται· ἐργάζουμαι κι'
» ἐγώ ».

Γιὰ τοῦτο λοιπὸν πιὸ πολὺ ζητούσανε νὰν τόνε θα-
νατώσουν οἱ Ἰουδαῖοι, γιατὶ ὄχι μοναχὰ χαλνοῦσε τὸ
σαββάτο, παρὰ καὶ πατέρα του ἔλεγε τὸ Θεὸ κάνον-
τας τὸν ἑαυτό του ἴσο τοῦ Θεοῦ. Ἀποκρίθη λοιπὸν καὶ
τοὺς ἔλεγε « Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, τίποτα δὲ μπο-
» ρεῖ νὰ κάνει μοναχός του ὁ γιὸς, ἐξὸν ἃ βλέπει τὸν
» πατέρα ποὺ [τὸ] κάνει· γιατὶ ὅσα κάνει ἐκεῖνος, αὐτὰ
» τὸ ἴδιο κάνει κι' ὁ γιός. Γιατὶ ὁ πατέρας ἀγαπᾷ τὸ
» γιὸ κι' ὅλα τοῦ τὰ δείχνει ὅσα κάνει ὁ ἴδιος, καὶ
» μεγαλύτερά τους θὰν τοῦ δείξει ἔργα, ποὺ ν' ἀπο-
» ρεῖτε ἐσεῖς· γιατὶ ὅπως ὁ πατέρας ἀνασταίνει τοὺς
» νεκροὺς καὶ ζωντανεύει, ἔτσι κι' ὁ γιὸς ὅσους θέ-
» λει ζωντανεύει. Γιατὶ καὶ δὲν καταδικάζει ὁ πατέ-
» ρας κανένα, μόνε κάθε καταδίκη τὴν ἔδωκε τοῦ γιοῦ,
» π' ὅλοι νὰ τιμοῦν τὸ γιὸ καθὼς τιμοῦνε τὸν πατέρα.
» Ὅπιος δὲν τιμᾷ τὸ γιὸ, δὲν τιμᾷ τὸν πατέρα ποὺ

» τὸν ἔστειλε. Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, πὼς ὅπιος ἀ-
» κούει τὸ λόγο μου καὶ πιστεύει τὸ στάλτη μου, ἔχει
» ζωὴ παντοτινὴ καὶ δὲν πάει σὲ καταδίκη, μονάχα
» πέρασε ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωή. Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς
» λέω, πὼς φτάνει ὥρα κι' ἦρθε τώρα ὅταν οἱ νεκροὶ
» θ' ἀκούσουν τὴ φωνὴ τοῦ γιοῦ τοῦ Θεοῦ, κι' ὅσοι ἀ-
» κούσουνε θὰ ζήσουν. Γιατὶ ὅπως ὁ πατέρας ἔχει μέσα
» του ζωὴ, ἔτσι καὶ τοῦ γιοῦ τοὖδωκε κι' ἔχει μέσα
» του ζωὴ καὶ τοὖδωκε ἐξουσία νὰ καταδικάζει, γιατὶ
» εἶναι γιὸς ἀνθρώπου. Μὴν ἀπορεῖτε αὐτὸ, τὸ πὼς
» φτάνει ὥρα ὅταν ὅλοι μέσ' στὰ μνήματα θ' ἀκούσουν
» τὴ φωνή του, καὶ θὰ βγοῦνε οἱ ἐργάτες τοῦ καλοῦ
» σ' ἀνάσταση ζωῆς κι' οἱ ἐργάτες τοῦ κακοῦ σ' ἀνά-
» σταση καταδίκης. Δὲ μπορῶ ἀπὸ μένα ἐγὼ νὰ κάνω
» τίποτα· καθὼς ἀκούω καταδικάζω, κι' ἡ καταδίκη
» μου εἶναι δίκια, γιατὶ δὲ γυρεύω τὸ δικό μου θέλημα
» παρὰ τὸ θέλημα τοῦ στάλτη μου. Ἂν ἐγὼ κηρύ-
» χνουμαι ὁ ἴδιος, δὲν εἶναι ἀληθινὸ τὸ κήρυγμά μου·
» ἄλλος μὲ κηρύχνει, καὶ ξέρω πὼς εἶναι ἀληθινὸ τὸ
» κήρυγμά του ποὺ κηρύχνει γιὰ μένα. Ἐσεῖς στείλατε
» στὸν Ἰωάνη καὶ κήρυξε τὴν ἀλήθια· ἐγὼ ὅμως δὲ
» γυρεύω ἀνθρώπου κήρυγμα, παρὰ σᾶς λέω αὐτὰ γιὰ
» νὰ σωθεῖτε ἐσεῖς. Ἐκεῖνος εἶταν τὸ λυχνάρι ποὖταν
» ἀναμένο κι' ἔφεγγε, κι' ἐσεῖς θελήσατε στὸ φῶς του
» νὰ χαρεῖτε μιὰ στιγμή. Ἐγὼ ὅμως ἔχω κήρυγμα
» μεγαλύτερο ἀπὸ τοῦ Ἰωάνη· γιατὶ τὰ ἔργα ποὺ μοῦ-
» δωκε ὁ πατέρας νὰ βγάλω πέρα, τὰ ἔργα αὐτὰ ποὺ
» κάνω εἶναι κηρυχτής μου πὼς ὁ πατέρας μ' ἔστειλε.
» Κι' ὁ πατέρας ποὺ μ' ἔστειλε, ἐκεῖνος μὲ κήρυξε.
» Μήτε ποτὲς φωνή του ἀκόμα δὲν ἀκούσατε μήτε εἶ-
» δατε μορφή του, καὶ τὸ λόγο του δὲν τὸν κρατᾶτε

» μέσα σας, γιατὶ τὸν ἀποσταλμένο του, αὐτὸν ἐσεῖς
» δὲν τὸν πιστεύετε. Τὶς Γραφὲς τὶς ψάχνετε γιατὶ
» θαρρεῖτε πὼς μ' αὐτὲς λαβαίνετε ζωὴ παντοτινή· κι'
» ἐκεῖνες εἶναι κηρυχτής μου, καὶ δὲ θέλετε σ' ἐμένα
» νἄρθετε γιὰ νἄχετε ζωή. Δόξα ἀπ' ἀνθρώπους δὲ
» ζητῶ, παρὰ [σᾶς τὰ λέω γιατὶ] σᾶς ξέρω πὼς μέσα
» σας δὲν ἔχετε τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἐγὼ ἦρθα στ'
» ὄνομα τοῦ πατέρα μου, καὶ δὲ μὲ δέχεστε· ἂν ἄλ-
» λος ἔρθει σ' ὄνομα δικό του, ἐκεῖνον θὰ δεχτεῖτε.
» Πῶς μπορεῖτε ἐσεῖς νὰ πιστέψτε, ποὺ γυρεύετε ἔνας
» δόξα ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ τὴ δόξα ποὺ δίνει ὁ μόνος
» δὲ γυρεύετε; Μὴ νομίζετε πὼς θὰ σᾶς κατηγορήσω
» ἐγὼ στὸν πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας στὸν
» πατέρα, ὁ Μωϋσῆς ποὺ ἐσεῖς στηρίζεστε. Γιατὶ ἂν
» πιστεύατε τὸ Μωϋσῆ, θὰ μὲ πιστεύατε [κι'] ἐμένα·
» γιατὶ ἐκεῖνος ἔγραψε γιὰ μένα. Ἂν ὅμως τὰ γραμένα
» ἐκείνου δὲν πιστεύετε, πῶς πιστεύετε τὰ λόγια μου;»

[6] 16. Κατόπι πῆγε ὁ Ἰησοῦς ἀντίπερα τῆς λίμνης
τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδας· καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε
λαὸς πολύς, γιατὶ θωροῦσαν τὰ σημάδια ποὔκανε μὲ
τοὺς ἀρρώστους. Κι' ἀνέβη τὸ βουνὸ ὁ Ἰησοῦς καὶ κά-
θουνταν ἐκεῖ μὲ τοὺς μαθητάδες του. Καὶ κόντευε τὸ
πάσκα, ἡ σκόλη τῶν Ἰουδαίων. Σήκωσε λοιπὸν τὰ
μάτια ὁ Ἰησοῦς, καὶ θωρῶντας πὼς ἔρχεται πολὺς
λαὸς νὰν τόνε βρεῖ, λέει τοῦ Φιλίππου «Ποῦ θ' ἀγο-
» ράσουμε ψωμιὰ γιὰ νὰ φᾶνε αὐτοί;» Κι' αὐτὸ τὄ-
λεγε δοκιμάζοντάς τον· γιατὶ ὁ ἴδιος ἤξερε τί θὰ κάνει.
Τ' ἀποκρίθη ὁ Φίλιππος «Διακόσα δηνάρια ψωμὶ δὲν
» τοὺς φτάνει γιὰ νὰ πάρουν ὅλοι λίγο». Τοῦ λέει ἕνας
μαθητής του, ὁ Ἀντρέας ὁ ἀδερφὸς τοῦ Σίμωνα τοῦ
Πέτρου «Εἶναι ἕνα παιδὶ ἐδῶ κι' ἔχει πέντε κριθαρό-

» ψωμα καὶ διὸ ψάρια· μὰ τί εἶναι αὐτὰ γιὰ τόσους;»
Εἶπε ὁ Ἰησοῦς «Βάλτε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθήσουν».
Κι' εἶχε ἐκεῖ χορτάρια πολλά. Καθήσανε λοιπὸν οἱ ἄν-
θρωποι, ἀρθιμὸς ὡς πέντε χιλιάδες. Πῆρε λοιπὸν τὰ
ψωμιὰ ὁ Ἰησοῦς, κι' ἀφοῦ δοξολόγησε μοίρασε στοὺς
καθισμένους· τὸ ἴδιο κι' ἀπὸ τὰ ψάρια ὅσο ἤθελαν.
Κι' ἀφοῦ χορτάσανε, λέει στοὺς μαθητάδες του «Μα-
» ζέψτε τὰ κομάτια ποὺ περίσσεψαν, γιὰ νὰ μὴ χαθεῖ
» τίποτα». Μαζέψανε λοιπὸν, καὶ γιομίσανε δώδεκα
καλάθια μὲ κομάτια ἀπὸ τὰ πέντε κριθαρόψωμα ποὺ
περίσσεψαν ἀπ' ὅσους ἔφαγαν. Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν σὰν
εἶδαν τί σημάδια ἔκανε, ἔλεγαν πὼς «Αὐτὸς εἶναι
» ἀληθινὰ ὁ Προφήτης ποὔρχεται στὸν κόσμο».

17. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὅταν ἔνιωσε πὼς σκοπεύουνε
νἄρθοῦν καὶ νὰν τὸν ἁρπάξουν γιὰ νὰν τὸν κάνουνε
βασιλέα, ἔφυγε πάλι στὸ βουνὸ καταμόναχος. Καὶ σὰ
βράδιασε, κατέβηκαν οἱ μαθητάδες του στὴ λίμνη, καὶ
μπήκανε σὲ καράβι καὶ πήγαιναν ἀντίπερα τῆς λίμνης
στὴν Καφαρναούμ. Κι' εἶχε σκοτεινιάσει πιὰ κι' ὁ Ἰη-
σοῦς δὲν εἶχε φτάσει ἀκόμα, κι' ἡ λίμνη φυσῶντας ἄ-
νεμος μεγάλος φούσκωνε. Σὰν τραβήξανε λοιπὸν ὡς
εἰκοσιπέντε στάδια ἢ τριάντα, βλέπουν τὸν Ἰησοῦ ποὺ
περπατοῦσε στὴ λίμνη ἀπάνου καὶ σίμωνε στὸ καράβι,
καὶ φοβήθηκαν. Κι' ἐκεῖνος τοὺς λέει «Ἐγὼ εἶμαι, μὴ
» φοβᾶστε». Θέλανε λοιπὸν νὰν τὸν πάρουνε στὸ κα-
ράβι, κι' ἀμέσως βρέθηκε τὸ καράβι στὴν ξηρὰ [ἐκεῖ]
ποὺ πήγαιναν.

18. Τὴν κατόπι μέρα τὸ πλῆθος ποὔστεκε στ' ἀν-
τικρυνὰ τῆς λίμνης εἶδαν πὼς ἄλλη βάρκα ἐκεῖ δὲν
εἶταν ἐξόνε μιὰ καὶ πὼς δὲ μπῆκε μαζὶ μὲ τοὺς μα-
θητάδες του ὁ Ἰησοῦς στὸ καράβι, παρὰ [πὼς] ἔφυγαν

οἱ μαθητάδες μοναχοὶ (ἄλλα καράβια ἦρθαν ἀπὸ τὴν
Τιβεριάδα κοντὰ στὸ μέρος ποὔφαγαν τὸ ψωμὶ σὰ δο-
ξολόγησε ὁ Κύριος)· ὅτα λοιπὸν εἶδε ὁ λαὸς πὼς ὁ Ἰη-
σοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, μήτε οἱ μαθητάδες του, μπήκανε
αὐτοὶ στὶς βάρκες κι' ἤρθανε στὴν Καφαρναοὺμ ζη-
τῶντας τὸν Ἰησοῦ, κι' ὅταν τὸν ηὕρανε στ' ἀντικρυνὰ
τῆς λίμνης, τοὔπανε « Ραββεί, πότε ἔφτασες ἐδῶ; »
Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς κι' εἶπε « Ἀλήθια ἀλήθια
» σᾶς λέω, μὲ ζητᾶτε ὄχι γιατὶ εἴδατε σημάδια, μόνε
» γιατὶ φάγατε ἀπὸ τὰ ψωμιὰ καὶ χορτάσατε. Ἐργά-
» ζεστε ὄχι γιὰ τὴ θροφὴ ποὺ χάνεται, παρὰ γιὰ τὴ
» θροφὴ ποὺ μένει ὡς σὲ ζωὴ παντοτινή, ποὺ θὰ σᾶς
» δώσει ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου· γιατὶ ἐκεῖνον ὅρισε μὲ τὴ
» σφραγῖδα του ὁ πατέρας, ὁ Θεός ». Τοὔπανε λοιπὸν
« Τί νὰ κάνουμε γιὰ νὰ ἐργαζόμαστε τὰ ἔργα τοῦ
» Θεοῦ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε « Αὐτό
» 'ναι τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύετε τὸν ἀπόστολό
» του ». Τοὔπανε λοιπὸν « Λοιπὸν τί σημάδι κάνεις
» ἐσὺ ποὺ νὰ δοῦμε καὶ νὰ σὲ πιστέψουμε; τί [ἔργο]
» ἐργάζεσαι; Οἱ πατέρες μας φάγανε στὴν ἔρημο τὸ
» μάννα, καθὼς εἶναι γραμένο *Ψωμὶ τοὺς ἔδωκε ἀπὸ*
» *τὸν οὐρανὸ νὰ φᾶνε* ». Τοὺς εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς
« Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, δὲ σᾶς ἔδωκε ὁ Μωϋσῆς τὸ
» ψωμὶ ἀπὸ τὸν οὐρανό, μόνε ὁ πατέρας μου σᾶς δίνει
» ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸ ψωμὶ τ' ἀληθινό· γιατὶ τὸ ψωμὶ
» τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅπιο κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ δί-
» νοντας ζωὴ τοῦ κόσμου ». Τοὔπανε λοιπὸν « Κύριε,
» πάντα δίνε μας αὐτὸ τὸ ψωμί ». Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς
« Ἐγὼ εἶμαι τὸ ψωμὶ τῆς ζωῆς. Ὅπιος ἔρχεται σ' ἐμέ-
» να δὲ θὰ πεινάσει, κι' ὅπιος μὲ πιστεύει δὲ θὰ διψά-
» σει ποτές. Ὅμως σᾶς εἶπα πὼς Καὶ μ' εἴδατε καὶ δὲν

» πιστεύετε. Ὅ,τι δίνει μου ὁ πατέρας σ' ἐμένα θἄρθει,
» κι' ὅπιος ἔρχεται σ' ἐμένα δὲ θὰν τόνε βγάλω ὄξω,
» γιατὶ κατέβηκα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὄχι γιὰ νὰ κάνω τὸ
» θέλημα τὸ δικό μου παρὰ τὸ θέλημα τοῦ στάλτη
» μου. Καὶ τὸ θέλημα τοῦ στάλτη μου εἶναι αὐτό,
» ἀπ' ὅ,τι μοὔδωκε νὰ μὴ χάσω τίποτα, μόνε νὰν τ' ἀ-
» ναστήσω τὴ στερνὴ τὴ μέρα. Γιατὶ ἐτοῦτο 'ναι τὸ
» θέλημα τοῦ πατέρα μου, τὸ ὅπιος θωρᾷ τὸ γιὸ καὶ
» τὸν πιστεύει νἄχει ζωὴ παντοτινὴ καὶ νὰν τὸν ἀνα-
» στήσω ἐγὼ τὴ στερνὴ τὴ μέρα ».

19. Ἀγαναχτούσανε λοιπὸν μαζί του οἱ Ἰουδαῖοι
γιατὶ εἶπε « Ἐγώ 'μαι τὸ ψωμὶ ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν
» οὐρανὸ », καὶ λέγανε « Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, ὁ
» γιὸς τοῦ Ἰωσήφ, ποὺ ἐμεῖς γνωρίζουμε τὸν πατέρα
» του καὶ τὴ μητέρα; Πῶς τώρα λέει πὼς Κατέβηκα
» ἀπὸ τὸν οὐρανό; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς
εἶπε « Μὴν ἀγαναχτεῖτε μεταξύ σας. Κανεὶς δὲ μπορεῖ
» νάρθεῖ σ' ἐμένα ἐξὸν ἂν τόνε σήρει ὁ πατέρας ποὺ
» μ' ἔστειλε, κι' ἐγὼ θὰν τὸν ἀναστήσω τὴ στερνὴ τὴ
» μέρα. Εἶναι γραμένο μέσα στοὺς Προφῆτες *Καὶ θὰ*
» *γίνουν ὅλοι διδαχτοὶ τοῦ Θεοῦ*. Ὅπιος ἀκούσει ἀπὸ
» τὸν πατέρα καὶ μάθει, ἔρχεται σ' ἐμένα. Ὄχι πὼς
» εἶδε κανεὶς τὸν πατέρα, ἐξὸν ὅπιος ἔρχεται ἀπὸ τὸ
» Θεό· αὐτὸς εἶδε τὸν πατέρα. Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς
» λέω, ὅπιος πιστεύει ἔχει ζωὴ παντοτινή. Ἐγὼ εἶμαι
» τὸ ψωμὶ τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες σας φάγανε στὴν ἔ-
» ρημο τὸ μάννα καὶ πέθαναν· αὐτό 'ναι τὸ ψωμὶ ποὺ
» κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανό, τὸ νὰν τὸ φάει κανεὶς
» καὶ νὰ μὴν πεθαίνει. Ἐγὼ εἶμαι τὸ ψωμὶ τὸ ζωντανὸ
» ποὺ κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανό· ὅπιος φάει αὐτὸ τὸ ψω-
» μὶ θὰ ζήσει στὸν αἰῶνα. Καὶ τὸ ψωμὶ ποὺ δώσω

» ἐγὼ ἡ σάρκα μου εἶναι γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου ».
20. Λογομαχούσανε λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι κι' ἔλεγαν
« Πῶς αὐτὸς μπορεῖ νὰ μᾶς δώσει νὰ φᾶμε τὴ σάρκα
» του ; » Τοὺς εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς « Ἀλήθεια ἀλήθεια
» σᾶς λέω, ἂ δὲ φᾶτε τὴ σάρκα τοῦ γιοῦ τ' ἀνθρώπου
» καὶ δὲν πιεῖτε τὸ αἷμα του, μέσα σας ζωὴ δὲν ἔχετε.
» Ὅπιος μοῦ τρώει τὴ σάρκα μου καὶ μοῦ πίνει τὸ αἷ-
» μα, ἔχει ζωὴ παντοτινὴ καὶ θὰν τὸν ἀναστήσω ἐγὼ
» τὴ στερνὴ τὴ μέρα· γιατὶ ἡ σάρκα μου εἶναι ἀληθι-
» νὴ θροφή, καὶ τὸ αἷμα μου ἀληθινό 'ναι πιόσιμο.
» Ὅπιος τρώει τὴ σάρκα μου καὶ μοῦ πίνει τὸ αἷμα,
» μένει μέσα μου, κι' ἐγὼ μέσα του. Ὅπως μ' ἔστειλε
» ὁ ζωντανὸς πατέρας κι' ἐγὼ ζῶ ἀπὸ τὸν πατέρα, [ἔ-
» τσι] κι' ὅπιος μὲ τρώει θὰ ζήσει κι' ἐκεῖνος ἀπὸ μένα.
» Αὐτό 'ναι τὸ ψωμὶ ποὺ κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὄχι
» καθὼς φάγανε οἱ πατέρες [σας] καὶ πέθαναν· ὅπιος
» τρώει αὐτὸ τὸ ψωμὶ θὰ ζήσει στὸν αἰῶνα ».
Αὐτὰ εἶπε μέσα σὲ συναγῶγι διδάσκοντας στὴν Κα-
φαρναούμ. Πολλοὶ λοιπὸν ἄκουσαν μαθητάδες του κι'
εἶπανε « Τραχὺς εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος· πιός μπορεῖ νὰν
» τὸν ἀκούει ; » Καὶ σὰν ἔνιωσε μέσα του ὁ Ἰησοῦς πὼς
ἔκανε αὐτὸ τοὺς μαθητάδες του κι' ἀγαναχτοῦσαν, τοὺς
εἶπε « Αὐτὸ σᾶς πειράζει ; Ἂ βλέπετε λοιπὸν τὸ γιὸ
» τ' ἀνθρώπου κι' ἀνεβαίνει ὁποῦ 'ταν πρίν ; Ἡ πνοὴ
» ζωντανεύει, ἡ σάρκα τίποτα δὲν ὠφελεῖ· τὰ λόγια
» ποὺ ἐγὼ σᾶς εἶπα, πνοή 'ναι καὶ ζωή. Ὅμως μερικοί
» σας δὲν πιστεύουν ». Γιατὶ ἤξερέ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁ
Ἰησοῦς ποιοί δὲν πιστεύουν καὶ πιός θὰν τὸν παραδώ-
σει. Κι' ἔλεγε « Γιὰ τοῦτο σᾶς εἶπα πὼς δὲ μπορεῖ κα-
» νεὶς νἄρθεῖ σ' ἐμένα ἂ δὲν τοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸν πατέ-
» ρα ». Γιὰ τοῦτο πολλοὶ μαθητάδες του ἔφυγαν πίσω

καὶ δὲν πήγαιναν πιὰ μαζί του. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς
στοὺς δώδεκα « Μήπως θέλετε κι' ἐσεῖς νὰ πᾶτε ; »
Τ' ἀποκρίθηκε ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος « Κύριε, σὲ πιόνε
» νὰ πᾶμε ; Ζωῆς παντοτινῆς ἔχεις λόγια, κι' ἐμεῖς πι-
» στέψαμε καὶ ξέρουμε πὼς ἐσύ 'σαι ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ ».
Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Δὲ σᾶς διάλεξα ἐγὼ ἐσᾶς
» τοὺς δώδεκα ; Κι' ἕνας σας εἶναι διάβολος ». Κι' ἔ-
λεγε τὸν Ἰούδα τοῦ Σίμωνα τοῦ Ἰσκαριώτη, γιατὶ εἶ-
ταν αὐτὸς νὰν τὸν παραδώσει, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα.
21. Καὶ κατόπι γύριζε ὁ Ἰησοῦς μέσα στὴ Γαλι- 7]
λαία, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ γυρνᾷ μέσα στὴν Ἰουδαία
ἐπειδὴ ζητοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰν τόνε θανατώσουν.
Καὶ κόντευε ἡ σκόλη τῶν Ἰουδαίων, τὸ καλυβοστή-
σιμο. Τοὔπανε λοιπὸν οἱ ἀδερφοί του « Μὴ μένεις ἐδῶ,
» μὸν πήγαινε στὴν Ἰουδαία, γιὰ νὰ δοῦν κι' οἱ μαθη-
» τάδες τὰ ἔργα [σου] ποὺ κάνεις. Γιατὶ κανεὶς δὲν
» κάνει τίποτα κρυφὰ π' ἀπαιτεῖ νὰ γνωρίζεται. Ἂν
» αὐτὰ τὰ κάνεις, φανερώσου στὸν κόσμο ». Γιατὶ
μήτε οἱ ἀδερφοί του δὲν τὸν πίστευαν. Τοὺς λέει λοι-
πὸν ὁ Ἰησοῦς « Ἡ δική μου ἡ ὥρα ἀκόμα δὲν ἔφτασε·
» ὅμως ἡ δική σας ὥρα πάντα ἐδῶ 'ναι ἕτοιμη. Ἐσᾶς
» δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος, μὰ ἐμένα μὲ μισεῖ
» γιατὶ ἐγὼ κηρύχνω πὼς εἶναι τὰ ἔργα του κακά.
» Πηγαίνετε ἐσεῖς ἀπάνου στὴ σκόλη· σ' αὐτὴ τὴ σκόλη
» δὲν πηγαίνω ἀκόμα ἐγώ, γιατὶ ἡ ὥρα μου ἀκόμα
» δὲν ἔφτασε ». Κι' ἀφοῦ τοὺς τἆπε αὐτά, ἔμεινε στὴ
Γαλιλαία.
22. Κι' ὅταν ἀνέβηκαν τ' ἀδέρφια του στὴ σκόλη,
τότε ἀνέβηκε κι' αὐτός, ὄχι φανερά, μόνε [ἔτσι] σὰν
κρυφά. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν τόνε ζητούσανε στὴ σκόλη
κι' ἔλεγαν « Ποῦ 'ναι τος ἐκεῖνος ; » Κι' εἶταν κρυφομί-

λημα πολὺ γιὰ τὸν Ἰησοῦ μέσα στὰ πλήθη· ἄλλοι λέ-
γανε πὼς εἶναι καλὸς, κι' ἄλλοι λέγανε « Ὄχι, μόνε
» παρασύρει τὸ λαό ». Κανεὶς ὅμως φανερὰ δὲν τόνε
μελετοῦσε ἀπὸ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων.

23. Κι' ὅταν εἶχε πιὰ μισοπεράσει ἡ σκόλη, ἀνέ-
βηκε ὁ Ἰησοῦς στὸ ναὸ καὶ δίδασκε. Ἀπορούσανε λοι-
πὸν οἱ Ἰουδαῖοι κι' ἔλεγαν « Πῶς αὐτὸς γνωρίζει γράμ-
» ματα χωρὶς νὰ μάθει ; » Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν τοὺς ἀ-
ποκρίθη κι' εἶπε « Ἡ δική μου ἡ διδαχὴ δική μου δὲν
» εἶναι, παρὰ τοῦ στάλτη μου. Ὅπιος θέλει τὸ θέλημά
» του νὰ κάνει, θὰ καταλάβει τὴ διδαχὴ πιά εἶναι,
» ; ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ἐγὼ δικά μου λαλῶ. Ὅπιος δικά του
» λαλεῖ, τὴ δόξα τὴ δική του ζητᾷ· ὅπιος ὅμως ζητᾷ
» τὴ δόξα τοῦ στάλτη του, αὐτὸς εἶναι ἀληθινὸς καὶ
» μέσα του δὲν ἔχει κακοσύνη. Δὲ σᾶς ἔδωκε ὁ Μωϋ-
» σῆς τὸ Νόμο ; καὶ τὸ Νόμο κανείς σας δὲν τὸν κά-
» νει. Τί ζητᾶτε νὰ μὲ θανατῶστε ; » Ἀποκρίθηκε τὸ
πλῆθος « Δαιμονισμένος εἶσαι· πιός γυρεύει νὰ σὲ θα-
» νατώσει ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε « Ἕνα
» ἔργο ἔκανα κι' ὅλοι ἀπορεῖτε. Ὁ Μωϋσῆς σᾶς ἔδωκε
» τὴν περιτομὴ (ὄχι πὼς εἶναι ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ, μόνε
» ἀπὸ τοὺς προπατόρους), καὶ περιτομίζετε ἄνθρωπο
» σαββάτο. Ἂν ὁ ἄνθρωπος περιτομίζεται σαββάτο
» γιὰ νὰ μὴ χαλαστεῖ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσῆ, θυμώνετε
» μαζί μου γιατὶ γιάτρεψα ὁλόκληρο ἄνθρωπο σαββά-
» το ; Μὴ δικάζετε ἀπ' ὅ,τι φαίνεται, παρὰ τὴ σωστὴ
» τὴ δίκη νὰ δικάζετε ». Μερικοὶ λοιπὸν Ἱεροσολυμεῖ-
τες λέγανε « Δὲν εἶναι αὐτὸς ποῦ ζητοῦνε νὰ σκοτώ-
» σουν ; Καὶ νά λαλεῖ ἀνοιχτὰ καὶ δὲν τοῦ λένε τίπο-
» τα. Μήπως ἀλήθια οἱ προεστοὶ γνωρίζουν πὼς αὐτὸς
» εἶναι ὁ Χριστός ; Ὡς τόσο αὐτὸν τὸν ξέρουμε ἀπὸ

» ποῦ εἶναι· ὅμως ὁ Χριστὸς σὰν εἶναι νἄρθει, κανεὶς
» δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ εἶναι ». Ἔκραξε λοιπὸν μέσα στὸ
ναὸ ὁ Ἰησοῦς διδάσκοντας καὶ λέγοντας « Κι' ἐμένα
» μὲ ξέρετε, καὶ ξέρετε ἀπὸ ποῦ εἶμαι. Καὶ μόνος μου
» δὲν ἦρθα, μόνε εἶναι ἀληθινὸς ὁ στάλτης μου, ποὺ
» ἐσεῖς δὲν τὸν ξέρετε· ἐγὼ τὸν ξέρω, γιατὶ ἀπὸ κεῖνον
» εἶμαι κι' ἐκεῖνος μ' ἔστειλε ». Ζητούσανε λοιπὸν νὰν
τὸν πιάσουν, καὶ κανεὶς δὲν ἔβαλε χέρι ἀπάνου του
γιατὶ δὲν εἶχε φτάσει ἀκόμα ἡ ὥρα του.

24. Κι' ἀπὸ τὸ λαὸ πολλοὶ τὸν πίστεψαν κι' ἔλεγαν
« Ὁ Χριστὸς σὰν ἔρθει, μήπως θὰ κάνει περισσότερα
» σημάδια ἀπ' ὅ,τι ἔκανε αὐτός ; » Ἄκουσαν οἱ Φαρι-
σαῖοι τὸ λαὸ ποὺ κρυφομιλοῦσε αὐτὰ γιὰ τὸν Ἰησοῦ,
καὶ στείλανε οἱ ἀρχιπαπάδες κι' οἱ Φαρισαῖοι κλητῆ-
ρες νὰν τὸν πιάσουν. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς « Ἀκόμα
» λίγο μένω μαζί σας καὶ πηγαίνω στὸ στάλτη μου.
» Θὰ μὲ ζητᾶτε καὶ δὲ θὰ μὲ βρίσκετε, κι' ὁποῦ 'μαι
» ἐγὼ ἐσεῖς νὰ πᾶτε δὲ μπορεῖτε ». Εἴπανε λοιπὸν οἱ
Ἰουδαῖοι μεταξύ τους « Ποῦ 'ναι αὐτὸς νὰ πάει ποὺ
» ἐμεῖς δὲ θὰν τὸν βροῦμε ; Μήπως στὸ σκόρπισμα τῶν
» Ἑλλήνων σκοπεύει νὰ πάει καὶ νὰ διδάσκει τοὺς
» Ἕλληνες ; Τί 'ναι αὐτὸς ὁ λόγος ποὖπε Θὰ μὲ ζη-
» τᾶτε καὶ δὲ θὰ μὲ βρίσκετε, κι' Ὁποῦ 'μαι ἐγὼ, ἐσεῖς
» νὰ πᾶτε δὲ μπορεῖτε ; »

25. Καὶ τὴν τελευταία μέρα τὴ μεγάλη τῆς σκό-
λης ἔστεκε ὁ Ἰησοῦς κι' ἔκραξε λέγοντας « Ἂν κανεὶς
» διψᾷ, σ' ἐμένα ἂς ἔρχεται κι' ἂς πίνει. Ὅπιος μὲ πι-
» στεύει, καθὼς εἶπε ἡ Γραφὴ, *ποτάμια ζωνταν:ὸ νερὸ*
» *θὰ τρέξουν ἀπὸ τὴν κοιλιά του* ». Κι' αὐτὸ τὄπε γιὰ
τὸ πνέμα ποὺ θὰ λάβαιναν ὅσοι τὸν πιστέψανε· γιατὶ
δὲν εἶχε ἀκόμα δοθεῖ πνέμα ἅγιο, ἐπειδὴς δὲν εἶχε ἀ-

κόμα δοξαστεῖ ὁ Ἰησοῦς. Ἀπὸ τὸ λαὸ λοιπὸν ἄκουσαν
αὐτὰ τὰ λόγια κι' ἔλεγαν πὼς «Αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ
» Προφήτης»· ἄλλοι ἔλεγαν «Αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός»·
κι' ἄλλοι ἔλεγαν «Τάχα ἀπὸ τὴ Γαλιλαία ἔρχεται ὁ
» Χριστός; Ἡ Γραφὴ δὲν εἶπε πὼς ἀπὸ τὸ σπέρμα
» τοῦ Δαυεὶδ ἔρχεται ὁ Χριστὸς κι' ἀπὸ τὴ Βηθλεὲμ τὸ
» χωριὸ ὅπου γεννήθηκε ὁ Δαυείδ;» Διχόνια λοιπὸν
ἔγινε ἀπ' ἀφορμή του στὸ λαὸ, καὶ μερικοί τους θέλανε
νὰν τὸν πιάσουν, μὰ δὲν ἔβαλε χέρι ἀπάνου του κανείς.

26. Πήγανε λοιπὸν οἱ κλητῆρες στοὺς πρωτοπαπά-
δες καὶ τοὺς Φαρισαίους, κι' αὐτοὶ τοὺς εἴπανε «Γιατί
» δὲν τόνε φέρατε;» Ἀποκριθήκανε οἱ κλητῆρες «Πο-
» τὲς ἄνθρωπος δὲ μίλησε ἔτσι». Ἀπάντησαν λοιπὸν
οἱ Φαρισαῖοι «Μήπως κι' ἐσεῖς παρασυρθήκατε; Μή-
» πως τὸν πίστεψε κανένας προεστὸς ἢ Φαρισαῖος;
» Μόνε αὐτὸς ὁ ὄχλος ποὺ δὲν κατέχει τὸ Νόμο κατα-
» ραμένοι εἶναι». Τοὺς λέει ὁ Νικόδημος, ποὺ πῆγε
πρὶν στὸν Ἰησοῦ, ὄντας ἕνας τους «Μήπως ὁ Νόμος
» μας καταδικάζει τὸν ἄνθρωπο ἂ δὲν τὸν ἀκούσει
» πρῶτα καὶ μάθει τὸ τί κάνει;» Ἀποκρίθηκαν καὶ
τοὔπανε «Μήπως κι' ἐσύ 'σαι ἀπὸ τὴ Γαλιλαία; Ξέ-
» τασε καὶ μάθε πὼς δὲ βγαίνει ἀπὸ τὴ Γαλιλαία προ-
» φήτης».

[8] [Καὶ πῆγαν ὁ καθένας σπίτι του, κι' ὁ Ἰησοῦς πῆγε
στὸ Ἐλιοβοῦνι. Καὶ τὸ πρωῒ ἦρθε πάλι στὸ ναὸ, κι'
ὅλος ὁ λαὸς πήγαινε νὰν τόνε βρεῖ, καὶ κάθησε καὶ τοὺς
δίδασκε. Καὶ φέρνουν οἱ διαβασμένοι κι' οἱ Φαρισαῖοι
γυναῖκα πιασμένη σ' ἀτιμία, καὶ στήνοντάς τη στὴ
μέση τοῦ λένε «Δάσκαλε, αὐτὴ ἡ γυναῖκα πιάστηκε
» τὴν ὥρα π' ἀτιμάζουνταν, κι' ὁ Μωϋσῆς μέσα στὸ
» Νόμο μᾶς προστάζει αὐτὲς νὰν τὶς πετροβολοῦμε·

» ἐσὺ λοιπὸν τί λές;» Καὶ τοὔλεγαν αὐτὸ δοκιμάζον-
τάς τον, γιὰ νἄχουνε νὰν τὸν κατηγοροῦν. Κι' ἔσκυψε
κάτου ὁ Ἰησοῦς κι' ἔγραφε μὲ τὸ δάχτυλο στὸ χῶμα
χάμου. Καὶ σὰν ἐπίμεναν καὶ τόνε ρωτοῦσαν, σήκωσε
τὸ κεφάλι κι' εἶπε «Ὁ ἀναμάρτητός σας πρῶτος ἂς
» τὴν πετροβολήσει». Κι' ἔσκυψε πάλι κάτου κι' ἔ-
γραφε στὸ χῶμα. Κι' ὅταν τ' ἄκουσαν ἐκεῖνοι, βγαί-
νανε ἕνας ἕνας ἀρχινῶντας ἀπὸ τοὺς δημογερόντους,
κι' ἔμεινε μονάχος, κι' ἡ γυναῖκα ἐκεῖ στὴ μέση. Κι' ὁ
Ἰησοῦς σηκώνοντας τὴν κεφαλὴ τῆς εἶπε «Γυναῖκα.
» ποῦ 'ναι τους; Κανένας δὲ σὲ καταδίκασε;» Κι' αὐτὴ
εἶπε «Κανένας, Κύριε». Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶπε «Μήτ'
» ἐγὼ δὲ σὲ καταδικάζω· πήγαινε, ἀπὸ τώρα μὴν κά-
» νεις πιὰ ἁμαρτία».]

27. Πάλι λοιπὸν τοὺς μίλησε ὁ Ἰησοῦς κι' εἶπε
«Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅποιος μ' ἀκολουθᾷ,
» δὲ θὰ περπατήσει μέσα στὸ σκοτάδι, παρὰ θὰ λάβει
» τὸ φῶς τῆς ζωῆς». Τοὔπανε λοιπὸν οἱ Φαρισαῖοι
«Ἐσὺ κηρύχνεσαι μονάχος σου· τὸ κήρυγμά σου δὲν
» εἶναι ἀληθινό». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε
«Κι' ἂν ἐγὼ κηρύχνουμαι μονάχος μου, τὸ κήρυγμά
» μου εἶναι ἀληθινὸ, τὶ ξέρω ἀπὸ ποῦ ἦρθα καὶ ποῦ
» πηγαίνω, μὰ ἐσεῖς δὲν ξέρετε ἀπὸ ποῦ ἔρχουμαι καὶ
» ποῦ πηγαίνω. Ἐσεῖς κατὰ τὴ σάρκα καταδικάζετε,
» ἐγὼ δὲν καταδικάζω κανέναν· κι' ἂν κι' ἐγὼ καταδι-
» κάζω, ἡ καταδίκη μου εἶναι ἀληθινὴ, τὶ δὲν εἶμαι
» μόνος παρὰ ἐγὼ κι' ὁ πατέρας ποὺ μ' ἔστειλε. Κι'
» εἶναι καὶ μέσα στὸ Νόμο σας γραμένο πὼς ἡ μαρτυ-
» ρία διὸ ἀνθρώπων εἶναι ἀληθινή· ἐγώ 'μαι μάρτυράς
» μου καὶ μάρτυράς μου ὁ πατέρας ποὺ μ' ἔστειλε».
Τοῦ λέγανε λοιπὸν «Ποῦ 'ναι ὁ πατέρας σου;» Ἀπο-

κρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Μήτ' ἐμένα ξέρετε μήτε τὸν πα-
» τέρα μου· ἂν ἐμένα ξέρατε, καὶ τὸν πατέρα μου θὰ
» ξέρατε ». Αὐτὰ τὰ μίλησε ὁ Ἰησοῦς κοντὰ στὸ τα-
μεῖο [τοῦ ναοῦ] διδάσκοντας μέσα στὸ ναὸ, καὶ κανεὶς
δὲν τὸν ἔπιασε γιατὶ δὲν εἶχε ἀκόμα φτάσει ἡ ὥρα του.

28. Τοὺς εἶπε λοιπὸν πάλι « Ἐγὼ πηγαίνω καὶ θὰ
» μὲ ζητῆστε, κι' ἀπὸ τὴν ἁμαρτία σας θὰ θανατω-
» θεῖτε. Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, ἐσεῖς νὰ πᾶτε δὲ μπορεῖ-
» τε ». Λέγανε λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι « Μήπως θὰ σκο-
» τωθεῖ; Γιατὶ λέει Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, ἐσεῖς νὰ πᾶτε
» δὲ μπορεῖτε ». Καὶ τοὺς ἔλεγε « Ἐσεῖς ἀπὸ τὰ κά-
» του εἶστε, ἐγώ 'μαι ἀπὸ τὰ πάνου· ἐσεῖς εἶστε ἀπ'
» αὐτὸν τὸν κόσμο, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο αὐ-
» τόν. Σᾶς εἶπα λοιπὸν πὼς θὰ θανατωθεῖτε ἀπὸ τὶς
» ἁμαρτίες σας, γιατὶ ἂ δὲν πιστέψτε πὼς εἶμαι ἐγὼ,
» θὰ θανατωθεῖτε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες σας ». Τοῦ λέγανε
λοιπὸν « Πιός εἶσαι ἐσύ; » Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς « Γιατὶ
» πρῶτα σᾶς μιλῶ; Πολλὰ ἔχω γιὰ σᾶς νὰ πῶ καὶ νὰ
» καταδικάσω· ὅμως ὁ στάλτης μου εἶναι ἀληθινὸς,
» κι' ἐγὼ ὅσα ἄκουσα ἀπὸ κεῖνον, αὐτὰ λέω [ἐδῶ] στὸν
» κόσμο ». Δὲν ἔνιωσαν πὼς τὸν πατέρα τοὺς ἔλεγε.
Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πὼς « Ὅταν ἀνεβάστε τὸ γιὸ
» τ' ἀνθρώπου, τότες θὰ μάθετε πὼς ἐγὼ εἶμαι καὶ
» δικό μου τίποτα δὲν κάνω, παρὰ καθὼς μὲ δίδαξε
» ὁ πατέρας μου, αὐτὰ μιλῶ. Κι' εἶναι μαζί μου ὁ
» στάλτης μου· μονάχο δὲ μ' ἀφῆκε, τὶ ἐγὼ τοὺς ὁρι-
» σμούς του κάνω πάντα ». Καὶ λέγοντας αὐτὰ ὁ Ἰη-
σοῦς, πολλοὶ τὸν πίστεψαν.

29. Ἔλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς στοὺς Ἰουδαίους ποὺ
τὸν πίστεψαν « Ἂν ἐσεῖς μείνετε στὸ λόγο μου, ἀλη-
» θινά 'στε μαθητάδες μου καὶ θὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια

» κι' ἡ ἀλήθεια θὰ σᾶς λευτερώσει ». Τ' ἀποκρίθηκαν
« Τοῦ Ἀβραὰμ εἴμαστε σπέρμα καὶ κανενὸς ποτὲς δὲ
» γίναμε ἀκόμα σκλάβοι· πῶς ἐσὺ λὲς πὼς θὰ λευτε-
» ρωθεῖτε; » Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Ἀλήθια ἀ-
» λήθια σᾶς λέω, πὼς ὅποιος κάνει τὴν ἁμαρτία, σκλά-
» βος εἶναι τῆς ἁμαρτίας· κι' ὁ σκλάβος δὲ μένει στὸ
» σπίτι αἰώνια, ὁ γιὸς μένει αἰώνια. Ἂ λοιπὸν ὁ γιὸς
» σᾶς λευτερώσει, ἀληθινὰ θὰ λευτερωθεῖτε. Ξέρω πὼς
» εἶστε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ· ὅμως ζητᾶτε νὰ μὲ θα-
» νατῶστε, γιατὶ ὁ λόγος μου δὲ χωρεῖ μέσα σας. Ὅσα
» ἐγὼ εἶδα στοῦ πατέρα, αὐτὰ μιλῶ· κι' ἐσεῖς λοι-
» πὸν ὅσα ἀκούσατε ἀπὸ τὸν πατέρα [σας], [αὐτὰ] κά-
» νετε ». Ἀποκρίθηκαν καὶ τοὖπαν « Πατέρας μας εἶναι
» ὁ Ἀβραάμ ». Τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Ἂν εἶστε παιδιὰ
» τοῦ Ἀβραὰμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ θὰ κάνατε· τώ-
» ρα ὅμως θέτε νὰ μὲ θανατῶστε, ἄνθρωπο ποὺ σᾶς
» εἶπα τὴν ἀλήθια π' ἄκουσα ἀπὸ τὸ Θεό. Αὐτὸ δὲν
» τὄκανε ὁ Ἀβραάμ· ἐσεῖς τὰ ἔργα τοῦ πατέρα σας
» κάνετε ». Τοὖπαν « Ἐμεῖς ἀπ' ἀτιμιὰ δὲ γεννηθήκα-
» με· ἕναν πατέρα ἔχουμε, τὸ Θεό ». Τοὺς εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς « Ἂν ὁ Θεὸς εἶταν ὁ πατέρας σας, ἐμένα θὰ μ' ἀ-
» γαπούσατε, τὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ Θεὸ βγῆκα κι' ἔρχουμαι·
» γιατὶ καὶ μόνος μου δὲν ἦρθα, μόνε ἐκεῖνος μ' ἔστει-
» λε. Γιατί δὲ νιώθετε ὅ,τι σᾶς μιλῶ; Ἐπειδὴ δὲ μπο-
» ρεῖτε ν' ἀκοῦστε τὰ λόγια μου. Ἐσεῖς εἶστε ἀπὸ πα-
» τέρα τὸ Διάβολο, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ πατέρα σας
» θέλετε νὰ κάντε· ἐκεῖνος φονιᾶς ἀνθρώπων εἶταν ἀπὸ
» τὴν ἀρχὴ, καὶ μὲ τὴν ἀλήθια δὲν πηγαίνει γιατὶ
» μέσα του δὲν ἔχει ἀλήθια. Ὅταν ψέματα λαλεῖ, δικά
» του λαλεῖ, γιατὶ ψεύτης εἶναι [καθὼς] κι' ὁ πατέρας
» του. Ἐγὼ ὅμως γιατὶ λέω τὴν ἀλήθια, δὲ μὲ πιστεύ-

» ετε. Πιός σας μὲ βγάζει ἁμαρτωλό ; Ἂ λέω ἀλήθια,
» ἐσεῖς γιατί δὲ μὲ πιστεύετε ; Ὅπιος εἶναι ἀπὸ τὸ Θεὸ,
» τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ τ' ἀκούει· γιὰ τοῦτο ἐσεῖς δὲν
» τ' ἀκοῦτε, γιατὶ ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲν εἶστε ». Ἀπάντησαν
οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοὖπαν « Καλὰ ἐμεῖς δὲ λέμε πὼς ἐσὺ
» εἶσαι Σαμαρείτης κι' ἔχεις δαιμόνιο ; » Ἀποκρίθηκε ὁ
Ἰησοῦς « Ἐγὼ δαιμόνιο δὲν ἔχω παρὰ τιμῶ τὸν πα-
» τέρα μου, κι' ἐσεῖς δὲ μὲ τιμᾶτε. Κι' ἐγὼ δὲ ζητῶ τὴ
» δόξα μου· ὑπάρχει αὐτὸς ποὺ τὴ ζητᾷ κι' ἀποφασί-
» ζει. Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, ὅπιος φυλάξει τὰ λό-
» για μου, θάνατο δὲ θὰ δεῖ στὸν αἰῶνα ». Τοὖπαν οἱ
Ἰουδαῖοι « Τώρα ξέρουμε πὼς ἔχεις δαιμόνιο. Ὁ Ἀ-
» βραὰμ πέθανε κι' οἱ προφῆτες, κι' ἐσὺ λὲς Ὅπιός φυ-
» λάξει τὰ λόγια μου, θάνατο δὲ θὰ δεῖ στὸν αἰῶνα ;
» Ἐσύ 'σαι τάχα μεγαλύτερος τοῦ πατέρα μας τοῦ Ἀ-
» βραὰμ, ποὺ πέθανε κι' οἱ προφῆτες πέθαναν ; Τί λὲς
» πὼς εἶσαι ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Ἂ μόνος μου
» ἐγὼ δοξαστῶ, ἡ δόξα μου δὲν εἶναι τίποτα. Ὑπάρ-
» χει ὁ πατέρας μου ποὺ μὲ δοξάζει, ποὺ λέτε ἐσεῖς
» πὼς εἶναι Θεός σας, καὶ δὲν τόνε γνωρίζετε, μὰ ἐγὼ
» τὸν ξέρω· κι' ἂν πῶ πὼς δὲν τὸν ξέρω, θὰ γενῶ ὅ-
» μιος σας, ψεύτης. Ὅμως τὸν ξέρω καὶ φυλάω τὰ λό-
» για του. Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατέρας σας ἀναγάλλιασε μὲ
» τὸ νὰ δεῖ τὴ μέρα μου, καὶ τὴν εἶδε καὶ χάρηκε ».
Τοὖπανε λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι « Πενῆντα χρονῶν δὲν εἶ-
» σαι ἀκόμα καὶ τὸν Ἀβραὰμ εἶδες ; » Τοὺς εἶπε ὁ
Ἰησοῦς « Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, πρὶ γεννηθεῖ ὁ Ἀ-
» βραὰμ ὑπάρχω ἐγώ ». Πήρανε λοιπὸν πέτρες νὰν τοῦ
ρήξουν· ὁ Ἰησοῦς κρύφτηκε καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ ναό.
[9] 30. Καὶ περνῶντας εἶδε ἄνθρωπο γεννημένο τυφλό.
Καὶ τόνε ρώτησαν οἱ μαθητάδες του κι' εἴπανε « Ραβ-

» βεὶ, πιός ἔκανε ἁμαρτία, αὐτὸς ἢ οἱ γονιοί του, γιὰ
» νὰ γεννηθεῖ τυφλός ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Μήτε
» αὐτὸς ἔκανε ἁμαρτία μήτε οἱ γονιοί του, παρὰ γιὰ
» νὰ φανερωθοῦνε μέσο του τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Πρέπει
» ἐμεῖς νὰ δουλεύουμε τὰ ἔργα τοῦ στάλτη μου ὅσο
» εἶναι μέρα· ἔρχεται ἡ νύχτα ὅταν κανεὶς δὲ μπορεῖ
» νὰ δουλέψει. Ὅταν εἶμαι στὸν κόσμο, φῶς εἶμαι τοῦ
» κόσμου ». Ὅταν εἶπε αὐτὰ, ἔφτυσε χάμου κι' ἔκανε
λάσπη ἀπὸ τὸ φτύσιμο, καὶ τοὔβαλε τὴ λάσπη στὰ
μάτια ἀπάνου καὶ τοὖπε « Πήγαινε πλύσου στὸ λου-
» τρὸ τοῦ *Σιλωὰμ* (ποὺ θὰ πεῖ *ἀπόστολος*) ». Ἔφυγε
βλέποντας. Οἱ γειτόνοι λοιπὸν κι' ὅσοι πρὶν τὸν ἔβλε-
παν πὼς εἴτανε ζητιάνος, λέγανε « Δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ
» κάθεται καὶ ζητιανεύει ; » Ἄλλοι λέγανε πὼς « Αὐ-
» τὸς εἶναι »· ἄλλοι λέγανε « Ὄχι, παρὰ τοῦ μιάζει »·
ἐκεῖνος ἔλεγε πὼς « Ἐγὼ εἶμαι ». Τοῦ λέγανε λοιπὸν
« Πῶς ἄνοιξαν τὰ μάτια σου ; » Ἀποκρίθη ἐκεῖνος « Ὁ
» ἄνθρωπος ποὺ τόνε λὲν Ἰησοῦ ἔκανε λάσπη καὶ μ' ἄ-
» λειψε τὰ μάτια, καὶ μοὖπε πὼς Πήγαινε στὸ Σιλωὰμ
» καὶ πλύσου. Πῆγα λοιπὸν, κι' ἅμα πλύθηκα εἶδα ».
Καὶ τοὖπαν « Ποῦ 'ναι τος ἐκεῖνος ; » Λέει « Δὲν ξέ-
» ρω ». Τὸν πηγαίνουνε στοὺς Φαρισαίους τὸν ἄλλοτες
τυφλό. Κι' εἴτανε σαββάτο ἡ μέρα ὅταν ἔκανε ὁ Ἰησοῦς
τὴ λάσπη καὶ τ' ἄνοιξε τὰ μάτια. Πάλι λοιπὸν τόνε
ρωτούσανε κι' οἱ Φαρισαῖοι πῶς εἶδε. Κι' ἐκεῖνος τοὺς
εἶπε « Λάσπη μοὔβαλε στὰ μάτια ἀπάνου, καὶ πλύθηκα
» καὶ βλέπω ». Λέγανε λοιπὸν ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους
μερικοὶ « Δὲν εἶναι αὐτὸς ἀπὸ τὸ Θεὸ ὁ ἄνθρωπος, τὶ δὲ
» φυλάει τὸ σαββάτο ». Κι' ἄλλοι λέγανε « Πῶς μπορεῖ
» ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάνει τέτια σημάδια ; » Κι'
εἴχανε διχόνια μεταξύ τους. Λέγανε λοιπὸν πάλι τοῦ

τυφλοῦ «Ἐσὺ τί λὲς γι' αὐτόν; γιατί σ' ἄνοιξε τὰ μά-
» τια;» Κι' ἐκεῖνος εἶπε «Γιατὶ εἶναι προφήτης». Δὲν
πιστέψανε λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πὼς τυφλὸς εἶταν ἐκεῖ-
νος κι' εἶδε ὡς ποὺ φώναξαν τοὺς γονιοὺς τ' ἀνθρώπου
ποῦδε καὶ τοὺς ρωτήσανε λέγοντας «Εἶναι αὐτὸς ὁ γιός
» σας ποὺ λέτε ἐσεῖς πὼς γεννήθηκε τυφλός; Πῶς λοι-
» πὸν βλέπει τώρα;» Ἀπαντήσανε λοιπὸν οἱ γονιοί
του κι' εἶπαν «Ξέρουμε πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ γιός μας
» καὶ πὼς γεννήθηκε τυφλὸς, μὰ πῶς τώρα βλέπει
» δὲν ξέρουμε· ἢ πιός τ' ἄνοιξε τὰ μάτια ἐμεῖς δὲν
» ξέρουμε. Τὸν ἴδιονε ρωτῆστε· ἡλικία ἔχει, αὐτὸς
» ἂς μιλήσει γιὰ τὸν ἑαυτό του». Αὐτὰ εἶπαν οἱ γο-
νιοί του γιατὶ φοβοῦνταν τοὺς Ἰουδαίους, ἐπειδὴ εἶχα-
νε συφωνήσει πρὶν οἱ Ἰουδαῖοι πὼς ἂν κανεὶς τὸν κη-
ρύξει Χριστὸ, ν' ἀφοριστεῖ ἀπὸ τὸ συναγῶγι. Γιὰ τοῦτο
οἱ γονιοί του εἶπαν πὼς «Ἡλικία ἔχει, ρωτῆστε τον
» τὸν ἴδιο». 31. Φωνάξανε λοιπὸν τὸν ἄνθρωπο ξανὰ
τὸν πρὶν τυφλὸ καὶ τοῦπανε «Δόξασε τὸ Θεό. Ἐμεῖς
» ξέρουμε πὼς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἁμαρτωλός».
Ἀποκρίθηκε λοιπὸν ἐκεῖνος «Ἂν εἶναι ἁμαρτωλὸς
» δὲν ξέρω· ἕνα ξέρω, πὼς εἴμουνα τυφλὸς καὶ τώρα
» βλέπω». Τοῦπανε λοιπὸν «Τί σοὔκανε; πῶς σ' ἄ-
» νοιξε τὰ μάτια;» Τοὺς ἀποκρίθηκε «Σᾶς τὄπα τώρα
» καὶ δὲν ἀκούσατε; τί λοιπὸν θέτε νὰ ξανακοῦστε;
» Μήπως θέλετε κι' ἐσεῖς νὰ γίνετε μαθητάδες του;»
Καὶ τὸν ἔβρισαν κι' εἶπαν «Ἐσύ 'σαι ἐκείνου μαθητὴς,
» μὰ ἐμεῖς εἴμαστε τοῦ Μωϋσῆ μαθητάδες. Ἐμεῖς ξέ-
» ρουμε πὼς τοῦ Μωϋσῆ μίλησε ὁ Θεός· αὐτὸν δὲν τὸν
» ξέρουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι». Ἀποκρίθηκε ὁ ἄνθρωπος
καὶ τοὺς εἶπε «Ἐδῶ ναὶ εἶναι τὸ παράξενο, πὼς ἐ-
» σεῖς δὲν ξέρετε ἀπὸ ποῦ εἶναι, καὶ μ' ἄνοιξε τὰ μά-

» τια. Ξέρουμε πὼς ὁ Θεὸς ἁμαρτωλοὺς δὲ συνακούει·
» παρὰ ἂν εἶναι κανεὶς θεοφοβούμενος καὶ κάνει τὸ θέ-
» λημά του, αὐτόνε συνακούει. Στὸν αἰῶνα δὲν ἀκού-
» στη πὼς ἄνοιξε κανεὶς μάτια τυφλοῦ γεννημένου. Ἂν
» αὐτὸς δὲν εἶταν ἀπὸ τὸ Θεὸ, δὲ μποροῦσε τίποτα
» νὰ κάνει». Ἀποκρίθηκαν καὶ τοῦπαν «Μ' ἁμαρτίες
» ἐσὺ ὁλόκληρος γεννήθηκες κι' ἐσὺ μᾶς μαθαίνεις ἐ-
» μᾶς;» Καὶ τόνε βγάλανε ὄξω.

Ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς πὼς τόνε βγάλανε ὄξω, καὶ τὸν
ηὗρε κι' εἶπε «Ἐσὺ πιστεύεις τὸ γιὸ τ' ἀνθρώπου;»
«Καὶ πιός εἶναι» εἶπε «Κύριε, γιὰ νὰν τὸν πιστέψω;»
Τοὖπε ὁ Ἰησοῦς «Καὶ τὸν εἶδες, κι' αὐτὸς εἶναι ποὺ
» μιλᾷ μαζί σου». Κι' ἐκεῖνος εἶπε «Πιστεύω, Κύ-
» ριε,» καὶ τὸν προσκύνησε. Κι' εἶπε ὁ Ἰησοῦς «Γιὰ
» δίκασμα ἦρθα ἐγὼ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ποὺ ὅσοι δὲ
» βλέπουνε νὰ βλέπουν, κι' ὅσοι βλέπουνε νὰ τυφλω-
» θοῦν». Τ' ἄκουσαν αὐτὰ οἱ Φαρισαῖοι ὅσοι εἶτανε
μαζί του, καὶ τοῦπαν «Μήπως κι' ἐμεῖς εἴμαστε τυ-
» φλοί;» Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς «Ἂν εἴσαστε τυφλοὶ, δὲ
» θἄχατε ἁμαρτία. Μὰ τώρα λέτε πὼς Βλέπουμε· ἡ
» ἁμαρτία σας μένει.

» Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, ὅπιος δὲ μπαίνει ἀπὸ [10]
» τὴ μπασιὰ στὴ μάντρα τῶν προβάτων, μόνε ἀπ'
» ἀλλοῦ ἀνεβαίνει, ἐκεῖνος εἶναι κλέφτης καὶ κακοῦρ-
» γος· μὰ ὅπιος μπαίνει ἀπὸ τὴ μπασιὰ, βοσκὸς εἶναι
» τῶν προβάτων. Σ' αὐτόνε ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὴ
» φωνή του ἀκοῦνε τὰ πρόβατα, καὶ τὰ πρόβατά του
» μὲ τ' ὄνομά τους τὰ φωνάζει, καὶ τὰ βγάζει [στὴ
» βοσκή]. Ὅταν ὅλα βγάλει τὰ δικά του, ὀμπρός τους
» περπατεῖ, καὶ τὰ πρόβατα τὸν ἀκολουθοῦνε τὶ γνω-
» ρίζουν τὴ φωνή του· μὰ ξένο δὲ θ' ἀκολουθήσουνε,

» μόνε θὰ φύγουνε, τὶ δὲ γνωρίζουν τὴ φωνὴ τῶν ξέ-
» νων ». Αὐτὴ τὴν παροιμία τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς, μὰ
ἐκεῖνοι δὲν ἔνιωσαν τί τοὺς ἔλεγε. 32. Εἶπε λοιπὸν πάλι
ὁ Ἰησοῦς « Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, ἐγώ ᾽μαι ἡ μπα-
» σιὰ τῶν προβάτων. Ὅλοι ὅσοι ἦρθαν προτύτερά μου,
» κλέφτες εἶναι καὶ κακοῦργοι· μὰ δὲν τοὺς ἄκουσαν
» τὰ πρόβατα [πῶς μπαίνουνε]. Ἐγώ ᾽μαι ἡ μπα-
» σιά· ἂν ἀπὸ μένα μπεῖ κανείς, θὰ σωθεῖ καὶ θἄμπει
» καὶ θὰ βγεῖ καὶ θὰ βρεῖ βοσκή. Ὁ κλέφτης δὲν ἔρ-
» χεται παρὰ νὰ κλέψει καὶ νὰ θύσει κι᾽ ἀπολέσει· ἐγὼ
» ἦρθα γιὰ νἄχουνε θροφὴ καὶ περισσεύουν. Ἐγώ ᾽μαι
» ὁ βοσκὸς ὁ καλός. Ὁ βοσκὸς ὁ καλὸς δίνει τὴ ζωή
» του γιὰ τὰ πρόβατα· ὁ πλερωμένος καὶ βοσκὸς μὴν
» ὄντας, ποὺ δὲν εἶναι τὰ πρόβατα δικά του, βλέπει
» τὸ λύκο ποὔρχεται κι᾽ ἀφίνει τὰ πρόβατα καὶ φεύγει,
» κι᾽ ὁ λύκος τ᾽ ἁρπάζει καὶ σκορπᾷ, γιατὶ εἶναι πλε-
» ρωμένος καὶ δὲν πονάει τὰ πρόβατα.
33. » Ἐγώ ᾽μαι ὁ βοσκὸς ὁ καλὸς, καὶ γνωρίζω
» τὰ δικά μου καὶ τὰ δικά μου μὲ γνωρίζουν — καθὼς
» μὲ γνωρίζει ὁ πατέρας κι᾽ ἐγὼ γνωρίζω τὸν πατέρα —
» καὶ δίνω τὴ ζωή μου γιὰ τὰ πρόβατα. Ἔχω κι᾽
» ἄλλα πρόβατα ποὺ δὲν εἶναι αὐτῆς τῆς στάνης· κι᾽
» ἐκεῖνα πρέπει νὰν τὰ φέρω, καὶ θ᾽ ἀκούσουν τὴ φωνή
» μου, καὶ θὰ γενοῦνε ἕνα κοπάδι, ἕνας βοσκός. Γιὰ
» τοῦτο μ᾽ ἀγαπᾷ ὁ πατέρας, γιατὶ ἐγὼ δίνω τὴ ζωή
» μου γιὰ νὰν τὴ λάβω πίσω. Κανεὶς δὲ μοῦ τὴν πῆρε,
» μόνε ἐγὼ τὴ δίνω μόνος μου. Ἐξουσία ἔχω νὰν τὴ
» δώσω, κι᾽ ἐξουσία ἔχω νὰν τὴν πάρω πάλι· αὐτὴ τὴν
» προσταγὴ ἔλαβα ἀπὸ τὸν πατέρα μου ». Διαιρέθη-
καν πάλι οἱ Ἰουδαῖοι γι᾽ αὐτοὺς τοὺς λόγους. Καὶ πολ-
λοί τους λέγανε « Δαιμονισμένος εἶναι καὶ παραλαλεῖ·

» τί τὸν ἀκοῦτε; »· ἄλλοι λέγανε « Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν
» εἶναι δαιμονισμένου· μήπως μπορεῖ δαιμόνιο ν᾽ ἀνοί-
» ξει μάτια τυφλῶν; »
34. Εἶταν τότες τὰ ἐγκαίνια στὰ Ἱεροσόλυμα. Εἶ-
τανε χειμῶνας, καὶ περπατοῦσε ὁ Ἰησοῦς μέσα στὸ ναὸ
στὸ λιακωτὸ τοῦ Σολομώνα. Τὸν τριγυρίσανε λοιπὸν οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ τοὔλεγαν « Ὡς πότε θὰ μᾶς βγάζεις τὴν
» ψυχή; Ἂν εἶσαι ἐσὺ ὁ Χριστὸς, πές μας το ἀνοι-
» χτά ». Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Σᾶς εἶπα καὶ
» δὲν πιστέψατε. Τὰ ἔργα ποὺ κάνω ἐγὼ μὲ τ᾽ ὄνο-
» μα τοῦ πατέρα μου, αὐτά ᾽ναι κηρυχτής μου· ὅμως
» ἐσεῖς δὲν πιστεύετε γιατὶ δὲν εἶστε ἀπὸ τὰ πρόβατά
» μου. Τὰ πρόβατά μου ἀκοῦν τὴ φωνή μου κι᾽ ἐγὼ τὰ
» γνωρίζω· καὶ μ᾽ ἀκολουθοῦν κι᾽ ἐγὼ τοὺς δίνω ζωὴ
» παντοτινὴ, καὶ δὲ θὰ χαθοῦνε στὸν αἰῶνα καὶ κανεὶς
» δὲ θὰν τ᾽ ἁρπάξει ἀπὸ τὸ χέρι μου. Ὁ πατέρας μου
» ποὺ μοῦ τἄδωκε εἶναι ἀπ᾽ ὅλους μεγαλύτερος, καὶ
» κανεὶς δὲ μπορεῖ ν᾽ ἁρπάξει ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ πατέρα.
» Ἕνα εἴμαστε, ἐγὼ κι᾽ ὁ πατέρας ». Σήκωσαν πάλε
πέτρες οἱ Ἰουδαῖοι νὰν τὸν πετροβολήσουν. Τοὺς ἀπο-
κρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Πολλὰ ἔργα σᾶς ἔδειξα καλὰ ἀπὸ
» τὸν πατέρα· γιὰ πιό τους ἔργο μὲ πετροβολᾶτε; »
Τ᾽ ἀποκρίθηκαν οἱ Ἰουδαῖοι « Γιὰ καλὸ ἔργο δὲ σὲ πε-
» τροβολᾶμε, παρὰ γιὰ ἀσέβεια καὶ γιατὶ ἐσὺ ὄντας
» ἄνθρωπος γίνεσαι Θεός ». Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰη-
σοῦς « Δὲν εἶναι γραμένο μέσα στὸ Νόμο σας πὼς
» *Ἐγὼ εἶπα Εἶστε θεοί*; Ἂν ἐκείνους εἶπε θεοὺς ποὺ
» λάβανε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲ μπορεῖ νὰ χα-
» λαστεῖ ἡ Γραφὴ, ἐκείνονε π᾽ ἅγιασε ὁ πατέρας κι᾽
» ἔστειλε στὸν κόσμο, ἐσεῖς τοῦ λέτε πὼς Ἀσεβεῖς,
» γιατὶ εἶπε Εἶμαι γιὸς τοῦ Θεοῦ; Ἂ δὲν κάνω τὰ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

» ἔργα τοῦ πατέρα μου, μὴ μὲ πιστεύετε· ἂν ὅμως κά-
» νω, [τότες] κι' ἐμένα ἂ δὲν πιστεύετε, πιστέψτε τὰ
» ἔργα, γιὰ νὰ μάθετε καὶ γνωρίζετε πὼς μαζί μου ὁ
» πατέρας κι' ἐγὼ μὲ τὸν πατέρα ». Ζητοῦσαν πάλι
νὰν τὸν πιάσουν· καὶ βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τους, κι' ἔ-
φυγε πάλι ἀντίπερα τοῦ Ἰορδάνη, στὸ μέρος ποὺ βά-
φτιζε πρὶν ὁ Ἰωάνης, κι' ἔμενε ἐκεῖ. Καὶ πολλοὶ ἦρθαν
ἐκεῖ κι' ἔλεγαν πὼς « Ὁ Ἰωάνης ναὶ μὲν δὲν ἔκανε κα-
» νένα σημάδι, ὅμως ὅλα ὅσα εἶπε γι' αὐτὸν ὁ Ἰωάνης
» εἶταν ἀληθινά ». Καὶ πολλοὶ τὸν πίστεψαν ἐκεῖ.

[11] 35. Κι' εἶταν ἕνας ἄρρωστος, ὁ Λάζαρος ἀπὸ τὴ
Βηθανία, ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Μαρίας καὶ τῆς Μάρθας
τῆς ἀδερφῆς της. Κι' ἡ Μαριὰμ ἐκείνη π' ἄλειψε τὸν
Κύριο μυρουδικὸ καὶ μὲ τὰ μαλλιά της σφούγγισε τὰ
πόδια του, αὐτὴ 'τανε ποὺ ὁ Λάζαρος ὁ ἀδερφός της
εἶταν ἄρρωστος. Τοῦ μήνησαν λοιπὸν οἱ ἀδερφάδες κι'
εἶπαν « Κύριε, νά εἶναι ἄρρωστος ἐκεῖνος π' ἀγαπᾶς ».
Καὶ σὰν τ' ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς εἶπε « Αὐτὴ ἡ ἀρρώστια
» δὲν εἶναι γιὰ θάνατο μόνε γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, γιὰ
» νὰ κάνει καὶ νὰ δοξαστεῖ ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ». Κι' ὁ
Ἰησοῦς ἀγαποῦσε τὴ Μάρθα καὶ τὴν ἀδερφή της καὶ
τὸ Λάζαρο. Ὅταν ἄκουσε λοιπὸν πὼς εἶναι ἄρρωστος,
τότ' ἔμεινε διὸ μέρες στὸ μέρος ποὺ βρίσκουνταν· ἔπει-
τα κατόπι λέει στοὺς μαθητάδες « Πᾶμε στὴν Ἰου-
» δαία πάλι ». Τοῦ λένε οἱ μαθητάδες « Ραββεί, ὅ,τι
» ζητούσανε νὰ σὲ πετροβολήσουν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
» πάλι πᾶς ἐκεῖ; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Δὲν εἶναι
» δώδεκα οἱ ὧρες τῆς ἡμέρας; Ὅποιος περπατᾷ τὴν
» ἡμέρα, δὲ σκουντάφτει γιατὶ βλέπει τὸ φῶς τοῦ κό-
» σμου τούτου· ὅποιος ὅμως περπατᾷ τὴ νύχτα, σκουν-
» τάφτει γιατὶ δὲν ἔχει μέσα του τὸ φῶς ». Εἶπε αὐτὰ

καὶ κατόπι τοὺς λέει « Ὁ Λάζαρος ὁ φίλος μας κοιμή-
» θηκε· μόνε πάω νὰν τὸν ξυπνήσω ». Τοὔπανε λοιπὸν
οἱ μαθητάδες « Κύριε, ἂν κοιμήθηκε, [ὁ ὕπνος του] θὰ
» σωθεῖ ». Κι' ὁ Ἰησοῦς εἶχε πεῖ γιὰ τὸ θάνατό του·
μὰ ἐκεῖνοι νόμισαν πὼς τὸ κοίμισμα τοῦ ὕπνου λέει.
Τότες λοιπὸν τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς ἀνοιχτὰ « Ὁ Λάζα-
» ρος πέθανε, καὶ χαίρουμαι γιὰ σᾶς, γιὰ νὰ πιστέψτε,
» ἀφοῦ δὲν εἴμουν ἐκεῖ· μόνε πᾶμε στὸ Λάζαρο ». Εἶπε
λοιπὸν ὁ Θωμᾶς ποὺ τόνε λέγανε *Δίδυμο* στοὺς συμμα-
θητάδες του « Πᾶμε κι' ἐμεῖς νὰ μᾶς σκοτώσουνε μαζί
» του ». Σὰν ἦρθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, τὸν ηὗρε ποὔχε
τότες τέσσερεις μέρες μέσα στὸν τάφο.

Κι' εἶταν ἡ Βηθανία κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα, ὡς
δεκαπέντε στάδια μακριά. 36. Καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι
εἶχαν ἐρθεῖ στῆς Μάρθας καὶ Μαρίας, νὰν τὶς παρη-
γορήσουνε γιὰ τὸν ἀδερφό. Λοιπὸν ἡ Μάρθα ὅταν ἄ-
κουσε πὼς ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, βγῆκε νὰν τὸν προδεχτεῖ·
ἡ Μαρία ὅμως ἔμενε σπίτι. Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα στὸν
Ἰησοῦ « Ἂν εἴσουν ἐδῶ, δὲν πέθαινε ὁ ἀδερφός μου·
» καὶ τώρα ξέρω πὼς ὅ,τι ζητήσεις τοῦ Θεοῦ θὰ σ' τὸ
» δώσει ὁ Θεός ». Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Θ' ἀναστηθεῖ ὁ
» ἀδερφός σου ». Τοῦ λέει ἡ Μάρθα « Ξέρω πὼς θ' ἀ-
» ναστηθεῖ κατὰ τὴν ἀνάσταση τὴ στερνὴ τὴ μέρα ».
Τῆς εἶπε ὁ Ἰησοῦς « Ἐγώ 'μαι ἡ ἀνάσταση κι' ἡ ζωή.
» Ὅποιος μὲ πιστεύει, κι' ἂν πεθάνει θὰ ζήσει· κι' ὅποιος
» ζεῖ καὶ μὲ πιστεύει, δὲ θὰ πεθάνει στὸν αἰῶνα. Τὸ
» πιστεύεις αὐτό; » Τοῦ λέει « Ναί, Κύριε, ἐγὼ πι-
» στεύω πὼς ἐσύ 'σαι ὁ Χριστός, ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ποὔ-
» ναι νἄρθεῖ στὸν κόσμο ». Καὶ σὰν τὄπε αὐτό, ἔφυγε
καὶ φώναξε κρυφὰ τὴ Μαριὰμ τὴν ἀδερφή της κι' εἶπε
« Ὁ δάσκαλος ἦρθε καὶ σὲ φωνάζει ». Κι' ἐκείνη σὰν

τἄκουσε, σηκώθη γλήγορα καὶ πήγαινε στὸν Ἰησοῦ·
κι' ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε ἀκόμα φτάσει στὸ χωριό, μόνε
εἶταν ἀκόμα στὸ μέρος ὅπου τὸν προδέχτηκε ἡ Μάρθα.
Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ποὔτανε μαζί της σπίτι καὶ τὴν
παρηγοροῦσαν, σὰν εἶδαν τὴ Μαριὰμ πὼς γλήγορα ση-
κώθηκε καὶ βγῆκε, τὴν ἀκολουθήσανε θαρρῶντας πὼς
πάει στὸν τάφο γιὰ νὰ κλάψει ἐκεῖ. Ἡ Μαριὰμ λοιπὸν
σὰν ἔφτασε στὸ μέρος ποὔταν ὁ Ἰησοῦς, μόλις τὸν εἶδε
καὶ τοὔπεσε στὰ πόδια λέγοντάς του « Κύριε, ἂν εἴσουν
» ἐδῶ, δὲ μοῦ πέθαινε ὁ ἀδερφός [μου] ». Ὁ Ἰησοῦς
λοιπὸν, ὅταν τὴν εἶδε ποὔκλαιγε καὶ ποὔκλαιγαν [κι']
οἱ Ἰουδαῖοι ὅσοι ἤρθανε μαζί της, στέναξε ἡ καρδιά
του καὶ συγκινήθη κι' εἶπε « Ποῦ τόνε θάψατε; » Τοῦ
λένε « Κύριε, ἔλα νὰ δεῖς ». Δάκρυσε ὁ Ἰησοῦς. Λέγανε
λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι « Κοίτα πῶς τὸν ἀγαποῦσε ». Καὶ
μερικοί τους εἴπανε « Δὲ μποροῦσε αὐτὸς π' ἄνοιξε τὰ
» μάτια τοῦ τυφλοῦ νὰ κάνει πού κι' αὐτὸς νὰ μὴν
» πεθάνει; » Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλι στενάζοντας μέσα
του ἔρχεται στὸν τάφο· κι' εἴτανε βραχότρυπα κι' ἀ-
πάνου της βαλμένη πέτρα. Λέει ὁ Ἰησοῦς « Βγάλτε
» τὴν πέτρα ». Τοῦ λέει ἡ ἀδερφὴ τοῦ πεθαμένου ἡ
Μάρθα « Κύριε, μυρίζει τώρα· γιατὶ εἶναι τέσσερων με-
» ρῶν ». Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Δὲ σοῦ εἶπα πὼς ἂν ἴσως
» πιστέψεις, θὰ δεῖς τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ; » Βγάλανε
λοιπὸν τὴν πέτρα· κι' ὁ Ἰησοῦς σήκωσε τὰ μάτια κι'
εἶπε « Πατέρα, σ' εὐχαριστῶ πού μ' ἄκουσες. Ἐγὼ ὅμως
» ἤξερα πὼς πάντα μ' ἀκοῦς· μόνε τὄπα γιὰ τὸ λαὸ
» τριγύρω, γιὰ νὰ πιστέψουν πὼς ἐσύ μ' ἔστειλες ».
Κι' ὅταν τἆπε αὐτὰ, φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη « Λά-
» ζαρε, ἔλα ὄξω ». Καὶ βγῆκε ὁ νεκρὸς σαβανωμένος
χεροπόδαρα, κι' εἴτανε τὸ πρόσωπό του δεμένο γύρω μὲ

προσόψι. Τοὺς λέει ὁ Ἰησοῦς « Λύστε τον κι' ἀφίστε
» τον νὰ σύρει ». Πολλοὶ λοιπὸν Ἰουδαῖοι, ποὔχαν ἐρ-
θεῖ στῆς Μαριὰμ κι' εἶδαν ὅσα ἔκανε, τὸν πιστέψαν·
μερικοί τους ὅμως πήγανε στοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς
εἶπαν ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς.

37. Μαζέψανε οἱ πρωτοπαπάδες λοιπὸν κι' οἱ Φα-
ρισαῖοι συβούλιο κι' ἔλεγαν « Τί κάνουμε, γιατὶ αὐτὸς
» ὁ ἄνθρωπος κάνει πολλὰ σημάδια. Ἂν τὸν ἀφίσουμε
» ἔτσι, ὅλοι θὰν τὸν πιστέψουν, καὶ θἄρθουν οἱ Ρω-
» μαῖοι καὶ θὰ μᾶς καταστρέψουν πατρίδα κι' ἔθνος ».
Κι' ἕνας τους κἄποιος Καϊάφας, ἀρχιπαπᾶς ὄντας τοῦ
χρόνου ἐκείνου, τοὺς εἶπε « Ἐσεῖς δὲν ξέρετε τίποτα,
» μηδὲ στοχάζεστε πὼς μᾶς συφέρνει ἕνας ἄνθρωπος
» νὰ πάει γιὰ τὸ καλὸ τοῦ λαοῦ κι' ὄχι νὰ χαθεῖ ὁλό-
» κληρο τὸ ἔθνος ». Κι' αὐτὸς δὲν εἴτανε δικός του
λόγος, μόνε ἀρχιπαπᾶς ὄντας ἐκείνου τοῦ χρόνου προ-
φήτεψε πὼς εἴτανε νὰ πεθάνει ὁ Ἰησοῦς γιὰ τὸ καλὸ
τοῦ ἔθνους, κι' ὄχι γιὰ τὸ καλὸ τοῦ ἔθνους μοναχὰ
παρὰ καὶ γιὰ νὰ συνάξει σ' ἕνα τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ
τὰ σκορπισμένα.

38. Ἀπὸ κείνη λοιπὸν τὴ μέρα ἀποφασίσανε νὰν
τόνε θανατώσουν. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν δὲν περπατοῦσε
πιὰ ἀνάμεσα στοὺς Ἰουδαίους φανερὰ, μὸν ἔφυγε ἀπὸ
κεῖ [καὶ πῆγε] σὲ μέρος κοντὰ στὴν ἔρημο, σὲ χώρα
ποὺ τὴ λὲν Ἐφραΐμ, κι' ἔμενε ἐκεῖ μαζὶ μὲ τοὺς μα-
θητάδες. Καὶ σίμωνε τὸ πάσκα τῶν Ἰουδαίων, καὶ
πρὶν τὸ πάσκα ἀνέβηκαν πολλοὶ ἀπὸ τὰ ξώχωρα στὰ
Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ καθαριστοῦν. Ζητούσανε λοιπὸν
τὸν Ἰησοῦ καὶ λέγανε μεταξύ τους στέκοντας μέσα
στὸ ναὸ « Τί λέτε; πὼς δὲ θάρθει στὴ σχόλη; » Κι'
εἴχανε δώσει οἱ πρωτοπαπάδες κι' οἱ Φαρισαῖοι προ-

σταγές, πῶς ἂν κανένας μάθει ποῦναι, νὰ μηνήσει γιὰ
νὰν τὸν πιάσουν.

[12] 39. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ἔξη μέρες πρὶν τὸ πάσκα
πῆγε στὴ Βηθανία ὅπου βρίσκουνταν ὁ Λάζαρος π' ἀ-
νάστησε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὁ Ἰησοῦς. Τοὔκαναν ἐκεῖ λοι-
πὸν τραπέζι, κι' ἡ Μάρθα ὑπερετοῦσε κι' ὁ Λάζαρος εἶ-
ταν ἕνας ἀπὸ τοὺς καθισμένους μαζί του. Ἡ Μαριὰμ
λοιπὸν πῆρε μιὰ λίτρα μυρουδικὸ ἀπὸ ναρδόσταμο πο-
λύτιμο κι' ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοῦ σφούγ-
γισε μὲ τὰ μαλλιά της τὰ ποδάρια· καὶ τὸ σπίτι γιό-
μισε ἀπὸ τὴν εὐωδιὰ τοῦ μυρουδικοῦ. Καὶ λέει ὁ Ἰού-
δας ὁ Ἰσκαριώτης, ἕνας μαθητής του, ποὔτανε νὰν
τὸν παραδώσει «Γιατί αὐτὸ τὸ μυρουδικὸ δὲν πουλή-
» θηκε τρακόσα δηνάρια καὶ δὲ δόθηκε σὲ φτωχούς;»
Καὶ τὄπε αὐτὸ ὄχι γιατὶ τὸν ἔμελε γιὰ τοὺς φτωχούς,
μόνε γιατὶ εἶταν κλέφτης κι' ἔχοντας τὸ κουτὶ βα-
στοῦσε τὶς συνεισφορές. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς «Ἄφισέ
» την κι' ἂς τὸ φυλάξει γιὰ τὴ μέρα τῆς θαφῆς μου·
» γιατὶ πάντα τοὺς φτωχοὺς τοὺς ἔχετε μαζί σας, μὰ
» ἐμένα πάντα δὲ μ' ἔχετε». Ἔμαθε λοιπὸν πλῆθος
πολὺ τῶν Ἰουδαίων πῶς εἶναι ἐκεῖ, κι' ἦρθαν ὄχι μο-
ναχὰ γιὰ τὸν Ἰησοῦ, παρὰ γιὰ νὰ δοῦνε καὶ τὸ Λά-
ζαρο π' ἀνάστησε ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Κι' ἀποφασίσανε
οἱ πρωτοπαπάδες νὰ θανατώσουν καὶ τὸ Λάζαρο, γιατὶ
ἀπ' ἀφορμή του πήγανε πολλοὶ Ἰουδαῖοι καὶ πίστεψαν
τὸν Ἰησοῦ.

40. Τὴν κατόπι μέρα τὸ μεγάλο πλῆθος ποὖχε ἐρθεῖ
στὴ σκόλη, σὰν ἄκουσαν πῶς ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς στὰ
Ἱεροσόλυμα, πῆραν τὰ χουρμαδόκλαδα καὶ βγήκανε
νὰν τὸν προδεχτοῦν, κι' ἔκραζαν «Ὡσαννᾶ. Βλογητὸς
» αὐτὸς ποὺ φτάνει στ' ὄνομα τοῦ Κυρίου» κι' «Ὁ

» βασιλέας τοῦ Ἰσραήλ». Κι' ὁ Ἰησοῦς βρῆκε ἕνα ὀνάρι
καὶ κάθησε ἀπάνου, καθὼς εἶναι γραμένο *Μὴ φοβᾶσαι,
κόρη τῆς Σιών· νά ἔρχεταί σου ὁ βασιλέας σου καθι-
σμένος σ' ὄνισσας πουλάρι.* Αὐτὰ δὲν τἄνιωσαν οἱ μα-
θητάδες του πρῶτα, ὅμως σὰ δοξάστηκε ὁ Ἰησοῦς, τό-
τες θυμήθηκαν πῶς αὐτὰ γιὰ κεῖνον εἴτανε γραμένα κι'
αὐτὰ τοὔκαναν. Κήρυχνε λοιπὸν ὁ κόσμος ποὔτανε μα-
ζί του ὄτα φώναξε ἀπὸ τὸν τάφο τὸ Λάζαρο καὶ τὸν
ἀνάστησε ἀπὸ τοὺς νεκρούς· γιὰ τοῦτο καὶ βγῆκε νὰν
τὸν προδεχτεῖ κι' ὁ λαός, γιατὶ ἄκουσαν πῶς ἔκανε ὁ
Ἰησοῦς ἐκεῖνο τὸ σημάδι. Εἴπανε λοιπὸν οἱ Φαρισαῖοι
μεταξύ τους «Βλέπετε πῶς τίποτα καλὸ δὲν κάνετε;
» Νά πῆγε ὁ κόσμος ξοπίσω του».

41. Κι' εἴτανε μερικοὶ Ἕλληνες ἀπ' αὐτοὺς π' ἀνέ-
βαιναν νὰ προσκυνήσουνε στὴ σκόλη. Αὐτοὶ λοιπὸν πή-
γανε στὸ Φίλιππο, ἐκεῖνον ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδὰ τῆς Γα-
λιλαίας, καὶ τὸν παρακαλοῦσαν κι' ἔλεγαν «Ἀφέντη,
» θέλουμε νὰ δοῦμε τὸν Ἰησοῦ». Πάει ὁ Φίλιππος καὶ
τὸ λέει τ' Ἀντρέα· πάει ὁ Ἀντρέας κι' ὁ Φίλιππος καὶ
τὸ λένε τοῦ Ἰησοῦ. Κι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀποκρίνεται καὶ
λέει «Ἦρθε ἡ ὥρα ποὺ θὰ δοξαστεῖ ὁ γιὸς τ' ἀνθρώπου.
» Ἀλήθεια ἀλήθεια σᾶς λέω, ἂν τὸ σταρόσπυρο πέσει
» κατὰ γῆς καὶ δὲν πεθάνει, αὐτὸ μονάχα μένει· ἂν
» ὅμως πεθάνει, βγάζει καρπὸ πολύ. Ὅποιος ἀγαπᾶ τὴ
» ζωή του, τὴ χάνει· κι' ὅποιος μισεῖ τὴ ζωή του σ' ἐ-
» τοῦτον τὸν κόσμο, θὰν τὴ φυλάξει ὡς σ' ὕπαρξη παν-
» τοτινή.

42. »Ὅποιος μὲ δουλεύει ἂς ἀκολουθᾶ, κι' ὅπου 'μαι
» ἐγὼ ἐκεῖ κι' ὁ δουλευτής μου θἆναι. Ἂν κανένας μὲ
» δουλεύει, θὰν τὸν τιμήσει ὁ πατέρας. Τώρα συγκινή-
» θηκε ἡ ψυχή μου καὶ τί νὰ πῶ; Πατέρα, σῶσε με

» ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν ὥρα ; Ὅμως γιὰ τοῦτο ἦρθα σ᾽ αὐτὴ
» τὴν ὥρα. Πατέρα, δόξασέ μου τ᾽ ὄνομα ». Βγῆκε
λοιπὸν φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ « Καὶ δόξασα καὶ πάλι
» θὰ δοξάσω ». Τὸ πλῆθος ἐκεῖ ποὺ [τὴν] ἄκουσε ἔλεγε
πὼς ἔγινε βροντή· ἄλλοι λέγανε « Ἄγγελος τοῦ λά-
» λησε ». Ἀποκρίθηκε κι᾽ εἶπε ὁ Ἰησοῦς « Δὲ βγῆκε γιὰ
» μένα αὐτὴ ἡ φωνὴ παρὰ γιὰ σᾶς. Τώρα καταδικά-
» ζεται αὐτὸς ὁ κόσμος· τώρα ὄξω θὰ βγαλθεῖ ὁ ἀρ-
» χηγὸς τοῦ κόσμου ἐτούτου. Κι᾽ ἐγὼ ἂν ἀνυψωθῶ ἀπὸ
» τὴ γῆ, ὅλους θὰν τοὺς σήρω κοντά μου ». Καὶ τὄ-
λεγε αὐτὸ σημαίνοντας μὲ τί θάνατο θὰ πέθαινε. Τ᾽ ἀ-
ποκρίθηκε λοιπὸν ὁ λαὸς « Ἐμεῖς ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ Νό-
» μο πὼς ὁ Χριστὸς μένει στὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λὲς ἐσὺ
» πὼς πρέπει ν᾽ ἀνυψωθεῖ ὁ γιὸς τ᾽ ἀνθρώπου ; Πιός
» εἶναι αὐτὸς ὁ γιὸς τ᾽ ἀνθρώπου ; » Τοὺς εἶπε λοιπὸν
ὁ Ἰησοῦς « Λιγάκι μένει ἀκόμα τὸ φῶς μαζί σας. Περ-
» πατᾶτε ὅσο ἔχετε τὸ φῶς, μήπως σᾶς προφτάσει τὸ
» σκοτάδι· κι᾽ ὅπιος στὸ σκοτάδι περπατῇ, δὲν ξέρει
» ποῦ πηγαίνει. Ὅσο ἔχετε τὸ φῶς, πιστεύετε τὸ φῶς
» γιὰ νὰ γίνετε γιοὶ τοῦ φωτός ». Αὐτὰ μίλησε ὁ Ἰη-
σοῦς, κι᾽ ἔφυγε καὶ κρύφτηκε ἀπὸ κοντά τους.

43. Κι᾽ ἐνῷ ἔκανε τόσα σημάδια μπροστά τους, δὲν
τὸν πιστέψανε γιὰ ν᾽ ἀληθέψει ὁ λόγος τοῦ Ἠσαία τοῦ
προφήτη, ποὺ εἶπε *Κύριε, πιός πίστεψε τὸ μήνημά
μας καὶ σὲ πιόνε φανερώθη τὸ βραχιόνι τοῦ Κυρίου ;*
Γιὰ τοῦτο δὲ μπορούσανε νὰ πιστέψουν, γιατὶ εἶπε ὁ
Ἠσαίας πάλι *Τοὺς τύφλωσε τὰ μάτια καὶ τοὺς πέ-
τρωσε τὴν καρδιά, μὴν τυχόνε δοῦνε μὲ τὰ μάτια καὶ
μὲ τὴν καρδιά τους νιώσουν, καὶ γυρίσουνε καὶ τοὺς
γιατρέψω.* Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἠσαίας, γιατὶ εἶδε τὴ δόξα
του καὶ λάλησε γι᾽ αὐτόν. Ὡς τόσο καὶ προεστοὶ πολ-

λοὶ τὸν πίστεψαν, μὰ γιὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν τ᾽ ὁμο-
λογούσανε μήπως ἀφοριστοῦν ἀπὸ τὸ συναγῶγι· για-
τὶ προτίμησαν τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων κάλια παρὰ τὴ
δόξα τοῦ Θεοῦ.

44. Κι᾽ ὁ Ἰησοῦς φώναξε κι᾽ εἶπε « Ὅπιος μὲ πι-
» στεύει, δὲν πιστεύει ἐμένα παρὰ τὸ στάλτη μου· κι᾽
» ὅπιος μὲ θωρεῖ, θωρεῖ τὸ στάλτη μου. Ἐγὼ φῶς ἦρθα
» στὸν κόσμο, ποὺ ὅπιος μὲ πιστεύει νὰ μὴ μένει στὸ
» σκοτάδι. Κι᾽ ἂν κανεὶς ἀκούσει μου τὰ λόγια καὶ δὲν
» τὰ φυλάξει, ἐγὼ δὲ θὰν τὸν καταδικάσω· γιατὶ δὲν
» ἦρθα νὰ καταδικάσω τὸν κόσμο, μόνε νὰ σώσω τὸν
» κόσμο. Ὅπιος μὲ παρακούει καὶ δὲ δέχεται τὰ λό-
» για μου, ἔχει τὸν καταδικαστή του· ὁ λόγος ποὺ λά-
» λησα, αὐτὸς θὰν τὸν καταδικάσει τὴ στερνὴ τὴ μέ-
» ρα. Γιατὶ ἐγὼ δικά μου δὲ λάλησα, μόνε ὁ πατέρας
» ποὺ μ᾽ ἔστειλε, αὐτὸς μὲ πρόσταξε τί νὰ πῶ καὶ τί
» λαλήσω. Καὶ ξέρω πὼς ἡ προσταγή του ζωὴ θὰ πεῖ
» παντοτινή. Ὅσα λοιπὸν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶπε μου ὁ
» πατέρας ἔτσι λαλῶ ».

45. Καὶ πρὶν τὴ σκόλη τοῦ πάσχα, ὅταν ἔνιωσε ὁ [13]
Ἰησοῦς πὼς ἦρθε ἡ ὥρα του νὰ μισέψει ἀπ᾽ αὐτὸν τὸν
κόσμο στὸν πατέρα, τοὺς δικούς του [ἐδῶ] στὸν κόσμο
ὅπως τοὺς ἀγάπησε, ὡς στὸ τέλος τοὺς ἀγάπησε. Κι᾽
ἐνῷ τρώγανε — ὅταν πιὰ τὄχε βάλει ὁ Διάβολος στὸ νοῦ
του τὸ νὰν τὸν παραδώσει ὁ Ἰούδας ὁ γιὸς τοῦ Σίμω-
να ὁ Ἰσκαριώτης — γνωρίζοντας πὼς τὰ πάντα τοὖδωκε
στὰ χέρια [του] ὁ πατέρας καὶ πὼς ἀπὸ τὸ Θεὸ βγῆκε
καὶ στὸ Θεὸ πηγαίνει, σηκώνεται ἀπὸ τὸ δεῖπνο, καὶ
βγάζοντας τὸ φόρεμά του πῆρε ποδιὰ καὶ τὴ ζώστηκε·
ἔπειτα βάζοντας νερὸ στὴ λεκάνη, ἀρχίνησε κι᾽ ἔπλενε
τὰ πόδια τῶν μαθητάδων καὶ τὰ σφουγγίζε μὲ τὴν

ποδιὰ πoὔτανε ζωσμένος. Ἔρχεται λοιπὸν στὸ Σίμω-
να τὸν Πέτρο. Τοῦ λέει « Κύριε, ἐσὺ μοῦ πλένεις τὰ
» πόδια; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε « Ὅ,τι
» κάνω ἐγώ, ἐσὺ τώρα δὲν τὸ ξέρεις, μὰ θὰν τὸ μά-
» θεις ἔπειτα ». Τοῦ λέει ὁ Πέτρος « Ποτὲς δὲ θὰ μοῦ
» πλύνεις τὰ πόδια ». Τ' ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Ἂ δὲ
» σὲ πλύνω, δὲν ἔχεις θέση κοντά μου ». Τοῦ λέει ὁ
Πέτρος ὁ Σίμωνας « Κύριε, ὄχι τὰ πόδια μου μονάχα,
» παρὰ καὶ τὰ χέρια [μου] καὶ τὸ κεφάλι ». Τοῦ λέει ὁ
Ἰησοῦς « Ὁ λουσμένος δὲ χρειάζεται παρὰ τὰ πὄδια
» του νὰ πλύνει, κι' εἶναι ὅλος καθαρός· κι' ἐσεῖς εἶστε
» καθαροί, ὅμως ὄχι ὅλοι ». Γιατὶ ἤξερε τὸν παραδότη
του· γιὰ τοῦτο εἶπε πὼς « Ὅλοι δὲν εἶστε καθαροί ».

46. Ὅτα λοιπὸν τοὺς ἔπλυνε τὰ πόδια καὶ πῆρε τὰ
ροῦχα του καὶ κάθησε πάλι, τοὺς εἶπε « Ξέρετε τί σᾶς
» ἔκανα; Ἐσεῖς μὲ κράζετε Δάσκαλε καὶ Κύριε, καὶ
» καλὰ λέτε, γιατὶ εἶμαι. Ἂ λοιπὸν ἐγὼ σᾶς ἔπλυνα
» τὰ πόδια, ὁ Κύριος κι' ὁ δάσκαλος, πρέπει κι' ἐσεῖς
» νὰ πλένετε ὁ ἕνας τ' ἀλλουνοῦ τὰ πόδια· γιατὶ σᾶς
» ἔδωκα παράδειγμα νὰ κάνετε κι' ἐσεῖς καθὼς ἐγὼ
» σᾶς ἔκανα. Ἀλήθεια ἀλήθεια σᾶς λέω, δὲν ἔχει σκλά-
» βο ἀνώτερο ἀπὸ τὸν ἀφέντη του μηδ' ἀποσταλμένο
» ἀνώτερο ἀπ' τὸ στάλτη του. Ἂν αὐτὰ τὰ ξέρετε, κα-
» λότυχοί 'στε ἂν τὰ κάνετε. Γιὰ ὅλους σας δὲ μιλῶ·
» ἐγὼ ξέρω πιούς διάλεξα· παρὰ γιὰ ν' ἀληθέψει ἡ
» Γραφὴ *Ἐκεῖνος ποὖτρωγε τὸ ψωμί μου σήκωσε ἀπά-*
» *νου μου τὴ φτέρνα του*. Ἀπὸ τώρα σᾶς τὸ λέω, πρὶ
» γίνει, γιὰ νὰ πιστέψτε σὰ γίνει πὼς ἐγὼ εἶμαι. Ἀλή-
» θια ἀλήθια σᾶς λέω, ὅπιος δέχεται, ἂ στείλω κανέ-
» ναν, ἐμένα δέχεται· κι' ὅπιος ἐμένα δέχεται, δέχεται
» τὸ στάλτη μου ».

47. Σὰν εἶπε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, τοῦ συγκινήθηκε ἡ
καρδιὰ καὶ κήρυξε κι' εἶπε « Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω,
» πὼς ἕνας σας θὰ μὲ παραδώσει ». Κοιτάζανε ἕνας
τὸν ἄλλο οἱ μαθητάδες, κι' ἀποροῦσαν πιόνε λέει. Εἶ-
ταν ἕνας μαθητής του γυρμένος στὸν κόρφο τοῦ Ἰη-
σοῦ, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε ὁ Ἰησοῦς· τοῦ νεύει λοιπὸν ὁ
Σίμωνας ὁ Πέτρος καὶ τοῦ λέει « Πὲς πιόνε λέει ».
Ἔπεσε ἐκεῖνος στὰ στήθια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ λέει
« Κύριε, πιός εἶναι; » Ἀποκρίνεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς
« Ἐκεῖνος εἶναι ποὺ βουτήσω ἐγὼ τὸ ψωμὶ καὶ τοῦ τὸ
» δώσω ». Βουτῶντας λοιπὸν τὸ ψωμὶ παίρνει καὶ [τὸ]
δίνει στὸν Ἰούδα τὸ γιὸ τοῦ Σίμωνα τοῦ Ἰσκαριώτη.
Κι' ὕστερα ἀπὸ τὸ ψωμὶ, τότ' ἐκεινοῦ τοῦ μπῆκε μέσα
του ὁ Σατανᾶς. Τοῦ λέει λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς « Ὅ,τι κά-
» νεις κάνε γλήγορα ». Αὐτὸ κανεὶς δὲν τὄνιωσε ἀπὸ
τοὺς καθισμένους μὲ τί νόημα τοῦ τὄπε· γιατὶ μερι-
κοὶ θαρροῦσαν, ἐπειδὴ εἶχε τὸ κουτὶ ὁ Ἰούδας, πὼς τοῦ
λέει ὁ Ἰησοῦς « Ἀγόρασε ὅ,τι μᾶς χρειάζεται γιὰ τὴ
» σκόλη », ἢ στοὺς φτωχοὺς νὰ δώσει κἄτι. Πῆρε λοι-
πὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμὶ καὶ βγῆκε εὐτύς. Κι' εἴτανε νύχτα.

48. Σὰ βγῆκε λοιπὸν, λέει ὁ Ἰησοῦς « Τώρα δοξά-
» στηκε ὁ γιός τ' ἀνθρώπου καὶ μέσο του δοξάστηκε
» ὁ Θεὸς, κι' ὁ Θεὸς θὰν τόνε δοξάσει ἐκεῖνον κι' εὐτὺς
» θὰν τόνε δοξάσει. Παιδιά [μου], λίγο ἀκόμα βρίσκου-
» μαι μαζί σας. Θὰ μὲ ζητᾶτε, κι' ὅπως εἶπα στοὺς
» Ἰουδαίους, πὼς ὅπου ἐγὼ πηγαίνω ἐσεῖς νὰ πᾶτε δὲ
» μπορεῖτε, τώρα καὶ σ' ἐσᾶς τὸ λέω. Καινούρια ἐντο-
» λὴ σᾶς δίνω, ν' ἀγαπᾶστε· καθὼς σᾶς ἀγάπησα, κι'
» ἐσεῖς ν' ἀγαπᾶστε. Ἔτσι θὰ μάθουν ὅλοι πὼς εἶστε
» μαθητάδες μου, ἂν ἔχετε ἀγάπη μεταξύ σας ». Τοῦ
λέει ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος « Κύριε, ποῦ πᾶς; » Ἀπο-

κρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Ὅπου πάω δὲ μπορεῖς νὰ μ' ἀκο-
» λουθήσεις τώρα· θὰ μ' ἀκολουθήσεις ἔπειτα ». Τοῦ
λέει ὁ Πέτρος « Κύριε, γιατί δὲ μπορῶ νὰ σ' ἀκολου-
» θήσω τώρα; τὴ ζωή μου δίνω γιὰ σένα ». Ἀποκρί-
θηκε ὁ Ἰησοῦς « Τὴ ζωή σου δίνεις γιὰ μένα; Ἀλήθια
» ἀλήθια σοῦ λέω, πρὶ λαλήσει ὁ πετεινὸς, τρεῖς φορὲς
» θὰ μ' ἀρνηθεῖς.

[14] 49. » Μὴ σᾶς κλονίζεται ἡ καρδιά· πιστεύετε τὸ
» Θεὸ καὶ πιστεύετε κι' ἐμένα. Στοῦ πατέρα μου ἔχει
» μέρη νὰ μείνετε πολλά· εἰδεμὴ, θὰ σᾶς ἔλεγα πὼς
» πηγαίνω νὰ σᾶς ἑτοιμάσω τόπο. Κι' ἂ σήρω καὶ
» σᾶς ἑτοιμάσω τόπο, πάλι γυρίζω καὶ σᾶς παίρνω
» κοντά μου, ἔτσι ὁποῦ 'μαι ἐγὼ, γιὰ νὰ εἶστε κι' ἐ-
» σεῖς. Καὶ ποῦ πηγαίνω ἐγὼ, ξέρετε τὸ δρόμο ». Τοῦ
λέει ὁ Θωμᾶς « Κύριε, δὲν ξέρουμε ποῦ πᾷς· πῶς
» ξέρουμε τὸ δρόμο; » Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Ἐγώ 'μαι
» ὁ δρόμος κι' ἡ ἀλήθια κι' ἡ ζωή· κανεὶς δὲν πάει
» στὸν πατέρα ἐξὸν ἀπὸ μένα. Ἂ μὲ γνωρίζατε, θὰ
» ξέρατε καὶ τὸν πατέρα μου. Ἀπὸ τώρα τὸν ξέρε-
» τε καὶ τὸν εἴδατε ». Τοῦ λέει ὁ Φίλιππος « Κύριε,
» δεῖξε μας τὸν πατέρα καὶ μᾶς φτάνει ». Τοῦ λέει ὁ
Ἰησοῦς « Τόσον καιρὸ μαζί σας εἶμαι, καὶ δὲ μὲ γνω-
» ρίζεις, Φίλιππε; Ὅποιος μ' εἶδε ἐμένα, εἶδε τὸν πα-
» τέρα· πῶς ἐσὺ λὲς Δεῖξε μας τὸν πατέρα; Δὲν πι-
» στεύεις πὼς ἐγὼ μὲ τὸν πατέρα, κι' ὁ πατέρας πὼς
» εἶναι μαζί μου; Τὰ λόγια ἐγὼ ποὺ σᾶς λέω, δικά
» μου δὲ λαλῶ, μόνε ὁ πατέρας ποὺ μένει μαζί μου
» κάνει τὰ ἔργα του. Πιστεύετέ με, πὼς ἐγὼ μὲ τὸν
» πατέρα κι' ὁ πατέρας μαζί μου· εἰδεμὴ, ἀπὸ τὰ ἔργα
» μου πιστεύετέ με.

50. » Ἀλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, ὅποιος μὲ πιστεύει,

» τὰ ἔργα ἐγὼ ποὺ κάνω θὰ κάνει κι' ἐκεῖνος, καὶ με-
» γαλύτερά τους θὰ κάνει, γιατὶ ἐγὼ πηγαίνω στὸν
» πατέρα κι' ὅ,τι ζητᾷ στ' ὄνομά μου θὰν τὸ κάνω,
» γιὰ νὰ δοξαστεῖ μέσο τοῦ γιοῦ ὁ πατέρας. Ὅ,τι ζη-
» τῆστε στ' ὄνομά μου θὰν τὸ κάνω. Ἂ μ' ἀγαπᾶτε,
» φυλάξτε τὰ παραγγέλματά μου, καὶ θὰ παρακαλέσω
» ἐγὼ τὸν πατέρα, κι' ἄλλον παρήγορο θὰ σᾶς δώσει
» ποὺ αἰώνια νὰ μένει μαζί σας, τὸ πνέμα τῆς ἀλή-
» θιας, ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ λάβει ὁ κόσμος, τὶ δὲν τὸ
» θωρᾷ μήτε τὸ ξέρει· ἐσεῖς τὸ ξέρετε, γιατὶ κοντά σας
» μένει κι' εἶναι μέσα σας. Ὀρφανοὺς δὲ θὰ σᾶς ἀφή-
» κω· θὰ γυρίσω κοντά σας. Ἀκόμα λίγο, κι' ὁ κό-
» σμος δὲ μὲ βλέπει πιά· μὰ ἐσεῖς μὲ βλέπετε, τὶ ἐγὼ
» ζῶ καὶ θὰ ζῆστε κι' ἐσεῖς. Ἐκείνη τὴ μέρα ἐσεῖς θὰ
» μάθετε πὼς ἐγὼ μὲ τὸν πατέρα μου κι' ἐσεῖς μαζί
» μου κι' ἐγὼ μαζί σας. Ὅποιος κατέχει τὰ παραγγέλ-
» ματά μου καὶ τὰ φυλάει, ἐκεῖνος μ' ἀγαπᾷ· κι' ὅποιος
» μ' ἀγαπᾷ, θ' ἀγαπηθεῖ ἀπὸ τὸν πατέρα μου, καὶ θὰν
» τὸν ἀγαπήσω κι' ἐγὼ καὶ θὰν τοῦ φανερωθῶ ».

51. Τοῦ λέει ὁ Ἰούδας — ὄχι ὁ Ἰσκαριώτης — « Κύ-
» ριε, πῶς γίνεται νὰ φανερωθεῖς σ' ἐμᾶς κι' ὄχι στὸν
» κόσμο; » Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὖπε « Ὅποιος
» μ' ἀγαπᾷ, θὰ φυλάξει τὰ λόγια μου, κι' ὁ πατέρας
» μου θὰν τὸν ἀγαπήσει, καὶ θὰ πᾶμε καὶ θὰ μείνου-
» με μαζί του· ὅποιος δὲ μ' ἀγαπᾷ, τὰ λόγια μου δὲν
» τὰ φυλάει. Κι' ὁ λόγος π' ἀκοῦτε δὲν εἶναι δικός
» μου, παρὰ τοῦ πατέρα μου ποὺ μ' ἔστειλε. Αὐτὰ
» σᾶς εἶπα μένοντας μαζί σας· ὁ παρήγορος ὅμως, τὸ
» πνέμα τ' ἅγιο, ποὺ στ' ὄνομά μου θὰ σταλθεῖ ἀπὸ
» τὸν πατέρα, ἐκεῖνος τὰ πάντα θὰ σᾶς μάθει κι' ὅλα
» θὰ σᾶς τὰ θυμίσει ποὺ σᾶς εἶπα.

52. » Ἐγὼ εἰρήνη σᾶς ἀφίνω, τὴν εἰρήνη σᾶς δί-
» νω τὴ δική μου· καθὼς σᾶς δίνει ὁ κόσμος δὲ σᾶς
» δίνω ἐγώ. Μὴ σᾶς κλονίζεται ἡ καρδιὰ μήτ' ἂς σᾶς
» δειλιᾷ. Τ' ἀκούσατε πὼς ἐγὼ σᾶς εἶπα Πηγαίνω
» καὶ γυρνῶ κοντά σας. Ἂ μ' ἀγαπούσατε, θὰ χαιρό-
» σαστε ποὺ πάω στὸν πατέρα, γιατὶ ὁ πατέρας εἶναι
» μεγαλύτερός μου. Καὶ τώρα, πρὶ γενεῖ, σᾶς τὄπα γιὰ
» νὰ πιστέψτε σὰ γενεῖ. Πολλὰ δὲ θὰ μιλήσω πιὰ
» μαζί σας γιατὶ ἔρχεται τοῦ κόσμου ὁ ἀρχηγός. Κι'
» ὄχι [πὼς] ἔχει ἐξουσία ἀπάνου μου καμιά, παρὰ γιὰ
» νὰ μάθει ὁ κόσμος πὼς ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ
» [πὼς] καθὼς μὲ πρόσταξε ὁ πατέρας ἔτσι κάνω. 53.
» Σηκωθεῖτε, πᾶμε.
[15] » Ἐγὼ εἶμαι τ' ἀμπέλι τ' ἀληθινό, κι' ὁ πατέρας
» μου εἶναι ὁ γεωργός. Κάθε κλῆμα μου ἄκαρπο τὸ
» βγάζει, καὶ κάθε καρπερὸ τὸ καθαρίζει γιὰ νὰ γίνει
» καρπερώτερο. Ἐσεῖς πιὰ εἶστε τώρα καθαροὶ χάρη
» στὸ λόγο ποὺ σᾶς λάλησα. Μείνετε μαζί μου, [κα-
» θὼς] κι' ἐγὼ μαζί σας. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν καρ-
» πίζει μόνο του — ἂ δὲ μένει μέσα στ' ἀμπέλι —, ἔτσι
» μήτ' ἐσεῖς ἂ δὲ μείνετε μαζί μου. Ἐγὼ εἶμαι τ' ἀμ-
» πέλι, ἐσεῖς τὰ κλήματα. Ὅποιος μένει μαζί μου κι'
» ἐγὼ μαζί του, αὐτὸς καρποφορεῖ πολύ, τὶ δίχως μου
» δὲ μπορεῖτε τίποτα νὰ κάνετε· ὅποιος δὲ μένει μαζί
» μου, τὸν πετάξανε ὄξω σὰν τὸ κλῆμα καὶ ξεράθηκε,
» καὶ τὰ μαζεύουν καὶ τὰ βάζουνε στὴ φωτιὰ καὶ
» καίγουνται. Ἂ μείνετε μαζί μου καὶ μείνουν καὶ τὰ
» λόγια μου μαζί σας, ὅ,τι θέλετε ζητῆστε καὶ θὰν τὸ
» λάβετε. Μ' αὐτὸ δοξάστηκε ὁ πατέρας μου, μὲ τὸ
» νὰ δίνετε πολὺν καρπὸ καὶ νὰ γενεῖτε μαθητάδες μου.
» Καθὼς μ' ἀγάπησε ὁ πατέρας σᾶς ἀγάπησα κι' ἐγώ·

» μείνετε μὲ τὴν ἀγάπη μου. Ἂ φυλάξτε τὶς ἐντολές
» μου, θὰ μείνετε μὲ τὴν ἀγάπη μου, καθὼς ἐγὼ φύ-
» λαξα τὶς ἐντολὲς τοῦ πατέρα καὶ μένω μὲ τὴν ἀ-
» γάπη του.

54. » Αὐτὰ σᾶς τἆπα γιὰ νὰ μένει μαζί σας ἡ χα-
» ρὰ ἡ δική μου κι' ἡ χαρά σας νὰ ξετελιωθεῖ. Αὐτὴ
» εἶναι ἡ ἐντολή μου, ν' ἀγαπᾶστε ὅπως σᾶς ἀγάπησα.
» Ἀγάπη μεγαλύτερη κανεὶς δὲν ἔχει παρὰ τοῦτο, τὸ
» νὰ δώσει τὴ ζωή του γιὰ τοὺς ἀγαπητούς του. Ἐ-
» σεῖς εἶστε ἀγαπητοί μου ἂν κάνετε ὅ,τι ἐγὼ σᾶς πα-
» ραγγέλνω. Σκλάβους δὲ σᾶς λέω πιά, γιατὶ ὁ σκλά-
» βος δὲ γνωρίζει τὸ τί κάνει ὁ ἀφέντης του· μόνε σᾶς
» εἶπα ἀγαπητούς, γιατὶ σᾶς τἄμαθα ὅλα π' ἄκουσα
» ἀπὸ τὸν πατέρα μου. Ἐσεῖς δὲ μὲ διαλέξατε, παρὰ
» ἐγὼ σᾶς διάλεξα καὶ διόρισα, γιὰ νὰ πᾶτε ἐσεῖς καὶ
» νὰ καρποφορᾶτε κι' ὁ καρπός σας γιὰ νὰ μένει, ποὺ
» ὅ,τι ζητᾶτε τοῦ πατέρα μου στ' ὄνομά μου νὰ σᾶς
» τὸ δώσει.

55. » Αὐτὸ σᾶς παραγγέλνω, ν' ἀγαπᾶστε. Ἂν ὁ
» κόσμος σᾶς μισεῖ, μάθετε πὼς ἐμένα μίσησε προτύ-
» τερά σας. Ἂν εἴσαστε ἀπὸ τὸν κόσμο, ὁ κόσμος θ'
» ἀγαποῦσε τὸ δικό του· μὰ γιατὶ δὲν εἶστε ἀπὸ τὸν
» κόσμο παρὰ ἐγὼ σᾶς διάλεξα ἀπὸ τὸν κόσμο, γιὰ
» τοῦτο ὁ κόσμος σᾶς μισεῖ. Μὴν ξεχνᾶτε τὸ λόγο ποὺ
» ἐγὼ σᾶς εἶπα, δὲν ἔχει σκλάβο ἀνώτερο ἀπὸ τὸν ἀ-
» φέντη του. Ἂν ἐμένα μὲ κατάτρεξαν, κι' ἐσᾶς θὰ κα-
» τατρέξουν· ἂ φύλαξαν τὸ λόγο μου, καὶ τὸ δικό σας
» θὰ φυλάξουν. Ὅμως ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς τὰ κάνουνε
» γιὰ τ' ὄνομά μου, τὶ δὲν ξέρουνε τὸ στάλτη μου. Ἂ
» δὲν ἐρχόμουν καὶ δὲν τοὺς μιλοῦσα, δὲ θἄχανε ἁμαρ-
» τία· μὰ τώρα δὲν ἔχουν πρόφαση τῆς ἁμαρτίας

» τους. Ὅπιος ἐμένα μισεῖ, μισεῖ καὶ τὸν πατέρα μου.
» Ἁ δὲν τοὺς ἔκανα τὰ ἔργα ποὺ κανεὶς δὲν ἔκανε
» ἄλλος, δὲ θἄχανε ἁμαρτία· μὰ τώρα κι' εἶδαν καὶ
» μὲ μίσησαν, κι' ἐμένα καὶ τὸν πατέρα μου. Ὅμως
» γιὰ ν' ἀληθέψει ὁ λόγος ὁ γραμένος μέσα στὸ Νόμο
» τους, πὼς *Δίχως ἀφορμὴ μὲ μίσησαν*.

56. » Ὅταν ἔρθει ὁ παρήγορος ποὺ ἐγὼ θὰ σᾶς
» στείλω ἀπὸ τὸν πατέρα — τὸ πνέμα τῆς ἀλήθιας ποὺ
» βγαίνει ἀπὸ τὸν πατέρα — ἐκεῖνο θὰ μὲ κηρύξει· ὅ-
» μως κι' ἐσεῖς κηρύχνετέ με, γιατὶ εἶστε ἀπὸ τὴν
» ἀρχὴ μαζί μου.

[16] » Αὐτὰ σᾶς εἶπα γιὰ νὰ μὴν πέστε σὲ πειρασμό.
» Θὰ σᾶς ἀφορίσουν ἀπὸ συναγώγια· κι' ἔρχεται μά-
» λιστα ὥρα ποὺ ὅπιος θανατώνει θὰ θαρρεῖ προσφέρ-
» νει τοῦ Θεοῦ λατρεία. Κι' αὐτὰ θὰν τὰ κάνουνε για-
» τὶ δὲ γνώρισαν τὸν πατέρα μήτ' ἐμένα. Κι' αὐτὰ
» σᾶς τὰ μίλησα ποὺ σὰν ἔρθει ἡ ὥρα τους νὰν τὰ θυ-
» μᾶστε πὼς σᾶς τὰ εἶπα. Ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲ
» σᾶς τὰ εἶπα γιατὶ εἴμουνα μαζί σας· ὅμως τώρα
» πάω στὸ στάλτη μου. Καὶ δὲ μ' ἐρωτᾷ κανείς σας
» Ποῦ πηγαίνεις, μόνε γιατὶ σᾶς τὰ εἶπα γιόμισε ἡ
» καρδιά σας λύπη; Μὰ ἐγὼ σᾶς λέω τὴν ἀλήθια, σᾶς
» συφέρνει νὰ μισέψω ἐγώ. Γιατὶ ἃ δὲ μισέψω, δὲ σᾶς
» ἔρχεται ὁ παρήγορος· ὅμως ἃ μισέψω, θὰ σᾶς τόνε
» στείλω. Καὶ σὰν ἔρθει ἐκεῖνος, τοῦ κόσμου θ' ἀπο-
» δείξει ἁμαρτία κι' ἁγιοσύνη καὶ καταδίκη· ἁμαρτία,
» ποὺ δὲ μὲ πιστεύουν· κι' ἁγιοσύνη, ποὺ πηγαίνω
» στὸν πατέρα μου καὶ δὲ μὲ θωρᾶτε πιά· καὶ κατα-
» δίκη, ποὺ καταδικάστηκε τοῦ κόσμου ἐτούτου ὁ ἀρ-
» χηγός.

57. » Πολλὰ ἔχω ἀκόμα νὰ σᾶς πῶ, μὰ νὰ νιῶστε

» δὲ μπορεῖτε τώρα· ὅταν ὅμως ἔρθει ἐκεῖνος, τὸ πνέ-
» μα τῆς ἀλήθιας, θὰ σᾶς ὁδηγήσει σ' ὅλη τὴν ἀλή-
» θια· τὶ δὲ θὰ πεῖ δικά του, μόνε ὅσα ἀκούσει θὰ λα-
» λήσει καὶ θὰ σᾶς μηνήσει τὰ μελλούμενα. Αὐτὸς θὰ
» μὲ δοξάσει ἐμένα, τὶ δικά μου θενὰ πάρει καὶ θὰ
» σᾶς μηνήσει. Ὅλα ὅσα ἔχει ὁ πατέρας δικά μου εἶ-
» ναι· γιὰ αὐτὸ σᾶς εἶπα πὼς δικά μου παίρνει καὶ
» θὰ σᾶς μηνήσει. Λίγο καὶ δὲ μὲ θωρᾶτε πιά· καὶ
» πάλι λίγο καὶ θενὰ μὲ δεῖτε ».

Εἴπανε λοιπὸν μερικοί του μαθητάδες μεταξύ τους
« Τί 'ναι τοῦτο ποὺ μᾶς λέει Λίγο καὶ δὲ μὲ θωρᾶτε
» καὶ πάλι λίγο καὶ θενὰ μὲ δεῖτε, καὶ πὼς Πηγαίνω
» στὸν πατέρα; » Λέγανε λοιπὸν « Τί 'ναι αὐτὸ ποὺ
» λέει, [τὸ] λίγο; Δὲν κατέχουμε ». 58. Ἔνιωσε ὁ
'Ιησοῦς πὼς θέλανε νὰν τόνε ρωτήσουν καὶ τοὺς εἶπε
« Αὐτὸ συζητᾶτε μεταξύ σας, πὼς εἶπα Λίγο καὶ δὲ
» μὲ θωρᾶτε, καὶ πάλι λίγο καὶ θενὰ μὲ δεῖτε. 'Αλή-
» θια ἀλήθια σᾶς λέω, πὼς θὰ κλάψτε ἐσεῖς καὶ θὰ
» θρηνῆστε, κι' ὁ κόσμος θὰ χαρεῖ· θὰ λυπηθεῖτε ἐσεῖς,
» κι' ἡ λύπη σας χαρὰ θὰ γίνει. Ἡ γυναῖκα, σὰ γεν-
» νᾷ, λυπᾶται, γιατὶ ἦρθε ἡ ὥρα της· μὰ σὰ γεννήσει
» τὸ παιδὶ, δὲν τὴ θυμᾶται πιὰ τὴ στεναχώρια, ἀπὸ
» τὴ χαρὰ ποὺ γεννήθηκε ἄνθρωπος στὸν κόσμο. Κι'
» ἐσεῖς λοιπὸν λυπᾶστε τώρα· μὰ πάλι θὰ σᾶς δῶ, καὶ
» θὰ σᾶς χαρεῖ ἡ καρδιὰ καὶ κανεὶς δὲ θὰ σᾶς πάρει
» τὴ χαρά σας. Κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲ θὰ μὲ παρα-
» καλέστε ἐμένα τίποτα. 'Αλήθια ἀλήθια σᾶς λέω, ὅ,τι
» ζητῆστε τοῦ πατέρα, θὰ σᾶς [τὸ] δώσει στ' ὄνομά
» μου. Ὡς τώρα τίποτα δὲ ζητήσατε στ' ὄνομά μου·
» ζητᾶτε καὶ θὰ λάβετε τὸ νὰ ξετελιωθεῖ ἡ χαρά σας.

59. » Αὐτὰ σᾶς τἆπα μὲ παροιμίες· ἔρχεται ὥρα

» ποὺ δὲ θὰ σᾶς μιλῶ πιὰ μὲ παροιμίες, παρὰ ἀνοιχτὰ
» γιὰ τὸν πατέρα θὰ σᾶς πληροφορῶ. Τότες στ' ὄνο-
» μά μου θὰ ζητῆστε, καὶ δὲ σᾶς λέω πὼς ἐγὼ γιὰ
» σᾶς θὰ παρακαλέσω τὸν πατέρα· τὶ ὁ ἴδιος σᾶς ἀ-
» γαπᾷ ὁ πατέρας, γιατὶ μ' ἀγαπήσατε ἐμένα καὶ πι-
» στέψατε πὼς ἐγὼ ἀπὸ τὸν πατέρα βγῆκα. Ἀπὸ τὸν
» πατέρα βγῆκα κι' ἦρθα στὸν κόσμο· πάλι ἀφίνω τὸν
» κόσμο καὶ πηγαίνω στὸν πατέρα ». Λένε οἱ μαθη-
τάδες του « Νά τώρα ἀνοιχτὰ μιλεῖς καὶ δὲ λὲς κα-
» μιὰ παροιμία· τώρα ξέρουμε πὼς ξέρεις τὰ πάντα
» κι' ἀνάγκη δὲν ἔχεις νὰ σ' ἐρωτᾷ κανείς. Μ' αὐτὸ
» πιστεύουμε πὼς ἀπὸ τὸ Θεὸ βγῆκες ». Τοὺς ἀποκρί-
θηκε ὁ Ἰησοῦς « Τώρα πιστεύετε; Νά ἔρχεται ὥρα
» κι' ἦρθε ποὺ θὰ σκορπιστεῖ ὁ καθείς σας σπίτι του
» κι' ἐμένα θὰ μ' ἀφίστε μοναχό· καὶ δὲν εἶμαι μο-
» ναχὸς, γιατὶ εἶναι μαζί μου ὁ πατέρας. Αὐτὰ σᾶς
» τἆπα γιὰ νἄχετε [τοῦ νοῦ] ἡσυχία μέσο μου. Στὸν
» κόσμο πίκρες ἔχετε· μὰ θάρρος, ἐγὼ νίκησα τὸν κό-
» σμο ».
[17] [60]. Μίλησε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, καὶ σηκώνοντας τὰ
μάτια κατὰ τὸν οὐρανὸ εἶπε « Πατέρα, ἦρθε ἡ ὥρα·
» δόξασε τὸ γιό σου, γιὰ νὰ σὲ δοξάσει ὁ γιὸς, [ἔτσι]
» καθὼς τοὔδωκες ἐξουσία κάθε σάρκας γιὰ νὰ δώσει
» σ' ὅλους ὅσους τοὔδωκες ζωὴ παντοτινή. Κι' αὐτὴ
» εἶναι ἡ ζωὴ ἡ παντοτινὴ, τὸ νὰ σὲ γνωρίζουν ἐσένα
» τὸ μόνο ἀληθινὸ Θεὸ, [καθὼς] καὶ τὸν ἀποσταλμένο
» σου, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἐγὼ σὲ δόξασα στὴ γῆ τε-
» λιώνοντας τὸ ἔργο ποὺ μοὔδωκες νὰ κάνω· καὶ τώρα
» δόξασέ με ἐσὺ, πατέρα, κοντά σου μὲ τὴ δόξα ποὖ-
» χα κοντά σου πρὶ νὰ γίνει ὁ κόσμος. Φανέρωσά σου
» τ' ὄνομα στοὺς ἀνθρώπους ποὺ μοὔδωκες ἀπὸ τὸν

» κόσμο. Δικοί σου εἶταν κι' ἐμένα μοῦ τοὺς ἔδωκες,
» καὶ τὸ λόγο σου φυλάξανε. Τώρα νιώσανε πὼς ὅλα
» ὅσα μοὔδωκες ἀπὸ σένα εἶναι, πὼς τὰ λόγια ποὺ
» μοὔδωκες τοὺς ἔδωκα, κι' αὐτοὶ τὰ πῆραν κι' ἔνιωσαν
» ἀληθινὰ πὼς ἀπὸ σένα βγῆκαν, καὶ πίστεψαν ἐσὺ πὼς
» μ' ἔστειλες. Ἐγὼ γιὰ αὐτοὺς παρακαλῶ· γιὰ τὸν κό-
» σμο δὲν παρακαλῶ, παρὰ γιὰ ὅσους μοὔδωκες γιατὶ
» δικοί σου εἶναι, καὶ τὰ δικά μου ὅλα δικά σου εἶναι καὶ
» τὰ δικά σου δικά μου, καὶ μὲ δόξασαν. Καὶ δὲν εἶμαι
» πιὰ στὸν κόσμο, κι' αὐτοί 'ναι στὸν κόσμο, κι' ἐγὼ ἔρ-
» χουμαι σ' ἐσένα. Πατέρα ἅγιε, βάσταξέ τους [πιστοὺς]
» στ' ὄνομά σου ποὺ μοὔδωκες, γιὰ νὰ εἶναι ἕνα καθὼς
» κι' ἐμεῖς. Ὅταν εἴμουνα μαζί τους, ἐγὼ τοὺς βαστοῦ-
» σα [πιστοὺς] στ' ὄνομά σου ποὺ μοὔδωκες, καὶ τοὺς
» φύλαξα καὶ κανείς τους δὲ χάθηκε, ἐξὸν ὁ γιὸς τοῦ
» χαμοῦ γιὰ ν' ἀληθέψει ἡ Γραφή. [61]. Καὶ τώρα ἔρ-
» χουμαι σ' ἐσένα, κι' αὐτὰ τὰ λέω ἐδῶ στὸν κόσμο,
» ἔτσι ποὺ νἄχουν τὴ χαρά μου ξετελιωμένη μέσα τους.
» Ἐγὼ τοὺς ἔδωκα τὸ λόγο σου, κι' ὁ κόσμος τοὺς μί-
» σησε, γιατὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο καθὼς [κι'] ἐγὼ
» δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο. Δὲ γυρεύω νὰν τοὺς πά-
» ρεις ἀπὸ τὸν κόσμο, [μόνε νὰν τοὺς φυλάξεις] ἀπὸ
» τὸν Κακό. Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο καθὼς [κι'] ἐγὼ
» δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο. Ἅγιασέ τους μ' ἀλήθια·
» ὁ λόγος ὁ δικός σου εἶναι ἡ ἀλήθια. Καθὼς ἐμένα μ'
» ἔστειλες στὸν κόσμο, κι' ἐγὼ τοὺς ἔστειλα στὸν κό-
» σμο. Κι' ἐγὼ γιὰ τὸ καλό τους ἁγιάζουμαι, γιὰ ν' ἁ-
» γιαστοῦν κι' αὐτοὶ μ' ἀλήθια. Καὶ δὲν παρακαλῶ γιὰ
» αὐτοὺς μονάχα, παρὰ καὶ γιὰ ὅσους κάνει ὁ λόγος
» τους καὶ μὲ πιστεύουν, γιὰ νὰ γίνουν ὅλοι ἕνα· κα-
» θὼς, πατέρα, ἐσὺ μαζί μου κι' ἐγὼ μαζί σου, [ἔτσι] κι'

» αὐτοὶ μαζί μας νἆναι, ποὺ ὁ κόσμος νὰ πιστεύει ἐσὺ
» πὼς μ' ἔστειλες. Κι' ἐγὼ τοὺς ἔδωκα τὴ δόξα αὐτὴ
» ποὺ μοὔδωκες, ἔτσι νὰ γίνουν ἕνα ὅπως ἕνα ἐμεῖς,
» ἐγὼ μαζί τους κι' ἐσὺ μαζί μου, γιὰ νὰ καταντήσουν
» ἕνα, ποὺ νὰ ξέρει ὁ κόσμος τὸ πὼς μ' ἔστειλες ἐσὺ καὶ
» τοὺς ἀγάπησες καθὼς μ' ἀγάπησες [κι'] ἐμένα. Πα-
» τέρα, αὐτοὺς ποὺ μοὔδωκες θέλω ὁποῦ 'μαι ἐγὼ νἆ-
» ναι κι' αὐτοὶ μαζί μου, γιὰ νὰ θωροῦν τὴ δόξα μου
» ποὺ μοὔδωκες, γιατὶ μ' ἀγάπησες πρὶ νὰ θεμελιωθεῖ
» ὁ κόσμος, πατέρα ἅγιε. Κι' ὁ κόσμος δὲ σὲ γνώρισε,
» μὰ ἐγὼ σὲ γνώρισα, καὶ γνώρισαν κι' αὐτοὶ ἐσὺ πὼς
» μ' ἔστειλες, καὶ τ' ὄνομά σου τοὺς φανέρωσα καὶ θὰν
» τοὺς φανερώσω, ἔτσι μαζί τους νἆναι ἡ ἀγάπη ποὺ
» μ' ἀγάπησες, [καθὼς] κι' ἐγὼ μαζί τους ».

[18] 62. Εἶπε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, καὶ βγῆκε μὲ τοὺς μα-
θητάδες του πέρα ἀπὸ τὸ ξεροπόταμο τῶν κέδρων, κι'
ἐκεῖ 'ταν περιβόλι ποὺ μπῆκε μέσα αὐτὸς κι' οἱ μαθη-
τάδες του. Καὶ τὄξερε τὸ μέρος κι' ὁ Ἰούδας ὁ παρα-
δότης του, γιατὶ πολλὲς φορὲς συνάχτηκε μὲ τοὺς μα-
θητάδες του ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς. Πῆρε λοιπὸν ὁ Ἰούδας τὸ
λόχο, καὶ κλητῆρες ἀπὸ τοὺς πρωτοπαπάδες καὶ τοὺς
Φαρισαίους, κι' ἔρχεται ἐκεῖ μὲ φανάρια καὶ μὲ φῶτα
κι' ἅρματα. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίζοντας ὅλα τὰ
μελλούμενά του βγῆκε καὶ τοὺς λέει « Πιόνε γυρεύετε; »
Τ' ἀποκρίθηκαν « Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο ». Τοὺς
λέει « Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς ». Κι' εἴτανε μαζί τους κι' ὁ
Ἰούδας ὁ παραδότης του. Ἅμα λοιπὸν τοὺς εἶπε « Ἐγὼ
» εἶμαι », πῆγαν πίσω καὶ πέσανε χάμου. Πάλι λοιπὸν
τοὺς ρώτησε « Πιόνε γυρεύετε; » Κι' ἐκεῖνοι εἶπαν « Τὸν
» Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο ». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Σᾶς
» εἶπα πὼς ἐγὼ εἶμαι. Ἂ λοιπὸν ἐμένα γυρεύετε, ἀφί-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

» στε τους αὐτοὺς νὰ φύγουνε γιὰ ν' ἀληθέψει ὁ λόγος
» ποὖπα, πὼς ὅσους μοὔδωκες δὲν ἔχασα κανένα τους ».
Ὁ Σίμωνας λοιπὸν ὁ Πέτρος ἔχοντας σπαθὶ τὸ τράβηξε
καὶ χτύπησε τὸ σκλάβο τοῦ ἀρχιπαπᾶ κι' ἔκοψε
τ' αὐτί του τὸ δεξύ· κι' εἴταν τ' ὄνομα τοῦ σκλάβου
Μάλχος. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Πέτρου « Βάλε τὸ
» σπαθὶ στὴ θήκη. Τὸ ποτῆρι ποὺ μοὔδωκε ὁ πατέρας
» νὰ μὴν τὸ πιῶ; »

63. Ὁ λόχος λοιπὸν κι' ὁ χιλίαρχος κι' οἱ κλητῆρες
τῶν Ἰουδαίων σύλλαβαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἔδεσαν καὶ
τὸν πήγανε στὸν Ἄννα πρῶτα· γιατὶ εἶταν πεθερὸς τοῦ
Καϊάφα, ποὖταν ἀρχιπαπᾶς τοῦ χρόνου ἐκείνου. Κι'
εἶταν ὁ Καϊάφας ἐκεῖνος ποὺ συβούλεψε τοὺς Ἰουδαίους
πὼς συφέρνει νὰ πεθάνει ἕνας ἄνθρωπος γιὰ τὸ καλὸ
τοῦ λαοῦ. Κι' ἀκολουθοῦσε τὸν Ἰησοῦ ὁ Σίμωνας ὁ
Πέτρος κι' ἕνας ἄλλος μαθητής. Κι' ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος
εἴτανε γνώριμος τοῦ ἀρχιπαπᾶ, καὶ μπῆκε μαζὶ μὲ τὸν
Ἰησοῦ στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιπαπᾶ.

64. Κι' ὁ Πέτρος ἔστεκε κοντὰ στὴν ξώπορτα ὄξω.
Βγῆκε λοιπὸν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὁ γνώριμος τοῦ ἀρ-
χιπαπᾶ, κι' εἶπε τῆς θυρωρῆς κι' ἔμπασε τὸν Πέτρο.
Λέει λοιπὸν τοῦ Πέτρου ἡ δοῦλα ἡ θυρωρὴ « Μήπως
» κι' ἐσὺ εἶσαι ἀπὸ τοὺς μαθητάδες του αὐτοῦ τ' ἀν-
» θρώπου; » Λέει ἐκεῖνος « Δὲν εἶμαι ». Κι' εἶταν οἱ
σκλάβοι ἐκεῖ κι' οἱ κλητῆρες ἔχοντας κανωμένη ἀθρα-
κιά, γιατὶ εἶταν κρύο καὶ ζεσταίνουνταν· κι' εἶταν ἐκεῖ
μαζὶ μ' αὐτοὺς κι' ὁ Πέτρος καὶ ζεσταίνουνταν. Ρώ-
τησε λοιπὸν τὸν Ἰησοῦ ὁ ἀρχιπαπᾶς γιὰ τοὺς μαθητά-
δες του καὶ γιὰ τὴ διδαχή του. Τ' ἀποκρίθηκε ὁ Ἰη-
σοῦς « Ἐγὼ ἀνοιχτὰ μίλησα τοῦ κόσμου· ἐγὼ πάντα
» δίδαξα μέσα στὸ συναγῶγι καὶ ναὸ ὅπου μαζεύουν-

» ται ὅλοι τους οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ κρυφὰ δὲν εἶπα τί-
» ποτα. Τί μὲ ρωτᾷς; Ρώτησε ὅσους ἄκουσαν τί τοὺς
» εἶπα· νά, αὐτοὶ ξέρουν ὅσα εἶπα ἐγώ». Κι᾽ ἅμα τᾆπε
αὐτὰ, ἕνας ἐκεῖ κοντὰ κλητῆρας τοὔδωκε ἕνα χτύπημα
τοῦ Ἰησοῦ κι᾽ εἶπε «Ἔτσι ἀπαντᾷς στὸν ἀρχιπαπᾶ;»
Τ᾽ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς «Ἂ μίλησα κακὰ, δεῖξε τὸ
» κακό· ἂν ὅμως καλὰ, τί μὲ χτυπᾷς;»

65. Τὸν ἔστειλε λοιπὸν ὁ Ἄννας δεμένο στὸν Καϊ-
άφα τὸν ἀρχιπαπᾶ. Κι᾽ ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος ἔστεκε
καὶ ζεσταίνουνταν. Τοὔπανε λοιπὸν «Μήπως κι᾽ ἐσὺ
» εἶσαι ἀπὸ τοὺς μαθητάδες του;» Ἀρνήθηκε ἐκεῖνος
κι᾽ εἶπε «Δὲν εἶμαι». Λέει ἕνας σκλάβος τοῦ ἀρχιπα-
πᾶ, ὄντας συγγενὴς ἐκείνου ποὺ τοὔκοψε τ᾽ αὐτί του
ὁ Πέτρος, «Δὲ σὲ εἶδα ἐγὼ στὸ περιβόλι μαζί του;»
Πάλι λοιπὸν ἀρνήθη ὁ Πέτρος, κι᾽ ἀμέσως λάλησε πε-
τεινός.

66. Λοιπὸν πηγαίνουνε στ᾽ ἀρχηγεῖο τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ
τοῦ Καϊάφα. Κι᾽ εἴτανε πρωί. Κι᾽ αὐτοὶ δὲ μπήκανε
μέσα στ᾽ ἀρχηγεῖο, γιὰ νὰ μὴ λερωθοῦν παρὰ νὰ φᾶν
τὸ πάσκα. Βγῆκε λοιπὸν ὁ Πειλᾶτος ὄξω καὶ τοὺς λέει
«Τί τοῦ κατηγορᾶτε αὐτοῦ τ᾽ ἀνθρώπου;» Ἀποκρί-
θηκαν καὶ τοὖπαν «Ἂν αὐτὸς δὲν εἴτανε κακοῦργος,
» δὲ σοῦ τὸν παραδίναμε». Τοὺς εἶπε λοιπὸν ὁ Πει-
λᾶτος «Πάρτε τον ἐσεῖς καὶ κατὰ τὸ Νόμο σας δικά-
» στε τον». Τοὖπαν οἱ Ἰουδαῖοι «Ἐμᾶς μᾶς ἀμπο-
» δίζεται νὰ θανατώσουμε κανένα», γιὰ ν᾽ ἀληθέψει ὁ
λόγος τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ εἶπε σημαίνοντας τί θάνατο εἴ-
τανε νὰ πεθάνει.

67. Μπῆκε λοιπὸν πάλι στ᾽ ἀρχηγεῖο ὁ Πειλᾶτος
καὶ φώναξε τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὖπε «Ἐσύ ᾽σαι ὁ βασι-
» λέας τῶν Ἰουδαίων;» Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς «Μόνος

» σου ἐσὺ τὸ λὲς αὐτὸ ἢ ἄλλοι σοὔπανε γιὰ μένα;» Ἀ-
ποκρίθηκε ὁ Πειλᾶτος «Μήπως ἐγώ ᾽μαι Ἰουδαῖος; Τὸ
» δικό σου ἔθνος κι᾽ οἱ πρωτοπαπάδες σὲ παραδώκανε
» σ᾽ ἐμένα· τί ἔκανες;» Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς «Ἡ
» δική μου ἡ βασιλεία δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο ἐτοῦ-
» τον. Ἂν εἴταν ἀπ᾽ αὐτὸν τὸν κόσμο ἡ βασιλεία μου,
» οἱ ὑπερέτες μου θὰ πολεμούσανε νὰ μὴν παραδοθῶ
» στοὺς Ἰουδαίους· μὰ τώρα ἡ βασιλεία μου δὲν εἶναι
» ἀπὸ δῶ». Τοὖπε λοιπὸν ὁ Πειλᾶτος «Λοιπὸν βα-
» σιλέας εἶσαι ἐσύ;» Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς «Ἐσὺ λὲς
» πὼς ἐγώ ᾽μαι βασιλέας. Γιὰ αὐτὸ γεννήθηκα καὶ γιὰ
» αὐτὸ ἦρθα στὸν κόσμο, γιὰ νὰ κηρύξω τὴν ἀλήθεια·
» ὅπιος εἶναι ἀπὸ τὴν ἀλήθεια μ᾽ ἀκούει τὴ φωνή».
Τοῦ λέει ὁ Πειλᾶτος «Τί εἶναι ἀλήθεια;» Κι᾽ ἀφοῦ
τὄπε αὐτὸ, πάλι βγῆκε στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς λέει
«Ἐγὼ δὲν τοῦ βρίσκω φταίξιμο. Κι᾽ εἶναι σύστημά
» σας νὰ σᾶς λευτερώνω ἕνανε τὸ πάσκα· θέλετε λοι-
» πὸν νὰ σᾶς λευτερώσω τὸ βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;»
Φώναξαν ξανὰ λοιπὸν καὶ λέγανε «Ὄχι αὐτὸν παρὰ
» τὸ Βαραββᾶ». Κι᾽ εἴταν ὁ Βαραββᾶς κακοῦργος.

68. Τότες λοιπὸν πῆρε τὸν Ἰησοῦ ὁ Πειλᾶτος καὶ [19]
τόνε βουρδούλισε. Κι᾽ οἱ στρατιῶτες πλέξανε στεφάνι
ἀπ᾽ ἀγκάθια καὶ τοῦ τὸ φορέσανε στὴν κεφαλὴ, καὶ
βάζοντάς του βυσσινιὰ στολὴ πήγαιναν καὶ τοῦ λέ-
γανε «Σὲ χαιρετοῦμε, βασιλέα τῶν Ἰουδαίων», καὶ
τόνε χτυποῦσαν. Καὶ βγῆκε πάλι ὄξω ὁ Πειλᾶτος καὶ
τοὺς λέει «Νά, σᾶς τόνε φέρνω ὄξω γιὰ νὰ δεῖτε πὼς
» δὲν τοῦ βρίσκω φταίξιμο». Βγῆκε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς
ὄξω φορῶντας τ᾽ ἀγκαθένιο τὸ στεφάνι καὶ τὴ βυσσι-
νιὰ στολή. Καὶ τοὺς λέει [ὁ Πειλᾶτος] «Νά [ὁ] ἄνθρω-
» πος». Σὰν τὸν εἴδανε λοιπὸν οἱ πρωτοπαπάδες κι᾽

οἱ κλητῆρες κράξανε λέγοντας « Σταύρωσε, σταύρωσε ».
Τοὺς λέει ὁ Πειλᾶτος « Πάρτε τον ἐσεῖς καὶ σταυρῶ-
» στε τον, γιατὶ ἐγὼ δὲν τοῦ βρίσκω φταίξιμο ». Τ' ἀ-
ποκριθήκανε οἱ Ἰουδαῖοι « Ἐμεῖς ἔχουμε νόμο, καὶ κατὰ
» τὸ νόμο πρέπει νὰ θανατωθεῖ, γιατὶ ἔγινε γιὸς τοῦ
» Θεοῦ ». Σὰν ἄκουσε λοιπὸν τὸ λόγο αὐτὸ ὁ Πειλᾶ-
τος, πιὸ πολὺ φοβήθηκε, καὶ μπῆκε στ' ἀρχηγεῖο πάλι
καὶ λέει τοῦ Ἰησοῦ « Ἀπὸ ποῦ εἶσαι ἐσύ ; » Κι' ὁ Ἰη-
σοῦς δὲν τοὔδωκε ἀπάντηση. Τοῦ λέει λοιπὸν ὁ Πει-
λᾶτος « Δὲ μοῦ μιλεῖς ; Δὲν ξέρεις πὼς ἐξουσία ἔχω νὰ
» σ' ἀφίσω κι' ἐξουσία ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω ; » Τ' ἀπο-
κρίθηκε ὁ Ἰησοῦς « Δὲ θἆχες ἐξουσία ἀπάνου μου κα-
» μιὰ ἃ δὲ σοὔτανε δοσμένη ἀπὸ πάνου· γιὰ τοῦτο αὐ-
» τὸς ποὺ μὲ παράδωκε σ' ἐσένα ἔχει μεγαλύτερη ἁ-
» μαρτία ». Γιὰ κεῖνο ὁ Πειλᾶτος ζήταε νὰν τόνε λευ-
τερώσει· μὰ οἱ Ἰουδαῖοι φώναξαν καὶ λέγανε « Ἂν τόνε
» λευτερώσεις, δὲν ἀγαπᾷς τὸν Καίσαρα· ὅποιος γίνε-
» ται βασιλέας, πολεμᾷ τὸν Καίσαρα ». Σὰν ἄκουσε
λοιπὸν τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Πειλᾶτος, ἔφερε ὄξω τὸν Ἰη-
σοῦ καὶ κάθησε σὲ βῆμα, σὲ μέρος ποὺ τὸ λέγανε *Λι-
θόστρωτο*, κι' ὁβραΐκα *Γαββαθᾶ*. Κι' εἶταν ἡ παραμονὴ
τοῦ πάσκα, ἡ ὥρα ὡς ἔξη. Καὶ λέει στοὺς Ἰουδαίους
« Νά ὁ βασιλέας σας ». Κράξανε λοιπὸν ἐκεῖνοι « Πάρ'
» τον, πάρ' τον, σταύρωσέ τον ». Τοὺς λέει ὁ Πειλᾶτος
« Τὸ βασιλέα σας νὰ σταυρώσω ; » Ἀποκριθήκανε οἱ
πρωτοπαπάδες « Δὲν ἔχουμε βασιλέα ἐξὸν τὸν Καί-
» σαρα ».

69. Τότες λοιπὸν τοὺς τὸν παράδωκε νὰ σταυρωθεῖ.
Πήρανε λοιπὸν τὸν Ἰησοῦ, καὶ κουβαλῶντας τὸ σταυ-
ρό του πῆγε ὄξω στὸ μέρος ποὺ λέγεται *Κάρας μέρος*,
ποὺ τὸ λὲν ὁβραΐκα *Γολγὸθ*, ὅπου τόνε σταύρωσαν,

καὶ μαζί του ἄλλους διὸ δεξιὰ κι' ἀριστερά, καὶ στὴ
μέση τὸν Ἰησοῦ. Κι' ἔγραψε κι' ἐπιγραφὴ ὁ Πειλᾶτος
καὶ τὴν ἔβαλε ἀπάνου στὸ σταυρό· κι' εἴτανε γραμέ-
νο *Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλέας τῶν Ἰουδαίων*.
Αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἐπιγραφὴ πολλοὶ τήνε διαβάσανε
Ἰουδαῖοι, γιατὶ εἴτανε σιμὰ στὴ χώρα τὸ μέρος ποὺ
σταυρώθηκε ὁ Ἰησοῦς· κι' εἴτανε γραμένο ὀβραΐκα, λα-
τινικά, ἑλληνικά. Λέγανε λοιπὸν τοῦ Πειλάτου οἱ πρω-
τοπαπάδες τῶν Ἰουδαίων « Μὴ γράφεις Ὁ βασιλέας
» τῶν Ἰουδαίων, παρὰ πὼς εἶπε ἐκεῖνος Εἶμαι βασι-
» λέας τῶν Ἰουδαίων ». Ἀποκρίθηκε ὁ Πειλᾶτος « Ὅ,τι
» ἔγραψα ἔγραψα ».

70. Οἱ στρατιῶτες λοιπὸν, ἀφοῦ σταύρωσαν τὸν Ἰη-
σοῦ, πῆραν τὰ φορέματά του καὶ τὰ μοίρασαν σὲ τέσ-
σερα, τοῦ καθενὸς στρατιώτη ἕνα μέρος, [καθὼς] καὶ
τὸ πουκάμισο. Κι' εἶταν τὸ πουκάμισο ἄρραφο, φα-
σμένο ἀπὸ τὰ πάνου ὡς στὴν ἄκρη. Εἴπανε λοιπὸν
μεταξύ τους « Ἂς μὴν τὸ σκίσουμε, μόνε ἂς βάλουμε
» λαχνὸ πιός νὰν τὸ πάρει », γιὰ ν' ἀληθέψει ἡ Γραφὴ
*Μοίρασαν τὰ φορέματά μου καὶ γιὰ τὴ φορεσιά μου
βάλανε λαχνό.*

71. Αὐτὰ λοιπὸν κάνανε οἱ στρατιῶτες. Κι' ἔστεκαν
κοντὰ στὸ σταυρὸ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μητέρα του, κι' ἡ ἀ-
δερφὴ τῆς μητέρας του Μαρία ἡ γυναῖκα τοῦ Κλωπᾶ,
κι' ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν σὰν εἶδε
τὴ μητέρα του καὶ τὸ μαθητὴ ἐκεῖ κοντὰ π' ἀγάπαε,
λέει τῆς μητέρας του « Μητέρα, νά ὁ γιός σου »· ἔπει-
τα λέει τοῦ μαθητῆ « Νά ἡ μητέρα σου ». Κι' ἀπὸ
κείνη τὴν ὥρα τὴν πῆρε ὁ μαθητὴς στὸ σπίτι του.
Ὕστερα ὁ Ἰησοῦς σὰν ἔνιωσε πὼς ὅλα τέλιωσαν, γιὰ
ν' ἀληθέψει ἡ Γραφὴ, λέει « Διψῶ ». Ἔστεκε λαγῆνι

γιομᾶτο ξύδι· στήσανε λοιπὸν σὲ ὕσσωπο σφουγγάρι γιομισμένο ξύδι καὶ τοῦ τὸ προσφέρανε στὸ στόμα. Λοιπὸν σὰν πῆρε ὁ Ἰησοῦς τὸ ξύδι, εἶπε «Τέλιωσε», καὶ γαίρνοντας τὴν κεφαλή του παράδωκε τὴν ψυχή.

72. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν, ἐπειδὴ εἴτανε παρασκευή, γιὰ νὰ μὴ μείνουν τὸ σαββάτο ἀπάνου στὸ σταυρὸ τὰ λείψανα (γιατὶ εἴτανε μεγάλη ἡ μέρα ἐκείνη τοῦ σαββάτου) παρακάλεσαν τὸν Πειλᾶτο νὰν τοὺς σπάσουνε τὰ σκέλια καὶ νὰν τοὺς σηκώσουν. Ἤρθανε λοιπὸν οἱ στρατιῶτες, καὶ τοῦ πρώτου τοὖσπασαν τὰ σκέλια, [καθὼς] καὶ τ' ἀλλουνοῦ τοῦ σταυρωμένου μαζί του· σὰν ἦρθαν ὅμως στὸν Ἰησοῦ καὶ πιὰ τὸν εἶδαν πεθαμένο, δὲν τοὖσπασαν τὰ σκέλια, μόνε ἕνας στρατιώτης τοῦ κάρφωσε μ' ἕνα κοντάρι τὸ πλευρὸ, καὶ βγῆκε ἀμέσως αἷμα καὶ νερό. Κι' ὁ μάρτυρας τὸ λέει (κι' ἀληθινὴ 'ναι ἡ μαρτυρία του κι' ἐκεῖνος ξέρει πὼς ἀλήθια λέει) γιὰ νὰ πιστεύετε κι' ἐσεῖς. Γιατὶ ἔγιναν αὐτὰ γιὰ ν' ἀληθέψει ἡ Γραφὴ *Κόκκαλο δὲ θὰν τοῦ σπάσουν*· καὶ πάλε ἄλλη γραφὴ λέει *Θὰν τὸν κοιτάζουν αὐτὸν π' ἀκόντησαν*.

73. Κατόπι παρακάλεσε τὸν Πειλᾶτο ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία — ὄντας μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κρυφὸς ὅμως ἀπὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων — νὰ πάρει τοῦ Ἰησοῦ τὸ λείψανο· καὶ τὸν ἄφισε ὁ Πειλᾶτος. Ἦρθε λοιπὸν καὶ πῆρε τὸ λείψανό του· κι' ἦρθε κι' ὁ Νικόδημος — ποὖχε πάει πρὶν νύχτα στὸν Ἰησοῦ — φέρνοντας μίγμα μύρρων κι' ἀλόης ὡς λίτρες ἑκατό. Πήρανε λοιπὸν τοῦ Ἰησοῦ τὸ λείψανο καὶ τὸ σαβάνωσαν μὲ τὰ μυρουδικὰ μαζί, καθὼς συνειθίζουνε νὰ θάφτουν οἱ Ἰουδαῖοι. Κι' εἴτανε στὸ μέρος ποὺ σταυρώθη περιβόλι, καὶ στὸ περιβόλι μέσα μνῆμα καινούριο ὅπου κανεὶς ἀκόμα δὲν

εἶχε θαφτεῖ· ἐκεῖ λοιπὸν ἀφορμὴ ἡ παρασκευὴ τῶν Ἰουδαίων (γιατὶ εἴτανε σιμὰ τὸ μνῆμα) θάψανε τὸν Ἰησοῦ.

74. Καὶ τὰ πρωτοβδόμαδα ἡ Μαρία ἡ Μαγδαλη- 20
νὴ ἔρχεται πρωΐ, σκοτάδι ἀκόμα, στὸ μνῆμα, καὶ θωρᾷ τὴν πέτρα σηκωμένη ἀπὸ τὸ μνῆμα. Τρέχει λοιπὸν καὶ πάει στὸ Σίμωνα τὸν Πέτρο καὶ στὸν ἄλλο μαθητὴ π' ἀγάπαε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς λέει «Πῆραν ἀπὸ τὸ » μνῆμα τὸν Κύριο καὶ δὲν ξέρουμε ποῦ τὸν ἔβαλαν». Βγῆκε λοιπὸν ὁ Πέτρος κι' ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ πηγαίνανε στὸ μνῆμα. Κι' ἔτρεχαν κι' οἱ διὸ μαζὶ, μὰ ὁ ἄλλος μαθητὴς πρότρεξε γοργότερα ἀπὸ τὸν Πέτρο κι' ἔφτασε στὸ μνῆμα πρῶτος, καὶ σκύβοντας βλέπει κατὰ γῆς τὰ σάβανα· ὅμως δὲ μπῆκε μέσα. Ἔρχεται λοιπὸν κι' ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος πίσω του, καὶ μπῆκε μέσα στὸ μνῆμα καὶ θωρᾷ κατὰ γῆς τὰ σάβανα, καὶ τὸ προσόψι (ποὔτανε στὴν κεφαλή του ἀπάνου) πὼς δὲν εἴταν κάτου μὲ τὰ σάβανα, παρὰ κάπου ἐκεῖ τυλιγμένο χωριστά. Μπῆκε λοιπὸν τότες κι' ὁ ἄλλος μαθητὴς ποὖχε φτάσει πρῶτος στὸ μνῆμα, κι' εἶδε καὶ πίστεψε· γιατὶ δὲν κάτεχαν ἀκόμα τὴ Γραφή, πὼς πρέπει ν' ἀναστηθεῖ ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Γυρίσανε λοιπὸν πάλι σπίτι οἱ μαθητάδες.

75. Κι' ἡ Μαρία ἔστεκε κοντὰ στὸ μνῆμα ὄξω κι' ἔκλαιγε. Καθὼς ἔκλαιγε λοιπὸν ἔσκυψε νὰ δεῖ στὸ μνῆμα, καὶ βλέπει διὸ ἀγγέλους μέσα στ' ἄσπρα, καθισμένους τὸν ἕνα σιμὰ στὴν κεφαλὴ καὶ τὸν ἄλλο σιμὰ στὰ πόδια ἐκεῖ ποὔχανε βάλει τοῦ Ἰησοῦ τὸ λείψανο. Κι' αὐτοὶ τῆς λὲν «Γυναῖκα, τί κλαῖς;» Καὶ τοὺς λέει «Γιατὶ πῆραν τὸν Κύριό μου καὶ δὲν ξέρω ποῦ τὸν » ἔβαλαν». Καὶ σὰν εἶπε αὐτά, γύρισε πίσω καὶ κοιτάζει τὸν Ἰησοῦ ποὺ στέκουνταν, μὰ δὲν ἤξερε πὼς

εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Γυναῖκα, τί κλαῖς; » πιόνε γυρεύεις; » Κι' αὐτὴ νομίζοντας πὼς εἶναι ὁ κηπουρὸς τοῦ λέει « Κύριε, ἂν ἐσὺ τὸν πῆρες, πές μου » ποῦ τὸν ἔβαλες κι' ἐγὼ τὸν παίρνω ». Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Μαριάμ ». Γύρισε ἐκείνη καὶ τοῦ λέει ὀβραΐικα « *Ραββουνεὶ* », ποὺ θὰ πεῖ *Δάσκαλε*. Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς « Μή μ' ἀγγίζεις γιατὶ ἀκόμα δὲν ἀνέβηκα στὸν » πατέρα· μόνε πήγαινε στοὺς ἀδερφούς μου καὶ πές » τους Ἀνεβαίνω στὸν πατέρα μου καὶ πατέρα σας καὶ » Θεό μου καὶ Θεό σας ». Πηγαίνει ἡ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ πληροφορεῖ τοὺς μαθητάδες πὼς « Εἶδα » τὸν Κύριο » καὶ πὼς « Αὐτὰ μοῦ εἶπε ».

76. Ὄντας λοιπὸν βράδυ τότες κατὰ τὰ πρωτοβδόμαδα κι' ἡ πόρτα κλειστὴ ἐκεῖ ποὺ βρίσκουνταν οἱ μαθητάδες ἀπὸ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων, ἦρθε ὁ Ἰησοῦς καὶ στάθηκε στὴ μέση καὶ τοὺς εἶπε « Εἰρήνη » σας »· κι' αὐτὸ σὰν τὄπε, τοὺς ἔδειξε καὶ τὰ χέρια [του] καὶ τὸ πλευρό. Χαρήκανε λοιπὸν οἱ μαθητάδες ὅταν εἶδαν τὸν Ἰησοῦ. Πάλι λοιπὸν τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς « Εἰρήνη σας. Καθὼς μ' ἔστειλε ὁ πατέρας, σᾶς στέλ- » νω κι' ἐγώ ». Κι' εἰπόντας αὐτὸ φύσηξε μέσα [τους] καὶ τοὺς λέει « Πάρτε πνέμα ἅγιο. Ὅπιου συχωρέστε » τὶς ἁμαρτίες, συχωρεμένες τους· ὅπιου τὶς κρατῆστε, » κρατημένες ».

77. Ὁ Θωμᾶς ὡς τόσο, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ δίδυμος καθὼς τὸν ἔλεγαν, δὲν εἴτανε μαζί τους ὅταν ἦρθε ὁ Ἰησοῦς. Τοῦ λέγανε λοιπὸν οἱ ἄλλοι μαθητάδες « Εἴδαμε τὸν Κύριο ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Ἂ δὲ δῶ » στὰ χέρια του τὸ σημάδι τῶν καρφιῶν καὶ δὲ βάλω » τὸ δάχτυλό μου στὸ σημάδι τῶν καρφιῶν καὶ τὸ » χέρι μου δὲ βάλω στὸ πλευρό του, δὲν πιστεύω ».

78. Κι' ὀχτὼ μέρες κατόπι εἴταν πάλι μέσα οἱ μαθητάδες του, κι' ὁ Θωμᾶς μαζί τους. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ὄντας κλεισμένη ἡ πόρτα, καὶ στάθηκε στὴ μέση κι' εἶπε « Εἰρήνη σας ». Ἔπειτα λέει τοῦ Θωμᾶ « Φέρε τὸ » δάχτυλό σου ἐδῶ καὶ δὲς τὰ χέρια μου, καὶ φέρε τὸ » χέρι σου καὶ βάλε στὸ πλευρό μου, καὶ μὴ γίνεσαι » ἄπιστος μόνε πιστός ». Ἀποκρίθηκε ὁ Θωμᾶς καὶ τοὖπε « Ὁ Κύριός μου κι' ὁ Θεός μου ». Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς « Γιατὶ μ' εἶδες πίστεψες· μακαρισμένοι ποὺ » δὲ δοῦνε καὶ πιστέψουν ».

Πολλὰ λοιπὸν κι' ἄλλα σημάδια ἔκανε ὁ Ἰησοῦς μπροστὰ στοὺς μαθητάδες ποὺ δὲν εἶναι μέσα στὸ βιβλίο αὐτὸ γραμένα. Ὅμως αὐτὰ γραφτήκανε γιὰ νὰ πιστεύετε πὼς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντας μὲ τ' ὄνομά του νἄχετε ζωή.

79. Κατόπι φανερώθη πάλι ὁ Ἰησοῦς στοὺς μαθη- [21]
τάδες ἀπάνου στὴ λίμνη τὴν Τιβεριάδα, καὶ φανερώθηκε ἔτσι. Εἴτανε μαζὶ ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος κι' ὁ Θωμᾶς ὁ δίδυμος καθὼς τὸν ἔλεγαν, κι' ὁ Ναθανιὴλ ἀπὸ τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, κι' οἱ γιοὶ τοῦ Ζεβεδαίου κι' ἄλλοι διό του μαθητάδες. Τοὺς λέει ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος « Πηγαίνω νὰ ψαρέψω ». Τοῦ λὲν « Ἐρχόμαστε κι' ἐ- » μεῖς μαζί σου ». Βγῆκαν καὶ πήγανε μέσα στὸ καράβι, κι' ἐκείνη τὴ νύχτα δὲν ἔπιασαν τίποτα· κι' ὅταν πιὰ ξημέρωνε, παρουσιάστηκε ὁ Ἰησοῦς στὴν ἀκρολιμνιά, μὰ δὲν ἔνιωσαν οἱ μαθητάδες πὼς εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Τοὺς λέει λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς « Παιδιά, μήπως ἔχετε » κανένα ψάρι; » Τ' ἀποκριθήκανε « Ὄχι ». Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε « Ρῆξτε τὸ δίχτυ δεξιὰ τοῦ καραβιοῦ καὶ » θὰ βρεῖτε ». Ρήξανε λοιπὸν καὶ δὲ μποροῦσαν πιὰ νὰν τὸ τραβήξουν ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ ψάρι. Λέει λοιπὸν

ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος π' ἀγαποῦσε ὁ 'Ιησοῦς τοῦ Πέτρου
« Ὁ Κύριος εἶναι ». Ὁ Σίμωνας λοιπὸν ὁ Πέτρος,
ὅταν ἄκουσε πὼς εἶναι ὁ Κύριος, ζώστηκε τὸ πανω-
φόρι (γιατὶ εἴτανε γυμνὸς) καὶ ρήχτηκε μέσα στὴ λίμνη·
κι' ἤρθανε μὲ τὸ καράβι οἱ ἄλλοι μαθητάδες (γιατὶ
δὲν εἴτανε μακριὰ ἀπὸ τὴν ξηρὰ, μόνε ὡς διακόσες
πῆχες) σαίρνοντας τὸ δίχτυ τῶν ψαριῶν. Ὅτα βγή-
κανε λοιπὸν στὴν ξηρὰ, βλέπουν ἀθρακιὰ στρωμένη
μὲ ψάρι ἀπάνου της βαλμένο, καὶ ψωμί. Τοὺς λέει ὁ
'Ιησοῦς « Φέρτε ἀπὸ τὰ ψάρια ποὺ πιάσατε ». Βγῆκε
λοιπὸν τότε ὁ Σίμωνας ὁ Πέτρος καὶ τράβηξε τὸ δίχτυ
στὴν ξηρὰ γιομᾶτο ψάρια μεγάλα ἑκατὸν πενῆντα τρία·
κι' ἂν κι' εἴταν τόσα, τὸ δίχτυ δὲ σκίστηκε. Τοὺς λέει
ὁ 'Ιησοῦς « 'Ελᾶτε φᾶτε ». Κανένας μαθητὴς δὲν τόλ-
μαε νὰν τόνε ρωτήσει « 'Εσὺ πιός εἶσαι; », γνωρίζον-
τας πὼς εἶναι ὁ Κύριος. Πηγαίνει ὁ 'Ιησοῦς καὶ παίρνει
τὸ ψωμὶ καὶ τοὺς δίνει, καὶ τὸ ψάρι τὸ ἴδιο. Αὐτή 'ναι
ὡς τότε ἡ τρίτη φορὰ ποὺ φανερώθηκε ὁ 'Ιησοῦς στοὺς
μαθητάδες ἀπ' ὅταν ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς.
80. Καὶ σὰ φάγανε, λέει τοῦ Σίμωνα τοῦ Πέτρου
ὁ 'Ιησοῦς « Σίμωνα γιὲ τοῦ 'Ιωάνη, μ' ἀγαπᾷς πιὸ
» πολύ τους; » Τοῦ λέει « Ναὶ, Κύριε, ἐσὺ τὸ ξέρεις
» πὼς σ' ἀγαπῶ ». Τοῦ λέει « Βόσκε τ' ἀρνιά μου ».
Τοῦ λέει πάλι δεύτερη φορὰ « Σίμωνα γιὲ τοῦ 'Ιωάνη,
» μ' ἀγαπᾷς; » Τοῦ λέει « Ναὶ, Κύριε, ἐσὺ τὸ ξέρεις πὼς
» σ' ἀγαπῶ ». Τοῦ λέει « Ὁδήγα τὰ προβατάκια μου ».
Τοῦ λέει τρίτη φορὰ « Σίμωνα γιὲ τοῦ 'Ιωάνη, μ' ἀγα-
» πᾷς; » Λυπήθηκε ὁ Πέτρος πὼς τοὖπε τρίτη φορὰ
« μ' ἀγαπᾷς », κι' εἶπε « Κύριε, ἐσὺ τὰ πάντα κατέ-
» χεις· ἐσὺ τὸ ξέρεις πὼς σ' ἀγαπῶ ». Τοῦ λέει ὁ 'Ιη-
σοῦς « Βόσκε τὰ προβατάκια μου. 'Αλήθεια ἀλήθεια σοῦ

» λέω, ὅταν εἴσουνα πιὸ νιὸς, ζώννουσουν ὁ ἴδιος καὶ
» περπάταες ὅπου ἤθελες· μὰ σὰ γεράσεις, θ' ἁπλώσεις
» τὰ χέρια κι' ἄλλος θὰ σὲ ζώσει καὶ θὰ σὲ πάει ὅπου
» δὲ θέλεις ». Καὶ τὄπε αὐτὸ σημαίνοντας μὲ τί θά-
νατο θενὰ δοξάσει τὸ Θεό. Κι' αὐτὸ σὰν τὄπε, τοῦ λέει
« 'Ακολούθα με ». Γύρισε ὁ Πέτρος καὶ θωρᾷ π' ἀκο-
λουθοῦσε ὁ μαθητὴς π' ἀγάπαε ὁ 'Ιησοῦς, αὐτὸς ποὺ
κι' ἔπεσε κατὰ τὸ δεῖπνο στὰ στήθια του κι' εἶπε « Κύ-
» ριε, πιός εἶναι ὁ παραδότης σου »· αὐτὸν λοιπὸν ὅταν
τὸν εἶδε ὁ Πέτρος, λέει τοῦ 'Ιησοῦ « Κύριε, κι' αὐτὸς
» τί; » Τοῦ λέει ὁ 'Ιησοῦς « Ἂ θέλω αὐτὸν νὰ μείνει ὡς
» νὰ γυρίσω, τί σὲ μέλει; 'Εσὺ ἀκολούθα με ». Βγῆ-
κε λοιπὸν στοὺς ἀδερφοὺς αὐτὸς ὁ λόγος πὼς ὁ μαθη-
τὴς ἐκεῖνος δὲν πεθαίνει. Ὅμως δὲν τοὖπε ὁ 'Ιησοῦς
πὼς δὲν πεθαίνει, παρὰ « Ἂ θέλω αὐτὸν νὰ μείνει ὡς
» νὰ γυρίσω, τί σὲ μέλει; » Αὐτὸς εἶναι ὁ μαθητὴς ποὺ
κι' εἶναι μάρτυρας αὐτῶν [τῶν περιστατικῶν] καὶ τἄ-
γραψε, καὶ ξέρουμε πὼς εἶναι ἀληθινὴ ἡ μαρτυρία του.
Κι' εἶναι καὶ πολλὰ ἄλλα ποὖκανε ὁ 'Ιησοῦς, ποὺ
ἂ γράφουνται ἕνα ἕνα, κι' αὐτὸς νομίζω ὁ κόσμος πὼς
δὲ θὰ χωρέσει τὰ βιβλία τὰ γραμένα.

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΩΑΝΗ

ΛΑΘΟΣ

Σελ. 26 παράγρ. 71 ἀντὶς *ἄγγελό μου* γράψε *ἀπόστολό μου*.

PARIS. — IMPRIMERIE CHARLES BLOT, RUE BLEUE, 7.